II
12217
Incunabel

E-S

II
12217
Incunabel

1184 fol. II 12217

ORATIONVM.M.T.C.ACCVSATIONVM IN.C.VERREM.INCIPIT LIBER PRIMVS.

SI QVIS VESTRVM IVDICES AVT EORVM Qui adſunt:forte miraꝫ:me qui tot annos in cauſis iudiciiſq; publicis ita ſum uerſatus:ut defenderim multos:læſerim neminẽ :ſubito nunc mutata uolũtate ad accuſandum deſcẽdere.is ſi mei cõſilii cãm rationem q; cognouerit:una & id quod facio probabit:& in hac cauſa profecto neminem mihi eſſe præponẽdũ actorem putabit.Cum Quæſtor in Sicilia fuiſſem Iud.itaq; ex ea prouincia deceſſiſſem:ut ſi culi omnibus iucundam diuturnamq; memoriam.Quæſturæ nominiſq;mei relinquerem factũ ẽ.uti cũ ſummũ ĩ ueteribus patronis multis tũ nõnullũ ẽt in me præſidium ſuis fortunis conſtitutum eẽ arbitrarentur.Qui nũc populati atq;uexati cũcti ad me publice ſæpe uenerunt:ut ſuaꝝ fortunarum omnium cauſam defenſionẽq; ſuſciperẽ:me ſæpe eſſe pollicitum:ſæpe oſtendiſſe dicebant:ſi quod tẽpus accidiſſet:quo tempore aliquid a me requirerent:cõmodis eorũ me non defuturum.Veniſſe tempus aiebant: non iam ut cõmoda ſua ſed ut uitã ſalutemq; totius,puinciæ defenderem:ſeſe iam ne deos qdem in ſuis urbibus ad quos confugerent habere.Quod eorum ſimulachra ſanctiſſima.C.Verres ex delubris religioſiſſimis ſuſtuliſſet.Quas res luxuries ĩ flagitiis crudelitas ĩ ſuppliciis:auaritia ĩ rapinis:ſupbia ĩ cõtumeliis efficere potuiſſet:eas oẽs ſeſe hoc uno Prætore per triennium pertuliſſe.Rogare & orare ne illos ſuplices aſpernaret.quoſ me incolumi nemini ſupplices eſſe oporteret.Tuli grauiter.& acerbe Iud.in eum me locũ adduci.ut aut homines ſpes falleret:qui opem a me atq; auxilium petiſſent:aut qui me ad defendendos homines ab ineunte adoleſcentia dediſſem:tempore atq; officio coactus ad accuſandum traducerer dicebam habere eos actorẽ. Qu.Cecilium:qui præſertim Quæſtor in eadem prouincia poſt me Quæſtorem fuiſſet.Quo ego adiumẽto ſperabam hanc a me moleſtiam poſſe dimoueri : id mihi erat aduerſarium maxime nam illi multo mihi hoc facilius remiſiſſent:ſi iſtum non noſſent aut ſi iſte apud eos quæſtor non fuiſſet.Adductus ſum Iudi, officio:fide:miſericordia multorum bonoꝝ exemplo ueteri conſuetudine inſtitutoq; maiorũ:ut onus huius laboris atq; officii nõ ex meo ſed ex maioꝝ neceſſariorum tẽpore mihi ſuſcipiendum putarem quo ĩ negocio tamen illa me res Iud.conſolatur:q; hæc quæ uidetur eſſe accuſatio mea non potius accuſatio q̃ defenſio eſt exiſtimanda.Defendo enim multos mortales multas ciuitates:prouinciam Siciliam totam . Quamobrem ſi unus mihi eſt accuſandus prope modum manere in inſtituto meo uideor & non omnino a defendendis hominibus ſubleuandiſq; diſcedere.Quod ſi hanc cauſam tam idoneam tam illuſtrem tam grauẽ: non haberem:ſi aut hoc a me Siculi non petiſſent:aut mihi cum Siculis cauſa tantæ neceſſitudinis non ireꝛcederet:& hoc quod facio me Reip.cauſa facere profiterer ut homo ſingulari cupiditate:audacia:ſcelere præditus cuius furta atq; flagitia non in Sicilia ſolum:ſed in Achia Aſia Cilicia Pamphylia Romæ deniq; ante oculos omnium maxima turpiſſimaq; noſſemus:me agente in iudicium uocaretur:quis tandem eſſet: qui meum factum aut conſilium poſſet repræhendere? Quid eſt proh deum hominumq; fidem ĩ quo ego Rei pub.plus hoc tempore prodeſſe poſſim? Quid eſt:q; Po.Ro.gratius eſſe debeat:aut ſociis exteriſq; nationibus optatius eſſe poſſit:aut ſaluti fortuniſq; hominum magis accomodatum ſit populatæ uexatæ funditus euerſæ prouinciæ ſocii ſtipendiariiq; Popu.Ro.afflicti miſeri iam non ſalutis ſpem ſed exitii ſolatium quærunt. Qui iudicia manere apud ordinem Senatorium uolunt quæruntur accuſatores ſe idoneos non habere qui accuſare poſſint:iudiciorum ſeueritatem deſiderant Popu.Ro.interea tametſi multis incõmodis difficultatibuſq; affectus eſt tamen nihil æque in Repub.atq; illam ueterem iudiciorum uim grauitatẽq; requirit.Iudiciorum deſiderio Tribunitia poteſtas efflagitata eſt:iudiciorum leuitate ordo quoq; alius ad res iudicandas poſtulatur.Iudicium culpa atq; dedecore etiam Cenſorium nomẽ quod aſperius antea populo uideri ſolebat id nunc poſcitur.idq; populare atq; plauſibile factum eſt.In hac libidine hominum nocentiſſimorum in Popu. Roma. quotidiana quærimonia iudiciorum infamia totius ordinis offenſione : Cum hoc unum his tot incommodis remedium eſſe arbitrarer:ut homines idonei atq; integri cauſam Reipub.legũq; ſuſciperent.Fateor me ſalutis omnium cauſa ad eam partem acceſſiſſe reipub.ſubleuandæ:quæ maxime laboraret.Nunc quoniam quibus rebus adductus ad cauſam acceſſerim:demonſtraui:dicendum neceſſario ẽ de contentione noſtra:ut in conſtituendo accuſatore.quid ſequi poſſitis:habeatis.Ego ſic intelligo Iud. cũ de pecuniis repetundis nomen cuiuſpiam deferatur ſi certamen inter aliquos ſit:cui potiſſimum delatio deꝛtur:hæc duo in primis ſpectari oportere:quem maxime uelint actorem eſſe ii quibus factæ eſſe dicantur iniuriæ:& quem minime uelit is qui eas iniurias feciſſe arguatur:in hac cauſa Iud.Tametſi utrũq; eẽ arbitror perſpicuum tamẽ de utroq; dicã &de eo prius quod apud uos plurimum debet ualere:hoc ẽ de uolũtate eorum quibus iniuriæ factæ ſunt : quorum cauſa iudicium de pecuniis repetundis eſt conſtitutum . Siciliam prouinciã.C.Verrem per triennium depopulatum eſſe Siculorum ciuitates uaſtaſſe:domos exinaniſſe: Fana ſpoliaſſe:dicunt.Adſunt.quæruntur Siculi uniuerſi.Ad meam fidem:quam habent ſpectatam iam & diu cognitam confugiunt : auxilium ſibi per me a uobis atque a Popu.Roma.legibus petũt me defenſorẽ calamitatum ſuarum me ultorem iniuriarum me cognitorem iuris ſui me actorem cauſæ totius eſſe uoluerunt.Vtrum Quin.Cecilii hoc dicẽs:me non Siculorum rogatu ad cauſam accedere : An optimorum fideliſſimorumque ſocioru. uoluntatem apud hos grauem eſſe nõ oportere.Si id audebis dicere quod.C.Verres:cui te inimicum eſſe ſimulas maxime exiſtimari uult Siculos hoc a me non petiſſe.Primum cauſam inimici tui ſubleuabis:De quo nõ præiudicium:Sed plane iudicium iam factum putatur:quod ita percrebuit: Siculos omnes actorem ſuæ cauſæ cõtra illius iiurias q̃ſiſſe.Hoc ſi tu inimicus eius factũ negabis:qd̃ ipſe cui maxie hæc res obſtat:negare nõ audet:uideto ne nimiũ familiariter inimicitias exercere uideare.Deide ſunt

699 Kendo 3/5 86 = Gryphe

testes uiri clarissimi nrae ciuitatis quos oes ame nominari nõ é necesse.eos q adsunt appellabo quos si mẽtirer testes eé ipudẽtiæ meæ minie uellẽ.Scit is q é i cõsilio.C.Marcellus.Scitis qué adeé uideo Gn.Lẽtulus Marcellinus:quoꝝ fide atq; p̃sidio Siculi maxie utũt:q; oio Marcelloꝝ nomini tota illa ꝓuincia adiũcta é.Hi sciunt hoc nõ modo a me petitum esse sed ita sæpe & ita uehementer eé petitũ:ut aut cã mihi suscipiẽda fuerit: aut officium necessitudinis repudiãdũ. Sed qd ego his testibus utor? quasi res dubia aut obscura sit.Ad sunt homines ex tota prouincia nobilissimi qui præsentes uos orant:atq; obsecrant Iud. Vt in actore causæ suæ diligendo uestrum iudiciũ a suo iudicio ne discrepet.Omnium ciuitatũ totius Siciliæ legatiões adsunt.Præter duas ciuitates:quarum duarũ si adessent:duo crimina uel maxima numerarẽtur:quæ cũ his ciuitatibus. C.Verri cõmunicata sunt.At enim cur a me potissimum hoc præsidium petiuerũt.si eẽt dubium petissent a me præsidiũ nec ne:diceré cur petissent.Nunc uero cum id ita ꝑspicuũ sit:ut oculis iudicari possitis nescio cur hoc mihi detrimento eé debeat:si id obiiciatur mihi me potissimũ esse delectũ.Verũ id mihi non sumo Iud.& hoc nõ mõ in oratione mea nõ pono:sed ne in opinione qdem cuiusq; relinquo me omnibus patrõis eé ꝓpositũ.Nõ ita é:sed uniuscuiusq; tꝑis ualitudis facultatis ad agẽdũ ducta rõ é.Mea fuit sp hæc ihac re uolũtas & snia:quéuis ut hi mallent:de his q eẽnt idonei suscipe q̃ me:me mallẽt q̃ neminẽ.Reliquũ é iã:ut illd ramus:cũ hoc cõstet.Siculos a me petisse & qd hãc rem apud.uos animosq; uestros ualere oporteat & qd auctoritatis apud uos i suo iure repetẽdo socii Po.Ro.suplices uri habere debeãt:de quo qd ego plura cõmemorare? q̃si uero dubiũ sit:qui tota lex de pecũiis repetũdis socioꝝ causa cõstituta sit nã ciuibus cũ sunt ereptæ pecũiæ ciuili fere actiõe & priuato iure repetunt.Hæc lex socialis est hoc ius nationũ exterrarũ est.hãc habẽt arcẽ minus aliquãto munitã nũc qdem q̃ antea.Verũtamen si qua reliqua spes est quæ socioꝝ aios consolari possit:ea tota in hac lege posita est cuius legis nõ mõ a Po.Ro.sed etiã ab ultimis nationibus iam pridem seueri custodes reqrunt:Quis igitur est:qui neget oportere eoꝝ arbitratu lege agi:quoꝝ causa lex sit constituta.Sicilia tota si una uoce loqueretur.hoc diceret:quod auri qd argenti quod ornamentorum in meis urbibus sedibus delubris fuit:qd in una quaque re beneficio Senatus Populiq; Roma.iuris habui:id mihi tu.C. Verres eripuisti.atque abstulisti.quo noie abs te sestertium milies ex lege repeto.Si uniuersa ut dixi ꝓuincia loq posset:hac uoce uteret.quoniã id nõ poterat:haꝝ reꝝ actoré qué idoneũ esse arbitrata est:ipsa delegit.in eiusmodi re quisq; tã impudens reperietur q ad alienam cãm iuitiis iis quoꝝ negotiũ est:accedere aut aspirare audeat? Si tibi Qu.Cecili hoc Siculi diceret:te non nouimus nescimus quis sis:nunq; te antea uidimus.sine nos per eum nostras fortunas defendere:cuius fides est nobis cognita: non ne id dicerent:quod ciuis ꝓbare deberent? Nunc hoc dicũt:utrunq; se nosse.Alterũ se cupere defensorem esse fortunarum suaꝝ. Alteꝝ plane nolle.Cur nolint.etiam si tacerent:satis dicunt.uerum nõ tacẽt tamen his inuitissimis te offers.tamen in aliena causa loquere tamen eos defendes qui se ab omnibus dẽsertos potius:q̃ abs te pefensos ée malunt.tamen his operam tuam pollicebere qui te neq; uelle suam causam.nec si cupias:posse arbitrãtur.Cur eorum spẽ exiguam reliquarum fortunarum quam habent in legis & Iudicii seueritate positam ui extorquere conaris? Cur te interponis inuitissimis is quibus maxime lex consultum esse uult? Cur de quibus in prouincia non optimæ es meritus eos nunc plane fortunis omnibus conaris euertere? Cur his non modo persequendi iuris sui sed etiam deplorandæ calamitatis adimis potestatem? Nunc te actore quem eorum affuturum putas:Quos intelligis non ut per te alium sed ut per aliquem te ipsum ulciscantur laborare? At enim solum id est ut me Siculi maxime uelint.Alterum illud credo obscurum est a quo Verres minime se accusari uelit. Et quis unq; tam palam de honore:tam uehementer de salute sua contẽdit:q̃ ille atq; illius amici ut ne hæc mihi delatio det? Sũt multa q̃ Verres i me eé arbitrat:quæ scit i te Qu.Cecili nõ eé:q̃ cuiusmodi i utroq; nostrum sunt paulo post commemorabo.Nunc tamen id dicam:q; tacitus tu mihi assentiare:nullam rẽ in me esse:quam ille contemnat:nullam in te quã pertimescat:Itaq; magnus ille defensor & amicus eius tibi Hortensius suffragat: me oppugnat.Aperte ab Iudicibus petit:ut tu mihi anteponare. & ait hoc se honeste sine ulla inuidia ac sine ulla offensione contendere.Non enim inquit illud peto:quod soleo:cũ uehementius contendi impetrare reus ut absoluat:nõ peto.sed ut ab hoc potiusq; ab illo accuset:id peto.Da mihi hoc: concede quod facile est.qd honestũ.quod nõ iuidiosum.quod cũ dederis:sine ullo tuo periculo sine infamia illud dederis:ut is absoluat.cuius ego cã laboro.Et ait idẽ:ut aliqs metus adiunctus sit ad gratiã:certos eé i cõsilio qbus ostendi tabellas uellit:id eé perfacile.Non enim singulos perferre sententias:sed uniuersos constituere. Ceratam unicuiq; tabellã dari cera legitima nõ illa infami ac nefaria atq; is nõ tam propter Verrem laborat: q̃ quod eum minime res tota delectat.Videt enim si a pueris nobilibus quod adhuc elusit.Si a quadruplatoribus quos non sine causa contempsit semper:ac pro nihilo putauit accusandi uolũtas ad uiros fortes spectatos homines translata sit se in iudiciis dominari non posse.Huic ego homini iam ante denunciatio si a me causam hanc uos agi uolueritis:rationem illi defendendi totam esse mutandam.& ita causam mutãdam ut meliore & honestiore conditione q̃ tua ipse esse uult:imitetur homines eos:quos ipse uidit amplissimos.L. Crassum &.M.Antonium:qui nihil se arbitrabantur ad iudicia causasq; amicorum præter fidem & ingenium afferre oportere:nihil erit:q; me agente arbitret iudiciũ sine magno multoꝝ periculo posse corrumpi. Ego in hoc iudicio mihi Siculorum causam receptam.Po.Ro.susceptã eé arbitror:ut mihi nõ unus hõ improbus opprimẽdus sit:id qd Siculi petiuerũt:sed oino ꝓbitas id qd.po.ro.iã diu flagitat: extinguẽda atq; delenda sit.in quo ego qd eniti aut qd efficere possim:malo in aliorum spe relinquere quam in oratiõe mea ponere.Tu uero Cecili quid potes? quo tempore aut qua in re non modo specimen cæteris aliquod dedisti: sed tui periculũ fecisti.In mentẽ tibi nõ uenit qd negocii sit causam publicã sustinere? uitam alterius totam explicare? atq; eam non modo in aiis Iudiciũ sed etiã in oculis cõspectuq; oium exponere? sociorum salutem:

cõmoda ꝓuinciarum:uim legum grauitatem iudiciorum defendere? Cognosce ex:me quoniã hoc primũ tempus discendi nactus es q̃ multa esse oporteat in eo:qui alterum accusat ex quibus si unũ aliqd̃ ĩ te cognoueris ego iam tibi istuc quod expetis:mea uoluntate concedam. Primũ integritatẽ atq; innocentiam singularem. Nihil est enim quod minus ferendum sit:quam rationem ab altero uitæ reposcere eum qui non possit suæ reddere. Hic ego de te plura non dicã. unũ iliud credo oẽs aĩduertere & adhuc ab nullis nisi a Siculis potuisse cognoscis. Siculos hoc dicere cum eidem sint irati cui tu te inimicum esse dicis:sese temen te actore ad iudicium non affuturos. Quare negẽt: ex me non audies. Hoc patere id suspicari q; necesse est. Illi qdem ut ẽ hominum genus nimis accutum & sospiciosum non te ex Sicilia litteras in Verrẽ deportare uelle arbitrantur sed q; iisdem litteris illius Prætura & tua Quæstura consignata sit asportate te uelle ex Sicilia litteras suspicãtur. Deinde accusatorem firmum uerumque esse oportet. Eum ego si te putem cupere esse facile intelligo eẽ non posse. Nec ea dico:quæ si dicam tamen infirmare nõ possis Te anteq̃ de Sicilia decesseris in gratiam redisse cum Verre. Potamonẽ Scribam & familiarem tuum retentũ esse a Verre in prouincia:cũ tu decederes. M. Ceiliũ fratrẽ tuum lectissimũ atq; ornatissimum adolescentem non modo non adesse neq; tecũ tuas iniurias perseq:sed esse cum Verre cum illo familiarissime atq; amicissime uiuere. Sunt hæc & alia in te falsi accusatoris signa ꝑ multa:q̃bus ego núc non utor. Hoc dico:si te maxime cupias :tamen uerum accusatorem esse non posse. Video. n. per multa esse crimina:quoꝝ tibi societas cũ Verre eiusmodi est:ut ea accusando attingere nõ audeas. Quæritur Sicilia tota. C. Verrẽ ab aratoribus cum frumentũ sibi in cellã ĩperauisset: & cũ esset tritici modius. H.S.V. pro fruméto in medios singulos duodenos sestertios exegisse. magnũ crimẽ ingens pecunia furtũ impudens. Iniuria non ferenda. Ego hoc uno crimine illũ condemnem necesse est. tu Cecili:qd facies? Vtrũ hoc tãtum crimen prætermittes:an obiicies? Si obiicies: id ne alteri crimini dabis: qd̃ eodem tempore in eadem prouincia tu ipse fecisti? audebis ita accusare alteꝝ:ut quominus tutte condẽnere:recusare non possis? Si prætermittes:q̃lis erit ista tua accusatio:quæ domestici periculi metu certissimi & maximi criminis non mõ suspitionẽ uerũetiã mẽtionem ipsam pertimescat. Emptũ est ex. S.C. frumẽtũ ab siculis prætore Verre:pro quo frumento pecunia oĩs soluta non est. Graue est hoc crimen in Verrem grauе me agente te recusante nullũ. Eras enim tu Quæstor:pecuniã publicã tu tractabas. ex qua ctiã si cuperet ꝑtor:tamẽ ne qua deductio fieret:magna ex parte tua potastas erat. Huius quoque igitur criminis te accusante mentio nulla fiet. Silebit̃ toto iudicio de maximis & notissimis illius furtis & iniuriis. Mihi credite Cecili non potest in accusando socios Verris defendere is:qui cum reo criminũ societate coniunctos esse Municipes a ciuitatibus pro fruméto pecuniã:exergerunt:qd hoc Verre ꝑtore factum est nõ solũ:sed ẽt. Quæstore Cecilio. quid igit̃? daturus es huic crimini:qd̃ & potuisti ꝓhibere ne fieret:& debuisti? An totum id relĩques? Ergo id omnino Verres in iudicio suo nõ audiet:qd̃ cum faciebat:quemadmodum defensurus esset:non reperiebat. Atque ego hæc quæ in medio posita sunt:commemoro. Sunt alia magis occulta furta : q̃ ille ut istius credo animos atq; impetus etiam traderet:cũ Quæstore suo benignissime communicauit. Hæc tu scis ad me esse delata:quæ si uelim proferre facile oẽs intelligẽt:uobis ĩter uos non mõ uoluntatẽ fuisse cõiunctam: sed ne ꝑdam quidem adhuc eẽ diuisam. Qua ꝓp si tibi iudiciũ postulas dari quod tecũ una fecerit: cõcedo:si id lege permittit̃. Sin autem de accusatione dicimus:cõcedas oportet iis qui nullo suo peccato impediũtur: quo minus alterius peccata demõstrare possint. Ac uide q̃tum inter futurum sit inter meã atq; tuã accusationem. Ego ẽt quæ tu sine Verre cõmisisti: Verri crimini daturus sum:qd̃ te nõ prohibuerit:cum summã ipe haberet potestatẽ. Tu cõtra ne quæ ille qdẽ fecit obiicies:ne qua ex ꝑte cõiunctus cũ eo repiare. qd illa Cecili: cõtẽnenda ne tibi uidetur esse:sine q̃bus cã sustineri ꝑsertim tanta nullo mõ potest. Aliq̃ facultas agendi :aliq̃ dicendi consuetudo:aliqua in foro iudiciis legibus aut ratio aut exercitatio. Intelligo q̃ scopuloso difficiliq; ĩ loco uerser. nã cũ omnis arrogãtia odiosa est:tum illa ingenii atq; eloqentiæ molestissima. Quamobrem nihil dico de meo ingenio neq; est qd̃ possim dicere. neq; si esset:dicerem. Aut. n. id mihi satis est: qd̃ est de me opinionis quicquid est:aut si id parum est:ego maius id cõmemorãdo facere nõ possum. De te Cecili iã mehercule hoc extra hanc contentionẽ certamẽq; nostrum familiariter tecũ loquar. Tu ipse quẽadmodum existimes uide etiam atq; ẽt & tu te collige. & q sis & qd facere possis:cõsidera. putas ne te posse de maximis acerbissimisq; rebus cum cãm socioꝝ fortunasq; ꝓuinciæ ius. Po. Ro. grauitatẽ iudicii legumq; suscepis tot res tã graues tam uarias uoce memoria cõsilio ingenio sustinere? Putas ne te posse q̃. C. Verres in Quæstura quæ ĩ legatiõe q̃ in ꝑtura q̃ Romæ q̃ in Italia q̃ in Achia Asia Pamphyliaq; patrarit:ea quẽadmodum locis temporibusq; diuisa sint:sic criminibus & oẽone distinguere? Putasne posse id q; in huiusmodi reo maxime necessarium est:facere:ut q̃ libidinose q̃ nefariæ:q̃ crudeliter fecerit:ea æque acerba & ĩdigna uideant̃ esse iis q audiẽt atq; illis uisa sunt:q̃ senserunt? Magna sunt ea q̃ dico:mihi crede:noli hæc cõtemnere. dicenda. demõstranda explicãda sunt oĩa. causaq; nõ solũ exponẽda:sed ẽt grauiter copiosęq; agenda ẽ. pficiẽdum est si qd agere aut pficere uis:ut hoĩes te nõ solũ audiãt:uerũetiã libenter studiosęq; audiãt. in quo si te multũ natura adiuuaret si optimis a pueritia disciplinis atq; artibus studuisses & ĩ his elaborasses:si lr̃as Græcas Athenis non Lilybei: Latinas Romæ nõ in Sicilia didicisses:tamẽ eẽt magnũ tantam cãm tam expectatã & diligẽtia conseq & memeria complecti. & oratiõe exponere. & uoce & uiribus sustinere. Fortasse dices qd? ergo hæc in te sunt omnia? utiná quidem essent. Verum tamen ut esse possent:magno studio mihi a pueritia ẽ elaboratum. Quod si ego hæc ꝓp magnitudinẽ reꝝ ac difficultatẽ assequi nõ potui: q in omni uita nihil aliud ægi:q̃ longe tu te ab his rebus abesse arbitrare:quas nõ modo antea nunq̃ cogitasti:sed ne nunc qdẽ cum in eas ĩgrederis: quæ & quantæ sint:suspicari potes. Ego q sicut omnes sciunt:in foro in iudiciisq; ita uersor:ut eiusdem ætatis aut nemo aut pauci plures causas defenderint. & q omne tẽpus quod mihi ab amicoꝝ negociis dat̃ ĩ his studiis

laboribusq; cõsumã:quo paratior ad usum forẽsem prõptiorq; eẽ possim tũ ita deos mihi uelim ,ppitios ut cũ illius tẽporis mihi uenit in mẽtẽ:quo die citato reo mihi dicẽdũ sit:nõ solum cõmoueor aĩo sed etiã toto corpore phorresco.Iã nunc mente & cogitatione pspicio q̃ tum studia hoĩum:q cõcursus futuri sint quantam expectationẽ magnitudo iudicii sit allatura.quãtam auditorũ multitudinẽ.C.Verris in infamia cõcitatura.quãtã deniq; audiẽtiam orationi meæ improbitas illius factura sit.q̃ cũ cogito:iã nũc timeo. qdnã ,p offensione hoĩum qui illi inimici infensiq; sunt:& expectatione hoĩum & magnitudĩe rerũ dignũ eloq possim Tu horum nihil metuis.nihil cogitas.nihil laboras.si qd ex uetere aliqua ratione Iouem ego Optimum Maximum aut uellem si fieri potuisset.Iud.aut aliqd eiusmodi edĩscere potueris præclare te paratũ in iudicium uenturũ arbitraris.ac si tibi nemo respõsurus esset.tamẽ ipam cãm ut ego arbitror:demonstrare non posses nũc ne illud qdẽ cogitas:tibi cũ hoĩe disertissimo &ad dicendum paratissimo futurum esse certamen:q cum modo disserendum modo omni ratione pugnandum certandumq; sit.cuius ego ingeniũ ita laudo ut non ptimescã.ita ,pbo:ut me ab eo delectari facilius q̃ decipi putẽ posse.Nũq̃ ille me opprimet cõsilio.nũq̃ ullo artificio peruertet.nunquã ĩgenio me suo labefactare atq; infirmare conabit.Noui oẽs hoĩs petitiones rationesq; dicendi.Sæpe in iisdem sæpe ĩ cõtrariis causis uersati sumus.Ita contra me ille dicet q̃uis sit ingeniosus: ut nõnullũ etiam de suo ingenio iudiciũ fieri arbitretur.Te uero Cecili quemadmodũ sit elusurus q̃ omni ratiõe iacturus uidere iã uideor:quotiẽs ille tibi potestatem optionemq; facturus sit ut eligas utrũ uelis factũ esse nec ne:uerũ eẽ an falsum?utrum dixeris:id contra te futurum.Qui tibi æstus q error quæ tenebræ dii immortales erunt:homini minime malo?Quid cum accusationis tuæ membra diuidere cœperit & in digitis suis singulas partes causæ cõstituere?Quid cũ unumquodq; transigere?expedire?absoluere?ipse ,pfecto metuere incipies:ne innocenti periculũ facesseris.Quid cũ cõmiserari conquæri & ex illius innidia de eo narare aliqd & in te traiicere cœperit:cõmemorare Quæstoris cũ prætore necessitudinẽ constitutã.morem maiorũ sortis religionẽ.poteris ne eius orationis subire inuidiam?Vide mõ ẽt atq; ẽt cõsidera:mihi enim uidet periculũ fore ne ille non mõ uerbis te obruat sed gestu ipso ac motu corporis præstringat acĩẽ ingenii tui.neq; ab institutis tuis cogitationibusq; abducat.Atq; huiusce rei iudiciũ iã continuo uideo futurum . Si enim mihi hodie respondere ad hæc quæ dico potueris:si ab isto libro quẽ tibi magister ludi nescio qs ex alienis oõnibus cõpositũ dedit uerbo uno discesseris posse te & illi quoq; iudicio nõ de esse & cãæ atq; officio tuo satisfacere arbitrabor.Sin mecũ in hac ,plusiõe nihil fueris:quem te in ipsa pugna cũ acerrimo aduersario fore putemus?Esto ipse nihil ẽ:nihil põt.At uenit paratus cũ suscriptoribus exercitatis & disertis.est tamen hoc aliqd:tãetsi non ẽ satis.oĩbus enim rebus is q princeps in agendo est:ornatissimus & paratissimus eẽ debet.Verũtamen.L.Apuleium esse uideo proximum subscriptorem hominem non ætate sed usu forensi atq; exercitatione tyronem. deinde ut opinor:hebet Halienum hunc tamen a subsellis qui qd ĩ dicendo possit:nunq̃ satis attẽdi:ĩ clamãdo qdem uideo eum esse bene robustum atq; exercitatum:ĩ hoc spes tuæ sunt omnes:hic si tu erit actor cõstitutus totum iudicium sustinebit.At ne is quidem tãtum cõtendet in dicendo:quantum potest sed consulet laudi & existimatiõi tuæ:& ex eo quod ipse põt: ĩ dicendo aliquãtulum remittet:ut tum aliquid esse uideare.Vt in actoribus græcis fieri uidemus:sæpe illum qui est secundarum aut tertiarum partum cum possit aliquanto clarius dicere:quam ipse primarum : multum summittere ut ille princeps quã maxime excellat.Sic faciet Halienus tibi seruiet tibi lenocinabitur.Minus aliquanto contendet:quã potest Iam hæc considerate eiusmodi accusatores in tanto iudicio simus habituri cum ipe Halienus ex ea facultate. q̃ habet:aliquãtum detracturus sit.& Cecilius tum se deniq; aliqd factuũ putet si Halienus minus uehemẽs fuerit.& tibi primas in dicẽdo ptes cõcesserit.Quãtum quẽ sit habiturus:nõ uideo nisi quẽ forte ex illo grege Oratorũ q subscriptionẽ sibi postularunt cuicũq; uos delationẽ dedissetis ex qbus alienissimis hoĩbus ita paratus uenis:ut tibi hospes aliqs sit recipiẽdus:qbus ego nõ sum tãtum gonorẽ habiturus:ut ad ea q̃ dixerit certo loco aut singulatim unicuiq; rũdeã.Sic breuiter quoniã nõ cõsulto sed casu ĩ eorũ mentionem ĩcidi: q̃si pteriens satis faciã uniuersis.Tãta ne uobis ĩopia uideor eẽ amicorũ:ut mihi non ex his quos mecũ adduxeri sed de populo subscriptor addat?Vobis ãt tãta ĩopia reorũ ut mihi cãm pripere conemini:potius q̃ aliquos a colũna ænea uestri ordis reos repiatis.Custodẽ inqt Tullio me apponite.qd mihi q̃ multis custodibus opus erit?si te semel ad meas capsas admisero?q nõ solum ne qd nũcies:sed etiã ne qd auferas:custodiendus sis:sed de illo custode toto sic uobis breuissime rũdebo:nõ esse uos tales uiros cõmissuros ut ad cãm tãtã a me suscepta mihi creditã qsq̃ subscriptor me iuito.Aspirare possit.Et.n.fides mea custodem repudiat.diligẽtia specularatorem reformidat.Verũ ut ad te redeã Cecili q̃ multa re deficiãt uides:q̃ multa sint in te q̃reus nocens ĩ accusatore suo cupiat esse ,pfecto iã ĩtelligis.qd ad hæc dici põt.Nõ.n.q̃ro qd tu dicturus sis:uideo mihi nõ te sed hunc librum eẽ respõsurũ:quẽ monitor tuus hic tenet.q si te recte monere uolet:suadebit tibi:ut hic discedas. neq; mihi uerbũ ullum respõdeas.qd.n.dices?an id q; dictitas iiuriã tibi fecisse Verrem?arbitror.neq;.n.esset uerisimile cum oĩbus Siculis faceret iiurias te illi unum eximiũ cui cõsuleret:fuisse.sed cæteri Siculi ultorem suarũ iniuriarũ iuenerunt.tu dum tuas iiurias p te id q;nõ potes:pseq conaris:id agis:qt ceterorũ quoq; iiuriæ sint impunitæ atq; inultæ.Et hoc te pterit:nõ id solum spectari solere:q debeat:sed ẽt illud:q possit ulcisci in quo utrũq; sit:eũ supiorẽ esse.In quo alterũ.in eo nõ qd is uelit:sed quid facere possit q̃ri solere.Quod si ei potissimum cẽses pmitti oportere accusandi ptãtem:cui:maximã.C.Verres iiuriã fecerit:utrũ tãdem cẽses hos Iud.grauius ferre oportere te ab illo esse læsum an ,puinciã Siciliã esse uexatã ac pditã?Opinor concedis multo hoc esse grauius & ab oĩbus ferri grauius oportere.Cõcedẽ igit ut tibi anteponat in accusando Prouincia. Nã ,puincia accusat:cum is agit cãm quem sibi illa defensorem sui iuris ultorem iiuriarũ actorem totius cãæ adoptauit.At eam tibi.C.Verres fecit iniuriam quæ cæterorũ quoq; oĩos posset alieno ĩcommodo cõmoue

re? minime. nã id quoq; ad rem pertinere arbitror: q̃lis iniuria dicat: quæ cã inimicitiarum ꝓferat. Cognoscite ex me: nã iste eã ꝓfecto nisi plane nihil sapit: nunq; proferet. Agõis est q̃dã Lilybetana liberta Veneris Erycinæ quæ mulier ãte hũc Questorẽ copiose plane & locuples fuit. Ab hac præfectus Antoni q̃dã symphõiacos seruos abducebat per iniuriam quibus se in classe uti uelle dicebat. Tum illa ut mos ĩ Sicilia est omnium Venereorum & eorum qui a Venere se liberauerunt: ut Præfecto illi religionem Veneris nomenq; obiiceret: dixit & se & oia sua ueneris esse. Vbi hoc q̃stori Cecilio uiro optimo & hõi æqssimo nunciatũ ẽ uocari ad se Agonidẽ iubet. iudiciũ dat stati: si pateret: eã se & sua ueneris eẽ & dixisset. iudicat Recupatores id qd̃ necesse erat: neq;. n. erat cuiq̃ dubiũ quin illa dixisset. iste ĩ possionẽ bonoꝝ mulieris mittit. ipsam Veneris in seruitutem adiudicat. deinde ꝑona uendit. pecuniam redigit. Ita dum pauca mancipia Veneris nomine Agõis hac religione retinere uult: fortunas omnes libertatemq; suam istius iniuria perdidit. Lilybeũ Verres uenit postea rem cognoscit factum improbat. cogit Quæstorem suum pecuniã quã ex Agonidis bonis redigisset: eã mulieri omnem ãnumerare & reddere. Et adhuc id quod uos omnes admirari uideo: non Verres sed Qu. Mutius. Quid enim facere potuit elegãtius ad hominum existimationẽ? æquius ad leuãdam mulieris calamitatem? uehementius ad Quæstoris libidinem cohercendã? Sum me hæc oia mihi uidentur esse laudanda. sed repente e uestigio ex homine tanquã aliquo. Circeo poculo factus est. Verres redit ad se: atq; ad mores suos. nam ex illa pecunia magnã partẽ ad seuertit: mulieri reddidit quãtulũ uisum ẽ. Hic tu si læsum te a Verre eẽ dices: patiar & cõcedam si iniuriam tibi factam quæreris defendã: & negabo. Deinde de iniuria q̃ tibi facta sit: neminem nostrum grauiorem iudicem esse oportet: q̃ teipsum cui facta dicit. Si tu cum illo postea in gratiam redisti. si domi illius aliquotiens fuisti. si ille apud te postea cœnauit: utq; te perfidiosum an præuaricatorem existimari mauis. Video esse necesse alterutrum sed ego tecum in eo non pugnabo: quominus utrũ uelis: eligas. Quid si ne iniuriæ qdẽ quæ tibi ab illo facta sit: cã remãet qd habes: quod possis dicere: q̃obrem non modo mihi sed cuiq̃ anteponere? nisi forte illud qd̃ dicturum te esse audio Quæstorẽ illius fuisse. Quæ causa grauis eẽt: si certares mecum uter nostrũ illi amicitior esse deberet. in contentione suscipiendarum inimicitiarum ridiculum est putare causam necessitudinis ad in ferendũ periculũ iustam uideri oportere Etenĩ si plurimas a tuo ꝑtore iniurias accepisses tamen eas ferendo maiorem laudem q̃ ulsciscendo mœrere. Cum uero nullum illius in uita rectius factum sit: q̃ id quod tu iniuriam appellas. Hi statuẽt hanc cãm q̃ ne in alio qdẽ ꝓbarẽt: ĩ te iustã ad necessitudinẽ uiolãdã uideri. Qui si summã iniuriã ab illo accepisti: tũ quoniã Quæstor eius fuisti: nõ potes eũ sine ulla uitupatiõe accusare. Si uero nulla tibi fcã ẽ iniuria sine scelere eũ accusare nõ potes. Quare cũ incertũ sit d̃ iniuria: quẽq; eẽ hoꝝ putas: q nõ malit te sine uitupatiõe q̃ cũ scelere discedere? At uide qd differat ĩter meã opinionẽ ac tuã. Tu cũ oibus rebus inferior sis: hac una in re te mihi anteferri putas oportere: quod Quæstor illius fueris: Ego si superior cæteris rebus esses: te hanc unam ob causam accusarem repudiari putarẽ oportere. Sic. n. a maioribus nostris accepimus: prætorẽ Quæstori suo parẽtis loco eẽ oportere. nullã neq; iustiorẽ neq; grauiorẽ cãm necessitudinis posse repiri q̃ cõiũctionẽ sortis q̃ ꝓuiciæ q̃ officii q̃ dublicã muneris societatẽ. Quãobrẽ si iure eũ possis accusare tamẽ cũ is tibi parẽtis nũero fuisset: id pie facere nõ posses. Cũ uero neq; iniuriã acceperis: & ꝑtori tuo piculũ crees: fatearis necesse ẽ te illi iniustũ impiũq; bellũ iferre conari. Etenĩ ista Quæstura ad eã rẽ ualet: ut elaborãdũ tibi in rõe reddẽda sit: q̃obrẽ qui Quæstor eius fueris: accuses. Nõ ut ob eã ipam cãm postulãdum sit: ut tibi potissimũ accusatio det. neq; fere unq̃ uenit ĩ cõtentionem d̃ accusando q q̃stor fuisset: qn repudiaret: Itaq; neq;. L. Philoni ĩ. C. Seruilium nois d̃ferendi ꝑtãs est data neq;. M. Aurelio Scauro ĩ. L. Flaccum neq; Gn. Põpeio ĩ. T. Albutium: quoꝝ nemo ꝓp ĩdignitatem repudiatus est. sed ne libido uiolãde necessitudinis auctoritate iudicum comprobaret. Atq; ille. Gn. Põpeius ita cum. C. Iulio cõtendit: ut tu mecum. Quæstor. n. Albutii fuerat ut tu Verris. Iulius hoc secũ auctoritatis ad accusandum afferebat: q; ut hoc tpe nos ab Siculis sic tum ille ab Sardis rogatus ad cãm accesserat. Semp hæc cã plurimum ualuit. semp hæc rõ accusandi hõestissima ꝓ sociis ꝓ salute ꝓuiciæ ꝓ exteraꝝ nationum cõmodis inimicitias suscipe ad piculum accedet operã studium laborẽ ĩterponere. Etenĩ si ꝓbabilis est eoꝝ cã q iiurias suas ꝑseq uolunt: q̃ ĩ re dolori suo nõ reip. cõmodis seruiunt: q̃to illa cã honestior: q̃ nõ solum ꝓbabilis uideri sed ẽt grata esse debet? nulla priuati accepta iiuria socioꝝ atq; amicoꝝ. Po. Ro. dolore atq; iniuriis cõmoueri. Nup cũ ĩ. P. Gabiniũ uir fortissimus & inocẽtissimus. L. Piso delationẽ nois postularet: & cõtra. Qu. Cecilius peteret: isq; se uetetes inimicitias iã diu susceptas ꝑsequi diceret: cum auctoritas ac dignitas Pisonis ualebat plurimũ: tũ illa erat cã iustissima: qd̃ eum Achei sibi patronũ adoptauerant. Et. n. cũ lex ipsa de pecuniis repetundis socioꝝ atq; amicoꝝ. Po. Ro. cã patrata sit: iniquũ ẽ nõ eũ legis iudiciiq; actorẽ idoneũ maxie putari: quẽ actorẽ idoneum cãæ suæ socii defensoremq; fortunaꝝ suaꝝ potissimum eẽ uoluerunt. An qd ad cõmemorãdum ẽ honestius: id ad ꝓbãdum nõ multo uideri debet æqus? Vtra igit est splẽdidior utra illustrior cõmemoratio? Accusaui eũ cui. Quæstor fuerã q cum me sors consuetudoq; maioꝝ q cũ me deoꝝ hoiumq; iudicium cõiunxerat: an accusaui rogatu socioꝝ atq; amicoꝝ? Delectus sum ab uniuersa ꝓuincia q eius iura fortunasq; defenderẽ. Dubitare qsq̃ põt: qn honestius sit eoꝝ cã apud quos q̃stor fueris: q̃ eũ cuius q̃stor fueris: accusare? Clarissimi uirin ꝛæ ciuitatis tpibus optimis hoc sibi ãplissimũ pulcherrimũq; ducebãt: ab hospitibo cliẽtibusq; suis ab exteris natiõibus q̃ ĩ amicitiã. Po. Ro. ditionẽq; eẽnt iiurias ꝓpulsare: eorumq; fortunas defendere. M. Catonẽ illum sapientẽ clarissimum uiꝝ & prudentissimũ cũ multis graues inimicitias gessisse accepimus ꝓp Hispanoꝝ apud quos Consul fuerat: iniurias. Nuper Gn. Dimitiũ scimus Decimo Scyllano diẽ dixisse ꝓp unius hominis Egritomari paterni amici atque hospitis iniurias. Neque. n. magis aios hoium nocẽtiũ res unq̃ ulla cõmouit. q̃ hæc maioꝝ cõsuetudo lõgo ĩteruallo repetita atq; relata. Socioꝝ q̃rimoniæ delatæ ad hoiem nõ inertissimum susceptæ ab eo q uidebat eoꝝ fortunas fide diligẽtiaq;

ſua poſſe defendet. Hoc timet hoies. hoc laborat. hoc inſtitui atque adeo inſtitutũ referri ac renouari mole/ ſte ferũt. Putat fore uti ſi paulatim hæc cõſuetudo ſerpere ac pdire cæperit per hoies honeſtiſſimos uiroſq; fortiſſimos nõ imperitos adoleſcentulos aut illiuſmodi q̃druplatores leges iudiciaque adminiſtrarẽtur. Cu/ ius cõſuetudinis atque inſtituti patres maioreſque nros nõ pœnitebat. tũ cum. P. Lentulus is q priceps Sena/ tus fuit accuſabat. M. Aquiliũ ſub ſcriptor. C. Rutulio Rufo. aut cũ. P. Africanus hõ uirtute fortũa gloria re/ bus geſtis ampliſſimus: poſteaq̃ bis Cõſul & Cẽſor fuerat. L. Cotta ĩ iudiciũ uocabat iure tũ florebat. Po. Ro. nomẽ. iure auctoritas huius ĩperii ciuitatiſque maieſtas grauis habebat: Nemo mirabat in Africão illo q; in me nũc hoie puis opibus ac facultatibus pdito ſimulat ſeſe mirari cũ moleſte ferat. Quid ſibi iſte uult: accuſa/ tore ne ſe exiſtimari q ãtea defendere cõſueuerat: nunc pferti ea iã ætate cũ edilitatem petat: Ego uero ætatis nõ modo meæ ſed multo etiam ſupioris & honoris ampliſſimi puto eſſe & accuſare improbos & miſeros calamitoſoſq; defendere. Et pfecto aut hoc remedium eſt egrotæ ac ppe deſperatæ Reipu. iudiciiſq; corru/ ptis ac contaminatis paucoꝝ uitio ac turpitudine hoies ad legũ defenſionem iudiciorũq; auctoritatẽ q̃ hone/ ſtiſſimos & integerrimos diligentiſſimoſq; accedere: aut ſine hoc qdẽ pdeſſe poterit: pfecto nulla unq̃ medi/ cina his tot incõmodis reperiet. Nulla ſalus Reip. maior ẽ q̃ eos q alterũ accuſant: nõ mius de laude d̃ honore de fama ſua q̃ illos q accuſantur de capite ac fortunis ſuis ptimeſcere. Itaq; ſemp hi diligẽtiſſime laborioſiſſi/ meq; accuſarunt q ſe ipſos ĩ diſcrimen exiſtimatiõis uenire arbitrati ſunt. Quãobrem ſtatuere iudices debe/ tis. Qu. Cecilium de quo nulla unq̃ opinio fuerit nullaq; ĩ hoc ipſo iudicio expectatio futura ſit: q neq; ut ãte collectã famã cõſeruet: neq; uti reliq tpis ſpem cõfirmet laborat: nõ nimis hanc cãm ſeuere nõ nimis accurate nõ nimis diligenter actuꝝ. Habet. n. hoc q; ĩ offenſiõe deperdat: ut turpiſſime flagicioſiſſimeq; diſcedat. Ni/ hil de ſuis ueteribus ornamentis reqrit. A nobis multos obſides habet Po. Ro. quos ut ĩcolumes conſeruare tueri cõfirmare ac rccuperare poſſimus: oĩ rõne erit dimicãdum. Habet honorẽ quẽ petimus: habet ſpẽ quã ppoſitã nobis habemus habet exiſtimationem multo ſudore labore uigiliiſq; collectã ut ſi ĩ hac cã noſtꝝ of/ ficium ac diligentiã pbauerimus: Hæc q̃ dixi retinere p. Po. Ro. ĩcolumia ac ſalua poſſimus. Si tãtulum offe/ ſum titubatumq; ſit: ut ea quæ ſingulatim ac diu collecta ſunt: uno tpe uniuerſa pdamus. Quapp Iud. ueſtꝝ eſt diligere quem exiſtimetis facillime poſſe magnitudinem cãæ ac iudicii ſuſtinere fide diligentia cõſilio au/ ctoritate. Vos ſi mihi. Qu. Cecilium ante poſueritis: ego me dignitate ſupatum non arbitrabor Po. Ro. ne tã honeſtã tã ſeuerã diligẽtemq; accuſationem neq; uobis placuiſſe neq; ordini uro placere arbitret puidete.

M.T.C. ACCVSATIONEM IN.C.VERREM. LIBER .II.

QVOD Erat optãdum maxie Iud. & qd̃ unum ad iuidiã uri ordinis ifamiãq; iudicioꝝ ſedãdã maxie ptinebat: id nõ humano cõſilio ſed ppe diuinitus datum atq; oblatũ uobis ſũmo reip. tpe uidet. Inueterauit. n. iã opinio pnitioſa reip. uobiſq; piculoſa quæ nõ mõ apud exteras na/ tiones ſed oĩum ſermone pcrebuit his iudiciis quæ nunc ſint: pecunioſum hoiem q̃uis ſit no/ cẽs neminem poſſe dãnari. Nunc ĩ ipſo diſcrimie ordinis iudiciorũq; ueſtroꝝ cũ ſint parati q cõcionibus & legibus hãc iuidiã Senatus inflamare conent: reus in iudicium adductus eſt. C. Verres homo uita atq; factis omnium iam opinione damnatus: pecuniæ magnitudine ſua ſpe ac predicatio/ ne abſolutus. Huic ego cãæ Iud. cũ ſumma uoluntate & expectatiõe Po. Ro. actor acceſſi: non ut ageré iuidiã ordinis. ſed ut ifamiæ cõi ſuccurrerem. Adduxi. n. hoiem in quo recõciliate exiſtimationem iudicioꝝ amiſſã redire ĩ gratiã cum Po. Ro. ſatis facere exteris natiõibus poſſetis: depeculatorem ærarii uexatorem Aſiæ atq; Pamphyliæ prædonẽ Iuris Vrbani labem atq; pernicié prouinciæ Siciliæ de quo ſi uos ſeus re ac religioſe iu/ dicaueritis auctoritas ea quæ in uobis remanere debet: hærebit. Sin iſtius ingentes diuitiæ iudiciorum reli/ gionem ueritatemque pfregerint ego hoc tamen aſſequar: ut iudiciũ potius Reip. q̃ aut reus iudiciis aut ac/ cuſator reo defuiſſe uideat. Et qdem ut de me confitear Iud. cum multæ mihi a. C. Verre inſidiæ terra mari/ que factæ ſint: quas ptim mea diligentia deuitarim: ptim amicoꝝ ſtudio officioque repulerim: nunq̃ tamen neq; tãtũ periculũ mihi adire uiſus ſum: neq; tãtope ptimui ut nũc ĩ ipo iudicio: neq; tãtũ me expectatio ac/ cuſatiõis meæ concurſuſq; tantæ multitudinis qbus ego rebus uehemẽtiſſime pturbor cõmouet: quãtũ iſti/ us inſidiæ nefariæ quas uno tpe mihi. M. Glabrioni Pr. ſociis exteris nationibus ordini nomini denique ſe/ na torio facere conabatur. Qui ita dictitat: iis eſſe metuẽdũ q qd̃ ipſis ſolis ſatis eſſet. ſurripuiſſent: ſe tantũ ra/ puiſſent: ut id multis ſatis eſſe poſſit: Nihil eẽ tam ſanctum q; nõ uiolari nihil tã munitũ q; nõ expugnari pe/ cunia poſſit. Quod ſi q̃ audax eſt ad conãdũ: tã eẽt obſcurus in agendo fortaſſe aliq̃ in re nos aliqdo fefelliſſet: Verꝝ hoc adhuc percõmode cadit: qd̃ cũ ĩcredibili eius audacia ſingularis ſtultitia adiũcta ẽ. Nã ut aptus ĩ cor/ ripiẽdis pecũiis fuit: ſic ĩ ſpe corrũpẽdi iudicii pſpicua ſua cõſilia conatuſq; oĩbus patefecit. Semel ait ſe in uita ptimuiſſe tũ cũ primũ reus a me factus ſit. qd̃ cum e puicia recẽs eẽt inuidiaq; & ifamia nõ recẽti ſed uetere ac diuturna flagraret: tũ ad iudiciũ corrũpẽdũ tẽpus alienũ offẽderet. Itaq; cũ ego diẽ ĩ Sicilia ĩ qrendi perexi/ guã poſtulauiſſem: iuenit iſte q ſibi ĩ Achaiã biduo breuiorẽ diẽ poſtularet: nõ idẽ cõficeret diligentia & ĩdu/ ſtria ſua quot ego meo labore & uigiliis conſecutus ſum. &. n. ille Achaicus inquiſitor ne Brunduſium qui/ dem peruenit. Ego Siciliam totam quinquaginta diebus ſic obii ut omnium populorum priuatorumque litteras iniuriaſque cognoſcerem. ut perſpicuũ cuius eſſe poſſit: hoiem ab iſto q̃ſitũ eſſe nõ q reũ ſuũ adduce/ ret: ſed q meũ tempus obſideret. Nũc hõ audaciſſimus atq; amẽtiſſimus hoc cogitat. intelligit me ita paratũ atque inſtructũ in iudiciũ uenire ut nõ modo in auribus ueſtris ſed ĩ oculis oĩum ſua furta atque flagitia de/ fixurus ſim. Videt Senatores multos eſſe teſtes audaciæ ſuæ. Videt multos Equites Ro. frequentes præterea ciues atque ſocios quibus ipſe ſignes iniurias fecerit. Videt etiam tot graues ab amiciſſimis ciuitatibus Le/ gatiões cũ publicis auctoribus ac teſtimõiis cõuẽiſſe. Quæ cũ ita ſint: uſq; eo de oĩbus bõis male exiſtiat: uſq;

eo Senatoria iudicia ꝑdita ꝓfligataq; esse arbitrat: ut hoc palã dictitet: nõ sine cã se cupid um pecuniæ fuisse: quoniã tãtum ĩ pecunia ꝓsidium expiat esse sese id q; difficillimum fuerit: tps ipsum emisse Iudicii sui: quo cætera facilius emere posset. Vt quoniã crimium uĩ subter fugere nullo mõ poterat: ꝓcellã tpis duitaret. Qd si nõ mõ ĩ cã: ueꝝ ĩ aliquo hõesto ꝓsidio aut ĩ alicuius eloqntia aut grã spem aliq; collocasset: ꝓfecto non hæc oia colligeret atq; aucuparet. Nõ usq; eo despiceret: cõtẽneretq; ordinem senatorium: ut arbitratu eius deligeret. ex senatu q reus fieret: q dum hic q̃ opus essent cõpararet: cãm ĩterea ante eum diceret. Quibus ego re bus qd iste speret: & quo aĩum ĩtendat: facile ꝓspicio. Quãobrem uero se cõfidat aliqd ꝑficere posse hoc Gla briõe Pr. & hoc cõsilio ĩtelliget nõ possum. Vnum illd ĩtelligo qd pr. ĩ reiectiõe Iudicum iudicauit ea spe istũ fuisse ꝑditum: ut oẽm rõem salutis ĩ pecunia poneret. Hoc erepto ꝓsidio ut nullã sibi rẽ adiumento fore arbi traret. Et. n. qd ẽ ĩgeniũ tãtũ q̃ tãta facultas & dicendi copia: q̃ istius uita tot uiciis flagitiisq; cõiunctã ĩãpridẽ oĩum uoluntate iudicioq; dãnatã aliq; ex ꝑte possit defendere. Cuius ut adolescẽtiæ maculas ignominiasq; ꝑ tereã. Quæstura prius gradus honoris qd alid habet ĩ se nisi. Gn. Garboné spoliatũ a q̃store suo pecunia pu blica: nudatum & ꝑditũ Cõs. desertum exercitũ: relictã ꝓuiciã: sortis necessitudinẽ religionẽq; uiolatã: Cu ius legatio exitiũ fuit. Asiæ totius & pãphyliæ qbus ĩ ꝓuiciis multas domos plurias urbes oĩa fana depecula tus ẽ. tamẽ cũ ĩ. Gn. Dolo bellã suum scelus illd pristinũ renouauit: & ĩstaurauit. Quæstorium tũ eum cui le gatus & ꝓ q̃store fuisset & ĩ inuidiã suis maleficiis adduxit. & ĩ ipsis piculis nõ solũ deseruit: sed ẽt oppugna uit ac ꝓdidit. Cuius ꝑtura urbana ædiũ sacraq; fuit publicorũq; opeꝝ depopulatio simul ĩ iure dicendo bo noꝝ possessionumq; cõtra oĩum ĩstituta aditio & cõdonatio. Iã uero oĩum uitioꝝ suoꝝ pluria & maxia cõ stituit monumenta & iudicia ĩ ꝓuicia Sicilia: quã iste ꝑ triẽnium ita uexauit ac ꝑdidit ut ea restitui ĩ antiquũ statum nullo modo possit. Vix ãt per multos annos ĩnocentesq; Prætores aliq; ex parte recreari aliqdo posse uideatur. Hoc Pr. Siculi neq; suas leges neq; nostra Senatus. C. Neq; communia iura tenuerunt. Tantum qs q; habet ĩ Sicilia quantum hominis auarissimi & libidinosissimi aut imprudentiam subterfugit: aut satieta ti superfuit. Nulla res per triennium nisi ad nutum istius iudicata est. Nulla res cuiusquam tam patria atque auita fuit: quæ non ab eo imperio istius abiudicaretur. Innumerabiles pecuniæ ex aratorum bonis nouo ne fario q; instituto coactæ. Socii fidelissimi in hostium numero existimati. Ciues Ro. seruilem in modum cru ciati & necati: homines nocentissimi propter pecuniam Iudicio liberati. honestissimi atq; integerrimi absen tes rei facti in dicta causa damnati & eiecti: Portus munitissimi maxime tutissimæq; urbes piratis prædoni busq; patefactæ. Nautæ militesq; siculorum socii nostri atq; amici fame necati. Classes optimæ atq; oportu nissimæ cum magna ignominia Populi Ro. amissæ & perditæ. Idem iste Prætor monumenta antiqnissima partĩ Regum locupletissimorũ: quæ illi ornamento urbibus esse uoluerunt: partĩ ẽt nostroꝝ Imperatorum quæ uictores ciuitatibus Siculis aut dederunt: aut reddiderunt: spoliauit: nudauitq; oĩa neq; hoc solum ĩ sta tuis publicis ornamentisq; fecit: sed ẽt delubra omnia sanctissimis religionibus consecrata depeculatus ẽ: De um deniq; nullũ Siculis q ei paulo magis affabre atq; antiquo artificio factus uideret religt. In stupris uero & flagitiis nefarias eius libidines commemorare pudore deterreor. Simul illorum calamitatem commemorã do augere nolo: qbus liberos coniugesq; suas integras ab istius petulantia conseruare non licitum est. At enĩ hæc ita commissa sunt ab isto: ut non cognita sint ab omnibus? Hoiem esse arbitror neminem qui nomen istius audierit: qui facta quoq; eius nefaria commemorare possit: Vt mihi magis timendum sit ne multa cri mĩa prætermittere q̃ ne qua ĩ istum fingere existimer. Neq; n. mihi uidetur hæc multitudo: quæ ad audien dum conuenit: cognoscere ex me causam uoluisse: sed ea quæ scit mecũ recognoscere. Quæ cum ita sint: iste hõ amens ac perditus alia mecũ rõne pugnat: nõ id agit ut alicuius eloquentiam mihi opponat non gratia non auctoritate cuiusq̃ non potentiã nititur. Simulat his se rebus confidere: sed uideo. qd agat: neq; enĩ agit occultissime proponit inania mihi nobilitatis hoc est hominum arrogantium noĩa q non tam me ĩpediunt q; nobiles sunt: q̃ adiuuãt: q; noti sunt. Simulat se eoꝝ ꝓsidio confidere: cum ĩterea aliã qddã iam diu machi netur: quã spe nunc habeat ĩ manibus & qd moliat breuiter iam Iud. exponã: sed prius ut ab initio res ab eo constituta sit: quæso cognoscite. Vt primũ e ꝓuicia rediit redemptio est huius Iudicii facta grãdi pecunia mã sit ĩ ditione atq; pacto usq; ad eum finẽ dũ Iud. reiecti sunt: posteaq̃ reiectio Iudicum facta est qd ĩ sortitione istius spẽ fortuna Populi Ro. & ĩ reiiciendis Iudicibus mea diligẽtia istoꝝ ĩpudẽtiã uicerat: renunciata ẽ tota conductio. Præclare se res habebat: libelli noĩum nostroꝝ consiliiq; huius ĩ manibus erãt oĩum: nulla nota: nullus color nullæ sordes uidebãt his sententiis adimi posse cum iste repẽte ex alacri atq; læto sic erat humi lis atq; demissus. non mõ Po. Ro. sed ẽt sibi ipse cõdemnatus uideret. Ecce ãt repẽte his diebus paucis comi tiis Cõsularibus factis eadẽ illa uetera cõsilia pecunia maiore repetũt. Eedẽq; uestræ famæ fortunisq; oĩum ĩsidiæ ꝑ eosdẽ hoies cõparant. Quæ res prĩo Iud. ꝓtenui nobis argumento Indicioq; patefacto ẽ. Post aperto suspicionis ĩtroitu ad oĩa ĩtima istoꝝ cõsilia sine ullo errore puenimus. Nã ut Hortẽsius Cõs. designatus do mum reducebatur e campano cum maxima frequentia ac multitudine fit obuiam casũ ei multitudini. C. Curio quem ego hominem honoris potiusquã cõtumeliæ causa nomĩa tum uolo. Etenĩ ea dicã quæ ille: si cõmemorari noluisset: non tanto ĩ conuentu tam aperte palamq; dixisset: quæ tamẽ a me pedetentĩ cautẽq; dicentur: ut amicitiæ nostræ & dignitatis illius habita rõ esse ĩtelligatur. Videt ad ipsum fornicẽ Fabianum In turba Verrem: appellat hominem & ei uoce maxima uictoriam gratulatur. Ipsi Hortensio qui Consul erat factus propinquis necessariisq; eius q tum aderant: uerbum nullum facit. cum hoc consistit: hunc ample xatur: hunc iubet sine cura esse. Renuncio iquit tibi te hodiernis comitiis esse absolutũ. Quod cum tã multi homĩes honestissimi audissent: statĩ ad me defertur: ĩmo uero ut qsq; me uiderat narrabat. Aliis illud indi gnum aliis ridiculum uidebatur. Ridiculum iis qui istius causam in testium fide in criminum ratione in

Iudicum ptāte nō ī comitiis Cōsularibus positā arbitrabāt.Indignū iis q altius pspiciebāt.& hāc gratulatio/
ne ad Iudicium corrupēdum spectare arbitrabant.Etenī sic ratiocinabant:sic honestissimi hoies ītra se &
mecum loqbant:apte iā & pspicue nulla esse iudicia q reus pridie iā ipse se cōdemnatum putabat:is posteaq
defensor eius Cōsul est factus absoluit.Quid igit q tota Sicilia:qd omnes Siculi oēs negociatores oēs publi
cæ priuatæq; lītæ Romæ sūt nihil ne id ualebat nihil iuito Cōs.designato.Quid Iud.nō crimīa nō testes nō
existimationē po.ro.seqntur? num oīa ī unius ptāte ac moderatiōe uertent? Vere loqr Iud.uehementer me
hæc res cōmouebat.Optius.n.qsq; ita loqbat:iste qdē tibi eripiet:sed nos ū tenebimus Iudicia diutius.Et.n.
qs poterit Verre absoluto de trāsferendis iudiciis recusat:erat oībus molestū:neq; eos tā istius hoīs pditi subi
ta læticia q̄ hoīs amplissimi noua cōgratulatio cōbuebat.Cupiebā dissimulare me id moleste ferre. cupiebā
aī doloré uultu tegere:& taciturnitate cælare.Ecce aūt illis ipsis diebus cū Pr.designati sortirēt &.M.Metel/
lo obtigisset:ut is de pecuniis repetundis quæreret:nūciat mihi tantā gratulationē isti eē factā ut is quoq; do
mū pueros mitteret:q uxori sue nunciarēt.Sane ne hæc qdē res mihi placebat:neq; tātope qd ī hac sorte me/
tuēdū mihi eēt itelligebā.Vnū illud ex hoībus certis ex qbus oīa cōperī:repiebā fiscos cōplures cū pecunia si/
ciliēsi.a quodā Senatore ad Eqtē Ro.eē trāslatos:ex his:quasi.x.fiscos ad Senatoré illū relictso esse comitiorū
noīe diuisores oīum tribuū nocte ad istū uocatos:ex qbus qdā q se oīa mea cā facere debere arbitrabat:Eadē
illa nocte ad me uenit demōstrat q̄ iste oīone usus eēt:cōmemorasse istū quā liberaliter eos tractasset ēt an/
tea cū ipse ptūrā petisset:& pximis Cōsularibus prætoriisq; comitiis:deīde eē pollicitū q̄tā uellēt pecuniam
si me ædilitate deiecissent:hoc alios negasse audere:alios respōdisse:nō putare id pfici posse:inuentū tū eē sor
tē amicū ex eadē familia Qu.Verré Romulia ex optīa diuisorū disciplīa patris istius discipulū atq; amicū qui
H.S.qngētis milibus depositis id se pfectuū polliceretur.Et fuisse tamē nōnullos q se una facturos eē dice/
rēt.Quæ cū ita eēnt.sane beniuolo aio me ut magnope caueré:præmonebāt:Soilicitabar rebo maximis uno
atq; eo pexiguo tpe.Vrgebāt comitia & his ipsis oppugnabar grādi pecunia.Instabat iudiciū ei quoq; nego/
cio fisci Siciliēses minabāt agere:quæ ad iudiciū ptinebāt libere comitioū metu deterrebar petitiōi toto aio
seruire pp iudiciū nō licebat minari deniq; diuisoribus rō nō erat ppea qd eos itelligere uidebā me hoc iudi
cio districtū atq; obligatū futuū.Atq; hoc ipso tpe Siculis denūciatū eē audio:primū ab Hortēsio domū ad:
illū ut uenirēt.Siculos sane ī eos liberos fuisse q q̄obré accerserēt:cū itelligerēt nō uenisse.Interea comicia no
stra quoū iste se ut cæteroū hoc anno comitioū dominū eē arbitrabat:haberi cœpta sunt.Cursare iste ho/
mo potēs cū filio blādo & gratioso circū tribus paternos amicos hoc ē diuisores appellare oēs:& conuenire:
Qd cū eēt itellectū & aīaduersum fecit aio libētissimo.P.Ro.ut cuius diuitiæ me de fide deducere nō potuis/
sent ne eiusdē pecuniæ de honore deiicerēt.Postea q̄ illa petitionis magna cura liberatus sum:aio cœpi mul/
to magis uacuo ac soluto nihil aliud nisi de iudicio agere & cogitare.Repio Iud.hæc ab istis cōsilia inita & cō/
stituta ut q̄cūq; opus eēt rōe res ita ducerēt:ut apd.M.Metellū.Pr.cā dicerēt ī eo eē hæc cōmoda primū.M.
Metellū amicissimū deīde Hortēsium Cōs.Eos nō solū sed ēt Qu.Metellū q q̄ isti sit amicus attēdite.Dedit
.n.progatiuā suæ uolūtatis eiusmōi ut isti p progatiuis iam reddidisse uideat:an me tacituū tātis de rebus
existimauistis & me ī tāto Reip.existimatiōisq; meæ piculo cuiq̄ cōsultuū potius q̄ offitio & dignitati meæ
Accersit alter Cōs.designatus Siculos ueniūt nōnulli ppea qd.Qu.Metellus eēt Pr.ī Sicilia cū iis ita loquēt se
Cōsulē eē fratré suū alteū Siciliā puīciā obtinere:alteū eē q̄situū de pecuniis repetūdis Verri ne noceri pos/
sit multis rōibus eē puisum.Quid ē q̄so Metelle iudiciū corrūpe si hoc nō ē? testes pserti Siculos timidos ho
mīes & afflictos nō solū auctoritate dterrere sed ēt Cōsulari metu & duoū.Pr.ptāte? Quid faceres p hoīe ī/
nocēte & ppīquo cū pp hoīem pditissimū atq; alienissimū de officio ac dignitate decedis? & comitiis ut q̄il
le dictitat:alicui q te ignorat:ueū eē uideat.Nā hoc Verré dicere aiebāt:te nō fato ut cæteros ex una familia:
sed opa sua te Cōsulē factū.Duo igit Cōsu.& q̄stor erūt ex illius uolūtate:nō solū effugiemus īqt hoīem ī q̄rē
do nimiū diligētē nimiū seruiētē populi existimatiōi.M.Glabrioné accedet nobis ēt illd iudex ē.M. Cesoni/
us Collega nostri accusatoris hō ī rebus iudicādis spectatus & cognitus:qué minime expediat eē ī eo cōsilio:
q conemur aliq̄ rōe corrūpere ppea q iam antea cū iudex ī iuniano cōsilio fuisset:turpissimū illd facinus nō
solū grauiter tulit:sed ēt ī mediū ptulit hunc Iudicē ex cal.Iun.nō hēmus.Qu.Māliū &Qu.Cornificiū duos
seueriſsimos atq; itegerrīos Iud.q tr.pl.tū erunt Iud.nō habemus.P.Sulpitius Iud.tristis & īteger Magistra/
tū īeat necesse ē.nonis decembr.M.Crepereius ex acerrīa illa Aeq̄stri familia & disciplīa.L.Cassius ex familia
tū ad cæteras res tū ad iudicādū seueriſsima.Cn.Tremellius hō sua religiōe & diligentia.Tres hi hoies Tribu
ni militares sunt dsignati ex cal Ianu.nō iudicabūt.Subsortiemur ēt ī.M.Metelli locū:quoniā is huic ipsi q̄/
stiōi pfuturus ē:ita scdm cal.Ian.& Pr. ppe a toto cōsilio cōmutato magnas accusatoris mīas magnāq; iudi/
cii expectationem ad nrū arbitriū libidinēq; eludemus.Nonæ sunt hodie sextiles hora nona cōuenire cœpi/
stis.Hūc diē iā ne numerāt qdē.x.dies sunt ante Ludos uotiuos quos Cn.Pōpe.facturus est:hi ludi dies qnde
cī auferent:dīde cōtiuo Rōani cōseqnt:ita ppe.xl.diebus īterpositis tū dniq; se ad ea q̄a nobis dicta erunt re/
spōsuros eē arbitrāt:deīde se dicturos & dicendo & accusādo facile ad ludos uictoriæ cū his plebeios esse cō
iūctos scdm quos aut nulli aut pauci dies ad agendū futuri sunt:ita defessa ac refrigerata accusatiōe rem īte/
grā ad.M.Metellū eē uēturā qué ego hoīem si eius fidei diffisus essem:Iud.nō retiuissem:Nūc tū eo aio sum
ut eo Iudice qué Pr.hāc rem trāsigi malī:& iurato suā q iiurato alioū tabellas cōmittere:nunc ego Iud. iam
uos cōsulo qd mihi faciendum putatis? Id.n.cōsilii mihi pfecto taciti dabitis:q egomet mihi necessario capi
endū itellign.Si utar ad dicendū meo legitio tpe mei laboris īdustriæ diligētiæ capiā fructū & ex accusatiōe
pficiā:ut nemo unq̄ post hoīum memoriā paratior uigilatior cōpositior ad iudciū uenisse uideatur. Sed in
hac laude īdustriæ meæ reus ne elabat summū piculū est.Quid est igit quod fieri possit? nō obscuū opinor

neq; abscōditū fructū istū laudis q ex ppetua ofone pcipi potuit:ī alia tēpora reseruemus:Nūc hoīem tabulis testibus priuatis publicisq; lris auctoritatibusq; accusemus.Res oīs mihi tecū erit Hortēsi:dicā apte:si te mecū dicendo ac diluendis criminibus ī hac cā cōtendere putarē:ego quoq; ī accusando atq; ī explicādis criminibus opam cōsumerē.Nūc quoniā pugnare cōtra me istituisti.nō tam ex tua natura q̄ ex istius tpe & cā malicioſe neceſſe ē istiusmodi rationi aliquo cōsilio obsistere.Tua rō ē ut scdm binos ludos mihi responderē īcipias:mea ut ante primos ludos cōperēdinē ita fiet:ut tua ista rō existimet astuta meū hoc cōsiliū necessarium.Verū illd qd istituerā dicere mihi tecū rem eē huiusmodi est:Ego cū hāc cām Siculorū rogatu recepissem idq; mihi amplū & pclarū existimassem eos uelle meæ fidei diligentiæq; piculū facere q inocentiæ abstinētiæq; fecissent cū suscepto negocio maius mihi qddā pposui:ī quo meā ī rep.uoluntatē Po.ro. pspicere posset.Nā illd mihi nequaq̄ dignū īdustria conatuq; meo uidebat:istū a me ī iudiciū iam oīum iudicio cōdēnatū uocari:nisi ista tua ītollerabilis potentia & ea cupiditas q̄ p hosce annos ī qbusdā iudiciis usus es:etiam ī istius hoīs desperata cā īterponeret:Nūc uero quoniā hæc te oīs dānatio regnūq; iudiciorū tantope delectat. & sunt hoīes quos libidinis īfamiæq; suæ neq; pudeat:neq; tedeat:q q̄si de īdustria ī odiū offensionēq; po.ro ma.irruere uideāt hoc me pfiteor suscepisse magnū fortasse onus & mihi piculosum uerūtamē dignum in quo oēs neruos ætatis īdustriæq; meæ cōtēdērē quoniā totus ordo paucorū īprobitate & audacia præmitur & urget īfamia iudiciorū pfiteor huic generi hoīum me inimicū accusatorē odiosum assiduū acerbū aduersariū.hoc mihi sumo.hoc mihi deposco:qd agā ī Magistratu qd agā ex eo loco ex quo me Po.Ro.ex cal.Ianua.secū habere de Rep.ac de hoībus īprobis uoluit.Hoc minus ædilitatis meæ Po.ro.amplissimū pulcherrimumq; polliceor moneo pdico ante denūcio:q aut deponere aut recipere aut accipere aut polliceri aut seqstres aut īterptes corrūpendi iudicii solent esse:qq; ad hāc rem aut potentiā aut īpudentiā suā pfessi sunt:abstineāt ī hoc iudicio manus aīosq; ab hoc scelere nefario.Erit tum Cōs.Hortēsius cū summo īpio & potestate.ego aūt ædilis hoc ē paulo amplius q̄ priuatus.Tamē hæc huiuscemōi res ē q̄ me actuū esse polliceor: ita. P.R.grata atq; iucūda:ut ipse Cōs.ī hac cā p me minus ēt si fieri possit q̄ priuatus esse uideat.Oīa nō mō cōmemorabūt:sed ēt expositis certis rebus agēt:quæ ītra decē annos postea q̄ iudicia ad Senatū trāslata sunt.ī rebus iudicādis nefarie flagitioseq; facta sunt.Cognoscet ex me.Po.Ro.qd sit:q̄obrem cū Aequester ordo iudicaret annos ppe qnquaginta cōtinuos nullo Iudice Eqte Ro.iudicāte ne tenuissima qdē suspitio acceptæ pecuniæ ob rem iudicādā cōstituta sit.Quid sit qd iudiciis ad Senatoriū ordinē trāslatis sublataq; Po. Ro. ī unūquēq; nostū potestate Qu.Calidius dānatus dixerit mīoris.H.S.xxx.Prætorium hoīem honeste non posse dānari.Quid sit qd.P.Septimio Senatore dānato Qu.Hortensio Pr.de pecuniis repetundis lis æstimata sit eo noīe qd ille ob rem iudicādā pecuniā accepisset.q; ī.C.Herēnio q; ī.C.Popilio Senatoribus: q ambo peculatus dānati sunt:qd ī.M.Attilio q de maiestate dānatus ē:hoc planū factū ē eos pecuniā ob rē iudicandam accepisse.Quod īuenti sunt Senatores q.C.Verre.Pr.Vrbano sortiēte exirent ī eum reū quē īcognita cā cōdēnarent qd inuētus ē Senator q cū iudex esset ī eodē iudicio ab reo pecuniā reciperet q̄ iudicibus diuideret & ab accusatore ut reū dānaret.Ita uero quō ego illā labē ignominiā calamitatēq; totius ordinis conqrar? Hoc actū esse ī hac ciuitate cū senatorius ordo iudicaret:ut discoloribus signis iuratorū hoīum snīæ notarētur.Hæc oīa me diligēter seuereq; actū esse polliceor quo me tādem aīo fore putetis:si qd ī hoc ipso iudicio ītellexero simili aliq̄ rōe eē uiolatū atq; cōmissum.Cū pserti planū facere multis testibus possim.C.Verrē ī Sicilia multis audiētibus sæpe dixisse:se hīre hoīem potentē cuius fiducia puinciā spoliaret:neq; sibi soli: pecuniā quærē sed ita triēniū illd præture Siciliensis distributū habere ut secū pclare agi diceret si unius anni q̄stū ī rem suā cōuerteret.alterū patronis & defensoribus suis traderet.Tertiū illū uberrimū quæstuosissimūq; annū totū iudicibus reseruaret.Ex quo mihi uenit ī mentē illd dicere qd apud.M.Glabrionem nup cū ī reiiciendis iudicibus cōmemorassem:ītellexi.Vehementer Po.Ro.cōmoueri:me arbitrari fore uti nationes extere legatos ad Po.Ro.mitterēt:ut lex de pecuniis repetūdis iudicūq; tollerē.Si.n.iudicia nulla sint: tātū unūquēq; ablatū putāt:q̄tū sibi ac liberis suis satis eē arbitrētur.nunc quod eiusmōi iudicia sint: tātum unūquēq; auferre quātū sibi patronis aduocatis.Pr.Iudicibus satis futū sit:hoc pfecto infinitū esse se auarissimi hoīs cupiditati satisfacere posse:nocētissimæ uictoriæ nō posse.O cōmemorāda iudicia pclarāq; existimationē nrī ordinis cū socii po.ro.iudicia de pecunis repetūdis fieri nolūt:q̄ a maioribus nrīs sociorū causa cōparata sunt? an iste unq̄ de se bonā spē hūisset:nisi de nobis malā opinionē aīo ībibisset.Quo maiore etiā si fieri pōt:apd uos odio eē debet.q̄ ē apd po.ro.cū ī auaricia scelere piurio uos sui similes arbitrarē.Cui loco p deos īmortales Iud.cōsulite ac puidete:moneo pdicoq; id q; ītelligo:tēpus opportunissimū uobis hoc diuinitus datū esse:ut odio inuidia infamia turpitudine totū ordinē liberetis.Nulla ī iudiciis seueritas nulla religio nulla denīq; existimāt eē iudicia:Itaq; a po.ro.cōtēnimur despicimur.Grauī diuturnaq; iam flagramus īfamia.Neq;.n.ulla aliā ob cām po.ro.Tribunitiā potestatē tāto studio reqsiuit:q̄q̄ cū poscebat uerbo illā poscere uidebat re uera iudicia poscebat.neq; hoc Qu.Catulū hoīem sapiētissimū atq; amplissimū fugit:q.Cn. Pō.uiro fortissimo & clarissimo d Tribūitia ptāte referēti cū eēt snīam rōgatus:hoc initio ē sūma cū auctoritate usus.P.C.iudicia male & flagitiose tueri.Qd si ī rebus iudicādis.po.ro.existīatiōi satisfacē uoluissent nō tātope hoīes fuisse Tribunitiā ptātē dsideraturos.Ipe dēiq; Cn.Pō.cū primū cōtionē ad urbē cōs.dsignato habuit ubi q; maxie expectari uidebat oūdit se tribunitiā ptātē restituū:factus ē ī eo strepitus & grata cōtionis admurmuratio.Idem ī eadē cōciōe cū dixisset populatas ue xatasq; prouīcias esse iudicia autem turpia & flagitiosa fieri ei rei se prouidere ac consulere uelle:tum uero non strepitu:sed maximo clamore suam Po.Ro. significauit uoluntatem . Nunc autem homines in speculis sunt:obseruant quemadmodum se unusqsq; uestrū gerat ī retinēda religione cōseruandisq; legibus.Vidēt adhuc post legē Tribunitiam unum Senatorem

uel tenuissimũ eẽ dãnatũ.Quod tametsi nõ reprehẽdũt:tũ magnope qd laudẽt nõ habẽt.Nulla ẽ.n.laus ibi es se ĩtegr:ubi nemo ẽ q aut possit aut conet corrũpere:hoc ẽ iudiciũ ĩ quo uos de reo Po.Ro.de uobis iudicabit In hoc hoie statuet possit ne Senatoribus iudicãtibus homo nocẽtissimus pecuniosissimusq dãnari.Dei de ẽ huiusmõi reus ĩquo hoie nihil sit pter summa peccata maximãq pecuniã ut si liberatus sit:nulla alia suspitio nisi ea q̃ turpissima ẽ residere possit nõ gratia nõ cognitione nõ aliis recte factis nõ denicq aliquo medio cri uitio tot tãtaq eius uitia subleuata eẽ existimabũt.Postremo ego cãm sic agã Iud.eiusmodi res ita notas: ita testatas ita magnas ita manifestas proferã:ut nemo a uobis ut istum absoluatis per gratiam conetur cõtẽdere:habeo aũt certã uiã atq rõnem:q̃ oẽs illor conatus inuestigare:& conseq possim.Ita res a me agetur ut ĩ eor cõsiliis oĩbus nõ mõ aures hoĩum:sed ẽt oculi Po.ro.ĩteresse uideãt.Vos aliquot iam p annos cõceptã huic ordini turpitudinẽ atq ĩfamiã delere potestis cõstat ĩter oẽs .post hæc iudicia qbus nũc utimur : nullũ hoc splẽdore atq hac dignitate cõsiliũ fuisse:hic si qd erit offensum:oẽs hoies nõ iã ex eodẽ ordine alios magis idoneos q fieri nõ põt:sed aliũ oĩo ordinẽ ad res iudicãdas q̃rẽdũ arbitrabũt.Quapp primũ ab diis ĩmortalibus:q sperare mihi uideor hoc idẽ Iud.peto.ut ĩ hoc iudicio nemo ĩprobus pter eũ q iampridẽ inuẽtus ẽ ẽ repiat.Deĩde si plures ĩprobi fuerĩt:hoc uobis hoc po.ro.Iud.cõfirmo.uitam me hercule mihi priusquam uĩ pseuerãtiãq ad illor ĩprobitatẽ psequendam defuturã.Ver q ego laboribus piculis inimicitiisq meis:tũ cũ admissum erit dedecus seuere me psecutur esse polliceor.Id ne accidat tu tua sapientia tua auctoritate diligentia.M.Glabrio potes puidere.Suscipe cãm iudicior suscipe cãm seueritatis ĩtegritatis fidei religiõis:suscipe cãm Senatus:ut is hoc iudicio pbatus:cũ po.ro.& ĩ laude & ĩ gra esse possit.Cogita quo loco sis:qd dare po.ro.qd reddere maioribus tuis debeas fac tibi paternæ legis.Aciliæ ueniat ĩ mentẽ:qua lege.P.R.de pecuniis repetũdis optimis iudiciis seuerissimisq iudicibus usus ẽ.Circũstãt te summæ auctoritates:q̃ te obliuisci laudis domesticæ nõ sinat:q̃ te dies noctesq cõmoneãt fortissimũ tibi patrem sapientissimũ auũ grauissimũ socer fuisse.Quare si Glabriõis patris ui & acrimoniã cœperis ad resistẽdũ hoĩbus audacissimis:si aui sceuolæ prudẽtias ad pspiciẽdã insidias q̃ tuæ atq hor famæ cõparãt:si soceri Scauri cõstãtiã ut neqs te de uera & certa possit snĩa dimouere:ĩtelliget.P.ro.ĩtegerrĩo atq honestissimo Pr.delectoq cõsilio nocẽti reo magnitudinẽ pecuniæ plus habuisse momenti ad suspitionẽ criminis q̃ ad rõem salutis.Mihi certũ est non cõmitere ut ĩ hac cã.Pr.nobis cõsiliũq mutet nõ patiar rẽ ĩ id tẽpus adduci:ut Siculi quos adhuc serui designator Cõnõ mouerũt:cũ eos nouo exẽplo arcesserent eos tũ lictores Cõsulũ uocẽt:ut hoĩes miseri antea socii atq amici.P.r.nũc serui ac supplices nõ mõ ius suũ fortunas oẽs eor ĩperio amittãt:uerũetiã deplorãdi iuris sui potestatẽ nõ habeãt.Nõ sinã pfecto cã a me porata.xxx.diebo ĩterpositis tũ nobis denicq respõdeãt: cum accusatio nr̃a ĩ obliuionẽ diuturnitatis adducta sit:nõ cõmittã ut tũ res iudicet:cũ hæc freq̃ntia totius Italiæ Roma discesserit:quæ cõuenit uno tpe undicq comitior iudiciorum censendicq causa huius iudicii & laudis fructũ & offensionis piculũ nr̃um laborẽ sollicitudinẽq nr̃am sciam qd agat memoriãq qd a quocq dictũ sit omniũ: puto eẽ oportere faciã hoc nõ nouum:sed ab is q Nunc prĩcipes nr̃æ ciuitatis sunt:ante factũ:ut testibus utar statĩ illud a me nouum Iud.cognoscetis:qd ita testes cõstituã:ut crimẽ totũ explicẽ.Vbi id ĩterrogãdo: argumẽtis atq oĩone firmauero:tũ testes ad crimẽ accõmodẽ:ut nihil ĩtra illã usitatã accusationẽ : atq hãc nouã ĩtersit:nisi qd ĩ illa tũc cum oĩa dcã sunt:testes dãt:hic ĩ singulas res dabunt:ut illis quoq eadẽ ĩterrogãdi facultas argumẽtãdi dicendicq sit:si qs erit q ppetuã oĩonẽ accusationẽq desiderat:altera actiõe audiet.Nũc id qd facimus ea rõne facimus:ut maliciæ illor cõsilio nr̃o occuramus necessario fieri ĩtelligãt:Hæc prĩæ actionis erit accusatio.Dicimus.C.Verrẽ cũ multa libidinose.multa crudeliter ĩ ciues Ro.atq ĩ socios multa ĩ deos hoĩesq nefarie fecerit:tũ pterea.cccc.sextertia ex Sicilia cõtra leges abstulisse hoc testibus hoc tabulis priuatis publicisq auctoritatibus ita uobis planũ faciemus:ut hoc statuatis etiam si spatium ad dicendum nostro commodo uacuosq dies habuissemus:Tamen oratione longa nihil opus fuisse.

M.T.C.INVECTIVARVM IN.C.VERREM. LIBER .III.

Eminem uestr ignorare arbitror Iud.hunc p hosce dies sermonẽ uulgi atq hãc opinionem. Po.R.fuisse.C.Verrẽ altera actiõe respõsur nõ eẽ:neq ad iudicium affuturr.Quæ fama nõ iccirco solum emanarat qd iste certe statuerat:ac deliberauerat nõ adesse:uerumetiã qd nemo q̃nq̃ tã audacem tã amentem tam ĩpudentem fore arbitrabat.q tam nefariis criminibus tam multis testibus euictus ora iudicium aspicere aut os suum.P.R.oũdere auderet. Est.n.idem Verres q fuit semp:ut ad dicendum piectus sic patus ad audiendũ psto.Est rũdet dfendit nec hoc qdẽ sibi reliq fecit:ut ĩ rebus turpissimis cũ manifesto teneat si reticeat & absit:tamẽ ĩpudentiæ suæ pudentẽ exitum q̃sisse uideat:patior Iud.& nõ moleste fero me laboris mei uos uirtutis ur̃æ fructũ eẽ laturos: ná si iste id fecisset:qd prĩo statuerat:ut nõ adesset:mĩus aliqto q̃ mihi opus esset:cognosceret:qd ego ĩ hac accusatiõe cõparãda cõstituendaq elaborassem.Vestra uero laus tenuis plane atq obscura Iud.esset.Neq enim hoc a uobis.P.R.expectat:neq eo põt esse cõtentus:si cõdemnatus sit is q adesse noluerit.Et si fortes fueritis ĩ eo quẽ nemo sit ausus defendere:ĩmo uero adsit:rũdeat summis opibus summo studio potẽtissimor hominũ defendat.Certet mea diligentia cũ illor oĩum cupiditate ur̃a ĩtegritas cũ istius pecunia testiũ cõstantia cũ illius patronor minis atq potẽtia:tũ demũ illa uicta uidebũt:cũ ĩ cõtẽtionẽ certamẽq uenerit.absens si iste esset dãnatus nõ tã sibi cõsuluisse q̃ inuidisse nr̃æ laudi uideret.Neq.n.salus ulla maior.R.P.hoc tpe repiri põt:q̃.P.R.ĩtelligere diligẽter reiectis ab accusatore Iud.socios leges rẽp.Se.cõs.maxĩe posse defendi:neq tãta fortunis oĩum pnicies põt accedere:q̃ opiniõe.P.r.rõnem ueritatis ĩtegritatis fidei religiõis ab hoc ordĩe abdicari.Itaq mihi uideor magnã & maxĩe ægrã & ppe dpositã Reip.ptẽ suscepisse.Neq ĩ eo magis meæ q̃ ur̃æ laudi existimationiq seruisse.Accessit.n.ad inuidiam iudicior leuãdã uitupationẽq tollẽdam:ut cum

hæc res ꝓ uolũtates.P.r.eẽt iudicata:aliq̃ ex ꝓte mea diligẽtia cõstituta auctoritas iudicioꝝ uideret.Postréo ut eẽt hoc iudicatũ ut finis aliq̃do iudiciariæ controuersiæ constitueret.Et enim sine dubio Iud.in hac cã ea res in discrimen adducit.reus ẽ.n.nocentissimus:q si cõdẽnet:desinent hoies dicere'his iudiciis pecuniã plurimũ posse.sin absoluit desinemus nos de iudiciis trãsferẽdis recusare.tãetsi de absolutiõe istius neqꝫ ipse iam sperat.nec.P.r.metuit.De ipudentia singulari qd adest:qꝫ nidet sunt q miret:mihi ꝓp eius audaciã atqꝫ amẽtiam ne hoc qdẽ mirandũ uidet.Multa.n.& in deos & in hoies impie nefarieqꝫ cõmisit:quoꝝ scelerum penis agitat & a mente cõsilioqꝫ deducit.Agunt eũ præcipitẽ pœne ciuiũ Ro.quos ꝓtim securi ꝓcussit:ꝓtim in uinculis necauit:ꝓtim implorãtes iura libertatis & ciuitatis in crucem sustulit.Rapiũt eũ ad suppliciũ dii patrii qd' iste inuentus ẽ q e cõplexu parentum abreptos filios ad necem duceret & parentes ꝑciũ ꝓ sepultura liberorũ posceret.Religiones uero cerimoniæqꝫ oĩum sacroꝝ fanorũqꝫ uiolatæ simulachraqꝫ deoꝝ q̃ nõ mõ ex suis tẽplis ablata sunt:sed ẽt iacẽt in tenebris ab isto retrusa atqꝫ abdita cõsistere eius aĩum sine furore atqꝫ amẽtia nõ sinũt:Neqꝫ iste mihi uidet se ad dãnationẽ offerre solum neqꝫ hoc auaritiæ supplicio cõmuni qui tot sceleribus obstruxerit:cõtentus esse:singularẽ q̃dã pœnã istius ĩmanis atqꝫ ĩportuna natura desiderat nõ id solum quærit ut isto dãnato bona restituant iis qbus erepta sunt:sed & religiones deorum immortaliũ expiandæ.& ciuium.R.cruciatus multorumqꝫ innocentium sanguis istius supplicio luendus est.Nõ enĩ furẽ:sed ereptorem nõ adulterum:sed expugnatorem pudicitiæ:non sacrilegum:sed hostem sacrorũ religionũqꝫ nõ sicariũ:sed crudelissimũ carnificẽ ciuium sociorũqꝫ ĩ uestrũ iudiciũ adduximus.Vt ego hunc unum eiusmodi reum post hoĩum memoriã fuisse arbitrer cui dãnari expediret.Nã quis hoc non intelligit istũ absolutũ diis hoĩbusqꝫ inuitis eũ ex manibus Po.ro.eripi nullo modo posse? Quis hoc nõ ꝓspicit ꝑclare nobiscũ actũ iri si Po.ro.istius unius supplicio cõtẽtus erit? Ac non sic statuerit nõ istũ maius ĩ sese scelus cõcepisse cũ fana spoliaret:cũ tot homines ĩnocentes necaret:cũ Ciues Ro.morte cruciatu cruce affecerit cũ ꝑdonũ duces accepta pecunia demiserit:q̃ eos si q istũ tot tãtis tã nefariis sceleribus cooptũ iurati snĩa sua liberarẽt.Nõ ẽ nõ ẽ ĩ hoie cuiq̃ peccãdi locus Iudices nõ is ẽ reus nõ id tꝑs nõ id cõsiliũ.Metuo ne quid arrogantius apd tales uiros uidear dicere:nec actor qdẽ ẽ is cui reus tã nocẽs tã ꝓditus:tã uictus aut occulte surripi aut ĩpune eripi possit.His ego Iud.nõ probabo.C.Verrẽ cõtra leges pecunias accepisse.Sustinebũt tales uiri se tot Senatoribus tot Eqtibus Ro.tot ciuitatibus tot hoĩbus honestissimis ex tã illustri ꝓuĩcia tot populoꝝ priuatorũqꝫ lĩris nõ credidisse? tãtæ.P.r.uolũtati restitisse? sustineãt repiemus si istũ uiuũ ad aliud iudiciũ ꝓducere potuerimus qbus ꝓbemus istũ ĩ quæstura pecuniã publicã Cn.Carbõi Cõs.datã auertisse:qbus ꝓsuademus istum alieno noie a Quæstoribus urbanis qd' priore actiõe didicistis:pecuniã abstulisse.Erũt q & ĩ eo quoqꝫ audaciã eius rephẽdãt qd aliquot noĩbus de capite q̃tũ cõmodũ fuerit fruméti decumani detraxerit.Erũt ẽt fortasse Iud.q illũ eius peculatũ uel accerrĩe uidicãdũ putẽt:qd iste.M.Marcelli &.P.Africani monuméta q̃ nomĩe illoꝝ re uera.Po.ro.& erãt.& hẽbãt:ex fanis religiosissimis ex urbibus socioꝝ atqꝫ amicoꝝ nõ dubitauerit auferre.Emerserit expeculatus ẽt iudicio meditet d̃ ducibꝫ hostiũ quos accepta pecũia liberauit uidat:qd d̃ illis rũdeat quos ĩ eoꝝ loco subditos dõi suæ reseruauit.q̃rat nõ solũ quẽadmodũ nr̃o crimini uerũtẽ quo pacto suæ cõfessiõi possit mederi.Meminerit se priore actiõe clamore po.ro.ifesto atqꝫ inimico excitatũ cõfessum eẽ:duces ꝑdonũ a securi nõ eẽ ꝓcussos:se ĩã tũ eẽ ueritũ ne sibi crimini daret:eos ab se pecũia liberatos fateat id qꝫ negari nõ põt se priuatũ hoĩem ꝑdonũ duces uiuos atqꝫ ĩcolumes domi suæ posteaq̃ Romã redierit usqꝫ dũ ꝓ me licuerit:tenuisse hoc ĩ illo maiestatis iudicio si licuisse sibi oũderit ego oportuisse cõcedã: ex hoc quoqꝫ euaserit ꝓficiscat eo quo me iã pridẽ uocat po.ro.d̃ iure.n.libertatis & ciuitatis suũ putat eẽ iudicium & recte putat:Cõfrigat iste sane ui sua cõsilia Senatoria q̃stiões oĩum prũpat:euolet ex uĩra seueritate:mihi credite arctioribus apd po.ro.laq̃is tenebit.Credet iis Eqtibus Rõanis.P.R.q ad uos antea ꝓducti testes: istis ĩspectãtibus ab isto ciue Ro.q cognitores hoies hõestos daret:sublatũ eẽ ĩ crucẽ dixerũt:credẽt oẽs.V.&.xxx.tribus hõi grauissimo atqꝫ ornatissimo.M.Aãnio q se ꝑsente ciuẽ Ro.securi ꝓcussum eẽ dixit: Audiet a Pr.uir primarius Eques Ro.L.Fla.q suũ familiarẽ Heriẽniũ negociatorẽ ex Africa cũ eũ Syracusis ampliusꝫ cẽtũ ciues Ro.cognoscerẽt lachrymãtesqꝫ defenderẽt:ꝓ testimõio dixit securi eẽ ꝓcussum ꝓbabit fidẽ & auctoritatẽ & religionẽ suã.L.Suetius hõ hoĩbus ornamẽtis ꝑditus q iuratus apd uos dixit:multos ciues Ro.ĩ lautumiis istius ĩpio crudelissime ꝓ uĩ morte eẽ mulctatos.Hãc ego cãm cũ agã bũficio Po.ro.d̃ loco supiore nõ uereor ne aut istũ uis ulla ex Po.ro.suffragiis eripere.aut a me ullũ munus Aedilitatis ãplius aut gratius Po.ro.eẽ possit.Quaꝫp oẽs ĩ hoc iudicio conet oĩa nihil ẽ iã qĩ hac cã peccare Iud.qsq̃ nisi uĩo ꝑiculo possit mea qdẽ rõ cũ ĩ ꝑteritis rebus ẽ cognita tũ ĩ reliqs explorata atqꝫ ꝓuisa ẽ.Ego meũ studiũ ĩ rẽp.tã illo tꝑe ostendi: cũ lõgo ĩteruallo ueterẽ cõsuetudinẽ retuli & rogatu socioꝝ atqꝫ amicoꝝ.p.ro.meoꝝ ãt necessarioꝝ nomẽ hoĩs audacissimi detuli.Qd meũ factũ lectissimi uiri atqꝫ ornatissimi quo ĩ numero e uobis cõplures fuere: ita ꝓbauerũt ut ei q istius q̃stor fuisset ab isto læsus ĩimicitias iustas ꝓseq̃ret:nõ mõ deferẽdi noĩs:sed ne subscribẽdi qdẽ cũ id postularet.facerẽt ꝑtãtẽ.In Sicilia sum ĩqrẽdi cã ꝓfectus:quo ĩ negocio ĩdustriã meã celeritas reditiõis diligẽtiã multitudo lrãꝝ & testiũ declarauit pudorẽ uero & religionẽ qd cũ uenissem. Senator ad socios Po.ro.q ĩ ea ꝓuĩcia Quæstor fuissem ad hospites meos ac necessarios causæ cõis defensor diuertipotius q̃ ad eos q a me auxiliũ petiuissent.Nemini meus aduẽtus labori aut sumptiui neqꝫ publice neqꝫ priuati fuit.Vĩ ĩqrẽdo tãtã hũĩ:q̃tã mihi lex dabat:nõ q̃tã hr̃e poterã istoꝝ studio quos iste uexarat Romã ut ex Sicilia redii cũ iste atqꝫ istius amici hoies lauti & urbani sermões huiuscemõi dissipassent:quo aĩos testiũ retardarẽt:me magna pecunia a uera accusatiõe eẽ deductũ tametsi probabat nemini quod ex Sicilia testes erant ii: Quæstorẽ me in prouĩcia cognouerant.& hinc hoies maxime illustres q ut ipsi noti sunt sic nostrum unũquemqꝫ optime norunt.tamẽ usqꝫ eo timui ne quis de mea fide atqꝫ integritate dubitaret:donec ad reiicien

dos Iud.uēimus.Scieba ī reiiciēdis Iud.nōnullos mēoria nr̄a pactiōis suspitionē nō uitasse cū ī ipa accusatiōe eorꝝ īdustria ac diligentia ꝓbaretur.Ita reieci Iud.ut hoc cōstet post hūc statū.po.ro.quo nunc utimur simili splēdore & dignitate cōsiliū nullū fuisse.quā iste laudē cōem ait sibi eē mecū:q cū po.Galbā Iud.reiecisset.M. Lucretiū retinuit:& cū eius patronus ex eo q̄reret:cur suos familiarissimos Sex. Peduceū.Qu. Cōsidiū.Qu. Iuniū reiici passus eēt rūdit:q; eos in iudicādo nimiū sui iuris snīæq; cognosceret.Itaq; Iud.reiectis spabā iam onus meum uobiscū eē cōe.Putabā nō solū notis sed ēt ignotis ꝓbatā meā fidē esse & diligentiā qd̄ me nō fe/ fellit.Nā comitiis meis cum iste īfinita largitione cōtra me ueteret po.ro.iudicauit istius pecuniā q̄ apud me cōtra fidē meā nihil potuisset:apud se cōtra honorē meū nihil posse debere.Quo qdē die primū Iud.citati ī hunc reū cōsedistis.Quis tā inimicus huic ordini fuit qs tā nouaꝝ rerꝝ iudiciorꝝ Iudicūq; cupidus: q nō cō/ spectu cōsensuq; uro cōmoueret? Cum ī eo ura mihi dignitas fructū diligētiæ referret id sum assecutus : ut una hora q̄ cœpi dicere reo audaci pecuniosō ꝓfuso ꝓdito spē iudicii corrūpēdi ꝓcideré:ut primo die testiū: tanto nūero citato.P.R.iudicaret ipso absoluto rēp.stare nō posse ut alter dies amicis istius & defensoribus: nō mō spē uictoriæ sed ēt uolūtatē defensionis auferret ut tertius dies sic hoiem ꝓsterneret:ut morbo simu lato nō qd rūderet sed quēadmodū nō rūderet deliberaret:Deīde reliqs diebus his criminibus his testibus: & urbanis & ꝓuincialibus sic obrutus atq; oppressus ē:ut his Ludorū diebus interpositis nemo istū cōperē dinatū sed cōdēnatū iudicaret.Quapp̄ ego qd̄ ad me attinet Iud.uici nō.n.spolia.C.Verris:sed exstimationē. P.R.concupiui meum fuit eum cā accedere ad accusandum:quæ causa fuit illustrior q̄ a tam illustri ꝓuincia defensorē cōstitui & diligi:reip.Cōsulere.Quid iā reip.honestius q̄ ī tāta iuidia iudiciorꝝ adducere hoiem cu ius dānatione totus ordo cū.P.R.& ī laude & ī grā possit eē: ostēdere ac psuadere hoiem nocētem adductū esse.Quis est in.p.r.q hoc nō ex priore actiōe abstulerit:oīum ante dānatorꝝ scelera furta flagitia si in unum locum conferantur:uix cum huius parua parte equari conferrique posse? Vos quod ad uestram famam exi/ stimationem salutemq; cōem pertinet:Iud.,pspicite atq; consulite.Splendor uester facit ut peccare sine sum/ mo reipu.detrimento ac periculo non possitis.Non enim pōt sperare.P.R.esse alios in Senatu qui recte pos/ sint iudicare.Vos si non potueritis:necesse est cum de toto ordine desperarit aliud genus hominum atque aliam rationem iudiciorum requirat.Hoc si uobis ideo leuius uidetur:Quod putatis onus esse graue & in cōmodū iudicare:ītelligere debetis primū interesse utꝝ id onus uosmetipsi reieceritis:an qd̄ ꝓbare po.ro. fi dē uram & religionē nō potueritis:eo uobis iudicādi ptās erepta sit.Deīde ēt illud cogitare q̄to piculo uēturi simus ad eos:Iud.quos pp odiū uri po.ro.de uobis uoluerit iudicare.Verꝝ uobis dicā id qd̄ ītelligi.Iud.hoies scitote eē quosdā quos tātū odiū uri ordinis teneat:ut hoc palā iā dictitent:se istū quē sciant eē hōiem īprobis simū hoc uno nōie absolui uelle ut ab Senatu iudicia per ignominiā iurditudinēq; auferāt.Hæc me res plu/ ribus Iud.uerbis uobiscū agere coegit.nō timor meus de ura fide.sed spes illorꝝ nōua q̄ cum Verrem a por/ ta subito ad iudiciū retraxisset:nō nulli suspicati sunt nō sine causa illius cōsiliū tā repēte eē mutatū. Nūc no/ uo crimoniæ genere uti posset Hortēsius & ea dicere:opprimi reū de quo nihil dicat accusator.nihil eē tā pi culosum fortūis īnocētū:q̄ tacere aduersarios.& ne aliter q̄ ego uelim meū laudet īgeniū:cū dicat me si mul/ ta dixissem subleuatuꝝ fuisse eū quē cōtra diceré:qa nō dixerim ꝓdidisse.morē illi gerā.Vtar orone ꝓpetua. nō quoniā hoc sit necesse.ueꝝ ut experiar utꝝ ille ferat molestius.tūc tacuisse an nūc dicere? hic tu fortasse eris diligēs ne q̄ ego horā de meis legitimis horis remittā:nisi oī tpe qd̄ mihi lege cōcessum ē abusus ero:q̄re re deū atq; hōiū fide īplorabis circūueniri.C.Verré.qd̄ accusator nolit tādiu q̄diū liceat dicere. Quod mihi lex mea cā det:eo mihi nō uti nō licebit? Nā accusandi mihi tps mea cā datū ē:ut possem orone mea crimia cāmq; explicare.hoc si nō utor:nō tibi iniuriā facio.Sed de meo iure aliqd & cōmodo detraho.Cām.n.īqt co gnosci oportet:ea re qdē qd̄ aliter cōdēnari reus nō pōt:q̄uis sit nocēs.Id igit̄ tu moleste tulisti:a me aliqd fa/ ctū eē quomius iste cōdēnari posset? Nā cā cognita multi possunt absolui īcognita qdē cōdēnari nemo pōt. Adimo.n. cōperendinatū qd̄ hēt lex ī se molestissimū:bis ut cā dicat.Quod āt mea cā potius ē constitutū q̄ tua aut nihilo tua potius q̄ mea.nā si bis dicere ē cōmodū.certe utriusq; cōe ē si eū q posterius dixit:opus ē re dargui:accusatoris cā ut bis agerēt cōstitutū ē.Verꝝ ut opinor Glaucia primus tulit ut cōperendinaret reus: antea uel iudicari prīo poterat uel āplius ꝓnūciari.Vtrā igit̄ putas legē molioré? opinor illā ueteré q̄ uel cito absolui uel tarde cōdēnari licebat.Ego tibi illā aciliā legē restituo:q̄ lege multi semel accusati semel dicta cā auditis testibus cōdēnati sunt.neqq̄ tā manifestis neq; tātis criminibus q̄tis tu cōuīceris.puta te nō hac tā atro ci sed illa lege mitissima cām dicere.accusabo:respōdebis testibus editis ita mittā ī cōsiliū ut ēt si lex āpliandi faciat ptāte:tū isti turpe sibi existimēt:nō prīo iudicare.Verꝝ si cām cognosci opus ē:paꝝ ne cognita ē? Dissi/ mulamus Hortēsi qd̄ sæpe ī dicēdo expti sumus:qs nos magnope attēdit unq̄ ī hoc qdē genere causaꝝ ubi aliqd ereptū aut ablatū quopiā dicit̄:nōne aut ī tabulis aut ī testibus oīs expectatio Iudiciū ē? Dixi prīa actōe me planū eē factuꝝ.C.Verré.H.S.q̄drigēties cōtra legē abstulisse:qd hoc pāius egissem:si ita narrassem.Dio qdā fuit alesinus q̄ cū eius filio Pr.sacerdote hæreditas a ꝓpinquo ꝑ magna uenisset:nihil hūerit neq; negocii neq; cōtrouersiæ.Verres simul ac tetigit ꝓuiciā stati Messanā lr̄as dedit.Dionē euocauit.calūniatores ex sinu suo apposuit:q illā hæreditatē Veneri Erycinæ cōmissam esse dicerent.Hac de re ostēdit seipsum cognituꝝ possum deiceps totā rem explicare.deinde ad extremū id quod accidit:dicere:Dionem. H.S. decies centena milia numerasse:ut causam certissimam obtineret:Præterea greges equaꝝ eius istum abigendos curasse.Ar genti uestisq; stragulæ quod fuerit:curasse auferendum.Hæc neq; cum ego diceré:neq; cum tu negares:ma/ gni momenti nostra eēt oratio.Quo tpe igit̄ aures Iud.erigeret animūq; attenderet cum Dio ipse ꝓdiret:cū cæteri q tū in Sicilia negotiis Diōis īterfuissent:cū per eos ipsos dies per quos cām Dio diceret reperiretur pe cunias sumpsisse mutuas noīa sua exegisse:ꝑdia uendidisse cū tabulæ uirorꝝ bonorꝝ ꝓferrent̄:cū q pecuniam

Dioni dederunt:dicerēt se iā tum audisse eos nūmos sumi:ut Verri darent:cum amici hospites patrōi. Dionis hois hōestissimi hæc eadē se audisse dicerent.Opinor cum hæc fierēt:tum uos audiretis:sicut audistis: cū cā agi uideret sic a me sunt facta oia priore actiōe ut ī crimibus oibus nullū eēt ī quo qsq; ufm ppetuā accusatiōem reqrat.Nego eē qcq; a testibus dictū quod aut ufm cuipiā eēt obscur aut cuiusq; oratoris eloquentiā qreret.Etenī sic me ipm egisse memoria tenetis:ut ī testibus iterrogādis oia crimia pponerē & explicarē.ut cum rem totam ī medio ppositissem:tū denicp testē interrogarē.Itacp nō mō uos qbus ē iudicādum:nra crimia tenetis:sed ēt.Po.Ro.totam accusationem cāmcp cognouit:tametsi ita de meo facto loquor.qsi ego illā mea uoluntate potius q uestra iniuria adductus fecerim.iterposuistis accusatorem. qui cum ego mihi .c. & x.dies solos in Sicilia postulassem.c.viii.sibi hic alter postularet:menses mihi tres cum eripuisetis:ad agendū maxime appositos: Reliquum omne tempus huius anni me uobis remisturum putastis:ut cum horis nostris nos essemus usi:tu binis ludis interpositis quadragesimo post die ostenderes.Deinde ita tempus duceretur.ut a.M.Glab.Pr. & a magna parte horum ludicum ad Pr.alium iudicesqp alios ueniremus.Hoc si ego non uidissem.Si me non omnes noti ignotiqp monuissent id agi:id cogitari:in eo laborari:ut res ī illud tempus reiiceretur:credo si meis horis in accusando uti uoluissem:uererer ne mihi crimina non suppeterent: ne oratio deesset.Ne uox uitesqp deficerent.ne quoniam nemo prima actione defendere ausus eēt eū ego bis accusare nō possem:ego meum cōsilium tā lud.tum.P.R. pbaui.Nemo est q alia rōne istor iniuriæ atqp īpudentiæ potuisse obsisti arbitrēt.Et enim qua stultitia fuissem.si quam diem qui istum eripiendum redemerūt ī cautiōe uideret:cū ita cauerent:si pōt.Cal.Ianu.ī cōsilio iret.ī eā diē ego cū potuissem uitare : īcidissem. Nūc mihi temporis eius qp mihi ad dicendum datur:quoniem ī aīo est cām omnem exponere habenda rō est diligenter.Itacp primum illum actum istius uitæ turpissimum & flagitiosissimum pretermittam nihil a me de pueritiæ suæ flagitiis pctisqp audiet.Nihil ex illa īpura adolescentia sua:qua qualis fuerit aut meministis:aut ex eo quoniā sui simillimum produxit recognoscere potestis.Omnia preteribo q mihi turpia dictu uidebuntur.Neque solum quid istum audire uerumetiam quid me deceat dicere:considerabo. Vos queso date hoc & concedite pudori meo ut aliquam partem de istius impudentia reticere possi Omne illud tempus quod fuit antea quam iste ad magistratus Remcp.P.accessit hāc per me solutum ac liber.Silatur de nocturnis eius baccationibus ac uigiliis leonum aleatorum perditorum nulla mentio fiat.Damna dedecora q res patris eius ætas ipsius pertulit:prætereantur.Lucretur īditia ueteris īfamiæ:patiatur eius uita reliqua me hanc tantam iacturam criminum facere Quæs.C.Papi.Cons.fuisti ab hinc annos q ttuordecim ex ea die ad hanc diem que fecisti in iudicium uoco.Hora nulla uacua a furto a scelere crudelitate flagitio reperietur. Hi sunt anni consumpti in Quæs.& legatione Asiatica & prætura Vrbana & prætura Sicilensi.Quare hæc eadem erit quadripartita distributio totius accusationis meæ.Quæs.ex.S.C.prouinciam sortitus es.Obtigit tibi Cons.ut cum Cons.Gn.Carbone esses:eamcp prouinciam obtineres:erat tum dissensio ciuium de qua nihil sum dicturus quid sentire debueris: Vnum hoc dico in eiusmodi tempore ac sorte statuere te debuisse utrum malles sentire atque defendere.Carbo grauiter ferebat sibi qstorem obtigisse hominem singulari luxuria atqp inertia.uerumetiam ornabat eū beneficiis omnibus:ne diutius teneam pecunia attributa numerata est:profectus ē:Quæs.in Pro.uenit in.Gal.expectatus ad exercitum Cons.cum pecunia Simulac primū ei occasio uisa ē:cognoscite hominis principium magistratuum gerendorum & reip.administrandæ:auersa pecunia publica qstor Cōs.exercitum prouiciamcp deseruit.Video quid egerī:erigit se:sperat sibi aurā posse aliquā afflari ī hoc crimīe uolūtatis dissensiōisqp eor qbus.G.Car.mortui nomē odio sit:qbus illā reiectionē pditionēcp Cōsulis sui gratiā spat fore qsi uero id cupiditate defendēdæ nobilitatis aut studio partiū fecerit: ac non aptissime Cons.exercitum prouinciamcp compilarit.& propter impudētissimum furtum aufugerit. Est enim obscur & huiusmodi factum eius ut possit aliqs suspicari.C.Verrem qp terrere nouos hoies nō potuerit:id nobilitatem hoc est ad socios trāsisse nihil fecisse pp pecuniā.Videamus rōnes quēadmodum rettulerit:iam ipse ostendet qobrem Gn.Carbonem reliqrit iam seipse iudicabit.primū breuitatē cognoscite. Accepi inqt uicies ducēta qnqp milia qdrigentos.xvi.nūmos dedi stipendio frumento Legatis p quæstoribus cohortis ptoriæ.H.S.mille qngenta qdragīta qnqp milia qdringento.xvi.nūmos:Reliq Arimini.H.S. sexcenta milia hoc ē rōnes referre.Hoc mō aut ego aut tu Hortensi aut qsquā oīum rettulit? qd hoc est? q īpudentia? q audacia? qd exēplum? ex tot hoīum rōnibus relictis huiusmodi ē illa tamē.H.S.sexcenta milia q neqp falso qdem potuit describere qbus data eēnt:q se Arimini scribit reliqsse:q ipsa.H.S.sexcenta milia reliq facta sunt neqp Carbo attigit.neqp sylla uidit:neqp ī ærarium relata sunt.oppidum sibi elegit.Ariminū qd cū iste rōnes ferebat oppressum direptūqp erat nō suspicabat id qd nunc sentiet:satis multos ex illa calamitatē. Ariminēsium testes nobis ī hac rem reliquos esse.Recita denuo.P.Lentulo Triario qstoribus urbanis res rationū relatas.Recita ex.S.C.ut hoc pacto rōnem referre liceret: eo Syllanus repente factus est nō ut bonos & dignitas nobilitati restitueret.Quod si illinc inanis pfugisses tamē ista tua fuga nefaria pditio.Cōsulis tui scelerata iudicaret.Malus ciu s īprobus cōs.seditiosus hō Gn.Carbo fuit fuerit aliis.tibi quādo eē cœpit Postea q tibi pecuniā rem frumētariā rōnes oēs suas exercitumcp cōmisit? nā si tibi antea displicuisset:idē fecisses:qp āno post M.P.qstor cum.L.Pisoni Cōsuli obtigisset:nō attigit pecuniā nō ad exercitum pfectus ē:qp de repu.sensit:ita sensit ut nec fidem suā nec morem maiorum nec necessitupinem sortis læderet.Et.n.si hæc pturbare oia & pmiscere uolumus:totā uitam picuiosam īuidiosam īfestācp reddemus.Si nullā religiōem sors habebit nullam societatem coniunctio secundæ dubiæqp fortunæ nullā auctoritatem mores atqp īstituta maior oīum est communis inimicus:q fuit hostis suor:nemo unq sapiens pditori credendū putauit:Ipse Sylla cui istius aduentus gratissimus esse debuit:ab se hominem atque ab exercitu suo remouit.Beneuenti esseiussit apud

eos quos suis partibus amicissimos esse intelligebat.ubi istæ summæ rei causæq; nocere nihil posset:ei præ/
mia postea tamen liberaliter tribuit.bono quedam ꝓscriptoꝝ ī agro Beneuentano dirripiēda concessit. Ha
buit honorem ut proditori:non ut amico fidem.Nunc quamuis sint homines qui mortuū Gn.Carbonem
oderit:tamen hi debent non quid illi accidere uoluerunt:sed qd ipsis in tali re metuendum sit:cogitare. Cōe
est hoc malum:cōmunis metus cōmune periculum.Nullæ sunt occultiores insidiæ:q̄ hæ q̄ latent in simula
tione officii aut in aliquo necessitudinis nomine.Nam eū q pala ē aduersarius:facile cauendo uitare possis.
Hoc uero occultū ītestinū ac domesticū malū nō mō nō existit:uerūetiā opprimit:anteq̄ ꝓspicere atq; explo/
rare potueris.Ita ne uero tu cum Quæstor ad exercitum missus sis custos:non solum pecuniæ sed etiā Cōs.
particeps omnium rerum consiliorumque fueris:habitus sis in liberum loco sicut mos maiorum ferebat re
pente reliquas:deseras. ad aduersarios transeas? O scelus o portentum in ultimas terras exportandum Non
.n.potest ea natura q̄ tantum facinus commiserit:hoc uno scelere esse contēta.necesse est semper aliquid eius
modi moliatur.necesse est in simili audacia perfidiaq; uersetur.Itaq; idem iste quem Gn.Dollobella postea.
C.Malleolo occiso Proquæstore habuit aut socio.An maior etiam hæc necessitudo fuerit quam illa Carbo/
nis ac plus iudicium uoluntatis ualere quam sortis debeat? idem in Gn.Dollobellam qui in Gn.Carbonem
fuit.Nam quæ in ipsum ualebant crimina.Contulit in istum causamq; illius omnem ad inimicos accusato/
resq; detulit.ipse in eum cui Legatus Proquæstore fuerat: inimicissimum atq; improbissimum testimoni/
um dixit.ille miser cum esset Gn.Dolobella tum præditione istius nefaria tum improbo & falso eiusdem te
stimonio tum multo ex maxia parte istius furtoꝝ ac flagitioꝝ inuidia conflagrauit.Quide de hoc homine
faciatis? ad aliq spem tam profidiosum tam importunum animal reseruetis? qui in Gn. Carbonem sortem
in Gn.Dolobellam uoluntatem neglexerit:ac uiolarit.Eosq; ambos non solum deseruerit:sed etiam prodi/
derit:atq; opugnarit:Nolite quæso Iud.breuitate orationis meæ potius q̄ rerum ipsarum magnitudine cri/
mina ponderare.Mihi enim properandum necessario est:ut omnia uobis quæ mihi cōstituta sunt? possim
exponere.Quamobrem Quæstura istius demonstrata primiq; magistratus & furto & scelere perspecto:re/
liqua attendite:in quibus illud tempus Syllanaꝝ ꝓscriptionum ac rapinaꝝ ꝑtermittam:neq; ego istum sibi
ullam ex cōi calamitate defensionem sniam sumere suis eum certis propriisq; criminibus accusabo. Quam/
obrem hoc omni tpe Syllano ex accusatione circumscripto legationem ꝑclaram cognoscite.Postea q̄ Ge.Do
lobellæ ꝓuincia Cilicia constitutam est:o dii īmortales q̄ta iste cupiditate qbus allegationibus illam sibi Le/
tionem expugnauit? idque Gn.Dolobellæ principium maximæ calamitatis fuit.Nam ut iste profectus ē:
quacunq; interfecit: eiusmodi fuit:non ut Legatus.P.R.sed ut quædam calamitas peruadere uideretur.In
Achaia ꝑtermittam minora omnia:quoꝝ simile forsitan alius quoq; aliquid aliquando fecerit:nihil dicam
nisi quod singulare nisi quot si in alium reum diceretur:īcredibile uideret.Magistratum Sycionium num
mos poposcit.nec sit hoc crimen in Verrem.fecerunt alii cū ille nō daret:animaduertit.improbum sed non
inauditum genus aiaduersionis uidete.Quæritis ex quo genere hominem istū iudicetis.ignem ex lignis ui
ridibus atq; humidis in loco angusto fieri inuisit.ibi hominem ingenuū domi nobilem.p.r.sociū atq; ami/
cum fumum excruciatum semiuiuum reliqt.Iam q̄ iste signis quas tabulas pictas ex Achaia sustulerit.nō di
cam hoc loco.ē alius mihi locus ad hanc cupiditatem demonstrandam seruatus.Athēis audistis ex æde Mi/
neruæ grande auri pondus ablatum.Dictū hoc ē in Gn.Dolobellæ iudicio:dictum etiam extimatum huius
consilii non modo ꝑticipem.C.Verrem sed principem fuisse reperietis. Delum uenit. ibi ex fano Apollinis
religiosissimo noctu clam sustulit signa pulcherrima atq; antiquissima eaq; in onerariam nauem suam coi/
cienda curauit.Postridie cum fanum spoliatum uiderent ii qui Delum incolebant.grauiter ferebāt:Est.n.tā
ta apud eos eius fani religio atq; antiquitas:ut in eo loco ipsum Appollinem natum eē arbitrētur.uerbum tū
facere non audebant:ne forte ea res ad Dolobellā ipsum pertineret.Tum subito tēpestates cohortæ sunt ma/
xime Iud.ut non modo proficisci cum cuperet Dolobella non posset:sed uix in oppido consisteret.ita magni
fluctus reiiciebantur.Hic nauis illa prædonis istius onusta signis religiosis expulsa atq; eiecta fluctu frangi/
tur.in littore signa illa Appollinis reperiuntur iussu Dollobellæ reponuntur. Tempestas sedatur. Dolo/
bella de loco proficiscitur. Non dubito quin tametsi nullus in te sensus humanitatis nulla rō unquam fuit
religionis:nunc tamen in metu periculoq; tuo tuorum tibi scelerū ueniat in mentem.Pōt ne tibi ulla.spes sa
lutis commoda ostēdi cū recordaris in deos immortales quam īpius quā sceleratus q̄ nefarius fueris? Appo
linem ne tu Delium spoliare ausus es? illi ne tu templo tam antiquo tam sancto tā religioso manus īpias ac
sacrilegas afferre conatus es? Si in puericia non his artibus & disciplinis institutus eras:ut ea quæ litteris mā/
data sunt.Diceres atque cognosceres ne postea quidem cum in ea ipsa loca uenisti:potuisti accipere id quod
est proditum memoriæ ac litteris Latonam ex longo errore & fuga grauidam & iam ad pariendū uicinam
temporibus exactis confugisse delum.atq; ibi Apollinem Dianamq; peperisse? Qua ex opinione hominū il/
la insula eorum deorum sacra putatur.tantaq; eius auctoritas religionis & est:& semper fuit:ut ne Perse qdē
cum bellum toti Graciæ diis hominibusq; indixissent: & ille numero nauium classem ad Delum appulis/
sent:quicquam conarētur aut uiolare aut attingere.Hoc tu fanum depopulari hō īprobissime atq; amētissi/
me audebas? Fuit illa cupiditas tanta quæ tantam extīgueret religionem:& si tū hæc non cogitabas:ne nunc
quidem recordaris:nullū esse tantum malum qd non tibi pro sceleribus tuis iādiu debeat. In Asiam uero
postquam uenit:quid ego aduētus istius prandia cœnas:equos:muneraq; commemorem? Nihil cū Verre
de quotidianis criminibus acturus sum.Chio p ui signa pulcherrima dico abstulisse:Item Erythris & Hali
carnasso Tenedo prætereo pecuniam quam eripuit Tēnem ipsum qui apud Tenedios sanctissimus deus
habetur:qui urbem illam dicitur condidisse:cuius ex nomine Tenedus nominatur:hūc ipm inq̄ Tēnē pul/

cherrime factum quem quondam in comitio uidistis:abstulit magno cum gemitu ciuitatis.Illa uero expu/
gnato fani antiquissimi & nobilissimi Iunonis samie quam luctuosa samiis fuit? quam acerba toti Asiæ? q̃
clara apud deos? quam nemini uestrum inaudita? de qua expugnatione cum Legati ad.C.Neronem Asiam
Samo uenissent:insponsum tulerunt:eiusmodi quærimonias quæ ad Legatum.P.R.pertinerẽt:nõ ad p̃to/
rẽ sed Romam deferri oportere.Quas iste tabulas illinc quæ signa sustulit? quæ cognoui egomet apud istũ
in ædibus nuper cum obsignandi gratia uenissem.Quæ signa nunc Verres ubi sunt? illa quæro :quæ apud
te nuper ad omnes columnas omnibus etiam intercolumniis ísula denique deposita sub diuo uidimus.Cur
ea quam diu alium Pr.cum his lud.quos in horum locum subsortitus es de te in consilium iturum putásti
tam diu domi fuerunt? Posteaquam nostris testibus nos quam horis tuis uti male uidisti: nullum signum
domi reliquisti.præter duo quæ in mediis ædibus sunt:quæ ipsa Samo sublata sunt.Non putasti me tuis fa
miliarissimis in hanc rem testimonia denunciaturum:qui tuæ domi sæpe fuissent:ex quibus quærerem si/
gna scirent ne fuisse:quæ non essent.Quid tum hos de te iudicaturos arbitratus es:cum uiderent te iam nõ
contra accusatorem tuum sed contra Quæstorem sectoremque pugnare? Qua de te Charidemum Chium
testimonium priore actione dicere audistis : sese cum esset Aristarchus & Verrem ex Asia decedentem ꝑ
sequæretur.iussu Dolobellæ fuisse una cum isto Sami sesecꝫ tum scire spoliatum esse Fanum Iunonis &
oppidum Samum posteaque se causam apud Chios ciues suos Samiis accusantibus publice dixisse eoque se
esse absolutum:quot planum fecisset:ea quæ Legati Samiorum dicerent:ad Verrem non ad se pertinere.
Aspendium uetus oppidum & nobile in Panphylia scitis esse plenissimum signorum optimorum non di/
cam illinc hoc signum ablatum esse & illud hoc dico : nullum te Aspendi signum Veris reliquisse. Omnia
ex fanis & locis publicis palam spectantibus omnibus plaustris euecta asportataque esse atque etiam illum
Aspendium Citharistam de quo sæpe audistis:id quod est Græcis hominibus in prouerbio.Quem omnia
intus canere dicebant:sustulit & in intimis suis ædibus posuit:ut eũ illum ipsum artificio suo supasse uideat.
perge fanum antiquissimum & sanctissimum Diane scimus:eẽ id quoque a te nudatum & spoliatũ esse ex
ipsa Diana quot habebat auri detractum atque ablatum esse dico quæ malum ẽ ista tanta audacia atq̃ amen
tia? Quas.n.sociorum atq̃ amicorum urbes adisti legationis iure & nomine:si ĩ eas ui cum exercitu ĩperioq̃
inuasissem:tamen opinor quæ signa atq̃ ornamenta ex is urbibus sustulisses:hæc non in tuam domũ neq̃ ĩ
suburbana amicorum sed Romam in publicum deportasses.Quid ego de.M.Marcello loquar:qui Syracu/
sas urbem ornatissimam cœpit? Quid de.L.Scipione qui bellum in Asia gessit:Antiochumq̃ Regem potẽ/
tissimum uicit? Quid de flaminio qui Regem Philippum & Macedoniam subegit? Quid de.L. Paulo qui
Regem Persem ui ac uirtute superauit? Quid de.L.Mummio qui urbem pulcherrimam atq̃ ornatissimã
Coryntum plenissimã reꝫ oĩum sustulit.Vrbesq̃ Achaiæ Boetiæq̃ multas sub impium.P.R. ditionemq̃
subiunxit? Quoꝫ domus cum honore & uirtute florerent:signis & tabulis pictis erant uacuæ At uero urbẽ
totam templa deoꝫ oẽsq̃ Italiæ partes illoꝫ donis ac monumentis exornatas uidemus.Verreor ne hæc for
te cuipiam nimis antiq̃ & iam obsoleta uideat.Ita.n.tum æq̃biliter oẽs erãt huiusmodi:ut hæc laus eximiæ
uirtutis & ĩnocentiæ nõ solum hoĩum ueꝫ ẽt tempoꝫ illoꝫ eẽ uideat.P.Seruilius.R.C.maximis rebus ge/
stis adest.de te sniam laturus est.O linthum ui copiis cõsilio uirtute cœpit urbem antiquam & oĩbus rebus
auctam & ornatã.recens exẽplum fortissimi uiri,pfero.Nam postea Seruilius impator.P.R.O linthum ur/
bem hostium cœdit quã tu ĩ hisdem illis locis Legatus Quæstorius oppida pacata sociorꝫ atq̃ amicoꝫ diri/
pienda ac uexãda curasti.Tu q̃ ex fanis religiosissimis ꝑ scelus & ꝑ latrocinium abstulisti ea nos uidere nisi in
tuis amicorũq̃ tuoꝫ tectis nõ possumus.P.Seruilius q̃ signa atq̃ ornamenta ex urbe hostiũ & uirtute capta
belli lege atq̃ impatorio iure sustulit:ea.P.R.apportauit.ꝑ triũphum uexit.in tabulas publicas ad ærarium
ꝑ scribenda curauit.cognoscite ex lr̃is publicis hoĩs amplissimi diligentias.Recita rationes relatas.P. Seruilii
Non solum numeꝫ signoꝫ sed ẽt uniuscuiusq̃ magnitudinẽ figura statum lr̃is deffiniri uides.Certe maior
est uirtutis uictoriæq̃ iucũditas q̃ ista uoluptas q̃ ꝓcpiat ex libidine & cupiditate multo diligẽtius habere di/
co Seruiliũ p̃dam.P.r.q̃ te tua furta notata atq̃ descripta.dices quoq̃ signa & tabulas pictas ornamento urbi
foroq̃.P.r.fuisse.Memini uidi simul cum.P.r.foꝫ comitũq̃ adornatũ ad speciem magnifico ornetu.ad sen/
sum cogitationẽq̃ acerbo & lugubri.uidi collucere oĩa furtis tuis p̃da ,puinciaꝫ.spoliis sociorꝫ atq̃ amicoꝫ
Quo qdem tpe lud.iste spem maximã reliquoꝫ quoq̃ peccatoꝫ nactus ẽ.Vidit.n.eos:q iudicioꝫ dĩos se di
ci uoleant haꝫ cupiditatũ eẽ seruos.Socii uero nationesq̃ exterræ spẽ oĩum tum primũ abiicere reꝫ ac for/
tunaꝫ suaꝫ propterea q̃ casu Legati ex Asia atq̃ Achaia plurimi Romæ tunc fuerũt:q deorum simulachra
ex suis fanis sublata in foro uenerabant.Itemq̃ cætera signa & ornamenta cum cognosterent:alia alio in lo/
co lachrymantes intuebant:quoꝫ omnium hunc sermonem tum esse audiebamus.Nihil esse q̃ qsquã du/
bitaret de exitio sociorꝫ atq̃ amicorum cum qdem uiderent in foro.P.R.quo in loco antea q̃ sociis iniurias
fecerant accusari & condemnari solebat:ibi esse palam posita ea quæ ab sociis per scelus ablata ereptaq̃ eẽnt
Hic ego non arbitror illum negaturum signa sese plurima tabulas pictas innumerabiles habere:Sed ut opi/
nor solet hæc quæ rapuit & furatus est nonnunquam dicere se emisse quando quidem in Achaiam Asiam
Pampayliam sumptu puqlico & legationis nomine mercator signorum tabularumque pictarum missus ẽ
Habeo & istius & patris eius accepi tabulas omnes quas diligentissime legi: atque digessi.Patris quoad uixit
tuas q̃ animis te confecisse.Nam in isto lud.hoc nouum reperietis.Audimus aliquem tabulas nunquam cõ
fecisse:quæ est opinio hominum de Antonio falsa.Nam fecit diligentissime.Verum sit hoc genus aliquod
minime probandum.Audimus alium non ab initio fecisse:sed ex tempore aliquo confecisse:Est aliqua ẽt
huiusce rei ratio.Hoc uero nouum & ridiculũ ẽ quod hic nobis respõdit,Cum ab eo tabulas postularemus

uſque ad.M.Terentiũ &.C.Craſſiũ Cõſules cõfeciſſe.poſtea deſtitiſſe.alio loco cuiuſmõi ſit. cõſiderabimus. Nũc nihil ad me attinet.hoꝝ.n.tẽporꝝ ĩ quibus nũc uerſor.habeo tabulas & tuis & patris.plurima ſigna pulcherrima plurimas tabulas deportaſſe te negare nõ potes:atque ut neges.Vnũ oſtende ĩ tabulis aut tuis aut pris tui emptũ eẽ:uiciſti:ne hæc qdẽ duo ſingna pulcherrima q̃ nũc ad ĩmpluuiũ tuũ ſtant:quæ multos annos ad ualuas Iunonis Samiæ ſteterunt:hẽs quõ emeris hæc inquam duo q̃ in ædibus tuis ſola iã ſunt:quæ ſectorẽ expectãt:relicta ad deſtituta a cæteris ſignis.At credo in hiſce ſolis rebus ĩdomitas cupiditates atque effrenatas hẽbat:cætere libidines eius rõe aliq̃ aut mõ cõtinebãt.Quã multis iſtũ ĩgenuis q̃ multis mribus familias in illa tetra atque ĩpura Legatiõe uim attuliſſe exiſtimatis? & quo ĩ oppido pedẽ poſuit:ubi nõ plura ſtuprorũ flagitiorũque ſuoꝝ q̃ aduentus ſui ueſtigia reliq̃rit? Sed ego oĩa q̃ negari potuerũt:prætermittã. ẽt hæc q̃ certiſſima ſunt:& clariſſima relinq̃ Vnũ aliqd de nefariis iſtius factis eligã:quo facilius ad Siciliã poſſim aliqũ q̃ mihi hoc oneris negociique impoſuit:puenire Oppidũ ẽ Helleſpõto Lãpſacũ.Iu.ĩ primis Aſiæ ,puĩciæ clarũ & nobile.hoĩes aũt ipſi Lãpſaceni tũ ſumme ĩ omnes ciues Ro. officioſi:tũ ꝑterea maxime ſedati & quieti ,ppe ꝑter cæteros ad ſummũ Græcoꝝ ociũ potiuſq̃ adulteriũ aut tumultũ accõmodati. Accidit cũ iſte a.Gn. Dolobella efflagitaſſet:ut ſe ad regẽ Nicomedẽ regemq̃ Sadalam mitteret cũq̃ iter hoc ſibi magis ad quæſtũ ſuũ q̃ ad reip.tẽpus accõmodatũ depopoſciſſet:ut illo itinere ueniret Lãpſacum cũ magna calamitate & ,ppe pernicie ciuitatis.Deducit iſte ad ianitorẽ q̃ndã hoſpitẽ.comiteſq̃ eius item apud certos hoſpites collocãtur ut mos erat iſtius:atq̃ ut eũ ſuæ libidines flagitioſæ facere admonuerã:ſtati negociũ dat illis ſuis comitibus nequiſſimis turpiſſimiſq̃ hoĩbus ut uideãt & ĩueſtigẽt ecq̃ uirgo ſit aut mulier digna:q̃obrẽ iſte Lãpſaci diutius cõmoraretur Erat comes eius Rubrius qdã hõ factus ad iſtius libidines q miro artificio quocunque uenerat:hæc ĩueſtigate oĩa ſolebat.Is ad eum rẽ iſtã defert.Philodamum eẽ q̃ndam genere honore copiis exiſtimatione facile pricipẽ:Lãpſacenoꝝ:eius eẽ filiã q̃ cũ patre habitaret ꝑpea qd uirum nõ habere: mulierem eximia pulchritudine.ſed eã ſumma ĩtegritate pudicitiaq̃ exiſtimari.Hõ ut hæc audiuit:ſic exarſit:ad id qd nõ mõ ipe nũq̃ uiderat:ſed ne audierat qdem:ab eo q ipe uidiſſet:ut ſtatim ad Philodamum migrare ſed diceret uelle.hoſpes ianitor q nihil ſuſpicaretur ueritus ne qd in ipo ſe offenderetur:hoĩem ſumma ui retinere cœpit.iſte q hoſpitis reliquendi cãm reperire nõ poſſet:alia ſibi rõe uiã ĩuenire ad ſtuprũ cœpit.Rubrium delitias ſuas in oĩbus eiuſmõi rebus adiutorem ſuũ & cõſciũ paꝝ laute deuerſari dicit.ad Philodamũ deduci iubet.Quod ubi eſt Philodamo denũciatũ tãetſi nõ erat ignarus q̃tũ ſibi ac liberis ſuis iã tũ mali cõſtitueretur: tamẽ ad iſtũ uenit Oſtidit munus illud ſuũ nõ eſſe.ſe cũ ſuæ ꝑtes eſſent hoſpitũ recipiendoꝝ:tũ ipſos tamen ꝑtores & Cõſ.nõ legatoꝝ Aſſeclas recipere ſolere.Iſte q una cupiditate rapetur:totũ illius poſtulatum cãmq̃ neglexit.ꝑ uĩ ad eũ q recipere nõ debeat:Rubriũ deduci ĩpauit.hic Philodomus poſteaq̃ ius ſuũ obtinere nõ potuit:ut humanitatem cõſuetudinemq̃ ſuã retineret:laborabat hõ q ſp hoſpitaliſſimus amiciſſimuſq̃ nrorũ hominũ exiſtimatus eẽt:noluit uideri ipm illũ Rubriũ ĩuitus ĩ domũ ſuã recepiſſe:magnifice & ornate ut erat ĩ primis iter ſuos copioſus cõuiuiũ cõperat.rogat Rubriũ ut quos ei cõmodum ſit iuitet:locũ ſibi ſoli ſi uideatur reliq̃t etiam filium ſuũ lectiſſimũ adoleſcẽtem foras ad ,ppinquũ ſuum q̃ndã mitteret ad cœnam. Rubrius iſtius comites inuitat eos omnes Verres cerciores facit qd opus eſſet.mature ueniunt. diſcumbitur Fit ſermo inter eos & inuitatio ut Græco more biberetur.hoſpes hortatur.poſcunt maioribus poculis :celebrãt oĩum ſermõe læticiaq̃ cõuiuiũ.Poſteaq̃ ſatis calere res Rubrio uiſa eſt :quæſo inqt philodame cur ad nos f liã tuã nõ introuocari iubes? Hõ q & ſumme grauitate & iã id ætatis & parens eſſe? obſtupuit hõis improbi dicto.iſtare Rubrius.tũ ille ut aliqd rũderet:negauit moris eẽ Græcoꝝ ut in cõuiuio uiroꝝ accũberẽt mulieres.Hic tũ alius ex alia ꝑte enimuero ferendũ hoc nõ ẽ.uocẽt mulier:& ſimul ſeruis ſuis Rubrius ut ianuã clauderẽt & ipſi ad fores aſſiſterent:ĩpat.Quod ubi ille intellegit id agi atq̃ id parari:ut filiæ ſuæ uis afferret.ſeruos ſuos ad ſe uocat:his:ĩpat:ut ſe ipſum negligãt:filiã defendãt excurat aliqs q hoc tantum domeſtici mali filio nũciet.clamor interea fit tota domo inter ſeruos Rubrii atq̃ hopitis.Iactãt domi ſuæ uir primus & hõ honeſtiſſimus.& ſe qſq̃ manus affert:a q̃ deniq̃ ferueuti a Rubrio ipſo Philodamus ꝑfunditur. Hæc ubi filio nũciata ſunt:ſtati exanimatus ad ædes cõtẽdit:ut & uitæ pris & pudicitiæ ſororis ſuccurreret. Oẽs eodẽ aĩo Lãpſaceni ſimul ut hoc audiuerũt:q̃ eos tũ Philodami dignitas tũ iniuriæ magnitudo mouebat:ad ædes noctu cõuenerunt.Hic lictor iſtius cornerius q cũ eius ſeruis erat:a rubrio q̃ſi in ꝑſidio ad auferẽdam mulierẽ collocatus:occidit.ſerui nõnulli uulnerãt.Ipſe rubrius ĩ turba fauciãt.Iſte q ſua cupiditate tãtos tumultus cõcitatos uidere:cupere aliq̃ euolare ſi poſſet.Poſtridie mane hoĩes in cõtiõe ueniunt quærunt qd optimũ factũ ſit,ꝑ ſe qſq̃ ut ĩ quoquo erat auctoritatis plurimũ ad populum loq̃bãt.iuentus ẽ nemo cuius nõ hæc & ſnĩa eſſet:& oratio:nõ eſſe metuẽdum:ſi iſtius nefarium ſcelus Lãpſaceni ulti ui manuq̃ eſſent ne.S.P.q̃.Ro.ĩ eam ciuitatẽ aĩaduertẽdum putaret.qd qdem ſi hoc iure Legati.P.r.ĩ ſocios natiõeſq̃ exteras uterẽt:ut pudicitiã liberoꝝ ſeruare ab eoꝝ libidie tutã nõ liceret:qd uis eẽ ꝑpeti ſatius q̃ ĩ tãta ui atq̃ acerbitate uerſari.Hæc cũ oẽs ſentirẽt:& cum ĩ eã rõnem ꝑ ſuo qſq̃ ſenſu ac dolore loq̃rẽt:oẽs ad eã domũ ĩ q̃ iſte uerſabãt:ꝑfecti ſunt.Cædere ianuã ſaxis:iſtare ferro ligna & ſarmẽta circũdare ignẽq̃ ſubiicere cœperũt.Tum ciues.R.q Lãpſaci negociabãt:cõcurrũt.orãt Lãpſacenos ut grauius apud eos nomẽ Legationis q̃ iiuriã legati putarẽt ſeſe ĩtelligere hoĩem illũ eẽ ipuꝝ ac nefariũ:ſed quoniã nec ꝑfeciſſet:qd conatus eẽt.neq̃ futurus eſſet Lãpſaci poſtea:leuius eoꝝ ꝑccaũ fore:ſi hoĩ ſcelerato ꝑpeciſſent:q̃ ſi legato nõ ꝑpeciſſent.Sic iſte multo ſceleratior & neqor q̃ ille Hadrianus aliquanto ẽt fœlicior fuit.Ille qd eius auaritiam ciues ro.ferre non potuerat: Vticæ domi ſuæ uiuus exuſtus eſt.Id itaq̃ illi merito accidiſſe exiſtimatum ẽ:ut letarẽt oẽs neq̃ ulla aĩaduerſio cõſtitueret.Hic ſocioꝝ ambuſtus ĩcẽdio tamẽ ex illa flãma ꝑiculoq̃ euolauit neq̃ adhuc cãm ullã excogitare potuit:quamobrem commiſerit:aut quid euenerit:ut ĩ tantum ꝑiculum ueniret.Non.n.põt dicere: cũ ſe-

ditiõem ſedare uellẽ cũ frumẽtũ ĩperarẽ:cũ ſtipẽdiũ cogerẽ:cũ aliqd deniq; reip.cã gererẽ:qd acrius ĩpaui qd aĩaduerti:qd mĩatus ſum:q ſi diceret:tũ ignoſci nõ oporteret.ſi nimis atrociter ĩpando ſociis ĩ tãtũ adductus piculũ uidereẽ:Nũc cũ ipe cãm illius tũultus neq; uerã diceẽ neq; falſam cõfingere audeat hõ tũ ordis ſui fru galiſſimus:q tum accẽſus.C.Neroni fuit.P.Petritius hæc eadẽ ſe Lãpſaci cognoſce dixerit:uir oĩbus rebus or natiſſimus.C.Verro q tum ĩ Aſia Tribunus militum fuit hæc eadẽ ipa ſe ex Philodamo audiuiſſe dicat.Pote ſtis dubitare qn iſtũ fortũa nõ tã ex illo piculo eripe uoluerit q̃ ad ueſtr; iudicium ſeruare? niſi uero illud di cet quot & in teſtimonio Cecili priore actione interpellauit Hortenſius quo tempore quidem ſigni ſatis de dit:ſi qd eſſet:q; poſſet dicere:ſe tacere nõ poſſe:ut q̃diu ĩ cæteris rebus ſcire homines poſſemus nihil habuiſ ſe q; diceret.Hoc tũ dixit Philodamũ & eius filium a.C.Nerone eſſe dãnatos:de quo ne multa diſſerã tantũ dico ſecutũ id eẽ Neronẽ & eius cõſiliũ q; Corneliũ lictorẽ occiſum eẽ cõſtaret:putaſſe nõ oportere eẽ ne in ulciſenda qdẽ iniuria cui q̃ hõis occidendi ptãtem:in quo uideo.Neronis iudicio nõ te abſolutũ eẽ ĩprobita tis.ſed illos dãnatos eẽ cædis.Ver; iſta dãnatio tũ cuiuſmodi fuit:audite q̃ſo Iud.& aliq̃do miſeremini ſocio rũ & oſtendite aliquid his in noſtra fide præſidii eẽ oportere q; toti Aſiæ iure occiſus uidebatur iſtius ille uer bo lictor re uera miſter improbiſſimæ cupiditatis ptimuit iſte ne Philodamus Nerõis iudicio librearetur. rogat & orat Dolobellam ut de ſua prouincia decedat.ad Neronẽ pficiſcitur.ſe demõſtrat incolumẽ eẽ non poſſe ſi Philodamo uiuere atq; aliq̃do Romã uenire licuiſſet.Cõmotus ẽ dolobella fecit id qd multi repræ henderunt:ut exercitum puinciã.bellum relinq̃ret.& ĩ Aſiã hõis neqſſimi cã in alienã puinciã pficiſceretur Poſteaq̃ ad Neronẽ uenit cõtẽdit ab eo ut Philodami cãm cognoſceret.Venerat ipſe q eẽt in cõſilio:& primus ſniãm diceret.adduxerat ẽt pfectos & tribunos militares ſuos quos Nero oẽs ĩ cõſiliũ uocauit.erat ĩ cõſilio ẽt æqſſimus iudex ipſe Verres.erãt nõnulli togati credditores Græcor; qbus ad exigẽdas pecunias ĩprobiſſimi cuiuſq; Legati plurimum pdeſt gra.Ille miſer defenſorẽ repire neminẽ poterat.Quis.n.eẽt aut togatus qui Dolobellæ gra aut græcus q eiuſdẽ ui & impio nõ moueretur? Accuſator ãt apponit ciuis Ro.de creditori bus Lãpſacenor;:q ſi diximſſet:qd iſte iuſſiſſet per eiuſdẽ iſtius lictores a Po.pecuniã poſſet exigere.cũ hæc oĩa tãta cõtentione tantis copiis agerentur.cum illum miſer; multi accuſarẽt:nemo defenderet.cumq; Dolobel la cum ſuis Præfectis pugnaret in cõſilio Verres fortunas ſuas agi diceret idẽ teſtimonium diceret.idẽ eſſet ĩ cõſilio idẽ accuſatorẽ paraſſet:Hæc cum oĩa fierent:& cum hoĩem cõſtaret occiſum tũ tanta uis iſtius iniu riæ tãta in iſto ĩprobitas putabatur ut de Phylodamo amplius pnunciareẽ.Quid ego nunc ĩ alterã actionẽ. Gn.Dolobellæ ſpiritus:qd huius lachrymas & cõcurſiões pferam? Quid.C.Nenoris uiri optimi atq; inno centiſſimi nõnullis in rebus aĩum nimium timidũ atque demiſſum q ĩ illa re quid facere potuerit nõ hẽbat niſi forte id qd oẽs tũ deſiderabãt:ut ageret eã rẽ ſine Verre & Dolobella qcqd eſſet ſine his actũ oẽs pbarẽt. Tũ uero qd pnũciatũ ẽ nõ p Neronẽ iudicatũ ſed per Dolobellam ereptum exiſtimabatur.Cõdemnatur.n. ppaucis ſententiis Philodamus & eius filius:adeſt:iſtat:urget:dolobella ut q̃ primũ ſecuri feriatur. qd q̃ mi nime multi ex illis de iſtius nefario ſcelere audiret.Conſtituitur in foro Loadiceæ ſpectaculum acerbũ & mi ſer; & graue toti Aſiæ puinciæ.Grandis natu parens adductus ad ſupplicium ex altera parte filius.ille quod pudicitiã liberor;:hic qd uitã pris famãq; ſororis defenderat flebat utercq; nõ de ſuo ſupplicio. ſed pr de filii morte.de pris filius.Quid lachrymar; ipſum neronẽ putatis pfudiſſe? quem fletum totius Aſiæ fuiſſe? quẽ luctum & gemitum Lampſacenorum:ſecuri eẽ pcuſſos hoĩes inocentes:nobiles ſocios.P.R.atq; amicos pp hominis flagitioſiſſimi ſingularem neqtiã atq; improbiſſimam cupiditatem:lamiã Dolobella neq; tui neq; tuor; liberor; quos tu miſeros ĩ egeſtate atq; in ſollitudine reliquiſti:miſereri põt.Verres ne tibi tanti fuit:ut eius libidinem hoĩum inocentium ſanguĩe lui uelles? Iccirco ne exercitum atq; hoſtem reliquebas:ut tua ui & crudelitate iſtius hoĩs improbiſſimi picula ſub leuares? Quod.n.eum tibi Quæſtoris in locũ cõſtituebas: iccirco tibi amicũ ĩppetuũ fore putaſti? Neſciebas ab eo Gn.Carbonẽ Cõſ.cuius re uera Quæſtor fuit:nõ mõ relictum ſed etiam ſpoliatum auxiliis pecunia nefariæ oppugnatum & pditum? Expertus igit es iſtius pfi diam tum cum ſe ad inimicos tuos contulit cum ĩ te homo ipſe nocens accerrimum teſtimonium dixit:cũ rationes ad ærarium niſi damnato te referre noluit.Tantæ ne tuæ Verres libidines erunt:ut eas capere ac ſu ſtinere nõ peiciæ.P.r.nõ rões exteræ poſſint? Tu ne qd uideris:qd audieris qd cõcuperis qd cogitaris:niſi id ad nutũ tuũ pſto fuerit:niſi libidini tuæ cupiditatiq; paruerit:imitent hoĩes? expugnabunt domus? ciuitates non modo pacatæ uerumetiã ſocior; atq; amicorum ad uim atq; ad arma confugiente? ut ab ſe atq; ab libe ris ſuis Legati.P.R.ſcelus atq; libidiem pplſare poſſint? Nam q̃ro abs te circunſeſſus ne ſcis Lãpſaci? cepit ne domum ĩ q̃ diuerſabere illa multitudo? icendere uoluerit ne Legatum.Po.Ro.cõburere uiuum Lãpſaceni? negare nõ potes.Habeo.n.teſtimoniũ tuum qd apud Neronem dixiſti.hẽo q̃s ad eundẽ lras miſiſti. Recita hunc ipm locum de teſtimonio Teſtimoniũ.C.Verris ĩ Artemidor;.nõ multo poſt ĩ domũ bellum ne.P.r. Lãpſaceni ciuitas facere conabãt? deficere ab impio ac noĩe nro uolebãt? Video.n.& ex his q̃ legi & audiui in telligo:ĩ q̃ ciuitate nõ mõ legatus.P.R.circũſeſſus nõ mõ igni ferro manu copiis oppugnatus ſed aliq̃ ex pte uiolatus ſit:niſi publice ſatiſfactum ſit:ei ciuitati bellum ĩdici atq; iferi ſolere.Quæ fuit igit cã cur cuncta ciui tas Lãpſacenor; de cõciõe quẽadmodum tu te ſcribis domũ tuã cõcurrerent:tũ.n.neq; ĩ lris q̃s Neroni mit tis neq; ĩ teſtimonio cãm tãti tumulus oũdis ullã.obſeſſum te dicis.ignem allatũ.ſarmenta circundata.licto rem tuum occiſum eſſe didicis. pdeundi tibi ĩ publicum ĩ ptãtem factã negas.cãm huius tãti terroris occul tas:Nã ſi q̃ Rubrius iiuriã ſuo noĩe ac nõ ĩpulſu tuo & tua cupiditate feciſſet:de tui comitis iniuria q̃ſtum ad te potius q̃ te oppugnatũ uenirent.Cum igit q̃ cã illius tumultus fuerit:teſtes a nobis pducti dixerit:ipſæ cæ larit:nõ ne cãm hãc q̃ nos ppoſuimus:tum illor; teſtimonia tum iſtius taciturnitas ppetua cõfirmat? Huic hoĩ parcetis igit Iu.cuius tãta peccata ſunt.ut hi qbus iiuriaſ fecerit:neq; legitimum tps expectare ad ulciſcen

dum neq; uim tantã doloris ĩ posterg; differre potuerũt.Circumsessus es a qbus? a Lãpsacenis barbaris homi nibus credo.aut is q.P.R.nomen contemnerent.ĩmo uero ab hoibus & natura & consuetudine & disciplina lenissimis.porro ãt.P.R.cõditione sociis fortũa seruis uolũtate supplicibussut ꝓspicuum sit oibus nisi tanta acerbitas iniuriæ tãta uis sceleris fuisset:ut Lãpsaceni moriendum sibi potius q̃ ꝓpetiendũ putarent:nũq̃ illos ĩ eũ locum ꝓgressuros fuisse:ut uehementius odio libidinis tuæ q̃ metu legatiõis mouerent? Nolite ꝑ deos ĩmortales cogere socios atq; exteras natiões hoc uti ꝓfugio quo nisi uos uidicatis utent? necessario: Lampsacenos in istum nunq̃ ulla res mitigasset:nisi eũ pœnas Romæ datur credidissent & si talem acceperãt iniuriam:quam nulla lege satis digne ꝓseq possent:tũ ĩcõmoda sua nris cõmittere legibus & iudiciis:q̃ dolori suo ꝑmittere maluerunt.Tu mihi cũ circunsesus a tã illustri ciuitate sis ꝓp tuũ scelus atq; flagitium:cũ coegeris hoies miseros & calamitosos q̃ si despatis nris legibus & iudiciis ad uĩ ad manus ar arma cõfugere: cum ĩ oppidis & ciuitatibus amicorũ legatum.P.r.sed tyrãnũ libidiosum crudeléq; ꝓbueris:cũ apd exteras natiões ĩperii noisq; nri famã tuis ꝓbris flagitiisq; uiolaris:cum te ex ferro amicorũ.P.r.eripueris atq; e flãma sociorũ euolaris:hic tibi ꝑ fugiũ speras futurũ? erras ut huc ĩcideres nõ ut hic cõqesceres:illi te uiuũ exire passi sunt:& a's iudiciũ eẽ factũ.te iiuria circũsessũ eẽ Lãpsaci q; Phylodamus cũ filio cõdénatus sit.qd si doceo:si planũ facio teste hoie neq̃ uerg; ad hanc rẽ tũ idoneo teipso inq̃ teste docebo:te huius circũsessionis tuæ cãm & culpã ĩ alios:trãstulisse neq; ĩ eos quos tu ĩsimularas esse aĩaduersum? iam nihil te iudiciũ Nerõis adiuuat.Recita:Quas ad Neronẽ litteras misit.Epistola.C.Verris ad neroũẽ.Themistagoras & Thessalus.Themistagorã & Thessalum scribit populum concitasse.quem populum? qui te circunsedit.q te uiuum cõburere conatus est.ubi hos ꝓsequeris:ubi accusas:ubi defendis ius nomenq; legati? In Philodami iudicio dices id actũ. cedo mihi ipsis Verris testimonium.uideamus qd idẽ iste iuratus dixerit.Recita.ab accusatore rogatus.respõdit ĩ hoc iudicio nõ ꝓseq sibi ĩ aio eẽ alio tẽpe ꝓseq.q igit? te iuuat Nerõis iudiciũ qd philodãi dãnatio? Legatus cũ eẽs circũsessus cũq; quẽadmodum tute ad Neronẽ scripsisti.P.R.cõmunicq; cãæ legatorũ fcã esset iniuria insingis:nõ es ꝓsecutus:dicis tibi ĩ aio eẽ alio tẽpe ꝓseq.qd fuit id tẽps? q̃do es persecutus? cur imminuisti ius Legationis? cur cãm Po.ro.deseruisti:ac ꝓdidisti? cur iniurias tuas cõiunctas cum publicis reliqsti? Nõne te ad Senatum cãm deferre:nõ de tam atrocibus iniuriis cõquæri:nõ eos hoies q populũ cõcitarunt Cõsulũ litteris reuocandos iurare oportuit? Nuper.M.Aurelio Scauro postulante q; is Ephesi se Quæstorem ut ꝓhibitũ eẽ dicebat:quo minus e fano Dianæ seruum suum q ĩ illud asylum confugisset abduceret.Pericles Ephesius homo nobilissimus Romam euocatus est:q; autor iniuriæ illius fuisse argueretur.Tu si te legatum ita Lampsaci tractatum esse Senatum docuisses:ut tui comites uulnerarentur:lictor occideretur:ipe circunsessus pene ĩcendere:eius ãt rei duces & autores principes fuisse quos scribis Themistagorã & Thessalum qs non commoueretur? qs nõ ex iniuria q̃ tibi eẽt facta:sibi ꝓuideret:qs non in ea re cãm tuã periculum cõe agi arbitrare tur? Etenĩ nomen Legati eiusmodi eẽ debet:qd nõ mõ inter sociorum iura sed ẽt ĩter hostium tela ĩcolũne uersetur.Magnum hoc Lãpsacenum crimen est libidinis atq; ĩprobissimæ cupiditatis.Accipite nunc auaritiæ ꝓpemodum in suo genere non leuius.Milesios nauem poposcit:q̃ eum ꝓsidii cã Myndũ ꝓsequerẽ. Illi statĩ Nyoparonem ægregium de sua classe ornatum atq; armatum dederũt Hoc ꝓsidio Myndũ ꝓfectus est nam qd Milesiis lanæ publicæ abstulerit item de sumptu ĩ aduentum de contumeliis & iiuriis ĩ magistratũ Misiliensium tãetsi dici tum uere tum grauiter & uehementer potest tũ dicere ꝑtermittam eaq; oia testibus ĩtegra reuersabo.Illud q d̃ neque taceri ullo modo potest neq; dici pro dignitate cognoscite.Milites remigesq; Milesium myndo pedibus reuerti iubet.de decem milesiorũ nauibus ipse mioparonem pulcherrimum eiectum.L.Mario.L.Rabio q myndi habitabant uẽdidit.Hi sunt homines quos nup Senatus ĩ hostiũ nũero censuit habendos.hoc illi nauigio ad oẽs .P.R.hostes usq; ab Diano qd ĩ hispania est ad Sinopãq; ĩ Ponto ẽ: nauigauerunt.O dii immortales incredibilem auaricĩã singularemq; audaciam nauem tu de classe Po.Ro. quam tibi milesia ciuitas ut te prosequeretur dedisset:ausus es uendere? Si te magnitudo maleficii si te hominum existimatio nõ mouebat:ne illud quidem excogitabas:huius ĩprobissimi furti siue adeo nefariæ ꝑdæ tam illustrem ac tam nobilem ciuitatem testem futuram? An quia tum Gn.Dolobella in eum qui nyoparõi ꝓfuerat milieisque rẽ gestam renũciarat:aĩaduertẽ tuo rogatu conatus ẽ renunciationẽq; eius q̃ erat in publicas litteras relata illorũ legibus tolli iusserat:iccirco te ex hoc crimine elapsum esse arbitrabare? Multum te ista fefellit opinio:& qdem multis ĩ locis.Semper.n.existimasti & maxime ĩ Sicilia satis cautum tibi ad defensionem fore si aut referri aliqd ĩ lĩras publicas uetuisses:aut qd relatum esset:tolli coegisses.Hoc quã nihil sit:tãetsi ex multis Siciliæ ciuitatibus priore actiõe didicisti:tamẽ etiã in hac ipsa ciuitate,cognosce.Sunt illi qdem dicto audiẽtes q̃diu assunt hi q impant:simul ac discesserunt nõ solum illud præscribunt: qd tum ꝓhibiti sunt sed etiam cãm ascribunt:Cur non tum in litteras relatum sit.Manent iste litteræ in leti manẽt. & dum erit illa ciuitas:manebunt.Decem enim naues iussu.L.Murenæ populus milesius ex pecunia uectigali.P.R.fecerat:sicut ꝓ sua quæq; parte Asiæ cæteræ ciuitates:Quãobrem unam ex decem nõ ꝑdonum repẽtino aduentu sed Legati latrocinio nõ ĩ tempestatis:sed hac horribili tempestate sociorũ amissãm ĩ lĩras publicas retulerunt.Sunt Romæ Legati Milesii hoies nobilissimi ac princeps ciuitatis q tãetsi mensem februariũ & Cõs.designatorũ nomen expectãt tamen hoc tãtum facinus nõ mõ negare interrogati:sed ne ꝓducti quidem reticere poterunt.Dicent inq̃ & religione adducti & legum domesticarũ metu quid de illo myoparone factum sit.Ostendent.C.Verrem in ea classe quæ cõtra piratas ædificata sit:piratam ipsum cõsceleratum fuisse.C.Malleolo.Quæstore.Gn.Dolobellæ occiso duas sibi hæreditates uenisse arbitratus est.unam Quæstoriæ ꝓcuratiõis nã a Dolobella statim ꝓ quæstore iussus est esse:alteram tutelæ nam cum pupilli Malleoli tutor eẽt:in bona eius ĩpetum fecit.Nã malleolus in ꝓuinciã sic copiose ꝓfectus erat:ut domi ꝓrsus nihil relin

quæret.Præterea pecunias occuparat apud populos & syngraphas fecerat argenti optimi cælati grande pondus secũ tulerat.Nam ille quoq; sodalis istius erat ĩ hoc morbo & cupiditate grande pondus argenti familiã magnã multos artifices multos formosos homines reliquit.Iste quod argenti placuit iuasit:quæ mancipia uoluit:adduxit uina cæteraq; quæ in Asia fatillime cõparantur quæ ille reliquerat:asportauit:reliqua uendidit pecuniã exegit.Cũ ad.HS.xxviii.quinquies redegisse cõstaret:ut Romã rediit nullã litterã ĩ pupillo nullã matri eius nullã tutoribus reddidit:seruos artifices pupilli cũ haberet domi circũpedes ãt hoies formosos: & litteratos suos esse dicebat:se emisse.Cũ sæpius mater & auia pueri posturarent:uti si nõ redderet pecuniã nec rõem daret:diceret saltẽ q̃tũ pecuniæ malleoli deportasset:multis efflagitatus aliq̃ dixit.SS.decies deinde ĩ codicis extremã cerã nomen ĩfimũ ĩ flagitiosa littera fecit expensa Chrysogono seruo.SS.sexcenta milia accepta pupillo Malleolo rettulit:quomõ ex decies.SS.sexcenta sunt facta:quomodo de eodem mõ quadrarint,ut illa de.Gn.Carbonis pecunia reliqua.H.S.sexcenta facta sunt?quõ Chrysogono expẽsa lata sunt?cur id nomen ĩfimum in lituraq; sit uos existimabitis.Tamen.H.S.sexcenta milia cũ accepta rettulisset.SS.quinq; milia soluta non sunt hoies posteaq̃ reus factus est alii redditi:alii etiam nunc retinentur peculia omnium uicariiq; retinentur.Hæc ẽ istius præclara tutela.En cui tuos liberos commitas?En memoria mortui sodalis?En metus uiroꝝ existimationis?Cum tibi se tota Asia spoliandã ac uexandam tradidisset:cum tibi exposita esset omnis ad prædandum Pamphylia contentus his tam optimis rebus non fuisti:manus a tutela manus a pupillo manus a sodalis filio abstinere non potuisti:iam te non Siculi non aratores: ut dictitas:circunueniunt:non hi qui decretis edictisq; tuis in te concitati infestiq; sunt.Malleolus a me puoductus est:& mater eius atq; auia quæ miseræ flentes euersum a te pueꝝ patris bonis eẽ dixerunt.Quid expectas?an dum ab inferis ille Malleolus existat?atq; abs te officia tutelæ sodalitatis familiaritatisq; flagitet.ipsum putato adesse hõ auarissime & spurcissime:redde bona sodalis filio.Si nõ quæ abstulisti at quæ confessus es?Cur cogis sodalis filium hanc primam in foro uocẽ cum dolore & quærimonia emittere?Cur sodalis uxorem : sodalis socrum:domũ denique totã sodalis mortui contra testimonium dicere?Cur pudentissimas electissimasq; fœminas ĩ tantũ uiroꝝ conuentũ insolitas inuitasq; prodire cogis?RECITA oĩum testimonia.Testimonium matris & auiæ.Pro quæstore uero quõ iste cõmune Milia dum uexarit quomodo Lyciã pamphyliam Pisidiam Phrygiamq; totam frumẽto imperando æstimando hæc sua q̃primũ excogitauit Siciliensi æstimatione afflixerit:nõ est necesse demonstrare uerbis hoc scitote his nominibus qui res p eum gestæ sunt.Cũ iste ciuitatibus frumẽtum coria cilicia saccos imperaret neq; ea sumeret:pro his rebus pecuniam exigeret:his nominibus solis.Gn.Dolobellæ.HS.ad tricies littem esse æstimatam.Quæ oĩa ẽt si uoluntate Dolobellæ fiebant:per istum oĩa tamẽ gerebant:consistam ĩ uno nomĩe multa sunt ex eodem genere.RECITA.De litibus æstimatis.Gn.Dolobellæ.P.R.Pecuniæ redactæ quod a cõmuni Miliadum te hæc coegisse te æstimasse tibi pecuniã numerata esse dico:eademq; ui & iniuria cum pecunias maximas cogeres:p oẽs partes prouĩciæ te tanq̃ aliq̃ calamitosam tempestatẽ pestemq; puasisse demonstro.Itaq;.M.Scaurus q.Gn.Dolobellam accusauit istum ĩ sua potestate ac dicione tenuit homo adolescens cũ isti ĩquirendo multa furta ac flagitia cognosceret: fecit perite & callide uolumen eius reꝝ gestaꝝ maximum isti ostendit ab homine quæ uoluit in Dolobellam abstulit.Quo ex genere mihi testium qui cum isto furati sunt:si uti uoluissem:magna copia fuisset qui ut se periculo litium coniunctione criminũ liberarent:quo ego uellẽ descensuros pollicebantur: eorum ego uoluntatem oĩum repudiam non modo proditori:sed ne pfuge qdem locus ĩ meis castris cuiq̃ fuit:forsitan meliores illi accusatores habẽdi sunt:q hæc oĩa fecerunt.Sed ego defensorẽ in mea psona nõ accusatorem maxie ludari uolo.Rationes ad ærariũ anteq̃ Dolobella cõdemnatus ẽ non audet referre.Impetrat a Senatu:ut dies sibi progarẽtur:q; tabulas suas ab accusatoribus Dolobellæ obsignatas diceret proinde q̃si exscribẽdi potestatẽ non haberet solus ẽ hic:q nũq̃ rõnes ad ærarium referat.AVDISTIS.Quæstoriam rationẽ tribus uersiculis relatam.Legationẽ nõ nisi condẽnato & eiecto eo qui posset reph:endere.Nũc denique præturæ quã ex.S.C.stati referre debuit:usq; ad hoc tẽpus non rettulit.Quæstorem se ĩ Senatu expectare dixit. Deinde q̃si non Quæstor sine prætore posset rationem refetre ut tu Hortẽsi:ut oẽs eodẽ mõ sine Quæstore prætores dixit.Idem Dolobellã iperasse oẽ magistratibus cõscriptis:q̃ causa placuit probauerũt.Verũ Quæstores quoq; iam pridem uenerũt:cur non retulisti?illaꝝ rationũ ex fece Legationis Quæstorieq; tuæ procurationis illa sunt noĩa quæ Dolobellæ necessario sunt æstimata.EX LITIBVS æstimatis.Dolobellæ prætor & pro Pr.qd' minus Dolobella Verri acceptũ rettulit:quam Verres illi expensum tulerit.HS.quingenta triginta quinq; milia & quod plus fecit Dolobella Verrem accepisse:q̃ iste in suis tabulis habuit.HS.ducenta triginta duo milia:& quod plus frumenti fecit accepisse istum.HS.decies & octingẽta milia:q; tu hõ castissimus aliud ĩ tabulis habebas:hic illæ extraordinariæ pecuniæ:quas nullo duce tamen aliqua ex particula investigamus redundarũt:hic rõ.Qu.Qu.Postumius Curtius multis nominibus quorum in tabulis iste habet nullũ.Hi.HC.HS.q̃terdecies.P.Tadio nũerata.Athẽis testibus planũ faciã hic empta aptissime p̃tura nisi forte id ẽt dubiũ ẽ:quo iste p̃tor fcũs si hõ.s.aut idustria aut opera pbata aut frugaitatis æstimatiõe p̃clara: aut denique id qd'leuissimũ ẽ assiduitate q̃ aũ q̃sturã cũ meretricib; lenõibusq; uixisset q̃sturã ita gessisset quẽ admodũ cognouistis.Rõæ post q̃stura illã nefariã uix triduũ cõstituisset abses nõ ĩ obliuiõe iacuisset:sed ĩ assi dua cõmẽoratõe oĩbus oĩum flagitioꝝ fuisset.Is repẽte ut romã uenit gratis Pr.fcũs ẽ.alia porro pecũia ne accusaret data:nihil ad me nihil ad rẽ ptinet arbitror datã qdẽ eẽ tũ iter oẽs recẽti negocio facile cõstabat. Hõ stultissime ac amẽtissime tabulas cũ cõficeres & cũ extraordiaria pecũia crimẽ subterfugere uelles satis te ela psuꝝ oĩ suspitõe arbitrabare si qbus pecuniã credebas iis expẽsum nõ ferres neq; ĩ tuas tabulas ullũ nomẽ referres cũ tot tibi noĩb; acceptũ curtii referrẽt qd p̃dãrat tibi te expẽsũ illis nõ tulisse?an tuis solis tabulis te cau

ſam dictur exiſtimaſti? Ver ad illam iam ueniamus p̃claram p̃turã: criminaq; ea quæ notiora ſunt his qui adſunt: q̃ nobis q meditati ad dicẽdum paratiq; uenimus: ĩ quibus nõ dubito qui offenſionẽ negligẽtiæ uita re atq; effugere nõ poſſim. Multi.n.ita dicẽt. De illo nihil dixit: ĩ quo ego ĩterfui: illã iniuriã nõ attigit: q̃ mi/hi aut amico meo facta ẽ: quibus ego ĩ rebus ĩterfui his oĩbus qui iſtius iniurias norũt: hoc ẽ. P. R. uniuerſo me uehemẽter excuſatum uolo: nõ negligẽtia mea fore ut multa p̃tereã ſed q̃alia teſtibus ĩtegra reſeruari ue lĩ multa ãt p̃p rõem breuitatis ac tp̃is p̃termittẽda exiſtimẽ. Fatebor ẽt illd inuitus me p̃rſus cũ iſte p̃ũctum tp̃is nullũ uacuum pctõ p̃terire paſſus ſit: omnia q̃ ab iſto cõmiſſæ ſunt: nõ potuiſſe cognoſceř. Quapp ita me d p̃turæ criminibus auditote: ut ex utroq; genere & iuris dicẽdi & factor tector exigẽdor ea poſtule/tis: q̃ maxie digna ſunt eo reo cui paruũ ac mediocre obiici nihil oporteat. Nã ut prætor factus ẽ q auſpicato a Chelidone ſurrexiſſet: ſortẽ nactus eſt urbanæ p̃uiciæ magis ex ſua Chelidonis q̃ ex. P. R. uoluntate: q principio q̃lis ĩ edicto cõſtituendo fuerit: cognoſcite. C. Annius aſellus mortuus eſt. C. Annio Sacerdote prætore is cum haberet unicam filiam neq; cenſus eẽt quod natura hortabat ex nulla p̃hibebat fecit: ut filiam bonis ſuis hæredem iſtitueret: hæres erat filia faciebãt oĩa cũ pupilla legis equitas: Voluntas patris edicta prætorũ: cõſuetudo iuris eius: qd erat tũ cum Aſellus ẽ mortuus. Iſte prætor deſignatus ut admonitus an tentatus an q̃ eſt iſte ſagacitate in his rebus ſine duce ullo ſine iudice puenerit ad hãc ĩprobitatem: neſcio Vos tantam hoĩs audaciã amentiãq; cognoſcite. appellat hæredem. L. Anniũ: q erat iſtitutus ſecundum filiã. Nõ. n. mihi p̃ſuadet iſtum ab illo prius appellatum: dicit ſe poſſe ei condonare edicto hæreditatẽ: docet hoĩem qd poſſit fieri: illi bona res huic uendibilis uidebat iſte: Tãetſi ſingularis ẽ audaciæ: tamen ad pupillæ matrem ſummi tebat malebat pecuniam accipere ne quid noui ediceret: q̃ ut hoc edictũ tã ĩprobum & ĩhumanum ĩterpone ret: Tutores pecuniã Pr. ſi pupillæ noĩe dediſſent: grãdem p̃ſerti quẽadmodũ ĩ rõem ĩducerent quẽadmodũ ſine piculo ſuo dare poſſent: nõ uidebãt. ſimul & iſtum fore tã ĩprobum nõ arbitrabãt: ſæpe appellati pnega uerunt. Iſte ad arbitriũ eius cui cõdonarat hæreditatẽ ereptã liberis q̃ æquũ edictũ ſcripſerit q̃ſo cognoſcite. CVM INTELLIGAM legem Voconiã Quirites. Quis unq̃ crederet Verrẽ mulier aduerſariũ futur? An ideo aliqd cõtra mulieres fecit: ne totũ edictum ad Chelidõis arbitrium ſcriptum uideret? Cupiditati homi nũ ait ſe obuiat q potius nõ mõ his temporibus: ſed ẽt apd maiores nr̃os: qs tã remotus fuit a cupiditate? dic q̃ſo cætera delectat. n. me hoĩs grauitas ſcĩa iuris. auctoritas. QV. VI AB AVLO Poſtumio Qu. Fuluio cen turiõibus poſt ue ea fecit fecerit: fecit: fecerit. Quis unq̃ edixit iſto mõ? qs unq̃ eius rei fraudẽ aut piculum p/poſuit edicto: qd neq; poſt edictũ neq; ante edictum p̃uideri potuit iure legibus auctoritate oĩum q cõſule/bãt? teſtamẽtũ. P. Annius fecerat: nõ ĩprobũ ĩ ĩofficioſſum nõ ĩhũanũ: qd ſi ita feciſſet tamẽ poſt illius mor/tẽ nihil de teſtamento illius noui iuris cõſtitui oporteret. Voconia lex te uidelicet dlectabat. imitatus eſſes ip ſum illũ. C. Voconiũ q lege ſua hæreditatem ademit nulli neq; uirgini neq; mulieri: ſanxit ĩ poſtremum qui poſt eos Cẽſores cenſus eẽt: ne qs hæredem uirginẽ ne ue mulierem faceret. in lege Voconia nõ eſt: fecit fece rit: neq; in illa p̃teritũ tp̃s rephendi tur niſi eius rei quæ ſua ſpõte ſcelerata ac nefaria ẽ: ut ẽt ſi lex nõ eſſet ma/gnope uitãda fuerit: atq; ĩ his rebus multa uidemus ita ſancta eẽ legibus: ut antefacta ĩ iudicium nõ uocẽtur Cornelia Teſtamentaria Nũmaria cæteræ cõplures ĩ qbus nõ ius aliqd nouũ populo cõſtituit: ſed ſancitur: ut qd ſemp p malũ facinus fuerit: eius q̃ſtio ad populum p̃tineat ex certo tpe. De iure uero ciuili ſiquid noui qs iſtituit: oĩa quæ ante acta ſunt: rata eſſe patit. Cedo mihi leges Atinias Furias Fuſias ipſam: ut dixi Voco/niã oẽs p̃terea de iure ciuili hoc repies ĩ omnibus ſtatui ius: qd põt eã legem populus utat. Qui plurimum tribuũt Edicto. Pr. edictum legem annuã dicũt eſſe: tu edicto plus cõplecteris q̃ lege. Si finem edicto. Pr. affe/runt. Cal. Ianu. cur nõ initium quoq; edicti naſcit a Cal. Ianu. an in eum annum p̃gredi nemo poterit edicto quo. Pr. alius fuit egredieť? Ac ſi hoc iuris nõ unius cã hominis edixiſſes: cautius cõpoſuiſſes. Scribis ſi qs hæ redẽ fecit: fecerit quod ſi plus legarit: q̃ ad hæredẽ hæredeſue p̃ueniat: qd p̃ legem Voconiã eius q cenſus nõ ſit: licet cur hoc cũ ĩ eodem genere ſit: nõ caues? quia non generis: ſed hominis cauſam ueruis amplecteris ut facile appareat te p̃cio eſſe cõmotum atq; hoc ſi ĩ poſter edixiſſes: minus eſſet neceſſariũ: tamen eẽt ĩprobum ſed tum uitupari poſſet ĩ dubium uenire nõ poſſet. Nemo.n. cõmitteret nunc ẽ eiuſmõi edictum: ut q uis ĩ/telligat nõ populo eẽ ſcriptum: ſed. P. Anni ſecundis hæredibus itaq; cum a te caput illd tã multis uerbis mer cenario p̃mio eſſet ornatũ: & quis ẽ inuẽtus poſtea Prætor q illud idẽ ediceret? Nõ mõ nemo edixit: ſed ne metuit quidem q̃ſq̃ ne quis ediceret: nã poſt te Pr. multi teſtamenta eodem mõ fecerũt. In his nup Anna ea de multor propinquor ſententia pecunioſa mulier q̃ cenſa nõ erat. teſtamento fecit hæredem filiam. Itaq; hoc magnum iudicium hoĩum de iſtius ſingulari ĩprobitate: q̃ Verres ſua ſpõte iſtituiſſet: id neminẽ metu iſſe ne qs repiret: q iſtius iſtitutũ ſeq uellet. Solus.n. tu inuentus es: cui nõ ſatis fuerit corrigere uoluntates ui uor. niſi ẽt reſcinderes mortuor. Tu ipſe ex Siciliẽſi edicto hoc ſuſtuliſti: uoluiſti ex ĩprouiſo ſi quæ res na/tæ eẽnt: ex urbano edicto decernere q̃ poſtea tibi tu defenſionẽ relinquebas: ĩ ea maxime oĩdiſti cum tuã au/ctoritatẽ tu te ipſe edicto p̃uinciali repudiabas: atq; ego nõ dubito qn ut mihi cui filia maxime cordi eſt res: hæc acerba uideat atq; ĩdigna ſic unicuiq; uſum q ſimili ſenſu atq; ĩdulgẽtia filiar cõmouemini. Quid.n. na tura nobis iucũdius qd carius eẽ uoluit? qd ẽ dignius ĩ quo oĩs diligẽtia nr̃a ĩdulgentiaq; cõſumat? Hõ ĩpor tuniſſime cur tãtã iniuriã. P. Annio mortuo feciſti? cur hũc doloẽ cineri eius inuſiſti? ut liberis eius bõa pa tria uolũtate p̃ris iure legibus tradita eriperes? & cui tibi eẽt cõmodũ: cõdonares? Quibus cũ uiui bona nr̃a partimur his. Pr. adimet nobis mortuis bona fortunaſq; poterit? nec petitionẽ ĩquit nec poſſeſſionem dabo. Eripies igit pupillæ togã p̃textã? detrahes ornamenta non ſolũ fortunæ: ſed ẽt ĩgenuitatis? Miramur ad ar/ma cõtra iſtũ hoĩem Lãpſacenos iſſe? miramur iſtũ d p̃uincia decedentẽ clã Syracuſis p̃fugiſſe? Nos ſi alienã uicem p nr̃a iniuria doleremus: ueſtigiũ iſtius ĩ foro nõ eſſet relictũ. Pater dat filiæ p̃hibes: leges ſinũt tamen

te iterponis de suis bonis ita dat:ut ab iure nō habeat qd habes qd repēdas:nihil opinor. At ego cōcedo, phi be si potes:si habes q te audiat si potest tibi dicto audies eē qsq̄ eripias tu uoluntatē mortuus bona uiuis: ius oibus hoc. P. R. non manu uindicandum eēt nisi te huic tempori atq; huic iudicio reseruasset:postea q̄ ius p̄ toriū cōstitutum ē semp hoc iure usi sumus si tabulæ testaméti non pferent:tum uti quēq̄ potissimū hære dē eē oporteret:Si is itestato mortuus:eēt ita secūdū eum possessio dareť:q̄re hoc sit æqssimū facile ē dicere: sed ī re tam usitata satis ē oūdere oēs antea ius ita dixisse:& hoc uetus edictū translatitiūq; esse cognoscite. ali ud hois in re uetere edictū nouū:& simul dum ē:unde ius ciuile discatur adolescentes ei in discipliuam tra dite:mirꝗ ē hois ingenium mira prudētia. Minutius qdam mortuus est ante istum Pr. eius testamētum erat nullū lege hæreditas ad gentē Minutiam ueniebat:si habuisset iste edictū q; ante istū & postea omnes habue runt possessio Minutiæ genti eēt data:si qs testaméto se hæredem esse arbitrareť:qd' tū nō extaret lege age ret ī hæreditatē:aut p̄des litis uindiciarꝗ cū satis accepisset spōsionē faceret ita de hæreditate certaret hoc opi nor iure & maiores nri & nos semp usi sumus:uidete:ut hoc iste correxerit. Cōponit edictū his uerbis. ut q uis itelligere possit unius hominis cā cōscriptū eē tātū:q; hoiem nō noiat:cām qdē totā pscribit:ius consuetu dinē:æqtatē. edicta oium negligit. Ex edicto Vrbano si de hæreditate ambigit. Si possessor sponsionē nō fa ciet. iam qd id ad Pr. uter possessor sit noīe id quæri oportet utrꝗ possessorē eē oporteat:ergo qa possessor est nō moues possessione si possessor nō eēt nō dares nusq̄. n. scribis neq; tu aliū quicq̄ edicto amplecteris:nisi eā cām p q̄ pecuniam acceperas. Iā hoc ridiculū ē si de hæreditate ambigit & tabulæ testaméti obsignatæ: non minus multis signis q̄ e lege oporteat. ad me pferent scdm tabulas testaméti potissimū hæreditatem dabo. Hoc trāslatitiū ē:seq illū oporet:si tabulæ testaméti nō pferēť. qd ait? se ei datum q dicat hæredē esse. Quid ergo interest pferāť nec ne? si ptulerit:uno signo ut si minus q̄ ex lege oportet nō des possessionē:si omnio ta bulas nō pferet. dabis? Quid nūc dicā neminē unq̄ postea aliū edixisse ualde sit mirꝗ neminē fuisse q istius se similē dici uellet ipse ī Sicilienſi edicto hoc nō habet Exegerat. n. iam mercede item ut illo edicto:de quo an te dixi ī Sicilia de hæreditatū possessionibus dandis edixit idem quod omnes Romæ præter istum. EX DI CTO Siciliensi si de hæreditate ambigitur. At per deos īmortales:quid est qd' de hoc dici possit. Itemꝗ. n. iam q̄ro abs te sicut mō ī illo capite Anniāo de mulierꝗ hæreditatibus nūc ī hoc de hæreditatū possessiōibus cur ea capita ī edictū puiciale trāsferre nolueris. Vtrꝗ digniores hoies existimasti eos:q habitabāť ī puicia: q̄ nos q æquo iure uteremur? An aliū Romæ æquum ē aliū ī Sicilia? Nō. n. hoc loco dici multa eē ī puiciis aliter: dicēda nō de hæreditatū qdē possessionibus nō de mulierꝗ hæreditatibus:nā utroq; genere uideo nō mō cæ teros sed teipsum totidē uerbis edixisse:quot uerbis edici Romæ solet Quæ. R. Magna cū īfamia p̄cio acce pto edixeras:ea sola te ne gratis ī puicia male audires ex edicto Siciliēsi sustulisse uideo. Et cū edictū totū eo rū arbitratu q̄diu fuit designatus cōponeret:q ab isto ius ad utilitatē suā nūdinareńť:tū uero ī magistatu con tra illū edict ī suum sine ulla religiōe decernebat. Itaq; L. Piso multos codices īpleuit eaꝗ reꝗ ī qbus ita inter cessit:q; iste aliter atq; ut edixerat:decreuisset:qd' uos oblitos eē nō atbitror:q̄ multitudo q ordo ad Pisonis sellā isto. Pr. eē solitus sit cōuenire. Quē iste collegā nisi habuisset lapidibus cooptus eēt ī foro. Sed eo leuioreſ istius iniuriæ uidebāť:qd' erat ī æqtate prudentiaq; Pisonis paratissimū pfugiū quo sine labore sine molestia sine īpensa ēt sine patrono hoies uterēť. Nā q̄so redite ī memoriā Iud. quæ libido istius ī iure dicendo fuerit: quæ uarietas decretorꝗ: quæ nūdinatio q̄ inanes domus eorꝗ oium q de iure ciuili consuli solēt:q̄ plena: atq; referta Chelidōis:a qua muliere cū erat ad eū uentū & ī aurem eius īsusurratū:alias reuocabat eos:iter quos iam decreuerat:decretūq; mutabat:alias iter alios cōtrarium sine ulla religiōe decernebat:ac pximis paulo ante decreuerat:hīc illi hoies erāt q ēt ridiculi inueniebāť ex dolore quorꝗ alii ut audistis negabant mirandū eē ius tā neq̄ eē Verrinū. Alii ēt frigidores erāt:sed qa stomachabāť ridiculi uidebanť eē. cū sacerdotē execra bāť:q Verrē tā neq̄ reliqsset. Quæ ego nō cōmemorarē:neq; n. pfacile dicta:neq; porro hac seueritate digna sunt:nisi uos illū uellē recordari istius neqciā & iniqtatē tum ī ore uulgi atq; ī cōmunibus puerbiis eē uersa tā:In plebē uero Romanā utrꝗ supbiā prius cōmemorē an crudelitatē? Sine dubio crudelitas grauior est at q; atrocior. Oblitos ne igit hos putatis eē quēadmodū sit iste solitus uirgis plebē Ro. cōcidere: q̄ rē ēt Tr. pl. ī cōcione egit:cū eum quē uirgis iste ceciderat:ī prospectum. P. R. pduxit. Cuius rei cognoscende faciam uo bis suo tēpore ptātē. Supbia uerō q̄ fuerit:quis ignorat? quēadmodū is tenuissimum quēq; cōtēpserit. despe xerit:liberꝗ eē nunq̄ duxerit. P. Trebonius uiros bonos & honestos cōplures fecit hæredes in his fecit suū li bertū is. A. Treboniū fratrē habuerat pscriptum & cū cautū uellet:scripsit ut hæredes iurarent se curaturos: ut ex sua qsq; pte nec minus dimidiū ad. A. Trebonium fratrē illū pscriptum pueniret:libertus iurat. cæteri hæredes adeunt ad Verrē. docēt nō oportere se iurare facturos eē qd cōtra legē Corneliā eēt:q̄ pscriptū iura ri uetat:īpetrāt ut ne iurēt:dat his possessionē:Id ego nō repēdo. Etenī erat iniquū hoī pscripto egēti d fra ternis bonis qcq̄ dari:& ille libertus nisi ex testaméto patrōi iurasset. scelus te factum arbitrabāť. Itaq; ei Ver res possessionē hæreditatis negat se datum ne posset patronū suum pscriptum iuuare:simul ut eēt pœna q; aliterius patrōi testaméto obtēpasset. Das possessionē ei q nō iurauit cōcedo p̄toriū ē:adimis tu ei q iurauit? quo exēplo? pscriptū iuuat lex ē pœna ē qd ad eū q ius dicit? Vtrꝗ repēdis q; patronū iuuabat eū:q tū ī mise riis erat? an q; alterius patrōi mortui uolūtatē cōseruabat:a quo summū būficiū acceperat? utrꝗ horꝗ repē dis? Et hoc cū d sella uir optimus dixit Eqti Ro. tā locupleti libertius sit hō hæres. O modestū ordinē q; illīc uiuus surrexit:possum sexagīta decreta pferre ī qbus ut ego pecuniā nō dicā ītercessisse ipsa dcretorꝗ noui tas iniqtasq; dclarat. Verꝗ ut ex uno d cæteris cōiecturā facere possitis:id q; priore actione cognostis: audite. C. Sulpitius Olipiis fuit:is mortuus est. C. Sacerdote. Pr. nescio anteq̄ Verres p̄turā petere cœpit fecit hæredē M. Octauiū. Liguré Ligur hæreditatē adit:possedit Sacerdote Pr. sine ulla cōtrouersia:Posteaq̄ Verres Magi

ſtratū iniit ex edicto iſtius q̃ edictū ſacerdos non habuerat:Sulpitii patroni filiā ſextā partē hæreditatis ab Li
gure petere cœpit Ligur nō aderat.L.frater eius cām agebat aderant amici:propīqui dicebat iſte niſi cū mu/
liere deciderent:ī poſſeſſionē ſe ire iuſſuq̃.L.Gellius cauſam liguris defendebat:docebat edictum eius non
oportere ad eas hæreditates ualere quæ ante eū Pr.ueniſſent ſi hoc tum fuiſſet edictū fortaſſe Ligurem hæ/
reditatē aditurū nō fuiſſe æqua poſtulatio ſumma hoīum auctoritas præcio ſuperabatur.Venit Romā ligur
nō dubitabat qn ſi ipſe Verrem conueniſſet:æqtate cauſæ & auctoritate ſua cōmouere hoīem poſſet:Domū
ad eum uenit rē demonſtrat q̃ prid ē ſibi hæreditas ueniſſet:docet q̃ facile ī cauſa æqſſima hōmi īgenioſo fuit
multa quæ quēuis mouere poſſent dixit:ad extremū petere cœpit:ne uſq̃ eo ſuā auctoritatē d̃ſpiceret grām/
q̃ cōtēneret ut ſe tāta iniuria afficeret.Hō liguré accuſare cœpit q ī re aduēticia atq̃ hæreditaria tam diligens
tā attētus eēt debere eū aiebat ſuā quoq̃ rōnē ducere:multa ſibi opus eē multa canibus ſuis quos circa ſe ha/
beret nō poſſum illa planius cōmemorare:q̃ ipſum Liguré p teſtimonio dicere audiſtis.Quid.n.Verres utq̃
ne his qdē teſtibus crederet? an hæc ad rē nō ptinēt? Nō.M.Octauio nō.L.Liguri qs nobis credet cui nos?
Quid ē Verres q̃ planū fieri teſtibus poſſit ſi hoc nō fit? an id q̃ dicūt leue ē? Nihil leuius q̃ ptorē Vrbis hoc
iuris ī ſuo magiſtratu cōſtituere oībus his qbus hæreditas uenerit cohæredē.Pr.eēt oportere.An uero dubi/
tamus quo ore iſte cæteros hoīes īferiore loco auctoritate ordīe:quo ore hoīes ruſticanos ex municipiis quo
denq̃ ore quos nūq̃ liberos hoīes ſolitus ſit appellare q ob ius dicēdū.M.Octauiū Liguré hoīem ornatiſſi/
mū loco ordinē noīe uirtute īgenio copiis poſcere pecuniā nō dubitarit? In ſartis tectis uero quēadmodū ſe/
ſe geſſerit:qd ego dicā dixerūt:q ſenſerūt ſunt alii q dicāt notæ res at manifeſtæ platæ ſunt:& pferēt dixit.C.
Fānius Eqs.R.frater germanuſq̃ Ticinii Iudiciis tuis tibi ſe pecuniā d̃diſſe. RECITA.Teſtimoniū.C.Fāni:
Nolite Gn.Fānio dicēti credere.noli īq̃ tu.Qu.Ticini Gn.Fānio fratri tuo credere dicit.n.rē īcredibilē.C.Ver
rē īſimulat auaritiæ & audaciæ:quæ uitia uidēt ī quēuis potius q̃ ī iſtū cōueniri dixit.Qu.Tadius hō familia
riſſimus patris iſtius nō alienus a matris eius genere & noīe tabulas ptulit.qbus pecuniā ſe dediſſe oſtendit.
RECITA.noīa Qu.Tadii.Recita teſtimoniū Qu.Tadii.Nō tabulis qdē Qu.Tadii nec teſtimonio credetur
qd igit ī iudiciis ſeq̃mur? Quid ē aliū oībus ſomnia pctā & maleficia cōcedere:niſi hoc hoīum hō eſtiſſimo
rū teſtimoniis & uiroq̃ bonoq̃ tabulis nō credere? Nā qd ego de quotidiāo ſermōe q̃rimoniaq̃.P.R.loquor
de iſtius īpudētiſſimo furto ſeu potius nouo ac ſingulari latrocinio auſum eē ī æde Caſtoris celeberrīo clari
ſimoq̃ monumēto qd templū ī oculis quotidianoq̃ aſpectu.P.R.Poſitū ē:quo ſæpenumero ſenatus conuo
cat:quo maximaq̃ req̃ frequentiſſime quottidie aduocationes fiunt:ī eo loco in ſermone hominū audaciæ
ſuæ monumētū æternum relinquere.Aedē Caſtoris Iud.P.Iunius habuit tuendā.L.Sylla Qu.Metello Cō/
ſu.is mortuus ē reliqt pupillū paruū filium cū.L.Octauius.C.Aurelius Cōſ.ædes ſacras locauiſſent:nec potu
iſſent oīa ſartatecta exigere neq̃ ii.Pr.qbus erat negociū datū.C.Sacerdos :&.M.Ceſius factū ē.S. C.qbus de
ſartitectis cognitū & iudicatū nō eēt uti.C.Verres.P.Celius.Pr.cognoſcerēt:& iudicarent.Qua ptāte iſte per
miſſa ut ex.Gn.Fānio:& ex Qu.Tadio cognouiſtis.Verūtamē cū eēt oībus ī rebus aptiſſime īpudentiſſime/
q̃ prædatus hoc uoluit clariſſimū reliquere indiciū latrocinioq̃ ſuoq̃ de quo uero audire aliquādo:ſed uide
re quottidie poſſemus.Quæſiuit qs ædē Caſtoris ſartātectā deberet tradere Iunium ipſum mortuū eſſet ſcie
bat.Scire uolebat ad quē illa res ptineret:audit pupillū eē filiū:hō q ſemp ita palā dictitaſſet pupillos & pupil
las certiſſimā pdā eē Prætoribus optatū negociū ſibi ī ſinū delatū eē dicebat.Monumētū illa amplitudine il/
lo ope quis ſartūtectū ītegrūq̃ eēt:tamē aliqd īuentuq̃ ī quo moliri pdariq̃ poſſet : arbitrabat.L.Rabonio
ædē Caſtoris tradi oportebat.Is caſu pupilli Iunii tutor erat teſtamēto patris:cū eo ſine ullo nutrimēto cōue
nerat:Iam quēadmodū trādereт.Iſte ad ſe Raboniū uocat quærit:ecqd ſit:qd a pupillo traditū nō ſit:qd exi/
gi debeat.Cū ille id qd erat:diceret:facilē pupillo traditionē eē ſigna & dona cōparare oīa:ipſum tēplum oī
ope eē ītegq̃:Indignū iſti uideri cœpit ex tanta æde tātoq̃ ope ſe nō opimū pda pſertī a pupillo diſcedeт.Ve
nit ipſe ī ædē Caſtoris tēplū uidet undiq̃ tectū pulche rime laqueatū:præterea cætera noua atq̃ ītegra uer/
ſat ſe:q̃rit qd agat? Dicit ei quidā ex illis canibus:quos iſte Liguri dixerat eē circa ſe multos.Tu Verres hic qd
moliare:Nihil habes:niſi forte uis ad perpendiculū colūnas exigere.Homo oīum req̃ īperitus:quærit quid
ſit ad perpendiculū dicūt ei fere nullam eſſe columnā:quæ ad perpendiculum eſſe poſſit.Nā mehercule inq̃t
ſic agamus:columnæ ad perpendiculum exiganť.Rabonius qui legem noſſet:qua ī lege numerus tantū co/
lūnarū tradit:perpendiculi mentio fit nulla:& qui non putaret ſibi expedire ita accipere ne eodem modo cre
dendū eſſet:negat id ſibi deberi:negat oportere exigi.Iſte Rabonium quieſcere iubet:& ſimul ei nō nullam
ſpem ſocietatis oſtendit:hominē modeſtū & minime pertinacē facile cohercet colūnas ita ſe exactuq̃ eē con
firmat noua res atq̃ īprouiſa pupilli calamitas nunciat.Stati.C.Muſtio uitrico pupilli qui nup eſt mortuus.
M.Iunio patruo.P.Potitio tutori homini frugaliſſimo hi rem ad uiq̃ primarium ſummo officio ac uirtute
præditum.M.Marcellū qui erat pupilli tutor deferunt.Venit ad Verrē.M.Marcellus:petit ab eo p ſua fide:
ac diligentia pluribus uerbis.Ne p ſummam iniuriam pupillum Iuniū fortunis patris conet euertere.Iſte q
ī ſpe & opiniōe pdam illā deuoraſſet:neq̃ ulla æqtate oīonis neq̃ auctoritate.M.Marcelli cōmotus ē. Itaq̃
quēadmodū oſtēdiſſet:ſe id exactuq̃ eē rūdit.Cū ſibi oēs ad iſtū allegatiōes difficiles oēs aditus arduos ac po
tius īterclusos uiderēt:apd quē nō ius nō æqtas nō miſericordia nō pping oratio nō amici uolūtas nō cuiuſq̃
auctoritas p pcio nō gra ualeret:ſtatuūt id ſibi optimum eē factū quod cuiuis ueniſſet in mentem petere au
xilium a Cheliodone:quæ iſto.Pr.non modo in iure ciuili priuatorumque omnium controuerſiis Po.Ro.
præfuit : Verumetiam in his ſartiſtectiſque dominata eſt.Venit ad Chelidonē.C.Muſtius Eques.R. publi/
canus hō cum primis honeſtus:uenit.M.Iunius patruus pueri frugaliſſimus homo & caſtiſſimus uenit hō
ſummo honore pudore & ſummo officio ſpectatiſſimus ordinis ſui.P.Tetius tutor.O multis acerbā o mi/

ſeram atq; indignam prætura tua ut mittā cætera quo tandē pudore tales uiros quo dolore meretricis domū ueniſſe arbitramini? qui nulla conditione iſtam turpitudinē ſubiſſent: niſi officii neceſſitudiniſq; ratio coegiſſet. Veniunt ut dico ad Chelidonē domus erat plena noua iura noua decreta noua Iudicia petebantur. mihi det poſſeſſionem mihi ne adimat in me iudicium ne det mihi bona addicat: alii nummos numerabāt alii tabulas obſignabant domus erat non meretricio conuentu: ſed Prætoria turba referta ſimulac poteſtas primū data eſt adeunt hi quos dixi. loquitur Muſtius rem demōſtrat petit auxiliū pecuniam pollicetur. Reſpondit illa ut meretrix nō ī ihumane libenter ait ſe eē facturā: & ſe cum iſto diligenter ſermo cinaturam: reuerti iubet tum diſcedūt. Poſtridie reuertuntur negat illa poſſe hominē exorari: pmagnam eum dicere ex illa re pecuniam cōfici poſſe uereor ne qs forte de populo q priori actione non affuit: hæc quia propter iſignē turpitudinem ſunt īcredibilia fingi a me arbitrē. Ea uos antea Iu. cognouiſtis: dixit iuratus. P. Potitius tutor pupilli Iunii dixit. M. Iunius tutor & patruus Muſtius dixiſſet: ſi uiueret: ſed pro Muſtio recenti: de muſtio auditum dixit. T. Domitius q cum ſciret me ex Muſtio uiuo audiſſe: q; eo ſum uſus plurimū: &. n. in iudiciū q; prope omniū fortunaq; ſuaq;. G. Muſtius habuit: me uno defendente uicit cū hoc ut dico ſciret. L. Domitius me ſcire: ad eum res oēs Muſtiū ſolitū eē deferre: tamē de Chelidōe reticuit quoad potuit. alio reſponſione ſuam deriuauit. Tantus ī adoleſcente clariſſimo ac principe iuuentutis pudor fuit: ut aliquādiu cum a me p meretur: oīa potius reſpōderet q̄ Chelidō ē nominaret. Primo neceſſarios iſtius ad eum allegatos eē dicebat deīde aliq̄do coactus Chelidonē nominauit. Non te pudet Verres eius mulieris arbitratu geſſiſſe Pr. quam L. Domitius ab ſe nominati uis ſibi honeſtum eſſe arbitrabat? Reiecti a Chelidone capiunt cōſilium neceſſariū ut ſuſcipiant ipſi negociū cum Rabonio tutore qd erat uix. HS. quadraginta miliū tranſigunt. HS. ducētis milibus refert ad iſtū rē Rabonius ut ſibi uidebat ſatis grandē pecuniā & ſatis īpudētē eē. Iſte qui aliquam plus cogitaſſet male accipit uerbis Raboniū negat eū ſibi illa deciſione ſatiſfacere poſſe. Ne multa locutuq; ſe eē confirmat. Tutores hoc noſcūt qd actū erat cū Rabonio: putāt id eſſe certiſſimū nullā maiorem pupillo metuūt calamitatē. Iſte uero nō pcraſtinat: locare incipit nō pſcripta neq; edicta die alieniſſimo tpe ludis ipſis Ro. foro ornato: Itaq; renūciat Rabonius illā deciſionē tutoribus accurrūt tamē ad tps tutores digitū tollit Iunius patruus: Iſti color īmutatus ē: Vultus oratio mens deniq; excidit: qd ageret cœpit cogitare. Si opus a pupillo redimeret: ſi res abiret ab eo mancipe: quē ipſe appoſuiſſet. ſibi nullā prædā eē. Itaq; excogitat quid nil īgenioſe nihil qſquam poſſit dicere īprobe ueq; calide: Nihil ab iſto ueq; nihil ueteratoriū expectaueritis. Oīa aperta oīa perſpicua aperientur īpudentia amentia audacia. Si pupillo opus redimit: mihi præda de manibus eripit. Quid ē igit remedium? qd ne liceat pupillo redimere. Vbi illa cōſuetudo ī bonis prædibus p diiſq; uendēdis: oīum Con. Cenſoq; Pr. Quæſtorūq; deniq; ut optīa conditione ſit is qa res ſit cuiū piculum excludit eū ſolū cui ppe dicam ſoli ptātem factā eē oportebat. Quid. n. qſq̄ ad meā pecuniam me inuito aſpirat qd accedit? locat opus id quod ex mea pecunia reficiat ego me refecturum eē dico: pbatio futura eſt tua q locas pdibus & prædiis populo cautū ē & ſi non putas cauta. ſ. tu Pr. uel mea bona: quos uoles īmittes: me ad meas fortunas defendēdas accedere non ſinas. ope pciū ē ipſam legem cognoſcere: dicetis eūdē conſcripſiſſe q illd edictū de hæreditate. EX OPERE Faciundo quæ. P. Iunii dic dic quæſo clarius. C. Verres Pr. urbis addidit corrigūt leges Cēſoriæ. Quid. n. uideo ī multis ueteribus legibus Gn. Domitius. L. Metellus. L. Caſſius Gn. Seruilius Cēſores addiderūt. Vult aliqd eiuſmodi. C. Verres dic quid addidit. Qui de. L. Martio. M. perpenna Cenſoribus ſociū ne admitito neue partē dato neue redimito. Quid ita ne uitioſum opus fieret: at erat pbatio tua ne parum locuples eēt: at erat & eēt amplius ſi uelles populo cautū prædibus & prædiis. Hic te ſi res ipſa ſi īdignitas iniuriæ tuæ nō cōmouebat: ſi pupilli calamitas ppīquorū lachrymæ. D. Bruti cuius pdia ſubierūt piculū. M. Marcelli tutoris auctoritas apd te pōderis nihil hēbat: ne illd qdē aīaduertebas: eiuſmodi fore hoc peccatū tuū qd tu neq; negare poſſes: ī tabulis. n. rettuliſti: nec cū defenſiōe aliq̄ cōfiteri. Addicit ad id opus. HS. d. lx. milibꝰ cū tutores. HS. lxxx. milibꝰ id opus ad illius hoīs īqſſimi arbitriū ſe effecturos eē clamarent. Et. n. qd erat opis id qd uos uidiſtis oēs illæ colūnæ q̄s dealbatas uidetis machina appoſita nulla īpēſa deiectæ eiſdēq; lapidibꝰ repoſitæ ſūt. hoc tu. HS. c. lx. milibꝰ locauiſti: atq; ī illis colūnis dico eē q̄ a tuo redēptore cōmotæ nō ſint dico eē ex q̄ tantū tectoriū uetus deletū ſit & nouū īductū. Quod ſi tanta pecunia colūnas dealbari putaſſem certe nūq̄ ædilitatem petiuiſſem. At tu uideat tamē res agi & non eripi pupillo ſi qd opis cā reſcideris: reficito qd erat qd reſcinderet: cum ſuo quēq; loco lapidē reponeret? Qui redemerit ſatiſdet damni infecti ei: q a Verre redemptore acciperet: deridet cum ſibi ipſum iubet ſatiſdare Raboniū: pecunia præſens ſoluit qbus de bonis? Eius q q; tu. HS. d. lx. milibus locaſti. SS. hS. lxxx. milibus effectuq; eſſe clamauit. Quibus de bonis? pupilli cuius ætatē & ſolitudinē ēt ſi tutores nō eēnt defendere. Pr. debuit tutoribus defendētibus non modo patrias eius fortunas: ſed ēt bona tutoq; ademiſti: hoc opus bonū ſuo cuiq; facito lapis aliquis cædendus & apportandus fuit machina ſua: nam illo nō ſaxū nō materies aduecta ē tantum operis & ī iſta locatione fuit qtū paucæ operæ fabroq; mercedes tulerūt & manus præciū machinæ. Vtq; exiſtimaſtis mīus opis eē unā colūnā efficere ab ītegro nouā nullo lapide rediuiuo: an q̄ttuor illas reponer. nēo dubitat qn multo maius ſit nouā facere. Oſtēdā ī ædibus priuatis lōga difficiliq; uectura colūnas ſingulas ad īpluuiū. hS. q̄dragenis milibus nō minus magnas locatas: Sed ieptū ē de tā pſpicua iſtius īpudētia pluribus uerbis diſputare pſerti cū iſte apte tota lege oīum ſermonē atq; exiſtimationē cōtēpſerit q ēt ad extremū cōſcripſerit rediuiua ſibi habetoto q̄ſi qcquā rediuiui ex opere illo tolleret. Ac nō totū opus ex rediuiuis cōſtitueret. At. n. ſi pupillo redimi nō licebat nō neceſſe erat rem ad ipſum peruenire poterat aliqs ad id negociū: de populo accedere oēs excluſi ſunt nō minus aperte q̄ pupillus. Dié pſtituit opi faciūdo. Cal. decēb. locat circiter idem ſeptemb. anguſtiis tēporis excludūtur oēs. Quid ego Rabonius iſtam diem quomodo aſſequit?

Nemo Rabonio molestus ē.Neq; Cal.decēb.neq; nonis neq; Idibus deniq; aliquanto post ī prouiciā iste ꝓficiscitur:q̄ opus effectū ē.Postea q̄ reus factus ē prio negabat opus īceptum referre posse non īstaret Raboni us:In me causam conferebat:q; tū codicē obsignassem.Petit a me Rabonius & amicos allegat:facile īpetrat: Iste quid ageret:nesciebat:si ī acceptum non retulisset:putabat se aliqd defensionū habituꝝ.Rabonium porro ītelligebat rē totā esse patefacturum.Tametsi qd poterat esse apertius:q̄ nūc ē:ut uno mīus teste haberet: Rabonio opus īde acceptum rettulit:quadriēnio posteaq̄ diē opi dixerat:hac conditione si qs de populo redēptor accessisset:cū die cæteros redēptores exclusisset:tū ī eius arbitriū ac ptātē uenire nolebāt:q sibi ereptā pdā arbitrarēt.Nōne argumētamur quo ista pecunia pueniret? Fecit ipse Iudiciū.Primū cum uehemētius cū eo.D.Brutus cōtēderet q de sua pecunia.hS.d.lx.m.numerauit:qd iā iste serre nō poterat opē addicto ꝑdibus acceptis de.hS.d.lx.m.remisit.D.Bruto.hS.x.c.m.hæc si aliena res eēt certe facere non potuisset.Deīde nūmi numerati sunt.Cornificio quē scribā suū fuisse negare nō pōt.Postremo ipsius Raboni tabulæ ꝑdā illā istius fuisse clamāt.RECITA noīa Rabonii hic ēt priore actione.Qu.hortēsius pupillū Iuniū uenisse ꝑtextatū ī nostꝝ cōspectum & testes secū patruo testimoniū dicēte q̄stus ē & me populariter agere atq; īuidiam cōmouere q; pueꝝ pduceré clamitauit.Quid erat Hortensi tādē ī illo puero populare? qd īuidiosum? Gracchi credo aut Saturnini aut alicuius hoīs eiusmodi pduxerā filiū:ut noīe ipso & memoria patris aīos īperite multitudinis cōcitarē.P.Iunii erat hoīs de plebe Ro.filius quē pater moriēs tū tutoribus & ppīquis tum legibus tu æqtati Mratuū tum iudiciis nrīs cōmēdādū putauit:hic istius sceleratione nefarioq; latrocinio bonis patriis fortunisq; oībus spoliatus uenit ī iudiciū si nihil aliud saltē:ut eiū cuius opera ipse multos annos ē īsordibus paulo tamē obsoletius uersitū uideret.Itaq; tibi Hortensi non illius ætas:sed causa:non uersitus: sed fortūa popularis uidebat.Neq; te tam commouebat q; ille cum toga prætextata q̄ q; sine bulla uenerat: Vestitus.n.neminem commouebat is quem illi mos & ius ingenuitatis dabat:q; ornamētum pueritiæ pater ddērat:Indiciū atq; īsigne fortunæ hoc ab isto prædōe ereptū eē grauiter & acerbe hoīes ferebāt.neq; erāt hæ lachrymæ populares magis q̄ nrīæ q̄ tuæ.Qu.hortensi q̄ hoꝝ q sniam laturi sunt.Ideo q; communis est causa commune pīculū:communi præsidio talis īprobitas tāq̄ aliquod incendium restinguenda ē:habemus .n.liberos paruos:Incertum ē q̄ longa nostum cuiuusq; uita futura sit.Cōsulere uiui ac proficiscere debemus ut illoꝝ solitudo & pueritia q̄ firmissimo ꝑsidio munita sit.Quis ē.n.qui tueri possit liberorum nostrorum pueritiam contra īprobitatem.Magistratuū? Mater credo.s.magno præsidio fuit Anniæ pupillæ mater fœmīa primaria minus illa deos hoīesq; īplorante iste infanti pupillæ fortunas iste patrias ademit. Tutores ne defenderent? perfacile uero apud istiusmodi Pr.a quo.M.Marcelli tutoris ī causa pupilli Iunii & oīo: & uoluntas & auctoritas repudiata est.Quæremus ēt quid iste in ultima Phrygia quid in extremis Pamphiliæ ꝑtibus fecerit? qualis ī Bello prædonum prædo ipse fuerit:q in foro.P.R.Pirata nefarius reperiatur. Dubitamus quid iste ī hostium præda mulitus sit? qui manubias sibi tantas ex.L.Marcelli manibus fecerit: q maiore pecunia quattuor columnas dealbandas q̄ ille oēs ædificandas locauerit? Expectemus quid dicant ex Sicilia testes quis unq̄ tēplum illud aspexit.qui auaritiæ tuæ quin iniuriæ quin audaciæ testis esset.Quis a signo Vertūni ī circum maximum uenit:quin is uno quoq; gradu,de auaricia tua commoneret? Quam tu uiam thensaurū atq; Pompe.eiusmodi exegisti ut tu ipse illa ire non audeas.Te putet qsq̄ cum ab Italia freto disiunctus esses sociis tēperasse:q ædē castoris testem furorum tuoꝝ eē uolueris:q̄.P.R.quottidie Iud.ēt tum cum de te sententiam ferrēt uiderunt.Atq; etiam Iudicium in prætura publicum exercuit.Non.n. prætereundū ē ne id qdē petita mulcta ē apud istū.Pr.a Qu.Opimio:q adductus ī iudicium uerbo quod cum eēt Tr.pl.intercessisset cōtra legē Cornelia q; ī Tribunatu dixisset contra alicuius hoīs nobilis uoluntatem.De quo Iudicio si uelī dicere oīa:multi appellandi lædendiq; sunt quod mihi non ē necesse:tantū dicam paucos hoīes arrogantes hoc adiutore.Qu.Opimium ꝑ ludū & iocum fortunis oībus auertisse.Is mihi etiam quæritur. qd' a nobis.viiii.solis diebus prima actio sui Iudicii transacta sit cum apud ipsum tribus horis.Qu.Opimius Senator.P.r.bona fortunas ornamenta oīa amiserit.Cuius propter īdignitatem iudicii sæpissime ē actū ī Senatu:ut genus hoc totū mulctarum ac iudiciorū eiusmodi tolleretur.Iam uero in bonis.Qu.Opimii uendendis quas iste prædas q̄ aperte q̄ īprobe fecerit longum est dicere.Hoc dico nisi uobis id hominum honestissimoꝝ tabulis planum fecero:fingi a me hoc totum tēporis cā putatote.Iam qui ex calamitate Senatoris P.R.cum.Pr.iudicio eius præfuisset spolia domū suā referre & manubias detrahere conatus ē.Is ullam ab se se calamitatē poterit deprecari? Nam de subsortione illa Iuniana Iudicum nihil dico.Quid.n.contra tabulas quas tu protulisti.audes dicere? difficile est.Non.n.me tua solum & iudicum auctoritas sed etiam annulus aureus Scribæ tui deterret.Nō dicam id quod probare difficile ē:hoc dicam:q; ostēdam multos ex te uiros primarios audisse cum diceres ignosci tibi oportere quod falsum codicem protuleris.Nā qua īuidia. C. Iunius conflagrarit:ea nisi prouidisses:tibi ipsi tum pereundum fuisset:hoc modo iste sibi & saluti suæ prospicere didicit:referendo ī tabulas & priuatas & publicas:quod gestum non esset:tollendo q; eēt & semp aliquid demendo mutando curando ne litura appareat interpellando.Eo.enim usq; progreditur:ut ne defensionem quidem maleficioꝝ suorum sine aliis maleficiis reperire posset.Eiusdem modi sortitionem homo

amentissimus suorum quoq; iudiciū fore putauit per sodalem suum.Qu.Curtiū Iudicem q̄stionis cui nisi ego ui populi & hominū clamore atq; conuitio restitissem:ex hac decuria nostra cuius mihi copiā q̄ largissime factam oportebat.erepta esset facultas eorum quos iste adnumerat in suum consilium sine causa subsortiebatur.

M.T.C.IN.C.VERREM ACCVSATIONVM. LIBER .IIII.

VLTA mihi necessario Iud.ꝑtermittenda sunt:ut possim aliquo mō Aliq̄do de his rebus q̄

meæ fidei:cõmisse sunt:dicere.Recepi.n.cãm Siciliæ.ea a me ad hoc negociũ ꝓuincia attraxit.Ego tamẽ hoc onere suscepto & recepta cã Siciliẽsi ãplexus aio sum aliq̃to amplius.Suscepi.n.cãm totius ordis suscepi cãm P.R.qd putabã tum denicꝫ recte iudicari posse:si nõ mõ reus ĩprobus adduceret:sed ẽt diligens & firmus ac cusator ad iudicium ueniret.Quo mihi maturius ad Siciliæ cãm ueniendum est relictis cæteris furtis ac flagitiis ut & uiribus q̃ ĩtegerrimis agere & ad dicendum tpis satis habere possim.Atq̃ adeo anteq̃ de incõmodis Siciliæ dico pauca:mihi uident de ꝓuiciæ dignitate uetustate utilitate dicẽda.Nã cũ oĩum sociorꝫ ꝓuiciarũq̃ rõnem diligẽter habere debetis.tum ꝑcipue Siciliæ Iu.plurimis iustissimisq̃ d̃ causis.primũ q̃ oĩum nationum exteraꝫ priceps Sicilia se ad amicitiã fidẽq̃.P.R. applicuit.Pria oĩum id qd ornamentũ ĩpii & prouincia ẽ appellata.pria docuit maiores nr̃os q̃ ꝑclaꝫ esset exteris gẽtibus ĩperare.sola fuit ea fide beniuolẽtia q̃ erga.P.r.ut ciuitates eius insulæ q̃ semel ĩ amicitiã nr̃am uenissent:nũq̃ postea deficerẽt.Pleræq̃ autem & maxime illustres in amicitia ꝑpetuo manerent Itaq̃ maioribus in Africam ex hac ꝓuincia gradus Imperii factus ẽ.Neq̃.n.tã facile opes Carthaginis tãtæ concidissent:nisi illud & rei frumentariæ subsidiũ & receptaculũ classibus nr̃is pateret.Quare.P.Africanus Carthagine deleta Siculoꝫ urbes signis monumentisq̃ pulcherrimis exornauit.ut quos uictoria .P.R. maxime lætari arbitrabat:apud eos monumẽta uictoriæ plurima collocaret.Denicꝫ ille ipse.M.marcellus cuius in Sicilia uirtutẽ hostes:misericordiam uicti:fidẽ cæteri Siculi ꝑspexerũt.nõ solũ sociis ĩ eo bello cõsuluit:uerũẽt supatis hostibus tẽperauit. Vrbẽ pulcherrimã Syracusas q̃ cũ manu munitissima esset tũ loci natura terra ac mari claudebat.cũ ui cõsilioq̃ cœpisset:nõ solũ ĩcolumen passus est eẽ:sed ita reliqd ornatã:ut eẽt idẽ monumẽtũ uictoriæ mansuetudinis continentiæ. cũ hoĩes uiderent:& qd expugnasset & qbus pepercisset:& quæ reliqsset tantũ ille honorẽ.Siciliæ habẽdũ putauit : ut ne hostiũ qdẽ urbẽ ex sociorꝫ insula tollẽdã arbitraret.Itaq̃ ad oẽs res Sicilia ꝓuincia semp usi sumus:ut qc qd ex sese posset efferre id nõ apd eos nasci sed domi nr̃æ cõditũ putaremus.Quãdo illa frumẽtũ quod deberet:non ad diẽ dedit? qũ id qd opus esse putaret:nõ ultro pollicita ẽ? qũ id qd ĩpare? r̃cusauit? Itaq̃ ille.M.Cato sapiens cellã penariã Reipu.nr̃æ nutricẽ plebis romanæ Siciliam noĩauit.Nos uero experti sumus Italico maximo difficillimoq̃ bello Siciliã nobis nõ ꝓpenaria cella:sed ꝓ ærario illo maiorꝫ uetere ac referto fuisse. Nam sine ullo sumptu nostro coriis tunicis frumentoque suppeditato maximos exercitus nostros uestiuit: aluit: armauit.Quid illa qd forsitã ne sentimus qdẽ Iud.q̃ta sunt:qd multis locupletioribus ciuitatibus utimur:qd hũt ꝓpinq̃ fidelẽ fructuosamq̃ ꝓuiciã:quo facile excurrant ubi libenter negociũ gerãt.quos illa partim mercibus suppeditandis cũ quæstu cõpẽdioq̃ dimittit.ꝑtim retinet ut arare:ut pascer:ut negociari libeat:ut denicꝫ sedes ad domiciliũ collocare:qd cõmodũ nõ mediocre.P.R.ẽ tantũ ciuium Ro.numerꝫ tam ꝓpe ad domo tã bonis fructuosisq̃ rebus detineri:& quoniã quasi quædã prædia Po.Ro.sunt uectigalia nr̃a atq̃ prouiuciæ quẽadmodũ ꝓpiquis uos ur̃is prædiis maxie delectamini sic . P.Ro.iucunda suburbanitas est huiusce prouiciæ.iã uero homiũ ipsorũ Iud.ea patientia uirtus frugalitasq̃ ẽ ut proxime ad nr̃am disciplinam illã ueterẽ nõ hanc quæ nunc increbruit uideant accedere.Nihil cæterorꝫ simile Græcorꝫ nulla desidia nulla luxuria.cõtra summus labor ĩ publicis priuatisq̃ rebus.summa parsimonia summa diligẽtia sic porro nr̃os hoĩes diligũt:ut his solis neq̃ publicãus neq̃ negociator odio sit . Magistratuũ autẽ nostrorũ iniurias ita multorꝫ tulerunt:ut nunq̃ ante hoc tempus ad aram legũ ꝑsidiumq̃ uestrum publico cõsilio cõfugerent tãetsi & illum annum pertulerãt:qui sic eos afflixerat:ut salui esse nõ possent:nisi.C.Marcellus quasi aliquo fato uenisset:ut bis ex eadẽ familia salus Siciliæ cõstitueretur.Postq̃.M.Antonii infinitũ illud Impium sensera t sic a maioribus suis acceperant:tanta Po.ro.in siculos eẽ beneficia:ut etiam iniurias nostrorum hominũ ꝑferendas putarent.in neminem ciuitates ante hunc testimonium publice dixerunt.Hunc denique ipsum pertulissent:si humano modo si usitato more si denicꝫ uno aliquo in genere peccasset:sed cũ perferre nõ possent luxuriẽ crudelitatẽ auaritiã superbiam cũ omnia sua cõmoda iura beneficia.S.P.q̃.R.unius scelere ac libidine perdidissent.Hæc statuerunt:aut istius iniurias ꝑ uos ulcisci & persequi.aut si uobis indigni eẽnt nisi quibus opem auxiliumq̃ ferretis:urbes ac sedes suas relinquerent.quando quidem iam ante istius iniuriis exagitati reliquissent.Hoc cõsilio a.L.Metello Legationes uniuersæ petiuerunt:ut quamprimum isti suscederet.Hoc animo totiens apud patronos de suis miseriis deplorarunr.hoc cõmiti dolore postulata. Consulibus quæ nõ postulata sed ĩ istum crimĩa uiderent esse ediderunt.fecerũt ẽt ut me cuius fidem cõtinentiãq̃ cognouerãt: ꝓpe de uitæ meæ statu dolore ac lachrymis suis deducerent.Vt nego istum accusarẽ:a quo mea lõgissime rõ uolũtasq̃ abhorrebat.q̃q̃ in hac cã multo pluris ꝑtes mihi defensiõis q̃ accusatiõis suscepisse uideor.Postrẽo hoĩes ex tota ꝓuicia nobilissimi primiq̃ publicæ priuatiq̃ uenerũt grauissima atq̃ hõestissima quæq̃ ciuitas uehemẽtissime suas ĩiurias ꝑsecuta ẽ.Ad quẽadmodũ Iu.uenerũt? Videor.n.mihi liberius apd uos iã ꝓ Siculis loq debere:q̃ forsitan ipsi uelit.saluti.n.eorꝫ potius cõsulã:q̃ uoluntati.Et quẽ existimatis unq̃ ulla in ꝓuincia reum absentem cõtra inqsitionẽ accusatoris tantis opibus tãta cupiditate eẽ defensum? Quæstores utriusq̃ ꝓuiciæ q̃ isto Pr.fuerant cum fascibus mihi præsto fuerunt.his porro q̃ successerũt uehementer istius cupidi liberaliter ex istius cibariis tracti nõ minus acres contra me fuerunt.Videte qd potuerit q̃ q̃tuor ĩ ꝓuincia.Quæstores studiosissimos defensores ꝓpugnatoresq̃ habuerit.Pretorẽ uero cohortẽq̃ totã sic studiosam ut facile appareret:nõ tam illis Siciliam quam inanẽ offenderant:q̃ Verrẽ ipsum q plenus decesserat ꝓuinciam fuisse.Minari Siculis si decressent legationẽ:quæ cõtra istum diceret.Minari si q eẽnt ꝑfecti. Aliis si laudarẽt benignissime ꝓmittere.grauissimos priuataꝫ reꝫ testes qbus nos præsentibus denunciauimus:eos ui custodiisq̃ retinere.Quæ cum oĩa facta sũt:tamẽ unã solã scitote eẽ ciuitatẽ Mamertinã quæ publicæ legatos qui istum laudarẽt miserit.Eius aũt legatiõis pricipem ciuitatis nobilissimum.C.Heium iuratum dicere audistis.Isti nauem onerariã maximam Messanæ eẽ publicæ coactis opis ædificatam: idẽq̃ Ma-

mertinorꝫ legatus istius laudator nō solum istum bona sua uerumetiā sacra deosq; penates a maioribus ex ædibus suis eripuisse dixit.Præclara laudatio cum duabus ī rebus legatorꝫ una opa cōsumit ī laudādo atq; re petēndo. At ea ipsa ciuitas q̄ rōne illi amica sit.dicet certo loco.Reperietis.n.quæ cāæ & beniuolētiæ sint Mamertinis erga istum:eas ipsas causas satis iustas eē dānationis.Alia ciuitas nulla lud.publico cōsilo laudat.uis illa summi imperii tantum potuit apud ꝑpaucos hoīes nō ciuitates ut aut leuissimi qdam ex miserrimis diſertissimisq; oppidis iuenirent:qui ī iussu populi ac Senatus ꝓficiscerent:aut hi q contra istum legatos decreuerant:& testimonium publicum mādataq; acceperāt:ui ac metu retinerent.Quod ego ī paucis tamen usu uenisse nō moleste fero:quo reliquæ tot & tātæ & tam graues ciuitates tota deniq; Sicilia pulus auctoritatis apud uos hēret cū uideretis nulla ui retineri nullo piculo ꝓhiberi posse quominus experiēt: ecqd apud uos q̄rimoniæ ualerēt antiqssimorꝫ fidelissimorumq; sociorum.nam quod fortasse nō nemo uestrum audierit istū a Syracusanis publice laudari id tāetsi priore actione ex Heraclii Syracusani testimonio cuiusmōi eēt cognouistis:tamen uobis alio loco ut se tota res hēat:quod ad eam ciuitatem attinet:demōstrabitur. Intelligetis.n. nullis hoībus quēq̄ tanto odio q̄tum istum Syracusanis eē & fuisse.at enim istum soli Siculi persecuntur.Ciues.R.qui in Sicilia negociantur:defendūt.diligunt.saluum eē capiunt.Primum si ita eēt:tū uos in q̄stione de pecuniis repetūdis quæ sociorꝫ causa constituta est lege iudicioq; sociali sociorꝫ quærimonias audire oporteret:sed ītelligere potuistis priore actione.C.R.ex Sicilia plurimos honestissimos maximis d̄ rebus & quas ipi accepissent::iiurias & quas scirēt aliis eē factas:ꝓ testionio dicere.Ego hoc qd̄ ītelligo Iud.sic cōfirmo.Videor mihi gratū fecisse Siculis qd̄ eorꝫ iniurias meo labore inimicitias periculo sim psecutus.nō.minus hoc gratū me nostris ciuibus ītelligo fecisse:q hoc existimāt iuris libertatis reꝫ fortūarūq; suaꝫ salutē ī istius dānatiōe cōsistere.Qua ꝑp de istius ꝓtura Siciliēsi nō recuso:qn ita me audiatis:ut si cuiq̄ generi hominū siue Siculorꝫ siue nostrorꝫ ciuiū siue cuiquā ordini siue aratorum siue pecuariorū siue mercatorum ꝓbatus sit:si non horum omnium communis hostis prædoq; fuerit:si cuiq̄ deniq; ulla in re unquam temperauit:ut uos quoq; tēperetis.Qui simul atq; ei sorte ꝓuincia Sicilia obuenit: statim Romæ & ab urbæ anteq̄ proficisceretur:quærere ipse secū & cogitare cū suis cœpit:qbusnam rebus ī ea ꝓuincia maximā uno āno pecuniam facere posset.nolebat in agendo discere tametsi non prouinciæ rudis erat & tyro sed in Siciliam paratus ad prædam meditatusque uenire cupiebat.O præclare coniectum a uulgo in illam prouinciam omen communis famæ atque sermonis:cum ex nomine istius quid in prouincia facturus esse perdiculi homines augurabantur.Etenim quis dubitare posset cum istius in Quæstura fugam & furtum recognosceret cum in legatione oppidorum fanorumque spoliationes cogitaret cum uideret in foro latrocinia præture: qualis iste in quarto gradu improbitatis futurus esset.Atque ut intelligatis eum Romæ quæsisse non modo genera furandi sed etiam nomina certissimū accipite argumentum:quo facilius de singulari eius impudentia existimare possitis.quo die siciliam tetigit:uidete satis ne paratus ex illo hoīe urbano ad euertendā prouinciam uenerit statim Messana litteras Calesiam mittit quas ego istum in Italia scripsisse arbitror.Nam simulatque e naui egressus est:dedit operam ut Calesinus ad se Dio continuo ueniret:se de hæreditate uelle cognoscere quæ eius filio a propinquo.homine Apollodoro Laphirone uenisset.Ea erat Iudices.pergrādis pecunia.hic est Dio Iud.nūc beneficio Qu.Metelli ciuis Ro.factus.de quo multis uiris primariis testibus multorumque tabulis uobis priore actione satisfactum est.HS.undecies numeratum esse.ut eam cām ī qua ne tenuissima quidem dubitatio posset eē.isto cognoscente obtineret.Præterea greges nobilissimaꝫ equaꝫ abactos argenti uestisq; stragulæ domi q; fuerit eē direptum.Ita.HS.undecies Qu.Dionem q; hæreditas ei obuenisset.nullam aliam ob causam perdidisse.Quid hæc hæreditas quo Pr.Dionis filio uenerat:eodē quo.C.Anii senatoris filiæ eodē quo Marci liguri senatoris.C.sacerdote Prætorī quid ad Verrem? quis detulit? nemo nisi forte existimatis ei quadruplatores ad fretum præsto fuisse.Ad urbē cū eēt:audiuit Dioni cuidā Siculo ꝑmagnam uenisse hæreditatē.hæredē statuas iussum eē ī foro ponere.nisi posuisset Veneri Erycinæ eē mulctatū tāetsi positæ eēnt ex testamēto:putabat tū quoniā Veneris nomē eēt:cām pecuniæ se reptuꝫ.Itaq; apponit qui petat Veneri Erycinæ illam hæreditatem.Non.n.Quæstor petit ut est cōsuetudo is q Erycinum montem obtinebat.Petit Neuius Turpio qdam istius cursor emissarius homo omniū ex illo conuentu quadruplatorꝫ deterrimus.C. sacerdote Prætore cōdemnatus iniuriaꝫ.Etenim erat eiusmodi cā ut ipse Pr.cum quæreret calumniatorem paulo tamen considerationem reperire non posset.hunc hominem Veneri absoiuit.sibi cōdemnat.maluit uideli cet hoīes peccare q̄ deos se potius a Dione q; nō licebat:q̄ Venerem q; non debebatur: aufe re.qd ego nūc hic Sex.Pompeii Chlori testimoniū recitem q cām egit Dionis.q omnibus rebus interfuit hominis honestissimi tāetsi ciuis Ro.uirtutis cā iam diu ē:tamen omniū Siculorum primi ac nobilissimi.Quid ipsius Qu.Cecilii Dionis hominis ꝓbatissimi? qd.L.Vetecilii Liguris.T.Manlii.L.Caleni quorꝫ oīum testimoniis de hac Dionis pecūia cōfirmatū ē.dixit hoc idē.M.Lucullus se de his Dionis īcōmodis ꝓ hospitio qd̄ sibi cū eo eēt:iā aū cognosce.Quod Lucullus q tū ī Macedonia: fuit melius hæc cognouit:q̄ tu hortēsi q romæ fuisti:ad quē Dio cōfugit:q de Dionis īiuriis grauissime ꝑ lras cū Verre Quæstus ē.noua tibi hæc sūt &īopinata.Nūc primū hoc aures tuæ crimē accipiūt.nihil d̄ Diōe nihil de socru tua fœmina primaria seruilia uetere Dionis hospita audisti? nōne multa mei testes q̄ tu scis nesciūt? nōne te mihi testē ī hoc cīne eripuit:nō istius īnocentia sed legis exceptio? Testionia.M.Luculli.C.Doridiōis satis ne uobis magnā pecuniā Venerius hō q e Chelidōis sinu ī ꝓuiciā ꝑfectus eēt:Veneris noīe q̄sisse uideē. Accipite aliā ī minore pecūia nō minus īpudētē calumniā.Sosippus & Epicrates fratres sunt Agrigēses horꝫ pater ab hīc duo &.xx.ānos mortuus ē.In cuius testamēto quodā loco si cōmissum qd eēt:multa erat Veneri ꝑsos.xx.annos cū tot iterea Pr.tot q̄stores tot calūniatores ī ꝓuincia fuissent:hæreditas ab his Veneris noīe petita nō est

cãm Verres cognoscit.p Volcatiũ pecuniã accepit fere ad.HS.cccc.milia ab duobus fratribꝰ multorꝫ testimo niũ audistis antea uicerũt:Agrigẽses fratres ita ut egẽtes inanesq; discederent.at enĩ ad Verrẽ pecunia ista nõ puenit.Quæ est illa defensio? utꝫ asseruaret? ĩ hoc:an tentat? mihi.n.res noua ẽ Verres calũniatores appone bat.Verres ad esse iubebat.Verres cognoscebat Verres iudicabat:pecuniæ maxĩæ dabãt.q dabãt cãs obtine/ bãt:tu mihi ita defendas:nõ ẽ ista Verri nũerata pecunia Adiuuo te mei quoq; testes idem dicũt.Volcatio di cunt sese dedisse.Quæ uis erat Volcatio tãta ut.HS.cccc.milia duobus hoibus auferret? & qs Volcatio si sua spõte uenisset:unã libellã dedisset? ueniat nũc experiat.tecto recipiet nemo.At ego amplius dico.HS. q̃drigẽ ties accepisse te.arguo cõtra leges.nego tibi ipsum nullũ numinũ eẽ numeratũ.sed cũ ob tua decreta ob ĩpera ta ob iudicata pecuniæ dabãt nõ erat q̃rendũ cuius manu numerent:sed cuius iniuria cogerent.Comites illi tui delecti manus erãt tuæ pfecti scribæ Medici accensi Aruspices Præcones manus erãt tuæ necessitudĩe ali/ qua attĩgebat ita maxĩe manus tua putabat.Cohors tota illa tua q̃ plus mali siciliæ dedit q̃ si centũ cohortes fugitiuorꝫ fuissent:tua manus sine cõtrouersia fuit qcquid ab horꝫ quopiã captum est id nõ mõ tibi datũ sed tua manu numeratũ iudicari necesse est.Nã si hãc defensionem ꝓbabitis:nõ accepit ipse.licet oĩa de pecũiis repetũdis iudicia tollatis.Nemo unq̃ tã reus tã nocẽs adducet:qui ista defensione nõ possit uti.Etenĩ cũ Ver/ res utat quis erit unq̃ post hac reus tã pditus qui nõ ad Mutii ĩnocẽtiam referat:si cũ isto cõferat. Neq; nunc tam mihi isti Verrem defendere uident:q̃ ĩ Verre defensiõis tentare rõnem.Qua de te lud.uobis magnope ꝓuidendũ est:ptinet hoc ad summã Reip.& ad existimationẽ ordinis salutẽq; sociorꝫ.Si.n. ĩnocentes existi/ mari uolumus:nõ solũ nos abstinentes:sed ẽt nros comites pstare debemus primũ oĩum opa tanta dãda est: ut eos nobiscum ducamus q nræ famæ capitiq; cõsulãt deĩde si ĩ hoibus eligendis nos spes amicitiæ fefellerit ut uĩdicemus:missos faciamus.semp ita uiuamus:ut rõnem reddendã nobis arbitremur.Africani ẽ hoc ho/ minis liberalissimi.Verũtũ illa liberalitas est ꝓbanda q̃ sine pĩculo existimatiõis est:ut ĩ illo fuit.Cum ab eo q dam uetus assectator ex numero amicorꝫ nõ ĩpetraret:ut se pfectum ĩ Africã duceret:& id ferret moleste: no li inqt mirari si tu a me hoc nõ ĩpetras:ego iã pridem ab eo cui meã existimationẽ carã fore arbitror: peto ut mecũ pfectus ꝓficiscat.& adhuc ĩpetrare nõ possum.Et.n.re uera multo magis est petẽdum ab hoibus si sal ui esse uolumus:ut eant nobiscum ĩ ꝓuĩciã:q̃ hoc illis ĩ beneficii loco deferendũ.Sed tu cũ & tuos amicos ĩ ꝓuĩciã q̃si ĩ pdã ĩuitabas ac cũ illis & p eos pdabare:& eos ĩ cõciõe ãnulis aureis donabas:nõ statuebas tibi nõ solũ de te sed ẽt de illorꝫ factis rõnẽ esse reddendã.Cum hos sibi q̃stus cõstituisset magnos atq; uberes:ex illi causis q̃s ipse ĩstituerat:ĩ cõsilio hoc ẽ cum sua cohorte recognoscere tum ĩfinitũ genus ĩuenerat ad ĩnumera/ bilẽ pecuniã corripiẽdã dubiũ nemini ẽ:qn oẽs oĩum pecũiæ positæ sint ĩ eorꝫ ptãte q iudicia dãt:& eorꝫ q iu/ dicat qn nemo nrm possit ædes suas nemo fundũ nemo bona patria obtinere.si cũ hæc a quopiã urm petita sint ptor ĩprobus cui nemo ĩterdicer possit det quẽ uelit iudicẽ iudex neq̃ & leuis qd Pr.iusserit:iudicet.si ue ro illd quoq; accidit:ut ptor ĩ ea uerba iudiciũ det ut uel Octauius Balbus Iudex hõ & iuris & officii peritissi mus non possit aliter iudicare sic eiusmodi.L.Octauius Iudex esto si paret fundum Capenatem de quo agit ex iure æquum.P.Seruilii esse neq; is fundus Qu.Catulo restituetur:non necesse erit.L.Octauio Iudici coge/ re.P.Seruilium Qu.Catulo restituere:aut condemnare eum:quem non oporteat eiusmodi totum ius Præ torium:eiusmodi oĩs res iudiciaria fuit in Sicilia per trienium Verre Prætore decreta eiusmodi.Si uero ac/ cepit:q; te debere dicis accuses.si patitur:ducas.C.Fusciũ duci iussit petitorẽ.L.Suetium .L.Racilium iudicia huiusmodi qui ciues ro.erant:si Siculi essent tum si eorum legibus dari oporteret:qui siculi si ciues Ro.Ve/ rum ut totũ genus amplectamini iudiciorꝫ prius iura siculorꝫ.deinde istius instituta cognoscite. Siculi hoc iure sunt:ut qd ciuis cũ ciue agat domi:certe suis legibus:quod Siculis cũ siculo nõ eiusdẽ ciuitatis ut de eo Pr.iudices ex.P.Rupilii decreto:qd is de decẽ Legatorꝫ snia statuit quam legẽ Siculi Rupiliã uocant: sortiat quod priuatus a populo petit:aut populus a priuato senatus ex aliqua ciuitate q iudicet dat.Cum alternæ ci uitates reiectæ sunt.quod ciuis Romanus a siculo petit siculus Iudex dat q; siculus a ciue Romano ciuis ro. datur.Cæterarum rerꝫ selecti Iudices ex ciuium Romanorꝫ conuentu proponi solent:Inter aratores & decu manos lege frumẽtaria qua Hieronicam appellant iudicia fiunt.Hæc omnia isto Prætore non mõ perturba ta sed plane & siculis & ciuibus ro.erepta sunt.Primũ suæleges q; ciuis cum ciue ageret:aut eũ Iudicem quẽ cõmodum erat:Præconem Aruspicem:Medicum suũ dabat.aut si legibus erat.iudicium constitutum:& ad ciuem suum Iudicem uenerant libere ciui iudicare non licebat.Edictum enĩ hominis cognoscite:quo edicto omnia iudicia redegerat in suam ptãtẽ:si quis perperã iudcasset:se cogniturum.cum cognoscet:aĩaduersum. idq; cum faciebat:nemo dubitabat quin cum iudex aliũ de suo iudicio putat iudicaturum seq; ĩ eo capitis pi culũ aditurꝫ:uoluntatem spectet eius quẽ statim de capite suo putet iudicaturꝫ.Selecti e conuentu aut propo siti ex negociatoribus iudices nulli.hæc copia quã dico iudiciũ cohors non Qu.Scæuolæ qui tũ de cohorte sua dare non solebat sed.C.Verris cuiusmodi cohortem putatis hoc principe fuisse sicuti uidetis edictum :si quid perperam iudicarit senatus.eũ quoq; ostendã si qũ sit datus coactu istius:quod non senserit iudicasset. Ex lege Rupilia sortitio nulla nisi cum nihil intereat istius lege Hieronica iudicia plurimarum controuersia rum sublata uno nomine oĩa de conuẽtu ac negociatoribus nulli Iudices quãtã potestatem habuerit uidetis quas res gessit cognoscite.Heraclius est Hieronis filius Syracusãnus hõ imprimis domi suæ nobilis & ante hunc Pr.uel pecuniosissimus syracusanorꝫ nunc nulla alia calamitate nisi istius auaritia atq; iniuria pauper/ rimus.Huic hæreditas facile ad.HS.SS.tricies uenit testamento propinqui sui Heraclii plena domus cælati argenti optimi multæq; stragulæ uestis præciosissimorumq; mancipiorꝫ quibus in rebus istius cupiditates & insaniã quis ignorat? Eat in sermone res magnã Heraclio pecuniam uenisse:non solum Heraclium diui/ tem sed etiam ornatum supellectili argento uestemãcipiis futurum.audit hæc ẽt Verres & primo illo suo le

uiore artificio Heraclium aggredi conat̃:ut eũ roget inspicienda:quæ non reddat.Deinde a quibusdam Syracusanis admonet̃:Hi aũt qdã erant affines istius quor̃ uxores iste nunq̃ alienas existimauit.Cleomenes & Hestrio qui quantũ apud istũ & q̃ turbi de cã potuerint:ex reliqs criminibus intelligetis. Hi ut dico hoiem admonent.rẽ esse præclarã refertã oĩbus rebus.ip̃m aũt Heraclium hoiem eẽ maiorẽ natu. nõ prõptissimũ. & eũ præter Marcellos patronũ quẽ iure suo adire aut appellare posset:habere neminẽ.Esse ĩ eo testamento quo ille hæres esset scriptũ:ut statuas in palestra deberet ponere.faciemus ut palestritæ negent ex testãmẽto eẽ positas petãt hæreditatẽ.q̃ eã palestræ cõmisisse dicant placuit rõ Verri.Nã hoc aĩo prouidebat cũ tanta hæreditas in cõtrouersiam uenisset iudicioq̃ petereť:fieri non posse ut sine p̃da ipo discederet.approbat cõsiliũ.auctor ẽ ut quã primũ agere ĩcipiãt.hoiemq̃ id ætatis minie litigiosum q̃ tũultuosissime adoriãt.Scribitur Heraclio dica primo mirant̃ oẽs improbitatẽ calũniæ.deinde q istũ nossent partim suspicabantur :partĩ plane uidebãt adiectũ esse oculũ hæreditati.Interea dies aduenit quo die sese ex instituto ac lege Rupilia dicas sortitur̃ Syracusis iste adixerat.paratus ad hanc dicam sortiendam uenerat.tum eũ docet Heraclius non posse eo die sortiri quod lex Rupilia uetaret diebus.xxx.sortiri dicã qbus scripta ẽ.dies.xxx.nõdũ fuerãt:sperabat Heraclius si illũ diẽ effugisset.alterã sortitionẽ Qu.Arriũ quẽ prouincia tũ maxima expectabat successur̃.Iste oĩbus iudiciis idẽ distulit:& eã diẽ constituit ut hãc Heraclii dicam sortiri post dies.xxx.ex lege posset.Postea q̃ ea dies uenit:iste incipit simulare se uelle sortiri:Heraclius cũ aduocatis adit:& postulat : ut sibi cum palestritis hoc ẽ cũ populo Syracusano æquo iure disceptaĩ liceat.Aduersarii postulãt:ut in eã rẽ Iudices dentur ex his ciuitatibus quæ in id for̃ cõuenirent electi qui Verri uiderentur.Heraclius cõtra ut Iudices e lege Rupilia dent̃:ut ab institutis supiorum ab auctoritate Senatus ab iure oĩum Siculor̃ ne recedat̃.Quid ego istius in iure dicẽdo libidinẽ dẽmõstrarẽ? Quis uũm non ex Vrbana iurisdictione cognouit? Quis unq̃ isto Prætore Chelidone inuita lege agere potuit? Nõ istũ ut non neminẽ ꝓuincia corrupit.idem fuit qui Romæ.cũ id quod oẽs intelligebãt:diceret Heraclius ius esse certũ Siculis ĩterse quo iure certarent:legẽ esse Rupiliã quã Prætor Rupilius de decẽ Legator̃ snĩa dedisset:hoc oẽs semp ĩ Sicilia Consules Prætoresq̃ seruasse Negauit se iudices e lege Rupilia sortitur̃.quinq̃ iudices quos cõmodũ ipi fuit:dedit.Quid huic homini facias? q̃ suppliciũ dignũ libidini eius inuenies? Præscriptũ tibi cũ eẽt hõ deterrime & improbissime quemadmodũ inter siculos iud.dares cũ Imperatores.Po.Ro.auctoritas Legator̃ decẽ summor̃ hominũ dignitas Senatus.C.interdiceret cuius consulto.P.Rupilius prætor ex Legatorum sentẽtia leges in Sicilia cõstituerat cum oẽs ante te.Pr.Rupilias in cæteris rebus & in iudiciis maxime obseruassent tu ausus es ꝓ nihilo præ tua p̃da tot res sanctissimas ducere? tibi nulla lex fuit.nulla religio.nullus existimatiõis pudor.nullus iudicii metus.nullius apud te grauis auctoritas nullũ exẽplũ q̃ seq uelles:Ver̃ ut institui dicere quinq̃ iudicibus nulla lege nullo instituto nulla religione nulla sorte ex libidine istius datis non qui cãm cognoscerẽt sed qui qd̃ imperatum eẽt:iudicarent eo die nihil factum est:adesse iubentur postridie.Heraclius interea cũ oẽs insidias a Pr.fortunis suis fieri uideret:capit cõsilium de amicor̃ & propinquor̃ snĩa nõ adesse ad iudiciũ.itaq̃ Syracusis illa nocte ꝓfugit.Iste postremo die mane cũ multo maturius q̃ unq̃ antea surrexisset.Iudices citari iubet ubi cõperit heracliũ nõ adesse:cogere ĩcipit eos:ut absentem heracliũ cõdemnarẽt.Illi eũ cõmone faciunt: ut si ei uideat̃:utat̃ istituto suo.nec cogat ante horã decimã de absente scd̃m iudicare p̃sentẽ ipetrat.Interea sane ꝓturbatus & ipe & eius amici & cõsiliarii moleste ferre cœperunt heracliũ ꝓfugisse.putabãt absentis dãnationem p̃serti tãtæ pecuniæ multo iuidiosiorẽ fore q̃ si p̃sens dãnatus eẽt:Eo accedebat q̃ Iudices e lege Rupilia dati nõ erã.multo ẽt rem turpiorẽ & iniqorem uisum iri ĩtelligebãt.Itaq̃ hoc dũ corrigere uult:apert:or eius cupiditas ĩprobitasq̃ facta est.Nã illis q̃nq̃ iudicibus uti sese negat.iubet id q̃ initio e lege Rubilia fieri oportuerat citari heracliũ & eos q dicã scripserãt:atq̃ se Iudices e lege Rupilia uelle sortiri. Quod ab eo pridie cũ multis lachrymis cũ oraret at obsecraret heraclius ĩpetrare nõ poterat:id ei postera die uenit ĩ mẽtem e lege Rupilia sortiri dicas oportere.Educit ex urna tres iis ut absentẽ heracliũ cõdemnant ĩperat.itaq̃ condẽnant. Quæ malũ ista fuit amẽtia? ecqũ te rõnem factor̃ tuor̃ redditur̃ putasti? ecqũ his de rebus tales uiros audituros existimasti? Petat̃ hæreditas ea q̃ nulla debet̃ ĩ p̃dã Pr.ĩterponat̃ noĩe ciuitatis.Imponat̃ honeste ciuitati turpissima ꝓsona calũniæ.neq̃ hoc solũ sed ita res agit̃:ut ne simulatio qdem æqtatis ulla adhibeat̃.Nã per deos ĩmortales qd ĩterest utr̃.Pr.ĩperet uiq̃ cogat aliquẽ de suis bonis oĩbus decedere.An huiusmõi iudiciũ det:quo iudicio ĩdicta cã fortunis oĩbus euerti necesse sit? Profecto.n.negare nõ potes te ex lege Rupilia sortiri iudiciũ debuisse:cum p̃sertim Heraclius id postularet.Sin illd̃ dices te Heraclii uoluntate ab lege recessisse ipse te ĩpedies ipse te tua defensione ĩplicabere.Quare.n.primũ ille ipse adesse noluit:cum ex eo numero iudices haberet:quos postularat? deide tu cur post illius fugã Iud.alios sortitus es:si eos q erãt antea dati utriusq̃ dederas uolũtate? Deide cæteras dicas oẽs illo foro.M.postumius Quæstor sortitus est.hãc solam tu illo cõuentu reperire sortitus.Ergo ĩquiet aliqs donauit populo Syracusano illam hæreditatem.Primũ si id cõfiteri uelim tamẽ istum cõdemnetis necesse est.Neq̃.n.ꝓmissum ut ĩpune nobis liceat:q̃ alicui eripuerimus: id alteri tradere.Verum ex ista reperietis hæreditate ita istũ p̃datum ut ꝓpauca occulte fecerit.Populũ qdem Syracusanũ ĩ maximã ĩuidiam sua infamia alieno præmio peruenisse.Paucos syracusanos eos q se nũc publicæ laudationis causa uenisse dicunt:& tũc participes prædæ fuisse.& nunc non ad istius laudationem sed ad comunẽ litium æstimationem uenisse.Postea q̃ damnatus est absens non solum illius hæreditatis de qua ambigebat̃.q erat tricies.HS.sed oĩum bonor̃ patronor̃ ipsius Heraclii quæ non minor erat pec.palestræ syracusanorum hoc est Syracusanis possessio traditur.Quæ ẽ ista Prætura? eripis hæreditatẽ:quæ uenerat a propinquo:uenerat testamẽto uenerat legibus.Quæ bone is q testamentũ fecit huic Heraclio anteq̃ est mortuus:oĩa utenda ac possidenda tradiderat:cuius hæreditatis cũ ille aliquãto ãte Pr.esset mortuus controuersia

fuerat nulla mẽtionẽ fecerat nemo. Verũ esto eripe hæreditatẽ ꝓpinq̃s: & da palestritis: p̃dare ĩ bonis alienis nomine ciuitatis. euerte leges. testamenta uoluntates mortuorum. iura uiuorum nũ etiam patris Heraclii bonis ex turbare oportuit. Quæ simul ac profugit: q̃ ĩpudenter q̃ palã q̃ acerbe dii immortales illa bona direpta sunt: q̃ illa res calamitosa Heraclio: q̃stuosa Verri: turpis syracusanis: miserãda oĩbus uidebatur. Nã illud qdem statim curatur ut qcqd cælati argenti fuit in illis bonis ad istũ deferat. qcqd Corinthiorũ uasorũ stragulæ uestis. hæc nemo dubitat qn nõ mõ ex illa domo capta & oppressa uerũ ex tota ꝓuincia ad istũ cõportari necesse eẽt: mancipia q̃ uoluit abduxit. alia diuisit. auctio facta est. in qua cohors istius inuicta dominata est. Verũ illud est p̃clarũ Syracusani q pfuerant his Heraclii bonis uerbo redigendis re dispartiendis reddebant eorũ negociorũ rationẽ in Senatu dicebant schyphorũ paria cõplura hydrias argentas præciosam uestẽ stragulam multa mancipia præciosa Verri data. esse dicebãt. quantũ cuiq̃ eius iussu nummorũ esset datũ. Gemebãt Syracusani sed tũ patiebant. Repente recitat uno noĩe. HS. cc. l. milia iussu Pr. data. fit maximus clamor omniũ nõ mõ optimi cuiusq̃ neq̃ eorũ qbus ĩdignũ semper uisum erat bona priuati populi noĩe p summã iiuriam erepta: Verũẽt ipsi illi auctores iniuriæ & ex aliqua particula socii p̃dæ & rapinarũ clamore cœperunt sibi ut haberet hæreditatẽ. tãtus ĩ curia clamor factus est ut populus concurreret. Res ab omni cõuentu cognita celeriter domũ nũciatur. homo inimicus ii qui recitassent: hostis oĩbus q acclamassent: extarsit iracundia ac stomacho. Aerũtũ fuit tũ sui dissimilis. nostris os hominis. nostis audaciã: tũ tũ rumor populi & clamore & furto manifesto grãdis pec. pturbatus est. ubi se collegit: uocat ad se Syracusanos quia nõ posset negar ab illis pecũiã datam: nõ quæsiuit ꝓcul aliunde. neq̃. n. ꝓbaret. sed ꝓximũ pene alterũ filiũ quẽ illã pecuniã diceret abstulisse. oũdit se reddẽr coactuꝝ: q postea q̃ id audiuit habuit dignitatis & ætatis & nobilitatis suæ rationẽ Verba apud Senatũ fecit. docuit ad se nihil ptinerẽ dẽ isto id q̃ oẽs uidebãt: neq̃ ille qdẽ obscure locutus ẽ. Itaq̃ illi Syracusani statuã postea statuerũt. & is ubi primũ potuit istũ reliqt de prouiciaq̃ decessit. & tũ aiunt eũ q̃ri solere nõnũq̃ se miserũ quod non suis sed suorũ comitũ peccatis & criminibus p̃matur. Trienniũ ꝓuinciã obtinuit genere electus adolescẽs unum annũ tecũ fuit: sodales uiri fortes Legati tui primo ãno te reliq̃runt. unus Legatus. P. Tadius qui erat reliquus nõ ita multũ tecũ fuit. qui si semp una fuisset: tũ summa cura tum tuæ tum multo ẽt magis suæ famæ pepercisset. Quid est q̃ tu alios accuses quid ẽ q̃obremputes te tuã culpã nõ mõ deriuare in aliquem: sed cõmunicare cum aliquo posse? numerant illa. HS. ducenta qnquaginta Syracusanis. ea quẽadmodum ad istum postea p Pseudo tyrum reuertantur tabulis uobis & testibus Iud. planũ faciã. Ex hac iniquitate istius & ĩprobitate Iud. q̃ p̃da ex illius bonis ad multos Syracusanos inuito populo Senatuq̃ Syracusano uenerat & illa scelera quæ per Theomnastum & Hystrionẽ & Dynosodorũ & cleomenem inuitissima ciuitate facta sunt. Primũ ut urbs tota spoliaret. qua de re alius mihi locus ad dicendũ ẽ constitutus: ut omnia signa iste p eos homines quos noĩaui: omne ebur ex ædibus sacris: oẽs undiq̃ tabulas pictas: deorum deniq̃ simulachra quæ uellet aufferret. Deinde ut in curia Syracusis quem locum illi Buleuterũ uocãt honestissimo loco & apud illos clarissimos sub illius ĩpius. M. Marcelli qui tum Syracusanis locum eum eriperre belli ac uictoriæ lege posset: conseruauit & reddidit statua ex ære facta est. ibi inauratam istius & altera filio statuam posuerunt. Vt dũ istius hoĩs memoria maneret. Senatus syracusanus sine lachrymis & gemitu in curia esse nõ posset per eosdem istius iniuriarum furtorum uxorumq̃ socios istius ĩperio Syracusis Marcellea tollũt maximo gemitu luctuq̃ ciuitatis. quẽ illi diẽ festũ cũ recẽtibus beneficiis. M. Marcelli debitũ reddebãt: tũ generi nomini familiæ Marcellorũ maxima uoluntate tribuebant. Mithridates in Asiam cum eam p̃uinciam tutam occupasset. Mutia non substulit. hostis & hostis in cæteris rebus nimis ferus & immanis: tũ honorẽ hominis deorum religione cõsecratũ uiolare noluit. Tu Syracusanis unum diem festũ Marcellis impartiri uetuisti: p quos illi adepti sunt: ut cæteros dies festos agere possint. At uero p̃clarũ diẽ reposuisti Verrea ut ageret & ad eũ diẽ quæ sacris epulis opus essent ĩ cõplures ãnos locaret. iã ĩ tota istius ĩpudentia remittendum aliqd uide tu: ne omnia contendamus: ne oĩa cum dolore agere uideamur. Nã mẽ dies uox latera deficiant: si hoc nunc uociferare uelim: q̃ miserum ĩdignumq̃ sit istius nomine apud eos diem festum esse: qui sese istius opera funditus extinctos esse arbitrentur. O Verrea p̃clara quoq̃ si accesisti: quo non attuleris tecum istum diem. Etenim q̃ tu domum quam urbem adiisti: quod fanum deniq̃ quod non euersum atq̃ extersum reliqueris. Quare appellentur sane ista Verrea: q̃ nõ ex nomine sed ex manibus naturaq̃ tua cõstituta eẽ uideant. Quam facile serpat iniuria & peccãdi cõsuetudo q̃ nõ facile reprimat: uidete Iud. Bidis oppidum ẽ tenue sane nõ longe a Syracusis. Huius longe primus ciuitatis ẽ Epicrates qdam. huic hæreditas. HS. qngentorũ milium uenerat a muliere q̃dã ꝓpinq̃ atq̃ ita ꝓpinq̃ ut ea ẽt si itestata eẽt mortua: Epicratem Bidinorũ legibus hæredem esse oporteret. Recẽs syracusana erat illa res q̃ ante demõstraui de Heraclio syracusano q bona non perdidisset nisi ei uenisset hæreditas. Huic quoq̃ Epicrati uenerat ut dixi hæreditas. cogitare cœperunt eius inimici nihilo minus eodem Pr. hunc euerti bonis posse quo Heraclius esset euersus Rem occulte instituunt. ad Verrẽ p eius interprætes deferunt. Ita cã componit: ut item Palestriten Bidenses peterẽt ab Epicratæ. hæreditatem quẽadmodum Palestritæ syracusani ab Heraclio petissent. Nunq̃ uos Pr. tam Palestritum uidistis. uerum ita Palestritas defendebat: ut ab illis ipse unctior discederet. Qui statim quũ p̃sensisset iubet cuidam suorũ amicorũ numerari. HS. lxxx. Res occultari satis nõ põt p quẽdam eorũ q inter fuerat fit Epicrates certior. Primo negligere & cõtẽnere cœpit qd causa ꝓrsus qd dubitari posset: nihil habet deinde cum de Heraclio cogitaret & istius libidinem nosset: commodissimum putauit esse de ꝓuincia clam abire. Itaq̃ fecit: ꝓfectus ẽ Regium quod ubi auditũ ẽ. æstuare illi q dederãt pecuniam. putare nihil agi posse absente Epicrate. nam Heraclius tãtum ab fuerat: cum primũ dati sunt Iud. de hoc q anteq̃ in ius aditum eẽt anteq̃ deniq̃ mentio cõtrouersiæ facta esset: discessisset: putabant nihil agi posse. homines Regium ꝓficiscũt.

Epicratem conueniunt.demonstrant id quod ille sciebat se.HS.lxxx.dedisse:rogant eum ut id q̃ ab ipsis ab esset penuniæ curet ab sese caueat quēadmodū uelit de illa hæreditate cum Epicrate neminē cē actuꝝ.Epicrates hoīes multis uerbis male acceptos dimisit.Redeūt illi Regio syracusas:quæri cum multis ita ut fit:ici piūt.sese.HS.lxxx.nummum frustra dedisse.res percrebuit.in ore atq̃ sermone omnium cœpit esse.Verres refert illam suā Syracusanā:ut sese uelle de illis.HS.lxxx.cognoscere aduocat multos.dicit.Bidini Volcatio se dedisse.illud non addunt:iussu istius Volcatium uocat.Pecuniam referri imperat.Volcatius animo æquissimo nummos affert.qui nihil amitteret.reddit ispectantibus multis Bidini nūmos auserūt.dicet aliqs.Quid ergo in hoc Verrem repræhendis:qui non modo ipse fur non est:sed ne alium quidem passus est esse? attendite iam intelligetis hanc pecuniam qua uia modo uisa est exire ab isto:eadem semita reuertisse. Quid enim debuit Pr.consilio recognito cum comperisset suum comitem iuris decreti iudicii corrumpendi causa qua in re caput ipsius Pr.existimatioque ageretur:pecuniam accepisse.Bidinos autem contra Pr.famam ac fortunam dedisse nō ī eum q accepisset animaduertisse:& in eos q dedissent.Tu q istitueras ī eos aīaduertēr q ppe ram iudicassent quot sæpe per improuidentiam fit:hos patris impune discedere? qui ob tuum decretum ob tuum iudicium pecuniam aut dandam aut accipiendam putarant Valcatius idē apud te postea fuit 'Eques Ro.tanta accepta ignominia.Nam quid est turpius ingenuo quid minus libero dignum q̃ ī conuentu maximo cogi a magistratu furtum reddere? qui si eo animo esset:quo non modo Eques Ro.sed quiuis liber debet esse aspicere te postea non portuisset:inimicus hostis esset tanta contumelia accepta:nisi tecum tum collusisset:& tuæ potius existimationi seruisset:quā suæ.q q̃ tibi amicus non mō tum fuerit:q̃diu tecum in prouincia fuit:uerūēt nūnc sit cum ia a cæteris amicis sis relictus:& tu intelligis: & nos existimare possumus.an hoc solum argumentum est nihil isto imprudente factum quod Volcatius ei non succensuit:quod iste nec ī Volcatium nec in Bidinos animaduertit.est magnum argumētum uerum illud maximum quod illis ipsis Bidinis quibus iratus esse debuit:aut a qbus cōperit.q̃ iure agere cum Epicrate nihil possent:etiā si adesset: Iccirco suum decretum pecunia esse tentatum.His inquam ipsis non modo illam hæreditatem quæ Epicrati uenerat:sed ut in Heraclio Syracusano.Itē ī hoc paulo ēt atrocius q̃ Epicrates appellatus omnino nō erat. bona patria fortunasq̃ eius libidini tradidit.Ostēdit.n.nouo modo si quis qd absente peteret se auditurum adeunt Bidini petunt hæreditatē.procuratores postulant:ut se ad leges suas reiiciat.aut ex lege Rupilia legē scribi iubeat.aduersarii non audebant cōtra dicere exitus nullus reperiebat.insimulant homines fraudandi causa discessisse.postulāt ut bona possidere liceat.Debebat Epicrates ullū nūmū nemini.amici si qs qd peteret:iudicio se passuros iudicatū solui satis daturos esse dicebāt cū omnia iudicia fingerēt admonitu istius ĩsimulare cœperunt Epicratē:lras publicas corrupisse a qua suspitione ille aberat plurimum.actionē eius rei postulant.amici recusare ne quid nouum iudicium neque ipsius cognitio illo absente de existimatione eius constitueretur & simul idem illud postulare non desistebant:ut se ad leges suas reiiceret. Iste amplam occasionem calumniæ nactus ubi uidet esse aliquid quod amici absentem Epicratem no llent defendere: asseuerat se eius rei in primis actione esse daturum.Cum omnes perspicerent ad istum non modo illos nūmos q̃ per simulationē ab isto exierāt:reuertisse:sed multo ēt plures eū postea nūmos abstulisse amici Epicratē defendere destiterūt.Iste Epicratis bona bidīos oīa possidere &'sibi habēr iussit:ab illa.HS.d.milia hæreditaria accessit ipsius antiqua.HS.qndecies pec.uerū res ab initio ita ducta est.An ad exttremum ita p̄ducta est? An ita parua est pecū ia? an his homo Verres ut hæc quæ dixi gratis facta esse uideant? Hic nunc de miseria Siculoꝝ Iud.audite.& Heraclius ille syracusanus & hic Bidinus Epicrates expulsi bonis oībus Romā uenerunt. sordidaq̃ maxima barba & capillo Romæ biennium ꝓpe fuerunt.Cum Qu.Metellus in ꝓuinciā ꝓfectus ē tum isti bene cōmendati cum Metello una ꝓficiscunt.Metellus simul ac uenit Syracusas:utrūq̃ rescindit & de Epicrate & de Heraclio.In utriusq̃ bonis nihil erat:q̃ restitui posset:nisi q̃ moueri loco non poterat.Fecerat hæc ægregie primo aduentu Metellus:ut oēs istius iniurias quas modo posset rescinderet: & irritas faceret.heraclium restitui iusserat:non restituebat qsquis erat ductus Senator syracusanus ab heraclio duci iubebat.Itaq̃ per multi ducti sunt.Epicrates quidem cōtinuo restitutus est.Alia iudicia Lilybei alia Agrigēti alia Panormi restituta sunt.Census qui isto Pr.sunt habiti non seruaturum se ostendit Metellus.Decumas quas iste contra legem Hieronicam uendiderat:sese uenditurum Hieronica lege dixerat.Oīa erāt Metelli eiusmodi:ut totam suam Præturam retexere uideretur.simul atq̃ ego in siciliam ueni mutatus est.Venerat ad eum illo Biduo Letilius quidam homo non alienus a litteris.Itaq̃ eo iste tabellario semp usus est.Is epistolas complures attulerat.in his una domo q̃ totum immutarat hoīem repente cœpit dicere:se omnia Verris cā uelle: sibi cum eo amicitiā cognationemq̃ eē.mirabant oēs hoc ei tum deniq̃ ī mētem uenisse.Postea q̃ tam multis eum factis decretisq̃ iugulasset.Erant q putarēt Letilium Legatum a Verre uenisse:q gratiam amicitiam cognationemq̃ commemoraret.Ex illo tpe a ciuitatibus laudationem petere.testes nō solum deterrere uerbis:sed ēt ui retinere cœpit.Quod ego nisi meo aduentu illius conatus aliquantulum repræssissem: & apud Siculos non Metelli sed Glabrionis litteris ac lege pugnassem:tam multos huc euocare non potuissem. Verum quod institui dicere.Miserias cognoscite Siculorum.Heraclius ille & Epicrates longe mihi obuiam cū suis omnibus processerunt.Venienti syracusas:ægerunt gratias flentes Romam decedere mecum cupierūt. Quod erant mihi oppida complura ēt reliqua constitui cū hoībus quo die mihi Messanæ p̄sto eēnt. Eo mihi nūcium miserūt.se tpe retineri.qbus ego testimonium denūciaui quoꝝ noīa edidi Metello. Cupidissimi ueniēdi maximis iiuriis affecti adhuc ū uenerūt. Hoc iure sunt socii ut his ne deplorare qdē de suis incommodis liceat.iam Heraclii Centuripini optimi nobilissimique adolescentis testimonium audistis: a quo. HS.centum milia ꝓ calumniā maliciāq̃ petita sunt.iste pœnis cō ꝓmissis interpositis.HS.ccc.extorq̃nda cu

rauit:qdq; iudiciũ secũdũ Heracliũ de cõpmissis factũ erat:q; ciuis Cẽturipinus ĩtẽt duos ciues iudicauisset: irritũ iussit cẽ eũq; iudicẽ falso iudicasse iudicauit in senatu ne eẽt:locis cõmodisq; publicis uti uetuit:si quis eũ pulsasset:edixit sese iudicium iniuriaꝝ nõ datuꝝ quicqd ab eo pateretur. iudicẽ de sua cohorte daturum Ipsi ãt nullius actionẽ rei sese datuꝝ:quæ istius auctoritas tantũ ualuit ut neq; illũ pulsare qsq;.cũ.Pr.ĩ prouincia sua uerbo pmitteret:re hortaret:neq; qsquã ab eo qcq; peteret cũ iste calũniæ licẽtiã sua auctoritate posse/disset.Ignominia ãt illa grauis tã diu ĩ illo hoie fuit:q; diu iste ĩ ꝓuicia mãsit hoc iniecto metu iudicibus no/uo more nullo exẽplo.Et q; rẽ putatis eẽ ĩ Sicilia:nisi ad.nutũ istius iudicatã.Veꝝ id solũ uidet eẽ actũ qd' est tamẽ actũ:ut Heraclio pecunia eripere:an ẽt illd ĩ quo ꝑda erat maxia:ut noie iudicioꝝ oĩum bona atq; fortunaꝝ ĩ istius unius eẽnt potestate:iã uero ĩ reꝝ capitaliũ q;stionibus:qd ego unãq; rẽ colligã & cãm.Ex multis similibus ea summã:q; maxie ĩ ꝓbitate excellere uidebũt.Sopater qdã fuit Aliciẽsis hõ domi suæ cum primis locuples atq; honestus is ab inimicis suis apd.C.Sacerdotẽ Pr.rei capitalis cũ accusatus eẽt:facile eo iudicio ẽ liberatus.Huic eidẽ sopatro iidẽ inimici ad.C.Verrẽ:cũ is sacerdoti successissẽt eiusdẽ rei nomẽ detulerũt.Res sopatro facilis uidebat:& qd erat ĩnocẽs & qd sacerdotis iudiciũ ĩprobare istũ ausuꝝ nõ arbitrabat. Citat reus:cã agit syracusis crimia tractant ab accusatore ea q; erãt antea nõ solũ defensione:uerũetiã iudicio dissoluta.Cãm sopatri defendebat Qu.Minutius Eques ro.ĩ primis splẽdidus atq; honestus:uobisq; Iud.nõ ignotus.Nihil erat ĩ cã qd' metuẽdũ aut oĩo q; dubitãdũ uideret.Interea istius libertus & accẽsus idẽ Timarchides q ẽ id qd' ex plurimis testibus priore actione didicistis:reꝝ huiusmõi oĩum trãsactor & administer ad sopatꝝ uenit monet hoĩem ne nimis iudicio sacerdotis & causæ cõfidat.Accusatores inimicosq; eius habere ĩ aĩo pec.Pr.dare.Prætorẽ tamẽ absolute malle accipere.& simul malle si fieri posset:rẽ iudicatã nõ rescindere Sopater cũ hoc illi ĩprouisum atq; ĩopinatũ accidisset:cõmotus ẽ sane neq; ĩ ꝑsentia Thimarchidi qd respõderet habuit nisi se cõsideratuꝝ qd sibi de ea re eẽt faciẽdũ & simul ostendit se ĩ summa difficultate eẽ numaria post ad amicos rettulit:q cũ ei fuissent auctores redimẽdæ salutis ad Timarchidẽ uenit expositis suis difficultatibus hoĩem.HS.lxxx.ꝑducit:eãq; ei pecuniã numerat.Posteaq; ad cãm dicẽdã uẽtũ ẽ tum uero sine metu sine cura oẽs erãt q sopatꝝ defendebãt crimẽ nullũ erat.res iudicata.Verres nũmos acceperat:q posset dubitare qdnã eẽt futuꝝ res illo die nõ peroraꝝ:dimittit iudiciũ itemꝝ ad Sopatꝝ Timarchides uenit:ait accusatores multo maiorẽ pecuniã Pr.polliceri q; quantam hic dedisset:ꝓinde si saperet:uidret qd sibi eẽt faciẽdũ:homo q;q; erat & siculus & reus hoc ẽ & iure iniquo & tpe aduerso:ferre tamẽ atq; audire diutius Timarchidẽ: nõ potuit.Facite ĩqt q; uobis libet:daturus nõ sum amplius.Idẽq; hoc amicis eius & defensoribus uidebat:atq; eo ẽt magis q; iste quoquo modo se ĩ ea q;stiõe ꝑbebat:tamẽ ĩ cõsilio habebat hoĩes honestos e cõuentu syracusano q sacerdotis quoq; ĩ cõsilio fuerãt:tũ cũ eẽt idẽ hic Sopater absolutus hoc rõis habebãt: facere eos nullo modo posse:ut eodẽ crimĩe hisdẽ testibus sopatrũ cõdẽnarent iidẽ hoĩes q antea absoluissẽt:Itaq; hac una spe ad iudiciũ uenit.Quo posteaq; uẽtũ ẽ:cũ ĩ cõsiliũ freq;ntes cõuenissẽt:iidẽ q solebãt:& hac una spe tota defensio Sopatri niteret cõsilii frequẽtia & dignitate & qd' erãt:ut dixi iidem q antea sopatrũ eodẽ illo crimĩe liberarãt.Cognoscite hominis aptã ac nõ mõ nõ rõe sed ne dissimulatiõe qdẽ tectã ĩprobitatẽ & audaciã. M.Petilium Equitem Ro.quẽ habet ĩ consilio:iubet operã dare:q; rei priuatæ iudex esset.Petilius recusabat q; suos amicos:quos sibi in consilio esse uellet:ipse Verres retineret.Iste homo liberalis negat se quenq; retinere eoꝝ:q Petilio uellent adesse.Itaq; discedũt oẽs:nã cæteri quoq; ĩpetrant:ne retineãt:q se nolle dicebãt aliter iuri eoꝝ:q tũ illud iudicũ habebãt adesse.Itaq; iste solus cũ sola cohorte nequissima relinqt.Nõ dubitabat Minutius q sopatꝝ defendebat:qn iste:quoniã cõsiliũ dimisisset:illo die rem illam q;siturus nõ esset:cũ repente iubet dicere:rĩdet aliquos ad me inquit si tibi idoneus uideor:qui de hoĩe Siculo ac Græculo iudicẽ: idoneus es ĩquit:sed puellem adessent hi qui affuerant antea cãmq; cognouerãt.Dic ĩqt illi adesse nõ possunt Nã hercule inqt Qu.Minutius me quoq; Petilius:ut sibi ĩ consilio adessem rogauit:& simul a subsellis abire cœpit.iste iratus hoĩem uerbis uehemẽtioribus persequtur.atq; ei grauius ẽt minari cœpit quod ĩ se tantum crimen inuidiãq; cõflarit.Minutius q Syracusis sic negociaret.ut sui iuris dignitatisq; meminisset:& q sciret ita se ĩ ꝓuicia rẽ agere oportere ut ne qd de libertate depderet:homini: quæ uisa sunt & q; tẽpus illud tulit & cã:respõdit cãm sese dimisso & obligato cõsilio dfensuꝝ negauit.Itaq; a subseliis discessit:idemq; hoc præter Siculos cæteri sopatri amici aduocatiq; fecerũt iste.q;q; ẽ icredibili ĩportunitate & audacia tamẽ tã subito solus dstitutus primuit & cõturbatus ẽ:qd ageret:quo se euerteret:nesciebat.Si dimisisset eo tpe q;stionẽ post illis adhibitis quos ablegarat:absolutũ iri sopatꝝ uidebat sin ãt hoĩem miseꝝ atq; inocẽtẽ cõdẽnasset:cũ ipe ꝓtor sine cõsilio reus ãt sine patrono atq; aduocatis fuisset:iudiciũq;.C.sacerdotis rescidisset:iuidiã se sustiere ĩ posse tãtã arbitrabat itaq; æstuabat dubitatõe uersabat se ĩ utrãq; pte nõ solũ mẽte uerũetiã corpore:ut oẽs q aderãt ĩtelligẽ possent ĩ aĩo eius metũ cupiditatẽq; pugnat.Erat hoĩum cõuẽtus maxius sũmũ silẽtiũ sũma expectatio quõiã eẽt sua cupiditas ereptura.crebro dimitebat se accẽsus ad auré Timarchidis.Tũ iste aliquĩdo age dic ĩqt sopatrus ĩploraꝝ hoĩum atq; deũ fidẽ ut cũ cõsilio cognosceret.Tũ repẽte iste testes citari iubet.Dicit unus & alter breuiter nihil ĩterrogat ꝑco dixisse ꝓnũciat iste q;si metueret ne petilius priuato illo iudicio trãsacto aut dilato cũ cæteris ĩ cõsiliũ ꝓuertereꝝ ita ꝓperãs d sella exiluit hoĩem ĩnocẽtẽ sacerdote absolutũ ĩdicta cã d snia scribæ.Medici aruspicisq; cõdẽnauit:retiete ẽtinete hoĩem ĩ ciuitate Iud.ꝑcite & cõseruate:ut sit q uobiscũ res iudicet q ĩ Sẽatu sine ulla cupiditate d bello & pace sniam ferat:q;.n.auctoritas erit qũ iste snia; dicerdee aubit aut poterit? q;do ãt hõ tãta luxuria atq; dsidia nisi febru.mẽse aspirabit ĩ curia? ueꝝ uẽiat sane dcernat bellũ Creten.liberet Byzãtios regẽ appellet Ptolomeũ q; uult Hortẽsius oĩa dicat:& sentiat:mius hæc ad nos mius ad uitæ nr̃æ discrimẽ mius ad fortunaꝝ nr̃arum piculũ ꝓtinẽt.Illd illd ẽ capitale illud est formidolosum illud optio cuiq; metuẽdũ:quod iste ex hoc Iudicio.si aliqua ui se eripuerit:ĩ iudicibus sit ne

cesse ē:sententiam de capite.C.Ro.ferat sit ī eius exercitu signifer.q īperium Iudicioq; tenere uult.Hoc Populus Ro.recusat hoc ferre non pōt:clamat:pmititq; uobis:ut si istis hoibus delectemini:si ex hoc genere splē/doré ordini atq; ornamentum Curiæ constituere uelitis:habeatis sane uobiscum istum Senatorem istū de uobis Iudicē si uultis habeatis de se hoies siqui extra istum oedinē sunt:quibus ne reiiciundi qdē amplius q̄ triū Iud.p̄clare leges Corneliæ faciunt potestatem.Hunc hoiem tam crudelē tam sceleratum tam nefarium nolunt iudicare.Erat.n.si illud ē tam flagitiosum:quod mihi oīum req; turpissimū maximeq; nefarium uidet:ob rem iudicandā pecuniam accipere præcio habere ad dictam fidem & religionem:quanto illud flagi/tiosius īprobius indignius? eum a quo pecuniam ob absoluendum acceperis condemnare ut ne p̄donū qui/dem Prætor ī fide retinenda consuetudinē conseruaret:scelus ē accipere ab reo quanto magis ab accusatore? quanto ēt sceleratius ad utroq; fidem cum proposuisses uenalem ī prouīcia ualuit apud te plus is q pecuniā maiorem dedit.Concedo forsitan aliqs aliquando eiusmodi gppiam fecerit:cum uero fidem ac religionem tuam alteri addictam pecunia accepta habueris:post eandē aduersariis crediderīs maiore pecunia utrūq; fal/les:& trades cui uoles:& ei quæ fefelleris:ne pec.quidē reddis.Quē mihi tu Bulbum quem Scalenum:quod unquam huiusmodi monstrum aut prodigium audiuimus aut uidimus:qui cū reo transigat? post cū accusatore decidat? Honestos hoies q causam norint:ableget:consilioq; dimittat.Ipse solus reum absolutū a quo pecuniam acceperit condēnet:pecuniam non reddat:hunc hoiem Iudicum numero habebimus? hic alterā Decuriam Senatoriam Iudex obtinebit? hic de capite libero iudicabit? huic iudicialis tabella cōmitet? quā iste non mō cera uerūetiam sanguine si uisum erit:notabit·Quid.n.hoq; se negat fecisse? Illud uidelicet unū quod necesse ē pecuniam accepisse.Quid ni iste neget? at Eques Ro.qui Sopatrum defendit:q oībus eius cō/siliis rebusq; īterfuit.Qu.Minutius iuratus dicit pecuniam datam iuratus dicit Timarchidem dixisse maio/rē ab accusatoribus pecuniam dari.Dicent hoc Siculi omnes dicēt oēs Aliciēses:dicet ēt prætextatus Sopatri filius:qui ab isto hoie crudelissimo patre īnocētissimo pecuniaq; patria priuatus ē.Verū si de pecunia testibus planū facere nō possem:illud negare posses:aut nūc negabis te consilio tuo dimisso uiris primariis qui ī con/silio.C.Sacerdotis fuerant: Tibique esse solebant remotis de re iudicata iudicasse. teque eum quem. C. Sacerdos adhibito consilio causa cognita absoluisset:eundē remoto cōsilio cā incognita cōdemnasse: Cum hæc confessus eris:quæ ī foro palam Syracusis ī ore atq; oculis prouīciæ gesta sunt:negato sane si uoles pecu niā accepisse reperies credo aliquē q cū hæc q̄ palam gesta sunt:uideat:quærat:quid tu occulte geris:aut q du bitet utq; malit meis testibus an tuis defensoribus credere? Dixi iam antea me non oīa istīs q̄ ī hoc genere eēnt enumeratuq;:sed electurum ea quæ maxime excellerēt.Accipite nunc aliud eius facinus nobile & mul/tis locis sæpe commemoratum:& eiusmodi ut in uno omnia maleficia in esse uideantur.Attendite.n.diligē/ter īuenietis id facinus natū a cupiditate auctum per stupq; crudelitate pfectum atq; conclusum. Sthenius ē is qui nobis assidet Thermitanus antea multis pp summā uirtutē summāq; nobilitatē.nunc pp suam cala/mitatem atq; istius īsignem iniuriam oībus notus.Huius hospitio Verres cū esset usus:& cū apud eum non modo Thermis sæpenumero fuisset:sed ēt habitasset:domo eius oīa abstulit:q̄ paulo magis animū cuiuspiā aut oculos possent cōmouere.Et.n.Sthenius ab adolescentia paulo studiosius hæc comparabat suppellectilē ex ære elegātiorē & deliacā.& Corinthiā tabulas pictas ēt argēti benefacti prout Thermitani hominis facul/tates ferebant satis:quæ cū eēt ī Asia adolescens studiose:ut dixi cōparabat:non tam suæ delectationis causa: q̄ ad inuitationes aduētusq; nostroq; hoīum suoq; amicorum atq; hospitum:quæ postea q̄ iste omnia abstu lit:alia rogando:alia poscendo:alia sumēdo:ferebat Sthenius ut poterat tangebatur tamen animi dolore ne/cessario quod domum eius exornatā atq; īstructā fere iam iste reddiderat nudā atq; inanem.Verūtamē do/lorē suum nemini impartiebat.Prætoris iniurias tacite hospitis placide ferēdas arbitrabatur.Interea cupidi/tate iste illa sua nota atq; apud omnes peruulgata cum signa quædam pulcherrīa atq; antiquissima Thermis ī publico posita uidisset:adamauit.A sthenio petere cœpit:ut ad ea tollenda operam suam profiteretur. seq; adiuuaret sthenius uero nō solum id negauit:sed ēt ostēdit id fieri nullo modo posse :ut signa antiquissima monumēta.P.Africani ex oppido Thermitanoq; īcolumi illa ciuitate Imperioq; Po.Ro.tollerent.Et enī ut simul.P.Africani quoq; humanitatem cognoscatis:oppidum Himera Carthaginēses quondā cœperant:qd̄ fuerat in primis Siciliæ claq; & ornatum.Scipio q hoc dignum arbitrarēt bello cōfecto socios sua p nostrā uictoriā recuperare siculis oībus Carthagine capta:quæ potuit restituēda curauit.Himera deleta quos ciues belli calamitas reliquos fecerat ii sese Thermis collocarant.In hisdem agri finibus neq; longe ab oppido anti quo.Hi se patq; fortunam ac dignitatē recuperare arbitrabāt cum illa maiorum ornamēta ī illo oppido col locabāt.Erant signa ex ære complura ī his mira pulchritudine ipsa himera ī muliebrem figurā habitumq; formata:& oppidi nomīe & fluminis.Erat ēt posita Sichori poetæ statua senilis īcurua cū libro summo: ut putāt artificio facta ab eo q fuit himeræ:sed ē & fuit tota ī græcia summo pp īgeniū honore & noīe:hæc ilte ad īsaniā cōcupierat ēt q; pene p̄terii.Capellā q̄dā ē ea qdem mire:ut ēt nos q rudes haq; req; sumus:ītelligē/re possumus:scite facta & uenuste:hæc & alia Scipio nō negligēter abiecerat:ut hō ītelligēs Verres aufere pos/set:sed Thermitanis restituerat:nō quo ipse hortos aut suburbanū aut locū oīo ubi ea poneret nullū haberet sed si domū abstulisset:nō diu scipiōis appellabāt:sed eoq; ad quoscūq; eius morte uenissent.nūc his locis po/sita sunt ut mihi semper scipionis fore uideantur atq; dicantur hæc cum iste posceret ageretur que ea res ī se natu stenius uehementer restitit multaque ut in prims siculorum in dicendo copiosus est commemora/uit. urbem relinquere Thermitanos esse honestius quam pati tolli ex urbe monumenta maiorum spo/lia hostium: beneficia clarissimi uiri inuidia societatis.Popu.Roma.atq; amicitiæ.Commoti animi sunt omnium repertus ē nemo quin mori diceret satius esse.Itaque hoc adhuc oppidum Verres inuenit ipse so/

lum ĩ orbe terrarũ:unde nihil eiusmodi rerũ de publico per uĩ nihil occulte nihil ĩperio nihil præcio posset auferre.Verũtamen hasce eius cupiditates expouam alio loco nunc ad sthenium reuertar.Itaq; iste uehemẽter Sthenio ĩcensus hospitium ei renunciat:domo eius emigrat.atq; adeo exit:nam iam ante migrarat: Eũ ãt inimicissimi sthenii domum suã statĩ iuitãt ut aĩum eius ĩ sthenium ĩflãmarent ementiendo aliqd & criminando hi ãt erãt inimici Aghatinus homo nobilis & Dorotheus q habebat ĩ matrimonio Callidamam Agathini eius filiam de qua iste audierat.Itaq; ad generum Agathini migrare maluit:Vna nox ĩtercesserat cum iste Dorotheĩ sic diligebat ut diceres oĩa ĩter eos esse cõmunia.Agathinum ita obseruabat ut aliquem affinẽ atq; propiquum.Contemnere ẽt signum illud himeræ iam uidebatur q; eum multo magis & linimenta hospitæ delectabant.Itaq; hortari hoĩes cœpit:ut aliquid Sthemio periculi crearent crimĩsq; confingerent dicebant se illi nihil habere q; dicerent:tum iste his aperte ostendit & confirmauit eos ĩ sthenium:qc qd uellent dicerent simul ad se atq; detulissent probaturos.Itaq; illi non procrastinant.Stheniũ statĩ educũt aiunt ab eo litteras esse corruptas.Sthenius postulat:ut secũ sui ciues agant de litteris publicis corruptis eiusq; rei legibus Thermitanorũ actio sit cum.S.Po.q;.Romanus.Thermitanis.q; semp ĩ amicitia fideq; mansissent:urbes agros legesq; suas reddidisset.P.q;.Rutilius postea leges ita siculis ex.S.C.de decem Legatorũ sententia dedisset:ut ciues ĩter se legibus suis agerent.Idẽ hoc habuerit Verres ipse ĩ edicto ut de his oĩbus causis se ad leges reiicerat.Iste hõ omnium æquissimus atq; a cupiditate oĩum remotissimus se cognituũ eẽ cõfirmat.paratũ ad causam dicẽdã uenire hora octaua iubet.Non erat obscuũ qd homo ĩprobus atq; nefariusco gitaret.neq;.n.ipse satis occultarat nec mulier tacere poterat.Intellectũ ẽ id istũ agere:ut cum Sthenium sine ne ullo argumento ac sine teste damnasset.tum homo nefarius de homĩe nobili atq; id ætatis suoq; hospite uirgis suppliciũ crudelissime sumeret.Quod cũ esset perspicuum de amicorũ hospitumq; suorũ snia thermis Sthenius Romã profugit hyemi fluctibusq; sese committere maluit:q; nõ istã cõem siculorũ tempestatẽ calamitatẽq; uitare.Iste hõ certus & diligens ad horã octauã p̃sto est stheniũ citari iubet:quẽ postea q; uidet non adesse dolore ardore atq; iracũdia fuere cœpit.Venerios ĩ domũ Sthenii mittere:equites circũ agros eius uillasq; dimittere.Itaq; cũ expectat qdnã sibi certi afferat.ante horã tertiã noctis de foro nõ discessit.Postridie mane descẽdit Agathinũ ad sese uocat:iubet eum de litteris publicis ĩ absentem Stheniũ dicere.Erat eiusmodi cã:ut ille ne sine aduersario qdẽ apud inimicũ Iudicem reperire posset:qd diceret.Itaq; tantũ uerbo posuit Sacerdote Prætore stheniũ litteras publicas corrupisse.Vix ille hoc dixerat cũ iste pronũciat sthenium litteras publicas corrupisse uideri.& hæc p̃terea addidit hõ Venerius nouo mõ nullo exẽplo ob eam rẽ sesterti. qngenties Veneri Erycinæ de Sthenii bonis exactuũ bonaq; eius statĩ cœpit uendere.Et uendidisset si tãtũ moræ fuisset:quomius ei pecunia illa numerareť.Ea postea q; numerata ẽ contentus hac iniqtate nõ fuit palã de sella ac tribunali pronũciat:si qs absentẽ sthenii rei capitalis reũ facere uellet:sese eius nomẽ recepturũ & simul ut ad eam accederet nomẽq; deferret.Agathinũ nouũ affinẽ atq; hospitẽ cœpit hortari:Tum ille clare oĩbus audientibus sese id nõ eẽ factuũ neq; se usq; eo sthenio eẽ inimicũ:ut eũ rei capitalis affinẽ eẽ diceret.hic tũ repente Pacilius qdã hõ egẽs & leuis accedit:ait si liceret:nomẽ absentis deferre se uelle.Iste uero & licere & fieri solere & se receptuũ.Itaq; defertur.Edicit statĩ ut calen.decemb.Adsit Sthenius Syracusis hic q; Romã uenisset satisq; fœliciter anni iam aduerso tẽpore nauigasset oĩaq; habuisset æqora & placabiliora q; aĩum Pr.atq; hospitis rẽ ad amicos suos detulit quæ ut erant acerba atq; ĩdigna sic uidebanť oĩbus.Itaq; ĩ senatu cõtinuo.C.Lentulus & Lucullus Cõs.faciũt mẽtionẽ placere statuĩ:si patribus.C.uidereť ne absentes homĩes ĩ prouĩciis rei fierẽt rerũ capitaliũ.Cãm Sthenii totam & istius crudelitatẽ & iniqtatẽ docẽt aderat ĩ senatu Vrres:pater istius & flẽs unũquẽq; senatorẽ rogabat:ut filio suo parcerẽt.neq; tamẽ multũ pfisciebat. Erat.n.summa uolũtas senatus.Itaq; sententiæ dicebanť:cũ Sthenius absens reus factus eẽt:de absente iudiciũ nullũ fieri placere:&si quod eẽt factũ:Id ratũ eẽ non placere.Eo die trãsigi nihil potuit:quod & id tẽporis erat:& ille pater istius ĩuenerat hoĩes:q dicẽdo tp̃s cõsumerẽt.Postea senex Verres defensores: atq; hospites sthenii eõuenit:rogãt eos atq; orat ne oppugnẽt filium suũ:de sthenio ne laborẽt confirmat his curatuũ se esse ne qd ei per filium suũ noceret.se hoĩes certos eius rei causa ĩ siciliã & terra & mari misuũ.& erat spatiũ dierũ forte trigĩta ante cal.decẽb.quo iste ut syracusis sthenius adesset:dixerat.Cõmouẽť amici sthenii:sperãt fore:ut patris lr̃is nũciisq; filius ab icepto furore reuocet.In senatu postea causa nõ agiť:ueniunt ad istum domestici nũcii litterasq; a patre afferũt ante cal.decẽb.cum isti ẽt tum de sthenio ĩtegra tota res esset:eodemq; ei tẽpore de eadẽ re lr̃æ cõplures a multis eius amicis ac necessariis afferunť.hic iste qui p̃ræ cupiditate:neq; officii sui neq; piculi neq; pietatis neq; humanitatis rõnem habuisset:unq̃:neq; ĩ eo quod monebať auctoritatẽ patris:nec ĩ eo quod rogabať:uolũtatem aĩponendã putauit libidini suæ.Mane cal.decẽb. Vt edixerat sthenium citari iubet:si abs te istam rem parẽs tuus alicuius amici rogatu benignitate aut ambitiõe ĩductus petisset:grauissima tamẽ apud te uolũtas patris esse debuisset.Cũ uero abs te tui capitis causa peteret:hominesq; certos domo misisset:hiq; eo tempore ad te uenissent cũ tibi ĩ integro tota res esset:ne tum quidem te potuit si nõ pietatis ac salutis tuæ rõ ad officium sanitatemq; reducereť.Citat reum:nõ respondet citat accusatorem.Attendite quæso:uide te quantopere istius amentiæ fortuna ip̃a aduersata sit: & simul uidete quis sthenii cãm casus adiuuerit.Citatus accusator.M.Pacilius nescio quo casu nõ respõdit.nõ affuit:si p̃sens sthenius reus eẽt fcũs:si mãifecto ĩ maleficio teneret tũ cũ accusator ĩ adeẽt stheniũ cõdẽnari nõ oporteret.Et.n.si posset reus absẽte acusatoť dãnari nõ ego a Vibõe Veliã:puulo nauigio ĩter fugitiuorũ ac p̃donũ ac tua tela uenisse:quo tpe oĩs illa mea festiatio fuit cũ piculo capitis ob eã cã; ne tu exreo exiereť si ego ĩ affuisse ad diẽ q; igiť erat ĩtuo iudicio optatissimũ me cũ citato eẽs ĩ adesse cur sthẽio putasti nõ p̃dsse oporteť cũ ei; accusator nõ affuisset.Itaq; fecit ut exitus pricipio similius repireť quẽ apsentẽ reũ fecerat eũ absente accusatoť cõdẽnat,

Nunciabat illi primis illis temporibus id quod pater quoq; ad eum pluribus uerbis scripserat agitatam rem esse i senatu et non i concione Pl.de causa sthenii.M.Palicanum esse quæstum:postremo me ipsum apd col/ legium hoc.Tr.pl.cu eorq; oium edicto no liceret queq; Romæ esse:qui rei capitalis codemnatus esset egisse causam Sthenii cu rem ita exposuissem:quemadmodu nunc apud uos docuissemq; hanc damnationé duci no oportere.Tr.Pl.hoc statuisse:idq; oium snia pronuciatu esse no uideri stenium impediri edicto quo minus ei liceret Romæ esse.Cum hæc ad istum afferent.Timuit aliquando & comotus é uertit stilum in tabulis suis:quo facto causam oem euertit suam.Nihil.n.sibi reliqui fecit quod defendi aliqua ratione posset:Na si ita defenderet:Recipi nomen absentis licet hæc fieri in prouincia nulla lex uetat mala & improba defensione uerq; aliqua tamé uti uideret.Postremo illo desperatissimo pfugio uti posset:se iprudentem fecisse.Existimasse id licere.Quaq; hæc pditissima defensio est tamen aliquid dici uideret:tollit ex tabulis id quod erat & fecit corá delatu eé.Hic uidete in quot laqueos se induxerit:quorq; ex nullo se unq; expediret.Primu ipse in Sicilia sæpe & palam de loco superiore dixerat:& in sermone multis demonstrarat licere nomé recipere absentis se exéplo fecisse id quod fecisset hæc eum dictitasse priore actione & Sex.Pompeius Theodorus dixit:de cuius uirtute antea comemoraui:& Gn.Pompeius Theodorus homo Gn. Pompeii clarissimi uiri iudicio pluribus maximisq; rebus probatissimus:& oium æstimatione ornatissimus:& posides Matrosolentinus homo summa nobilitate existimatione uirtute:& hac actione:quam uoletis multi dicent:& q ex isto ipo audierint uiri primarii uestri ordinis & alii qui iterfuerant.cum absentis nomen reciperet.Deide Romæ cum res eét acta i senatu oés istius amici i his ét pater eius hoc defendebat licere fieri:sæpe eé factum istum qd fecisset alioq; exemplo istitutoq; fecisse.Dicit præterea testimonium tota Sicilia quæ i communibus postulatis ciuitatum omnium cosulibus edidit rogare atq; orare.P.C.Vt statuerent ne absentium nomia reciperét Qua de re.Gn.Lentulum patronum siciliæ clarissimu adolescentem dicere audistis.Siculos cum se causam quæ pro his sibi i senatu agenda esset docerent de Sthenii calamitate quæstos eé propterq; hac iiuriam quæ sthenio facta eét eos statuisse:ut quod dico postularet.Quæ cum ita essent:tanta ne amentia præditus atque audacia fuisti:ut i re tam clara tam testata tam abs te ipso peruagata tabulas publicas corrumpere auderes? At quemadmodu corrupisti? None ita ut oibus nobis tacétibus ipsæ tuæ tabulæ condemnare te possent:q/ so codicé circufer:ostende.Videtis ne totu hoc nomen coram ubi facit delatu eé i litura? Quid fuit istic antea scriptum quid mundum ista litura correxit? Quid a nobis Iudices expectatis:argumenta huius criminis nihil dicimus.Tabulæ sunt i medio quæ se corruptas atq; iterlitas eé clamant.Ex istis ét tu rebus effugere te posse confidis? Cum te nos non opinione dubia:sed tuis uestigiis persequamur:quæ tu i tabulis publicis expressa ac recentia reliquisti.Is mihi etiam Sthenium litteras publicas corrupisse causa icognita iudicauit:q defendere no potuerit:se ex ipsius sthenii nomine litteras publicas no corrupisse.Videte porro aliá demétiá. uidete ut du expedire sese uult iuadat cognitoré.Ascribit Sthenio qué cognatu aliqué aut propíquu aliqué: no Thermitanu aliquem honestu hoiem ac nobilé ne id qdé at Siculum i quo aliqs splédor dignitasq; esset: minime.Quid igit? Ciué Ro.cui hoc pbari pot? cu & é sthenius ciuitatis suæ nobilissimus amplissima cognatione plurimis amicitiis cu pterea tota sicilia multu auctoritate & gra posset:inuenire neminé Siculu potui:q pro se cognitor fieret? Hoc probabitis an ipsæ Ciué Ro.maluit? cædo cui siculo cu is reus fieret:Ci.Roma.cognitor factus unq; sit:oium Pr.litteras q ante fuerut pfer:explica.si unu inueneris:ego hoc tibi quéadmodu i tabulis scriptu habes.ita gestu eé cocedá.At credo sthenius hoc sibi amplum eé putauit eligere ex ciuiu Ro.numero ex amicorq; atq; hospitu suorq; copia:qué cognitoré daret:qué delegit:qs i tabulis scriptus é. C.Claudius.C.filius Plautia No quæro qs hic sit.Claudius q splédidus q honestus q idoneus pp cuius auctoritaté & dignitaté sthenins ab oium Siculorq; consuetudie discederet.& Ciuem Ro.cognitorem daret.Nihil horu quæro.fortasse enim sthenius no splendorem hominis:sed familiaritaté secutus é.Quid si oium mortalium sthenio nemo inimicitior qui hic.C.Claudius cu semper tum i his ipsis rebus & teporibus fuit:si de litteris corruptis cotra uenit:si cotra omni ratione pugnauit utrq; potius pro Sthenio inimicu cognitoré esse factum ante sthenii piculu inimici eius noie abusum credemus eé? Ac ne qs forte dubitet cuiusmodi totum sit negociu.Tametsi iam dudum oibus istius iprobitatem perspicuam eé confido.Tamé paululum ét attendite.Videtis illum sub crispo capillo nigrq; qui eo uultu nos ituetur ut sibi ipsi peracutus esse uideatur:q tabulas tenet:q scribit:q monet:q proximus est:is é.C.Clodius q i sicilia sequester istius iterpres:confector negociorq; prope Collega Timarchidi numerabat:nunc optineat eum locu:ut uix Apronio illi de familiaritate cocedere uideat:& q se non Timarchidis:sed ipsius Verris collegam & sociu eé dicebat.Dubitare etiam si potestis:qn eum iste potissimu ex oi numero delegerit:cui iprobam psoná iponeret quem & huic inimicissimu: & sibi amicu eé arbitraretur.Hic uos dubitatis Iud.Tanta istius audacia:tanta crudelitate: tantam iniuriam uidicare? Dubitatis exemplu Iudicu illorq; seq:qui dánato Gn.Dolobella dánationé Philodomi Opuncii resciderut? q is no absens reus factus esset:q res iniqssima & acerbissima é:sed tum ei legatio Romá a suis ciuibus eét data:quod illi Iudices multo i leuiore causa statuerunt æqtatem secuti:uos id statuere i grauissima causa pserti aliorum auctoritate iam confirmatum dubitauitis? At qué hoiem.C.Verres tanta tam isigni iiuria affecisti:cuius absentis nomé recepisti qué absenté no mo sine crimíe & sine teste:uerutia sine accusatore damnasti.qué hoiem dii imortales no dicá amicu tuu:quod apud hoies carissimu é:No hospitem qd sanctissimus est:nihil.n.mius libenter de Sthenio comemoro:nihil aliud i eo quod repræhendi possit inuenio: nisi quod homo frugalissimus atq; itegerrimus te homiem plenum stupri flagitii sceleris domu suá iuitauit nisi qd q.C.Marii &.Gn.Popeii.C.Marcelli.L.Sisennæ tui defensoris cæterorq; fortissimorq; hospes fuisset:atq; eét ad eu núerq; clarissimorq; hoium tuu quoq; nomé ascripserit.qre d hospitio uiolato & d isto tuo ne

fario ſcelere nihil quæror hoc dico nõ his qui ſteniũ norunt:hoc ẽ nemini eorũ q̃ ĩ Sicilia fuerunt.Nemo enĩ gnorat:quo hic ĩ ciuitate ſua ſplẽdore:q̃ apud omnes ſiculos dignitate atq̃ exiſtimatione ſit:ſed ut illi quoq̃ q in ea prouincia nõ fuerunt intelligere poſſint in quo hoĩe tu ſtatueris exemplum huiuſmodi:quod tum propter iniqtatẽ rei tũ ẽt pp hominis dignitatem acerbum oĩbus atq̃ ĩtollerandum uideret.Eſt ne ſtenius is qui omnes honores domi ſuæ facillime cum adeptus eſſet:ac ampliſſime magnificẽtiſſime geſſit:q oppidum nõ maximũ maximis ex pecunia ſua locis cõĩbus monumentiſq̃ decorauit:cuius de meritis in Rẽpu. Thermitanorũ ſiculoſq̃ uniuerſos:fuit Aenea tabula fixa.Thermis ĩ curia in qua publice erat de huius beneficiis ſcriptum & ĩciſum:q̃ tabula tum ĩperio tuo reuulſa nunc a me tamen,reportata eſt:ut oẽs huius honores ĩter ſuos & amplitudinem poſſent recognoſcere.Eſt ne hic qui apd̃ Gn.Põpeium clariſſimum uirũ cum accuſatus eẽt:q̃ pp.C.Marii familiaritatem & hoſpitium cõtra Rẽp.ſenſiſſe eum inimici & accuſatores eius dicerent:q̃ cum magis inuidioſo crimĩe q̃ uero accerſeret:ita a Gn.Põpeio abſolutus eſt:ut ĩ eo ipſo iudicio. Põpeius hunc hoſpitio ſuo digniſſimum ſtatuerit:Ita porro laudatus defenſuſq̃ ab oĩbus ſiculis ut idẽ Põpeius nõ ab hoĩe ſolum ſed ẽt a ꝓuincia tota ſe huius abſolutiõe inire gratiã arbitraret.Poſtremo eſt ne hic q & aĩum ĩ Reip.habuit eiuſmodi & tãtum auctoritate apd̃ ſuos ciues potuit:ut ꝓficeret ĩ ſicilia ſolus te Pr. qd̃ nõ mõ ſiculus nemo:ſed ne Sicilia qdem tota potuiſſet:ut ex oppido Thermis nullũ ſignum nullum ornamẽtum nihil ex ſacro nihil ex publico attingeres:cum p̃ſertĩ eſſent multa p̃clara & tu oĩa cõcupiſſes.Denq̃ nunc uide qd ĩter te cuius noĩe apd̃ ſiculos dies feſti agitãt̃ & p̃clara illa celebrãtur:cui ſtatuæ Romæ ſtant inauratæ a cõĩ Sicilia quẽadmodũ ĩſcriptum uidemus datæ.Vide ĩq̃ qd ĩter te & hunc ſiculũ q abs te ẽ patrono Siciliæ cõdẽnatus:ĩterſit.Hũc ciuitates ex ſicilia p multæ teſtimonio ſuo legationibuſq̃ ad eam rem miſſis publicæ laudãt te oĩum ſiculorũ patronũ una Mamertia ciuitas ſocia furtorũ ac flagitiorũ tuorũ publice laudat:Ita tamẽ nouo more ut legati lædãt:legatio laudet.Cæteræ qdẽ ciuitates publice litteris legatiõibus teſtimoniis accuſant:q̃runt:arguũt:ſi tu abſolutus ſis:funditus euerſas eſſe arbitrãt̃.Hoc de hoĩe ac de huius bonis ẽt ĩ Frãco mõte monumentum tuorũ flagitiorũ crudelitatiſq̃ poſuiſti.ĩ quo Sthenii Themitani nomen aſcriptũ ẽ.Vidi argenteũ cupidinẽ cum lãpade qd tãdẽ habuit argumenti aut rõnis res q̃obrem ĩ eo potiſſimũ ſthenianũ p̃mium poneret.Vtrũ hoc ſignum cupiditatis tuæ anitropheũ neceſſitudinis atq̃ hoſpitii :an amoris ĩdicium eẽ uoluiſti:faciunt hoĩes:quos ĩ ſumma neqtia nõ ſolum libido & uoluptas uerũetiã ipſius neqtiæ fama delectat:ut multis ĩ locis notas ac ueſtigia ſceleru ſuorũ relinq uelit.Ardebat amore illius hoſpitæ pp q̃ hoſpitii iura uiolarat.Hoc nõ ſolũ ſciri tum uerũetiã cõmemorari ſemp uolebat.Itaq̃ ex illa ipſa re q̃ accuſante Agathino geſſerat.Veneri potiſſimum deberi p̃mium ſtatuit:q̃ illã totã accuſationem iudiciũq̃ cõflarat.Putarem te gratum ĩ deos:ſi hoc donum Veneri nõ de Sthenii bonis dediſſes:ſed de tuis qd̃ facere debuiſti p̃ſertĩ cum tibi illo ipſo anno a Chelidõe ueniſſet hæreditas.Hic ego ſi hanc cãm nõ oĩum ſiculorũ rogatu recepiſſem:ſi hoc a me muneris nõ uniuerſa prouĩcia popoſciſſet:ſi nõ aĩus atq̃ amor ĩ Rep.exiſtimatioq̃ offenſa ueſtri ordinis ac iudiciorũ nõ hoc facere coegiſſet:atq̃ hæc una cauſa fuiſſet:q̃ amicum atq̃ hoſpitẽ meum Stheniũ quẽ ego ĩ q̃ſtura mea ſingulariter dilexiſſem: d̃ quo optime exiſtimaſſem:quem ĩ ꝓuĩcia exiſtimationis meæ ſtudioſiſſimũ cupidiſſimumq̃ cognoſcerẽ:tã crudeliter ſcelerate nefarieq̃ tractaſſes tamẽ digna cauſa cur inimicitias hominis ĩprobiſſimi ſuſciperem:ut hoſpitis ſalutẽ fortunaſq̃ defenderem. Fecerunt hoc multi apd̃ maiores noſtros.fecit ẽt nup homo clariſſimus Gn.Domitius qui.M.Syllanũ conſularem uirũ accuſauit propter Acritomari tranſalpini hpſpitis iniurias.Putarem me idoneum q exemplũ ſequerer humanitatis atq̃ officii proponerẽq̃ ſpem meis hoſpitibus ac neceſſariis quo tutiorem uitã ſeſe meo p̃ſidio uicturos eẽ arbitraret.Cũ uero ĩ cõĩbus iniuriis totius prouinciæ.Sthenii quoq̃ cauſa contineat̃ multiq̃ uno tẽpore a me hoſpites atq̃ amici publice priuatiq̃ defendant:profecto uereri nõ debeo:neq̃s hoc qd̃ facio:nõ exiſtimet ſummi officii ratiõe ĩpulſum coactumq̃ ſuſcepiſſe.Atq̃ ut aliquando de rebus ab iſto cognitis iudicatiſq̃ & de iudiciis datis dicere deſiſtamus:& quoniã facta iſtius ĩ his generibus ĩfinita ſunt: Nos modũ aliquẽ & finẽ rationi noſtræ criminibuſq̃ faciamus:pauca ex aliis generibus ſumemus. Audiſtis obius dicundum.Qu.Varium dicere procuratores ſuos iſti centum & triginta milia nũmum dediſſe. Meminiſtis.Qu.Varii teſtimoniũ:remq̃ hãc totã.C.ſacerdotis hoĩs ornatiſſimi teſtimonio cõprobari.Scitis Gn. Sertium.M.Modiũ Eqtes.R.ſexcẽtos p̃terea ciues Ro.multoſq̃ ſiculos dixiſſe iſti pecuniam ob ius dicẽdũ dediſſe:de quo crimine qd ego diſputem cũ totũ poſitum ſit ĩ teſtibus:qd porro argumenter:qua de re dubitare nemo poſſit:An hoc dubitauit qſquã oĩum qn is uenalẽ:ĩ Sicilia iuriſdictionẽ habuerit:q Romæ totũ edictum atq̃ oĩa decreta uendiderit:& qui ab ſiculis ob decreta ĩterponenda pecuniã acceperit:q.M.Octauium Liguré ob ius dicundum popoſcerit.Quid.n.ẽ p̃tereа genus pecuniæ cogendæ præteriit qd̃ non ab oĩbus aliis præteritum excogitauit.Et quæ res apd̃ ciuitates ſiculas expetitur:in qua aut honos aliq̃s ſit aut poteſtas aut procuratio quin eam rem tu ad tuũ quæſtum nundinationemq̃ hominum traduxeris:dicta ſunt priore actione & priuate & publice teſtimonia legati Cẽturipini Haleſini Cathinenſes Panormitani:q̃ dixerunt multaq̃ p̃terea ciuitatum.Iam uero priuatĩ plurimi:quorũ ex teſtimoniis cognoſcere potuiſtis:Tota ſicilia p triennium neminem ulla in ciuitate ſenatorem factum eſſe gratis:neminem ut leges eorũ ſunt ſuffragiis neminem niſi iſtius imperio aut litteris atq̃ in his oĩbus ſenatoribus cooptandis nõ modo ſuffragia: nulla fuiſſet:ed ne genera qdẽ ſpectata eſſe ex qbus ĩ eum ordinem cooptari liceret:neq̃ cenſus neq̃ ætates: neq̃ cætera Siculorum iura ualuiſſe.Quicunq̃ ſenator uoluerat fieri q̃uis puer q̃uis ĩdignus q̃uis ex eo loco ex quo nõ liceret ſuis præcio apud illum fieret idoneus ut uinceret factum eſſe ſemp.Non mõ ſiculorũ nihil in hac reualuiſſe leges:ſed ne ab ſenatu quidem Popu.q̃.Ro.datas.Quas.n.leges ſociis amicisq̃ dat his:qui habet imperium a Po.Roma. auctoritatem legum dandarum a ſenatu hæ debent a Po.Roma.& ſenatus

existimari.Halesini pro multis magisq; magnorũq; suorũ ĩ Rẽp.nr̃am meritis atq; beneficiis suo iure nuper
L.Licinio Qu. Mutio.Cõs.cum haberent iter se controuersias deSenatu optando leges ab Senatu nostro pe
tiuerunt.Decreuit Senatus honorifico.S.C.ut his.C.Claudius Apii filius pulcher prætor de Senatu cooptã/
do leges conscriberet.C.Claudius adhibitis omnibus Marcellis:qui tum erant de eorũ sententia leges Heleſi
nis dedit in quibus multa sanxit de ætate hominum ne qs minor triginta annis natu de q̃stu:quẽ q̃ fecisset:
ne legeret.de cẽsu.de cæteris rebus quæ oĩa ante istum Prætorẽ & nostrorũ Magistratuũ auctoritate & Ha/
lesinorũ summa uoluntate ualuerunt:ab isto & præco q uoluit:istũ ordinẽ præcio mercatus est & pueri an/
norũ senũ septenũq; denũ.Senatoriũ nomẽ nũdinati sunt & qd' halesini antiquissimi & fidelissimi socii atq;
amici Romæ ĩpetrarant ut apud se ne suffragiis qdẽ fieri liceret:id præcio ut fieri posset affecit? Agrigentini
de Senatu cooptando Scipionis leges antiquas habẽt:ĩ quibus & eadẽ illa sancta sunt: & hoc amplius. Cum
Agrigentinorũ duo genera sunt:unũ ueterũ alterũ colonorũ quos.T.Manlius prætor ex.S.C.de oppidis Sicu
lorũ deduxit.Agrigẽti cautũ ẽ ĩ Scipionis legibus ne plures eẽnt ex colonorũ numero q̃ ex uetere Agrigẽtino
rũ.Iste q oĩa iura præcio exequasset:oĩumq; rerũ delectũ atq; discrimen pecunia sustulisset. nõ modo illa: q̃
erant ætatis ordinis quæstusq; permiscuit.sed ẽt in his duobus generibus ciuiũ nouorũ ueterũq; turbauit.nã
cũ eẽt ex uetere numero qdã Senator de mortuus & cũ ex utroq; genere par numerus reliquiis eẽt ueterem
cooptari necesse erat legibus ut is amplius numerus eẽt quæ eũ ita se res haberet tamẽ ad istũ uenerunt em/
ptum locũ illũ Senatoriũ nõ solũ ueteres:sed ẽt noui:fit ut præcio nouus uincat litterasq; a Prætore afferat.
Agrigentini ad istũ legatos mittũt qui eum leges doceant.consuetudinẽq; oĩum annorũ demonstrẽt:ut iste
ĩtelligeret ei se illum locum uẽdidisse cui ne comertiũ qdẽ eẽ oporteret. Quo oĩe iste cũ p̃cium iam accepis/
set ne tãtulum qdẽ cõmotus ẽ:idẽ fecit heracleæ:Nã eo quoq; colonos.P.Rupilius deduxit legesq; similes de
optãdo.Senatu ac de numero ueterũ ac nouorũ dedit:ibi nõ solum iste ut apud cæteros pecuniã accepit sed ẽt
genera ueterũ ac nouorũ numerũq; pmiscuit.Nolite expectare dum oẽs ob eã oratione mea ciuitates: Hoc
uno cõplector crimĩe oĩa.Neminẽ isto prætore Senatorẽ fieri potuisse:nisi q ĩsti pecuniam dedisset: hoc idẽ
transfero ĩ Magistratus Curationes sacerdotia:qbus ĩ rebus nõ solum hoĩum iura:sed ẽt deorũ religiones ĩ/
mortaliũ oẽs repudiauit.Siracusis lex ẽ de religione quæ in annos singulos louis sacerdotẽ sortito capi iube
at.qd' apud illos amplissimũ sacerdotiũ putat:cũ suffragiis tres ex tribus generibus creati sunt:res reuocat:
ad sortẽ pfecerat iste ĩperio:ut pro suffragio Theonastus familiaris suus ĩ tribus illis renũciaret in sorte cui ĩ/
perare non poterat expectabãt hoĩes qdnã acturus eẽt hõ id qd'erat facillimũ primo uetat sortiri:iubet extra
sortẽ Theonastũ renunciari negãt id Syracusani p religiones sacrorũ ullo modo fieri posse:fas deniq; negant
esse iubet ille sibi legẽ legi:recitat ĩ qua scriptum erat:ut quot essent reounciati tot in hydram sortes coniice
rẽtur cuius nomẽ exisset:ut is haberet sacerdotiũ.homo ĩgeniosus & percautus optĩe inquit.Nempe scriptũ
ita ẽ quot renũciati erunt quot ergo sunt renunciati? respõsum tres nunqd igit oportet nisi tres sortes conii/
ci unã educi? nihil coniici iubet tres:ĩ quibus oĩbus scriptũ eẽt nomẽ Theonasti.fit clamor maximus cum id
uniuersis ĩdignũ atq; nefariũ uideretur.Ita louis illud sacerdotium amplissimũ p hãc rationẽ Theonasto da/
tur.Cefaledi mẽsis est certus quo mense sacerdotẽ maximũ creari oporteat:erat eius honoris cupidus Arthe
nio qdã Climathias cognomĩe homo sane locuples & domi nobilis:sed is fieri nullo modo poterat:si Hero/
dotus qdã adesset ei locus ille atq; honos ĩ illum annum ita deberi putabat:ut ne Climathias qdẽ cõtradice/
ret.Res ad istũ deferet & istius more decidit.Toreumata sane nota ac præciosa auferũt.Herodotus Romæ
erat satis putabat se ad comitia tẽpore uẽturũ si pridie uenisset.Iste ne aut alio mense ac fas erat comitia habe
rent:aut Herodoto præsenti honos adhiberet.id qd' iste non laborabat.Climathias minime uolebat:exco/
gitat:dixi iam dudũ nõ ẽ cautior qsq̃ nec fuit.Excogitat inq̃ quẽadmodũ mẽse illo legitimo comitia haberẽ
tur nec tamẽ Herodotus adesse posset.Est cõsuetudo Siculorũ cæterorũq; Græcorũ q; suos dies mensesq; cõ
gruere uolũt cũ solis lunæq; ratione nõnũq̃ si qd discrepet:eximant unũ aliquẽ diẽ:aut summũ biduũ ex mẽ
se:quos illi Exheresmios dies noĩant:Item nõnũq̃ uno die lõgioré mẽsem faciũt aut biduo:quæ iste cum co
gnouisset:nouus astrologus q nõ tã cæli rationẽ q̃ cælati argenti duceret.eximi iubet nõ diẽ ex mẽse. sed ex
anno unũ dimidiatumq; mẽsem:hoc mõ ut quo die uerbi cã eẽ oporteret Idus Ianua.Eo die cal.martias p/
scriberet itaq; fit oĩbus recusantibus & iplorãtibus.Dies is erat legitimus comitiis habẽdis eo mõ sacerdos:
Climathias renũciatus ẽ.Herodotus cũ Roma reuertit dies:ut ipse putabat qndecĩ ante comitia offendit eũ
mẽsem comitialẽ comitis iam ab his triginta diebus habitis.Tunc Cephaleditani decreuerũt intercalarium
XI.V.dies lõgũ:ut reliq mẽses ĩ suam rationẽ reuertẽrẽt.Hoc si Romæ fieri posset certe aliq̃ ratiõe expugnas
set iste:ut dies.xiv.inter binos ludos tollerent:p quos solos iudiciũ fieri posset.Iam uero Censores quemad/
modũ ĩ Sicilia isto Prætore creati sunt:opẽ p̃cium ẽ cognscere.Ille.n.ẽ magistatus apud Siculos cui diligentis
sime mãdatur a populo pp hanc cãm q; oẽs Siculi excensu quotanis tributa conferũtur in cẽsu habẽdo ptãs
omnis æstimationis habendæ summæq; faciũdæ cẽsori p̃mittit.Itaq; ei populus cui maximã fidẽ suarũ rerũ
habeat:maxima cura deligit & propter magnitudinẽ potestatis hic mr̃atus a.P.sũma ambitiõe contẽdit.In
ea re nihil obscure facere uoluit.nõ ĩ sortitõe fallere neq; dies đ fastis eximeret.nihil sane uafre nec malicĩose fa
cere conatus ẽ.sed ut studia cupiditatesq; honorũ atq; ambitiões ex oĩbus ciuitatibus tolleret:quæ res euertẽ
de Reip.cã solẽt eẽ.Ostẽdit sese in oĩbus ciuitatibus Censores eẽ factũ.Tanto mercatu Prætoris indicto cõ
currit undiq; ad istũ Syracusis.flagrabat domus tota Prætoria studio hoĩum & cupiditate:nec mirũ: oĩbus
comitiis tot ciuitatũ unã in domũ reuocatis tantaq; ambitiõe,puinciæ totius in uno cubiculo iclusa.exqsitis
palã p̃ciis & licitatiõibus factis describebat Cẽsores binos ĩ singulas ciuitates Timarchides id suo labore suis/
q; accessiõibus huius negocii atq; operis molestiã consequebat:ut ad istũ sine ulla sollicitudĩe sũma pecunia

referetur iam hic Timarchides quantam pecuniam fecerit plane adhuc cognoscere nõ potuisti.uerũtũ prio/
re actione quam uarie q̃ improbe prædatus eẽt multoꝝ ex testimoniis cognouistis:Sed ne miremini qua ra
tione hic tantũ apud istum libertus potuerit:exponam uobis breuiter:quid hoĩs sit:ut & istius nequitiã q il/
lũ secũ habuit eo præsertim numero ac loco & calamitatẽ puinciæ cognoscatis in mulieꝝ corruptelis & in
omni eiusmodi Iuria atq; neqtia mirandũ ĩ modũ reperiebã hunc Timarchidẽ ad istius flagitiosas libidines
singularemq; neqtiã natũ atq; aptum fuisse.inuestigare:adire:appellare:corrumpere:qd uis facere in eiusmo
di rebus q̃uis calide q̃uis audacter q̃uis impudẽter eundẽ mira q̃dã excogitare genera furãdi Nã ipsum Verrẽ
tantũ semp auaricia hiante atq; imminẽti fuisse ingenio & cogitatiõe nulla ut qcqd sua sponte faciebat. Item
uos Romæ cognouistis eripere potius q̃ fallere uideret.Hoc uero eius erat ars & malicia mirãda:q; accutissi
me tota prouincia qd cuiq; eẽt necesse indagare & odorari solebat:oĩum inimicos diligenter cognoscere:col
loq.attentare.ex utraq; pte cãs uolũtates pspicere:facultates & copias qbus opus eẽt:metũ afferre:qbus expe/
diret:spẽ oĩdere.Accusatorum & quadruplatoꝝ qcqd:erat habebat in ptãte.qd cuiq; negocii conflari uole/
bat:nullo labore faciebat.istius omnia decreta imperia litteras peritissima & calidissime uenditabat.ac nõ so
lu erat administer istius:cupiditatũ.uerũẽt ipe sui meminerat.Aeque nõ solum nũmos si qui isti exciderant;
tollere solebat ex qbus pecuniã maximã fecit.Sed ẽt uoluptatum flagitiorũq; istius ipse reliquias colligebat.
Itaq; in Sicilia non Anthemonẽ:q nullũ oppidũ cœpit:sed Timarchidem fugitiuum oĩbus oppidis per triẽ/
niũ scitote regnasse In Timarchidis ptãte socioꝝ.P.R.antiquissimorum atq; amicissimorum liberos matres
familias bona fortunasq; omnes fuisse.Is igitur ut dico:Timarchides in omnes ciuitate accepto p̃cio Cẽsores
dimisit:comitia isto Pr.Censoꝝ ne simulandi qdem causa fuerunt iam hoc impudentissime palam licebat
enim uidelicet legibus singulis Censoribus denarii trecenti ad statuam Prætoris imperati sunt. Censores .c.
xxx.facti sunt.pecuniam illam ob censuram contra leges clam dederunt.Hæc denaria.xxxviiii.milia palam
saluis legibus cõtulerunt.In statuã:primũ quo tantã pecuniam deinde q̃obrem Censores ad statuam tibi cõ
ferebãt.Ordo aliqs censorum ẽ collegium genus aliquod hominum.Nam aut publice ciuitates istos hono/
res habẽt:aut si generati homines ut aratores ut mercatores ut nauicularii.Censores quidẽ q magis q̃ ædiles
ob beneficiũ ergo hoc fatebere abs te hæc petita ẽ nam empta nõ audebis dicere.Te eos Magistratus homi/
nibus beneficii non Reipu.causa pmisisse.Hoc autem tute fatebere:quisq̃ dubitabit:quin tu istã apud popu/
los Prouinciæ istius inuidiã atque offensionem non ambitionis neque beneficiorum collocandorum sed pe
cuniæ conciliandæ cã susceperis? Itaq; Censores fecerunt idem:quod in nr̃a Rep.solent ii :q per largitionem
Magistratus adepti sunt dederũt operã:ut ita potestatem gereret:ut illam Lacuriam rei familiaris explerent,
sic census habitus ẽ te Pr.ut eo censu nullius ciuitatis Resp.posset administrari:nã locupletissimi cuiusq; cẽsus
extenuerãt.tenuissimi auxerant.Itaq; in tributis imperandis tãtũ oneris plebi imponebat : ut ẽt si homines
tacerent:res ipsa illum censum repudiaret:id quod ĩtelligi re ipsa facillime põt.Nam.L.Metellus qui postea
q̃ ego inquirendi cã in Siciliam ueni repẽte letilii aduẽtu istius nõ modo amicus uerumetiã cognatus factus
ẽ:is quod uidebat istius cẽsum stãr nullo mõ posse eum censum obseruari iussit:qui uiro fortissimo atq; in/
nocẽtissimo Sex.Peduceo Pr.habitus eẽt.Erant enim tum censores legibus facti delecti a suis ciuitatibus q/
bus siquid cõmisissent:pœne legibus erãt constitutæ.Te autem Pr.qui Cẽsor aut legem metuerit:qua non
tenebatur:quoniam creatus lege nõ erat? aut aĩaduersionem tuam cum id q; abs te emerat: uendidisset. Te/
neat iam sane meos testes Metellus cogat alios laudare sicut in multis conatus est modo hæc faciat quæ fecit
Quis.n.unq̃ tãta a quoq̃ cõtumelia qs tanta ignominia affectus est.Quĩto quoq; anno Sicilia tota cẽset.Erat
censa Pr.Peduceo.qntus annus cum te Pr.icidisset:censa denuo ẽ.Postero ãno.L.Metellus mẽtionem tui cen
sus fieri uetat.Censores dicit de integro sibi creari placere.Interea Peduceanum cẽsum obseruari iubet.hoc si
tuus inimicus tibi fecisset:tãetsi animo æquo Prouĩcia tulisset:inimici iudicium graue uideret.fecit amicus
recens & cognatus uoluntarius.Aliter.n.se puinciam retinere si saluus ipse in prouincia uellet esse facere non
potuit.Expectas ẽt quid hi iudicent.si sibi magistratum abrogasset minore ignominia te affecisset:q̃ cũ ea q̃ ĩ
magistratu gessisti:sustulit:atq; irrita iussit eẽ.Neq; in hac re sola fuit eiusmõi.sed anteq̃ ego ĩ siciliã ueni:ĩ ma
ximis rebus ac plurimis.Nã ex heracleo syracusano tuos illos palestritas bona restituere iussit &Epicrati Bi/
dinos & pupillo Drepanitanos.A.Claudiũ & nisi mature Letilius ĩ Siciliã uenisset:cũ lr̃is minus.xxx. diebus
Metellus totã triẽnii p̃turam residisset.Et quoniã de ea pecunia q̃ tibi ad statuã Censores cõtulerũt: dixi non
mihi p̃termittẽdũ uidet ne illd qdem genus pecuniæ cõciliatæ q̃ tu a ciuitatibus statuaꝝ noĩe coegisti.Video
enĩ eius pecuniæ summã eẽ p grãdem ad.HS.c.xx.m.tãtum cõficit ex testimoniis ac lr̃iis ciuitatũ.& iste hoc
cõcedit:nec põt aliter dicere.Quare cuiusmõi putamus eẽ illa q̃ negat cũ hæc tã ĩproba sunt:q̃ fatet? Quis.n.
ius cõstituet:cõsumptã eẽ oẽm istã pecuniã ĩ statuis:fac ita eẽ.tũ hoc ferendũ nullo mõ est tãtam ab sociis pe/
cuniã auferri:ut oĩbus ĩ angiportis p̃donis ĩprobissimi statuæ ponãt:q̃ uix tuto trãsire posse uideamur.Veꝝ
ubi tãdem aut ĩ qbus statuis ista tanta pecunia cõsumpta ẽ? Cõsumet inqes.s.expectemus legitimũ illud qn/
quenniũ.si hoc iteruallo nõ cõsumpserit:tũ deniq; nomẽ eius de repetũdis pecuniis statuaꝝ noĩe deferemus.
reus ẽ maximis plurimisq; cribns ĩ iudiciũ uocatus.HS.c.xx.m.ex hoc uno genere capta uidemus.Si cõdem
natus eris:nõ opinor id ages:ut ista pecunia ĩ qnquẽnio cõsumat ĩ statuis.Sin absolutis eris:qs erit tã amens q
re ex tot tantisq; criminibusq; elapsum post qnquenniũ statuaꝝ noĩe accersat? Ita si neq; cõsumata adhuc ista
pecunia ẽ:& est pspicuũ nõ cõsumptũ iri licet iã ĩtelligamus iuentam eẽ rõnẽ q̃re & iste.HS.c.xx.m. uno ge/
nere cõciliarit:& cœperit & cæteri si a uobis hoc erit cõprobatũ q̃ uolẽt magnas hoc noĩe pecũias capere pos/
sint:ut iam uideamur nõ a pecuniis capiẽdis hoĩes absterrere:sed cũ genera q̃dam pecuniaꝝ capiendaꝝ com
probaremus:honesta noĩa turpissimis rebus ĩponere.Eteni si.C.Verres.HS.c.xx.m.populũ uerbi grã Cẽtu/

ripinũ popoſciſſet:eãq; ab his pecuniã abſtuliſſet.nõ opinor eẽ dubiũ qn eũ ſi id tum planũ fieret: cõdemnari neceſſe eẽt. Quid ſi eundẽ populũ.hS.cccc.m.popoſcit eaq; coegit:atq; ab ſtulit? nũ iccirco abſolueẽ:qd aſcriptũ ẽ eã pecuniã datã ſtatuarũ nomine? nõ opinor.niſi forte id agimus:nõ ut Mãratibus morã accipiendi: ſed ut ſociis cãm dandi auferre uideamur. Quod ſi quẽ ſtatuæ magnopere delectant:& ſi qs earũ honore & gloria ducitur.is hæc tũ conſtituat neceſſe ẽ. Primum auerti.pecuniã domũ non placere deinde ipſarũ ſtatuarũ modũ quẽdam eẽ oporteẽ.deinde illud certe ab inuitis exigi nõ oportere. Ac de auertenda pec.quæro abs te utrũ ipſæ ciuitates ſolitæ ſint ſtatuas tibi fociundas locare ei cui poſſent optima conditione locare? an aliquẽ curatorem præficere qui ſtatuis faciundis præeſſet? an tibi an cui tu imperaſſes ad nũerari pecũiam? Nam ſi per eos ſtatue fiebãt a qbus tibi iſte honos habebaẽ audio.ſin Timarchidi pe.nũerabatur.deſine quæſo ſimulare te cũ in manifeſto furto teneare:gloriæ ſtudioſum ac monumentorum fuiſſe. Quid uero mõ ſtatuarũ haberi nullũ placet? at q habeaẽ neceſſe ẽ. Etenĩ ſic conſiderate Syracuſana ciuitas ut eã potiſſimũ nominẽ. dedit ipſi ſtatuã:ẽ honos & patri bella hæc pietatis &quæſtuoſa ſimulatio.& filio:ferri hoc põt. Hũc.n.puerũ nõ oderãt:uerũ quotiens & quot nominibus a Syracuſanis ſtatuas auferes? ut in foro ſtatuerẽt:abſtuliſti.ut ĩ curia coegiſti:ut pecuniã conferrẽt in eas ſtatuas:q̃ Romæ ponerenẽ:imperaſti.ut idẽ darent homines aratorum nomine:dederunt.ut idẽ pro patre cõferrẽt in cõmune Siciliæ.& id cõtulerunt.una ciuitas cũ tot nominibus pec.cõtulerit.idẽq; hoc ciuitates cæteræ fecerint:nonne res ipſa uos admonet:ut putetis modum aliquẽ huic cupiditati conſtitui oportere? Quid? ſi hoc uoluntate ſua nulla ciuitas fecit ſi:oẽs imperio metu uimõ adductæ tibi pec.ſtatuarũ noĩe cõtulerũt? p dos imortales nũ cui dubiũ eẽ poterit:qn ẽt ſiqs ſtatuerit accipere ad ſtatuas liceẽ idẽ tũ ſtatuat eripe:certe ũ licere:Primũ igiẽ ĩ hãc rẽ teſtẽ totã Siciliã citabo q̃ mihi una uoce ſtatuarũ noĩe magnã pec.p uim coactã eẽ demõſtrat. Nã legatiões oĩum ciuitatũ in poſtulatis communibus q̃ fere oĩa ex tuis iniuriis nata ſunt ẽt hoc ediderunt:ut ſtatuas ne cui niſi cũ is de prouincia deceſſiſſet: polliceret. Tot.Pr.in Sicilia fueruut totiens apud maiores noſtros Siculi Senatum adierunt.totiens hac memoria tũ huiuſce poſtulaſti genus atq; principium tua prætura attulit. Quid.n.tam nouũ nõ ſolũ re ſed genere ipſo poſtulandi? nam cætera quæ ſunt in iiſdẽ poſtuiatis de iniuriis tuis ſunt noua.ſed tũ nouo non poſtulãtur. Rogãt & orãt Siculi.P.C.ut noſtri Magiſtratus poſt hac decumas lege hieronica uẽdãt. Tu primus cõtra uendideras audio.ne ĩ cellã qd imperaẽ:æſtimẽt.hoc quoq; pp tuos trinos denarios nũc primũ poſtulaẽ.ſed genus iſtud poſtuládi nõ ẽ nouũ.ne abſentis nomen.recipiaẽ. Ex ſtẽnii calamitate & tua natũ eſt iniuria.cætera nõ colligã.ſũt oĩa Siculorũ poſtulata eiuſmõi:ut crimina collecta ĩ unũ te reũ eſſe uideãẽ. Quæ tũ nouas iniurias habent:ſed poſtulationũ formulas uſitatas. Hoc poſtulatũ de ſtatuis ridiculũ eẽ uideat ei q rẽ ſententiãq; non perſpiciat.poſtulant.n.non ut ne cogantur ſtatuæ. Quid igiẽ:ut ipſis ne liceat. Quid eſt hoc petis a me qd ĩ tua poteſtate eſt:ut id tibi facere nõ liceat.de te potius ne qs te iuitũ polliceti aut facere cogat. Nihil ergo ĩqt.negant.n.omnes ſe coegiſſe ſi me ſaluũ eſſe uis mihi ĩpone iſtã uim:ut oĩo mihi ne liceat polliceri. Ex tua prætura primũ nata eſt hæc poſtulatio qua cum utuntur:hoc ſignificant.atq; adeo aperte oſtendunt:ſeſe ad ſtatuas pecuniam metu ac malo coniectos inuitiſſimos contuliſſe. Quid ſi hoc non dicant tibi non neceſſe ſit ipſis id confiteri? Vide &perſpice qua defenſione ſis uſurus.iã intelliges hoc tibi de ſtatuis cõfitendum eſſe. Mihi.n.renunciatur ita cõſtitui a tuis patronis hominibus ingenioſis cãm tuã & ita eos abs te inſtituitui & doceri:ut qſq; ex ,puincia Sicilia grauior hõ atq; honeſtior teſtimoniũ uehementius dixerit:ſicuti ſiculi multi primarii uiri multa dixerunt te ſtatim hoc iſtis tuis defenſoribus dicere.inimicus eſt poptea quod arator eſt. Itaq; uno genere opinor circũſcribere habetis in animo genus hoc aratorum quod eos infenſo animo atq; inimico ueniſſe dicatis:quia fuerit in decumis iſte uehemẽtior. Ego aratores inimici oẽs aduerſarii nemo eorũ ẽ quin periſſe te cupiat:oĩno præclare te habes:cũ is ordo atq; id genus hominũ quod optimũ atq; honeſtiſſimũ eſt:a quo uno & ſumma Reip.& illa ,puincia maxie cõtineẽ:tibi eſt inimiciſſimũ Verũ eſto alio loco de aratorũ aĩo & iniuriis uidero.nunc qd mihi abs re daẽ:id accipio.eos tibi eſſe nimiciſſimos.nempe ita dices pp decumas:cõcedo.nõ q̃ro iure an iiuria ſint inimici. Quid ergo illæ ſibi ſtatuæ æqueſtres:inauratæ uolunt? quæ.P.R.oculos aĩoſq; maxie offendũt pp ædem Vulcani? Nã ſcriptũ eẽ uideo quandam ex his ſtatuã aratores dediſſe. Si honoris cã ſtatuã dederunt:inimici nõ ſunt:credamus teſtibus tũ. n.honori tuo nũc iã religiõi ſuæ cõſulunt. Sin aũt metu coacti dederũt:cõfiteare neceſſe ẽ te ĩ ,puincia pec. ſtatuarũ noĩe p uim ac metum coegiſſe. Vtrum tibi cõmodum ẽ eligẽ. Eqdem libenter hoc iã crimen de ſtatuis relinquã.ut mihi tu illud cõcedas:q; tibi honeſtiſſimũ ẽ. Aratores tibi ad ſtatuã honoris tui cã uoluntate ſua cõtuliſſe. Da mihi hoc.iam tibi mox eximiã ptem defenſiõis p̃cideris. Nõ.n.poteris accuſatores tibi iratos eẽ atq; inimicos dicere. O cãm ſingularem o defenſionem miſerã ac pditã nolle hoc accipe reũ ab accuſatoẽ:& eum reũ q Pr. in ſicilia fuerit:aratores ei ſtatuã ſua uoluntate ſtatuiſſe Aratores de eo bene exiſtimare:amicos eſſe. ſaluũ eſſe cupere.metuit ne hoc uos exiſtimetis.obruiẽ.n.aratorũ teſtimoniis.utar eo qd daẽ. Certe hoc uobis ita iudicãdum ẽ eos q iſti inimiciſſimi ſunt:ut ipſæ exiſtimari uult ad iſtius honores atq; monumenta pecuniam.nõ uolũtate ſua cõtuliſſe atq; ut hoc tãtum facillime ĩtelligi poſſit:quem uoles eorũ teſtimõium quos ,pduxero:q ĩ Sicilia teſtes ſint:ſiue ciuem Ro.uelis ſiue Siculũ rogato:& eum q tibi inimiciſſimus eſſe uidebiẽ:q ſe ſpoliatũ a te eſſe dicet & qd ſuo noĩe ĩ tuã ſtatuã cõtulerit:neminem reperies: q neget. &.n.oẽs dederunt. Quenq̃ igiẽ putas.dubitaturũ qn is quem inimiciſſimum tibi eſſe oporteat.q abs te grauiſſimas iiurias acceperit:pecunia ſtatuæ noĩe dederit ui atq; ĩperio adductus:nõ officio ac uoluntate. Et huius ego pecuniæ Iud.quæ pmagna eſt ĩpudentiſſimeq; coacta ab inuitis nõ habui rõnem:neq; habere potui q̃tum ab aratorũ q̃tum ab negociatoribus q Syracuſis qui agrigenti q panormi qui Lilybei negocianẽ eſſet coactum quoniam ĩtelligitis ipſius quoq; cõfeſſione ab iuitiſſimis coactã eſſe. Venio nunc ad ciuitates ſiciliæ de quibus fa

cillime iudiciũ fieri uolũtatis pōt. An ét Siculi iuiti cõtulerũt? nõ est ꝓbabile. Etení sic. C. Verrem ꝓtura í Sicilia gessisse cõstat: ut cũ utrisq; satisfacer nõ posset & siculis & togatis officii potius í socios q̃ ábitiõis í ciues rationem duxerit. Itaq; cum non solum patronum istius insulæ sed ét Sothera inscriptum uidi Siracusis. Hoc quantũ est ita magnũ ut Latinæ uno uerbo exprimi nõ possit. Is é nimirũ Sother qui salutem dedit. Huius noíe ét dies festi agitãt pulchra illa Verrea nõ q̃si Marcella sed ꝓ marcelleis quæ illi istius iussu substulerũt huius fornix in foro Syracusis é: in quo nudus filius stat. ipse át ex æquo nudatá ab se ꝓuinciã ꝓspicit. huius statuæ omnibus q̃ hoc demõstrar uideant: prope nomé nõ minus multas statuas istũ posuisse Siracusis: q̃ abstulisse. huic etiam Romæ uidemus í basi statuaꝝ maximis litteris ícisum a cõmuni Sicilia datas. Quãobrẽ q hoc probari pōt cuiq̃ tãtos honores habitos eé ab inuitis? hic tibi ét multo magis q̃ áte aratoribus uidendũ & cõsiderãdũ: est: qd uelis. magna res est: utrum tibi Siculos publice priuatiq; amicos an inimicos existimare uis. Si inimicos. qd te tibi futuꝝ: est quõ cõfugies? ubi niter? mõ aratoꝝ honestissimoꝝ hominũ & locupletissimoꝝ maximũ nũeꝝ abs te abalienasti. Nũc de Siculis ciuitatibus qd ages? dices tibi Siculos esse amicos q poteris? q ꝓ nullo í hoíe átea fecerunt: ut í eum publice testimoniũ diceret cũ ꝓserti ex ea ꝓuinicia cõdemnati sunt cum plures q ibi Pr. fuerũt: duo soli absoluti. Hic cõueniunt cum lris ueniunt cũ mãdatis ueniunt cum testimõiis publicis q si te publice laudarẽt: tũ id mor potius suo q̃ merito tuo facere uiderent. Hi cum de tuis factis publice cõquerunt: nõne hoc ídicãt tãtas eé iiurias ut multo maluerit de suo more decædere: q̃ de tuis moribus nõ direre? Cõfitendũ é igit tibi necessario Siculos inimicos esse: qdem & í te grauissima postulata Cõsulibus ediderunt: & me ut hãc cãm salutisq; sue defensiõem susciperẽ: obsecrarũt. Qui cũ a Prætore ꝓhiberent a quattuor quæstoribus ípedirent: oíum minas atq; oía piculã p̃ salute sua leuia duxerunt. q priore actione ita testimonia grauiter uehementerq; dixerunt: ut Artemonem Centuripinum Legatum & publice testem Qu. Hortensius accusatorem nõ testem esse dixerit. Etení cũ ꝓp uirtutẽ & fidẽ cũ Andrõe hoíe honestissimo & certissimo tũ ét ꝓp eloq̃ntiã legatus a suis ciuibus electus é ut posset multas istius & uarias iiurias q̃ apertissime uobis plãissimeq; explicare. Dixerunt Alesim Catinenses Tyndaritãi Etnenses Herbitenses Agimienses Netinenses Segestani numerare oés non est necesse satis q̃ multi & q̃ multa priore actione dixerunt. nunc & illi & reliq dicent oés. Deniq; hoc í hac cã itelligẽt: hoc aío esse siculos ut si í istũ aíad uersum nõ sit: sibi reliquẽdas domos ac sedes suas & ex Sicilia decedẽdũ atq; adeo fugiẽdũ esse arbitrentur. Hos homines tu psuadebis ad honores atq; ãplitudiem tuã pecunias maximas uoluntate sua cõtulisse? Credo q te in tua ciuitate incolumen esse nollent: ii monumenta tuæ fortunæ ac nominis in suis ciuitatibus esse cupiebant. res declarauit: ut cupierit. Iã dudũ enĩ mihi nimiũ tenuiter siculoꝝ erga te uolũtatis argumenta colligere uideor. utrũ statuas uoluerit tibi statuere: an coacti sint de quo homine auditũ est unq̃ ꝓ tibi accidit? ut eius í ꝓuicia statuæ í locis publicis positæ ꝓti ét í ædibus sacris ꝓ uí ꝓ uniuersam multitudinẽ deiicerent. Tot homines í Asia nocentes tot í Africa tot í hispania Gallia Sardinia tot í ipsa Sicilia fuerũt: ecquo de homine hoc unq̃ audiuíus? Nouum est lud. í Siculis qdem & í oíbus Græcis mõstri simile non crederẽ hoc de statuis nisi iacẽtes reuulsasq; uidissem: ꝓpterea ꝓ apd oés Græcos hic mos: est ut honorẽ hoíbus habitũ í monumẽtis huiusmodi nõ nulla religiõe deoꝝ cõsecrari arbitrent. Itaq; cũ Rhodii bellũ illd ꝓpe soli superius cũ Mithridate Rege gesserit oésq; eius copias accerrimũq; eius ipetum a mœnibus littoribus classibusq; suis exceperit: cũ & regis iimici ꝓter cæros eẽnt: statuã eius q̃ erat apud ipsos í celeberrimo urbis loco ne tũ qdem í ipsis urbis piculis attigerunt Forsitan uix cõuenire uideret: quẽ ipsum hominem cuperẽt euertere: eius effigẽ simulachrumq; seruare. Sed tũ uidebã apud eos cũ essem: & religionẽ eé quandã í his rebus a maioribus traditã & hoc disputare cũ statua se eius habuisse tẽporis rationẽ quo posita eét: cum hoíe uero quo gereret bellũ: atq; eét hostis. Videtis igit cõsuetudinẽ religionẽq; Græcoꝝ. q̃ monumenta hostiũ í bello ipo soleat defendere: eã summa í pace Pr. P. R. statuis ꝓsidio non fuisse. Tauromitani quoꝝ est ciuitas fœderata homines quietissimi q maxie ab iniuriis nostroꝝ magistratuum remotissimi cõsueuerãt esse ꝓsidio fœderis hi tũ istius euertere statuã nõ dubitauerunt: q̃ ablata basin tũ í foro manere uoluerunt: qd grauius í istũ fore putabat: si scirent hoies statuã eius a tauromitanis esse diectã q̃ si nullã unq̃ positã arbitrarent. Tyndaritani deiecerũt í foro & ea de cã equũ inanem reliq̃runt: Leõtini misera í ciuitate atq; inani tũ istius í Gimnasio statua diecta est. Nã qd ego d Syracusanis loq̃r qd nõ est ꝓpriũ syracusanoꝝ sed & illoꝝ cõe conuentus illius ac ꝓpe totius ꝓuinciæ q̃ta illuc multitudo q̃ta uis hoíum cõueniisse dicebat: tum cũ statuæ sunt illius deiectæ atq; euersæ. At quo loco? celeberrimo ac religiosissimo. ante ipm sæpe í primo aditu uestibuloq; tẽpli? q; nisi Metellus: hoc tã grauiter egisset: atq; illã ipẽrio edictoq; ꝓhibuisset: uestigium statuaꝝ istius í tota Sicilia nullum esset relictum. Atq; ego nõ uereor: ne qn hoꝝ nõ mõ ipulsu ueꝝ oío aduentu meo factũ esse uideat. Oía ista antefacta sunt: nõ mõ q̃ ego Siciliã uerũetiã q̃ iste Italiã attigeret. dum ego í sicilia sum nulla statua diecta est. Postea q̃ illic discessi. q̃ sunt gesta cognoscite. Centuripinoꝝ senatus dcreuit populusq; iussit ut q̃ statuæ. C. Verris ipsius & pris & filii essent. eas q̃stores demoliendas locarent. dũq; ea demolitio fieret senatores. xxx. nõ minus adessent. Videte grauitatem ciuitatis & dignitatẽ neq; eas í urbe sua statuas esse uoluerunt. q̃s iuiti ꝓ uim atq; ipium dedissent. neq; eius hõis í quẽ ipsi cum grauissimo testimõio qd nunq̃ antea Romã mãdata Legatosq; misissent. & id grauius esse putauerũt si publico cõsilio q̃ si ꝓ uí multitudinis factũ uideret: cũ hoc cõsilio statuas Centuripini publice sustulissent: audit Metellus. grauiter fert. euocat ad se Cẽturipinũ mgrãtũ & decẽ primos. nisi restituissent statuas: uehementer iis minat. Illi ad senatum renunciãt. statuæ q̃ istius cãæ nihil ꝓdessent: reponunt. Hic ego alid alii cõcedo. Metello homini sapienti ꝓrsus nõ possum ignoscere si qd stulte facit. Quid ille hoc putabat Verri criminosum fore: si eius statuæ eẽnt diecte? qd sæpe uẽto aut aliquo casu fieri solet. Nõ erat í hoc neq; crimen ullũ neq; reph:nsio. Ex quo igit crimẽ & accusatio nascit? x hoínũ

iudicio & uoluntate ego si me tellus statuas reponeꝝ Centuripinos.nõ coegisset hoc dicerẽ.Videte Iud.q̃tum & q̃ acerbum dolorẽ socioꝝ atq; amicoꝝ ais inusserit istius iniuriæ cũ Cẽturipinoꝝ amicissima & fidelissima ciuitas quæ tantis officiis cũ.P.R.cõiuncta ẽ.ut nõ solũ Rem.nr̃am sed ẽt in quouis homine priuato nomen ipsum Romanoꝝ semp dilexerit:ea publico cõsilio atq; auctoritate,iudicarit.C.Verri statuas esse ĩ urbe non oportere.Recitarẽ decreta Centuripinoꝝ.laudarem illã ciuitatem id qd̃ uerissime possem : cõmemorarẽ.x. milia ciuũ Centur pinoꝝ fortissimoꝝ fidelissimorũq; socioꝝ eos oẽs statuisse monomentũ istius ĩ sua ciuitate nullũ esse oportere.hæc tũ dicerem:si statuas metellus nõ reposuisset:uelim quærere nunc ex ipso metello qd non sua ui & auctoritate mihi ex hac oratione præciderit.eadem opinor oĩa cõuenire.Neq;.n.si maxĩe statue deiecte eẽnt:eas ego uobis possem iacentes ostendere:hoc uno uterer ciuitatem tã grauem statuas iudicasse.C.Verris demoliendas hoc mihi metellus nõ eripuit.hoc ẽt addidit ut q̃rerer:si mihi uideret tã iniquo iure sociis atq; amicis ĩperari.ut iis ne in suis quidem beneficiis libero iudicio uti liceret:ut uos rogarem:ut cõiectura faceretis q̃lẽ ĩ iis rebus ĩ me.L.metellũ fuisse putaretis:ĩ qbus rebus obesse mihi posse:cũ ĩ hac re tã apta cupiditate fuerit in qua nihil obfuit? sed Ego metello nõ irascor.neq; ei suã uagatiõem eripio:qua ille apd̃ omnes utitur:ut nihil malicioſæ neq; consulto fecisse uideatur.iam igitur est ita perspicuum ut negare non possis nullam tibi statuã uoluntate cuiusq̃ datam:nullã pecuniã statuaꝝ nomine nisi ui exp̃ssam & coactam. quo qdem ĩ crimine nõ illud solũ ĩtelligi uolo te ad statuas.hS.c.xx.m.coegisse sed multo ẽt illud magis q; si mul demõstrandum ẽ:q̃tũ odiũ ĩ te aratoꝝ q̃tum omniumsiculoꝝ sit:& fuerit:in quo q̃ uãa defensio futura sit:coniectura asseq nõ queo.Oderunt Siculi.Togatoꝝ.n.causa multa feci.at hi quidem acerrimi inimicissimiq; sunt.inimicos hẽo.C.R.q; socioꝝ cõmoda ac iura defendi:at socii in hostiũ numero se abs te habitos q̃ runtur.aratores inimici sunt propter decumas quid? q agros immunes liberosq; arant cur oderunt? cur alesini? cur Centuripini? cur Segestani? cur halicienses? q; genus hoĩum? quẽ numeꝝ? quẽ ordinẽ,pferre possis q te nõ oderit? siue ciues Ro.siue Siculoꝝ ut etiã si cãm cur te oderIt:nõ possim dicere:tamẽ illd̃ dicẽdũ putẽ quẽ oẽs mortales oderit eũ quoq;uobis odio eẽ oportere.an hoc dicere audebis utꝝ d̃ te aratores utꝝ deniq; Siculi uniuersi bene existiment:ad rẽ id nõ ptinet:neq; tu hoc dicere audebis:neq; si cupies:licebit . Eripiunt tibi oratiõem cõtemnendoꝝ Siculoꝝ atq; aratorũ statuæ illæ æquestres quas tu paulo ante quã ad urbem uenires poni:inscribiq; iussisti ut omnium inimicoꝝ aĩos accusatorumque tardares.Quis enim.tibi molestus esset:aut quis appellare auderet:cũ uiderer statuas ab negociatoribus ab aratoribus a cõmuni Sicilia:q; est aliud in illa prouincia genus humanum:nullum ergo ab uniuersa prouincia generatimq; a singulis eius partibus non solum diligitur:sed etiam ornatur.Quis hunc attigere audeat.potes igitur dicere nihil tibi obesse oportere aratorum negociatorum Siculorumque omnium cestimoniatcum eorum nominibus in statuarum inscriptione positis omnem te sperabis inuidiam atque infamiam tuã extinguere posse:an quorum auctoritate tu statuas cohonestrare tuas conatus es:eorum ego dignitate accusationem meam probare non potero:nisi forte qd̃ apd̃ publicãos gratiosus fuisti in ea re spes te aliqua cõsolatur:q̃ gĩa ne qd tibi,pdesse posset:ego mea diligẽtia pfeci.ut ẽt obesse deberet:tu tua sapiẽtia curasti.Et.n.rẽ totã Iud.breuiter cognoscite in scriptura Siciliæ ,p mr̃o ẽ qdã.L.Carp.q & sui q̃stus cã & fortasse qd̃ socioꝝ ĩteresse arbitrabatur:bĩ penitus in istius familiaritatem sese dedit.Is cũ Pr.circũ oĩa fora sectaret.neq; ab eo unq̃ discederet: ĩ eã iã uenerat familiaritatem consuetudinemq; in uendendis istius decretis & iudiciis trãsigendisq; negociis: ut prope alter Timarchides numeraretur.hoc erat etiam capitalior quot idem pec.iis qui ab isto aliquid mercabantur: fœnori dabat.Ea autem fœneratio erat huiusmodi Iudices ut etiam hic quæstus huic cedere.Nam quis pec.ferebat is expensas: quibus cum contrahebat aut sciribæ istius:aut Timarchida aut etiam ipsi isti referebat acceptas.Idem p̃terea pecunias istius extraordinarias grandes suo noĩe fœnerebat.hic prĩo Carpinatius anteq̃ in istius tãtum familiaritatem pueniisset aliquotiens ad socios lr̃as d̃ istius iniuriis miserat.Canuleius uero q in portu Syracusis operas dabat furta quoq; istius permulta noĩatim ad socios p̃scripserat.ea q̃ sine portorio Syracusis erant exportata:portum aũt & scripturas eadem societas habebat.Ita factum est ut essent pmulta q̃ ex societatis lr̃is dicere ĩ istum ac,pferre possemus.Verꝝ accidit ut Carpinatius q iam cum isto summa cõsuetudine p̃terea oĩone cõiunctus esset:crebras postea lr̃as ad socios de istius summis officiis ĩ rem cõem beneficiisq; mitteret.Et.n.tum iste oĩa q̃cũq; Carpinatius postulabat facere & decernere solebat.tũ ille ẽt plura scribebat ad socios.ut si posset q̃ antea scripserat ea plane extinguerent.ad extremũ uero cum iste iã dicebat: eiusmodi lr̃as ad eos misit:ut huic frequentes obuiã,pdirent:gr̃asq; agerent:facturos esse si qd ĩperasset studiose pollicerent.Itaq; socii fecerunt uetere istituto publicanoꝝ nõ quo istũ ullo honore dignũ arbitrarent.sed q; sua ĩteresse putabãt se memores gratosq; extimari gr̃as isti egerunt.Carpinatiũ sæpe ad se de eius officiis lr̃as misisse dixerunt iste cũ rũdisset:ea se libenter fecisse:operas Carpinatii magnope laudasset.dat amico suo cuidam negocium q tum magister erat eius societatis:ut diligenter caueret:atq; pspiceret ne qd eẽt ĩ lr̃is socioꝝ q; cõtra suum caput atq; existimationem ualere posset.Itaq; ille multitudinẽ socioꝝ remota decumanos cõuocat:rem defert.statuunt illi atq; decernũt:ut hæ lr̃æ qbus existimatio.C.Verris læderet remouerẽt opaq; daret:ne ea res.C.Verri fraudi esse posset.Si oĩdo hoc decreuisse Decumanos:si planum facio hoc decreto remotas esse lr̃as:qd expectatis ãplius:possum ne rem magis iudicatã afferre? magis reũ condemnatum ĩ iudicium aducere? At quoꝝ iudicio cõdẽnatum? nempe eoꝝ quos hi q seueriora iudicia desiderabãt: arbitrent reos iudicari oportere publicanoꝝ iudicio quos uidelicet nunc populus Iud.poscit de qbus ut eos Iud.habeamus legem ab hoĩe nõ nr̃i generis nõ ex Eq̃stri loco,pfecto sed nobilissimo ,pmulgatã uidemus. Decumani hoc ẽ prĩcipes & q̃si senatores publicanoꝝ remouendas de medio lr̃as cẽsuerũt.Habro ex his q afferũt: quos ,pducã.qbus hoc,pducã hoĩes honestissimos ac locupletissimos istos prĩcipes.Eq̃stris ordinis quoꝝ,splẽdore

uel maxie istius q legem ꝓmulgauit oratio & cá nitet. Veniet ĩ medium: dicet: qd statuerit. Profecto si recte hoies noui nõ mentient. lras. n. cões de medio remouere potuerũt. fidem suá & religioné remouere nõ possunt. Ergo eqtes ro. te suo iudicio cõdénari uoluerũt. Vos nũc utrũq; illorũ iudiciũ an uoluntaté seq malitis: cõsiderate. At uide qd te amicorũ tuorũ studiũ quid tuum cõsilium qd sociorũ uoluntas adiuuet? dicam paulo amplius: Neq; n. iam uereor neqs hoc me magis accusatorie q̃ libere dixisse arbitret. Si istas lras nõ decreto Decumanorũ mri remouissent tátũ possem in te dicere q̃ tũ in litteris inuenissem: Nũc decreto isto facto litterisq; remotis tátũ mihi licet dicere: q̃tũ possum. tátũ iudici suspicari: q̃tũ uelit. Dico te maximũ põdus auri. & argéti eboris purpuræ plurimá uesté Melitésem plurimá stragulá multá delicatá suppelectilé plurima uasá corithia magnũ numerũ fruméti uí mellis maximá Syracusis exportasse. his ꝓ rebus q; portoriũ nõ eét datũ: lras ad socios misisse. L. Canueliũ q ĩ portu operas daret: satis ne magnũ hoc crimé uidet? nullum opinor maius. qd defendit Hortésius? postulabit ut lras Canueli ꝓferá? Crimé huiusmõi. nisi litteris cõfirmet: ĩnane dicet? Clamabo lras remotas eé de medio: decreto sociorũ erepta mihi eé istius ĩdicia ac monuméta furtorũ. Aut hoc cõtendat nũq; eé factum: aut oía tela excipiat necesse é. Negas eé factum? placet mihi ista defensio descédo. æqua. n. cõditio æquũq; certamen ꝓponit. ꝓducá testes. & producá plures eodem tpe quoniá tũ cũ actum est una fuerunt. nũc quoq; una sunt. cũ iterrogbunt: obligentur: nõ solum iurisiurandi atq; existimationis periculo sed etiam communi inter se consientia si planũ fit hoc ita quéadmodum dico esse factum: nõ poteris dicere Hortensi nihil in istis fuisse litteris quod Verrem læderet, non modo id non dices sed ne illud quidem tibi dicere licebit tátũ q̃tum ego dicá: nõ fuisse. Ergo hoc uestro cõsilio & gratia ꝓfecistis: ut quéadmodum paulo ante dixi: & mihi summa facultas ad accusandũ daret. & iudicibus libera potestas ad credendũ. qd cũ ita sit: nihil fingam tũ meminero me ũ sumpsisse qué accusaré sed recepisse q; defenderem. Vos ex me causam nõ a me ꝓbatá sed ad me delatá audire oportere. Me Siculis satis esse facturum si quæ cognoui ĩ Sicilia: quæ accepi ab ipsis diligéter exposuero. P. R. si nullius uim nullius potentiá ꝓtimuéro uobis si facultaté uere atq; honeste iudicandi fide & diligentia mea fecero. mihi in eo sine minimũ qdem de meo curriculo uitæ qd mihi semp ꝓpositũ fuit decessero. Quapropter nihil est quod metuas: ne quid mecũ fingá etiam qd lætere habes: multa enim quæ scio abs te esse cõmissa: qd aut nimiũ turpia aut parũ credibilia sunt: prætermittá. tátũ agá de hoc toto noie societatis. ut eá scire possitis: quæ rá decretũ ne sit? cũ id inuenero: quæram remotæ ne sint litteræ? cũ id quoq; cõstabit: uos iá me tacito intelligetis: si illi q hoc istius cá decreuerũt Eqtes R. nũc uidé in eũ Iud. essent: istũ sine dubio cõdénarent. de quo litteras eas q̃ istius furta iudicarét: & ad se missas & suo decreto remotas scirét esse qué igit ab iis Eqtibus. R. q istius causa cupiũt oía: q ab eo benignissime tractati sunt: cõdemnari necesse eét: is a uobis Iud. nulla ui aut rõe absolui põt. Ac ne forte ea q̃ remota de medio atq; erepta uobis sunt: oía ita cõdita fuisse atq; ita abdite latuisse uideát: ut hac diligétia q̃ ego expectari a me maxime puto: nihil horũ iuestigari nihil assequ potuerit: quæ cõsilio aliquo aut rõe inueniri potuerũt: inuéta sunt Iu. manifestis ĩ rebus hominé iá teneri uidebis. Ná qd ĩ publicanorũ causis ut plurimũ ætatis meæ uersor: uehemétérq; illũ ordiné obseruo satis cõmode mihi uideor eorũ cõsuetudiné usu tractandoq; cognouisse. Itaq; ut hoc cõperi remotas eé litteras societatis: habui rõnem ánorũ per quos iste ĩ Sicilia fuisset. deinde q̃siui: qd erat inuétu facillimũ: qui ꝑ eosdé ános mri istius societatis fuissent. sciebá. n. hác mrorũ q tabulas haberent: cõsuetudiné eé: ut cum tabulas nouo mro traderét exépla lrarũ ipsi habere ũ nollét. Itaq; ad. L. Vibiũ Eqté Ro. uirũ primariũ qué repiebá mrum fuisse eo ipso áno q mihi maxime q̃rédus erat: primũ neni: sane hoini præter opinioné prouiso incidi: scuratus sum quæ potui & q̃siui oía: inueni duos solos libellos ab. L. Canuleio missos sociis ex portu Syracusis ĩ qbus erat rõ scripta mésiũ cõpluriũ rerũ exportatarũ istius noie sine portorio. Itaq; obsignaui statĩ. erát hic ex eo genere qd ego maxie genus ex sociorũ lris repire cupiebá. Verũ tátum iueni Iud. qd apud uos q̃si exempli cá ꝓferre possem: sed tũ qcqd erit ĩ his libellis: q̃tulũcũq; uidebit eé: Hoc qdem certe máifestum erit de cæteris ex hoc cõiectura facere debebitis. Recita mihi q̃so hunc primũ libellum. deide illum alterũ. LIBELLVS Canuleiani. Nõ q̃ro unde. cccc. áphoras mellis habueris unde tátam melitensem uestem. unde qnq̃ginta triclinio rũ lectos. unde tot cádelebra. nõ iquá iá q̃ro unde hæc habueris: sed quo tibi tátum opus fuerit: id q̃ro? mitto de melle. sed tátum ne melitensium q̃si ét amicorũ uxores: tátũ lictorũ? q̃si ét oíum istorũ uillas ornaturus esses. Cũ hic paucorũ mésium rõ ĩ his libellis sit facite ut uobis triéni tocius ueniat ĩ mentem. sic cõtendo. Ex his ꝑuis libellis apd unum nrum societatis reptis: uos iá cõiectura assequ posse cuiusmõi ꝑdo iste ĩ illa ꝓuincia fuit. q̃ multas cupiditates q̃ uarias q̃ ĩfinitas habuerit. q̃tá pecuniá nõ solum numeratá ueũetiá huiusmõi rebus positá cõfecerit: q̃ nobis alio loco planius explicabunt. Nũc hoc attendite his exportatiõibus q̃ recitatæ sunt scribit. HS. lx. socios ꝑdidisse ex uicesima portorii Syracusis pauculis igit mensibus ut hi pusilli & cõtenti libelli ĩdicát furta Pr. q̃ essent. HS. duodecies ex uno oppido: solo exportata sunt. Cogitate nunc cũ illa sit hæc ĩsula q undiq; exitus mariti mos habeat: qd ex cæteris locis exportatũ putetis? qd Agrigéto qd Lilybeo? qd panormo? qd Athenis? qd Halesia? qd Catina? qd ex cæteris oppidis? qd uero messana? quem iste sibi locum maxime arbitrabat: ubi aío semp soluto liberoq; erat: qd sibi iste mamertinos delegerat ad quos omnia q̃ aut diligentius seruáda aut occultius exportáda erát: deportaret. his inuentis libellis cæteri remoti: & diligentius sunt recunditi. Nos tamen ut oés ĩtelligát: hoc nos sine cupiditate agere his ipis libellis cõtenti sumus. Nunc ad sociorũ tabulas accepti & expensi q̃s remouere honeste nullo mõ potuerunt: & ad amicum tuum Carpinatium reuertemur. Inspiciamus Syracusis a Carpinatio cõfectas tabulas societatis q̃ significabát multis noibus eos hoies usurá a Carpinatio fecisse q pecuniá Verri dedissent. Erit uobis luce clarius Iud. cum eos ipsos ꝑduxero qui dederunt. Intellitigis enĩ illa tempora ꝑ quæ cũ essent in periculo præcio sese redemerunt: cum societatis tabulas nõ solum cum cõsulibus uerumetiá mensibus cõ

uenire.Cum hæc maxime cognosceremus:etiã ĩ manibus tabulas haberemus:repẽte aspicimus lĩras eiusmodi q̃si quædam uulnera tabulaꝝ recentia:statim suspicione offensi ad ea ipa noia oculos aĩumq; trãstulimus erant acceptæ pecuniæ a.C.Verrutio sic tamen ut usq; ad alterum.C. litteræ constarent integræ: reliqui oẽs essent in littura.alterum tertium quartum per multa erant eiusmodi nomina.Cum manifesta res tum flagitiosa tabulaꝝ atq; ĩsignis turpitudo teneret:quærere ĩcipimus de Carpinatio.Quisnã esset is Verrutius q tũ tãtæ pecuniæ rõnem hereret:habere homo auersari rubere q; lege excipiunt tabulæ publicanoꝝ quominus Romã deportent:ut res q̃ maxie clara ac testata eẽ posset:ĩ ius Metellum Carpinatium uoco:tabulasq; societatis ĩ foꝝ defero.fit maxius cõcursus hoiũ.& qd erat Carpinatii nota cũ isto Pr.societas ac fœneratio summa expectabant omnes.quid in tabulis contineretur.rem ad Metellum defero me tabulas prospexisse socio rum:in his tabulis magnã rõem.C.Verrutii p multis nominibus eẽ. meq; hoc pspicere ex Cõsulũ mẽsiũq; rõe hũc Verrutiũ neq; ante aduentum.C.Verris neq; post decessionẽ qcq̃ cũ carpinatio rõis habuisse.Postulo mihi respondeat q sit iste Verrutius:mercator an arator an pecuniarius in Sicilia sit:an decesserit.clamare oẽs ex cõuẽtu neminẽ unq ex Sicilia fuisse Verrutiũ ego instare ut mihi rũderet:ubi eẽt:qs eẽt:unde eẽt:cur seruus societatis qui tabulas cõfecerit semp ĩ Verrutii nomine certo ex loco mendosus esset.Atq; hæc postulabam nõ quo illũ cogi putarẽ oportere.ut ea mihi rũderet inuitus:sed ut oĩbus istius furta illius flagitium utriusq; audacia pspicua eẽ posset.Itaq; illũ iniuriæ metu cõscientiaq; peccati mutũ atq; examinatũ ac uix uiuum relinquo:tabulas ĩ foro summa hoiũ frequẽtia excribo adhibentur in excribendo de conuentu uiri primarii:litteræ liturælq; oẽs assimulatæ expresse de tabulis in libros transferunt.Hæc oĩa summa cura & diligẽtia recognita & collata & ab oĩbus honostissimis obsignata sunt.Si Carpinatius tũ mihi rũdẽ noluit:rũde mihi nũc tu Verres quẽ eẽ hunc tuũ pene gẽtilẽ Verrutiũ putes fieri nõ põt ut quẽ uideo te Pr.ĩ Sicilia fuisse:& quẽ ex ipsa rõne intelligo locupletẽ fuisse:eũ tu ĩ tua ꝓuincia nõ cognoris.Atq; adeo hoc ne longius aut obscurius esse possit:procedite ĩ medium:explicate descriptionem imaginẽq; tabulaꝝ:ut oẽs mortales istius auariciæ nõ iã uestigia sed ipsa cubilia uidere possint.Videtis Verrutiũ.uidetis primas litteras integras uidetis extremã ptem nominis eodem illam Verris tanq̃ in luto demersam esse ĩ liturã.Sic habẽt se tabulæ Iudi. ut uidetis.quid expectatis.Quid quæritis amplius:Tu ipse Verres quid sedes:Quid moraris:nam aut exibeas nobis Verrutium necesse est:aut te esse Verrutiũ fateare.laudantur oratores ueteres Crassi illi & antonii qd̃ crimina diluere dilucide q; copiose reꝝ cãs defendere solebãt.Nimiꝝ illi non ingenio solum his patrõis sed fortuna etiã præstiterunt.Nemo.n.tunc ita peccabat:ut defensioni locum nõ relinqueret:nemo ita uiuebat ut nulla eius uitæ pars summæ turpitudinis esset expers nemo ita ĩ manifesto peccato tenebatur:ut cum impudens fuisset in facto.tum impudentior uideret:si negaret.Nunc uero qd faciat Hortẽsius:auariciæ ne crimina frugalitatis laudibus depræcet.At hominem flagitiosissimum libidinosissimum nequissimũq; defendit.an ab hac eius infamia nequitia uestros animos ĩ aliam partẽ furtitudinis commemoratione traducat:At homo inertior & ignauior magis uir inter mulieres q̃ impura inter uiros muliercula proferri nõ potest.At mores cõmodi.quis contumacior:quis inhumanior:quis supbior:ad hæc siue cuiusq̃ malo:qs acerbior:qs icidior qs crudelior unq fuit:hoc hoie atq; ĩ eiusmodi cã quid facerẽt oẽs Crassi & Antonii:tãtũ opinor Hortensi ad hanc cãm non accederẽt.neq; in alterius impudentia sui pudoris æstimationem amitterẽt. Liberi enim ad causas solutiq; ueniebant:neq; commitebant:ut si impudentes in defendendo esse noluissent in grati in deferendo existimarentur.

M.T.C.ACCVSATIONVM:IN.C.VERREM LIBER .V.

MNES Qui alterum Iud.nullis impulsi inimicitiis nulla priuatim læsi iniuria nullo pmio adducti ĩ iudicium Rei.P.cã uocãt:ꝓuidere debent nõ qd oneris ĩ psentia tollãt:sed ẽt q̃tum in oẽm uitam negocii suscipere conent.Legem.n.sibi indicunt inocentiæ cõtinentiæ uirtutumq; oĩum q ab altero rõnem uitæ reposcunt:atq; eo magis si id ut ante dixi faciũt nulla re cõmoti alia nisi utilitate cõi.Nã qui sibi sumpsit:ut corrigat mores alioꝝ & pcta rephendat: qs huic ignoscat:si q̃ ĩ re ipse ab religione officii declinarit:Quapp hoc ẽt magis ab omnibus eiusmodi ciuis laudãdus ac diligendus est.qui nõ solũ.P.R.ciuem ĩprobum remouet:uerũetiã seipsum eiusmodi fore pfitet:ac præstat:ut sibi nõ mõ communi uoluntate uirtutis atq; officii:sed etiam ut quadã magis necessaria ratione recte sit honesteq; uiuendũ.Ita hoc Iud.ex hoie clarissimo atq; eloquentissimo.L.Crasso sæpe auditũ est:cum se nullius rei tam pœnitere diceret:q̃ q;.C.Carbonẽ unq̃ in iudiciũ uocauisset.Minus enim liberas omnium uoluntates rerũ habebat.Et uitam suam pluribus q̃ uellet obseruari oculis arbitrabatur.Atq; ille his præsidiis ingenii fortunæque munitus:tamen hac cura cõtinebat quam sibi nondum confirmato consilio sed ineunte etatæ susceperat.Quominus etiam Perspicitur eorum uirtutis & integritas:qui ad hanc rem adolescentuli quã qui iam firmata ætate descendunt.Illi enim antequam potuerunt existimate quanto liberior uita sit eorum qui neminem accusauerint:gloriæ causa atq; ostentationis accusantinos qui iam & quid facere & quantulum iudicare possemus ostendimus:nisi facile cupiditates nostras teneremus:nunquam ipsemet nobis præcideremus istam licentiam libertatemq; uiuendi atque hoc plus oneris habeo quam qui cæteros accusarunt:si onus est id appellandum quod cum læticia feras ac uoluptate. Verũtamen hoc ego amplius suscepi quam cæteri quod ita postulatur ab omnibus ut ab iis se abstineant maxime uitiis:in quibus alterum repræhenderunt.furem aliquem ut rapacem accusaris:uitãda tibi semper erit omnis auariciæ suspicio:maleficum quempiam adduxeris aut crudelem: Cauendum erit semper nequa in re asperior aut inhumanior fuisse uideare:Corruptorem:Adulterum prouidendum diligenter ne q; in uita uestigium libidinis appareat. Omnia postremo quæ uindicaris in altero: Tibi ipsi uehementer fugienda

ſunt.Etenim modo accuſator: ſed ne obiurgator quidem ferendus eſt:is qui qd' ĩ altero uitium repræhen/
dit ĩ eo ipſe deꝑhendit'.Ego ĩ uno homine omnia uitia q̃ poſſunt ĩ hoie perdito nefarioq; eē rephēdo. nullū
eē indicium libidinis ſceleris audaciæ qd nō in unius iſtius uitam perſpicere poſſitis.Ego ĩ iſto reo legē hanc
Iud.mihi ſtatuo:uiuendū ita eē:ut iſti nō mō factis dictiſq; oibus:ſed ēt oris oculorūq; illa cōtumacia ac ſup/
bia quā uidetis:diſſimillimus eē hac ſemp fuiſſe uidear.Patior nō moleſte Iud.eam uitā q̃ mihi ſua ſpōte an/
tea iucūda fuerit:nūc iam mea lege & cōditione neceſſariam quoq; futurā.Et ĩ hoc homine ſæpe a me q̃ris.
Hortenſi qbus inimicitiis aut qua iniuria adductus ad accuſandū deſcēderim.Mitto iam rōem officii mei:
neceſſitudiniſq; Siculoꝝ de ipſis tibi inimicitiis reſpōdeo an maiores ullas inimicitias putas eē q̃ cōtrariasho
minum ſnias ac diſſimilitudines ſtudioꝝ.& uolūtatum:fidem ſanctiſſimā ĩ uita q putat:pōt ei nō inimicus
eē q Quæſtor Cōſulē ſuū cōſiliis cōmiſſis pecunia tradita rebus omnibus creditis ſpoliare relinquere prode/
re oppugnare auſus ſit:pudorē & pudicitiā q colit pōt aio æquo iſtius quottidiana adulteria meretriciam di
ſciplinam domeſticū lenocinium uidere:Qui religiones deoꝝ ĩmortalium retinere uult ei:q fana ſpoliarit:
oia qui ex Thēſaꝝ orbitis p̄dari ſit auſus inimicus nō eē q pōt:q iure æquo oēs putat eē oportere is tibi nō ĩ/
feſtiſſimus ſit cū cogitet uarietatē:libidinēq; decretoꝝ tuoꝝ:q ſocioꝝ iniuriis ꝓuinciarūq; icōmodis doleat
is ĩ te nō expilatione Aſiæ uexatione Pamphiliæ ſqualore & lachrymis ſiciliæ conciteē.Qui ciuium Roma.
iura ac libertatem ſanctam apd' omnes haberi uult:is nō tibi plus ēt quam inimicus eē debeat:cum tua uer
bera cum ſecures cū cruces ad ciuiū Ro.ſupplicia fixas recordeē:an ſi qua in re contra rem meam decreſſet:
aliqd iniuria iure me ei inimicū eē arbitrarer.Cū oia contra oium bonoꝝ rem cauſam rationem utilitatem
uoluntatēq; fecerit.Quæris cur ei ſim inimicus:cui.P.R.infeſtus ſit:q p̄ſertī plus ēt quam pars uirilis poſtu/
lat pro uoluntate.P.R.oneris ac muneris ſuſcipere debeam.Quid illa q̃ leuiora uidentur eē non cuiuſuis ani/
mū poſſunt mouere q; ad tuā ipſius amicitiam cæterorūq; omnium maioꝝ atq; nobilium faciliorem aditū
iſtius habet negtia:& audacia q̃ cuiuſq̃ noſtꝝ uirtus & ītegritas.Odiſtis hoium nouoꝝ induſtrias:deſpicitis
eoꝝ frugalitatē:pudorē cōtēnitis:ingeniū uero & uirtutē deꝑſam extictāq; cupitis.Verrē amatis: ita credo
ſi nō uirtute nō īduſtria nō inocētia nō pudore nō pudicitia at ſermōe at litteris at humanitate eius delecta/
mini.Nihil hoꝝ ē cōtraq; ſunt oia:cū ſummo ddecore ac turpitudīe cū ſingulari ſtultitia atq; ihumanitate
oblita.Huic homini ſi cuius domus patet utꝝ ea patere an hiare ac poſcere aliqd uideē:hūc uſi ianitores hūc
cubicularii diligūt hūc liberti uſi hūc ſerui ancillæq; amāt:hic cū uenit extra ordinē uocat' hic ſolus ītroduci
tur cæteri ſæpe frugaliſſimi hoies excludūt.Ex quo ītelligi pōt eos uobis eſſe cariſſimos:qui ita uxerunt:ut
ſine ueſtro præſidio ſalui eē non poſſint.Quid hoc cuiq̃ ferendū putas eē nos ita uiuere in pecunia tenui: Vt
prorſus nihil acqrere uelimus:ut dignitatem noſtram Populiq; Ro.beneficia nō copiis:ſed uirtute tueamur
iſtum rebus omnibus undiq; ereptis īpune eludentem circūfluere atq; habundare huius argento domos ue
ſtras huius ſignis & tabulis foꝝ comitiūq; ornari præſertī cū uos uro Marte his rebus oibus abūdetis:Ver/
rem eē q uras uillas ſuis manibus ornet.Verrē eē q cū.L.Mummio certet ut plures hic ſocioꝝ urbes q̃ ille ho
ſtium ſpoliaſſe uideat.Plures hic ſolus uillas ornamētis fanoꝝ q̃ ille fana ſpoliis hoſtium ornaſſe:& ipſe erit
ob eam rem uobis carior:ut cæteri libētius ſuo periculo uſis cupiditatibus ſeruiant:uerū hæc dicēt alio loco
& dicta ſunt.Nūc pficiſcemur ad reliqua:ſi pauca ante erimus a uobis Iud.deꝑcati ſupiore oium oratiōe p at
tētos uros aios habuimus.Id fuit nobis gratū admodū.ſed multo erit gratius ſi reliq̃ uoletis attendere pro/
pterea qd' ĩ his oibus quæ antea dicta ſunt:erat quædā ex his uarietate ac nouitate reꝝ ac criminū delectatio
Nunc tractare cauſam inſtituimus frumentariam quæ magnitudīe iniuriæ fere criminibus cæteris antecel/
lit iucūditatis ĩ agendo & uarietatis minus habebit uſa autē auctoritate & prudētia digniſſimū ē.Iu.in audiē
do diligentiam nō mius religiōi tribuere q̃ uoluptati.In hac cā frumentaria cognoſcēda hæc uobis ꝓponite
Iu.uos de rebus fortuniſq; ſiculoꝝ oium de ciuiū Ro.q arant ĩ Sicilia bonis:de uectigalibus a maioribus tra
ditis d uita uictuq; P.R.cognituros.Quæ ſi magna atq; adeo maxima uobis uidentur.q̃ uarie & q̃ copioſe di/
cātur expectare nolite.Neminē ueſtrū p̄terit Iu.omnē utilitatē opportunitatēq; ꝓuinciæ ſiciliæ:quæ ad com
moda.P.R.adiuncta ſit cōſiſtere ĩ re frumētaria maxīe in cæteris rebus adiuuamur ex illa prouīcia:hac uero
alimur ſuſtinemur.Ea cā tripartita Iu.erit in accuſatione:primū.n.de Decumano deinde de empto dicemus
frumēto poſtremo d æſtimato.Inter Siciliā cæteraſq; ꝓuincias Iu.in agroꝝ uectigaliū rationibus hoc inter/
eſt qd' cæteris aut ipoſitū uectigal certū qd' ſtipendiarium dicit:ut Hiſpanis cæteriſq; pœnoꝝ q̃ſi uictorie p̄
miū ac pœna belli aut cēſoria locatio cōſtituta ē:ut Aſia lege ſempronia.Siciliæ ciuitates ſic ĩ amicitiā fidēq; re
cepimus ut eodem iure eēnt quo fuiſſent eadē cōditiōe.P.R.pareret:q̃ ſuis antea paruiſſent.Per paucæ Sici/
liæ ciuitates ſunt bello a maioribus nrīs ſubactæ q̃ꝝ ager cū eēt publicus.P.R.factus tū illis ē reditus:is ager
a Cenſoribus locari ſolet.Fœderatæ ciuitates duæ ſunt quaꝝ Decumæ uenire non ſoleāt:Mamertina & Tau
romitana:qnq; p̄terea ſine fœdere īmunes ciuitates ac liberæ.Cēturipina Aleſina Segeſtana Haliciēſis Panor
mitana:p̄terea oīs ager Siciliæ ciuitatū Decumanus ē:Itemq; ante ip̄iū.P.R.ipſoꝝ Siculoꝝ uolūtate & iſti/
tutis fuit.Videte nūc maioꝝ ſapiētiā:q cū Siciliā tam opportunū ſubſidiū belli atq; pacis ad.R.P.adiūxiſſent
tanta cura Siculos tueri & retinere uoluerūt.Vt nō mō eoꝝ agris uectigal nouū nullum īponerent: ſed ne le
gem uenditionis Decumaꝝ:neue uendūdis aut tēpus aut locum commutarent:Vt certo tēpore anni:ut ibi/
dē ĩ Sicilia deniq; ut lege Hieronica uenderent uoluerunt eos ĩ ſuis rebus ipſos ītereſſe:eoꝝ aios nō mō lege
noua:ſed ne noie qdem legis nouo commoueri.Ita Decumas lege Hieronica ſemp uēdēdas cēſuerūt:ut iis
iucundior eſſet muneris illius functio:ſi eius Regis:q Siculis cariſſimus fuit:non ſolū iſtituta cōmutato īpio
uerūtiā nomē maneret.Hoc iure ante Verrē Pr.Siculi ſemp uſi ſunt:hic primus iſtituta oium cōſuetudinē
a maioribus traditā cōditionē amicitiæ cōuellere & cōmutare auſus ē.Qua in re primum illud repræhendo

& accuſo cur ĩ re tã ueteri tã uſitata qcq̃ noui feceris? ĩgenio aliquid aſſecutus es? tot homines ſapientiſſimos qui illam prouinciã ante te tenuerũt:prudẽtia cõſilioq; uiciſti? Eſt tuum ẽ ingenii prudẽtiæq; tuæ do hoc tibi & cõcedo. Scio te Romæ cũ Pr.eẽs edicto tuo poſſeſſiões hæreditatum ad alienos a primis hæreditatibus ad ſecũdos:a legibus ad libidiné tuã tranſtuliſſe. Scio te edicta ſuperioꝝ oĩum correxiſſe & poſſeſſiones hæreditatũ nõ ſecũdũ eos:q proferrẽt:ſed ſecundũ eos q dicerẽt teſtamẽtum factum dediſſe:eaſq; res nouas:abs te plates & iuentas magno tibi quæſtu fuiſſe ſcio:eundẽq; te nemini Cẽſorias quoq; leges ĩ ſartiſtectis exigẽdis tollere & cõmutare ne is redimeret:cuia res eẽt ne pupillo tutores propiqq; cõſulerent:quominus fortunis oĩbus euerteret exiguã diẽ pfiniri operi:quo cæteros ab negocio excluderes:ipſe in tuo redemptore nullã certã diẽ obſeruares. Quãobrẽ nouã legẽ te ĩ decumis ſtatuiſſe nõ miror hoĩem ĩ edictis Prætoriis ĩ Cẽſoriis:legibus tã prudentẽ tã exercitatũ nõ inq̃ miror te aliquid excogitaſſe:ſed quod tua ſponte ĩ iuſſu Populi: ſine ſenatus auctoritate iura pũinciæ Siciliæ mutaris:id repræhendo id accuſo. L. Octauio:&. C. Cottæ Conſulibus ſi uatus permiſit ut uini & olei decumas & frugũ minutaꝝ quas ante te q̃ſtores ĩ ſicilia uendere conſueſſent Romæ uẽderẽt:legẽq; his rebus:quã ipſis uideret:edicerent. Cũ locatio fieret publicani poſtularũt q̃ſdã res:ut ad legẽ adderẽt:neq; tamen a cenſoriis cæteris legibus recederent:Cõtradixit is q caſu tum Romæ fuit tuus hoſpes Verres:hoſpes ĩ quam & familiaris tuus Sthenius hic Thermitanus Conſules cãm cognouerũt cum uiros primarios atq; ampliſſimos ciuitatis multos in conſilium aduocaſſent de cõſilii ſnĩa pnunciarunt ſe lege Hieronica uendituros. Ita ne uero prudẽtiſſimi uiri ſumma auctoritate præditi: quibus Senatus legum dicendarum ĩ locandis uectigalibus omnẽ poteſtatẽ permiſerat. Po. q. Ro. idem iuſſerat: ſiculo uno recuſante amcuriplificatione uectigalium nomẽ Hieronicæ legis mutare noluerũt. Tu hõ minimi cõſilii nullius auctotatis ĩ iuſſu. P. ac Se. Tota ſicilia recuſante cũ maxio detriméto atq; adeo exitio uectigaliũ totã Hieronicam legẽ ſuſtuliſti? At quam legem corrigit Iud. atq; adeo totam tollit acutiſſime ac diligentiſſime ſcriptam:quæ omnibus cuſtodiis ſubiectum aratorem Decumano tradit:ut neq; in ſegetibus neq; ĩ aeris neq; in horreis neq; ĩ amouendo neq; in aſportando fruméto grano uno poſſet arator ſine maxia pœna fraudare Decumanum. ſcripta lex ita diligenter ẽ:ut eum ſcripſiſſe appareat:qui alia uectigalia nõ haberet ita acute ut ſiculũ ita ſeuere ut Tyrãnum:qua lege ſiculis tamen arare expediret:Nam ita diligenter cõſtituta ſunt iura Decumani:ut tamen ab inuito aratore plus Decuma nõ poſſit auferri. Cum hæc eſſent ita cõſtituta Verres tot annis atq; adeo ſeculis inuentus eſt:qui hæc nõ cõmutarit:ſed euerterit:ea quæ iam diu ad ſaluté ſocioꝝ utilitatem Reip. P. compoſita comparataq; eſſent ad ſuos improbiſſimos quæſtus cõuerteret:qui primum certos inſtituerit nomĩe Decumanos re uera miniſtros ac ſatellites cupiditatum ſuaꝝ: per quos oſtendam ſic prouinciam per triẽnium uexatam atq; uaſtatam Iud. ut eam multis annis multorum ĩnocentia ſapiẽtiaq; recreare nequeamus. Eoꝝ omniũ qui Decumani uocabant principes erat Qu. ille Apronius quẽ uidetis. de cuius ĩprobitate ſingulari grauiſſimaꝝ Legationũ querimonias audiſtis. Aſpicite Iu. uul tũ hominis & aſpectũ & ex ea cõtumacia quã hic ĩ perditis rebus retinet illos eius ſpiritus ſicilienſes:quos fuiſſe putetis:cogitate ac recordamini:hic ẽ Apronius quẽ ĩ prouincia tota Verres cum undiq; nequiſſimos homines conquiſiſſet:& cũ ipſe ſecum ſui ſimiles duxiſſet nõ paꝝ multos:nequitia luxuria audacia ſui ſimillimũ iudicauit. Itaq; iſtos iter ſe perbreui tẽpore nõ res nõ rõ non cõmendatio aliqua:ſed ſtudiorum turpitudo ſimilitudoq; cõiunxit. Verris mores ĩprobos ĩpuroſq; noſcitis:fingite uobis ſi poteſtis aliquem q in omnibus iſtis rebus par ad oĩum flagitioꝝ nefarias libidines eſſe poſſit. Is erat Apronius ille qui ut ipſe non ſolũ uita:ſed ẽt corpore atq; ore ſignificat ĩmenſa aliqua uorago eſt:aut gurges uitiorum turpitudinumq; omnium. Hunc in omnibus ſtupris in fanoꝝ expilationibus hunc ĩ impuris conuiuiis principem adhibebat: tãtamq; habebat moꝝ ſimilitudo coniunctionem atq; concordiam:ut Apronius qui aliis inhumanus ac barbarus iſti uni cõmodus & diſertus uideret:ut quẽ oẽs odiſſent:neq; uidere uellent:ſine eo iſte eſſe nõ poſſet. ut cum alii ne conuiuiis quidẽ iiſdẽ quibus Apronius:hic iiſdẽ ẽt poculis uteret. Poſtremo ut odor Apronii teterrimus oris & corporis quem ut aiunt ne beſtiæ quidẽ ferre poſſent:uni iſti ſuauis & iucundus uideret: ille erat ĩ tribunali proximus in cubiculo ſolus:in conuiuio dominus:ac tum etiam maxime cum accubante prætextato filio in conuiuio ſaltare nudus cœperat. hunc uti dicere inſtitui principem. Verres ad euertendas fortunas aratoꝝ uexandas diripiendaſq; eſſe uoluit huius audaciæ nequiciæ crudelitati fideliſſimos ſocios optimoſq; ciues ſcitote hoc Pr. traditos Iud. atq; addictos fuiſſe nouis inſtitutus & edictis tota Hieronica lege quemadmodũ ante dixi reiecta & repudiata. Primum edictum Iu. audite pclaꝝ quantum Decumanus edidiſſet aratorẽ ſibi decumæ dare oportere:ut tantum arator Decumano dare cogeret:quomõ? quantum poſcerit Apronius dato:qd eſt hoc? utꝝ Pret. inſtitutum in ſocios an in hoſtes uictos inſani edictum atq; imperium tyrãni? Ego tãtũdem quantum ille poſcerit? poſcet omne quantum & arauero:quid oẽ? plus imo ẽt inquit ſi uolet:quid tum? quid cenſes? aut dabis:aut contra edictum feciſſe damnabere per deos immortales qcquid eſt hoc:ueriſimile enim non ẽ:ſic mihi perſuadeo Iud. Tametſi omnia in iſtum hominem cõuenire putetis:tũ hoc uobis falſum uidri. ego. n. cũ hoc tota ſicilia diceret:tũ affirmaſ nõ auderẽ:ſi hæc edicta nõ ex ipſius tabulis totidẽ uerbis recitaſ poſſem ſicuti faciã:da q̃ſo ſcribæ recitet ex codice. Recita. EDICTVM. de pfeſſione negat me recitare totũ nã id nutu ſignificare uideť:quid prætereo? an illd ubi caues: Tamen Siculis:& miſeros reſpicis aratores. Dicis enim ut in decumanum ſi plura ſuſtulerit q̃ debitũ ſit:ĩ octuplum iudicium daturum eſſe. Nihil mihi placet prætermitti recita hoc quoq; q; poſtulat totum. Recita EDICTVM. de iudicio: in octuplum iudicio: ut arator Decumanum perſequat miſeꝝ atq; iniquum ex agro hoĩes traduci ĩ foꝝ ab aratro ad ſubſellia:ab uſu rerum ruſticaꝝ ad inſolitam litem atque iudicium: cum oĩbus ĩ aliis uectigalibus Aſiæ Macedoniæ Hiſpaniæ Galliæ Africæ Sardiniæ ipſius Italiæ:quæ ad ue/

ctigalia sunt:cū ī his inq̃ rebus oībus publicanus petitor ac pignerator non ereptor neq; possessor soleat esse. Tu de optimo de iustissimo de honestissimo genere hoīum hoc ē de aratoribus ea iura cōstituebas.quæ oī/bus aliis essent cōtraria.Vtq; est æquius Decumanū petere an aratorē repetere iudiciū ītegra re an ꝑdita fieri eum q manu qeserit an eum qui digito licitus sit possidere? Quid qui ī singulis iugis arant q ab opere ipsi nō recedūt.Quo ī numero magnus ante te Pr.numerus magna multitudo siculoq; fuit:qd facient: cū dederit: Apronio:q; poposcerit relinquēt arationes? relinquent larem familiarē suū? Veniēt Syracusas ut te pr.uidelicet æquo iure.Apronīū delitias ac uitā tuā iudicio recuperatorio persequant? Veq; esto:reperietur aliqs fortis experiens arator q cū tātum dederit Decumano:q̃tum ille deberi dixerit iudicio repetat & pœnam octupli persequat.Expeto uī edicti.seueritatē Pr.faueo aratori:cupio octupli dānari Apronium quid tandem postulat arator:nihil nisi ex edicto iudiciū ī octuplū qd apronius? nō recusat qd pr.iubet Recuperatores reicere decurias? scribamus quas decurias? de cohorte mea reicies īqt qd ista cohors quoq; hoīum est? Voluiii Aruspicis & Cornelii Medici & hoq; canum quos Tribunal meum uides lambere.Nā de cōuentu nullū unq̃ Iudicē nec Recuperatorē dedit iniquos decumanis oēs dicebat esse:qui unā agri glebā possiderent ueniendum erat ad eos cōtra Apronium q nondū etiā Aproniani cōuiuii crapulā exalassent O præclaq; & cōmemorādū iudicium o seuerum edictum o tutum perfugium aratorum atq; ut ītelligatis cuiusmodi ista audacia ī octuplum cuiusmodi istius de cohorte recuperatores æstimati sint.Sic attendite:Ecquem putatis Decumanum hac licētia permissa:ut tātum ab aratore quātū poposcisset:auferret? plusquam deberetur poposcisse cōsiderate cum uestris animis uos metipsi ecquem putetis præsertim cum id nō solum sine auaricia sed ēt īprudētia accidere potuerit multos necesse ē.At ego oēs dico plusquam Decumas obstulisse cædo mihi unū ex triēnio præturæ tuæ qui octupli damnatus sit.Nemo erat uidelicet aratorum qui iniuriam sibi factam q̃ri posset.Nemo Decumanorum qui grano amplius sibi q̃ deberet.deberi professus esset.immo uero contra rapiebat & asportabat q̃tum a quoq; uolebat.Apronius oībus aūt locis aratores spoliati ac uexati quærebāt:neq; tamē ullum iudicium reperiet.Quid ē hoc uiri fortes honesti gratiosi tot Siculi tot Equites Ro.ab homine nequissimo ac turpissimo læsi pœnam octupli sine ulla dubitatione cōmissam non persequebantur.Quæ cā quæ rō ē una illa Iud.q̃ uidetis:q; ultro etiam illusos se & irritos ab iudicio discessuros uidebant.Etenim qd esset iudicium cū e Verris turpissimo flagitiosissimoq; comitatu tres recuperatorum nomine assedissent assecla istius non a patre ei traditi sed a meretricula cōmendati ageret uidelicet causam arator nihil sibi frumēti ab Apronio relictum bona sua ēt direpta:se pulsatum uerberatūq; diceret.Conferrent uiri boni capita de comessatione loquerentur inter se ac de mulierculis si quas a pr.abeuntes possent deprehendere res agi uideretur.Surrexisset Apronius noua dignitas publicani non ut Decumanus squaloris plenus ac pulueris: Sed unguentis oblitus uino uigiliisq; lāguidus oīa prio motu ac spiritu suo uini unguenti corporis odore complesset:dixisset hæc quæ uulgo dicere solebat nō se Decumas emisse:sed bona sortunasq; aratorum nō se Decumanum esse Apronium:sed Verrem alteq; dominū illorum ac Tyrannū.Quæ cū dixisset.illi uiri optimi de cohorte istius Recuperatores nō de absoluendo Apronio deliberarent:sed quærerēt quomodo petitorē: ipsum apronio ꝑmisissent. Vt quantum uellet posceret quantum poposcisset:auferret:hoc tibi defensionis: ad iudiciū tuum comparabas habuisse te edictū Recuperatores datuq; ī octuplum si mehercule ex omni copia cōuentus Syracusani splendidissimorum hominum honestissimorumq; faceres potestatem aratori nō modo reiiciendi sed ēt sumendi recuperatores tamē hoc nouum genus iniuriæ ferri nemo posset.Te cū tuos omnes fructus publicano tradidisses:& rem de manibus amisisses:Tum bona tūa repetere ac persequi liti atq; iudicio.Cum uero uerbo iudicium sit in edicto re quidem uera tuorum comitum hominū nequissimorum collusio.Cum Decumanis sociis tuis atq; adeo procuratoribus tū audes illius iudicii mentionē facere? præsertim cum id nō mō oratione mea.sed ēt re ipsa re fellatur cum in tantis īcommodis aratorum iniuriisq; Decumanorum nullū ex isto ꝑclaro edicto non modo factum:sed ne postulatum qdem iudicium iueniatur erit tamē ī aratores lenior:q̃ uideat.Nam q in decumanos octupli iudicium se daturum edixit: idem habuit ī edicto se in aratorē ī q̃druplū datuq;:qs hūc audet dicere aratoribus īfestū aut inimicū fuisse quanto lenior ē q̃ ī publicanū? edixit ut qd Decumanos edidisset sibi dari oportere:id ab aratore Magistratus Siculus exigeret:qd dereliqt iudicii:q; ī aratorē dari posset? nō malū ē inqt esse istā formidinē:ut cū exactū sit ex aratore tū ne se cōmoueat reliquus metus iudicii sit:si iudicio a me uis exigere:remoue Siculū Magistratū si hanc uī adhibes:qd opus est iudicio? Quis porro erit:q nō malit Decumanus tuis dare:qd poscerēt:q̃ ab assecliis tuis q̃drupli condēnari? Illa uero præclara est clausula edicti:q; oīum cōtrouersariū q̃ eēnt īter aratorē & Decumanū si uter uelit:edicit se Recuperatores datuq; primū quæ pōt eē cōtrouersia:cū is q petere debet aufert? & cū is nō q̃tū debet:sed quātū cōmodū ē:auferat? Ille āt unde ablatum est:iudicio suū recupare:nullo mō pōt? deide ī hoc hō lynceus ēt callidus ac ueterator eē uult:q; ita scribit:si uter uolet recupatores dabo Quā lepid se furari putat? utriq; facit ptātē.sed utrū ita scripserit:si uter uolet an si Decūanus nihil īterest arator.n.tuos istos recupatores nūqd uolet? qd? illa cuiusmōi sunt:q̃ ex tpe ab aprōio admōitus edixit.Qu. Septitio hōestissimo hoīe eqteq;.R.resistēte Aprōio & affirmāte se plus decūa nō datuq; exorit pecularie edictū repētinū ne qs frumētū de area tolleret anteq̃ cū Decumano pactus eēt:ferebat hāc quoq; iniqtatē Septitius & hymbri frumētū corrūpi ī area patiebat.Cū illd edictū repente:uberrimū & q̃stuosissimū nascit:ut ante Cal.sexti.omnes decumas ad aquā deportatas haberēt hoc edicto nō siculi.nā eos qdē iam superioribus edictis satis perdiderat atq; afflixerat: sed isti ipsi Eqtesq; Roma.qui suum ius retinere se cōtra aproniū posse: erant arbitrati splendidi homines & aliis Prætoribus gratiosi uincti Apronio traditi sunt:attēdite.n. cuiusmōi edicta sunt:ne tollat īqt ex area:nisi erit pactus satis hæc magna uis ē ad iniq; paciscēdū.Malo.n.plus dat

q̃ non maturæ ex area tollere. At ista ui Septitium & nonnullos Septitii similes non cohercet: qui ita dicunt ne tollã potiusq̃ paciscor his hoc appõit. dportatũ habeas ante Cal. sextilis dportabo igit nisi pactus eris nõ cõmouebis sic dportãdi dies pstituta tollere cogebat ex area cohibitio tollẽdi nisi pactus eẽt: uĩ adhibebat pactiõi nõ uolũtate iã uero illd nõ solũ cõtra legẽ Hieronicã nec solũ cõtra cõsuetudinẽ supior sed ẽt contra oia iura siculor q̃ habent a. S.P.q.R. ne extra suũ for uadimõium pmittere cogãt. Statuit iste ut arator Decumão qd uellet Decumãus uadimõium pmitteret: ut hic quoq aprõio cũ ex Leõtinio usq lilybeũ aliquẽ. uadret ex miseris aratoribus calũniãdi q̃stus accederet: q̃q̃ illa fuit ad calumniã singulari cõsilio repta rõ q edixerat ut aratores iugera satiõum suar pfiterẽt. q̃ res tum ad pactiões iniqssimas magã uĩ hũit: sicut ostendemus nec ad ullã utilitatẽ Reip. ptinuit tum uero ad calũnias: i q̃s omnes iciderent quos uellet aprõius: ut. n. qsq cõtra uoluntatẽ eius dixerat ita ĩ eum iudiciũ d pfessiõe iuger postulabat cuius iudicii metu magnus a multis frumenti numerus ablatus magnæq pecuniæ coactæ sunt nõ quo iuger numer uere pfiteri eẽt difficile aut ãplius etiã pfiteri. qd. n. ĩ eo piculi eẽ posset: sed cã erat iudicii postulãdi qd ex edicto pfessus nõ eẽt: iudiciũ ãt qd fuerit isto pr. si q̃ cohors & q cõitatus fuerit meministis scire debetis: qd igit ẽ q ex hac iniqtate nouor edictor itelligi uelĩ lu. iiuriã ne factã sociis: at uidtis auctoritatẽ supior repudiatã nõ audebit negare tãtum aprõium isto Pr. potuisse cõfiteat necesse ẽ: sed uos fortasse q uos lex cõmouet: id ĩ hoc loco q̃ritis nũc q̃s ex hisce rebus pecunias cœpit docebo cœpisse maxias oẽsq eas iniqtates de qbus antea dixi: sui q̃stus cã cõstituisse cõuicã: si prius illd pugnaculũ quo cõtra oẽs meos ipetus usur se putat ex defensiõe eius deiecero: magno iqt dcumas uãdidi: qd ais: an tu decumas hõ audacissime atq amẽtissime uẽdidisti: tu ptes eas q̃s te. S.P.q.R. uoluit: an fructus itegros atq ado bõa fortunasq aratorõẽs uẽdidisti: Si palã pco iussu tuo pdicasset: nõ dcumas frumẽti: sed dimidias uenir ptes & ita emptores accessissent: ut ad dimidias ptes emẽdas: Si pluris uẽdidisses tu dimidias q̃ cæteri dcumas cui nã mir uideret: qd uero si pco dcumas pnunciauit re uera hoc ẽ lege edicto cõditiõe plus ẽt q̃ dimidiæ uenierũt: tũ hoc tibi pclar putabis: te pluris q ĩ licebet q̃ cæteros q nõ oportebat: uẽdidisse: pluris uẽdidi dcumas q̃ cæteri: qbus rebus id assecutus es inocẽtia: aspice ædẽ castoris deide si audes fac mentionẽ inocentiæ diligẽtiæ: codicis lituras tui cõtẽplare Sthenii Thermitãi nomie deide audete dicer diligẽtẽ igenio. q testes iterrogari priore actiõe nolueris: & iis tacitũ os tuũ pbere maluerís: q̃uis & te & patronos tuos igeniosos eẽ dicito. q̃re igit id q ais: assecutus es: magna ẽ. n. laus si supiores cõsilio uicisti: posteriotibus exẽplũ atq auctoritatẽ reliqsti tibi fortasse idõeus fuit nẽo: quẽ imitarere. at te uidelicet iuẽtorem rer optiar ac pricipẽ imitabũt oẽs. Quis arator te Pr. decumã ddit: q̃s duas: q̃s nõ maxio se affectũ bũficio putauit cũ tribus decumis p una defungeret: pter paucos q pp societatẽ furtor tuor nihil oio dederũt: Vide iter iportunitatẽ tuã Senatusq bõitatẽ qd iterfit. senatus cũ tẽporibus Rei. p. cogit: ut dcernat ut alteræ decumæ exigãt ita decernit ut pecunia p his decumis soluat aratoribus: ut qd plus sumit: q̃ dbetur idẽ nõ auferri putet. tu cũ tot decumas nõ. S.C. sed nouis edictis tuis nefariisq istitutis exigeres: & eriperes: magnũ te fecisse arbitrabare si pluris q̃. L. Hortensius pr istius Qu. Hortensii q̃ Gn. Põpeius. q̃. M. Marcellus q ab æqtate ab lege ab istitutis nõ recesserũt. An tibi unius anni aut biẽni ratio habẽda fuit: salus puinciæ cõmoda rei frumẽtariæ rõ Rei. p. satis frumẽti ex Sicilia suppeditaret & aratoribus tũ arare atq agros colere expediret qd effecisti: qd assecutus es: ut Pr. te nescio qd ad decumas accederet: deserendas aratiões reliquendasq curasti. Successit tibi. L. Metellus tu inocentior q̃ Metellus tu laudis & honoris cupidior: tibi. n. Cõsulatus q̃rebat: Metello paternus honor & hauitus negligebat. Multo mioris uendidit nõ mõ q̃ tu sed ẽt q̃ q ante te uendiderunt. Quæro si ipse excogitare nõ poterat: quẽadmodũ q̃ plurio uenderet ne tua recẽtia pximi Pr. uestigia pseq poterat: ut tuis pclaris abs te pricipe inuẽtis & excogitatis edictis atq istitutis uteret: ille uero cũ se Metellũ minime fore purasset si te ulla ĩ re imitatus esset: q ab urbe Roma q nemo unq̃ post hoium memoriã fecit cũ sibi ĩ puiciã pficiscẽdũ putaret: literas ad siciliæ ciuitates misit: p q̃s hortat & rogat ut arẽt & serãt ĩ beneficio. P.R. hoc petit aliq̃to ante aduentũ suũ & simul ostendit se lege Hieronica uẽditur. hoc ẽ ĩ oĩ rõe decumar nihil isti simile factur. Atq hoc nõ cupiditate aliq̃ scribit adductus ut ĩ aliẽnã prouinciã. mittat lras ante tps: sed cõsilio ne si tps satiõis pterisset: granũ ĩ sicilia puicia nullũ haberemus: cognoscite Metelli lras. Recita EPISTOLAM. L. METELLI. Hæ lræ Iud. L. Metelli quas audistis: hoc q̃tũ ẽ ex Sicilia frumẽti hornotini exarauerũt glebã cõmosset ĩ agro Decumano Siciliæ nemo. Si Metellus hãc epistolã nõ misisset qd Metello diuinitus hoc uenit ĩ mentẽ: an ab Siculis q Romã frequẽtissimi cõuenerãt negociatoribus q Siciliæ doctus ẽ: quor q̃ti cõuentus ad Marcellos antiqssimos Siciliæ patronos: q̃ti ad. Gn. Põpeiũ Cõsu. Designatũ cæterosq illius puinciæ necessãrios fieri soliti sint: q̃s ignorat: q qdẽ iudiciũ nullo unq̃ de hoie factũ ẽ: ut absens accusaret ab iis palã quor ĩ bona liberosq summũ iperiũ ptãtẽq haberet: tãta uis erat iniuriarũ ut hoies qd uis ppeti q̃ nõ de istius prauitate & iniuriis deplorare & cõqueri mallent. Quas lras cũ ad oẽs ciuitates ppe suppliciter misisset Metellus tamẽ antiquũ modũ satiõis nulla ex parte exeq potuit. Diffugerãt enĩ pmulti id qd ostendã nõ solũ aratiões: sed ẽt sedes suas patrias istius iniuriis exagitati reliq̃rãt. nõ me hercule criminis augendi cãm dicã Iud. sed quem accepi ipe oculis aioq sensum: hũc uere apd uos & ut potero planissime exponam. Nam cũ q̃ triennio post in Siciliam uenissem: sic mihi affecta uisa ẽ ut hæ terræ solent: ĩ qbus bellũ acerbũ diuturnũq uersatũ ẽ quos ego campos antea collesq nitidissimos uiridissimosq uidissem: hos ita uastatos nunc ac desertos uidebam. Vt ager ipse cultorem desiderare ac lugere dominũ uideret Herbitensis ager & Aetnensis: Murgentinus Assorinus Macharensis Agimensis ita relictus erat ex maxima parte ut non solum iugerum: sed etiam dominor multitudinẽ q̃reremus. Athimẽsis uero q solebat eẽ cultissimus & q caput est rei frumẽtariæ Cãpus Leõtinus cuius antea spes hæc erat ut cũ obsitũ uidisses: ãnonæ caritatẽ nõ uerere: sic erat dformis atq horridus ut in uberrimas siciliæ partes Siciliã q̃remus: labefactarat:

enim uehemēter arator iam superior annus ꝓximus uero funditus euerterat. Tu mihi ēt audes mētionem facere decumarꝝ? Tu ī tanta acerbitate ī tot & tantis iniuriis cū ī arationibus & ī earꝝ rerꝝ iure prouincia Sicilia consistat: euersis funditus aratoribus relictis agris cū ī prouincia tā locuplete ac referta nō cū rem: sed nespē qdē ullā reliq̄ cuiq̄ feceris aliqd te populaꝝ putabis hēre cū dices te pluris q̄ cæteros decumas uēdidisse? q̄ si uero aut. P. R. hoc uoluerit aut senatus hoc tibi mandauerit ut cū oēs aratorꝝ fortunas decumarꝝ noīe eriperes: ī posterꝝ fructu illo cōmodoq̄ rei frumētariæ. P. R. priuares deīde si q̄ parte tuæ ꝑdæ ad summā ḋcūarū addidisses bene de. P. R. meritus uiḋre atq̄ hæc perind loquor q̄si in eo sit iniqtas eius reprahēdenda: qḋ ꝓp gloriæ cupiditatem ut aliquos summa decumarꝝ uinceret: acerbiorē legē duriora edicta iterposuerit omnium supiorem auctoritatē repudiarit. Magno tu decumas uendidisti. qd si doceo nō minus te domū tuam euertisse q̄ Romā misisse ḋcumarꝝ noīe? Quid habet populare rō tua cū ex prouincia. Po. Ro. æquā partem tu tibi sumpseris: atq̄ po. ro. miseris. Qḋ si duabus partibus doceo te amplius frumēti abstulisse: q̄ P. R. misisse tū ne putamus patronū tuū ī hoc crimīe ceruiculā iactaturꝝ & populo se ad coronā daturꝝ. Hæc uos ātea Iud. audistis: uerꝝ fortasse ita audistis: ut auctorē rumorꝝ haberetis: sermonēq̄ hoīum cognoscite nunc inumerabilē pecuniā frumēterio noīe ereptā ut simul illā quoq̄ eius uocē probā agnoscatis: q se uno q̄stu decumarꝝ oīa sua ꝑicula redēptuꝝ eē dicebat audiuimus hoc iā diu Iud. nego q̄nq̄ eē uērum q sæpe audierit socios istius fuisse ḋcumanos. Nihil aliḋ arbitror ī istū falso eē dictum ab iis q male ḋ isto existimarīt: nisi hoc. nam socii putādi sunt: quos ī terres cōmunicata ē. Ego rē totā fortunasq̄ aratorꝝ oēs istius fuisse dico. Apronīū Venerioq̄ seruos. qḋ isto Pr. fuit nouū genus Publicanorꝝ cæteroq̄ Decumāos ꝓcuratores istius q̄stus: cōministros rapinarꝝ dico fuisse. Quō hoc doces? quō ex locatiōe illa colūnarꝝ docui: istū eē ꝑdatū opior ex eo maxime qḋ iniq̄ legē nouāq̄ dixisset. Quis. n. unq̄ conatus ē iura oīa & cōsuetudinē oīum cōmutare cū uituperatione sine quæstu? pergam atq̄ insequar longius ī qua lege uendḋbas: quo pluris uenderes. Cur iam addictis uenditisq̄ decumis cum iam ad summam Decumarꝝ nihil ad tuū quæstum multū possit accedere subito atq̄ ex tpe noua nascebātur edicta. Nā ut uadimoniū Decumano quocunq̄ is uellet ꝓmitteret: ut ex area nisi pactus eēt: arator ne tolleret cal. sextilis. Decumas ḋportatas haberēt. Hæc oīa iam uenditis Decumis anno tertio te edixisse dico. Quæ si Reip. cā faceres ī uendundo eēnt pronunciata: qa tua cā faciebas qḋ erat imprudētia ꝑtermissum id q̄stu ac tpe admonitus reprahēdisti. Illḋ uero cui probari pōt: te sine tuo quæstu ac maxīo q̄stu tantā tuā infamiā tātum capitis tui fortunarūq̄ periculū neglexisset? cum totius Siciliæ quotidie gemitus querimoniasq̄ audires cum ut ipse dixisti: reum te fore putares cū huiusce iudicii discrimen ab opinione tua nō abhorreret: paterere tamē aratores indignissimis iniuriis uexari ac diripi: profecto q̄q̄ es singulari crudelitate & audacia tamē abs te totā alienari prouiciā tot honestissimos tibi inimicissimos fieri nolles nisi hanc rōem & cogitationē salutis tuæ pecuniæ cupiditas ac ꝑsens illa ꝑda superaret. Et. n. quoniā summā & numerū iniuriarꝝ Iud. uobis nō possum exponere: sigillatī aūt ḋ uniuscuiusq̄ icōmodo dicere īfinitum est: genera ipsa iniuriarꝝ q̄so cognoscite. Nympho ē Centuripinus hō gnauus & īdustrius experientissimus: ac arator diligentissimus is cū arationes magnas conductas haberet: q̄ hoīes ēt locupletes sicut ille est: ī Sicilia facere cōsueuerūt easq̄ magna īpensa magno īstrumento tueret: tanta ab isto iniqtate oppressus ē: ut non mō arationes reliqueret sed ēt ex sicilia ꝓfugeret. Romāq̄ cum multis una ab isto eiectis ueniret: fecit ut Decumanus Nymphonē uocaret ex edicto illo ꝑclaro qḋ nullā ad aliā rem nisi ad huiusmōī q̄stus ꝑtinebat: numerꝝ iugerꝝ ꝓfessum nō esse. Nympho cū se uellet æquo iudicio ḋfendere: iste uiros optimos recuperatores: dat eūdem illum medicū Cornelium: is est Artimidorus Pergameus: q ī sua patria dux istī quōdā & magister ad dispoliādum Dianæ tēplum fuit. & Aruspicē Volusianum & Valerium ꝑconem. Nympho anteq̄ plane cōstitit: cōdemnat. Quāti fortasse q̄ritis nulla erat edicti pœna certa frumenti eius oē q̄ ī areis eēt. sic apronius ḋcumanus nō ḋcumā debitā nō frumentū remotū atq̄ cælatū sed tritici septē milia medium ex Nymphōis aratiōibus edicta pœna nō redēptiōis aliquo iure tollit. Xenōis Meneni nobilissimi hoīs uxoris fūdus erat colono locatus colonus q̄ Decumāorꝝ iiurias ferre nō poterat ex agro ꝓfugerat. Verres ī Xenōem iudicium dabat illḋ suū dānatorium ḋ iugerꝝ ꝓfessiōe. Xenō ad se ꝑtinerē negabat: fundū ellocatū eē dicebat. Dabat testes iudicium si pareret iugera eiusmōī fundi eē plura q̄ colōus eēt ꝓfessus: tū ut Xenō dānaret: dicebat ille nō mō nō arasse se id q̄ satis erat: sed ne dūm eius eē fundi nec locatorē: uxorē esse eā īpam suū negocium gerē īpam locauisse. Defendḋbat Xenonē hō summo splēdore & summa auctoritate ꝑditus. M. Cossetilus. Iste nihilomīus iudiciū. HS. lxxx. dabat ille tāetī recupatores ḋ cohorte latronū sibi parari uiḋbat: tamē iudiciū acceptuꝝ se esse dicebat. Tū iste magna uoce Veneriis īpat: ut Xenonē audirēt dum res iudicaret hoīem: ut asseruarent cum iudicatum sit: ad se adducāt. & illḋ simul dixit: se nō putaꝝ illum si ꝓp diuitias pœnas dānatōis cōtemneret ēt uirgas cōtemnerē: hac ille ui & hoc metu adductus tātum ḋcumāis q̄tum iste īpauit exoluit. Polemarchus est mirgentīus uir bōus atq̄ hōestus is cum ꝓ iugeribꝰ qnq̄gīta medīna. d. cc. ḋcumæ īparent qḋ recusabat pomum ad istum ī ius eductus est: & cum iste ēt cubaret: ī cubiculum ītroductus est: q̄ nisi mulieri & ḋcumāo patebat alii nemini ibi cum pugnis & calcibus cōscissus esset: q. d. cc. medīnis ḋcidere noluisset mille ꝓmisit. Eubulides est Grispus Centuripius hō tum uirtute & nobilitate dōī suæ tum etiā pecunia priceps huic hōī Iud. hōestissime ciuitatis hōestissimo nō mō frumenti scitote sed uite & sanguinis tātum relictum esse q̄tum Aprōii libido tulit. nā ui malo plagis adductus est: ut frumenti daret: nō q̄tum haberet: sed q̄tum cogeret. Sostratus & Numenius & Nymphodorus: eiusdem ciuitatis cum ex agris tres fratres cōsortes ꝓfugissent: q̄ iis plus frumenti īpabat: q̄ q̄tum exararāt hoībus coactis ī eorꝝ aratiōes Apronius uenit oē īstrumentū diripuit: familiā abduxit pecus abegit: Posteaq̄ ad eū Nymphodorus uenisset ætnā: ac oraret ut sibi sua rēstituerēt hoīem corripi ac suspēdi iussit īoleastro quodā q̄ ē arbor Iud. ī foro tā diu pepēdit ī ar

bore ſocius amicuſq; P.R.i ſocioꝝ urbe ac foro colonus aratorq; ueſter q̃ diu uoluntas Apronii tulit.Gene/
ar iam dudũ inumerabiliũ iniuriaꝝ Iud.ſingulis noibus,pfero:iſinitã multitudiné iniuriaꝝ ptermitto.uos
ante oculos aiosq; ueſtros tota Sicilia Decumanoꝝ hos ipetus aratoꝝ direptiões huius iportunitaté Apro/
nii regnũ ,pponite.Cõtẽpſit ſiculos nõ duxit hoies nec ipſos ad pſequẽdũ uehemetes fore & uos eoꝝ iniuri
as leuiter laturos exiſtimauit.Eſto falſam de illis habuit opiniõné malã de uobis:uerũtamẽ cũ d̃ ſiculis male
mereret.C.R.coluit his idulſit eoꝝ uolũtati & gloriæ deditus fuit.Iſte.C.Ro.at nullus inimicitior aut infe/
ſtior fuit mitto uicla mitto carcerẽ:mitto uerbera mitto ſecures:crueẽ deniq; illã ptermitto q̃ iſte ciuibus ro
ma.teſtẽ humanitatis i eos ac beniuolẽtiæ ſuæ uoluit eẽ mitto iq̃ hæc oia atq; i aliã dicẽdi tps reiicio.De de/
mis d̃ ciuiũ Ro.cõditione i aratiõibus diſputo:q quẽadmodũ eẽnt accepti Iud.audiſtis ex ipſis bona ſibi ere/
pta eẽ dixere.Hæc quoniã huiuſmõi caſus affuit ferẽda ſunt.nihil ualuiſſe æqtatẽ nihil cõſuetudiné dãna de/
niq; Iud.nulla tãta ſunt:q̃ nõ uiri fortes magno & libero aio affecti ferẽda arbitrẽt.Quid?ſi Eqtibus Ro.nõ
obſcuris neq; ignotis ſed honeſtis & illuſtribus manus ab Apronio iſto Pr.ſine ulla dubitatiõe afferebãtur?
Quid expectatis:qd a me amplius dicẽdũ putatis?an id agẽdũ ut eo celerius d̃ iſto tranſigamus:quo maturi
us ad apronii poſſimus:id q; ego illi iã i ſicilia pollicitus ſum uenir:q.C.Materniũ Iud.ſumma uirtute homi
né ſũma iduſtria ſũma gra Leõtinis i publico biduũ tenuit:atq; Apronio Iud.hoie i ddecore nato ad turpitu/
diné educato ad Verris flagitia libidineſq; accõmodato Eqté Ro.ſcitote biduũ cibo tectoq; phibitũ biduũ le
ontinis i foro a cuſtodiis apronii itẽtũ atq; ſeruatũ neq; ante dimiſſum q̃ ad cõditiões eius dpactus ẽ nã quid
ego d̃ Qu.Lollio Iud.Dicã eqte ro.aſpectato atq; honeſto?clara res ẽ:q̃ dicturus ſum tota ſicilia celeberrima
atq; notiſſima q cũ araret i ætnẽſi cũq; is ager apronio cũ cæteris agris eẽt traditus eq̃ſtri ueter illa auctorita/
te & gra fretus affirmauit ſe Decumanis pluſq̃ d̃beret:nõ datuꝝ.Referr eius ſermo aprõio enimuero iſte ri/
dere ac mirari.Lolliũ nihil d̃ Maternio nihil d̃ cæteris rebꝰ audiſſe.Mittit ad hoiem Venerios:hoc quoq; at
tẽdite apparitores a Pr.aſſignatos hũiſſe Decumanũ ſi mediocre argumẽtũ uideri põt.iſtũ Decumanoꝝ no/
mie ad ſuos q̃ſtus eẽ abuſum aducir a Veneriis atq; adeo attrahir Lollius cõmode cũ Apronius e paleſtra re/
diſſet:& i triclinio qd̃ i foro ætnæ ſtatuerat decubuiſſet:ſtatuit Lollius i illo tẽpeſtiuo gladiatoꝝ conuiuio.
Nõ mehercule q̃ locor credẽ Iud.tãetſi uulgo audierã niſi mecũ ipſe ſenex cũ mihi atq; huic uolũtati accuſa/
tiõis meæ lachrymãs gras ageret:ſũma cũ auctoritate eẽt locutus ſtatuit ut dico Eq̃s Ro.,ppe annos.lxxxx.
natus i Apronii cõuiuio cũ iterea apronius caput atq; hos ſuũ unguẽto pfricaret.Quid ẽ Lolli iqt tu niſi ma/
lo coactus recte facere neſcis?hõ qd ageret?taceret.riderer:qd faceret d̃niq; illa auctoritate & ætate pditus ne
ſciebat.Apronius iterea cœnã ac pocula poſcebat:ſerui ãt eius q & moribus iiſdẽ eẽnt qbus diis & eodẽ gene/
re ac loco nati pter oculos Lolli hæc oia fiebãt.ridet cõuiue.cachinari ipe Apronius niſi forte exiſtimatis eũ i
uino ac lucro nõ riſiſſe q núc i piculo ac exitio ſuo riſum tener nõ poſſit. Ne multa Iu.his cõtumeliis ſcitote
Qu.Lolliũ coactũ ad apronii leges cõditiõeſq; ueniſſe.Lollius ætate & morbo ipeditus ad teſtimoniũ dicen
dũ uenir nõ potuit .Quid opus ẽ Lollio?nemo hoc neſcit:nemo tuoꝝ amicoꝝ nemo abs te iterrogatus nũc
ſe primũ hoc dicet audire.M.Lollius filius eius adoleſcẽs lectiſſimus pſto ẽ:huius uerba auditis:Nã Qu.Lol
lius filius q Calidũ accuſauit:adoleſcẽs & bonus & fortis & i primis diſertus cũ his iniuriis cõtumeliiſq; com
motus i ſiciliã eẽt,pfectus i itiner occiſus ẽ cuius mortis cãm fugitiui ſuſtinẽt re qdẽ uera nemo i Sicilia dubi
tat qn eo ſit occiſus q; hre clauſa nõ potuerit ſua cõſilia d̃ Verre iſte porro nõ dubitabat qn is q antea aliũ ſtu
dio adductus accuſaſſet:ſibi adueniẽti pſto eẽt futurus cũ eẽt parẽtis iniuriis & domeſtico dolor cõmotus:iã
ne itelligitis Iud.q̃ peſtis q̃ imanitas i ura antiqſſima ,pxiaq; ,puincia uerſata ſit?Iã ne uidtis q̃ ob cãm Sicilia
tot hoium antea furta rapinas iniqtates ignomin:aſq; ppeſſa hoc nõ potuerit nouũ ac ſingulare atq; icredibi
le genus iniuriaꝝ cõtumeliarũq; ferre.Iã oẽs itelligũt cur uniuerſa prouicia dfenſorẽ ſuæ ſalutis eũ q̃ſiuit:cu
ius iſte fidei diligẽtiæ pſeuerãtiæ nulla rõe eripi poſſit tot iudiciis iterfuiſtis:tot hoies nocẽtes & iprobos ac
cuſatos &ura & ſupioꝝ mẽoria ſcitis eẽ.Ecquẽ uidiſtis ecquẽ audiſtis i tãtis furtis i tã aptis i tãta audacia tãta
ipudẽtia eẽ uerſatũ?Apronius ſtipatores Venerios ſecũ bẽbat ducebat eos circũ ciuitates publice ſibi cõuiuia
parari ſterni triclinia & i foro iubebat euocari hoies honeſtiſſimos nõ ſolũ ſiculos:ſed ẽt Eqtes ro.ut quo cũ
inire cõuiuiũ nemo uniq̃ niſi turpis ipuruſq; uoluiſſet:ad eius cõuiuiũ ſpectatiſſimi atq; honeſtiſſimi uiri te/
nerẽt.Hæc tu oium mortaliũ ,pflagatiſſime ac ,pditiſſime cũ ſcires cũ audires quotidie:cũ uidres:ſi ſine tuo
maxio q̃ſtu fierẽt:cũ tãto piculo tuo fieri paterere?atq; cõcedres?& tãtũ apd te q̃ſtus apronii tãtũ eius ſermo
iqtatiſſimus & blãdiciæ flagitioſæ ualuerũt?ut nũq̃ aium tuũ cura tuaꝝ fortunaꝝ cogitatioq; tãgeret?Cer
nitis Iud.qd & q̃tũ icẽdiũ Decumanoꝝ ipetu nõ ſolũ p agros:ſed ẽt p reliq̃s fortunas aratoꝝ nõ ſolũ p bona
ſed ẽt p iura libertatis & ciuitatis iſto Pr.puaſerit.Vidtis pẽdere alios ex arbora pulſari:alios ãt & uerberari:
porro alios i publico cuſtodiri.Deſtitui alios i conuiuio cõdẽnari alios a Medico & Præcone Pr.bona tamẽ.
iterea nihilominus eoꝝ oium ex agris auferri ac diripi.Quid?ẽ hoc Po.R.ipiũ Po.Ro.leges:iudicia:ſocii fi/
deles.,puicia ſuburbana nõne oia potius eiuſmodi ſunt:q̃ ſi Athenio uiciſſet i Sicilia nõ feciſſet.Nõ inq̃ Iud.
eſſet ullã parte iſtius neqtiæ fugitiuoꝝ iſolẽtia cõſecuta priuati hoc mõ qd publice?ciuitates quẽadmodũ tra
ctatæ ſũt?audiſtis p multa idicia & teſtimõia ciuitatũ & reliq̃ꝝ audietis:ac primũ d̃ Agyriẽſi populo fidli &
illuſtri breuiter cognoſcite.Agyriẽſis ẽ i primis hõeſta ciuitas ſiciliæ hoium ãte hũc.Pr.locupletiũ ſũmorũq;
aratoꝝ:eius agri Decũas cũ emiſſet idẽ Aprõius Agyriũ uenit q cũ apparitoribus eo cũ minis ac ui ueniſſet:
poſcer pecuniã grãdẽ cœpit:ut accepto lucro diſcedret:Nolle ſe negocii qcq̃ hre dicebat:ſed accepta pecũia q̃
primũ aliã ciuitatẽ occurrer.Sũt hoies ſiculi nõ cõtemnendi ſi p nros mratus liceat:ſed hoies & ſatis fortes
& ſatis plane frugi ac ſobrii & i primis hæc ciuitas d̃ q̃ loquor Iud.itaq; hõi i primis iprobiſſimo rũdẽt agyri
nenſes ſeſe decumas ei quẽadmodũ deberent:daturos lucꝝ:cum ille magno præſertim emiſſet:non additu-

ros: Apronius certiorē facit istū: cuia res erat: qd rei eēt: statī tāq̄ cōiuratio aliq̄ Agyrii cōtra rem publicā facta aut legatus Pr. pulsatus eēt: ita Agyrio Magistratus & qnq̄ primi accitu istius euocāt: īueniūt Syracusas: p̄sto est Apronius: ait eos ipsos q uenissent: cōtradictū Pr. fecisset: Quærebāt qd? respōdebat se ad recuperatores cē dictum: Iste eqssimus homo formidinē illā suā miseris Agyrinēsibus iniiciebat recupatores se decohorte sua datum minabat: Agyrinēses uiri fortissimi iudiciū se passuros eē dicebāt: Ingerebāt iste arthemidorū medicū Cornelium pictorem & Depolemum & huiusmodi Recuperatores: quorū ciuis Ro. nemo erat: sed Græci sacrilegii iā pridē improbi repēte Cornelii: uidebāt Agyrinēses qcqd ad eos Recupatores Apronius attulisset: illū p̄facile p̄batur cōdēnari cū istius īuidia infamiaq̄ malebāt: q̄ ad eius pactiones cōditionesq̄ accedere quærebāt q̄ ī uerba Recupatores daret: respōdebat si pateret aduersus edictū fecisse quæ in iudicio dictum esse dicebat. iniquissimis uerbis improbissimis Recuperatoribus conflictari malebāt: q̄ quicq̄ cum ista sua uolūtate decidēt. Summittebat iste Timarchidē: qui moneret eos si sauerent: ut transigerēt. pernegabāt. Quid ergo? in singulos. HS. quinquaginta milibus damnari mauultis? malle dicebāt. Tū iste clare oībus audientibus q dānatus erit. inquit uirgis ad necem cædetur. Hic illi flentes rogare atq̄ orare cœperūt: ut sibi suas segetes fructū sq̄ oēs arationesq̄ uacuas apronio tradēt liceret: ut ipsi sine ignominia molestiaq̄ discederēt. Hac lege Iud. decumas uendidit Verres dicat licet Hortēsius si uollet: magno Verrem uendidisse. Hæc cōditio fuit isto Pr. aratorum ut secum præclare agi arbitrarentur: si uacuos agros Apronio tradere liceret. Multas enī cruces propositas effugere cupiebant: quantum Apronius edidisset deberi: tantum ex edicto dandum erat. etiam ne si plus edidisset q̄ quantum natum esset etiam. quomodo? Magistratus ex ipsius edicto exigere debebāt ab aratore petere poterat. uerū arthemidoro Recupatore. Quid si minus arator dedisset q̄ poposcisset apronius? iudicium ī aratorem in q̄druplum: Ex quo Iudiciū numero? ex cohorte Pr. p̄clara hōestissimorū. Quid amplius? minus d̄ iugerū pfessum eē dico. Recuptores reiice q̄ aduersum edictū feceris. Ex quo numero? ex eadem cohorte. qd erit extremū si dānatus eris: nā dubitatio dānatiōis illis recupatoribus q̄ poterit eē? uirgis te ad necem cædi necesse erit. his legibus his cōditiōibus erit qsq̄ tā stultus q decumas uenisse arbitrēt: q arator nouem ptes reliq̄s factas esse existimet? q nō ītelligat istum sibi q̄stui p̄dæq̄ habuisse bona possessiones fortunas aratorū? uirgarū metu agyrinenses qd īperatū esset: facturos se esse dixerunt. accipite nūc qd nūc īperarit. & dissimulate uos si potestis: uos ītelligere ip̄m Pr. & qd tota sicilia p̄spexerit: Redēptorē decumarū atq̄ adeo aratorū dūium ac Regē fuisse īperat agyrinēsibus ut decumas ip̄i publice accipiāt. aprōio lucrū dent si magno emerāt: quoniā tu es q diligētissime p̄cia exqsisti: q ut ais magno uēdidisti: q̄re putabas ēptori lucrū addi oportere? Esto putabas? q̄obrē īpabas ut adderēt? qd ē aliā cape & cōciliare pecūias: ī quo te lex tenet: si hoc nō est ui atq̄ īperio cogere īuitos lucrum date alteri. hoc est pecuniā dare: age qd tum si apronio delitiis Pr. lucelli aliqd iussi sunt dare: putare aprōio datū. Si apronianū lucellū ac nō p̄toria p̄da uobis uidebit. īperas ut decumas accipiāt. apronio dent lucrū. tritici medimna. xxxiiii. qd est hoc una ciuitas ex uno agro Plebi Romanæ p̄pe mēstrua cibaria Pr. īpio donare apronio cogit. Tu magno decumas uendidisti: cū tātū lucri decumano sit datum p̄fecto si p̄cium exqsisse diligenter tū cū uendebas. x. medīna potius adidissent q̄. hS. d. c. postea. magna p̄da uidet. audite reliq̄ & diligenter attēdite quomīus miremini Siculos re necessaria coactos auxiliū a Patrōis Cōsulibus ab Senatu ab legibus a iudiciis petiuisse. ut p̄baret Aprōius hoc triticū īperat Agyrinēsibus Verres ut ī medimna singula dent Apronio. HS. iii. Quid ē hoc tanto nūero frumenti in lucri nomē īperato expræsso nūmi præterea exigentur? ut p̄bet frumētū. an poterat nō mō Aprōius sed quis exercitui si metiūdū esset: īprobare Siculū frumētū: q̄ illi ex area si uellet admetiri licebat: frumēti tantus nūerus īperio tuo dat: & cogitur nō ē satis. nūmi p̄terea īperant. dant pagū ē. p decumis hordei alia pecunia cogit: iubes. HS. xxx. lucri dari. Ita ab una ciuitate ui minis īpio iniuriaq̄ Pr. eripiunt tritici medīna. xxx. iii. & p̄terea HS. lx. at hæc obscura sunt. aut sit oēs hoīes uelint: obscura esse possunt: q̄ tu palā egisti ī cōuētu īperasti ombus expectantibus. coegisti Qua de re Agyrinenses Magistratus & quīq̄ primi quos tui q̄stus cā euocas acta & īperia tua domū ad Senatū suū renunciauerunt. quorū renunciatio legibus illorū lr̄is publicis mādata est. quorū Legati hoīes nobilissimi Romæ sunt: q hoc idē p̄ testimonio dixerunt. Cognoscite Agyrinensiū publicas lr̄as. deīde testimōiū publicū ciuitatis. Recita lr̄as publi. testimoniū publicū. aīaduertitis ī hoc testimōio Iud. Apollodorū cui perragi cognomē ē. prīcipē suæ ciuitatis lachrimantem testari ac dicere. nunquam post. Po. ro. nōmē ab Siculis auditū & cognitū Agyrinenses cōtra quēq̄ īfinitum ciuem Ro. dixisse aut fecisse qppiam: q nūc cōtra Pr. P. R. magnis iniuriis & magno dolore publice testimoniū dicere cogerent. Vni mehercule huic ciuitati Verres obsistere tua defensiōe nō potes. tanta auctoritas est ī eorū hoīum fidelitate tantus dolor iniuriæ tāta religio ī testimonio. uerū nō una te sed uniuersæ similibus afflictæ incōmodis legatiōibus ac testimoniis publicis p̄sequētur. Et. n. deīceps uideamus Herbitensis ciuitas honesta & ātea copiosa quēadmodū spoliata ab isto ac uexata sit. at quorū hoīum sūmorū aratorū remotissimorū a iudiciis cōtrouersiis quibus p̄cere & cōsulere hō īpurissime & q̄ gēus hoīum studiosissime cōseruare debuisti. Primo anno uenieret eius agri decume tritici medimna. xviii. accidius istius idē minister ī decumis cū emisset: & p̄fecti noīe cū uenisset Herbitā cum ueneris locusq̄ ei publice quo diuertereē: datus esset: cogūt Herbitēses ei lucri dare tritici modios. xxxvii. M. Cū decume uenisset tritici modios. xviii. atq̄ hoc triticum lucri coguntur dare publice cū iā priuati aratores ex agris spoliati atq̄ exagitati Decumanorū iniuriis p̄fugissent. ānō secūdo cū emisset Apronius decumas tritici modiū. xxv. milia & ipse Herbitam cū illa prædonis copia manuq̄ uenisset: populus publice coactus ē cōferre lucri tritici modios. xxvi. & accessiones. HS. co. co. de accessiōe dubito an apronio ipsi data sit. merces fere p̄ciūq̄ īpudētiæ. de tritici qdem nūero tāto q̄s pōt dubitare qn ad istū p̄donē frumētariū sicut Agyrinēse frumētū puenerit. anno tertio uero ī hoc agro cōsuetudine usus ē regia. solere aiūt barbaros

bore ſocius amicuſq;.P.R.ĩ ſocioꝝ ūrbe ac foro colonus aratorq; ueſter q̃ diu uoluntas Apronii tulit.Gene/
ar iam dudū ĩnumerabiliū iniuriaꝝ Iud.ſingulis noĩbus ꝓfero:ĩfinitā multitudinē iniuriaꝝ ꝑtermitto.uos
ante oculos aĩoſq; ueſtros tota Sicilia Decumanoꝝ hos ĩpetus aratoꝝ direptiōes huius ĩportunitatē Apro/
nii regnū ꝓponite.Cōtēpſit ſiculos nō duxit hoĩes nec ipſos ad ꝓſequēdū uehemetes fore & uos eoꝝ iniuri
as leuiter laturos exiſtimauit.Eſto falſam de illis habuit opinionē malā de uobis:uerūtamē cū d̃ ſiculis male
mereret.C.R.coluit his ĩdulſit eoꝝ uolūtati & gloriæ deditus fuit.Iſte.C.Ro.at nullus inimicitior aut infe/
ſtior fuit mitto uicla mitto carcerē:mitto uerbera mitto ſecures:crueē deniq; illā ꝑtermitto q̃ iſte ciuibus ro
ma.teſtē humanitatis ĩ eos ac beniuolētiæ ſuæ uoluit eē mitto iq̃ hæc oĩa atq; ĩ aliā dicēdi tp̃s reiicio.De de/
mis d̃ ciuiū Ro.cōditione ĩ aratiōibus diſputo:q; quēadmodū eēnt accepti Iud.audiſtis ex ipſis bona ſibi ere/
pta eē dixere.Hæc quoniā huiuſmōi caſus affuit ferēda ſunt.nihil ualuiſſe æqtatē nihil cōſuetudinē dāna de/
niq; Iud.nulla tāta ſunt:q̃ nō uiri fortes magno & libero aĩo affecti ferēda arbitrēt.Quid? ſi Eqtibus Ro.nō
obſcuris neq; ignotis ſed honeſtis & illuſtribus manus ab Apronio iſto Pr.ſine ulla dubitatiōe afferebātur?
Quid expectatis:qd a me amplius dicēdū putatis? an id agēdū ut eo celerius d̃ iſto tranſigamus:quo maturi
us ad apronīū poſſimus:id q; ego illi iā ĩ ſicilia pollicitus ſum uenir:q. C.Materniū Iud.ſumma uirtute homi
nē ſūma ĩduſtria ſūma gr̃a Leōtinis ĩ publico biduū tenuit:atq; Apronio Iud.hoĩe ĩ d̃decore nato ad turpitu/
dinē educato ad Verris flagitia libidineſq; accōmodato Eqtē Ro.ſcitote biduū cibo tectoq; phibitū biduū le
ontinis ĩ foro a cuſtodiis apronii ĩtētū atq; ſeruatū neq; ante dimiſſum q̃ ad cōditiōes eius d̃pactus ē nā quid
ego d̃ Qu.Lollio Iud.Dicā eqte ro.aſpectato atq; honeſto? clara res ē:q̃ dicturus ſum tota ſicilia celeberrima
atq; notiſſima q cū araret ĩ ætnēſi cūq; is ager apronio cū cæteris agris eēt traditus eq̃ſtri ueter illa auctorita/
te & gr̃a fretus affirmauit ſe Decumanis pluſq̃ d̃beret:nō datuꝝ.Referr eius ſermo aprōio enimuero iſte ri/
dere ac mirari.Lolliū nihil d̃ Maternio nihil d̃ cæteris rebꝫ audiſſe.Mittit ad hoĩem Venerios:hoc quoq; at
tēdite apparitores a Pr.aſſignatos hūiſſe Decumanū ſi mediocre argumētū uideri pōt.iſtū Decumanoꝝ no/
mĩe ad ſuos q̃ſtus eē abuſum aducit a Veneriis atq; adeo attrahit Lollius cōmode cū Apronius e paleſtra re/
diſſet:& ĩ triclinio qd' ĩ foro ætnæ ſtatuerat decubuiſſet:ſtatuit Lollius ĩ illo tēpeſtiuo gladiatoꝝ conuiuio.
Nō mehercule q̃ locor credr̃ē Iud.tāetſi uulgo audierā niſi mecū ipſe ſenex cū mihi atq; huic uolūtati accuſa/
tiōis meæ lachrymās gr̃as ageret:ſūma cū auctoritate eēt locutus ſtatuit ut dico Eq̃s Ro. ꝓpe annos.lxxxx.
natus ĩ Apronii cōuiuio cū ĩterea apronius caput atq; hos ſuū unguēto pfricaret.Quid ē Lolli ĩgt tu niſi ma/
lo coactus recte facere neſcis? hō qd ageret? taceret.riderer:qd faceret d̃niq; illa auctoritate & ætate p̃ditus ne
ſciebat.Apronius ĩterea cœnā ac pocula poſcebat:ſerui āt eius q & moribus iiſdē eēnt qbus dūs & eodē gene/
re ac loco nati ꝑter oculos Lolli hæc oĩa fiebāt.rider cōuiue.cachinari ipe Apronius niſi forte exiſtimatis eū ĩ
uino ac lucro nō riſiſſe q nūc ĩ piculo ac exitio ſuo riſum tener nō poſſit. Ne multa Iu.his cōtumeliis ſcitote
Qu.Lolliū coactū ad apronii leges cōditiōeſq; ueniſſe.Lollius ætate & morbo ĩpeditus ad teſtimoniū dicen
dū uenir nō potuit .Quid opus ē Lollio? nemo hoc neſcit:nemo tuoꝝ amicoꝝ nemo abs te ĩterrogatus nūc
ſe primū hoc dicet audire.M.Lollius filius eius adoleſcēs lectiſſimus ꝑſto ē:huius uerba auditis:Nā Qu.Lol
lius filius q Calidū accuſauit:adoleſcēs & bonus & fortis & ĩ primis diſertus cū his iniuriis cōtumeliiſq; com
motus ĩ ſiciliā eēt ꝓfectus ĩ itiner occiſus ē cuius mortis cām fugitiui ſuſtinēt re qdē uera nemo ĩ Sicilia dubi
tat qn eo ſit occiſus q; hr̃e clauſa nō potuerit ſua cōſilia d̃ Verre iſte porro nō dubitabat qn is q antea aliū ſtu
dio adductus accuſaſſet:ſibi aduenīēti ꝑſto eēt futurus cū eēt parētis iniuriis & domeſtico dolor cōmotus:iā
ne ĩtelligitis Iud.q̃ peſtis q̃ ĩmanitas ĩ ur̃a antiqſſima ꝓxĩaq; ꝓuincia uerſata ſit? lā ne uidtis q̃ ob cām Sicilia
tot hoĩum antea furta rapinas iniqtates ignomin:aſq; ꝓpeſſa hoc nō potuerit nouū ac ſingulare atq; ĩcredibi
le genus iniuriaꝝ cōtumeliarūq; ferre.lā oēs ĩtelligūt cur uniuerſa prouĩcia d̃fenſorē ſuæ ſalutis eū q̃ſiuit:cu
ius iſte fidei diligētiæ ꝓſeuerātiæ nulla rōe eripi poſſit tot iudiciis ĩterfuiſtis:tot hoĩes nocētes & ĩprobos ac
cuſatos & ur̃a & ſupioꝝ mēoria ſcitis eē.Ecquē uidiſtis ecquē audiſtis ĩ tātis furtis ĩ tā aptis ĩ tāta audacia tāta
ĩpudētia eē uerſatū? Apronius ſtipatores Venerios ſecū bēbat ducebat eos circū ciuitates publice ſibi cōuiuia
parari ſterni triclinia & ĩ foro iubebat euocari hoĩes honeſtiſſimos nō ſolū ſiculos:ſed ēt Eqtes ro.ut quo cū
inire cōuiuiū nemo unq̃ niſi turpis ĩpuruſq; uoluiſſet:ad eius cōuiuiū ſpectatiſſimi atq; honeſtiſſimi uiri te/
nerēt.Hæc tu oĩum mortaliū ꝓflagatiſſime ac ꝓditiſſime cū ſcires cū audires quotidie:cū uidres:ſi ſine tuo
maxĩo q̃ſtu fierēt:cū tāto piculo tuo fieri paterere? atq; cōcedres? & tātū apd te q̃ſtus apronii tātū eius ſermo
ĩqtatiſſimus & blādiciæ flagitioſæ ualuerūt? ut nūq̃ aĩum tuū cura tuaꝝ fortunaꝝ cogitatioq; tāgeret? Cer
nitis Iud.qd & q̃tū ĩcēdiū Decumanoꝝ ĩpetu nō ſolū p agros:ſed ēt p reliq̃s fortunas aratoꝝ nō ſolū p bona
ſed ēt p iura libertatis & ciuitatis iſto Pr.puaſerit.Vidtis pēdere alios ex arbora pulſari:alios āt & uerberari:
porro alios ĩ publico cuſtodiri.Deſtitui alios ĩ conuiuio cōdēnari alios a Medico & Præcone Pr.bona tamē.
ĩterea nihilominus eoꝝ oĩum ex agris auferri ac diripi.Quid? ē hoc Po.R.ĩpiū Po.Ro.leges:iudicia:ſocii fi/
deles.ꝓuĩcia ſuburbana nōne oĩa potius eiuſmodi ſunt:q̃ ſi Athenio uiciſſet ĩ Sicilia nō feciſſet.Nō inq̃ Iud.
eſſet ullā partē iſtius neqtiæ fugitiuoꝝ ĩſolētia cōſecuta priuati hoc mō qd publice? ciuitates quēadmodū tra
ctatæ ſūt? audiſtis p multa ĩdicia & teſtimōia ciuitatū & reliq̃ꝝ audietis:ac primū d̃ Agyriēſi populo fidēli &
illuſtri breuiter cognoſcite.Agyriēſis ē ĩ primis hōeſta ciuitas ſiciliæ hoĩum āte hūc.Pr.locupletiū ſūmorūq;
aratoꝝ:eius agri Decūas cū emiſſet idē Aprōius Agyriū uenit q cū apparitoribus eo cū minis ac ui uenīſſet:
poſcer pecuniā grādē cœpit:ut accepto lucro diſcedret:Nolle ſe negocii qcq̃ hr̃e dicebat:ſed accepta pecūia q̃
primū aliā ciuitatē occurrer.Sūt hoĩes ſiculi nō cōtemnendi ſi p nr̃os mr̃atus liceat:ſed hoĩes & ſatis fortes
& ſatis plane frugi ac ſobrii & ĩ primis hæc ciuitas d̃ q̃ loquor Iud.itaq; hōĩ ĩ primis ĩprobiſſimo rūdēt agyri
nenſes ſeſe decumas ei quēadmodū deberent:daturos lucꝝ:cum ille magno præſertim emiſſet:non additu-

ros: Apronius certiorē facit istū: cuia res erat: qd rei eēt: statī tāq̄ cōiuratio aliq̄ Agyrii cōtra rem publicā facta aut legatus Pr. pulsatus eēt: ita Agyrio Magistratus & qnq̄ primi accitu istius euocāt: īueniūt Syracusas: p̄sto est Apronius: ait eos ipsos q uenissent: cōtradictū Pr. fecisset: Quærebāt qd? respōdebat se ad recuperatores eē dictuq̄: Iste eqssimus homo formidinē illā suā miseris Agyrinēsibus iniiciebat recupatores se decohorte sua datuq̄ minabat: Agyrinēses uiri fortissimi iudiciū se passuros eē dicebāt: Ingerebāt iste arthemidoq̄ medicū Cornelium pictorem & Depolemum & huiusmodi Recuperatores: quoq̄ ciuis Ro. nemo erat: sed Græci sacrilegii iā pridē improbi repēte Cornelii: uidebāt Agyrinēses qcqd ad eos Recupatores Apronius attulisset: illū p̄facile, p̄batuq̄ cōdēnari cū istius īuidia infamiaq̄ malebāt: q̄ ad eius pactiones cōditionesq̄ accedere quærebāt q̄ ī uerba Recupatores daret: respōdebat si pateret aduersus edictū fecisse quæ in iudicio dictuq̄ esse dicebat. iniquissimis uerbis improbissimis Recuperatoribus conflictari malebāt: q̄ quicq̄ cum ista sua uolutate decideē. Summittebat iste Timarchidē: qui moneret eos si sapperent: ut transigerēt. pernegabāt. Quid ergo? in singulos. HS. quinquaginta milibus damnari mauultis? malle dicebāt. Tū iste clare oībus audientibus q dānatus erit. inquit uirgis ad necem cædetur. Hic illi flentes rogare atq̄ orare cœperūt: ut sibi suas segetes fructu sq̄ oēs arationesq̄ uacuas apronio tradeē liceret: ut ipsi sine ignominia molestiaq̄ discederēt. Hac lege Iud. decumas uendidit Verres dicat licet Hortēsius si uollet: magno Verrem uendidisse. Hæc cōditio fuit isto Pr. aratorum ut secum præclare agi arbitrarentur: si uacuos agros Apronio tradere liceret. Multas enī cruces propositas effugere cupiebant: quantum Apronius edidisset deberi: tantum ex edicto dandum erat. etiam ne si plus edidisset q̄ quantum natum esset etiam. quomodo? Magistratus ex ipsius edicto exigere debebāt ab aratore petere poterat. ueq̄ arthemidoro Recupatore. Quid si minus arator dedisset q̄ poposcisset apronius? iudicium ī aratorem in q̄druplum: Ex quo Iudiciū nūmero? ex cohorte Pr. p̄clara hōestissimoq̄. Quid amplius? minus d̄ iugeq̄ p̄fessum eē dico. Recuptores reiice q̄ aduersum edictū feceris. Ex quo numero? ex eadem cohorte. qd erit extremū si dānatus eris: nā dubitatio dānatiōis illis recupatoribus q̄ poterit eē? uirgis te ad necem cædi necesse erit. his legibus his cōditiōibus erit qs q̄ tā stultus q decumas uenisse arbitreē: q arator nouem ptes reliq̄s factas esse existimet? q nō ītelligat istum sibi q̄stui p̄dæq̄ habuisse bona possessiones fortunas aratoq̄? uirgaq̄ metu agyrinenses qd īperatū esset: facturos se esse dixerunt. accipite nūc qd nūc īperarit. & dissimulate uos si potestis: uos ītelligere ipm Pr. & qd tota sicilia p̄spexerit: Redēptorē decumaq̄ atq̄ adeo aratoq̄ dūum ac Regē fuisse īperat agyrinēsibus ut decumas īpi publice accipiāt. aprōio lucq̄ dent si magno emerāt: quoniā tu es q diligētissime p̄cia exqsisti: q ut ais magno uēdidisti: q̄re putabas ēptori lucq̄ addi oportere? Esto putabas? q̄obrē īpabas ut adderēt? qd ē aliā cape & cōciliare pecūias: ī quo te lex tenet: si hoc nō est ui atq̄ īperio cogere īuitos lucrum date alteri. hoc est pecuniā dare: age qd tum si apronio delitiis Pr. lucelli aliqd iussi sunt dare: putare aprōio datū. Si apronianū lucellū ac nō p̄toria p̄da uobis uidebit. īperas ut decumas accipiāt. apronio dent lucq̄. tritici medimna. xxxiiii. qd est hoc una ciuitas ex uno agro Plebi Romanæ ppe mēstrua cibaria Pr. īpio donare apronio cogit. Tu magno decumas uendidisti: cū tātū lucri decumano sit datum, p̄fecto si p̄cium exqsisse diligenter tū cū uendebas. x. medīna potius adidissent q̄. hS. d. c. postea. magna p̄da uideē. audite reliq̄ & diligenter attēdite quomīus miremini Siculos re necessaria coactos auxiliū a Patrōis Cōsulibus ab Senatu ab legibus a iudiciis petiuisse. ut, p̄baret Aprōius hoc triticū īperat Agyrinēsibus Verres ut ī medimna singula dent Apronio. HS. iii. Quid ē hoc tanto nūero frumenti in lucri nomē īperato expræsso nūmi præterea exigentur? ut, p̄beē frumētū. an poterat nō mō Aprōius sed quis exercituī si metiūdū esset: īprobare Siculū frumētū: q̄ illi ex area si uellet admetiri licebat: frumēti tantus nūerus īperio tuo dat: & cogitur nō ē satis. nūmi p̄terea īperant. dant paq̄ ē. p decumis hordei alia pecunia cogit: iubes. HS. xxx. lucri dari. Ita ab una ciuitate ui minis īpio iniuriaq̄ Pr. eripiunt tritici medīna. xxx. iii. & p̄terea HS. lx. at hæc obscura sunt. aut sit oēs hoīes uelint: obscura esse possunt: q̄ tu palā egisti ī cōuētu īperasti omnibus expectantibus. coegisti Qua de re Agyrinenses Magistratus & quīq̄ primi quos tui q̄stus cā euocas acta & īperia tua domū ad Senatū suū renunciauerunt. quoq̄ renunciatio legibus illoq̄ lrīs publicis mādata est. quoq̄ Legati hoīes nobilissimi Romæ sunt: q hoc idē, p testimonio dixerunt. Cognoscite Agyrinensiū publicas lrās. deīde testimōiū publicū ciuitatis. Recita lrās publi. testimoniū publicū. aiaduertitis ī hoc testimōio Iud. Apollodoq̄ cui perragi cognomē ē. prīcipē suæ ciuitatis lachrimantem testari ac dicere. nunquam post. Po. ro. nōmē ab Siculis auditū & cognitū Agyrinenses cōtra quēq̄ īfinitum ciuem Ro. dixisse aut fecisse qppiam: q nūc cōtra Pr. P. R. magnis iniuriis & magno dolore publice testimoniū dicere cogerent. Vni mehercule huic ciuitati Verres obsistere tua defensiōe nō potes. tanta auctoritas est ī eoq̄ hoīum fidelitate tantus dolor iniuriæ tāta religio ī testimonio. ueq̄ nō una te sed uniuersæ similibus afflictæ incōmodis legatiōibus ac testimoniis publicis p̄sequētur. Et. n. deīceps uideamus Herbitensis ciuitas honesta & ātea coplosa quēadmodū spoliata ab isto ac uexata sit. at quoq̄ hoīum sūmoq̄ aratoq̄ remotissimoq̄ a iudiciis cōtrouersiis quibus pcere & cōsulere hō īpurissime & q̄ gēus hoīum studiosissime cōseruare debuisti. Primo anno uenieret eius agri decume tritici medimna. xviii. accidius istius idē minister ī decumis cū emisset: & p̄fecti noīe cū uenisset Herbitā cum ueneris locusq̄ ei publice quo diuertereē: datus esset: cogūt Herbitēses ei lucri dare tritici modios. xxxvii. M. Cū decume uenisset tritici modios. xviii. atq̄ hoc triticum lucri coguntur dare publice cū iā priuati aratores ex agris spoliati atq̄ exagitati Decumanoq̄ iniuriis, p̄fugissent. āno secūdo cū emisset Apronius decumas tritici modiū. xxv. milia & ipse Herbitam cū illa prædonis copia manuq̄ uenisset: populus publice coactus ē cōferre lucri tritici modios. xxvi. & accessiones. HS. co. co. de accessiōe dubito an apronio ipsi data sit. merces fere p̄ciūq̄ īpudētiæ. de tritici qdem nūero tāto qs pōt dubitare qn ad istū p̄donē frumētariū sicut Agyrinēse frumētū puenerit. anno tertio uero ī hoc agro cōsuetudine usus ē regia, solere aiūt barbaros

Reges psaꝫ ac Syroꝫ plures uxores hr̃e. His ãt uxoribus ciuitates attribuere hoc modo: hæc ciuitas mulieri redimiculũ p̃beat. hæc ĩ collũ. hæc ĩ crines. ita populos hũt uniuerso nõ solũ cõscios libidinis suæ uerũét ad ministros. Eãdẽ istius q se Regẽ Siculoꝫ eẽ dicebat licentiã libidinẽq; fuisse cognoscite. Aescrionis Syracusani uxor ẽ Pippa. cuius nomẽ istius neqtia tota Sicilia peruulgatũ ẽ. de qua muliere uersus plurimi supra tribunal & supra Pr. caput scribebãt. Hic Aescrio Pippæ uir adũbratus in Herbitensibus decumis nouus ĩstituit publicanus. Herbitẽses cũ uiderẽt si ad Aescrionẽ p̃ciũ ĩdisset se ad arbitriũ libidinosissimæ mulieris spoliatũ iri: liciti sunt usq; eo quo ad se efficeẽ posse arbitrabãt. supra adiecit Aescrio. neq;.n. metuenat ne Pr. Verre decumana mulier dãno affeci posset. Addicit medimnis. cõ. cõ. dimidio fere plurisq; supiore anno. aratores funditus euertebãt & eo magis quo supioribus annis exhausti erãt ac pene derditi. Intellexit iste ita magno uenisse: ut ãplius ab Herbitẽsibus exprimi nõ posset. demit de capite medimna. d. c. iubet ĩ tabulas p medimnis. cõ. cõ. cõ. referri. d. cõ. cõ. d. &. iiii. hordei decumas eiusdẽ agri Decumis emerat. hic ẽ Decumis ad quẽ iste deduxerat Tertiã Isidori Mimi filiã ui abductã ab Rhodio tibi cine. Huius Tertiæ plus ẽt q̃ Pippæ plusq; cæteraꝫ ac ppe dicã tãtũ apd' istũ ĩ Siciliẽsi p̃tura auctoritas ualuit: q̃tũ in urbana Chelidonis. ueuiũt Herbitani duo Pr. emuli nõ molesti mulierculaꝫ deterrimaꝫ ĩprobissimi cognitores. ĩcipiũt postulare poscẽ. minari. nõ poterãt tũ cũ cuperẽt: Aproniũ imitari siculi siculos nõ tã ptimescebãt: cũ oĩ rõe tũ illi calũniarẽt. pmittũt herbitenses uadimoniũ Syracusas eo postea q̃ uẽtũ ẽ cogũt Aescrioni id est Pippæ dare tantũ q̃tũ erat de capite dẽptum tritici modios. cõ. cõ. cõ. d. c. mulierculæ publicanæ nolũt ex decumis nimiũ lucri dare. ne forte ab nocturno suo quæstu a um ad uectigalia rediméda trãsferet Trãsactũ putabãt herbitenses: cũ i ste qd de hordeo inqt & Decimo Amiculo meo qd cogitatis? At hoc agebat in cubiculo Iud. atq; in lectulo suo. negabant illi sibi qcq; esse mandatũ. nõ audeo numerare. hS. xv. quid facerẽt miseri? aut qd recusarent? præsertim cum in luctulo Decumanæ mulieris uestigia uiderẽt recentia: qbus illũ inflãmari ad pseuerãdũ ĩtelligebant. Ita ciuitas una socioꝫ atq; amicoꝫ duabus deterrimis mulierculis Verre Pr. uectagalis fuit atq; ego nunc eũ frumẽti nũeꝫ & eas publice pecũias Decumanis ab Herbitensibus datas eẽ dico. quo illi frumẽto & qbus pecuniis tũ a Decumanoꝫ ĩiuriis ciues suos nõ redemerũt. perditis. n. & direptis aratoꝫ bonis hæc Decumanis merces dabãt ut aliq̃do ex eoꝫ agris atq; ex urbibus abirẽt. Itaq; cũ Philinus Herbitensis hõ disertus & prudens & domi nobilis de calamitate aratorũ & de fuga & de reliquoꝫ paucitate publice diceret: aĩaduertistis Iud. gemitũ. Po. Ro. cuius freq̃ntia huic cãæ nunq̃ defuit. qua de paucitate aratorũ alio loco dicã. Nunc illud qd̃ pterii t: nõ oĩno relinq̃ndum uidet. nã p deos ĩmortales q; de capite ipsi dempsit: quo tãdem mõ ferendũ. Verumetiã audiendum uidet. unus adhuc fuit post Romã conditã: dii ĩmortales faxint: ne sit alter: cui Resp. totã se tradidit: tpibus coacta & malis domesticis. L. Sylla. hic tãtum potuit: ut nemo illo ĩuito nec bona nec patriã nec uitã retinere posset: tãtum aĩ habuit ad audaciã: ut dicere ĩ cõcione nõ dubitaret: bona ciuium Ro. cum uenderet: se p̃dam suã uendere eius oẽs res gestas nõ solum optinemus: uerumẽt pp maloꝫ ĩcõmodoꝫ & clamitatum metum publica auctoritate defendimus. Vnum hoc aliud. S. C. reph̃ensum decretũq; ẽ: ut q̃bus ille pe capite dempsisset: ne pecunias ĩ ærariũ referrent. Statut senatus hoc ne illi qdem esse licitũ: cui cõcesserat oĩa a populo factaꝫ q̃sitarũq; reꝫ summas ĩminuere: illum uiris fortissimis iudicarunt. P. C. dimittere de sũma nõ potuisse te mulieri deterrimæ rectæ remisisse senatores iudicabũt? Ille de quo lege populi ro. iũsserat: ut ipsi ius uoluntas & posse esset p lege: tũ ĩ hoc uno genere ueteꝫ religiõe legum reph̃ẽdit. Tũ q omnibus legibus ĩplicatus tenebare libidinẽ tuã p lege esse uoluisti? In illo reph̃endit qd̃ ex ea pecunia remisit: q̃ ipse q̃sierat: tibi cõcedet q̃ de capite uectigalium. P. r. remisisti? atq; ĩ hoc genere audaciæ multo ẽt ĩpudentius in decumis segestensium uersatus est. q̃s cum addixisset eidem illi decimo hoc est tritici modios: qnq; milia & accessionẽ ãscripsisset. hS. co. d. coegit segestenses a decio tãtidem publice accipere. id qd̃ ex segestẽsium publico testimonio cognoscite. Recita testimonium publicum. audistis q̃ti decumas accepit a decimo ciuitatis tritici modios qnq; milia & accessionẽ. cognoscite nunc se q̃ti uendidisse rettulerit. lex decumis uẽdundis. C. Verre Pr. hoc noĩe uidistis tritici modios. co. co. co. de capite esse dempta. q̃ cum de Po. ro. uictu de uectigaliũ neruis de sanguine detraxisset ærarii tertiæ minæ cõdonauit. Vtrum ĩpudentius a sociis abstulit? an turpius meretrici dedit? an ĩprobius Po. ro. ademit? an audacius tabulas publicas commutauit? Ex hoꝫ seueritate te ulla uis eripiet? aut ulla largitio eripiet? sed si eripuerit: nõ intelligit quæ iamdudum loquor: ad aliam quæstionem atq; ad peculatus iudicium pertinere. Itaq; hoc mihi reseruabo genus integrum totum. Ad illam quam institui causam frumenti acdecumarum reuertar. qui cum agros maximos ac feracissimos p seip̃m hoc ẽ per Aproniũ Verrẽ alterũ depopularet: ad minores ciuitates habebat alios quos tãq̃ canes ĩmitteret ne q̃ homines & ĩprobos. qulbus aut frumentum aut pecuniam publice cogebat dari. A. Valentius est ĩ Sicilia interpres: quo iste iterprete nõ ad linguã græca sed ad furta & flagitia uti solebat. fit interpres hic hõ leuis atq; egẽs repente Decumanus. emit agri Liparensis miseri atq; ieiuni decumas tritici medimnas. d. c. Liparenses uocãt. ipsi accipere decumas & numerare Valẽtio cogũt lucri. HS. xxx. milia p deos ĩmortales utrũ tibi sumes ad defensionẽ? tãto ne minoris tibi decumas uẽdidisse. ut ad medimnã. d. c. HS. xxx. milia lucri statĩ sua uolũtate ciuitas adderet hoc ẽ tritici medimnas. ii. milia an cũ magno decumas uendidisses: te expræssisse ab ĩuitis Liparẽsibus hãc pecuniã? Sed qd ego ex te q̃ro: qd defẽsurus sis potius q̃ cognoscã ex ipsa ciuitate qd gestũ sit? Recita testionium publicũ Liperẽsium deĩde quẽadmodũ ualẽtio nũmi sint dati testionium publicũ quõ solutum sit ex lr̃is publicis. Etiã ne hæc tã pua ciuitas tã pcul a manibus tuis atq; a cõspectu remota seiuncta a Sicilia insula iculta tenuiq; posita cumulata aliis tuis maioribus iniuriis in hoc quoq; frumentario genere drædæ tibi & questui fuit? quã tu totã insulã cuidam tuorum sodaliũ sicut aliqd̃ munusculum cõdonares. Ab hac ẽt hæc frumentaria lucra tãq̃ meditteraneis exigebant. Itaq; q tot ãnis agellos suos ante te Pr.

redimere a priuatis solebāt.idē seipsos a te pcio imposito redemerunt.Quid ergo ?a Thissensibus pparua & tenui ciuitate & aratoribus laboriosissimis frugalissimisque hoibus nōne plus lucri noie eripit?q̄ q̄tū frumēti oio ex arant: sed quos tu Decumanū Diognetum Venerriū misisti nouum gēus publicani.Cur hoc auctore nō Romæ serui publici ad uectigalia accedāt?āno.ii.Thissenses.HS.xxi. lucri dar̄ coguntur iuiti.tertio anno HS.co.co.modium tritici lucri Diogneto Venerio dare coacti sunt.hic Diognetus q ex publicis uectigalibus tāta lucra facit uicarium nullum habet nihil oio peculii. Vos ēt nunc dubitare:si potestis utrū tātum numerum tritici Venerius apparitor istius sibi acceperit an huic exegerit?atq; hæc ex publico Thissensiū testimonio cognoscite.Testimonium publicū Thissensium .obscure Iud.Pr.ipe Decumanus est cum eius apparitores frumentū a ciuitatibus exigāt:pecunias iperēt aliq̄to plus ipsi aufferrāt:q̄ quātū.P.R.decumarū noie datu ri sunt.Hæc æqtas ī tuo impio fuit hoc Pr.dignitas ut seruos Venerios Siculorū dominos esse uelles.hic delectus hoc discrimine te Pr.fuit:ut aratores in seruorū numero essent:serui in publicanorū.Quid Amestratini miseri īpositis ita magnis decumis ut ipsis reliq nihil fieret:nōne tū numerare pecunias coacti sunt: addicūt decumæ.N.Cessio cum adessent legati Amestratini.statim cogit Heraclius Legatus numerar.HS.xxii.quid hoc est?q̄ est ista pda?quæ uis?q̄ direptio sociorū:Si erat Heraclio ab Senatu mādatum ut emeret:emisset.si nō erat:q poterat sua spōte pecuniā numerare:Cesio renunciat se dedisse.Cognoscite ñunciationē ex lris.recita ex lris publicis.quo.S.C.orat hoc legato pmissum:nullo.cur fecit:coactus est.qs hoc dicit:tota ciuitas.recita testimonium publicū.Ab hac eadem ciuitate āno secūdo simili rōe extortā esse pecuniā.& Sex. Venonio datā.ex eodem testimonio cognouistis.At Amestrinos hoies tenues cum eorū decumas modios.d.ccc.uendidisses Banobali Venerio cognoscite noia publicanorū:cogis eos plus lucri addet q̄ q̄ti uenierāt.cū magno ueuissent.dāt Bāobali mod.d.ccc.HS.co.d.,pfecto nunq̄ iste tā amēs fuisset ut ex agro.P.R.plus frumēti seruo Venerio q̄ Pr.tribuit pateret:nisi ois ea pda serui noie ad istum ipm pueniret.Paterni cum eorū decumæ magno addictæ essent:tū iuitissimi.P.Nenio Torpiōi īprobissimo hōi q iiuriarū sacerdote Pr.dānatus ē.HS.vii.dare coacti sunt.Ita ne dissolute decumas uendidisti:ut cum medimum.HS.xv.m.uenissent.āt.co.co.co. hoc est.HS.xxxxv.ut lucri Decumāo.HS.co.co.co.darēt. At pmagno decumas eius agri uēdidisti: uidelicet nō Turpiōi lucrum datum sed paternis pecuniā ereptam.Quid Halicienses quorū incolæ decumas dant ipsi agros īmunes habēt.nōne huic eidē Turpiōi cum decumæ.c.medimne uenissent.HS.xv.dare coacti sunt?si id q̄maxime uis:posses ,pbare:Hæc ad Decumanos lucra uenisse:nihil te attigisse tū hæ p uim atq; iniuriā tuā captæ & cōsiliatæ tibi fraudi & dānatiōi esse deberent.Cum uero hoc nemini psuadere possit te tā amētē fuisse:ut Apronium ac Turpionem seruos hoies tuo liberorūq; tuorū periculo diuites fieri uelles dubitatur quēq̄ existimas?qui illis emissariis hæc tibi ois pecunia q̄sita sit?Segestā itē ad īmunem ciuitatem Venerius Symachus Decumanus īmittit.Is ab isto litteras affert:ut sibi cōtra iura oia cōtraq; legem Rupiliā extra forū uadium permittāt aratores.Audite lras quas ad Segestanos miserit.Litteræ.C.Verris.hic uenerius quemadmodum aratores eluserit:ex una pactiōe hois honesti gracioq; cognoscite.In eodem.n.genere sunt cætera Diocles est.Panormitanus Phimes cognomie hō illustris ac nobilis arator.Is agrū ī Segestano nā comertium ī eo agro neminē cōductum habebat.HS.sex.milibus ,p decuma cum pulsatus a Venerio eēt dedit.hS. sexdecī milia ,p decuma &.d.c.liiii.id ex tabulis ipsius cogoscite.NOMEN DIOCLIS PANORMITANI. Huic eidem simacho anneus Brochus senator hō eo splendore ea uirtute q̄ oēs existimatis nūmos pter frumentum coactus est dare.Venerio seruo ne te Pr.talis uir senator.P.ro.q̄stui fuit?hunc ordinē si dignitate antecellere nō existimabas ne hoc qdem sciebas iudicare.antea cum eq̄ster ordo iudicaret:īprobi & rapaces ī ,puincias īseruiebāt publicanis:ornabāt eos qcūq; ī opis erāt quēcūq; eqtem ro.ī ,puincia uiderāt.beneficiis ac liberalitate,pseq̄bāt:neq; tātum illa res nocentibus ,pderat:q̄tum obfuit multis cum aliqd cōtra utilitatē eius ordis uoluntatem q; fecissent retiebāt hoc tum nescio quō q̄si cōi cōsilio ab illis diligenter:ut q unum eqtem Ro.cōtumelia dignū putasset ab uniuerso ordīe malo dignus iudicaret.Tu sic ordīem senatorū despexisti sic ad iiurias libidīesq; tuas oia coæq̄sti statutū ī aio ac deliberatū:oēs q hītarēt ī sicilia aut q siciliā te Pr.sic hūisti attigissent:Iudices reiicere:ut illd nō cogitares tū ad eiusdem ordis hoies te Iu.esse uenturū:ī qbus si ex ipsorū domestico īcōmodo nullus dolor īsideret:tū eēt illa cogitatio ī alterius iiuria:sese dspectos dignitatē q; ordis cōtēptā & abiectā.Quod mehercule Iud.mihi nō mediocriter ferendū uidet.habet.n.quendā aculeum cōtumelia:quē pati prudentes ac uiri boni difficillime possunt:spoliasti siculos.Solent.n.multi esse iiuriis suis graues uexasti negociatores:īuiti.n.Romā raroq; decedūt.Eqtem ro.ad apronii iiurias dedisti.Quid.n.iā nocet possunt:qbus nō licet iudicare?qd cum senatores summis iiuriis afficis: qd aliud dicis:nisi hoc cædo mihi ēt istum senatorē:ut hoc āplissimū nomen senatorū nō mō ad iuidiā īperatorū:sed ēt ad cōtumeliā īprobōrū natum esse uideat:neq; hoc ī uno fecit.Anneo sed ī oibus senatoribus ut ordis nomen nō tantū ad honorē q̄tū ad ignominiā ualeret.ī.C.Cassio uiro clarissimo & fortissimo cum is eo ipso tpe prio istius āno Cōs.esset tanta īprobitate usus est:ut cum eius uxor fœmina primaria paternas haoeret arationes in Leōtio frumentum omne in dccumas auferre iusserit.Hunc tu in hac cā testem Verres habebis quoniam iudicē ne haberes:pro uidisti.Vos aūt Iud.putare debetis eē qddam uobis inter uos cōe atq; tēporū atq; cōiūctū.Multa sunt īposita huic ordini munera multi labores multa picula non solum legū ac iudiciorū:sed ēt rumorū ac temporū .Sic est hic ordo q̄si propositus atq; editus in altū:ut ab oibus uentis inuidiæ circūflari posse uideat . In hac tam misera & indigna cōditiōe uitæ ne hoc qdem retinebimus.Iud.ut magistratibus nrīs ī obtinēdo iure nro ne cōtēpsissimi ac despectissimi eē uideamur?Thermitani miserunt q decumas emerent agri sui:magni sua putabant ītereſſe publice potius q̄uis magno emi q̄ in aliquē istius emissariū incidere.Appositus erat Venuleius quidam qui emeret,is liceri non destitit illi quod uidebatur ferri aliquo modo posse contēderunt postremo

liceri destiterunt. Addicit Venuleio tritici mod.vii.C.Legatus Posidorus renunciat cum omnibus hoc intolerandum uideret tū Venuleio dant ne accedat:tritici mod.vii.pterea.HS.co.co.milia ex quo facile apparet q̄ merces Decumani quæ Pr.pda eē uideat.Cædo thermitanorū mihi litteras & testimonium. TABVLAS THERMITANORVM ET TESTIMONIVM.Imacharenses iā omni frumento ablato iā omnibus iniuriis tuis exinanitos tributum ferre miseros ac pditos coegisti ut Apronio darent.HS.xx.milia.Recita decretū de tributis & publicū testimoniū.S.C.de tributo cōferendo:testimoniū Imacharensium Henēses cum decumæ uenissent Agyrinēses medimnum.co.co.co.cc.Apronio coacti sunt dare tritici.mod.lxx.co.co.co.&.HS.iii.milia.quæso attendite quantus numerus frumenti cogatur ex omni agro decumano.Nā p omnes ciuitates quæ decumas debent:percurrit oratio mea & in hoc genere nunc Iud.uersor in quo nō sigillatī aratores euersi bōis oībus sunt:sed quæ publice decumāis lucra data sunt:ut aliqū ex eorū agris atq; urbibus expleti atq; saturati cū hoc cumulo quæstus decederēt.Calatinis quāobrem imperasti anno tertio ut decumas agri sui quas Calatæ dare cōsueuerāt:Amestrati.M.Cesio Decumano darent? quod neq; ante te Pr.illi fecerunt:neq; tu ipse hoc ita statueras antea per biennium.Theonastus Syracusanus in Mutticēsem agrū cur abs te īmissus est:q aratores ita uexauit:ut illi in alteras Decumas id q; in aliis quoq; ciuitatibus ostēdā triticum emēt necessario pp inopiam cogerentur:iam uero ex Hyblensium pactionibus ītelligetis quæ pactæ sint cū Decnmāo.GN.Sergio sexies tantum quātum satum sit:ablatū esse ab aratoribus Recita sationes & pactiōes ex lrīs publicis.cognoscite pactio Menenorū cum Venerio seruo recita ex lrīs publicis.Cognoscite ēt pfessiones sationum & pactiōes Menenorū.Recita ex lrīs publicis.Pactiemini Iu.a sociis ab aratoribus.P.R.ab his q nobis laborāt:nobis seruiunt:q ita plebem Romanā ab sese alii uolūt:ut sibi ac liberis suis tātum supsit:quo ipsi alii possint:ab his p summā iiuriā p summas cōtumelias plus aliq̄to ablatum esse:q̄ natū sit.Sed Iud.moderādum mihi esse oīoni meæ fugiendā uestrā sacietatem:nō uersabor in uno genere diucius:& ita extra de oīone mea tollā:ut ī cā relinquā.Audietis Agrigentinorū fortissimorū uirorū diligentissimorū q̄rimonias:cognoscetis Iud.Entellinorū summi laboris summæq; īdustriæ dolorē & iiurias Heracliēsum Iciliēsium Henenensium Gelentinorū īcommoda pferunt Cathinensium locupletissimorū hoīum amicissimorumq; agros uexatos ab Apronio cognoscetis.Tyndaritanā nobilissimā ciuitatē Cephaleoditanā Halētinā Apollonīēsem Eginā Capitinā pditas eē hac iniqtate Decumanorū ītelligetis.Murgētinis Assorinis Florinis Henēsibus Letinis nihil oīo relictū.Cyratarinos Acherinos paruaq; ciuitatum hoīes oīo abiectos esse ac pditos:oēs denique agros Decumanos p triēnium.P.R.ex pte Decumā.C.Verri ex oī reliquo uectigales fuisse.& plærisq; aratoribus nihil oīo supfuisse:cui qd tum aut remissum aut relictū sit:id fuisse tātū q̄tum ex eo quo istius auaricia cōtenta fuit redundarit.duaq; mihi ciuitatū reliquos feci agros Iud.fere optimos ac nobilissimos Aetnēsium & Leontinorū.Horū agrorū ego missos faciā q̄stus triēnii:unum annū eligā:quo facilius id qd istitui:explicāt possim.summā annū tertium:q; & recentissimus est & ab isto ita administratus:ut cū se certe decessurū uideret:nō laboraret:si aratorē nullū ī Sicilia oīo esset relicturus agri Aetnēsis & Leōtini Decumas agemus.Attēdite Iud.diligenter.agri sunt feraces annus tertius decumanus Apronius.de Aetnēsibus p pauca dicā.Dixius.n.priore actiōe publice memoria tenetis:arthemudorū aetnēsem legatiōis eius pricipē publice dicēt.apronīū uenisse Aetnā cum Veneriis uocasse ad se magistratū īperasse:ut ī foro sibi medio lecti sternerent quotidie solitum esse nō mō ī publico sed ēt de publico cōuiuari:cum ī eis cōuiuiis symphoniā cerneret maximisq; poculis ministrarēt retinere solitus esset aratores atq; ab his nō mō p iiuriā sed ēt p cōtumeliā tantum exprimi frumenti q̄tum apronius īperasset.Audistis hæc Iu.q̄ nūc ego ptereo ac reliquo.Nihil de luxuria apronii loquor:nihil de īsolentia nihil de singulari neqtia turpitudine tātū de q̄stu ac lucro dicā unius agri & unius anni quo facilius uos cōiectūrā de triēnio & de tota sicilia facere possitis.Sed mihi Aetnensiū breuis est oratio. Ipsī.n.uenerūt.ipsi publicas lrās deportauerunt.docuerunt uos qd lucelli fecerit hō non malus familiaris Pr. Apronius id q̄so ex ipsorū testimonio cognoscite. Recita.TESTIMONIVM AETNENSIVM. Quid ais? dic dic quæso clarius ut.P.R.de suis uectigalibus pe suis aratoribus de suis sociis atque amicis audiat.L.Medimna p deos immortales unus ager uno anno.ccc.milia mod.tritici & præterea.L.milia lucri dat apronio tanto ne minoris Decumæ uenierunt:q̄ fuerunt? an cum sociis magno uenissent:hic tantus tamen frumenti pecuniæq; numerus ab aratoribus per uim ablatus est? Vtrum enim horum dixeris iu eo culpa & crimen hærebit nam illud qdem nō dices:qd utinam dicas:ad apronium nō puenisse tātum.Ita te nou modo publicis tenebo sed etiam priuatis aratorum pactionibus ac litteris:ut intelligas nō te diligentiorem ī ficiendis furtis fuisse q̄ me ī repræhēdendis.Hoc tu ferres? hoc q̄sq̄ defendet? hoc hī si aliter de te statuēt uoluerint sustinebunt? uno aduentu ex uno agro.Qu.Apronium pter eā quā dixi pecuniā numeratā.ccc.m.mod.tritici lucri noie sustulisse? Quid? hoc Aetnenses soli dicunt? īmo etiā Centuripini q agri Aetnēsis multo maximā partē possident:quorū Legatis hoībus nobilissimus Androni & Arthemoni Senatus ea mandata dedit.quæ publice ad ciuitate ipsorū ptinebāt.de his iniuriis quas ciues Centuripini nō ī suis sed ī aliorū finibus a accepe runt.Senatus & populus Centuripinus Legatos noluit mittere ipsi aratores Centuripini q numerus ē in Sicilia maximus hominū honestissimorū & locupletissimorū tres Legatos ciues suos delegerūt:ut eorū testimonio non unius agri:sed ppe totius Siciliæ calamitates cognosceretis.Arāt.n.tota Sicilia fere Centuripini & hoc in te grauiores certioresq; testes sunt q; cæteræ ciuitates sui solum incōmodis cōmouēt Centuripini q; ī oībus fere finibus habēt possessiones:ēt cæterarū ciuitatū damna ac detrimenta senserunt.Verū ut dixi. ratio certa ē Aetnēsiū & publicis & priuatis litteris cōsignata mea diligentia pensum magis ī Leōtino agro est exigendū.pp.hāc cām q; ipsi Leōtini duplice non sane me multū adiuuerūt.ne p.n.eos isto Pr.hæ Decumarum iniuriæ læserunt potius etiam adiuuerūt.Iud.mirum fortasse hoc uobis aut incredibile uideat:i tantis arato

rũ icõmodis Leontinos q̃ principes rei frumentariæ fuerũt:ex ptes icõmodoꝝ atq; iiuriaꝝ fuisse. Hoc cãæ ẽ Iud. q̃ i agro Leontino p̃ter unã Mnasistrati familiã glebam Leõtinoꝝ possidet nemo. Itaq; Mnasistrati hominis honestissimi atq; optimi uiri testimõiũ Iud. audietis, cæteros Leontinos quibus non modo Apronius in agris sed ne tempestas qdẽ ulla nocere potuit: expectare nolite. Et. n. nõ mõ incõmodi nihil cœperuut: sed etiam in aproniamis illis rapinis i q̃stu sunt compendioq; uersati. Quapp quoniã me Leõtina ciuitas atq; legatio pp eã quẽ dixi cãm defecit: mihimet ieunda ratio & uia reperiẽda est: qua ad aproni quæstũ siue adeo q̃ ad istius ingentẽ imanẽq; prædã possim puenire. agri Leõtini Decumæ anno tertio uenierũt tritici modia. xxxvi. hoc ẽ tritici mod. ccxxvi. magno Iu. magno neq;. n. hoc possim negare. Itaq; necesse est aut dãnum aut certe non magnũ lucrũ fecisse Decumarũ. Hoc. n. solet usu uenire iis. q magno redemerunt. Quid? si ostẽdo in hac una emptiõe lucri fieri tritici modios. c? quid? si. cc. quid si. cccc? dubitabitis etiam cui ista tanta p̃da q̃sita sit: iniquũ esse quispiam dicet: qui ex lucri magnitudine coniecturã faciam furti atq; prædæ. Quid? si docebo, Iud. eos qui. cccc. milia mod. lucri faciunt: damnũ facturos fuisse si tua iniquitas sit: ut ex cohorte Recuperatores non intercederent. nũ quis poterit i tãto lucro tãtaq; iniqtate dubitãr quin pp iniqtatẽ tã magnos quæstus feceris? pp magnitudinem quæstus iprobus eẽ uolueris? Quomodo igitur hoc assequar. Iud. ut sciam lucri q̃tum factum sit? nõ ex aprõii tabulis: quas ego cum cõquirerem nõ iueni: & cũ i ius ipm eduxi: expressi ut cõficer tabulas se negaret: si mẽtiebat: q̃obrẽ rmouebat: si hæ tabulæ nihil tibi erãt obfuturæ: si oio nullus cõfecerat litteras. ne id qdẽ satis significabat illũ nõ suũ negociũ gessisse? Ea. n. est ratio Decumaꝝ: ut si ne plurimis litteris cõfici nõ possit singula. n. noia aratoꝝ & cum singulis pactiões Decumaꝝ litteris pseq & cõficere necesse est. Iugera pfessi sunt aratores oẽs iperio atq; istituto tuo nõ opinor quẽ q̃ minus eẽ pfessum q̃ qnãtũ arasset. cũ tot cruces tot iudicia tot ex cohorte Recuperatores pponerẽt: i iugere Leontini agri. Medimnum fere tritici seritur ppetua atq; æquabili satione: ager efficit cum octauo bene ut agatur: uerũ ut oẽs dii adiuuent cũ decimo: quod si qũ accidit: tum fuit ut tantum Decumæ sit: quãtũ seueris: hoc ẽ ut quod iura sunt satã: totidẽ medimna decumæ debeantur hoc cũ ita eẽt: primũ illud dico: pluribus milibus medimnum uenisse decumas agri Leõtini: q̃ quot milia iugerum sata erant in agro Leõtino: quot si fieri nõ poterat ut plusq̃ decẽ medimna ex iugere ararent: medimnum ex iugere decumão dari poterit: cũ ager id quod p ratoꝝ: ut pluribus allquanto medimnas decumas emeret? q̃ iugera erant sata in Leõtino Iugerũ subscriptio ac professio: nõ ẽ plus. xxx. Demũæ. xxxvi. medimnũ uenierunt Errauit: an potius insaniuit Apronius? imo tũ insanisset si aratoribus quod deberent licitum eẽt: Et nõ quod apronius imperasset: necesse fuisset dare. si ostẽdo minus tribus medimnis in iugeꝝ neminẽ dedisse Decumæ concedes opinor: ut cum Decumano fructus arationis pceptus sit: neminẽ minus tribus decumis dedisse. atq; hoc in bũficii loco petitũ est ab Apronio: ut iugera singula ternis medimnis decidere liceret. Nã cum a multis etiã quaterna ẽt quina exigerent: multis ãt nõ solũ granũ ullũ: sed ẽt ne paleæ qdẽ n ex omni fructu atq; ex ãnuo labore relinquerentur. Tum aratores Centuripini q̃ numerus in agro Leontino maximus est unũ in locũ conuenerũt: hoiem suæ ciuitatis in primis honestũ ac nobilem Androné Centuripinũ legarunt ad Aproniũ: eundẽq; hoc tempore ad hoc iudiciũ Legatum & testem Cẽturipina ciuitas milit: ut is apud eũ cãm aratorum ageret: ab eoq; peteret: ut ab aratoribus Centuripinis ne amplius in iugera singula q̃ terna medimna exigeret. Hoc uix ab Apronio in summo beneficio p iis qui ẽt tum incolumes erãt: impetratũ est: id cũ impretrabatur: hoc uidelicet impetrabatur: ut pro singulis decumis tornas decumas dar liceret. q̃ si tua res nõ ageret: a te potius postularent: ne amplius q̃ singulas q̃ ab apronio ut ne plus q̃ ternas decumas darent. Nunc ut hoc tempore ea quæ regie seu potius tyrãnice statuit i aratores Apronius prætermittã: neq; eos apellẽ a qbus oẽ frumẽtũ eripuit: & quibus nihil nõ modo de fructu: sed ne de bõis qdẽ suis reliq fecit: ex his ternis medimnis qd̃ bũficii gratiæq; causa concessit quid lucri fiat: cognoscite. Professio ẽ agri leontini ad iugera. xxx. hæc sibi ad tritici. medimnas. xc. idest tritici mod. d. c. xl. m. modios. iii. quinquagessimas sic tritici. modios. xxxii. cccc. ab omnibus. n. ternæ præterea qnquagessimæ exigebãt. Sũt hæc iam ad. hS. ccc. xl. modios tritici. At ego. cccc. lucri facta eẽ dixerã. Nõ. n. duco in hac rõe eos quibus ternis medimnis nõ est licitũ decidere. Veꝝ ut in hac ipsa ratione summam mei pmissi cõplea: ad singula medimna multi. hS. duo multi. hS. qnq; accessionis cogebant dare. q nummũ: singulos nũmos. hoc exemplo ad. HS. lxxxx. m. Hic mihi ẽt dicere audebit magno se decumas uendidisse: cũ ex eodẽ agro dimidio plus abstulerit: q̃. P. R. miserit. cc. xvi. Decumas agri Leõtino uendidisti: si ex lege: magno: sit ut lex eẽt libido tua: paruo si ut q̃ dimidiæ essent Decumæ uocarent. paruo uendidisti. Multo. n. pluris fructus annuli Siciliæ uenire potuerũt: si id te senatus aut. P. R. facere uoluisset. Etenim sæpe Decumæ tãti uenierunt cũ lege Hieronica uenirẽt: q̃ti nũc lege Verrea uenierũt. Cædo mihi. C. Norbani Decumas uẽditas. P. C. Norbani Decumas uenditas agri Leõtini. Atq; tum neq; iudiciũ de mõ iugeꝝ dabat: neq;. n. erat Arthemidorus Recupator: ne ab aratore Mr̃atus Siculus tãtum exigebat: q̃tũ Decumanus ediderat: nec beneficiũ petebat a Decumano: ut i iugera singula ternis medimnis decidere liceret: nec numeroꝝ accessionẽ cogebat arator dare. nec ternas qnq̃gesimas frumenti addere. & tũ. P. R. magnus frumenti mũerus mittebat. Quid uero iste sibi qnq̃gesimæ qd porro nũmoꝝ accessiões uolunt? quo id iure atq; adeo qd̃ id potius more fecisti? nũmos dabat arator. quõ? aut unde: q si largissimus esse uellet cumulatiõe mensura uteret: ut antea solebãt facere in decumis: cum æqua lege & cõditione ueniebãt. is nũmum dabat. unde de frumẽto. q̃ si habuisset te Pr. quod uenderet: de uno igit erat aliqd resecãdum ut eẽt unde aprõio ad illos fructus arationũ hoc corollariũ mummoꝝ adderet. Iam id porro utrũ libẽtes an iuiti dabãt libentes amabãt credo aproniũ iuiti? q̃? nisi ui & malo cogebant. Iam iste hõ amãtissimus i uendundis Decumis nũmoꝝ faciebat accessiones ad singulas Decu/

mas.neq; multum bina aut terna milia adebat.Fiunt p triēnium sextertia fortasse.d.m.hoc neq; exēplo cu iusquā neq; ullo iure fecit:neq; eā pec.rettulit:neq; hoc paruū crimen quēadmodū defensurus sit hō qsquam unq; excogitauit.Quod cum ita sit audes dicere te magno Decumas uendidisse? cum sit pspicuū te bona fortunasq; aratorū nō.P.R.sed tui q̄stus cā uēdidisse.ut si qs uillicus ex eo fundo q.HS.dena mercasset excisis arboribus ac uenditis demptis tegulis:istrumento pecore ab alienato domino.xc.m.nūmum pro.x.miserit.sibi alia præterea cētum cōfecerit.primo dūs ignarus incōmodi sui gaudeat:uillicoq; delectet:q; tāto sibi plus mercedis ex fundo refectum sit.deinde cum audierit eas res quibus fundi fructus & cultura continētur amotas & uenditas summo supplicio uillicū afficiat.& secū male actū putet.Itē.P.R.cum audit pluris Decumas uendidisse.C.Verrē:q̄ innocētissimū hominē cui iste successit.C.Sacerdotē:putat se bonū ī arationibus fructibusq; suis habuisse custodem uillicū:cū senserit istum oēm istrumentum aratorū:oīa subsidia uectigaliū uendidisse:omnem spem posteritatis auaricia sua sustulisse:arationes & agros uectigales uastasse:atq; exinanisse ipm maximos quæstus:prædasq; fecisse:intelliget secum actum esse pessime.istum autē summo supplicio dignum existimabit.Vnde ergo hoc intelligi pōt? ex hoc maxime:q; ager Decumanus prouinciæ Siciliæ propter istius auariciā desertus ē.neq; id solū actum ē uti hi mīus multis iugis arēt: si q ī agris remāserunt:sed ēt ut pmulti locupletes hoīes magni & gnaui aratores agros latos ac fertiles desererent:totasq; arationes derelīquerent:id adeo sciri facillime pōt ex litteris publicis ciuitatum: ppterea q; lege hieronica numerus araroū: quotānis apud Mīratus publice subscribitur.Recita tandem q; acceperit aratores agri Leōtini Verres.lxxxiii. quot āno tertio profiteant.xxxii.unū & quinquaginta aratores ita uideo deiectos : ut his ne uicarii quidem successerint:quod aratores adueniēte te fuerunt.agri Mitinensis uideamus ex litteris publicis.C.lxxxviii. qd anno tertio centum & unus.lxxxvii.aratores unus ager istius iniuria desiderat.atq; adeo nostra Rep. quoniā illa.P.R.uectigalia sunt:hunc tot Patrūfamilias nūerū desiderat:ac reposcit.Ager Herbitensis prio āno habuit aratores.cc.lvii.tertio.c.xx.hic.cxxxvii.patresfamilias extorres,pfugeret Agyrinēsis ager quoroū hoīum q̄ honestoroū q̄ locupletū?.cc.l.aratores habuit primo æno pturæ tuæ qd tertio āno.lxxx.quēadmodū legatos agyrinenses recitare ex publicis līris audistis.Proh dii īmortales si ex prouincia tota.clxx.eiecisses:posses ne seueris iudicibus saluus esse? Vnus ager Agyrinensis.clxx.aratoribus inanior factus cum sit:uos cōiecturam totius ,puinciæ nō facietis? Atq; peræque hoc in omni agro decumano reperietis:quibus aliquid tū reliqui fuerit ex magno patrimonio:eos in agris minore instrumento minus multis locis minores remāsisse quod metuebant:si recessissent:ne reliquas fortunas oēs amitterent.quibus āt iste nihil reliquit quod perderent :fecerat plane:nō solū ex agris ueroū ex ciuitatibus suis profugisse:illi ipsi qui remāserant:uix decuma pars aratoroū relicturi agros omnes erāt nisi ad eos Metellus Roma līras misisset.Decumas lege hieronica uenditoroū & nisi ab iis hoc petiuisset:ut sererent q̄ plurimū:qd illi semp sua cā fecerāt.cū eos nemo rogaret:q̄diu intelligebāt sese sibi &.P.R.non Verri & Apronio serere:impēdere:laborare iā uero Siculorum fortunas negligitis si quēadmodū socii.P.R.a magistratibus nrīs tractē nō laboretis At uero cōem Po.Ro.cām suscipite ac defendite Eiectos aratores eē dico.agros uectigales uexatos atq; exinanitos a Verre populatā uexatāq; ,puinciā.hæc oīa doceo ciuitatū & priuatis primarioroū uiroroū testimoniis qd uultis āplius? Nū expectatis dū.L.Metellus is q multos ī istū testes imperio &ptāte deterruit:idē absens & de istius scelere improbitate audacia testimōium dicant? nō opinor.At is optime q successit isti potuit cognoscere ita est ueroū amicitia īpedit? At debet uos certiores facere.quo pacto se habeat ,puicia debet uerumtamē nō cogit.Num qs ī Verrē.L.Metelli testimoniū reqrit? nemo:nū qs postulat? nō opinor.Quid si testimōio.L.Metelli ac līris hæc oīa uera eē docebo? qd dicetis:utroū metellum falsum scribere:an amicū ledēdi esse cupidū:an ptorem quēadmodū ,puincia affecta sit nescire? Recita līras.L.Metelli q̄s ad Gn.Pōpeium &.M.Crassum cōsules:q̄s ad mūmium ptorem q̄s ad quæstores urbis misit.Epistola.L.Metelli Decumas frumenti lege hieronica uendidi cum scribit se lege Hieronica uendidisse:q̄d scribit? ita se uendisse ut oēs pter uerrem cum scribit lege hieronica uendisse:qd scribit? se p istum erepta Siculis maioroū nroroū beneficia ius ipsoroū cōditionem societatis amicitiæ fœderoū reddisse dicit q̄ti cuiusq; agri Decumas uendiderit? deinde qd scribit Recita de epistola reliq̄.Sūma data est opa a me: ut q̄ plurimo Decumas uenderem.Cum īgit metelle nō ita magno uendidisti:qa desertas arationes inanes agros ,puinciā miserā pditāq; offendi:qd id ipm qd̄ fatum est:q̄ rōne qsq̄ q sereret:iuentus est.Recita līras ait se misisse & cōfirmasse suā iterposuisse auctoritatem tātum:q; aratoribus metellus obsides nō dedit:se in nulla re Verri similem futuroū.At qdem tū ī quo se laborasse dicat.Recita ut aratores q reliq erant? q̄ plurimum sererent.qui reliqui? quid hoc est reliq? quo ex bello:qua ex uastitate? q̄ nā in sicilia tāta clades:aut qd̄ bellū tam diuturnum:tā calamitosum te Pr.uersatum est:ut is q tibi successerit:reliquos aratores collegisse & recreasse uideat.Cum bellis Carthaginensibus Sicilia uexata est:& post nrām patrūq; memoriā cū bis ī ea ,puicia magnæ fugitiuoroū copiæ uersatæ sint:tamē aratoroū iternicio facta nulla est:tum sēmēte,phibita aut messe amissa fructus annus iteribat tū īcolumis numerus manebat dūioroū atq; aratoroū:Tum qui.M.Leuio aut.P.Rupilio aut.M.Aquilio ptoribus ī eam ,puinciā successerant.aratores reliquos nō colligebāt:tanto ne plus Verres cum apronio ,puinciæ Siciliæ calamitatis importauit:q̄ ut Hasdrubal cum pœnoroū exercitu:aut Athenio cū fugitiuoroū maximis copiis ut tpibus illis simul atq; hostis superatus esset:ager araret oīs:neq; aratori prætor p littereras supplicaret:neq; eum præsens oraret:ut q̄ plurimum sereret.Nunc aūt ne post abitum qdem huius inportunissime pestis:qsquā repereē:qui sua uoluntate araret:pauci essent reliqui:qui.L. Metelli austoritate in agros atq; ad suum larem familiarē redirent.His te līris hō audacissime atq; amentissime iugulatum sentis:nō uides cū is q̄ te successit aratores reliquos appellat:hoc eū diserte scribet:reliquos hos eē nō ex bello neq; ex aliq̄ huiusmōi calamitate:sed ex tuo scelere īportunitate auaritia:crudelitate? Recita cætera. Tamen

pro eo ut & tēporis difficultas aratorū q̃ penuria tulit:ararorum igt penuria? Si ego accusator totiens d̃ re eadem dicerem:uererer ne aios uestros offenderē:Iud.Clamat Metellus:nisi lras misissem:nō est satis:nisi præsens cōfirmassem.ne id qdē satis est:nisi præsens cōfirmassem:ne id qdem satis est? reliquos inquit aratores? reliquos ꝓpe lugubri uerbo calamitatem ꝓuinciæ siciliæ significat:addit aratoꝝ penuria.Expectate ēt Iud.si potestis auctoritatem accusatiōis meæ:dico aratores istius auaricia eiectos:scribit Metellus reliquos ab se esse cōfirmatos:dico agros relictos aratiōesq̃ d̃sertas esse:scribit metellus aratoꝝ esse penuriā.Hoc cū scribit illud ostendit:d̃iectos eiectos fortunis oibus expulsos esse.Po.Ro.socios atq̃ amicos:qbus si q̃ calamitas propter istū saluis uectigalibus nr̃is accidisset.aiaduertere ī eum uos oportebat:p̃serti tum cum a lege iudicaretis q̃ sociorum cā esset cōstituta.Cum uero ꝓditis ꝓfligatisq̃ sociis uectigalia.P.R.sint diminuta:res frumentaria:cōmeatus:copiæ:salus urbis:atq̃ exercituū nr̃oꝝ:ī ptātē istius auaricia iterierit:salutē.P.R.cōmoda respicite si sociis fidelissimis ꝓspicere nō laboratis:atq̃ ut itelligatis ab isto p̃ lucro p̃dacq̃ p̃senti nec uectigaliū: nec posteritatis habitā esse rōem:cognoscite qd ad extremū scribat Metellus.In reliquum tp̃s ait se uectigalibus ꝓspexisse nisi hoc uellet ostendre te uectigalia ꝓdidisse:Quid.n.erat:qd uectigalibus ꝓspiceret Metellus ī Decumis & ī tota re frumētaria:si iste nō uectigalia po.r.suo q̃stu puertisset? atq̃ ipse Metellus:q uectigalibus ꝓspicit:q reliquos aratores collegit:qd assequit:nisi hoc ut arent:si qui possunt:qbus aratoꝝ saltem aliqd̃ satelles istius Apronius reliquum fecit? qui tū ī agris spe atq̃ expectatione Metelli remanserūt.Quid cæteri Siculi quid ille maximus numerus aratoꝝ q nō mō ex agris eiecti sunt:sed ēt ex ciuitatibus suis ex ꝓuicia denicq̃ bonis fortunisq̃ oibus ereptis ꝓfugerunt:q̃ rōe ii reuocabunt.Quot p̃toꝝ īnocentia:sapientiacq̃ opus ē: Vt illa aratoꝝ multitudo aliquādo ī suis agris ac sedibus collocet? Ac ne miremini tātā multitudinem ꝓfugisse q̃tā ex lr̃is publicis aratorūq̃ ꝓfensionibus cognouistis:scitote tātā acerbitatem istius tātū scelus ī aratores fuisse:īcredibile dictū ē.Iud.sed & factum & tota sicilia ꝓulgatum:ut hoies ꝓp iniurias licentiācq̃ Decumanoꝝ mortē sibi ipsi cōsciuerit.Centuripinum Diodenē hoiem locupletē suspendisse se cōstat:quo die sit ei nunciatum Aprōium Decumas redimisse Dirrhachinū primū ciuitatis eadē rōe mortē opetisse.Dixit apd̃ uos hō nobilissimus archonidas Florinus:cū audisset tātum Decumaꝝ ꝓfessum esse ex edicto istius sibi deberi:q̃tum ille bonis suis oibus efficere nō posset.Hæc tu tā & si oium hoium dissolutissimus crudelissimusq̃ semp fuisti.Tamē nūq̃ ꝓpeterere:q̃ illi gemitus luctusq̃ ꝓuinciæ ad tui capitis piculum pertinebāt:nō inq̃ ꝓpeterere.ut hoies iniuriæ tuæ remediū morte ac suspēdio quærerent:nisi ea res ad q̃stū & ad p̃dā tuā ꝓtineret.Quid? Illd ꝓpeterere.Attendite Iud.oibus.n.neruis mihi cōtēdēdū ē:atq̃ ī hoc laborādū.ut oēs itelligāt: q̃ īprobā q̃ manifestā q̃ cōfessam rem pec.Redimere conent.Graue crimē ē hoc & uehemens & post hominū memoriā iudiciacq̃ d̃ pecuniis repetundis cōstituta grauissimū po.ro.socios habuisse Decumanos. Non hoc primū audit priuatus d̃ inimico reus.ab accusatore:iā antea ī sella sedens.Pr.cū ꝓuinciā siciliā obtineret: cū oibus nō solū id qd cōe ē ꝓp īperium:sed ēt id qd istius p̃cipuū est ꝓp crudelitatem metuerē milies audiuit cū eius aīum ad ꝓsequendū nō negligentia tardaret:sed cōscientia sceleris auariciæq̃ suæ frenaret.Loquebant.n.Decumani palā & præter cæteros is q apd istū plurimū poterat:maximosq̃ agros populabat apronius p paruū ex illis magnis lucris ad sese puenire.Pr.esse sociū.Hoc cū palā Decumani tota prouincia loquerētur:Tuūq̃ nomē ī re tā turpi nefariacq̃ īterponerent:nihil ne tibi uenit ī mentem æstimatiōi tuæ consulere? Cum tui nois terror ī auribus aīsq̃ aratoꝝ uersaret:cum Decumani aratoribus ad pactiōes faciendas nō suāuim:sed tuum scelus ac nomē opponerent:Et qd iudicium Romæ tā dissolutū tā p̃ditū tā nūmarium fore putasti:quo ex iudicio te ulla salus seruare posset:cū planum fieret d̃cumis cōtra īstituta legis cōsuetudinēq̃ oium uēditis ī aratoꝝ bōis fortunisq̃ diripiēdis d̃cumanos dictitasse tuas eē ptes tuā rē tuā p̃dā? Idq̃ te tacuisse & cum dissimulare nō posses:potuisse tamē ꝓpeti:& pferre q̃ magnitudo lucri obscuraret piculi magnitudinē plusq̃ aliq̃to apd̃ te pec.cupiditas q̃ iudicii metus posset.Esto cætera negare nō potes:ne illd qdē tibi reliquum fecisti:ut hoc posses dicē nihil eoꝝ te audisse nihil ad tuas aures d̃ īfamia tua puenisse.Quærebātur cum luctu & gemitu aratores:tui id nesciebas tremebat tota ꝓuicia:nemo id renunciabat? Romæ quærimoniæ d̃ tuis iniuriis cōuentusq̃ hēbant:ignorabas hæc? ignorabas hæc oia? Quid cū palā Syracusis te audiēte maximo cōuentu.P.Rubrius Qu.apronium spōsione lacessiuit? ni apronius dictitaret te sibi ī d̃cumis esse socium:Hæc te uox nō perculit? nō pturbauit? nō ut capiti & fortunis tuis ꝓspiceres:excitauit tacuisti se dasti ēt lites illoꝝ & spōsio illa ne fieret laborasti.Proh dii īmortales hoc aut īnocens hō ꝓpeti potuisset:aut q̃ tuis nocēs:q mō iudicia.R.fore putaret:nō aliq̃ re simulatione.P.R.æstimationi se hoium uendicasset? quid est hoc spōsio fit d̃ capite & fortunis tui:tu sedes:& qescis nō persequeris nō pseueras:nō perquiris:cui dixerit apronius? qs audierit? Vnde hoc natū? quemadmodū prolatū sit:si tibi ad aurē accessisset:& dixisset apronium dictitare te sibi eē socium:cōmoueri te oportuit uocare aproniū:nec ullū ante tibi satisfacere q̃ tu omnium æstimationi satisfecisses.Cum uero ī foro celeberrio tanta frequentia hoc uerbo & simulatione apronio re uera tibi obiectū eēt:tu unq̃ tāta plagā tacitus accipere potuisses.nisi hoc ita statuisses:ī re uera tā manifesta qcqd dixisses:te deterius eē factuꝝ? Quæstores Legatos præfectos suos Tribunos:multi missos fecerūt & d̃ prouicia decedere iusserunt:q̃ eoꝝ culpa se minus cōmode audire arbitrarentur aut q̃ peccare illos aliqua in re iudicarent:Tu apronium hoiem uix libeꝝ cōtaminatū.p̃ditū:flagitiosum:q nō mō animū integꝝ sed ne aīam quidē purā cōseruare potuisset:eū ī tāto tuo dedecore profecto ne uerbo quidē grauiore appellasses? neq̃ apd̃ te tā sancta religio societatis fuisset:ut capitis periculū negligeres:nisi rem tam notā eē oibus & tam manifestam uideres.Cum eodem Apronio postea.P.Scandilius Eques.R.qué uos oēs nostis eādem spōsionem de societatis fecit:Rubrius facere uoluerat.īstitit:oppressit:nō rem īsit:facta ē spōsio.HS.v.cœpit Scādilius recuperatores aut Iud.postulare satis ne uobis.Pr.improbo circūdati cancelli uidentur in sua pro/

uincia:ĩmo uero ĩ sella at tribunali ut aut de suo capite iudiciũ fieri patiat' præsens ac sedẽs aut cõfiteat' se omnibus iudiciis cõuinci necesse eẽ? spõsio est ĩ te aprõius ĩ Decumis sociũ esse dicat prouincia tua est ades abs te iudiciũ postulat':qd facis? qd decernis? Recupatores dicis te datur̃ bene agis:tamẽ si q erunt tãtis ceruicibus Recuperatores.q audeat ĩ prouincia cũ.Pr.adsit nõ solũ cõtra uoluntatẽ eius:sed ẽt cõtra fortunas ĩdicare.Verũ esto manifesta res ẽ nemo eẽt:qn hoc se audisse liqdo diceret.Locupletissimus qsq; certissimus testis esset: nemo erat Sicilia tota q nesciret Decumas eẽ Pr.nemo q nõ audisset:ita aprõium dictitasse.Præterea cõuentus hõestus syracusis multi Eqtes Ro.uiri primarii ex qua copia Recuperatores recipi oportetet.q̃ aliter iudicare nullo mõ possent:istat scãdilius poscere recupatores tũ iste hõ ĩnocẽs:q illã suspitionẽ leuare·atq; ab se reuocar' cupet recupatores dicit se d̃ cohorte sua datur̃.Proh deũ hoĩumq; fidẽ quẽ ego accuso:ĩ quo meã ĩdustriã ac diligentiã spectari uolo? qd ẽ q; ego dicẽdo ac cogitãdo efficer' aut assequ debeã? Teneo ĩ mediis uectigalibus Po.ro.ĩ ipsius fructibus ꝓuiciæ siciliæ furẽ mãifeste auertẽtẽ rem frumentariã oẽm pec.maximã Teneo inq̃ ita:ut negar' nõ possit:nã qd hic dicet? spõsio fictã ẽ cũ cognitore tuo aprõio d̃ fortunis tuis oĩbus ni,sociũ te sibi ĩ Decumis dictitaret.Expectãt oẽs q̃ti tibi ea res curæ sit:quẽadmodũ hoĩem æstimatiõi te atq; ĩnocentiã tuã,pbar' uelis.Hic tu medicũ & aruspicẽ & p̃cõem tuũ Recupatores dabis? aut ẽt illũ ip̃m.quẽ tu ĩ cohorte tua Cassianũ iudicẽ hẽbas:si q̃ res maior esset:Papyriũ,potamõem hoĩem seuer̃ ex uetere illa eq̃stri disciplĩa Scãdilius postular' d̃ cõuentu recupatores.Tũ iste negat se d̃ æstimatiõe sua cuiq̃ nisi suis cõmissur̃.Negociatores putãt eẽ turpe id for̃ sibi iniquũ euitare:ubi negocient' Pr. ꝓuiciã suã totã sibi iniq̃ euitat: O ĩpudentiã singularem:hic postulat se Romæ absolui:q ĩ sua ꝓuicia iudicauit se absolui nullo mõ posse: q plus existimet apd' lectissimos senatores pec.q̃ apd' tres negociatores metũ ualer'.scãdilius uero negat sese apd Arthemodor̃ recupatorẽ uerbũ eẽ factur̃:& tũ auget atq; onerat te bonis cõditiõibus si tu uti uelis:si ex ꝓuicia sicilia tota statuas idoneũ iudicẽ aut recupatorẽ nullũ posse repiri postulat a te ut Romã reiicias.Hic.n. uero tu exclamas hoĩem ĩprobũ:q postulet ibi d̃ tua æstimatiõe iudiciũ fieri:ubi te inuidiosum eẽ ĩtelligebat negas te Romã reiectur̃:negas d̃ cõuentu recupatores datur̃:cohortẽ tuã ꝓpõis.Scãdilius rẽ se totã relicturũ dicit:& suo tpe esse reditur̃:Quid tu ibi tũ? qd facis? Scadiliũ cogis quid spõsionẽ acceptã facere ĩpudenter tollis expectatũ æstimatiõis tuæ iudiciũ.Nõ facis qd ergo? aprõio p̃mittis.ut quos uelit:d̃ cohorte sumat recupatores ĩdignũ uni potius ex iniqs sumẽdi q̃ utriscq; ex æqs reiiciendi fieri ptãtẽ neutr̃ facis eor̃:qd ergo est? aliquid qd' ĩprobius fieri põt? Cogit.n.scãdiliũ qnq; illa milia nũmũ dar' atq; adnumerar' aprõio:quid potuit elegãtius facer' p̃tor cupidus æstimatiõis bõæ:q ab sese oẽm suspitiõem ꝓpulsare.q se eripe ex ĩfamia cuperet? Adductus erat ĩ sermõem iuidiã uituparõem dictitarat hõ ĩprobus atq; ĩpurus aprõius sociũ esse:Pr. Venerat res ĩ iudiciũ atq; discrimẽ.Ptãs erat isti hõi ĩtegro atq; ĩnocenti data ĩ aprõium cũ aĩaduertisset:sese grauissima leuaret ĩfamia qd excogitauit pœnæ:quid aĩaduersiõis ĩ aproniũ.Cogit Scãdiliũ aprõio ob singularem ĩprobitatem atq; audaciã p̃dicatiõemq; nefariæ societatis.HS.v.milia mercedis noĩe ac p̃mii dare:qd ĩterfuit hõ audacissime utr̃ hoc decerneres:an id qd' aprõius dictitabat:Tu de te: ꝓferres ac dictitares:quem hoĩem si qs pudor ĩ te atq; adeo si qs metus fuisset:sine supplicio dimittere nõ d̃buisti.Hũc abs te sine p̃mio discedere noluisti:oĩa simul ĩtelligere potuistis·Iud.ex hoc uno crimĩe scãdilio primũ hoc nõ esse Romæ natũ d̃ societate Decumar̃:nõ ab accusatore factũ:nõ ut solemus ĩterdũ ĩ defensiõibus dicere crimen domesticũ atq; uernaculũ:nõ ex tpe periculi tui cõstitutũ:sed uetus cogitatũ iã & te preiactatũ & nõ ab inimicis Romæ cõpositũ:sed romã de ꝓuicia exportatũ simul ĩtelligi põt illd̃ istius ĩ aprõium studiũ.Apronii de isto nõ mõ cõfessio:uerũetiã cõmemoratio eodẽ accidit q; hoc quoq; ĩtelligere potestis istũ statuisse ĩ prouincia sua æstimatiõis suæ iudiciũ extra cohortem suã cõmittẽdũ fuisse nemini & qs est iudex cui nõ ab initio Decũani criminis p̃suasum sit istũ ĩ arator̃ bona fortunasq; ĩpetũ fecisse? Quis hoc nõ ex eo stati iudicabit:qd' ostẽdi istum d̃cumas noua lege atq; adeo nulla lege cõtra oĩum cõsuetudinem atq; ĩstituta uendidisse? Verum ut istos ego Iu.tã seruos tã diligentes tã religiosos nõ hẽrem:& qs est ex iniuriar̃ magnitudie ĩprobitate d̃cretor̃ iudicior̃ iniqtate qui hoc nõ iamdudũ statuerit:& iudicarit? ẽt sane sit aliqs dissolutior ĩ iudicãdo legũ: iudicii Reip.socior̃ atq; amicor̃ negligentior.Quid is:possit ne de istius ĩprobitate dubitare dum tãta lucra facta tã iniq̃s pactiones ui & metu expræssas cognouerit? Tum tãta p̃mia ciuitatis ui atq; ĩperio uirgar̃ atq; mortis metu nõ mõ Apronio atq; eius sĩmilibus uerumetiã Veneris seruis dare coactas? Hor̃ si qs socior̃ ĩcõmodis minus mouet':si quẽ arator̃ fugæ calamitates exilia suspẽdia deniq; nõ ꝓmouent nõ possum dubitare qn is tũ cũ uastã siciliã relictos agros ex ciuitatũ lr̃is & epistola.L.Metelli cognouerit:statuat fieri non posse ut d̃ isto seuerissime nõ iudicet':erat ẽt aliqs q hæc oĩa dissimulare ac negligere posset.Attuli spõsiones ipso p̃sente factas.d̃ Decumar̃ societate ab ipso ꝓbitas iudicari.Quid ẽ qd' possetis mãifestus hoc d̃siderar'? nõ dubito qn uobis satisfecerĩ Iud.uerũetiã,pgrediar lõgius.Nõ me hercule qd' magis hoc uobis persuadeã: q̃ iã p̃suasum eẽ cõfido:sed ut ille aliquãdo ĩpudentiæ suæ finẽ faciat aliquãdo d̃sinat:ea se putare emere:quæ ipse semper habuit uenalia:fidẽ iusiurandum ueritatem officium religionem desinant amici eius ea dictitare quæ detrimento maculæ inuidiæ infamiæ nobis oĩbus esse possint.atq; amici o miserum atq; iuidiosum offensumq; paucor̃ culpa atq; in dignitate ordine tu senator̃.Albã emiliũ sedentem in faucibus Macelli loqui palam uicisse Verrẽ emptos hr̃ iudices alium.hS.v.quem minimo.ccc.Atq; ei cũ respõsum eẽt fieri non posse multos testes eẽ dicturos:me p̃terea cãe nõ d̃futur̃:licet Hercules ĩqt oẽs oĩa dicãt ĩ illo nisi res ita mãifesta erit allata:ut riderĩ nihil possit:uicimus bene ais Alba ad tuã uenĩã cõditionẽ nihil putas ualer':ĩ iudicis cõiectura? nihil suspitionẽ? nihil ante actæ uitæ æstimationẽ? nihil bonor̃ uiror̃ de te testimõia? nihil ciuitatũ auctoritates ac testimonia? lr̃as manifestas q̃ris.Nõ q̃ro Iud.Cassianos. ueterem iudiciorum seueritatem nõ reqro:ur̃am ĩ hoc fidẽ dignitatẽ religionẽ ĩ iudicãdo nõ ĩploro.Albã hẽo Iud.eũ hoĩem q se ip̃e scurram

ĩprobissimũ existimari uult:q̃ a scurris potius semp̃ gladiator:q̃ scurra appellatus sit. Afferã rẽ eiusmõi ĩ De/
cumis ut alba fateat istũ ĩ re frumẽtaria & ĩ bõis aratorẋ apte palãq; eẽ p̃datũ decumas agri leõtini magno di
cit se uendidisse. Ostẽdi iã illd initio nõ existimãdũ magno uendidisse eum:q decumas uerbo uendiderit. Re
& cõditiõe & lege & edicto & licentia Decũanorẋ decumas aratoribus nullas reliq̃s fecerit. Etiã illd oũdi uẽ/
didisse alios magno Decumas agri Leõtini cæterorũq; agrorẋ & lege hierõica uẽdidisse:& pluris ẽt q̃ te uen/
didisse:nec aratorẽ quẽq̃ eẽ q̃stũ:nec.n.fuit q; q̃sq̃ q̃ri posset:cum lege æq̃ssima scripta uenirent:neq; illd unq̃
aratoris ĩterfuit q̃ti dcumæ uenirẽt.nõ.n.ita ẽ:ut si magno uenierit:plus arator debeat:si paruo minus ut fru
mẽta nata sũt ita dcumæ ueneunt.aratoris ãt ĩterest ita se frumẽta hr̃:ut decumæ q̃plurio uentre possint:dũ
arator ne plus decuma det expedit ei dcumã eẽ q̃ maximã. Verẋ hoc ut opior esse ius capud dfensiõis tue ma
gno te dcumas uẽdidisse. Agri uero Leõtini q plurimũ efficit tritici mod.cc.xvi.m.si doceo pluris aliq̃to po/
tuisse te uẽdere:neq; his uoluisse addicere q cõtra aprõium licerent:& Aprõio multo mioris q̃ aliis potueris:
tradidisse si hoc docebo poterit ne alba tuus antiqssimus nõ solũ amicus:uerũetiã amator:absoluere? doceo
Eqtẽ Romanũ hoiem ĩ primis hõestũ. Qu. Minutũ cũ suis similibus ad decumas agri Leõtini tritici mod.ĩ
co.nõ.co.co.nõ.co.co.co.sed ad unas unius agri decumas tritici mod.d.xxx.uoluisse addere & ei ptãte emen
di nõ eẽ factã ne res abirent ab apronio negar hoc nisi forte negare oĩa cõstituisti:nullo modo potes palã res
gesta ẽ maxio cõuentu Syracusis:testis ẽ tota puicia ppterea q; undiq; ad emẽdas decumas solent eo conue/
nire qd siue fateris:siue cõuinceris:quot & q̃ maximis ĩ rebus teneat:nõ uides? primũ tuã rem illã & p̃dam
fuisse:nã nisi ita esset:cur tu aprõium malebas:quẽ oẽs tuũ pcurare ĩ Decumis negocium loq̃bãt:q̃ Minutiũ
decumas agri Leõtini sumeres? Deide ĩmensum atq; ĩfinitum lucrẋ esse factũ. Nã si.xxx.mod. Tritici tu com
modus nõ esses:certe hoc idẽ lucri Minutius aprõio libẽter dedisset:si ille accipe uoluisset. Quãtã igit illi spẽ
p̃dæ ppositã arbitramur fuisse:q tãtũ plens lucrẋ nulla opera ĩscripta cõtẽpserit.atq; despexerit. Deide ipe Mi
nutius nũq̃ tãti hr̃ uoluisset:si decumas:Tu lege hierõica uẽderes:sed qd tuis edictis nouis & antiqssimis in/
stitutis plus aliq̃to se q̃ Decumas allatũrẋ uidebat:Iccirco lõgius pgressus ẽ.at aprõio semp̃ plus ẽt multo abs
te pmissum ẽ:q̃ qd edixeras:qtũ igit q̃stũ putamus factũ eẽ p eũ cui qd uis licitũ sit:cũ tãtũ lucrẋ uoluerit ad/
dere is:cui si Decumas emisset:idẽ nõ liceret? Postremo illa qdẽ certe tibi pcisa defensio ẽ:ĩ q̃ tu semp̃ oĩa tua
furta atq; flagitia latere posse arbitratus es:Magno te Decumas uẽdidisse plebi Ro.cõsuluisse annonæ pspe/
xisse. Nõ põt hoc dicere is q negare nõ põt:se unius agri decumas.xxx.mod.mioris q̃ potuere uẽdidisse:ut ẽt
si tibi hoc cõcedã Minutio ideo te nõ tradidisse:qd iã addixisses aprõio:aiũt.n.te ita dictitare.qd ego expecto
cupioq; te illd defendere. Verẋ ut ita sit. Tamẽ nõ potes hoc q̃si pclarẋ aliqd p̃dicere:Magno te Decumas uen
didisse:cũ fuisse fateare:q multo pluris uoluerit emere. Tenet igit iã lud.& manifesto tenet auaricia cupidi/
tas hoĩs scelus ĩprobitas audacia. Quid si hæc quæ dico ipsius amici defensoresq; iudicarũt? qd uultis ampli/
ius? Aduẽtu.L.Metelli.Pr.cũ oẽs eius comites iste sibi suo illo Páchresto medicamẽto amicos redimisset adi
tũ ẽ ad Metellũ eductus est aprõius edixit uir primarius.C.Gallius senator a.L.Metello ut ex edicto suo iudi
cium daret ĩ aprõium:q; uim aut metũ abstulisset: Quã formulã Octauianã & Ro.Metellus hũerat.& habe
bat ĩ prouicia nõ ĩpetrat. Cũ hoc diceret Metellus piudiciũ se de capite.C.Verris:p hoc iudicium nolle fieri:
Tota Metelli cohors hoĩum p ĩgratorẋ aderat aprõio.C.Gallius hõ uri ordinis a suo familiarissimo.L.Me
tello iudiciũ ex edicto nõ põt ĩpetrare:nõ rẽphẽdo Metellũ. Pepercit homini amico:& quẽadmodũ ipsum
dicere audiui:necessario nõ rẽphendo inq̃ metellũ.sed hoc miror:quõ de quo hoĩe piudiciũ noluerit fieri p
Recupatores:de hoc ipso nõ mõ piudicarit:Verẋ grauissime & uehemẽtissime iudicarit? Primũ.n.si aproni
um absolutũ iri putaret.nihil erat:quo ullũ piudicium uererẽt:Deide si cõdẽnato apronio coniunctã cũ eo
Verris cãm oẽs erãt existimaturi:Metellus qdẽ certe iã hoc iudicabat:eorẋ rẽ cãmq; eẽ coniunctã.q statuerit:
apronio cõdẽnato:de iusto iudiciũ futurẋ & simul una res utriq; rei ẽ argumẽto & aratores ui & mœtu coa/
ctos apronio multo plusq̃ debuerint:Dedisse & apronũ istius rem suo noĩe egisse cũ.L.metellus statuerit nõ
posse apronũ cõdẽnari:qn simul de istius scelere atq; ĩprobitate iudicaret. Venio nũc ad epistolam Timar/
chidis:liberti istius & accẽsi:De qua cũ dixero totũ hoc crimẽ Decumanum porabo. Hæc epistola est lud. q̃
nos Syracusis ĩ ædibus apronii cũ lras cõquireremus:inuenimus. Missa ẽ ut ipsa significat:ex itinere cũ Ver/
res iã d puincia dcessisset Timarchidis:manu scripta. Recita epistolã Timarchidis. Verris accẽsus:salutẽ dicit
Iã hoc qdẽ nõ rẽphẽdo:q; ascripsit accẽsus:cur.n.sibi hoc scribere soli sumat. L.Papyrius scriba:uolo ego hoc
esse cõe accẽsorũ lictorẋ uiatorẋ:fac diligẽtiã adhibeas:qd ad æstimationẽ Prætoris attinet:cõmendat Apro
nio Verrẽ:& hortat ut inimicis eius resistat bono p̃sidio munit æstimatio tua siquidẽ ĩ Apronii cõstituitur
diligentia atq; auctoritate. Habes uirtutẽ atq; eloquẽtiam:qua copiose laudat Apronius a Timarchide q̃ ma
gnifice? cui ego nõ putẽ illũ placere oportere q tãtope Timarchidi pbatus sit? habes sumptũ unde facias:ne/
cesse ẽ qd redũdaret d uro frumẽtario q̃stu ad illũ potissimũ:p quẽ aiebatis defluxisse. scribas apparitores re
cẽtes arripe.cũ.L.Vulteio q plurimũ põt cæde cõcid. Videte q̃ ualde maliciæ suæ cõfidat Timarchides q etiã
Apronio ĩprobitatis p̃cepta det. Iã hoc cæde cõcide nõ uobis a domo patroni dpromer uidet ad oẽ genus ne/
q̃tiæ accõmodata? Volo mihi fraterculo tuo credas:cõsorti qdẽ ĩ lucris atq; furtis gemino & simillio neq̃tia:
ĩprobitate audacia.in cohorte carus habeare. Quid ẽ ĩ hoc cohorte? quo ptinet? Apronium doces:qd in ue/
stram cohortẽ te monitote an sua spõte peruenerat? qd cuiq; opus sit:appone q̃ ĩpudẽtia putatis eum in dã/
natiõe fuisse:q ĩ fuga tã ĩprobus sit? ait oĩa pecunia effici posse dare profundere apponere:si uelis uincere. Nõ
hoc mihi tã molestũ est apronio suadere Timarchidem q̃ q; hoc idem patrono suo p̃cœpit. Te postulãte om
nes uincere solent Verrẽ qdẽ Pr.nõ Sacerdote:non peduceo:nõ hoc ipso Metello. Scis metellũ sapiẽtẽ eẽ:hoc
uero ferri iã nõ põt irridri uiri optimi.L.Metelli ĩgeniũ & cõtẽni ac despici a fugitiuo Timarchid. Si Vulteiũ

habebis oĩa ludibundus pficies hic uehemẽter erat Timarchides:q aut Vulteium pecunia corrũpi putet posse aut Metellum unius arbitratu gerere:prætura sed errauit cõiectura domestica:quia multos p se & p alios multa ludibundus libidinose apd Verrem effecisse uidit:ad oẽs eosdem patere aditus arbitrabat:facilius uos efficiebatis ludibundi:q uolebatis a Verre q multa eius ludorꝫ genera noratis.Inculcatum ẽ metello & uulteio te aratores euertisse qs istuc Apronio attribuebat cũ aratore aliquẽ euerterat aut Timarchidi cum obiu dicãdum aut decernendum aut ipãdum aliqd aut remittendum pec.accepat:aut Sestio Lictori cum aliquẽ inoeentem securi pcusserat? nemo oẽs ei Verri.Tunc attribuebat: quem nũc cõdemnari uolunt.obtuderũt eius aures te socium ptoris fuisse uides ne hoc q clarum sit & fuerit? cumetiam Timarchides hoc metuat? Concedes nõ hoc crimẽ nos ĩ te cõfingere sed iã pridẽ ad crimẽ aliq defensiõem libertũ qrere.Libertus & Accensus tuus & tibi ac l:beris tuis oĩbus ĩ rebus cõiunctus ac pximus ad Aprõium scribit uulgo esse ab oĩbus ita demõstratum Metello tibi aprõium ĩ Decumis sociũ fuisse.Fac sciat iprobitatem aratorꝫ ipsi sudabunt:si dii uolent.Quod istuc p deos ĩmortales aut q de cã excitatum esse dicamus.ĩ aratores tã ĩfestum odium atq tãtum:qtã iiuriã fecerunt.Verri aratores:ut eos ẽt libertus & accensus eius tã irato aĩo:ut lr̃is ĩseqt? neq eius huius fugitiui lud.epistolã uobis recitassem:nisi ut ex ea totius familiæ pcepta & ĩstituta & disciplinã cognosceretis.Vidtis ut moneat Aprõium:qbus rebus ac muneribus ĩsinuet ĩ familiaritatẽ Metelli Vulteium corrũpat scribas accensumq pcio dleniat:Ea pcipit:q uidit & mõet alienum hoĩem q domi didicit ipse.Verũ in hoc errat uno q easdem existimat uias ad oĩum familiaritatis esse munitas:qq merito sum iratus Metello tamen hæc q uera sunt:dicã aprõius ipm Metellũ nõ pcio ut Verrẽ nõ cõuiuio nõ muliere nõ sermõe ĩcauto atq iprobo posset corrumpe:qbus rebus nõ sensim atq moderate ad istius amicitiã arrepserat:sed breui tpre totũ hoĩem totãq eius ptorã possederat:cohortem ãt metelli q uocat:qd erat:qd corrũpet:ex q recupatores nulli dabãt.nã qd scribit Metelli filiũ puerꝫ esse uehementer errat:nõ.n.ad oẽs ptorꝫ filios idem aditus sunt. O Timarchide Metelli filius est ĩ puĩcia nõ puer:sed adolescens bõus ac prudens dignus illo loco ac noĩe.Vester ille puer ptextatus ĩ puĩcia quẽadmodũ fuisset.Nõ dicerem si pueri eẽ illã culpã ac nõ pris existimarem. Tu ne cũ te ac tuã uitã nosses:ĩ siciliã tecum grãdem ptextatum filiũ ducebas? Vt ẽt si natura puerꝫ a paternis uiciis atq a generis similitudĩe abduceret cõsuetudo tũ eum & disciplĩa dgenerare nõ sineret.Fac.n.fuisse in isto.C.Lelii.M.Catõis materiem atq ĩdolem qd ex eo bõi spari atq effici põt? q ĩ pris luxurie sic uixerit: Vt nullũ unq pudicum neq sobrium cõuiuium uiderit:q ĩ epulis quotidiãis adulta ætate p triẽnium ĩter ipudicas mulieres & ĩtempãtes uiros uersatus sit? Nihil unq a patre audiuit quo pudentior ac melior esset.nihil nnq patrem agere uidit:qd cũ imitatus esset:nõ id qd turpissimum est similis patri putaret.quibus ĩ rebus nõ solum filio:Verumetiã Reip.fecisti iniuriã.Susceperas enĩ liberos nõ solum tibi:sed ẽt q aliquãdo usui rei pub.esse possent.Eos istituere atq erudire ad maiorꝫ ĩstituta atq ciuitatis disciplinã nõ ad tuas turpitudines dbuisti.Esset inerti atq ĩpuro & iprobo parente nauus & pudens & pbus filius:haberet aliqd abs te Respu. muneris.Nũc p te Verrem substulisti alterꝫ ciuitati:nisi hoc forte deterior ẽ:si fieri põt:q tu eiusmõi euasisti nõ ĩ hoĩs luxurioſi:sed tãtũ ĩ furis ac diuisoris disciplĩa educatus:qd isto festiuius fore arbitramur.q est tuus: natura filius? cõsuetudĩe discipulus? uolũtate similis? Quem ego lud.quis bonũ fortẽq facile paterer euadere.nõ.n.me inimicitiæ cõmouent.si q mihi cũ isto futuræ sint.Nã si ĩ oĩbus rebus ĩnocens fuero:meiq simiis qd mihi istius inimiciciæ nocebũt? Sin aliq ĩ re Verri similis fuero nõ magis mihi deerit inimicus q Verri defuit.Eteni lud.eiusmõi Resp.debet esse & erit ueritate iudiciorꝫ constituta ut inimicus neq deesse nocenti possit neq ob eẽ ĩnocenti.Quapp nulla res ẽ qobrem ego istũ nolim ex paternis pbris ac uiciis emergere: id qd tãetsi isti difficile est tamẽ haud scio an fieri possit:pserti si ut nũc sit:custodes amicorꝫ eum sectabunt, quoniã pr̃ tã negligens ac dissolutus ẽ.Verrẽ huc longius q uoluntas fuit ab epistola Timarchidis digressa ẽ oratio mea:q recitata cõclusurꝫ me eẽ crimẽ decumarꝫ dixerã.Ex quo itellexistis ĩnumerabilẽ frumenti numerꝫ p triẽnium auersum a Repu.esse abreptũq aratoribus:seqtur ut de frumẽto empto uos.lud.doceã maximo atq ipudentissimo furto de quo dũ cera & pauca & magna dicã breuiter attendite.de frumẽto empto Frumẽtũ emere ĩ Sicilia debuit Verres:&.S.C.& ex lege Terẽtia.& Cassia frumẽtaria.emũdi duo genera fuerunt unũ cæteraꝫ Decumaꝫ alterꝫ:qd pterea ciuitatibus æqualiter esse distributum.Illius Decumam tantũ qtũ ex primis decumis fuisset tritici mod.d.ccc.m.pciũ ãt cõstitutũ Decumano ĩ mod.singulos.hS.ternos duodetricies ĩparato.HS.iiii.ĩtã ut frumẽtũ imp.Hi duo de tricies ĩ annos singulos Verri decernebat qd aratoribus solueret ĩ alteras Decumas ferme ad nonagies sic p triẽniũ ad hãc frumẽti emptionẽ siciliẽsem ppe cẽties & tricies errogatũ ẽ.Hãc pec.Tãtã datã tibi ex ærario inopi atq exhausto datã ad frumẽtũ hoc ẽ ad necessitatẽ salutis & uitæ datã ut Siculis aratoribus qbus tãta onera Resp.ĩponeret:solueret:abs te laceratã: sic esse dico ut possim illd pbare si uelim cẽm te hãc per.domũ tuam reuertisse.Et.n.sic hãc rẽ totã administrasti:ut hoc q dico pbari æqssimo iudici.possit:sed ego hẽbo rõem auctoritatis meæ:meminero quo animo: quo cõsilio ad cãm publicã accesserim.Nõ agã tecũ accusatorie:nihil fingã:nihil pbari uelim me dicẽte quod nõ ante mihimet ipsi pbatũ sit:in hac pec.publica.lud.hæc insunt tria genera furtorꝫ.Primũ eam cum posita eẽt apud eas societates unde erat attributa binis cẽtesimis fœneratus ẽ.Deinde pmultis ciuitatibus p frumẽto nihil soluit oĩo.Postremo si cui ciuitati soluit:Tãtũ dtraxit :qtũ cõmodũ fuit nulli qd dbitũ ẽ reddidit at primũ hoc ex te qro.Tu cui publicãi ex Aripinati lr̃is grãs egerũt:pecũia publica ex ærario errogata ex uectigalibus po.ro.ad emẽdũ frumẽtũ attributa fuerit ne tibi qstui pẽsitarit:ne tibi bĩas cẽtessimas credo te negaturꝫ turpis.n.ẽ & piculosa cõfessio mihi ãt hoc p arduũ ẽ dmõstrar qbo.n.test ibo publicãi tractari honorifice sunt:tacebũt lr̃æ eorꝫ dcreto dcũanorꝫ remotæ sunt.Quo me igit uertã? rẽ tã iprobã crimẽ tãtæ audaciæ tãtæq ipudentiæ propter inopiã testium ac lr̃arum prætermittam? Non faciam lud.utar teste:quo? P.Vec-

tio Chilõe hoīe eq̃stris ordinis honestissimo atq; ornatissimo:q isti & amicus & necessarius ē.Vt ēt si uir bo nus nõ eēt:tñ qd' cõtra istũ diceret graue uideretur ita uirbonus ē:ut etiam si inimicissimus isti esset tamen eius testimonio credi oporteret admirat':& expectat:qdnam uectius dicturus sit.Nihil dicet ex tpe:nihil ex sua uolũtate nihil cum utr; uis:licuisse uideat'.Misit ī Siciliam lr̃as ad Carpinatium cum esset magister scri pturæ & sex publicãor;:quas ego syracusis apd' Carpinatiũ ī lr̃a; alatur; libris.Ro.ī lr̃a; missa; apd' magi stratũ Tullium familiarem tuũ iueni.qbus ex lr̃is īprudẽtiã fœneratiõis q̃so cognoscite.LITTERAE MIS SAE.L.VECTII.L.SERVILII.C.ANTISTITIS MAGISTRORVM. Præsto se tibi ait futur; Vectius & obseruatur; quẽadmodũ rões ad ærariũ referas:ut si hãc ex fœnore populo pecuniã nõ retuleris reddas socie tati.Possumus hoc teste possumus.P.Seruilii &.C.Antistitis M.for; primor; hoīum atq; hõestissimor; pos sumus auctoritate societatis:cuius lr̃is utimur:qd' dicimus obtinere? An aliq̃ firmiora aut grauiora qrenda sunt? Vectius tuus familiarissimus.Vectius tuus affinis:cuius sororẽ hẽs ī matrimonio tuæ frater uxoris Ve ctius frater tui q̃storis īpudicissimũ tuum furtũ certissimumq; peculatũ nã quo alio noīe publicæ pecũiæ fe neratio ē appellãda Recita reliq̃ scribã tuum dicit Verres huius pscriptorem fœneratiõis fuisse:ei quoq; mr̃i n; inat' ī lr̃is:& cãu scribæ tum duo mr̃i fuerũt.cum Vectio binas centesimas ab se ablatas serẽdum ĩ putãt: & recte nõ putãt.Quis.n.hæc fecit unq̃ qs deniq; cõatus est facere? aut posse fieri cogitauit? ut cum Senatus publicãos usura sæpe iuuisset:mr̃us a publicãis pecuniã,p usuris auderet auferre? Certe huic hõi spes nulla sa lutis esset:si Publicãi:hoc est si eqtes Ro.iudicarent.Mior esse cura nũc Iud.nobis disceptãtibus debet:& tãto mior:q̃to est hõestius alienis iniuriis q̃ re sua cõmoueri.Quid ad hoc rñdere cogitas? Vtrũ factum negabis? an tibi hoc licitũ esse d̃fendis? negare q potes? an ut tãta auctoritate litterar; tot testibus Publicãis cõuicat'? li cuisse uero q? si me hercule te tuã pecuniã nõ.P.R.ī ,puicia fœneratum dicerem:Tamen effugere non posses sed publicã:sed ob frumentum decretã:sed a publicãis fœnore accepto hoc licuisse cuiq̃,pbabis :quo nõ mõ: cæteri:sed ipe nihil audacius īprobiusq; fecisti? Nõ me hercule hoc q; oĩbus singulare uidet':d̃ quo mihi dei ceps dicendum ē.Possum Iud.dicere audacius eē:aut īpudentius q; pmultis ciuitatibus,p frumento nihil sol uit oĩo maior hæc p̃da fortasse est:sed illa īpudentia certe nõ mior.Et quõiã d̃ illa fœneratiõe satis dictum ē: nunc d̃ hac tota pecunia auersa q̃so cognoscite.Siciliæ ciuitates multæ sunt:Iud.ornatæ atq; hõestæ:ex qbus ī primis numerãda est ciuitas Halesina nullã.n.repietis aut officiis fideliorẽ aut copiis locupletiorem aut au ctoritate grauiorẽ.Huic iste ī annos singulos cũ sexagita tritici milia mod.īpauisset,p tritico nũmos abstulit q̃ti erat ī sicilia triticũ quos de publico nũmos accepat rerinuit oẽs.Obstupui Iud.cũ hoc mihi primũ Hale sæ demõstrauit ī senatu halesinor; hõ summo īgenio summa prudentia summa auctoritate p̃ditus Halesi nus Emas cui senatus dederat publice cãm.ut mihi fratriq; meo gr̃as ageret & simul q nos ea q̃ ad iudicium ptinerent:doceret.Demõstrat hãc istius cõsuetudinẽ ac rõem fuisse:q; cũ oĩs frumenti copia decumar; noīe: penes istum esset redacta:solitũ eē istum pec.cogere a ciuitatibus frumẽtum īprobare:q̃tum frumẽti Romã eēt mittẽdum tãtum de suo q̃stu ac d̃ sua copia frumenti mittere.Posco rões:ĩspicio lr̃as:uideo frumẽti gra num halesinos qbus.lx.m.mod.īparata erãt.nullã dedisse pec.Volcatio.Timarchidi Scribæ dedisse.Reperio genus huiusmõi Iud.p̃dæ ut pr.q frumẽtum emer d̃bebat nõ emat:sed uẽdat pecunias q̃s ciuitatibus distri buere debebat:eas oẽs auertat atq; auferat.Nõ mihi iã furtum:sed mõstr; ac,pdigiũ uidebat'.Ciuitatũ frumẽ tũ īprobasse p̃cium ei frumẽto cõstituere qd cõstituisset:id ciuitatibus auferre qd' a po.ro.accepisset: tenere Quot uultis esse ī uno furto peccator; gradus? ut si singulis ĩsistere uelim:,pgredi iste nõ posset:īprobas fru mẽtum siculor;:qd ipse qd mittis peculiarẽ hẽs aliq̃ Siciliã q̃ tibi ex alio genere frumẽtum suppeditare pos sit? Cũ senatus decernit:ut emat' ī sicilia frumẽtum aut populus iubet:hoc ut opior itelligit ex sicilia siculum frumẽtum apportari oportere.Tũ cũ ciuitatũ siciliæ uulgo oẽ frumẽtũ īprobas:nũ ex Aegypto aut ex Syria frumentũ Ro.mittis? īprobas halesinũ Cephaleditanũũ.Thermitan. Amestratinũ. Tyndaritanũ:Herbitẽse multar; p̃terea ciuitatũ. Quid accidit tamẽ:ut hor; populor; agri frumẽtũ eiusmõi te pr.ferrẽt:qd nũq̃ an tea neq; tibi neq; po.ro.posset,pbari? p̃sertĩ cum ex iisdẽ agris eiusdẽq; anni frumẽtum ex decumis Romam mãcipes aduexissent:qd' acciderat:ut ex eodẽ horreo decumanum ,pbaret':emptũ nõ,pbaret'? dubium ne ē: qn ista oĩs īprobatio cogendæ pecuniæ cã nata sit.Esto īprobas halesinũ hẽs ab alio po.qd' probes eme illud qd' placet missos fac eos quor; frumẽtum īprobasti sed ab iis quos repudias exigis tãtum pecuniæ:q̃tũ ad eũ numer; frumẽti satis sit.quẽ ciuitati īparas dubiũ ē qd egeris.In medina singula uideo ex litteris publicis ti bi helesinos.HS.qnos denos dedisse:oĩdam ex tabulis locupletissimor; aratorq; eodem tpe neminẽ ī Sicilia pluris frumeurum uendidisse.Quæ ergo ista rõ aut q̃ potius amentia frumentum īprobare id qd' ex eo lo co sit:ex quo senatus & po.ro.emi uoluerit:ex eo aceruo ex quo ptẽ tu idẽ decumar; noīe ,pbaris:deīde a ci uitatibus pecunias ad emendũ frumenta cogere cum ex ærario acceperis.Vtr; te lex Terentiana siculor; pec. frumentum emere a siculis an.po.ro.pec.frumentum ab siculis emere iussit.iam uero ab isto omnem illam ex ærario pecuniã q̃ his oportuit ciuitatibus,p frumento dari lucrifactã uidetis.Accipis.n.HS.xv.,p medino tãti.n.est illo tpe medinum retines.hS.xii.tanti enim est frumentum siciliense ex lege æstimatũ.Quid inter est utr; hoc feceris:an frumentum nõ īprobaris? sed frumẽto ,pbato & accepto pecuniã publicã tenueris om nem neq; qcq̃ ulli dissolueris ciuitati cum æstimatio legis eiusmõi sit ut cæteris tẽporibus tolerabilis siculis te Pr.ẽt grata esse debuerit est.n.modus lege.hS.ut.iii.æstimatus fuit ut ante te pr.ut tu in multis epistplis ad amicos tuos gloriaris .hS.ii.sed fuerit.hS.iii.quoniã ut tãtũ a ciuitatibus ī modios singulos exegisti:cũ si sol ueris siculis tãtũ q̃tum te po.ro.iusserat:aratoribus fieri gratissimũ posset:Tu nõ mõ eos accipere:qd oporte bat noluisti:sed ẽt dare qd' nõ debebãt cogisti:atq; hæc ita gesta eē Iud.cognoscite ex lr̃is publicis ciuitatũ & ex testimoniis publicis:in quibus nihil fictũ nihil ad tempus accommodatum itelligatis. Omnia quæ dici

mus rōibus populoꝝ nō ĩterpositis neq; pturbatis neq; repētinis:sed certis ĩstitutis ordine relata atq; conſecta ſunt.Recita rōes haleſinoꝝ:cui pec.datā dicit.Dic dic ēt clarius Volcatio.Timarchide.Meuio. Quid eſt Verres ne illam quidē tibi defenſionē reliquam feciſti mancipes ĩ iſtis rebus eē uerſatos? mancipes frumentū ĩprobaſſe? mancipes præcio cū ciuitatibus decidiſſe? & eoſdē abs te illaꝝ ciuitatū nomĩe pecunias abſtuliſſe.Deĩde ipſos ſibi frumētū coemiſſe:nihil hæc ad te pertinere.mala me hercule ac miſera defenſio Pr. Hoc dicere ego frumētum neq; attigi:neq; aſpexi:mancipibus ptātē ꝓbandi improbandiq; ꝑmiſi mancipes a ciuitatibus pec.extorſerūt.Ego āt quam pec.populus dare debui:mancipibus dedi.Mala ē hæc ut dixi dēfenſio criminis:ſed tamē hac ipſa tibi ſi uti cupias:nō licet uetat te Volcatius tuæ tuorūq; delitiæ mentionē mancipis facere Timarchides āt columē familiæ ueſtræ præmit fauces defenſionis tuæ cui ſimul & Volcatio pecunia a ciuitate numerata ē.Iā uero ſcriba tuus annulo aureo ſuo quē ex rebus inuenit:iſta te rōe uti non ſinet. Quid igit ē reliquū niſi uti fateare:te Romā frumētū emptū ſiculoꝝ pec.miſiſſe.publicā pec.domū tuā conuertiſſe.O cōſuetudo peccādi q̄tā hēs iucūditatē ĩ ĩprobis & audacibus cū pœna abſuit & licētia cōſecuta ē. Iſte ĩ hoc genere peculatus nō nūc primū iuenit:ſed nūc demū tenet.Vidimus huic ab ærario pec.numerari Quæſtori ad ſumptū exercitus Cōſularis.Vidimus paucis poſt mēſibus & exercitū & Cōſ. ſpoliatū. Illa oĩs pec.latuit in illa calligĩe ac tenebris:q̄ totā rēp.tum occupauerat.Iteꝝ geſſit hæreditariā Quæſturā cū Dolobella magnā pec.auertit:ſed eius rōem cū dānatiōe Dolobellæ ꝑmiſcuit.Cōmiſſa ē pec.Tāta Pr.nō reperietis homĩem timide ac leniter hæc ĩprobiſſima lucra liguriētē deuorare oēm pec.publicam nō dubitauit.Ita ſerpit illd insitū ĩ natura malū cōſuetudĩe peccādi libera fīnē ut audaciæ ſtatuere ipſe ſibi nō poſſit.Tenet igitur aliquādo & ĩ rebus tū maximis tū manifeſtis tenet:atq; ĩ eā fraudē mihi uidet diuinitus ĩcidiſſe:nō ſolū: ut eas pœnas q̄s ꝓxime meruiſſet ſolueret.ſed ut ēt ſcelera eius ĩ Carbonē & ĩ Dolobellam uindicarent.Et enī noua quoq; alia res extit.Iud.ĩ hoc crimĩe q̄ tollat oēm dubitationē ſupioris illius decumani criminis.nā ut illd miſſum faciā ꝑ multos aratores ĩ alteras decumas & in hæc.d.ccc.m.modios:qd emptū.P.ro:darēt non habuiſſe:ſed a tuo procuratore hoc ē ab Apronio emiſſe:Ex quo ĩtelligi pōt nihil te aratoribus reliqua feciſſe ut ĩ hoc ꝑtereā:qd ĩmultis ex teſtimoniis ē poſitū pōt illo qcqd ē certius.In tua ptāte atq; ĩ tuis horreis oē frumētū Siciliæ ꝑ totū triēniū atq; oēs fructus agri Decumani fuiſſe.Cū.n.a ciuitatibus ꝓ frumēto pecuniā exigebas:unde erat frumētū qd Romā mitteres:ſi tu id nō oē clauſum & cōpreſſum poſſidebas? Itaq; ĩ eo frumēto primus tibi ille q̄ſtus fult ipſius frumēti qd erat ereptū ab aratoribus:alter q; id frumētū ĩprobiſſime partū nō ſemel:ſed bis neq; uno:ſed duobus præciis unū & idē frumētū uēdidiſti ſemel ciuitatibus.HS. xv.in medĩnum iteꝝ Po.Ro.a quo.HS.xxi.In medĩna pro eodē illo frumēto abſtuliſti.At.n.frumētū Centuripinoꝝ & Agrigentinoꝝ & nō nulloꝝ fortaſſe ꝑterea ꝓbaſti & his populis pec.diſoluiſti.Sint aliquæ ciuitates ĩ eo numero:quaꝝ frumētū ĩprobare uolueris:qd tādem his ciuitatibus oĩs ne pec.q̄ ꝓ frumento dedita ē diſſoluta eſt? unū mihi repperi nō populū:ſed aratorē.Inde q̄re circūſpice.Si qs forte eſt ex ea ꝓuincia in qua tu triennium ꝑfuiſti q te nolit periſſe.Vnū ĩquā da mihi ex illis aratoribus:q uel ad ſtatuā pec.cōtulerūt q ſibi dicat ꝓ frumēto oē ēē qd oportuerit ſolutū.cōfirmo Iud.neminē eſſe dictuꝝ.Ex oĩ pec.q̄ aratoribus ſoluere debuiſti certis noĩbus deductiones fieri ſolebāt.Primū ꝓ ſpectatiōe & collybo deĩde ꝓ neſcio quo cerario.Hæc oĩa Iud.nō reꝝ certaꝝ:ſed furtoꝝ ĩprobiſſimoꝝ ſunt uocabula.Nā collybus eſſe q pōt:cū utātur omnes uno genere nūmoꝝ? cerariū uero qd uocas? quō hoc nomē ad rōes mīratus quō ad pec.publicā allatū ē? nā illd genus tertiū dēductiōis erat eiuſmōi:q̄ſi nō mō liceret:ſed ēt oporteret:nec ſolū oporteret:ſed plane neceſſe eēt.Scribe noĩe d̄ tota pec.binæ qnq̄geſimæ d̄trahebāt.Quis tibi hoc cōceſſit? Quæ lex q̄ ſenatus auctoritas quæ porro æqtas ut tātā pec.Scriba tuus auferret ſiue de aratoꝝ bonis ſiue de Po.ro.uectigalibus Nam ſi pōt iſta pec.ſine aratoꝝ iniuria detrahi.P.R.hēat:ꝑſerti ĩ tātis ærarii anguſtiis.ſin āt & populus id uoluit & æquū ita ē ſolui aratoribus tuus apparitor parua mercede populi cōductus de aratoꝝ bonis ꝑdabit? Et ĩ hac cā ſcribaꝝ ordinem ĩ me cōcitabit Hortenſius:& eoꝝ cōmoda a me labefactari:atq; oppugnari iniuria dicet:q̄ſi uero hoc ſcribis ullo exemplo ſit:aut ullo iure cōceſſum? Quid ego uetera repetā:aut ad eorum Scribaꝝ mētiōem faciā.quos cōſtat ſanctiſſimos hoĩes atq; ĩnocētiſſimos fuiſſe? Nō me fugit Iud.uetera exēpla ꝓ fictis fabulis iam audiri atq; haberi ĩ his temporibus uerſabor miſeris ac ꝑditis.Nup Hortēſi.quæſtor fuiſti:qd tui ſcribæ fecerit:tu potes dicere.Ego de meis hoc dico cū ĩ eadem iſta ſicilia ꝓ frumēto ciuitatibus pec.ſoluerē & mecū duos frugaliſſimos hoĩes ſcribas hērem.L.Manuliū &.L.Sergiū nō mō iſtas duas qnq̄geſimas:ſed oĩo nūmū nullū cuiq̄ eſſe deductū diceret hoc mihi totū eſſe attribuendū Iud.ſi illi unq̄ a me hoc poſtulaſſent:ſi unq̄ oĩo cogitaſſent.Quāobrem.n.ſcriba deducat:ac nō potius multo qui aduexerit tabellarius cuius aduentu certiores facti petiuerūt:præco q abire iuſſit:uiator & uenerius:q fiſcū ſuſtulit:q̄ pars operæ aut opportunitas ĩ ſcriba eſt? cui rei nō mō merces tāta det:ſed cur cū eo tātæ pecuniæ ꝑtitio fiat.Ordo ē hōeſtus.q negat? aut qd ea res ad hāc rem ꝑtinet? Eſt uero hōeſtius:q; eoꝝ hoĩum fidei tabulæ publicæ ꝓculaq; mīratui cōmittūt.Itaq; ex his ſcribis:q digni ſunt illo ordĩe ꝑibuſ familias uiris bonis atq; hōeſtis ꝓcōtamini qd ſibi iſtæ qnq̄geſimæ ualēt:lā oēs ĩtelligitis nouā rem actā atq; ĩdignā uidēri.Ad eos me ſcribas reuoca ſi placet noli hos colligere:q numulis corrogatis de nepotum bonis ac de ſcenicorum corollariis cum Decuriam emerunt:ex primo ordine exploſorum ĩ ſecundum ordinem ciuitatis ſe ueniſſe dicunt:eos Scribas tecum deceptatores huius criminis habeo qui iſtos ſcribas eſſe moleſte ferunt:Tametſi cum in eo ordĩe uideamus eſſe multos nō idoneos:qui ordo ĩdūſtriæ præpoſitus eſt:& dignitati:mirabimur turpes aliquos ĩ eo eſſe:quo cuius licet præcio peruenire.Tu ex pec.publica.HS.Tredecies Scribam tuum permiſſū tuo:Cū abſtuliſſe fateare reliquam tibi ullam defenſionem putas eſſe? Hoc ferre quēquam poſſe hoc quēquam denique nunc tuorum aduocatorum animo æquo audire arbitrare? Qua in ciuitate, C.Catoni clariſſimo ui-

ro Conſ.hōini.HS.viii.milibus lis æſtimata ſ.t:in eadē ciuitate apparitori tuo eē cōceſſum ut.HS.uno domi
ne terdecies auferret.Hinc ille ē annulus aureus quo tu iſtū in cōtione donaſti.quæ tua donatio ſingulari im
pudētia p̄dita noua Siculis omnibus mihi uero īcredibilis uidebat.Sæpe.n.noſtri Imperatores ſuperatis ho
ſtibus optime rep.geſta ſcribas ſuos annulis aureis in cōtione donarunt.Tu uero qbus rebus geſtis quo ho/
ſte ſupato contionē donandi cā aduocare auſus es? Neq;.n.ſolum Scribā tuū ānulo ſed etiā uirū fortiſſimū ac
tui diſſimilimū.Qu.Rubrium excellenti uirtute auctoritate copiis corona & phaleris & torque donaſti.M.
Coſſutiū ſanctiſſimum uirum atq; hōeſtiſſimum·M.Caſtritium ſummo ſplendore īgenio gloria p̄ditum.
Quid hoc ſibi horū triū ciuiū.R.dōa uoluerunt ſiculos p̄terea potētiſſimos nobiliſſimoſq; donaſti q nō quē
admodum ſperaſti tardiores fuerunt:ſed ornatiores tuo iudicio ad teſtimōia dicunda uenerunt.Quibus ex
hoſtiū ſpoliis de q̄ uictoria q̄ ex præda aut manubiis hæc abs te donatio cōſtituta ē? An q; te Pr. paucorum
aduētu myoparonū claſſis pulcherrima Siciliæ ,ppugnaculum p̄ſidiumq; ,puīciæ piratarū manibus īcenſa ē
An qd ager Syracuſanus p̄donum īcēdiis te Pr.uaſtatus ē? An q; forū Syracuſanū nauarchorū ſanguīe f̄dun/
dauit? An qd ī portu Syr.piraticus myoparo nauigauit Nihil poſſum repire quāobrem te in iſtam amen tiā
incidiſſe arbiter niſi forte id ægiſti:ut hoībus ne obliuiſci quidē rerū tuarū male geſtarū liceret. Annulo ē au/
reo Scriba dōatus.& ad eā donationē cōtio eſt aduocata.Quod erat os tuum cum uidebas ī cōtiōe eos hoīes
quorū ex bonis iſte annulus aureus donabatur:q ipſi annulos aureos poſuerant: liberiſq; ſuis detraxerant ut
eēt unde Scriba tuus hoc tuum munus ac beneficiū tuerēt? Quæ porro p̄fatio tuæ donationis fuit? illa.ſ.ue
tus atq; Impatoria.qū tu qdē ī p̄lio in bello in re militari cuius ne mentio qdē te Pr.ulla fctā ē.an iila qū qdē
tu nulla unq mihi in cupiditate ac turpitudine defuiſti? oībuſque ī iiſdē flagitiis mecum & in Legatiōe & in
prætura & hic in Sicilia uerſatus es.Ob haſce res quoniā te lucupletaui hoc ānulo aureo dono.uera hæc fuiſ/
ſet oratio.Nō.n.iſte ānulus aureus abs te datus iſtum uirū forte ſed hominē locupletē eē declarat ita eūdē an
nullum ab alio datum teſtē uirtutis duceremus:abs te donatum comitē pec.iudicamus. Dictum Iud.eſt de
Decumano frumento.dictum de ēpto.extremum & reliquum ē de æſtimato.qd tū maguitudīe pec.tum ī/
iurie genere quēuis debet cōmouere.Te uero eo magis qd ad hoc crimē nō īgenioſa aliq defenſio ſed īprobiſ
ſima cōfeſſio cōparat.Nā cū ex Sicilia & ex legibus frumētū ī cellā ſumere liceret:idq; frumētum Senatus ita
æſtimaſſet q̄ternis.HS.tritici modiū binis ordei.Iſte nūero ad ſummā tritici adiecto tritici modios ſingulos
cū aratoribo denariis trinis æſtimauit.Nō ē ī hoc crimē hortēſi:ne forte ad hoc meditere.multos ſæpe uiros
bonos & fortes & īnocētes cum aratoribus & cum ciuitatibus frumentum ī cellā qd ſummi oporteret æſti/
maſſe.& pec.,p fruméto abſtuliſſe·Scio qd ſoleat fieri:ſcio qd liceat:nihil qd ātea fuerat ī cōſuetudine bonorū
nūc ī iſtus facto repræhendit:hoc repræhendo:qd cum in Sicilia.HS.ii.tritici modiis eēt ut iſtius epiſtola ad
te miſſa declarat:ſummum.HS.trinis id qd'& teſtimoniis oībus & tabulis aratorū planū factum ātea ē:tum
iſte ,p tritici modiis ſingulis ternos ab aratoribus denarios exegit.Hoc crimen eſt ut ītelligas nō ex æſtima/
tione neque externis denariis pendere crimen:ſed ex coniunctione ānonæ atque æſtimationis.Etenim hæc
æſtimatio nata eſt Iud.initio non ex Prætorum aut conſulum ſed ex aratorum atq; ciuitatum commodo?
Nemo.n.fuit initio tā impudens q cum frumentum deberēt:pecuniā poſcret.Certe hoc ab aratore primū ē
,pfectū:ut ab ea ciuitate cui īperabat cum aut frumētum uēdidiſſet:aut ſeruare uellet aut in eum locū .quo
imperabatur:frumētū portare uellet:petiuit in būficii loco & grā ut ſibi ,p fruméto q̄ti frumentū eēt: dare
liceret.Ex huiuſcemōi principio atq; ex liberalitate atq; accōmodatiōe Mr̄tuum cōſuetudo æſtimationis in
troducta ē.Secuti ſunt auariores mr̄atus q tū in auaritia ſua nō ſolū uiam quæſtus īuenerunt:uerūēt exitū ac
rōem defenſiōis īſtituerūt.Semp ad ultia & difficillima loca ad portādū frumētū īperare ut uecture difficul/
tate ad quā uellent:æſtimationē puenirent.In hoc genere facilior eſt æſtimatio q̄ rep̄henſio.ideo de eū q hoc
facit:auarū poſſumus exiſtimare:crimen ī eo cōſtituere nō tā facile poſſumus:q; uidēt cōcedendū mr̄atibus
nr̄is eſſe ut iis quo loco uelit frumentum accipe liceat.Itaq; hoc eſt qd multi fortaſſe fecerūt:& ita multi ut ii
quos īnocentiſſimos meminimus aut audiuimus:nō fecerit.Quæro nunc a te hortenſi cum utrīſ tādē iſtius
factum collocaturus es? cū iis credo q benignitate adducti p beneficiū & grām ciuitatibus cōceſſerunt ut nū/
mos ,p fruméto darent.Ita credo petiſſe ab iſto aratores:ut cū.hS.ternis tritici modium uēdere nō poſſent ,p
ſingulis modiis ternos dare liceret.An quoniā hoc nō audes dicere:illuc cōfugies:uecturæ difficultate addu/
ctos ternos denarios dare maluiſſe:cuius uecturæ? quo ex loco:in quē locum ue portarent? Philomelomeo
Epheſum uideo qd iter āno nā itereſſe ſoleat uideo quot dierū uia ſit.uideo Philomelēſibus expedīt q̄ti Ehpe
ſi ſit frumētum tātum dare ī Phrygia q̄ Epheſum portar̄ aut ad emēdum frumētū Epheſum pec.& legatos
mittere.In Sicilia uero qd eiuſmōi:hēna Mediterranea eſt maxīe coge ut ad aquā tibi id qd ſummi iuris eſt
frumētum hēnenſes metiāt:uel pluetiā uel haleſim uel Catinā loca iter ſe maxīe diuerſa:eodē die quo iuſſe/
ris deportabūt:tāet ſi ne uectura qdē opus ē.nā totus q̄ſtus hic Iu.æſtimatiōis ex ānone natus ē uarietate.hoc
.n.mr̄atus ī ,puīcia aſſeq pōt:ut ibi accipiat:ubi ē cariſſimū.ideo ualet iſta rō æſtimatiōis ī Aſia.ualet ī hiſpa/
nia ualet ī his ,puīciis ī qbus unū p̄ciū frumēto eē ū ſolet.In ſicilia uero qd cuiuſq ītererat quo loco daret neq;
portādum erat & quo q̄ſq; uehere iuſſus eēt ibi tātidē frumētum emeret:q̄ti domi uendidiſſet.Quāobrē ſi
qd hortenſi docere uis:aliqd ab iſto ſimile æſtimatiōe atq; cæteris eē factum doceas oportet aliquo ī loco Si/
cilie Pr.Verre trinis denariis tritici modiū fuiſſe.Vide q̄ tibi defenſionem patefeceri:q̄ iniq̄ ī ſocios:q̄ remotā
ab utilitate Reip.q̄ ſeiunctā a uoluntate atq; ſniam legis:tu cum tibi ego frumentum ī meis agris atq; ī mea
ciuitate deniq; ī iis locis ī qbus es uerſaris rem geris ,puīciā adminiſtras paratus ſim dare:angulum mihi ali/
quē eligas ,puinciæ recōditum ac derelictū iubeas ibi me metiri:quo portare nō expediat:ubi emere nō poſ/
ſum.Improbum facinus Iud.nō ferundum nemini lege cōceſſum.Sed fortaſſe adhuc ī nullo ēt uidicatum.

tũ ego hoc qd̃ ferri nego posse.Verri Iud.cõcedo:& largior:si nullo ĩ loco eius ꝓuinciæ frumentum tãti fuit q̃ti iste æstimauit.Hoc crimen ĩ istum reum ualere oportere nõ arbitror.Verꝫ.n.uero cum eẽt.HS.Binis aut etiam trinis qbus uis ĩ locis ꝓuinciæ duo denos sextertios exegisti.si mihi tecum neq̃ de ánona neq̃ de æstimatiõe tua põt esse cõtrouersia:qd sedes? qd expectas? qd defendas:Vtrum tibi pecuniæ conciliatæ uidentur aduersus leges:aduersus Remp.cum maxia socioꝝ iiuria:an uero id recte ordine e Rep.sine cuiusq̃ iiuria factum esse defendes.Cum tibi senatus ex ærario pecuniã ꝓmisisset:Et singulos tibi denarios adnumerasset: quos tu ꝓ singulis modiis aratoribus solueres q̃ facere debuisti:si qd.L.Piso ille frugi qui legem de pecuniis repetundis primus tulit cum emisses:quanti eẽnt:q̃ superaret pecuniæ:retulisses.si ut ambito si homines. aut benigni cum pluris senatus æstimasset:q̃ quanti eẽt annona:ex senatus æstiatione non ex annonæ ratione soluisses.Sin ut plærique faciunt:in quo etiam erat aliquis questus sed his honestus atque concessus. frumentum quoniam uilius erat ne emisses sumpsisses id numorum:quod tibi Senatus cellæ nomine concesserat.Hoc uero qdẽ quam habet rationem non quæro æquitatis sed ipsius improbitatis atque impudentia: neque enim est ferre qcq̃:q̃ homines palam facere audeant in magistratu quãuis improbi qn eius facti si nõ boná at aliq̃ rõem afferre soleãt.Hoc qd ẽ:uenit Pr.frumẽtũ inqt me abs te emere oportet optũe. modiũ denario benigne ac liberaliter nam ego tribus.hS.nõ possum uẽdere mihi frumẽto nõ opus est: nũmos uolo. Nõ sperauerat inqt arator me ad denarios peruenturum sed ita necesse est:quãti frumẽtũ sit considera. Video eẽ binis.hS.qd ergo a me tibi nũmorum dari potest cum Senatus tibi quaternos nummos dederit quid possit attẽdite & uos quæso simul Iud.æquitatem Pr.attendite.Quaternos.hS.quos mihi Senatus decreuit & ex ærario dedit.ego habebo.& in cistã transferã ex fisco.Quid postea? quid ꝓ singulis modiis quos tibi in po:tu mihi octo nos.hS.dato q̃ rõe? qd q̃ris rõem? nõ tantã rõem res hẽt q̃tã utilitatẽ atq̃ prædã.Dic inqt ille planius.Senatus te uoluit mihi nũmos metiri frumẽtũ dare:tu eos nũmos quos mihi Senatus dare uoluit ipse habebis.a me cui singulos denarios dari oportuit:binos aufers & huic prædæ ac direptiõi cellæ nomen impõis.Hæc deerat iniuria.&hæc calamitas aratoribus te Pr.qua reliqs fortũis oĩbus euertẽrẽt:Nã qd esse reliq poterat:ei qui ꝓ hanc iniuriã nõmodo frumentũ oẽ amittere sed ẽt omne instrumẽtum uendere cogeret. Quo.n.se uerteret:non habebat:ex quo fructu nũmos quos tibi daret:inueniret.Decumaꝝ noĩe tãtũ erat ablatũ:quãtũ uolũtas tulerat apronii:ꝓ alteris decũis emptoq̃ frumẽto aut nihil datũ aut tantũ datũ q̃tũ reliq Sfriba fecerat.aut ultro etiã id qd̃ didicistis:ablatũ Cogãt etiã nũmi ab aratore quõ? quo iure? quo exẽplo? Nã cũ fructus diripiebant aratoꝝ:atq̃ omni lacerabantur iniuria:uidebatur id ꝓdere arator: qd̃ aratro ipse quæsisset:in quo elaborasset quod agri segetesq̃ extulissent:quibus iniuriis grauissimis illud erat miseꝝ socium q̃ id ꝓdere uidebat:qd̃ alio Pr.eodẽ ex agro recuperator posset.Nũmos uero ut daret arator quos non aratro ac manu q̃reret boues & aratrũ ipsum & oẽ instrumẽtũ uendat necesse est.Non enim debetis hoc cogitare habet idẽ in nũmis habet idẽ ĩ urbanis prædiis.Nam cũ aratori onus aliquod ĩponit: nõ hoĩes si quæ sunt præterea facultates:sed arationis ipsius uis ac ratio cõsideráda est Quid ea sustinere.quid pati:quid efficere possit:ac debeat quãq̃ illi quoq̃ sunt hoĩes ab isto omni rõe exinaniti ac ꝓditi:tũ hoc nobis est statuẽdũ:qd aratorẽ ipsum arõis nomine muneris ĩ.P.R.fungior ac sustinere uelitis.Imponitis decũas patiunt alteras tẽporibus uestris seruiẽdũ putant dent emptum præterea:dabunt si uoletis.Hæc q̃ sint grauia & quid his rebus detractis possit ad dominos puri ac reliqui peruenire:credo uos ex uester rebus rusticis coniectura assequi posse.Addite nunc eodẽ istius edicta instituta iniurias.s.addite Apronii Veneriorumq̃ seruoꝝ in agro decumano regna ac rapinas.quanq̃ hæc comitto:de cella loquor.Placet ne uobis in cellam Magistratibus nostris frumentum Siculos gratis dare? Quid hoc indignius? quid iniquius? atq̃ hoc scitote aratoribus hoc Pr.optandũ ac petendum fuisse.Sositenus est Entellenus homo cum primis ciuitatis prudens & domi nobilis cuius uerba audistis:qui ad hoc iudiciũ legatus publice cũ Arrhemonẽ & Menisto ptimariis uiris missus est.Is cum in senatu Entelleno multa mecũ de istius iniuriis ageret:hoc dixit Si hoc de cella atq̃ hac æstimatione concederetur.uelle siculos senatui polliceri frumentũ in cellã gratis ut post hæc tãtas pecũias Magistratibus nostris decerneremus ꝓspicere uos certo scio Siculis q̃topere hoc expediat non ad æqtatis conditionẽ sed ad minima maloꝝ eligenda Nam q mile mod.Verri suæ partis in cellam gratis dedisset duo milia nũmũ aut summũ tria dedisset idẽ nunc ꝓ eodẽ nũero frumenti.HS.viii.milia dare coactus est.hoc arator assequi per trieniũ certo fructu suo nõ potuit:uendiderit instrumẽtũ necesse est.q̃ si hoc munus ac uectigal aratio tolerare hoc ẽ Sicilia ferre ac pati potest.P.R.ferat potius:q̃ nostris Magistratibus.Magna est pecunia magnũ ꝓclarũq̃ uectigal si modo id salua ꝓuincia si sine iniuria socioꝝ ꝓcipere possitis:nihil detraho. Magistratibus tantũdem detur ĩ cellã quãtũ semꝑ datũ est.Quod præterea Verres ĩperat:id si facere nõ possunt:recusent.si possunt.P.R.potius hoc sit uectigal q̃ præda Pr.deinde cur in uno genere solo frumenti ista æstimatio constituit? si est æqua & ferenda.P.R.Sicilia decumas det pro singulis tritici modiis ternos denarios sibi habeat frumentũ.Data tibi pecunia Verres est una qua frumentũ tibi emeres in cella altera qua frumentũ emeres a ciuitatibus quod Romam mitteres:tibi datam pecuniam domi retines:& præterea pecuniã ꝓmagnã tuo noĩe aufers.fac idem ĩ eo frumento qd̃ ad.P.R.ꝓtinet.Exige eadem æstimatiõe pecuniã a ciuitatibus & refer quã accepisti cũ refertius erit erariũ Po.ro.q̃ unq̃ fuit.At.n.istã rem ĩ publico frumento Sicilia nõ ferret hanc rem ĩ meo frumento tulit.ꝓinde q̃si aut æqor sit ista æstimatio ĩ tuo q̃ in.P.R.cõmodo.aut ea res q̃ ego dico & ea q̃ tu fecisti:iter se genere iiuriæ nõ magnitudine pecunia differat.Verꝫ istã iꝑam cellã ferre nullo modo possunt:ut oĩa remittãt:ut oĩbus iniuriis & calamitatibus q̃s te Pr.tulerũt ĩ posteꝝ liberent.Istã se cellã atq̃ istã æstimationem negãt ullo mõ ferre posse.Multe Sophodocles Agrigentinus apud Gn.Põ. Cõs.nuꝑ homo disertissimus & omni doctrĩa & uirtute ornatissimus ꝓ tota Sicilia de aratoꝝ miseriis grauiter & copio

se dixisse ac deplorasse dicit. Ex qbus hoc iis q aderant. Nam magno cõuentu acta res est. Indignissimum uidebat: q̃ i re senatus optime & benignissime cum aratoribus egisset: large liberaliterq; æstimasset i ea re p̃dari. Pr. bonis euerti aratores & id nõ mõ fieri sed ita ferri q̃ liceat: cõcessumq; sit quasi. Quid ad hæc Hortẽsius Falsum esse crimen hoc nunq̃ dicet. Nõ magna hac rõne pecuniã captã? ne id qdem dicet. non iniuriã factam Siculis atq; aratoribus? q poterit dicere? qd igit dicet: fecisse alios: qd est utrũ criminis defensio an comitatus ex illo. q̃rit? Tu i hac rep. atq; i hac hoium libidine & ut adhuc habuit se status iudicioꝝ ẽt licentia nõ ex iure nõ ex eq̃tate nõ ex lege nõ ex eo q̃ licuerit: sde eo q̃ aliqs fecerit: id q̃ reprehendit recte factũ esse defendes? fecerunt aliq alia q̃ multa: cur i hoc uno crimine isto genere defensionis uteris. Sunt q̃dam oino i te singularia q̃ in nullum alium hoiem dici neq; cõuenire possint. q̃dam tibi cum multis cõmunia. Ergo ut omittã tuos peculatus: ut ob ius dicundum pecunias acceptas ut eiusmodi cætera: q̃ forsitan alii quoq; fecerunt. Illud i quo te grauissime accusaui q̃ ob iudicãdam rem pecuniã accepisses: eadem ista rõne defendes? fecisse alios: & ego assentiar oroni: defensiõem tũ nõ ꝓbabo. Potius. n. te dãnato cæteris angustior locus ĩprobitatis defendendæ relinquet q̃ te absoluto alii q̃ audacissime fecerunt: recte fecisse existimẽt. Lugent oẽs ꝓuinciæ q̃runt oẽs liberi populi regna deniq; iã oia de nr̃is cupiditatibus & iniuriis expostulant. locus ĩtra oceanum iã nullus est neq; tã lõginquus neq; tã recõditus quo nõ ꝑ hæc tempora nostroꝝ hoium libidos iniqtasq; ꝓuaserit. Sustinere iã. P. R. oium nationũ non ui nõ arma nõ bellum sed luctum lachrymas q̃rimonias nõ põt in eiusmodi re ac moribus si is q rit adductus i iudiciũ cũ manifestis i flagitiis tenebit: alios eadem fecisse dicet: Illi exẽpla nõ deerunt Reip. salus deerit si ĩproboꝝ exẽplis ĩprobi iudicio ac piculo liberabunt? placent uobis hominũ mores placet ita geri mr̃atus ut gerũt? placet socios sic tractari? qd restat ut ꝑ hæc tpa tractatos uidetis? Cur hæc a me opa cõsumit? qd sedetis? cur nõ i media mea orõne nõ cõsurgitis atq; disceditis? Vultis ãt istoꝝ audacias ac libidĩes aliq̃ ex parte resecare: desinite dubitare utrum sit utilius ꝑ multos ĩprobos uni parcere an unius improbi supplicio multoꝝ improbitatem cohercere: tãetsi quæ ista sunt exempla multoꝝ. Nam cum in causa tanta cum in crimine maximo dici a defensore cœptum est: factitatum esse aliquid: expectant ii q audiunt exempla ex uetere memoria & monumentis ac lr̃is plena dignitatis plena antiqtatis: hæc plurimum solent & auctoritatis habere ad ꝓbandum: & iucunditatis ad audiendũ. Africanos mihi & Catones & Lelios cõmemorabis? & eos fecisse idẽ dices: q̃uis res nõ placeat tũ cõtra hoium auctoritatẽ pugnare nõ potero. An cum eos nõ poteris ꝓferre: hos recentes. Qu. Catulũ patrẽ. C. Mariũ. Qu. Sceuolã. M. Scauꝝ. Qu. Metellum q oẽs ꝓuincias habuerunt & frumentũ cellæ noĩe impauerũt. Mgna est hoium auctoritas & tãta ut ẽt delicti suspitionẽ tegere possit. Nõ habes ne ex his quidẽ hoibus qui nuper fuerunt: ullũ auctorẽ istius æstimatiõis. Quo me igit aut ad quæ exẽpla reuocas? ab illis hoibus qui tũ uersati sunt in Rep. cũ & optimi mores erãt: & hoium existimatio grauis habebat & iudicia seuera fiebãt ad hãc hominũ licẽtiã & libidinẽ me abducis? & in quos aliqd exẽpli Po. Ro. statui putat oportere. ab iis tu defensionis exẽpla q̃ris? nõ fugio ne hos quidẽ mores dũ ex his ea q̃ ꝓbat Po. R. exẽpla nõ ea quæ cõdemnat sequamur. Nõ circũspiciã: non q̃rã foris habeas iudices tecũ Principes ciuitatis. P. Seruiliũ. Qu. Catulũ qui tanta auctoritate sunt tantis rebus gestis ut in illo antiquoꝝ & clarissimoꝝ hominũ de quibus antea dixi: nũero reponãtur. Exẽpla q̃rimus & ea nõ ãtiqua mõ utercq; hoꝝ exercitum habuit. Quære Hortẽsi quoniã te recentia exẽpla delectãt Quid fecerint. Itane uero. Qu. Catulus frumẽto est usus? pecuniã nõ coegit. P. Seruilius qnquenniũ exercitui cũ præesset & ista rõne pecuniã inumerabilem facere posset nõ statuit sibi qcq̃ licere: qd nõ patrẽ suum nõ auũ. Qu. Metellũ facere uidisset. C. Verres reperiet q qd expediat: id licere dicat? qd nemo ĩprobus fecerit: id alioꝝ exẽplo se fecisse defendat? At i Sicilia factitatum est? quæ est ista cõditio Siciliæ: cur quæ optimo iure ꝑ uetustatẽ fidelitatẽ ꝓpinqtatẽ eẽ debet: huic p̃cipua lex iniuriæ definitur? sed in ista ipsa Sicilia nõ q̃rã exẽplũ foris: hoc ipso ex cõsilio utar exẽplis. C. Marcelle te appello Siciliæ ꝓuinciæ cũ eẽs ꝓ Consule p̃fuisti. Nũc quæ in tuo impio pecuniæ cellæ noĩe coactæ sunt? neq; ego hæc in tua laude pono. Alia sunt tua facta atq; cõsilia summa laude digna: qbus illã tu ꝓuiciã afflictã & perditã erexisti atq; recreasti? Nã hoc de cella ante lepidus qdẽ fecerat: cui tu successisti. Quæ sunt igit tibi exẽpla in Sicilia cellæ si hoc crimen nonmõ Marcelli facto sed ne lepidi quidem potes defendere An me ad. M. Antonii æstimationẽ frumenti æxactionẽq; pecũiæ reuocaturus es? Ita inquit ad. M. Antonii hoc. n. mihi significasse & annuisse uisus ẽ. Ex omnibus ne igitur. Po. Ro. prætoribus Consulibus Impatoribus. M. Antoniũ delegisti: & eius unum ĩprobissimum factũ qd imitarere & hic utrum mihi difficile ẽ dicere. An is æstimare ita se i isto ĩfinito impio. M. Antonium gessisse aliquid: ut multo isti pnicio sius sit dicere se in re ĩprobissima uoluisse Antonium imitari q̃ se possit defendere. Nihil i uita se. M. Antonio simile fecisse. Hoies i iudiciis ad crimen defendendum nõ qd fecerit quispiã: proferre solent: sed qd probarint Antonium cum multa contra sociorum salutem multa contra uoluntatẽ prouiciarum & faceret: & cogitaret i mediis eius iniuriis & cupiditatibus mors oppressit. Tu mihi quasi eius oia facta atq; cõsilia. S. P. q. R. Iudices cõprobarint: ita Antonii exẽplo istius audatiã defendis. At idem fecit Sacerdos hoiem ĩnocẽtẽ & sũma prudentia p̃ditũ noĩas? sed tũ idem fecisse erit existimãdus: si eodẽ cõsilio fecerit. Nã genus æstimatõis ipm a me nũq̃ ẽ reprehensum: sed eius æqtas aratoꝝ cõmodo & uoluntãte ꝑpendit. No põt reprehendi ulla æstiatio: q̃ oratori ĩcõmoda nõ est sed etiã grata est. Sacerdos ut i ꝓuiciã uenit frumentum i cellã iperauit cum esset ãte nouum tritici mod. SS. xv. petiuerunt ab eo ciuitates ut æstimaret: remissior aliquãto eius fuit æstimatio q̃ ãnona: Nã æstimauit. xiii. Vides eãdem estimationẽ ꝑ tp̃is dissimilitudiem. In illo laudis cãm habere i te criminis? i illo beneficii i te iniuriæ? Eodem tp̃re Antonius. iii. denariis æstimauit post messem summa i utilitate: cum aratores frumentũ gratis dare malebãt & aiebãt se tãtidẽ æstimasse q̃ti sacerdotem. neq; mẽtiebãt sed eadẽ ista æstimatiõe alter subleuarat aratores: alter euerterat qd nisi ois frumẽti ratio ex tp̃ibus eẽt & an

nona nõ ex nũero neq; ex summa cõsiderãda: nũq; tã grati hi semii modii. Qu. Hortẽsi fuissent: quos tu cũ ad mẽsuræ tã exiguã rõnem. P.R. i capita descripsisses gratissimũ oĩbus fecisti Caritas. n. ãnonæ faciebat ut istuc q; re paruũ uidebat tpre magnũ uideret. Idẽ istuc si ĩ uilitate. P.R. largiri uoluisses derisum tuum bũficiũ esset: atq; cõtemptũ noli igit dicere istum idẽ fecisse q; sacerdotem quoniã nõ eo tpe neq; simili fecit. ãno. dicito potius quoniã hẽs auctorem idoneũ qd Antonius uno aduẽtu & uix mẽstruis cibariis fecerit id istũ p trienniũ fecisse: & istius inocentiã. M. Antonii facto atq; auctoritate defendito. Nã de Sex. qdẽ Peduceo fortissimo atq; inocẽtissimo uiro qd dicitis? de quo qs unq; arator q̃stus ẽ? aut qs nõ ad hoc tẽpus inocẽtissimã oĩum diligentissimãq; pturã illius hoĩs existimauit? Biẽnio ,puĩcia obtinuit cũ alter ãnus ĩ utilitate alter ĩ sũma caritate fuerit. Nũ aut ĩ uilitate nummũ arator qsq dedit? aut ĩ caritate de æstimatiõe frumẽti q̃stus ẽ? Atuberiora cibaria facta sunt caritate credo neq; id ẽ nouum neq; rephẽdẽdũ. Modo. C. Sẽtiũ uidimus hoĩem uetere illa ac singulari inocẽtia pditum pp caritatẽ frumẽti q̃ fuerat ĩ macedonia p magnã ex cibariis pecuniã deportare. Quãobrẽ nõ ego iuideo tuis cõmodis si q̃ ad te lege uenerunt iiuriã q̃ror iprobitatẽ arguo auaritiã ĩ crimẽ & ĩ iudicium uoco qd si suspitiões iniicere uelitis: ad plures hoĩes & ad plures ,puĩcias crimen hoc ptinere: nõ istã defensionẽ uestrã ptimescã: sed me oĩum ,puĩciaꝝ pefensorẽ eẽ ,pfitebor. Et. n. hoc dico & magna uoce dico ubicunq; hoc factum ẽ iprobe factũ est. qcunq; hoc fecit: supplicio dignus est. Nã p deos ĩmortales uidete Iud. & pspicite aĩs qd futuꝝ sit. Multi magnas pecũias ab iuitis ciuitatibus atq; ab iuitis aratoribus istã rõe cellæ noĩe coegerunt. oĩo ego neminẽ uideo pter istum: sed do hoc uobis & cõcedo eẽ multos ĩ hoc hoĩem adductã ĩ iudicium uidetis qd facere potestis? utꝝ cũ Iud. sitis de pecunia capta cõciliata tãtã pecuniã captã negligere? an cũ lex sociorꝝ causa rogata sit: sociorꝝ q̃rimonias nõ audire? Verꝝ hoc quoq; uobis remitto negligite pterita: si uultis: sed ne reliquas ,pes turbetis atq; oẽs ,puĩncias euertatis: id prouidete. Ne auariciæ q̃ ante hac occultis itineribus atq; angustis uti solebat: auctoritate uestra uiam patefaciatis illustrem atq; latã. Nã si hoc ,pbatis: & si hoc licere pecunias isto noĩe capi iudicatis: certe hoc quot adhuc nemo nisi improbissimus fecit: post hac nemo nisi stultissimus non faciet. Improbi sunt: q pecũias cõtra leges cogunt. stulti: q qd licere iudicatũ ẽ. ptermittũt. Deĩde Iud. uidete q̃ ĩfinitã sitis hoĩbus licentiã pecuniaꝝ eripiendaꝝ daturi. Si ternos denarios q coegit erit absolutus: q̃ternos denos deniq; aut uicenos coget alius: Quæ erit rephẽsio in quo primũ iiuriæ gradu resistere incipiet seueritas iudiciis? Quotus erit iste denarius q nõ sit deferẽdus & in quo primũ æstimatiõis iniqtas atq; iprobitas rephendat? Nõ. n. a uobis summa sed genus æstimatiõis ẽ conprobatũ neq; hoc potestis iudicare trinis denariis æstimare licere. Vbi. n. semel ab ãnonæ rõe & ab aratoꝝ uoluntate res ad ptoris libidinẽ translata ẽ: nõ est iã ĩ lege atq; ĩ officio sed ĩ uolũtate hoĩum atq; audacia positus modus estimãdi. Quapp si uos semel ĩ iudicãdo finẽ æqtatis & legis trãsieritis scitote uos nullũ cæteris ĩ æstimãdo finẽ iprobitati & auariciæ reliqsse. Videte igit q̃ multa simul a uobis postulent. absoluite eũ q se fateat maxĩas pecunias cum summa sociorꝝ iiuria cœpisse. nõ satis Sũt alii quoq; cõplures qui idẽ fecerint. absoluit ẽt illos si q sunt: ut uno iudicio q̃ plurimos ĩpios liberetis: ne id qdẽ satis est: facite ut cæteris posthac idẽ liceat licebit. at hoc paꝝ ẽ: permittite ut liceat q̃ qsq; uelit tãti æstimabit: Videtis iã ,pfecto Iud. hac æstimatiõe a uobis cõprobata neq; modũ posthac auariciæ cuiuq̃ neq; pœnã iprobitatis futurã. q̃sobres qd agis Hortẽsi? cõsules designatus, ,puĩciã sortitus es. de æstimatiõe cũ dices frumẽti sic te audiemus: q̃si id qd ab isto factũ eẽ defendis: te factuꝝ ,pfiteare? & q̃si q; isti licitũ eẽ dicis uehemẽter cupias tibi licere? at q si id licebit. nihil ẽ q; putetis quẽq̃ post hac cõmissuꝝ ut de pecũiis repetũdis cõdẽnari possit quãtã. n. qsq; cõcupierit pecũiã tãtã licebit p cellæ nomẽ æstimatiõis magnitudĩe cõseqt. At. n. ẽ qddã q; ẽt si palã ĩ defendẽdo nõ dicit Hortẽsius tũ ita dicit ut uos id suspicari & cogitare possitis ptinere hoc accõmodũ senatoriũ ptinere ad utilitatã eorꝝ q iudicent q ĩ ,puĩnciis cũ ptãte aut cũ legatiõe se futuros aliq̃ arbitrent pclaros uiros existimas Iud. nos habere quos alienis peccatis cõcessuros putes: quo facilius ipsos peccare liceat. Ergo id uolumus. P.r. id ,puĩcias id socios natiõesq; exteras existimare. Si senatores iudicent hoc certe unũ genus ĩfinite pecuniæ p summã iiuriã cogendæ nullo mõ posse rephendi? qd si ita ẽ: qd possumus cõtra illũ Pr. dicere: q quotidie tẽplũ tenet: q rẽpsistere negat posse: ni ad eqstrem ordinẽ iudicia referãt? qd si ille hoc unũ cogitare cœpit: esse aliqd genus cogendæ pecuniæ senatorꝝ cõe & iã ,ppe cõcessum ordini quo genere ab sociis maxĩa pecũia p summã iiuriã auferat. Neq; illud mõ senatoriis iudiciis rephendi posse: idq; dũ eq̃ster ordo iudicaret: nũq̃ eẽ cõmissum: qs obstet qs erit tã cupidus uestri tã fautor ordĩs q de trãsferendis iudiciis possit recusare? Atq; utinã posset aliq̃ ratiõe hoc crimẽ q̃uis falsa mõ humana atq; usitata defendi. minore piculo uro mĩore piculo ,puĩnciaꝝ oĩum iudicaretis. Negaret hic æstimatiõe se usum. uos id credidisse hõi nõ factũ cõprobasse uideremini: nullo mõ negare põt. Vrget tota Sicilia. Nemo ẽ ex tãto nũero aratorꝝ a quo pecũia cellæ noĩe nõ sit exacta. uellẽ ẽt hoc posset dicere: nihil ad se istã rõnem ptinere. p q̃stores rem frumentariã eẽ ministratã. ne id eqdẽ ei licet dicere. ,ppterea q; ipsius lr̃æ recitant ad ciuitates de ternis denariis missæ. Quæ est igit defensio? fac: qd arguis coegi pecunias maxĩas cellæ noĩe, sed hoc mihi licuit: uobis si ,pspicitis: licebit. piculosum ,puĩciis genus iiuriæ confirmari iudicio: pniciosum nro ordini. P.r. Romanus extimare nõ posse eos hoĩes q ipsi legibus teneãt: Leges ĩ iudicãdo religiose defendere. atq; isto Pr. iudices nõ solum estimãdi frumenti modus nõ fuit sed ne iperãdi qdem. neq; n. id q; debebat: sed q̃tum cõmodũ fuit: iperauit. Summã faciã uobis ex publicis lr̃is & testimõiis ciuitatũ frumenti ĩ cellã. iperati repietis qnqes tãto Iud. ãplius istum q̃ q̃tum ei ĩ cellã sumere licitũ sit ciuitatibus iperasse. Quid ad hãc ĩpudentiã põt si & æstimauit tãti ut hoĩes ferre nõ possent: & tãto pluſq̃ erat ei concessum: legibus iperauit. Quapp cognita tota re frumẽtaria Iud. iã facillime pspicẽr potestis amissam eẽ. P.r. Sicilã fructuosissimã atq; oportunissimã ,puĩnciã nisi eã uos istius dãnatione recupatis. Quid est. n. Sicilia si ei agriculationẽ sustuleris? & si aratorꝝ numeꝝ ac nomẽ extinxeris? qd. n. potest esse in calamitate residui: qd

nō ad miseros aratores isto Pr. per summam iniuriā ignominiam q̃ puenerit? qbus cū decumas dare debe/
rent: uix ipsis decumæ relictæ sunt cū pecunia deberet: soluta nō est. cū optima æstimatiōe Senatus frumētū
eos in cellā dare uoluisset: etiā instrumēta agrorꝫ uendere coacti sunt. Dixi iā antea Iud. ut has oēs iiurias tol/
latis tū ipsam rationē arandi spe magis & iucūditate quadā q̃ fructu atq̃ emolumēto teneri. Et. n. ad incertū
casum & euētū certus quot ānis labor & certus sumptus impendit. Annonæ porro preciū nisi in calamitate
fructū nō habet. Si autē ubertas in percipiendis fructibus fuit cōseqt̃ uilitas in uendēdis ut aut male uendē/
dū intelligas: si bene processit aut male pceptos fructus si recte licet uēdere. Totæ. n. res rusticæ eiusmōi sunt
ut eas nō rō neq̃ labor: sed res icertissimæ uēti tēpestatesq̃ moderent. Hic cū unæ decumæ lege & cōditiōe
trahāt alteræ nouis istitutis pp ānonæ rōnem iperent: emat pterea frumentū quot ānis publice: Postremo ēt
i cellā mratibus & legatis iperat: Quip aut q̃tum pterea est qd: aut liberꝫ possis habē? ille arator ac dūs i ptāte
suorꝫ fructuū aut i ipsis fructibus solutū? qd si hæc ferent oia si nobis potius ac Po. ro. q̃ sibi & suis cōmodis
opa sumptu labore deseruiūt ēt ne hæc noua debent edicta & iperia p̄torꝫ & Apronii dominationem & Ve/
riorꝫ seruorꝫ furta rapinasq̃ pferre? Etiā ne frumentum, p empto gratis dare? Etiā ne i cellā cum cupiāt: gra/
tis dare: ultro pecuniā grādem dare? Etiā ne hæc tot detrimenta atq̃ dāna cum maximis iiuriis cōtumeliisq̃
pferre? Itaq̃ hæc Iud. q̃ pati nullo mō potuerūt. nō ptulerunt: aratiōes tota Sicilia desertas atq̃ a dominis re/
lictas esse cognoscitis. neq̃ qcq̃ aliud agit hoc iudicio: nisi ut antiqssimi socii fidelissimiq̃ Siculi coloni. Po. R.
atq̃ aratores uestra seueritate & diligentia me duce atq̃ auctore i agros atq̃ in sedes suas reuertant.

M.T.C.IN.C.VERREM ACCVSATIONVM. LIBER .VI.

VENIO Nunc ad istius quēadmodū ipse appellat studiū: ut amici eius morbū & īsaniā: ut Si/
culi latrociniū ego quo noīe appellem: nescio. Rem uobis, pponā: uos eā suo noīs pōdere pen
ditote. Genus ipsum prius cognoscite Iud. deide fortasse nō magnope q̃retis quo noīe appel
lādum putetis. Nego i Sicilia tota tā locuplete tā uetere, puincia tot oppidis tot familiis tā co/
piosis ullū argenteū uas ullū corinthium aut Deliacū fuisse: nego ullā gemmā aut margaritā
fuisse aut qcq̃ ex auro aut ex ebore factū signū ullū æneū marmoreū eburneū neq̃ ullā pictu/
rā neq̃ i tabulis neq̃ textilē fuisse qd q̃sierit: ispexerit: qd placitū sit: abstulerit magnū uideor dicere. Attendi/
te etiam quemadmodum dicam: non enim uerbi neq̃ criminis causa augendi complector oia cū dico nihil
istū eiusmōi rerꝫ i tota puincia reliqsse. Latine me scitote nō accusatorie loq ēt planius nihil i ædibꝫ cuiusq̃ ne
i oppidis qdē nihil i locis cōibus ne ifanis qdē nihil apd siculū nihil apd ciuē ro. dniq̃ istū qd oculos aiumq̃
accederit neq̃ priuati neq̃ publici neq̃, pfani neq̃ sacri tota i Sicilia reliqsse. Vnde igit potius icipiā q̃ ab ea ci/
uitate q̃ tibi una i amore atq̃ i delitiis fuit? aut ex quo potius numero q̃ ex ipsis laudatoribus tuis facilius. n.
pspicient q̃lis apd eos fueris q te oderunt: q accusant: q prequunt cum apd tuos Mamertinos iueniare īprobis/
sima rōne esse pdatus. C. Helius est Mamertinus: oēs hoc mihi facile cōcedent q Messanā accesserunt: oibus
rebus i illa ciuitate ornatissimus huius domus est uel optia Messanæ notissima qd certe & nris hoibus aptis/
sima maxīe p hospitalis. Ea domus ante aduentū istius sic ornata fuit ut urbi quoq̃ esset ornamento. nā ipsa
Messana quæ situ menibus portuq̃ ornata sit ab his rebus quibus iste delectat: sane uacua atq̃ nuda ē. Erat
apud Heiū sacrariū cū magna dignitate i ædibus a maioribus traditum p antiquum: i quo signa pulcherri/
ma quattuor sūmo artificio summa nobilitate q̃ nō mō istum hominē igeniosū atq̃ itelligētē: uerūēt quē/
uis nostrꝫ quos iste Idiotas appellat: delectare possent unum cupidinis marmoreū Praxitelis nimirꝫ didici ēt
dum i istum inqro: artificū noīa. Idem opinor artifex eiusdē modi Cupidinē fecit illū q est Thespiis pp quem
Thespiæ uisunt: nā alia uisendi cā nulla est. Itaq̃ ille. L. Mūmius cum Thespiadæ q̃ ad edē fœlicitatis sunt cæ/
teraq̃, pfana ex illo oppido signa tolleret: hūc marmoreū Cupidinē q̃ erat cōsecratus: nō attigit uerꝫ ut ad il/
lud sacrarium redeā signū erat hoc qd dico Cupidinis e marmore ex altera p te Hercules ægregie factus ex
ære. is dicebat eē myronis ut opior & certe. Itē āte hosce deos erāt tabulæ q̃ cuiusuis sacrarii religionē signifi/
care possent erāt ænea pterea duo signa nō maxima uerꝫ eximia uenustate uirginali habitu atq̃ uestitu q̃ ma
nibus sublatis sacra q̃dā more Atheniensiū uirginū reposita i capitibus sustinebāt. Canephoræ ipse uocabāt.
sed earꝫ artificē quē nā? recte admones. Policletum eē dicebāt. Messanā ut qsq̃ nostrꝫ uenerat: hæc uisere sole
bat. Omnibus hæc ad uisendū patebāt quotidie. Domus erat nō dūo magis ornamēto q̃ ciuitati. C. Claudi/
us cuius ædilitatē magnificentissimā scimus fuisse: usus ē hoc cupidine tā diu dū forꝫ diis īmortalibus. P. q̃.
R. habuit ornatū: & cū eēt hospes Heiorꝫ. Mamertini aūt populi patrōus ut illis benignus usus ē ad cōmodā
dum sic ipe diligens fuit ad reportādum. Nuper hoīes nobiles eiusmōi Iud. & q̃ dico nuper immo uero: mō
ac plane pauloāte uidimus q forꝫ ac basilicas nō spoliis, puinciarꝫ sed ornamētis amicorꝫ cōmodis hospitum
nō furtis nocentium ornarēt: q ti signa atq̃ ornamēta sua cuiq̃ reddebāt nō ablata ex urbibus sociorꝫ q̃tri/
dui cā p simulationem ædilitatis domum deide atq̃ ad suas uillas auferebāt: Hæc oia q̃ dixi signa. Iud. & he
io de sacrario Verres abstulit. Nullū inq̃ horꝫ rliqt neq̃. n. aliud ullum tū pter unum uetus ligneum bonā for
tunā ut opinor eā iste domi suæ habē uoluit. Proh deū hoīumq̃ fidem qd hoc ē? q̃ ē hæc cā? q̃ hæc īpuden/
tia ē? q̃ dico signa ante q̃ abs te sublata sunt, nemo Messanā cum iperio uenit: qn uiderit. Tot p̄tores tot Cōsu
l Sicilia tum i pace tum etiā in bello fuerunt tot hoīes cuiusq̃ modi nō loquor de ītegris īnocentibus religio
sis tot cupidi tot improbi tot audaces quorum nemo sibi tam uehemens tam potens tam nobilis uisus est: q
ex illo sacrario quicq̃ poscere aut tollere aut attingere auderet. Verres qd ubiq̃ erit pulcherrimum auferet?
nihil habere præterea cuiq̃ licebit? tot domus locupletissimas domus istius una capiet? Iccirco nemo superio
rū attigit ut iste tolleret? ideo. C. Claudius Pulcher rettulit: ut. C. Verres posset auferre? At nō requirebat ille
cupidol enonis domum ac meretriciā disciplinā facile illo sacrario patrio cōtinebat. Heio se a maioribus reli

ctum esse sciebat an hereditatē sacrorꝫ nō q̄rebat meretricis heredē. Sed qd ego tā uehemēter inuehor? uerbo iā uno repellar: emi iqt. O dii īmortales præclarā defensionē mercatorē cū impio ac securibus ī ꝓuinciam misimus. q oīa signa tabulas pictas oē argētum auꝫ ebur gēmas coemeret: nihil cuiq̄ relinq̄ret. Hæc.n. mihi ad oīa defensio patefieri uidet emisse. Primū si id qd uis tibi ego cōcedā: ut emeris quoniā ī toto hoc genere hac una defensione usurus es. Quæro eiusmōi tu iudicia Romæ putaris esse? si tibi hoc quēq̄ cōcessuꝫ putasti: te ī Prætura atq̄ impio tot res tā p̄ciosas oēs deniq̄ res q̄ alicuius p̄cii fuerit: tota ex ꝓuincia coemisse. Videte maioꝫ diligētiā q nihil dū ēt istiusmōi suspicabāt uerūtī ea q̄ paruis ī rebus accidere poterāt: ꝓuidebāt Neminē q cum ptāte aut ī legatiōe ī ꝓuinciā eēt ꝓfectus tā amentē fore putarunt: ut emeret argētū. dabāt.n. de publico: ut uestē p̄bebāt.n. legibus. mancipiū putauerunt quo & oēs utimur: & nō p̄bēt: a populo sanxerūt neqs emeret mācipiū: nisi ī demortui locū siqs Romæ eēt demortuus immo siqs ibidē. Nō.n. te istituere domū tuā uoluerunt ī ꝓuincia sed illum usum ꝓuinciæ supplere q̄ fuit cā cur tā diligenter nos ī ꝓuinciis ab emptiōibus remouerēt. Hæc Iud. qd putabāt ereptionē eē nō emptionē cū uenditori suo arbitratu uendere nō liceret. ī ꝓuinciis ītelligebāt si is q eēt cū īperio ac ptāte qd apd quēq̄ eēt: emere uellet: idq̄ liceret: fore uti q, qsq̄ uellet siue esset uenale: siue non eēt q̄ti uellet: auferret. Dicet aliqs noli isto mō agere cum Verre. noli eius facta ad ātiq̄ religiōis rationē exqrere cōcede ut īpune emerit: mō ut bona rōne emerit nihil ꝓ ptāte ab iusto nihil p̄ iniuriā sic. agā. Si qd uenale habuit: eius si id quāti æstimabat tāti uēdidit desino q̄rere cur emeres? qd igit nobis faciundum ē. num argumētis utendum ī re eiusmōi q̄rēdum ē. Cædo Heius iste nū æs alienū habuerit? nū actionē fecerit? si fecit num tanta difficultas eum rei nummariæ tenuerit tāta egestas tanta uis opresserit ut sacrarium suū spoliaret? ut deos primarios uenderet? At hōinē uideo auctionē fecisse nullā: uendidisse præter fructus suos nihil unquam. Non modo ære alieno nullo sed in suis nūmis multos esse ac semper fuisse. Si hæc cōtra ac dico eēnt oīa tū illum hæc quæ tota ānos in familia sacrarioq̄ maioꝫ fuissent: uēditurꝫ nō fuisse. Quid si magnitudine pecuniæ p̄sasum ē ei? uerisimile non est ut ille hō tam locuples tā honestus religioni suæ monumētisq̄ maioꝫ pecuniā antepōeret. Sunt ista: uerūtī abducūt hoīes nōnūq̄ ēt ab istitutis suis magnitudīe pecūiæ. uideamus q̄ta ista pecūia fuit q̄ potuerit Heiū hoīem maxīe locuplētē minime auaꝫ ab hūanitate & pietate ab religiōe ddūcerī. Ita iussisti opīor īpm ī tabulas referre hæc oīa signa Praxitelis Myronis Policleti. HS. vi. m. Verri uendita sunt. RECITA EX TABVLIS. Iuuant me hæc præclara nomina artificum quæ isti ad cælum ferunt Verris æstimatione sic concidisse. cupidinem Praxitelis. HS. cc. d. ꝓfecto hīc natū ē: malo emere: q̄ rogare. Dicet aliqs qd tu æstimas ista permagno? Ego uero ad meā rationē usumq̄ non extimo. Verūtī a uobis ita arbitror spectari oportere quāti hæc eoꝫ iudicio q studiosi sunt haꝫ rerum æstimēt: q̄ uenire soleāt. Quāti hæc īpa si palā liberecq̄ uenirēt uenire possent. deniq̄ īpe Verres q̄ti æstimet: Nūq̄.n. si denariis q̄drigētis cupidinē illū putasset cōmisisset ut pp eū ī sermonē hoīum atq̄ in tātam uituperationē ueniret. Quis ūm igitur nescit quāti hæc æstimētur ī auctione. Signū æneū nō magnum. S. c. xx. uenire nō uidimus? qd si uelim noīare hoīes: q nō minoris aut ēt pluris emerent: nōne possum? Et.n. q mōus ē ī his rebus cupiditatis: is ē æstimatiōis. Difficile est.n. finē facēr p̄cio nisi libidini feceris. Video igit Heiū neq̄ uolūtate neq̄ difficultate aliqua tēporis neq̄ magnitudīe pecūiæ adductū esse ut hæc signa uenderet: teq̄ ista simulatiōe ēptionis ui metu īpio fascibus ab hoīe eo quē una cū cæteris sociis nō solū potestati tuæ sed ēt fidei. P. R. cōmiserat eripuisse atq̄ abstulisse. Quid mihi tā optādū uideri potest esse ī hoc crimīe q̄ ut hæc eadem dicat īpe Heius? Nihil ꝓfecto Sed ne difficilia optemus Heius ē Mamertinus. Mamentia ciuitas istum publice cōī cōsilio sola laudat oībus ipse cæteris Siculis odio est. ab his solis amāt. Eius āt legatōis q̄ ad istum laudādum missa est ꝓceps est Heius. Et.n. est primus ciuitatis ne forte dum publicis mādatis seruiat de priuatis īiuriis reticeat. Hec cū scirē & cogitarē cōmisi tum me Iud. Heio ꝓduxi āt eum pria actiōe: neq̄ id tī ullo piculo feci. Quid.n. poterat Heius respōdere si eēt īprobus? si sui dissimilis? signa illa domī suæ eē nō apud Verrē q poterat qcq̄ eiusmōi dicere: ut hō turpissimus eēt: īpudētissimeq̄ mētiret: hoc diceret illa se habuisse uenalia: eaq̄ sese q̄ti uoluerit uēdidisse. Hō domī suæ nobilissimus q uos de religiōe sua ac dignitate uere existimare maxime uellet primo dixit se istum publice laudare qd sibi ita mādatum esset: deīde neq̄ se habuisse ilia uenalia neq̄ ulla cōditione si utrum uellet: liceret: adduci unq̄ potuisse ut uenderet illa: q̄ ī sacrario suo fuissent a maioribus suis relicta: & tradita. Quid sedes Verres? qd expectas? quid te a Centuripina ciuitate a Catinensi ab Helisina Thindaritana Aetinensi. Agyrinensi cæterisq̄ Siciliæ ciuitatibus circūueniri atq̄ opprimi dicis? Tua te altera patria quemadmodum dicere solebas Messāna circūuenit. tua inq̄ Messāna tuoꝫ adiutrix sceleꝫ libidinum testis p̄daꝫ atq̄ furtoꝫ receptrix. Adest.n. uir amplissimus eius ciuitatis Legatus huiusce iudicii cā domo missus ꝓceps laudationis tuæ qui te publice laudat. Id.n. mādatum atq̄ imperatum est tā & si rogatus de Cybaea tenetis memoria quid responderit: ædificatam publicis operis publice coactis Eique ædificandæ publice Mamertinum senatorem p̄fuisse. Idem ad uos priuatum Iud. cōfluit utimur ac lege q̄ iudiciū ē cōis: arte sociorꝫ tāetsi lex ē de pecūiis repetūdis. Ille se negat pecuniā repetere: q ereptā nō tantope desiderat sacra se maioꝫ suoꝫ repetere abs te dicit: deos penates a te prīos reposcit: Et q pudor? & q̄ religio Verres & q metus? habitasti apud Heiū Messānæ res illū diuinas apd eos deos ī suo sacrario ꝓpe quotidie facere uidisti: non mouetur pecunia. Deniq̄ quæ ornamenti causa fuerūt non requirit: habe Canephoros deorum simulachra restituæ: q̄ qa dixit quia tempore dato modeste apud uos socius amicusq̄ Po. R. quæstus est quia religioni suæ non modo in diis patriis repetundis sed ēt ī ipso iureiurādo ac testimonio, pximus fuit hoīem missum ab isto scitote esse Messānā de legatis unum illum īpm qui naui istius ædificandæ publice p̄fuit qui a senatu peteret: ut eius ignominia efficeret. Hō amētissime qd putasti te īpetratuꝫ q̄ti is a ciuibus suis fieret q̄ti auctoritas eius haberē? ignorabas: fac te īpetrauisse: fac aliqd grauius ī Heiū statuisse q̄ta putas auctoritatē

laudationis eorꝝ futurã:si ĩ eũ quẽ cõstat uerꝝ,p testimonio dixisse:pœnã cõstituerẽt? Tametsi quæ ẽ ista laudatio cũ laudator ĩterrogatus lædat necesse ẽ. Quid isti laudatores tui nonne testes mei sunt? Heius ẽ laudator læsit grauissime:,pducã cæteros:reticebunt quæ poterunt libẽter dicent:quæ necesse erit gratis. Negent isti onerariam nauẽ maximam ædificatã eẽ Messanæ? negẽt ei naui faciundæ Senatorem Mamertinũ publice ꝑfuisse? Vtinã negẽt. Sunt ẽt cætera quæ mõ integra seruare uolui:ut q̃ minimũ de illis tẽporis ad meditãdũ cõfirmãdũq; piuriũ:hæc tibi laudatio ,pcedat in numerꝝ:hi te hoies auctoritate sua subleuẽt:q te ncq; debẽt addiuuare:si possent.neq; possunt si uelint.qbus tu priuati ininrias plurimas cõtumeliasq; ĩposuisti:quo ĩ oppido multas familias ĩperpetuum ĩfames tuis stupris flagitiisq; fecisti. At publice commodasti non sine magno quidem Reip.prouinciæq; Siciliæ detrimẽto tritici.mod.lx.mil.empta.P.R.dare debebant:& solebant:abs te solo remissum ẽ.Resp.Detrimentum fecit:qd̃ per te ĩperii ius una ĩ ciuitate ĩminutũ est.Siculi q; hoc nõ de summa frumenti d̃tractũ ẽ:sed translatũ ĩ Cẽturipinos & Halesinos ĩmunes populos & hoc plus ĩpositum q̃ ferre possent.Nauẽ ĩperare ex fœdere debuisti:remisisti ĩ triẽnium militẽ nullũ unq̃ poposcisti p tot annos:fecisti itẽ uti ꝑdones solent:q cũ cõmunes hostes sint omniũ:Tamen aliquos sibi ĩstituunt amicos quibus nõ mõ parcant:Verꝝ etiam præda quos augeant & eos maxĩe q habent oppidũ oportuno loco: quo sæpe adeundũ sit nauibus nõnũq; ẽt necessario.Phaselis illa quam cœpit.P.Seruilius:nõ fuerat urbs ante Cilicũ atq; ꝑdonũ Licii illã Græci homines incolebant:sed q; erat eiusmõi loco atq; ita ,piecta in altum:ut ea exeuntes ex sicilia ꝑdones sæpe ad eam necessario deuenirent:& cũ hisce se locis reciperent.eodẽ deferrẽt.asciuerunt illd̃ sibi oppidũ piratæ primo cõmertio:deĩde ẽt societate.Mamertina ciuitas ĩproba antea nõ erat:etiã erat inimica ĩprobꝝ quæ.C.Catonis illius:q cõsul fuit:ĩpedimenta retinuit.At cuius hoĩs clarissimi potentissimi quoq; qui tamẽ cũ Cõsul fuisset condemnatus ẽ.Ita.C.Cato duoꝝ hoĩum clarissimoꝝ nepos.L.Pauli:&.M.Catonis.P.Africani sororis filius:quo dãnato tũ cũ seuera iudicia fiebãt.HS.xviii.lis æstimata ẽ:huic Mamertini irati nõ fuerũt:qui maiorẽ sumptũ q̃ q̃ti Catõis lis existimata ẽ ĩ Thimarchidis prãdiũ sæpe fecerũt.Verꝝ hæc ciuitas isti ꝑdoni ac piratæ siciliensi Phaselis fuit:huc oĩa undiq; deportabant̃ apd̃ istos relinq̃bãtur:q; cælari oportuerat:habebãt sepositũ ac recõditum p istos quæ uolebat in nauẽ clam ĩponenda occulte exportãda curabat.Nauẽ deniq; maximã quã onustã furtis ĩ Italiã mitteret:apud istos faciẽdã ædificãdãq; curauit.Pro istius rebus uacatio data ẽ ab isto sumptus laboris militiæ rerꝝ deniq; oĩum p triẽnium soli non mõ ĩ Sicilia:uerꝝ ut opinio mea fert:his quidẽ tẽporibus ĩ omni orbe terrarꝝ uacui rxptes soluti ac liberi fuerũt:ab omni sumptu molestia munere:hinc illa Verreia nata sunt:q; ĩ cõuiuium sextũ conuiuium ,ptrahi iussit ĩ quẽ scyphũ de manu iacere conatus ẽ:quem obtorta gula de cõuiuio ĩ uincula atq; ĩ tenebras abripi iussit hinc illa crux in quam ciuem.Ro.iste multis inspectantibus sustulit:quam nõ ausus ẽ usquã defigere:Nisi apd̃ eos:qnibus cũ oĩa scelera sua ac latrocinia cõmunicauisset.Laudatũ ẽt uos quẽq̃ uenire audetis? q̃ auctoritate? utꝝ quã apd̃ Senatoriũ ordinem an q̃.P.R.habere debetis. Et quæ ciuitas ẽ nõ mõ ĩ prouinciis nostris uerꝝ in ultimis nationibus:aut tam potens aut tam libera:aut ẽt tam ĩmanis ac barbara? Rex deniq; ecquis ẽ:qui senatorẽ Po.R.Tecto ac domo nõ inuitet? q honos nõ homini solũ habet:sed primũ Po.R.cuius beneficio nos ĩ hũc ordinẽ uenimus:Deĩde ordinis auctoritati q̃ nisi grauis erit apd̃ socios in exteras natiões ubi erit ĩperii nomẽ & dignitas? Mamertini me publice nõ iuitauerũt me cum dico:leue ẽ senatorem.P.R. si nõ inuitauerũt honorẽ debitũ detraxerũt nõ homini sed ordini.Nã ipsi Tullio patebat domus locupletissima & amplissima Gn.Põpeii Basilisci quo ẽt si esset inuitatus a uobis tãtũ diuertisset.Erat ẽt Percẽnioꝝ qui nũc item Põpeii sunt domus hõestissima:q̃.L.frater meus summa illoꝝ uolũtate diuertit.Senator Po.R.q; ĩ uobis fuit ĩ uestro oppido iacuit:& ꝑnoctauit ĩ publico:nulla hoc alia ciuitas unq̃ cõmisit.Amicũ enĩ nostrũ hæc cũ q̃remur:si qd de uobis ꝑ eum ordinẽ ageẽ:qui ordo a uobis adhuc solis cõtẽptus ẽ.In.Po.R.quidem cõspectũ:quo ore uos cõmisistis nec prius illã crucẽ q̃ ẽt nũc ciuis Ro.sanguine redũdat quæ fixa est ad portũ urbẽq; uestrã reuellistis:neq; ĩ ,pfundũ abiectis locũq; illum omnem expiastis:q̃ Ro.atq; ĩ horꝝ cõuentũ adiretis:in Mamertinoꝝ solo effederato atq; pacato monumẽtum istius crudelitatis cõstitutũ ẽ.Vestra ne urbs electa est ad quã cũ adirent ex Italia:crucẽ ciuis Ro.prius q̃ quẽq̃ amicũ uiderent.P.R.q̃ uos reginis:quoꝝ ciuitati inuidetis:Item ĩcolis uĩis ciuibus.R.ostendere soletis:quomĩus sibi arrogent miusq; uos despiciant cũ uideãt ius ciuitatis illo supplicio esse mactatũ.Verꝝ hæc emisse te dicis.qd illa artalica tota sicilia noiata abeodem Heio pipetasmata emẽ oblitus est? Licuit eodẽ mõ:ut signa:qd.n.actũ est? an lĩis pepcisti.Verꝝ hoĩem amentẽ hoc fugit:mĩus clarꝝ putabit fore:qd̃ de armario q̃ qd̃ de sacrario esset ablatũ.at quõ abstulit.nõ possum dicẽ planius:q̃ ipe apd̃ uos dixit Heius.Cũ q̃sissem:nũq̃d alid̃ de bonis eius puenisset ad Verrẽ? respondit:istũ ad se misisse ut sibi mitteret agrigentũ ꝑpetasmata:q̃siui an misisset? respõdit id qd̃ necesse erat .f.dicto audiendũ fuisse.Præto.misisset rogaui puenissent ue agrigentũ? dixit puenisse:quẽadmodũ reuertissent negauit adhuc reuertisse risus populi atq; admiratio oĩum uĩum facta ẽ.Hic tibi ĩ mẽtẽ nõ uenit:iubere: Vt hoc quoq; referret.hS.d.se.tibi uẽdisse:metuisti ne æs alienũ tibi crescẽret:si.HS.vi.milibus.d.tibi cõstarent ea q̃ tu facile posses uẽdere.HS.ii.cc.milibus fuit tãti mihi credere haberes q; d̃fenderes:nemo q̃reret q̃ti illa res eẽt:si nõ posses docẽ emisse facile cui uelles tuã cãm & factũ ,pbares.Nunc de peripetasmatis quẽadmodũ te expedias nõ hẽs:qd a Philarcho Centuripino hoĩe locuplete & nobili Phaleras pulcherrĩe factas q̃ regis Hierõis fuisse dicũt utꝝ tãdem abstulisti an emisti? Siciliæ qdẽ cũ essem sic a Cẽturipinis sic a cæteris audiebã nõ.n,parꝝ res erat clara:tã te has phaleras a Philarcho Cẽturipio abstulisse dicebãt q̃ alias item nobiles ab Aristo.Panormitano tertias a Cratippo Tindaritano.Et enim si Philarchus uendidisset nõ ei postea quam reus factus es:rediturum te promisisses.Quod quia uidisti plures scire cogitasti si ei reddidisses:te minus in

uidiæ habituꝫrem nihilominus testatam futuram:non reddidisti:dixit Philarchus ꝑ testimonio se q̃ nos/set tuũ istum morbum:ut amici tui appellant studium:cupisse te cellasse de phaleris cũ abs te appellatus eẽt negarẽ habere sese:apd'alium quoq̃ eas habuisse depositas neq̃ inuenirẽt tuam tantam fuisse sagacitatẽ:Vt eas ꝑ illum ipsum inspiceres:ubi erant depositæ:Tum se deprehensum negare non potuisse ita ab se inuito ablatas Phaleras gratis.Iam ut hæc omnia reperire ac perscrutari solitus sit Iud.est opere præcium cognosce re d fratribus Cibiratis.Cibirate sunt fratres quidam Thepolemus & Hiero.quoꝫ alteꝫ fingere opinor e cera solitum esse alterum esse pictorem.hosce opinor Cibire cum in suspitionẽ uenissent suis ciuibus fanum expilasse Apollinis ueritos pœnam iudicii ac legis domo profuisse:quod Verrẽ artificii sui cupidum cogno/uerat.Tum cum iste id quod ex testibus didicistis.Cibaram cum manibus syngraphis uenerat:domo profu gientes ad eum se exules cum iste esset in asia:contulerunt:habuit secum eos ab illo tpe & in legationis præ/dis atq̃ furtis multum illorum opera consilioq̃ usus ẽ.Hi sunt illi: quibus in tabulis rettulit sese.Qu.Tadi/us dedisse iussu istius græcis pictoribus & si iam bene cognitos & reprobatos secum ĩ siciliam duxit: quo po steaq̃ uenerunt:mirandũ in modum canes uenaticos diceres.Ita odorabant'oia & peruestigabant:ut ubi qc/qd esset:aliq̃ rõe inuenirẽt:alid' minitando:alid pollicendo alid per seruos alid per liberos per amicũ aliud ꝑ inimicum inueniebant:qcquid illis placuerat:perdendum erat.Nihil aliud optabant:quoꝫ poscebat' argen/tum:ni ut Hieroni & Thepolemo displiceret.Verre me hercules hoc Iud.dicam:Memini Pamphilum Lily betanum hospitem meum & amicum nobilem hominem mihi narrare cum iste ab sese Hidriã Boeti ma/nufactam præclato opere & grandi pondere per potestatem abstulisset:se sane tristem & conturbatum do/mum reuertisse:q̃ uas eiusmodi q̃ sibi a matre & maioribus esset relictum:quo solitus esset uti ad festos di es ad hospitum aduentum esset a se ablatum.Cum sederem iqt domi tristis:accurrit Venerius:iubet me scy phos sigillatos ad prætorem statim afferre permotus sum inqt binos habebã iubeo promi utroq̃ neqd ma li plus nasceret:& mecum ad ꝓtoris domum ferri.Eo cũ uenio:Pr.gescebat:fratres illi Cibiratæ inambula/bant q̃ simul ut me uiderunt:ubi sunt Pamphiliæ inquiũt scyphi'ostendo tristis laudãt incipio queri me ni hil habituꝫ:qd' alicuius esset præcii si ẽt scyphi eẽnt ablati.Tum illi ubi me cõturbatum uident qd uis uo/bis dare isti ne auferant' abs te'ne multa.HS.co.me inqt dixi datuꝫ uocat interea prætor scyphos poscit:Tũ illos cœpisse prætori dicere putasse se id quod audissent alicuius præcii scyphos esse Pãphili.luteum negociũ esse non dignum:quod ĩ suo argento Verres hr̃et.Ait ille idem sibi uideri.Ita pamphylius scyphos optios au fert.Et mehercules ego antea tametsi hoc nescio qd nugatoriũ sciebã esse ita intelligere:Tamẽ mirari solebã istũ in his ipsis rebus aliquem sensum hr̃e quem scirem nulla in re qcq̃ simile hominis hr̃e.Tum primum ĩ/tellexi ad eam rem istos fratres Cibiratas fuisse:ut iste ĩ furando manibus suis oculis illoꝫ uteret.At ita stu/diosus est huius ꝑclaræ æstimationis:ut putet'in hisce rebus itelligens esse ut nuper.Videte hominis amẽti/am:posteaq̃ est comperendinatus cũ iam pro dãnato mortuoq̃ eẽt.Ludis circensibus maneapd'.L.Sisenna: uiꝫ primarium cũ eẽnt triclinia strata argentũq̃ expositum ĩ ædibus cũ ꝑ dignitate.L.Sisenne domus esset plena hoĩum honestoꝫ:accessit ad argentum:cõtẽplari unumquodq̃ ociose & cõsiderare cœpit mirari stul ticiã alii q̃ in ipso iudicio eius ipsius cupiditatis cuius ĩsimularet'suspitionem augeret:alii amentiam cui cõ/perendinato cum tam multi testes dixissent:qcq̃ illoꝫ ueniret ĩ mentem:pueri ãt Sisennæ credo q audiuis/sent:q̃ in istũ testimonia eẽnt dicta oculos de isto nusq̃ eiicere neq̃ ab argento digitũ discedere. Est boni iu/dicis paruis in rebus coniecturã facere uniuscuiusq̃ & cupiditatis & inocentiæ q reus lege & reus cõperendi/natus re & opiniõe hoĩum pene damnatus tẽperare nõ potuerit maxĩo conuentu qn.L.Sisennæ argentũ tra ctaret & cõsideraret.Hũc ĩ ꝓuincia Pr.qsq̃ putabit a Siculoꝫ argento cupiditatem aut manus abstinere potu isse:Veꝫ uti Lilybeum unde digressa ẽ oĩo reuertat'.Diocles est Pamphili gener illius:a quo Hydria ablata est.Popillius cognomĩe ab hoc abaci uasa oĩa:ut exposita fuerunt:abstulit dicat se emisse.Et.n.hic ꝓpter ma gnitudinẽ furti sunt ut opinor.lr̃æ factæ.Iussit Thimarchidem æstimare argentũ:quõ q unq̃ tenuissime ĩ do natione histrionũ æstimauit.Tametsi ego iamdudũ erro:q tã multa de tuis emptiõibus uerba faciam & q̃rã utꝫ emeris'& quõ'& q̃ti emeris qd'uerbo transigere possum.Ede mihi scriptũ qd argenti ĩ prouincia Sici/lia pararis'unde qcq̃ aut q̃ti emeris'Quid sit:q̃q̃ non debeam ego abs te has lr̃as poscere me.n.tabulas tuas habere & ꝓferre oportebat.Veꝫ negas te hoꝫ annoꝫ aliquot cõfecisse.Compone hoc qd'postulo de argen/to.De reliquo uidero ne scriptũ habeo:nec possum edere:quid futuꝫ igit'est:quid existimas hosce Iudices fa cere posse.Domus plena signoꝫ pulcherrimoꝫ iam etiam ante præturã multa ad uillas tuas positas apd amĩ cos multa deposita multa aliis data atq̃ donata:Tabulæ nullum iudicant emptum.Omne argentũ ablatam ex sicilia ẽ:nihil cuiq̃ qd'suũ dici uellẽt relictũ.Fingit'ĩproba d̃fensio.ꝓtorẽ oẽ id argẽtũ coemisse.Tamẽ id ip/sum tabulis demõstrari nõ põt si q̃s tabulas ꝓfers ĩ his q̃s habes quõ habeas:scriptũ nõ ẽ.Hoꝫ autẽ tempo/rũ cũ te plurimas res emisse dicas tabulas oĩo nullas proferas.Nonne te & prolatis & nõ prolatis tabulis cõ/dẽnari necesse ẽ.Tua a.M.Celio equite.Roma.lectissimo adolescente quæ uoluisti uasa argẽtea lilybei abstu listi.Tu.P.Cacurii promptissimi hoĩs & experientis & ĩ primis gratiosi suppellectilẽ oẽm auferre nõ dubita/sti.Tu maximã & pulcherrimã mẽsam citreã a.Qu.Lutadio Diodoro:q.Qu.Catuli beneficio a.L.Silla ciuis Ro.factus ẽ oĩbus scientibus lilybei abstulisti.Nõ tibi obiicio q̃ hominem dignissimũ tuis moribus Apollo niũ Nicõis filium Drepanitanum q nunc Clodius uocat':omni argento optime facto spoliasti: ac depecula/tus es:taceo.Nũ.n.putat ille sibi iniuriam factã propterea q̃ hoĩ iam pdito & collũ ĩ laqueum iserenti subue nisti cum pupillis Drepanitanis bona patria erepta cũ illo partitus es:Gaudeo ẽt si qd ab illo abstulisti:& abs te nihil rectius factum esse dico a Lisone uero lilybetano prĩo homine apud quem diuersatus es.Apollinis sĩ gnũ ablatum certe esse nõ oportuit at dices te emisse.scio.HS.co.ita opinor: scio inquam proferã litteras &

tamẽ id factũ nõ oportuit A pupillo Heio cui Marcellus tutor ẽ:a quo pecũiã grãdẽ eripueras.Scaphia cum emblematis lilybei utq; empta eẽ dicis an cõfiteris erepta? Sed qd ego istius ĩ eiusmõi rebus mediocres iuiurias colligo:q̃ tãtũmõ ĩ furtis istius & dãnis eorq; a qbus auferebat:uersata eẽ uideãt. Accipite si uultis Iudices de eiusmõi ut amẽtia singularẽ ut furorẽ iam nõ cupiditatẽ eius ꝓspicere possitis.Melitẽsis Diodorus est qui apd'uos antea testimoniũ dixit is lilybei multos iã ãnos habitat hõ & domo nobilis & apd'eos:quo se contulit:ꝓ uirtutẽ splẽdidus & gratiosus de hoc Verri dicit habere eũ per bona toreumata.In his pocula duo q̃dã q̃ Heraclea nominant Mẽtoris manu summo artificio facta.Quod ubi iste audiuit:sic cupiditate inflãmatus ẽ nõ solũ ĩspiciundi uerũetiam auferẽdi.ut Diodoro ad se uocaret:ac posceret.Ille q illa nõ Inuitus haberet rẽdit se lilybei nõ hre.Melite apd'quendã ꝓpiquũ suũ reliqsse.Tũ iste cõtinuo mittit hoies certos Melitani scribit ad quosdã Melitẽses:ut ea uasa pqrãt:rogat Diodorũ ut ad illũ suũ ꝓpiquum det lras.nihil ei lõgius uidbat:q̃ dũ illd' uidret argẽtum:Diodorus hõ frugi ac diligẽs q sua seruar uellet ꝓpiquo suo scribit:Vt iis q a Verre uenissent:rũderet:se illd'argentum paucis illis diebus misisse lilybeũ ipe iterea rcedit abesse a domo paulisp maluit:q̃ ꝓsens illd'optie factum argentum amittẽr.Qd' ubi audiuit iste usq; eo ẽ cõmotus.ut sine ulla dubitatõe ĩsanir oĩbus ac furere uidret:qa nõ poterat argentum eripe.Ipe a Diodoro erepta sibi uasa optie facta dicebat:minari absenti Diodoro uociferar palã:lachrymas iterdũ uix tenere.Eriphylã accepimus in fabulis ea cupiditate.ut cum uidisset monile:ut opior ex auro & gemis pulchritudie eius icensam salutẽ uiri ꝓderet.Similis istius cupiditas:hoc ẽt acrior atq; ĩsanior qd'illa cupiebat:id q; uidrat:huius libidines nõ solũ oculis:sed ẽt auribus excitabãt cõqri Diodorũ tota ꝓuicia iubet.Ille ex Sicilia castra iã mouerat & uasa collegerat hõ:ut aliquo mõ illum ĩ ꝓuiciã reuocaret.hãc excogitauit rõem:si hæc rõ potiusq̃ amentia nominãda est Appõit d suis canibus quẽdã:q dicat se Diodorũ Melitensem rei capitalis reũ uelle facer.Prio miroĩbus uideri Diodorũ reum hoiem qetissimum ab oi nõmõ faciore:uerũ minimi errati suspitiõe remotissimũ.Deide eẽ ꝓspicuum fieri oia illa ꝓ argentum.Iste nõ dubitat iuber nomẽ dferri:& tum primum opior istum absentis nomen recepisse.Reclamat sicilia tota:ꝓ cælati argenti cupiditatẽ reos fieri reũ capitaliũ:neq; solum præsentes reos fieri:sed ẽt absentes.Diodorus Romæ sordidatus circũ patronos atq; hospites cursar rẽ omnibus narrare lræ mittunt isti a pre uehemẽtes ab amicis:itẽ uidret:qd ageret:De Diodoro quo ꝓgredrer rem clarã esse:& iuidiosam:ĩsanire hoiem pituũ hoc uno crimie.nisi cauisset:Iste ẽt tum patrẽ si nõ ĩ parentis at ĩ homium numero putabat.ad iudicium nõ dum se satis istruxerat.Primus annus erat ꝓuiciæ nõ ut ĩ Stenio iã refertus pecunia.Itaq; furor eius paululũ nõ pudor:sed mœtu atq; timore repssus est.Cõdẽnare Diodorũ nõ audet:absentẽ d reis eximit.Diodorus iterea Pr.isto ꝓpe trienniũ ꝓuicia domoq; caruit:cæteri nõ solum Siculi:sed ẽt ciues ro.hoc statuerãt:quoniã iste tãtum cupiditate ꝓgrederer nihil esse:qd'qsquam putaret se q; isti paulo magis placeret cõseruar aut domi retiere posse.Postea uero q̃ itellexerunt isti uirũ forte .quẽ sũma ꝓuicia expectabat.Qu.Arrium nõ succedre statuerunt se nihil tã clausum neq; tã recõditum posse hẽre:qd' nõ istius cupiditati aptissimum prõptissimũq; eẽt.Tum iste ab Eqte Ro.splendido & gratioso Gn.calidio cuius filium sciebat senatorẽ.P.R.& Iudicẽ eẽ.Equuleos argenteos nobiles:q Qu.Maximi fuerãt:aufert:ĩprudens huc icidi Iud.emit.n.nõ abstulit:nollẽ dixisse iactabit se & his eqtabit equuleis emi.pecuniã solui:Credo ẽt tabulæ ꝓferent est tãti:cedo tabulas dilue sane crimẽ hoc Calidianum:Dum ego tabulas aspicere possim.Verũ tamẽ qd erat q; Calidius Romæ q̃rer secũ tot annos in Sicilia negociar:abs te solo ita esse cõtemptũ ita eẽ dspectum ut ẽt una cũ cæteris Siculis spoliarer? Si emeras:qd erat:qd'cõfirmabat se abs te argentũ esse petituũ? si tibi sua uoluntate uendidrat? Tu porro posses facere:ut Gn.Calidio nõ reddrer:ꝓserti cũ is.L.Sisenna dfensore tuo:Tã familiariter uterer & cũ cæteris familiaribus sisennæ redisses.Deniq; nõ opinor negatuũ te esse homini hõesto:sed nõ gratiosiori q̃.Gn.Calidius est.L.Cordio argentũ ꝓ Potamõem amicũ tuũ reddidisse.Qui qdem cæteroũ cãm apd' te difficiliorem fecit.Nã tũ te cũ pluribus cõfirmasses redditurũ.Posteaq̃ Cordius ꝓ testimõio dixit te sibi reddidisse:finẽ reddendi fecisti:q; itellexisti te ꝑda d manibus amissa testimõinm tũ effugere nõ posse.Gn.Calidio Eqti Ro.ꝓ oẽs alios Præ.licuit argentum hre benefactum licuit posse domesticis copiis cũ Magistratũ aut aliquẽ supiorẽ inuitasset ornare & apparare cõuiuium multi domi Gn.Calidii cum ĩpio ac ptãte fuerunt:nemo iuentus est tã amens.q illd'argentũ tã ꝑclaũ ac tã nobile eriperet nemo tã audax:q posceret:nemo tã ĩpudens q postularet.ut uendret.Supbum ẽ.n.Iud.& nõ ferendum dicere.Præto.ĩ ꝓuicia homini hõesto locupleti splendido uẽde mihi uasa cælata.Hoc ẽ.n.dicẽ nõ es dignus tu q habeas:q̃ tã benefacta sunt:meæ dignitatis ista sunt.Tu dignior Verres q̃ Calidius:q ut nõ cõferam uitã: atq; æstimationem tuã cum illius neq; n.ẽ cõferenda hoc ipsum cõferã.quo tu te supiorem fingis: q.HS.lxxx.m.diuisoribus ut Pr.renũciarere ddisti trecẽta accusatori ne tibi odiosus esset.Ea re cõtẽnis Equestrẽ ordinẽ ac dspicis ea re idignũ tibi uisum ẽ qcq̃ q; tibi placeret.Calidiũ potius hre q̃ te.Iactat se iamdudũ d Calidio narrat oĩbus se emisse.Nũ ẽt d.L.Papinio uiro primario locuplete hõestoq; Eqte Ro.Thuribulũ emisti q ꝓ testimõio dixit te cũ ĩspiciendũ popposcisses:uulso Emblemate remisisse: ut intelligatis ĩ hoie itelligentiam eẽ nõ auariciã artificii cupidũ non argenti fuisse:Nec solum in Papinio fuit hæc abstinentia. Tenuit hoc institutum in Thuribulis omnibus quæcunq; in Sicilia fuerunt.Incredibile ẽ autẽ q̃ multa & q̃ ꝑclara fuerũt Credo tũ cum sicilia florebat opibus & copiis magna artificia fuisse ĩ ea ꝓuicia.Nam domus erat ante istum Pr.nulla paulo locupletior qua ĩ domo hæc nõ essent etiam si ꝑterea nihil eẽt argenti patella grandis cum sigillis simulachris deoũ patera.qua mulieres ad res diuinas uterent Thuribulum.Hæc aũt oĩa antiquo opere & summo artificio facta:ut hoc liceret suspicari fuisse aliquãdo apd'Siculos eq̃ ꝓportione cætera:sed qbus multa fortuna ademisset:Tũ apd' eos remãsisse ea q̃ religio retinuisset.Dixi Iud.multa fuisse fere apd'siculos oẽs ego idem cõfirmo nũc ne unũ qdẽ eẽ.Quid hoc est qd' mõstrum q; ꝓdigium in prouinciam misimus?

Nōne uobis id ægisse uidetur:ut non unius libidinē:nō suos oculos:sed omniū auarissimorum īsanias cum Romā reuertisset:exploret:q simul atq; ī oppidū:quodpiā uenerat.īmitebāt illi cōtinuo Cibiratici canes: q inuestigabāt & pscrutabāt oia si qd erat grāde uas & maius opus inuētum læti auferebāt si minus eiusmodi qppiā uenari poterāt:illa quidē certe p lepusculis cupiebāt:patellæ patere Thuribula.Hi quos putatis fletus mulierū:q̄s lamētationes fieri solitas eē ī hisce rebus:quæ forsitan uobis paruæ eē uideant:sed magnum & acerbū dolorē cōmouent mulierculis pserti cū eripiūt e manibus ea qbus ad res diuinas uti cōsueuerūt: q̄ a suis acceperūt:q̄ ī familia semp fuerūt.Hic nolite expectare:dū ego hoc crimē agā hostiatim ab Eschilo Tindaritano istum paterā abstulisse a Tharasone itē Tindaritano patellā a Nymphodoro agrigentino Thuribulū:Tū testes ex Sicilia dabo quē uolet eligat quē ego iterrogē de patellis pateris Thuribulis nō modo oppidū nullū nulla domus paulo locupletior:expers huius iniuriæ repiet.Qui cū ī conuiuiū uenisset:si qcq̄ cælati aspexerat manum abstinere Iud.nō poterat.Gn.Pōpeius ē Philo qui fuit Tidaritanus is cœnā isti dabat apud uillā ī Tindaritano facit.qd Siculi nō audebāt.Ille ciuis Ro.q; erat īpunius id se factū putauit.Apposuit patellā ī q̄ sigilla erāt ægregia:iste cōtinuo ut uidit:nō dubitauit illd īsigne penatium hospitaliūq; deorū ex hospitali mēsa tollere:sed tamē qd antea de istius abstinētia dixerā:sigillis auulsis reliquū argētum sine ulla auaricia reddidit.Quid Eupolemo Galaestino homini nobili Luculloū hospiti ac pfamiliari q nunc apud exercitum cū.L.Lucullo ē:nō idē fecit:cœnabat apd eum argētum illi cæterū purū apposuerat ne purus ipse relīqueret:Duo pocula nō magna:uerum tamē cū Emblematis hic q̄si festinū Achroma ne sine corollario d cōuiuio discederet:ibidē cōuiuis īspectātibus Emblemata auellēda curauit.Neq; ego nunc istius facta oia enarrare conor:neq; opus ē nec fieri ullo mō pōt tātūmō uniuscuiusq; d uaria īprobitate generis īdicia apud uos & exēpla pfero.Neq; n.ita se gessit ī his rebus tāq̄ rōem aliquādo eēt redditurus:sed prsus ita q̄si aut reus nūq̄ eēt futurus:aut quo plura abstulisset:Eo minore piculo ī iudicium esset uenturus.Qui hæc q̄ dico:iam nō occulte nō p amicos atq; iterptes:sed palā de loco supiore ageret p īperio & ptāte.Cathinā cū uenisset oppidū locuples hōestum copiosum Dionysiarchum ad se Pardiorū hoc ē summū Mratum uocari iubet ei palā imperat:ut oē argentum:qd apd quēq; eēt Cathine:cōqrendū curaret ad se trāsferendū Philiarchum Cēturipinum primum hoiem genere uirtute pecuniarum hoc idē iuratum dicere audistis:sibi istum negocium dedisse atq; īpasse ut Cēturipinis ī ciuitate totius Siciliæ:multo maxīa oē argentum cōquireret:& ad se cōportari iuberet:Agirio similiter istius īpio uasa Corinthia p Apollodorū quem testē audistis syracusas dportata sunt.Illa uero optīa est:q; cum ad Haluntium uenisset:Prætor laboriosus & diligens ipse in oppidum accedere noluit:qd erat difficili ascensu atq; arduo.Artagathum Haluntinum hoiem nō solum domi suæ:sed tota Sicilia ī primis nobilē uocari iussit:ei negocium ddit:ut quicquid Halunti esset argenti cælati aut si qd ēt corinthiorū ut oē statim ad mare d oppido deportaret.Ascēdit ī oppidū artagathus hō nobilis q a suis & amari & diligi uellet ferebat grauiter illā sibi ab isto puinciā datā nec qd faceret:habebat:Pronunciat quid sibi īperatū eēt.Iubet oēs pferre quæ haberent mœtus erat sumus:ipse.n.Tyrānus nō disceēbat lōgius artagathū & argentum ī lectica cubans ad mare īfra oppidum expectabat.Quē cōcursum factū ī oppido putatis?quē clamorē?quē porro fletum mulierū:quæ uiderent equum Troianum itroductum urbē captā eē dicerēt efferri synethetis uasa extorqueri alia d manibus mulierū effringi multorū fores reuelli claustra.Quid enī putatis?scuta si quādo cōquirunt a priuatis ī bello ac tumultu tamen hoies inuiti dant:& si ad salutem cōmunē dari sentiunt ne quē putetis sine maxime dolore argentū cælatum domo:qd alter eriperet:ptulisse.Omnia dferunt.Cibiratæ fratres uocāt pauca.īprobāt q̄ pbarāt iis crustæ aut Emblemata dtrahebāt:sic haluntini excussis dlitiis cum argento puro domum reuertunt.Quod unq̄ Iudices huiuscemodi euerriculum ī illa puincia fuit?auertere aliquid d publico q̄ obscurissime per Magistratum solebant.etiam aliquid d priuato nō nūq̄ occulte auferebant:& illi tamē cōdemnabāt:Et si quæritis ut ipse me dtrahā:illos ego accusatores puto fuisse qui huiusmōi hominum furta odore:aut aliquid leuiter præsso uestigio psequebant.Nā nos quidem qd facimus ī Verre:quem ī luto uoluptatum totius corporis uestigiis inuenimus?permagnum est ī eum dicere aliquid q præteriens lectica paulisp dposita nō p pstigia sed palā p potestatem uno īperio hostiatim totū oppidum cōpilarit:attamen ut possit se dicere emisse.Artagatho īperat:ut aliquid illis quorū argentum fuerat:nūmorū dicis cā daret:Inuenit Artagathus paucos:q uellent accipere his ddit nūmos:Tamē iste Artagatho nō reddidit.Voluit Romæ petere Artagathus Gn.Lentulus Marcellinus dissuasit:sicut ipsum dicere audistis:atq; hac tota d re audistis.Artagathi & Lentuli testimonium & ne forte hominem & existimetis hanc tātā uim Emblematum sine causa coaceruare uoluisse.Vidte quāti uos:Quāti æstimationem Pr.quāti leges & iudicia quāti testes siculos negociatoresq; fecerit.Posteaq̄ tātam multitudinem collegerat emblematū:ut ne unū quidē cuiq̄ reliquisset:īstituit officinam syracusis ī regiam maximam palā artifices oēs celatores hac Vascularios cōuocari iubet:& ipe suos cōplures habebat.eo cōducit magnā hoīum multitudinē mēses octo cōtinuos opus his non defuit cum uas nullum fieret:nisi aureum.Tum illa ex patellis & Thuribulis q̄ uellerat ita scite in aureis poculis illigabat:ita apte in scyphis aureis includbat ut ea ad illam rem nata esse diceres. Ipse tamen prætor qui sua uigilantia pacē in Sicilia dicit fuisse.in hac officina maiorem partem diei cum Tunica Palla sedere solebat.& pallio.Hæc ego Iudices non auderem pferre ni uererer ne forte plura de isto ab aliis in sermone quam a me in iudicio audisse uos diceretis. Quis enim est qui de hac officina qui d uasis aureis qui de istius pallio palla non audierit?Quem uoles de conuentu Syracusanorū uirū bonum nominato pducam:nemo erit q hoc se aut uidisse aut audiuisse nō dicat?O tempora o mores nihil nimiū uetus pferā Sunt uestrum aliquam multi:qui.L.Pisonem cognouerint huius.L.Pisonis:qui Prætor fuit patrem:is cum esse in Hispania Prætor qua in prouincia occisus est:nescio quo pacto dum armis exerceret:annulus aureus

quem habebat fractus est:& comminutus cũ uellet sibi annulũ facere aurificẽ sibi iussit uocari in foro ad sellã Cordubæ & ei palã appendit aurꝫ:hoiem ĩ foro sellã iubet ponere & facere annulum oĩbus præsentibus Nimiũ fortasse dicet aliquis hunc diligentẽ:hactenus reprehendat si quis uolet nihil amplius.Verꝫ fuit ei concedendũ filius.L.Pisonis erat eius qui primus de pecuniis repetũdis legem tulit.Ridiculum est nunc de Verre dicere cũ de Pisone frugi dixerim:uerꝫ tamẽ q̃tum ĩtersit uidete.Iste cum aliquot Abacorꝫ faceret uasa aurea nõ laborauit quin nõ mõ in sicilia uerumetiã Romæ ĩ iudicio audiret ille in auri Semuntia totã Hispaniam scire uoluit:Vnde Pr.annulus fieret.Nimirꝫ autem ut hic nomẽ suũ comprobauit,sic ille cognomẽ nullo modo possum oĩa istius facta aut memoria cõsequi:aut aratione cõplecti genera ipsa cupio breuiter attingere:ut hoc mõ me cõmonuit Pisonis annulus qd̃ totũ effluxerat.Quã multis istũ putatis hominibus honestis de digitis annulos aureos abstulisse? Nunq̃ dubitauit quotiensc̃ũqꝫ alicuius aut gẽma aut annulo delectatus est:ĩcredibilẽ rẽ dicã sed tã claram ut ipsum negaturum non arbitrer.Cũ Valẽtio eius ĩterpti epistola agrigenti allata esset casu signũ iste aĩaduertit ĩ cretula:placuit ei:exqsiuit unde esset epistola . respondit Agrigẽto Iste litteras ad quos solebat misit.Vt is annulus ad se primo quoqꝫ tempore afferret.ista litteris istius patrisfamilias.L.Titio cuidam ciui Ro.annulus de digito detractus est.Illa uero eius cupiditas incredibilis ẽ.Nam ut singula conclauia:quæ iste nõ modoRomæ sed omnibus in uillis hẽt trecenos lectos optime stratos cum cæteris ornamentis conuiuii:quæreret nimium multa cõparare uideret:nulla domus ĩ sicilia locuples fuit: ubi iste nõ textrinum istituerit.Mulier est Segestana perdiues & nobilis Lamia nomine per triẽnium isti plena domo telarꝫ stragulam uestẽ confecit nihil Conchilio tinctũ.Atalus homo pecuniosus nec uulgo Lilybei Tricolanus ætnæ.Syracusis Eschrio Cleomenes Thenomastus Pelori Artonides Megistus:uox me citius d̃fecerit:q̃ nomĩa.Ipse dabat purpurã tãtũ amici opera:credo iam enim non libet omnia criminari.quasi uero hoc mihi non satis sit ad crimen:habuisse tam multum:quod daret:uoluisse deportare tam multa:hoc denique quod cõcedit:amicorꝫ operis esse in huiuscemodi rebus usum:Iam uero lectos æratos & cãdelabra ænea. num cui præter istum syracusis per triẽnium facta esse existimatis? emebat credo.Si tantũ uos certiores Iud. facio quid iste ĩ prouincia Prætor egerit ne cui forte nimiũ negligens fuisse uideat neqꝫ se satis cum potestatẽ habuerit ĩstruxisse & ornasse.Venio nunc nõ iam ad furtũ nõ ad auariciam non ad cupiditatem:sed ad eiusmodi facinus:ĩ quo dii ĩmortales uiolati existimatio atqꝫ auctoritas Popu.Roma.nominis ĩminuta hospitium spoliatũ ac ꝓditũ abalienati scelere istius a nobis oẽs Reges amicissimi nationesqꝫ quæ ĩ eorꝫ regno ad dicione sunt:Nam Reges Syriæ Regis anthiochi filios pueros scitis Romæ nuper fuisse:qui uenerant nõ propter Syriæ regnũ.Nam id sine controuersia obtinebant:ut a patre & a maioribus acceperant:sed regnũ egypti ad se & ad Selinẽ matrẽ suã pertinere arbitrabantur.Hi postq̃ tẽporibus Popu.Roma.exclusis per Senatũ agere quæ uoluerant:nõ potuerũt ĩ syriã ĩ regnũ patrium ꝓfecti sunt.Eorꝫ alter qui Antiochus uocatur:iter ꝑ siciliã facere uoluit:itaqꝫ isto Pr.uenit syracusas hic Verres hæreditatem sibi uenisse arbitratus est:q̃ ĩ eius regnũ ac manus uenerat iste & audierat multa secũ præclara habere:& suspicabatur mittit homini munera satis large hæc ad usum domesticum uini olei:quod uisum erat:etiã tritici qd̃ satis eẽt de his Decumis:deinde ipsum regẽ ad cœnã uocauit exornat ample magnificeqꝫ tridiniũ exponit:ea quibus habundabat plurima ac pulcherrima uasa argentea:Nãqꝫ hæc aurea nõdũ fecerat omnibus curat rebus instructũ & paratũ sit conuiuiũ.Quid multa Rex? ita discessit:ut & istũ diligenter ornatũ & se honorifice acceptũ arbitraretur. Vocat ad cœnã deinde ipse Prætorem exponit suas copias esses:argentũ nõ pauca ẽt pocula ex auro:q̃ ut mos ẽ regius & maxie in syria gẽmis erãt distincta clarissimis.Erat ẽt uas uinariũ ex una gẽma pergrandi Trulla excauata cũ manubrio aureo.De qua credo satis idoneũ satis graué testẽ.Qu.Minutiũ dicere audistis.Iste unũ qd̃qꝫ uas ĩ manus sumere laudare mirari.Rex gaudere.Prætori satis iucũdum & gratũ illd̃ eẽ cõuiuium.Posteaq̃ inde discessum ẽ cogitare iste nihil aliud q̃ id quod ipsa res declarauit.Nisi quemadmodũ Regẽ ex prouincia expoliatũ expilatũqꝫ dimitteret.Mittit rogatũ uasa ea quæ pulcherrima apd̃ illũ uiderat ait se suis celatoribus uelle ostẽdere.Rex qui ipsum nõ nosset:sine ulla suspitione libentissime dedit.Mittit ẽt trullã gẽmeam rogatũ:uelle eã diligentius considerare:ea quoqꝫ ei mittit.Nunc reliquũ Iudices attẽdite quo & uos audistis: & Popu.Roma.nõ nũc primum audiet:& ĩ exteris nationibus ad ultĩas terras ꝑuagatũ ẽ.Candelabrũ & gẽmis clarissimis & opera mirabili ꝑfectũ Reges hi quos dico:Romã cũ attulissent:ut ĩ Capitolio ponerent qd̃ nondũ ẽt ꝑfectum tẽplũ offenderant:neqꝫ ponere neqꝫ uulgo ostendere ac ꝓferre uoluerunt:ut & magnificẽtius uideret:cũ suo tẽpore ĩ cella Iouis Maximi poneret:& clarius cũ pulchritudo eius recens ad oculos hominũ atqꝫ ĩtegra pueniret:statuerũt id secũ ĩ syriã reportare:ut cum audissent simulachꝫ Iouis.O.Maximi dedicatũ Legatos mitterẽt q̃ cũ cæteris rebus illũ quoqꝫ eximiũ atqꝫ pulcherrimũ donũ ĩ Capitoliũ afferent: puenit res ad istius aures nescio quõ nã rex id cælatũ uoluerat:nõ quo q̃squã metueret: aut suspicaret:sed ut ne multi illd̃ ãte ꝑciperẽt oculis q̃.po.r.iste petit a rege & cõpluribꝫ uerbis rogat uti ad se mittat cupe se dicit ĩspicer neqꝫ se aliis uidẽdi ptãtẽ eẽ facturꝫ.Antiochus q aĩo &puerili eẽt &regio nihil d̃ istius ĩprobitate suspicatus ẽ:ĩperat suis ut ĩ ꝑtoriũ iuolutũ q̃ occultissime d̃ferrẽt.Quo postea q̃ attulerũt:ĩuolucrisqꝫ reiectis cõstituerũt iste clamar cœpit dignã rẽ eẽ regno syriæ dignã regio munere:dignã Capitolio.Et.n.erat eo splẽdore q exclarissimis & pulcherrimis gẽmis eẽ debebat ea uarietate operꝫ.Vt ars certare uideret:cum copia & magnitudie ut intelligi posset nõ ad hominum apparatum:sed ad ãplissimi tẽpli ornatum eẽ factũ:q̃ cum satis iã ꝑspexisse uideret:Tollere incipiunt:ut referrent iste ait se uelle illud ẽt atqꝫ ẽt cõsiderare nequaq̃ se eẽ satiatum.iubet illos discedere:& Cãdelabꝫ relinquere sic illi tũ inanes ad antiochum reuertunt.Rex primo nihil metuere . Nihil suspicari, Dies unus alter plures non referri: Tum mittit Rex ad istum.si sibi uideatur: ut reddat . Iubet iste posterius ad se reuerti mirꝫ illi uideri: mittit iterum:non redditur , Ille hominem ap/

pellat:rogat:ut reddat.Os hominis ſignemq; impudentiam cognoſcite:quod ſciret quodq; ex ipſo Rege ati
diſſet in Capitolio eſſe ponendum:qd'.I.O.M. quod.Po.Ro.ſeruari uideret id ſibi ut donaret rogare.Et ue
heméter petere cœpit.Cũ ille ſe & religione Iouis capitolini.& hominum exiſtimatione impediri diceret qd
multæ nationes teſtes eſſent illius operis ac muneris.Iſte homini mirari acerrime cœpit:ubi uidet eum nihi
lomagis minis q̃ præcibus permoueri repente hominem de prouincia iubet ante noctem diſcedere:ait ſe cõ
periſſe piratas in ſiciliam ex eius regno eſſe uenturos.Rex maxio conuentu ſyracuſis ĩ foro neqs forte me in
crimine obſcuro uerſari atq; effingere aliquid ſuſpitione hominum arbitretur inquam ſyracuſis flens ac de
os homineſq; conteſtatus clamare cœpit.Candelabrum factum e gemmis quod in capitolium miſſurus eſ/
ſet quod in templo clariſſimo po.ro.monumentum ſuæ ſocietatis amicitiæq; eſſe uoluiſſet:id ſibi.C.Verré
abſtuliſſe.De cæteris operibus ex auro & gemmis.quæ ſua penes illum eſſent:ſe nõ laborar̃ hoc ſibi eripi mi
ſerq; eſſe & indignũ id & ſi antea mente & cogitatione ſua fratriſq; ſui conſecratum eét:tamẽ tum ſe in illo cõ
uentu ciuium Roma.dare donare dicare conſecrare.I.O.M.teſtẽq; ipſum Ioué ſuæ uoluntatis & religiõisha
bere.Quæ uox quæ latera? quæ uires huius unius criminis quærimoniã poſſint ſuſtinere? Rex antiochus q
Romæ ante oculos omniũ noſtrũ biẽnium fere comitatu regio atq; ornatu fuiſſet is cum amicus & ſocius.
Po.Ro.amiciſſimo patre auo maioribus antiquiſſimis & clariſſimis Regibus opulentiſſimo & maximo re/
gno præceps e prouincia po.ro.exturbatus ẽ.Quemadmodũ hoc accepturas naciones exteras quemadmo/
dum huius tui facti famã in regna aliorum atq; in ultimas terras peruenturã putaſti? cũ audierint a Prætore
po.ro.ĩ prouincia uiolatum regem ſpoliatum hoſpitem eiectum ſocium po.ro.atq; amicũ.Nomẽ ueſtrum
poq;.ro.odio atq; acerbitati ſcitote nationibus exteris Iudices futurũ:ſi iſtius hæc tãta iniuria impunita diſcef
ſerit ſic omnes arbitrantur præſertim cum oío fama de noſtroq; hominũ auaricia & cupiditate percrebrue/
rit non iſtius ſolius eẽ facinus:ſed eorum etiam qui approbauerint.Multi reges multæ ciuitates multi priua
ti opulenti hac potentes habent profecto in animo.Capitolium ſic ornare ut templi dignitas imperiiq; no/
ſtri nomen deſiderat.Qui ſi intellexerint ĩteruerſo regali hoc dono grauiter uos tuliſſe grata forte uobis po
pu.q;.ro.ſua ſtudia ac dono arbitrabuntur:Sin hoc uos in rege tam nobili in re tam eximia iniuria tam acer/
ba neglexiſſe audierint non erũt tam amentes ut operam curã pecuniã impendant in eas res:quas uobis gra
tas fore nõ arbitrentur.Hoc loco.Qu.Catule te appello:loquor enim de tuo clariſſimo pulcherrimoq; mo/
numẽto nõ Iudicis ſolũ ſeueritatem ĩ hoc crimine.ſed prope inimici atq; accuſatoris uim ſuſcipere debes:tu
us ẽ enim honos in illo templo.S.P.q;.Ro.beneficio tui nominis æterna memoria ſimul cũ tẽplo illo cõſer/
uatur.Tibi hæc cura ſuſcipienda tibi hæc opera ſumẽda ẽ:ut capitolium quomõ magnificẽtius ẽ reſtitutum
ſic copioſius ornatũ ſic:q̃ fuit:ut illa flamma diuinitus extitiſſe uideatur:nõ quæ deleret.I.O.M.Templũ.ſed
quæ præclarius magnificentiuſq; depoſceret.Audiſti.Qu.Minutium Rufum dicere domi ſuæ diuerſatũ eſ
ſe ant ochum Syracuſis:ſe illd ſcire ad iſtũ eſſe delatum ſe ſcire non redditum:audiſti & audies omnes e con
uentu Syracuſano q ita dicant:ſeſe audientibus illud.I.O.M.dicatũ eẽ ab rege antiocho & cõſecratum.Si iu/
dex non eſſes.& hæc ad te delata res eſſet:te potiſſimum hoc ꝓſeq te petere & agere oporteret.Quare nõ du/
bito quo aío Iudex huius criminis eẽ debeas:q apd alium iudicem multo acrior q̃ ego ſum actor accuſator/
q; eẽ deberes.Vobis autem Iudices qd hoc indignius aut qd minus ferendum uideri poteſt? Verres ne habe
bit domi ſuæ Candelabrum.I.O.M.gẽmis aureoq; ꝓfectũ? cuius fulgore collucere atq; illuſtrari.I.O.M.tẽ/
plũ oportebat:id apud iſtum in eiuſmodi conuiuiis conſtituetur quæ domeſticis ſtupris flagitiiſq; flagrabũt
ĩ iſtius Lenonis turpiſſimi domo ſimul cũ cæteris Chelidonis hæreditatis ornamentis Capitolii ornamẽta
ponent? Quid huic ſacri unq̃ fore aut fuiſſe religioſi putatis? q nunc tãto ſcelere ſe obſtrictum eſſe nõ ſenti/
at? qui in id iudicium ueniat:ubi ne præcari quidem.I.O.M.atq; ab eo auxilium petere more omnium poſ
ſit? a quo ẽt dii ĩmortales ſua repetunt:ĩ eo iudicio quod hominibus ad ſuas repetundas eſt conſtitutum.mi
ramur Athenis Mineruam Deli Apollinẽ Iunonẽ Sanii Pergami Dianam multos præterea ab iſto deos to/
ta Aſia græciaq; uiolatos q Capitolio manus abſtinere nõ potuerit? Quod priuati homines de ſuis pecuniis
ornãt ornaturiq; ſunt id.C.Verres ab regibus ornari paſſus nõ ẽ.Itaq; hoc nefario ſcelere concepto nihil po/
ſtea tota ĩ ſicilia neq; ſacri neq; religioſi eẽ duxit.Ita ſeſe ĩ ea prouincia per trienniũ geſſit:ut ab iſto nõ ſolum
hõinibus:uerũetiam diis ĩmortalibus bellũ ĩdictũ putaret.Segeſta eſt oppidũ peruetus ĩ Sicilia Iudices quod
ad Aenea fugiente a Troia atq; in hæc loca ueniente coditũ demõſtrant.Itaq; Segeſtani non ſolum ꝓpetua ſo
cietate atq; amicitia uerũetiam cognatione ſe cũ.P.R.coniunctos eẽ arbitrantur.Hoc quondã oppidũ cũ illa
ciuitas cũ pœnis ſuo noíe ac ſua ſpõte bellaret:a Carthaginenſibus ui captũ atq; deiectum ẽ.Oíaq; q̃ ornamẽ
to ibi eẽ poſſent:carthaginem ſunt ex illo loco deportata.fuit apud Segeſtanos ex eræ Simulachq; Dianæ tũ
ſumma atq; antiquiſſima ꝓditũ religione tũ ſingulari opa artificioq; ꝓfectũ.Hoc translatũ Carthaginem lo
cũ tãtũ hoieſq; mutarat.religionem qdẽ priſtinam cõſeruabat.Nam ꝓp eximiam pulchritudinem ẽt hoſti/
bus digna quam ſanctiſſime colerent.uidebat:Aliquot ſæculis poſt.P.Scipio bello punico tertio Carthaginẽ
cœpit qua in uictoria uidere hominis uirtutẽ & diligentiam ut & domeſticis præclariſſimæ uirtutis exẽplis
gaudeatis & eo maiore odio dignã iſtius incredibilem audaciã iudicetis.Conuocatis ſiculis oíbus quod diu/
tiſſimæ ſæpiſſimeq; Siciliam uexatam a Carthaginenſibus nouerat iubet omnia cõquiri:ſibi pollicet magne
curæ fore ut omnia ciuitatibus quæ cuiuſq; fuiſſem reſtituerentur.Tum illa quæ fuerant quõdã himera ſub
lata de quibus antea dixi Thermitanis ſunt reddita:Tum alia Geilenſibus alia Agrigentinis:in quibus etiam
ille nobilis Taurus quẽ crudiſſimus omniũ Tyrãnoq; Phalaris habuiſſe dicit:quo uiuos ſupplicii cã dimitte
re hoíes & ſubicere flãmã ſolebat:quẽ Taurum Scipio cũ redderet Agrigentinis dixiſſe dr:equũ eẽ illos cogi
tare utq; eẽt Siculis utilius fuiſne ſeruire an.P.R.obtẽpare cũ idẽ monumẽtũ & domeſticæ crudelitatis & no

ſtræ manſuetudinis haberent.Illo tempore maxima cũ cura Segeſtanis hæc ipſa Diana de q̃ dicimus:reddi/
tur:reportatur Segeſtã:in ſuis antiquis ſedibus ſumma cum gratulatiõe ciuium & læticia reponit.Hæc erat
repoſita Segeſtæ ſane excelſa in Baſi in qua grandibus litteris.P.Africani nomen erat inciſum eũq; Carthagi
ne capta reſtituiſſe pſcriptũ:colebat a ciuibus ab omnibus aduenis uiſebat.Cũ q̃ſtor eſſem nihil mihi ab illis
eſt demõſtratum prius.Erat admodum ãplum & excelſum ſtgnũ cum ſtola.uerumtũ inerat in Illa magni/
tudíe ætas atq; habitus uirginalis ſagittæ pendebãt ab humero ſiniſtra manus retinebat arcum dextra ardẽ
tem facem præferebat.hæc cum iſte ſacroꝝ omnium hoſtis religionumq; prædo uidiſſet.quaſi ipſe illa face
pcuſſus eẽt:Ita flagrare cupiditate atq; amẽtia cœpit.Imperat mãtibus iſte ut eam demoliantur & ſibi dent.
nihil ſibi gratius oũdit futuꝝ.Illi uero dicere id ſibi nephas eẽ:ſeq; tum ſumma religione tum ſummo mœ
tu legum & iudiciorum teneri.Iſte tum petere ab illis tũ minari tum ſpẽ tũ mœtũ oũdere.Opponebant illi
interdũ nomen Africani donũ.P.Ro.illud eẽ dicebant nihil ſe in eo poteſtatis hẽre:quod imperator.clariſſi
mus Vrbe hoſtiũ capta monumentum uictoriæ.P.R.eẽ uoluiſſet.Cum iſte nihilo remiſſus atq; etiam mul
to uehementius iſtaret quotidie:res agitur in Senatu.uehementer ab oĩbus reclamatur.Itaque illo tẽpore ac
primo iſtius aduentu pernegat.poſtea qcquid erat oneris ĩ nautis remigibus exigendiis in frumento impe/
rando Segeſtanis præter cæteros imponebat aliq̃to amplius:q̃ ferre poſſent.Præterea magiſtratus eoꝝ euo/
cabat:Optimũ & nobiliſſimũ quẽq; ad ſe accerſebat:circum omnia ꝓuinciæ loca rapiebat ſigillatim unicui/
q; calamitati fore ſe denunciabat uniuerſam ſe funditus illam uerſurum eſſe ciuitatẽ minabatur.Itaq; aliqũ
multis malis magnoq; mœtu uicti Segeſtani Pr.Impio parẽdũ.eẽ decreuerũt.magno cũ luctu & gemitu to
tius ciuitatis multis cũ lachrymis & lamentatione uiroꝝ mulierũq; oĩum Simulachrum Dianæ tollendum
locat.Videte q̃ta religione fuerit apud Segeſtanos:reptũ eſſe lud.neminem ſcitote neq; libeꝝ neq; ſeruum
neq; ciuem neq; peregrinum q illud ſignum auderet attigere barbaros quoſdam Lilybeos ſcitote aduocatos
eẽ operarios.hi deniq; illud ignari potius negocii ac religionis mercede accepta ſuſtulerunt Quod cum ex op
pido exportaretur quẽ conuentum mulierum factum eſſe arbitramini? quem fletum maiorum natu? quo
rum nonnulli etiam illum diem memoria tenebant.Cum illa eadem Diana Seſtam Carthagine reuecta ui/
ctoriam.Po.Ro.reditu ſuo nuuciaſſet.Quam diſſimilis hic dies illi tempori uidebatur:Cum Imperator.P.
R.Vir.clariſſi.deos patrios reportabat Segeſtanis ex urbe hoſtium recuperatos:nunc ex urbe ſocioꝝ Pr.eqdẽ
po.ro.turdiſſimus atq; impuriſſimus eoſdem illos deos nefario ſcelere auferebat.Quid hoc tota Sicilia ẽ cla
rius:q̃ Segeſtanas matronas & uirgines conueniſſe cum Diana exportaret ex oppido? unxiſſe unguentis cõ/
pleſſe coronis & floribus thure odoribuſq; incẽſis uſq; ad.agri fines ꝓſecutas eẽ? Hanc tu tantã religionem
ſi cũ impio ꝓpter cupiditatem atq; audaciã nõ timeſcebas nec nunc quidem in tanto tuo liberorumq; tuoꝝ
piculo phorreſcis? quẽ tibi aut hoĩem inuitis diis immortalibus aut uero deum tantis eorum religionibus
uiolatis auxilio futuꝝ putas? Tibi illa Diana in pace atq; in ocio religionẽ nullam attulit:quæ cũ duas urbes
in qbus locata fuerat:captas incenſenſaſq; uidiſſet bis ex duorum bellorum flãma ferroq; ſeruata ẽ:quæ Car
thaginẽſium uictoria loco mutato religionẽ tamẽ nõ amiſit.P.Africani uirtute religionẽ ſimul cũ loco recu
pauit.Quoquidem ſcelere ſuſcepto cũ inanis eẽt baſis & in ea.P.Africani nomẽ inciſum res indigna atq; in/
tolleranda uidebatur omnibus nõ ſolũ religiones eẽ uiolatas:Verũẽt.P.Africani uiri fortiſſimi reꝝ geſtarũ
gloriam memoriam uirtutis monumenta uictoriæ.C.Verrẽ ſuſtuliſſe.Quod cũ iſti renunciaret de baſi ac
Iris exiſtimauit hoĩes in obliuionẽ totius negocii eſſe uẽturos ſi ẽt baſim tanq̃ indicem ſui ſceleris ſuſtuliſſet.
Itaq; tollendam iſtius impio locauerunt quæ uobis locatio ex publicis Segeſtanorũ litteris priore actione re
citata ẽ.Te nũc.P.Scipio te inq̃ lectiſſimum ornatiſſimũq; adoleſcentẽ appello abs te officium tuũ debitũ ge
neri & nomini reqro & flagito:Cur ꝓ iſto q laudẽ honorẽq; familiæ ueſtræ depeculatus ẽ: pugnas? Cur eũ
defenſum eſſe uelis? Cur ego tuas partes ſuſcipio? Cur tuum onus ſuſtineo.M.Tul.P.Africani monumen/
ta requirit.P.Scipio? eum qui illa ſuſtulit:defendit cum mos a maioribus traditus ſit:ut monumenta maio/
rum ita ſuorum quiſq; defendat ut ea ne ornari quidem noĩe alieno ſinat.tu iſti aderis:qui non obtruſit aliq̃
ex parte monumẽta.P.Scipionis:ſed funditus ſuſtulit:ac deleuit.Quis nam igit ꝓ deos ĩmortales tuebit.P.
Scipionis memoriam mortui? quis monumenta atq; indicia uirtutis ſi tu ea reliquis:ac deſeris? neq; ſolum
ſpoliata illa patiere:ſed ẽt eoꝝ ſpoliatorem uexatoremq; defendes? adſunt Segeſtani Clientes tui ſocii:Po.ro.
atq; amici certiorẽ te faciũt.P.Africanũ Carthagie deleta ſimulachrum Dianæ maioribus ſuis reſtituiſſe idq;
apud Segeſtanos eis imperatoris noĩe poſitum ac dedicatum fuiſſe.Hoc Verrẽ demoliẽdum & a ſportãdum
nomenq; oĩno.P.Scipionis delendum tollendumq; curaſſe.orãt:atq; obſecrãt:ut ſibi religionem generi tuo
laudem gloriamq; reſtituas.ut quod ex urbe hoſtium per.P.Africanum recuperarint id per te ex prædonis
domo conſeruare poſſint.Quid aut his reſpondere honeſte potes aut illi facere niſi ut te.ac fidem tuã implo
rent? Adſunt & implorant.Potes domeſticæ laudis amplitudinem Scipio tueri? potes.oĩa in te ſunt:quæ aut
fortuna hoĩbus aut natura largit.Nõ ꝓtereũdo fructum officii tui? Nõ alienã mihi laudem appeto:nõ eſt pu
doris mei.P.Scipione florentiſſimo adoleſcente uiuo & incolumi me ꝓpugnatorem monumentoꝝ.P.Sci/
pionis defenſoremq; ꝓfiteri.Quãobrẽ ſi ſuſcipis domeſticæ laudis patrocinium:me non ſolũ ſilere de ueſtris
monumẽtis oportebit ſed ẽt lætari.P.Africani eiuſmodi eſſe furtunas mortui:ut eius honos ab iis q ex eadẽ
familia ſunt:defendat.neq; ullũ aduẽticium reqrat auxilium.Si iſtius amicitia te ĩpediet:ſi hoc qd abs te po/
ſtulo ad officium tuum minus ꝓtinere arbitrabere:ſuccedam ego Vicarius tuo munere.ſuſcipiã ꝓtes q̃s alie/
nas eẽ arbitrabat.Ne iſta ꝓclara nobilitas deſinat q̃ri.Po.ro.hoĩbus nouis atq; ĩduſtriis libẽter honores man
dare:ſempq; mãdaſſe.Nõ eſt q̃rendum ĩ ea ciuitate q̃ pp uirtutẽ oĩbus nationibus ĩperat uirtutem plurimũ
noſſe.Si apud alios imago.P.Africani.ornent alii mortui uirtute ac noĩe.Talis ille uir fuit ita de Po.Ro.meri

tus est.ut nō uni familiæ sed uniuersæ ciuitati cōmendatus eē debeat.Est aliq̄ mea pars uirilis qd̄ eius ciuitatis sum:quā ille amplā illustrem claramq; reddidit præcipue q; in his artibus ꝑ mea ꝑte uersor quarum ille princeps fuit:Aequitate:Industria:Temperantia:defensione miserorꝫ odio ꝓbororꝫ:quæ cognatio studiorū & artium ꝓpemodum nō minus est coniūcta:q̄ ista qua uos delectamini generis & nominis. Repeto abs te Verres monumentum.P.Africani:cām Siculorꝫ q̄ suscepi:relinquo.iudiciū de pecuniis repetundis ue sit hoc tpe.Segestanorꝫ iniuriæ negligunt Basis.P.Africani restituat:nomen inuictissimi.Impatoris īcidat:signum pulcherrimum Carthagine captum reponat.Hæc abs te non siculorum defensor non tuus accusator: non Segestani postulant:sed is q laudem gloriamq; P.Africani tuendam conseruandamq; suscepit.Non uereor ne hoc officiū meum.P.Seruilio iudici nō ꝓbē q cū res maximas gesserit monumentaq; suaꝫ reꝫ maxime constituat: atq; in his elaboret: ꝓfecto uolet hæc non solum suis posteris: Verumetiam oībus Viris fortibus & bonis Ciuibus defendenda non spoliāda ī ꝓbis tradere.Nō uereor ne tibi.Qu.Catule displiceat.cuius āplissimū in orbe terraꝫ clarissimumq; monumentum ē:q̄ plurimos eē custodes monumētorꝫ putare oēs bonos alienæ gloriæ defensionē ad officium suum pertinere:Et qdem cæteris istius furtis atq; flagitiis ita moueor:ut eā reprehendenda tātū putē.Hic uero tātū dolore afficior:ut nihil mihi īdignius nihil minus ferendū eē uideat.Verres Africani monumētis domū suā plenā stupri plenā flagitii plenā dedecoris ornabit.Verres tēperatissimi sanctissimiq; uiri monumētū Dianæ simulachꝫ uirgis in ea domo collocabit:In q̄ sp meretricū Leonūq; flagitia uersant:ad hoc solū Africani monumentum uiolasti:Quid:a Tindaritanis nō eius dē Scipionis bīficio positū simulachrum mercurii pulcherrime factū sustulisti:At quēadmodū dii immortales q̄ audacter q̄ libidinose q̄ impudenter.Audistis nup dicere Legatos Tindaritāos homīes honestissimos ac principes ciuitatis mercurium q sacris anniuersariis apud eos ac summa religione coleret: quē.P. Africanus Carthagine capta Tindaritanis nō solū suæ uictoriæ sed ēt illorum fidei societatisq; monumentū ac indicium dedisset:huius ui scelere impioq; eē sublatū.Qui ut primum ī illud oppidum uenit:statim tanq̄ ita fieri nō solum opportere:sed ēt necesse eēt tanq̄ hoc Senatus mandasset.po.q;.ro.iussisset:ita continuo signū ut demolirentur:& messanam deportarent:imperauit.Quod cum illis q aderant indignum:q audiebant incredibile uideretur non ē ab isto primo illo aduentu ꝓseueratum.Discedens mandat Proagoro Sopatreo cuius uerba audistis:ut demoliatur.cum recusaret:uehementer minatur ita cum ex illo oppido proficiscitur ꝓpagorus refert rem ad Senatum uehementer undiq; reclamatur.Ne multa iterꝫ iste aliq̄to post ad illos uenit quærit cōtinuo de signo:rūdetur ei Senatū non permittere:pœnā capitis constitutā si in iussu Senatus qsq̄ attigisset:simul religio cōmemorabatur.Tum iste q̄ mihi religionem narras:quam pœnā:quem Senatum uiuū te nō relinq̄:moriere uirgis nisi signum traditur.Sopater iterꝫ flens ad Senatum defert istius cupiditatē minasq; demōstrat Senatus Sopatro respōsum nullū dat sed cōmotus ꝓturbatusq; discedit.Ille Pr.accersitus nūcio rem demonstrat:negat ullo mō fieri posse.Atq; hæc nihil.n.prætermittendum De istius impudentia uidetur.Agebantur in conuentu palam de sella ac de loco superiore.Erat hyemis summa tempestas:ut ipsum Sopatrum dicere audistis.perfrigida.hymber maximus cum iste imperat lictoribus ut Sopatrum de porticū in qua ipe sedebat præcipitem in forꝫ deiiciant nundumq; constituant.Vix erat hoc plane ēt impatū cum illum spoliatum stipatūq; lictoribus uideres omnes ideo putabant ut miser atq; innocēs uirgis cederetur:fefellit hæc homines opinio:uirgis iste cederet sine cā sociū.po.ro.atq; amicum nō usq; eo īprobus.nō oīa sunt in uno eo uitia, nūq̄ fuit crudelis leuiter hoīem clementerq; accepit.Equestres sunt in medio foro marcellorum statuæ sicuti fore in cæteris oppidis Siciliæ ex quibus iste.C.marcelli statuā delegit cuius oficia in illa ciuitate totaq; ꝓuincia recentissima erant & maxima:in ea sopatrum hoīem tum domi nobilem tū summo mīatu præditum diuaricari ac deligari iubet.Quo cruciatu sit affectus uenire in mētē necesse ē oībus cū eēt uinctus nudus in aere in hymbri in frigore nec tū finis huic īiuriæ crudelitatiq; fiebat donec populus atq; uniuersa multitudo atrocitate rei misericordiaq; cōmota Senatū clamore coegit ut & simulachꝫ illud mercurii polliceret.Clamabāt fore ut ipsi sese dii īmortales ulciscerent.homīem īterea pire innocentē nō oportere.Tū frequens Senatus ad eum uenit pollicetur signum.Ita Sopater de statua.C.marcelli cum iam pœne obduruisset uix uiuus aufertur.Nō possum dispōsite istum accusare:si cupiam:opus ē nō solum ingenio uerūēt artificio quodā singulari.Vnum hoc crimen uidetur eē:& a me ꝓ uno ponit.De mercurio Tindaritano plura sunt:sed ea quo pacto distinguere ac separare possim:nescio.Est pecuniaꝫ captaꝫ qd̄ signū a sociis pecūiæ magnæ sustulit:ē peculatus qd̄ publice.P.R.signū de ꝓda hostiū captū positū ꝓatoris nr̄i noīe nō dubitauit auferre est:maiestatis qd̄ impii nr̄i gloriæ rerūq; gestaꝫ monumēta euertere atq; asportare ausus est: est scelelis qd̄ religiones maximas uiolauit:est crudelitatis qd̄ ī hoīem īnocentem ī socium nostꝫ atq; amicū nouum ac singulare supplicii genus excogigauit.Illud uero qd sit iā non queo dicere.quo noīe appellē:nescio qdem ī.C.Marcelli statua.qd est hoc:patronus ne qd̄ erat:qd tum:quo id spectat:utꝫ es res ad opem an ad calamitatem Clientū atq; hospitū ualere debebat:an ut hoc oūderes cōtra uim tuā ī patronis nihil ꝓsidii eē. Quis hoc nō ītelligeret ī īprobi ꝓsentis īpio maiorē eē uī q̄ ī bonorꝫ absentiū patrocinio:An uero ex hoc illa tua singularis significat īsolētia supbia cōtumacia detrahere uidelicet aliqd te de magnitudīe marcellorꝫ putasti:Itaq; nunc siculorꝫ Marcelli nō sunt patroni.Verres ī eorꝫ locū substitutus ē.Quā ī te tātā uirtutē eē aut dignitatē arbitratus es:ut conarere Clētelā tā illustrē tā splēdidæ ꝓuinciæ trāsducere te auferre a cretissimis ātiqssimisq; patronis:Tu ista stulticia neqcia inertia nōmō totius siciliæ sed unius tenuissimi Siculi clientelā tueri potes:Tibi Marcelli statua ꝓ patibulo ī clētes marcellorꝫ fuit.Tu ex illius honore ī eos ipsos q honorē illi habuerāt supplicia q̄rebas.Quid postea:qd tādem tuis statuis fore arbitrabare:An uero id qd̄ accidit. nā Tindaritani statuā istius q̄ sibi ꝓ marcellos altiore ēt basi poni iusserat deturbarunt simul ac secessum istius

audierũt.Dedit igit tibi fortuna Siculorũ.C.Marcellũ Iu.ut cuius ad statuã Siculi te Pr.alligabãt eius religiõi te eũdem uictum astrictũq; dedamus.Ac primo Iu.hoc signũ Mercurii dicebat iste Tindaritanos.C.Marcel lo huic Aesernue uandidisse.atq; hoc sua cã ẽt marcellũ ipm spabat eẽ dictuꝝ qd nũq; mihi uerisimile uisum est.Adolescẽtem illo loco natũ patronũ siciliæ nomẽ suũ ad trãslationem criminis cõmodatuꝝ: Verũtã ista res mihi tota puisa atq; pcauta est.ut si maxie esset iuentus:q ĩ se suscipe istius culpã crimẽq; cuperet tũ is pfi cere nihil posset.Eos.n.testes adduxi:& eas lras dportaui:ut d istius fctõ nemini dubiũ eẽ posset.Publicæ hæ sunt:deportaꝝ esse mercuriũ messanã sumptũ publico.dicũt qti pfuisse huic negocio publice legatũ Poleã.qd is:ubi ẽ:psto ẽ testis ẽ.Proagori Sopatri iusso.Quis ẽ hic:q ad statuã astrictus ẽ:qd is:ubi ẽ.uidistis hoiem.& uerba eius audistis.demoliendũ cureuit Demetrius Gymnasiarchus q; is ei loco perat.qd:hoc nos dicimus: imo uero ipe psens Romæ nup ipm esse pollicitũ sese id signũ Legatis esse rediturꝝ si eius rei testificatio tolle ret cautũq; eos esset testimoniũ nõ eẽ dicturos.Dixit hoc apud uos zosippus & Hismenias hoies nobilissimi & pricipes Tindaritãæ ciuitatis.Quid Agrigẽto:nõne eiusdẽ Scipiõis monumentũ signũ Apollonis pulcher rimũ cuius ĩ fœminæ litterulis minutis argenteis Myronis nomẽ erat iscriptũ ex Esculapii religiosissimo fa no sustulisti:qd isti Iu.cum clã fecisset:cũ ad suum scelus illud furtũq; nefarios quosdã hoies iprobos Duces atq; adiutores adhibuisset uehementer cõmota ciuitas est.Vno eodẽ tpe agrigentini bũficium Africani reli gionẽ domesticã ornamẽtũ urbis idiciũ uictoriæ testimoniũ societatis reqrebãt.Itaq; ab illis q pricipes ĩ ea ci uitate erãt:pcipit:& negociũ dat qstoribus & Aedilibus ut noctu uigilias agerẽt ad ædes sacras.Et.n.iste Agri gẽti credo,p multitudie illoꝝ hoium atq; uirtute & qd ciues ro.uiri fortes ac strenui & honesti pmulti ĩ illo oppido cõiunctissimo aio cum ipsis Agrigentinis uiuunt ac negociant nõ audebat pallam tollre aut poscere quæ placebãt.Herculis templum est apud Agrigentinos nõ lõge a foro sane sanctum apd illos & religiosum Ibi ẽ ex ære simulachrum ipsius Herculis quo nõ facile quicq; dixerim me uidisse pulchrius.tametsi nõ tam multum in istis rebus ictelligo q multa uidi usq; eo Iud.ut rictus eius ac mentum sit paulo atrocius quod in pcibus & gratulationibus nõ solum id uenerari uerũetiã osculari solent.Ad hoc templum cum eẽt iste Agri genti duce Timarchide repẽte nocte intẽpesta seruoꝝ armatoꝝ fit cõcursus atq; impetus.clamor a uigilibus fanicq; custodibus tollit q primo cũ obsistere ac defendere conarẽt male mulctari clauis ac fustibus repellũt. Postea cõuulsis repagulis effractisq; ualuis demoliri signũ ac uectibus labefactare conant.Interea ex clamore fama tota urbe pcrebruit expugnari deos patrios nõ hostiũ aduẽtu neq; repẽtino pdonũ ipetu sed domo at q; cohorte Prætoria manũ fugitiuoꝝ instructã armatãq; uenisse.Nemo agrigẽti neq; ætate tã affecta neq; ui ribus tam infirmis fuit:q nõ illa nocte eo nũcio excitatus surrexerit telumq; qd cuiq; sors offerebat: arripu erit.Itaq; breui tpe ad fanũ ex urbe tota cõcurrit.Hora ãplius iã in demoliãdo signo pmulti hoies molieban tur.Illud iterea nutabat ex pte cũ alii uectibus subiectis conarẽt cõmouere.alii deligatũ oibus mẽbris rapere ad se funibus Repente agrigentini cõcurrũt:fit magna lapidatio:dant sese ĩ fugã istius pclari Impatoris no cturni milites Duo tũ sigilla pparuula tollũt ne oio inanes ad istũ pdonẽ religionũ reuerterẽt.Nũq; tãtũ ma li ẽ Siculis quin aliqd facete & cõmode dicãt:uelut ĩ hac re.Aiebant ĩ labores Herculis nõ minus hunc ĩmma nissimũ Verrẽ q illum apꝝ Erimathiũ referri oportere:Hãc uirtutẽ Agrigẽtinoꝝ ĩmitati sunt assorimi po stea uiri fortes & fideles sed nequaq; ex tã ãpla neq; tã ex nobili ciuitate.Chrysas ẽ amnis q p assorinoꝝ agros fluit.Is apd illos habet deus:& religiõe maxima colit.Fanũ ẽ eius ĩ agro pp ipam uiã q Assoro itur ne unã.In eo Chryse ẽ simulachꝝ pclare factũ e marmore.Id iste poscere assorinos pp singularẽ eius fani religionẽ non ausus est.Theopolemo dat Hieronicq; negociũ illi nocte facta manu armataq; ueniũt:fores ædis effrigũt:ædi tui custodesq; mature sentiũt.Signũ qd erat notũ uicinitati buccina dat,hoies ex agris cõcurrũt.Eiicit fuga turq; Theopolemus neq; qcq; ex fano Chryse pter unũ pparuulũ signũ ex Aere desideratũ ẽ.Mris magnæ fa num apd Inguinos ẽ iã.n.mihi nõ mõ breuiter quoq; dũ ẽ:sed ẽt ptereũda uident esse pmulta:ut ad maiora istius & illustriora ĩ hoc genere furta & scelera uẽiamus.In hoc fano loricas galeasq; æneas cælatas ope Corin thio hydriasq; grãdes simili ĩ genere atq; eadẽ arte pfectas.Idẽ ille.P.Scipio uir oibus rebus pcellẽtissimus po fuerat:& suum nomẽ iscripserat.Quid iã de isto plura dicã:aut qrar:oia illa Iud.abstulit:nihil ĩ rligiosissimo fano pter uestigia uiolatæ religionis nomẽq;.P.Scipiõis reliqt:hostium spolia monumenta ipatoꝝ decora at q; ornamenta fanoꝝ.Posthac is præclaris nominibus amissis:ĩ instrumento ac supellectili.C.Verris nomina buntur.Tu uidelicet solus uasis Corinthis delectaris.Tu illius æris temperationẽ.tu opeꝝ lini amenta soller tissime pspicis.Hæc Scipio ille hõ doctissimus atq; hũanissimus nõ ĩtelligebat tu sine ulla bona arte sine hũa nitate sine ĩgenio sine lris ĩtelligis & iudicas.Vide ne ille nõ solũ temperãtia sed ẽt intelligẽtia te atq; istos q se elegãtes dici uolũt:uicerit.Nã q pulchra eẽnt ĩtelligebãt.iccirca existimabat ea õn ad hoium luxurie sed ad or mẽtũ fanoꝝ atq; oppidoꝝ eẽ facta.ut posteris nris ornamẽta religiosa eẽ uideãt Audite ẽt singularẽ eius Iud. Cupiditatẽ Audaciã.Amẽtiã.in his pfertim sacris polluẽdis q nõ mõ mãibus attigi sed ne cogitatione uiola ri fas fuit Sacrariũ Cereris ẽ apud Carthinẽses eadẽ religione q Romæ q in cæteris locis qua ppe in toto or be terraꝝ.In eo sacrario ĩ intimo fuit signum Cereris p antiquũ qd uiri nõ mõ eiusmõi eẽt:sed ne eẽ qdẽ scie bãt.Additus.n.ad id sacrariũ nõ ẽ uiris.Sacra p mulieres ac uirgines cõfisci solẽt.Hoc signum noctu clã istius serui ex illo religiosissimo atq; ãtiqssimo fano sustulerunt.Postridie sacerdotes Cereris ac illius fani antistites maiores natu ,pbatæ ac nobiles mulieres rẽ ad mratus suos deferũt.oibus acerbum ĩdignũ luctuosum deni q; uidebãt.Tũ iste pmotus illa atrocitate nenocii ut ab se sceleris istius suspitio remoueretur dat hospiti suo cui dã negociũ ut aliquẽ reperiret:quẽ ea fecisse isimularet daretq; operã:ut is eo crimine dãnaret:ne ipse eẽt ĩ crimine.Res nõ ,pcrastinat,nã cũ iste Catinã ,pfectus eẽt:serui cuiusdã nomẽ defert:is accusat ficti testes ĩ eũ danẽ rẽ cunctus Senatus Catinẽsiũ legibus iudicat.Sacerdotes uocãt ex his qritur secreto in curia quid eẽt fa

ctum quēadmodum arbitrarent signū eē ablatum.Rūdent illi præto.ī loco seruos eē uisos.res q̄ eēt ātea nō obscura sacerdotum testimonio pspicua eē cœpit:ltur in consilium seruus ille innocens omnibus sententiis absoluitur:quo facilius uos hunc omnibus sententiis condemnare possitis.Quid.n.postulas Verres? qd speras? quē tibi aut deorū aut hoīum auxilio putas futurū? Eo ne tu seruos ad spoliādū fanū īmittere ausus est? quos liberos adire nō orādi qdē cā fas erat? His ne rebus manus affere nō dubitasti a qbus ēt oculos cohibere te religionum iura cogebāt? Tāetsi ne oculis qdē captus in hāc fraudem tā sceleratā ac tā nefariā decidisti? nā id cōcupisti:qd' nūq̄ uideras Id inq̄ adamasti:qd' antea nō aspexeras.Auribus tu tātā cupiditatē cōcepisti ut eā nō:metus nō Religio nō Deorū uis nō hoīum existimatio cōtineret.At ex uiro bono audiebas credo & bono auctor qd id potest? ne ex uiro qdē audire potueris.Audisti igit ex muliere quoniā id uiri neq̄ uidisse neq̄ nosse poterāt.Qualē porro illā fœminā fuisse putatis Iud.q̄ pudicā? q̄ cū Verre loqret:q̄ religiosam? quæ sacrariū spoliādi oīderet rōem? At minime mirū q̄ sacra p summā castimōiā uirorū atq̄ mulierū erāt eadē p istius stuprū ac flagitiū eē uiolata.Quid ergo? hoc solū auditione expetere cœpit cū id ipse nō uidisset īmo uero alia cōplura ex qbus eligā spoliationē nobilissimi atq̄ ātiqssimi fani de q̄ priore actiōe testes dicere audistis Nunc illa eadē quæso audite & diligēter sicut adhuc fecistis:attēdite.Insula est Melita Iud.satis lato ab Sicilia mari periculosoq̄ disiuncta in qua ē eodem noīe oppidum quo iste nunq̄ accessit. quod tū isti in textrinum p triēniū ad muliebrē uēm cōficiēdā fuit Ab eo oppido nō lōge in Promuntorio Fanū ē Iunonis ātiquū qd' tāta religiōe sp fuit:ut nō mō illis punicis bellis quæ ī his fere locis nauali plio gesta atq̄ uersata sunt sed ēt ī hac pdonū multitudīe sp īuiolatū sanctūq̄ fuerit.Quin ēt hoc memoriæ pditū ē.classē quōdā Masanissæ regis ad eū locū appulsa Prefectū regiū dentes:Eburneos incredibili magnitudine e Fano sustulisse & eos ī Africā deportasse masenissēq̄ donasse.Regē qdē primo delectatū eē munere.post ubi audisset uī essent:statī certos hoīnes ī qnq̄remi misisse q eos dentes reportarent.Itaq̄ ī his scriptū Iris Punicis fuit regem masenissam imprudentem accepisse re cognita reponēdos restituendosq̄ curasse.Erat pterea magna uis eboris multa ornāta ī qbꝰ eburneæ uictoriæ antiquo ope & sūma arte pfecte.hæc iste oīa ne multis morer:uno impetu atq̄ uno nuncio p seruos uenerios quos eius rei cā miserat tollenda atq̄ asportanda curauit.Proh dii immortales quem ego hominem accuso? quē ego legibus ac iudiciali iure psequor de quo uos sententiam p tabellā feretis? Dicunt Legati melitenses publice spoliatū templū eē Iunonis nihil istū in religiosissimoq̄ fano reliqsse quē in locum classes hostium sæpe accesserunt ubi piratæ fere quot annis hyemare solebant q̄ neq̄ prædo uiolauerit antea neq̄ hostis attigerit id ab uno isto sic spoliatum eē:ut nihil oīo sit relictum Hic nunc iste reus aut ego accusator aut hoc iudicium appellabit.Criminibus.n.coarguit aut suspitionibus in iudicium uocat.dii ablati fana uexata nudatæ urbes repiunt. Eaq̄ āt rerum nullam sibi iste neq̄ inficiandi rōnem neq̄ defendēdi facultatem reliquit:oībus ī rebus coarguitur a me cōuincit a testibus urgetur cōfessione sua manifestis in maleficiis tenet & manet ēt ac tacitus mecum facta sua recognoscit.Nimiū mihi dio uideor ī uno genere uersari criminum.sentio Iud.occurēdum eē satietati auriū aliorūq̄ uīorum. q̄obrem multā ptermittā Ad ea āt quæ dicturus sum reficite uos quæso Iud.p deos īmortales p eos ipsos de quorū religione iam diu dicimus:Dum id eius facinus cōmemoro & pfero quo puincia tota cōmota ē de quo si paulo altius ordiar ac repetere memoriā religionis uidebor:ignoscite:Rei magnitudo me breuiter pstringere atrocitatem criminis nō sinit.Vetus ē hæc opinio quæ cōstat ex antiquissimis Græcorū Iris atq̄ monumētis. Insula Siciliā totā eē Cereri ac liberæ cōsecratā hoc cū cæteræ gentes sic arbitrant.Tū ipsis Siculis tā psuasum ē ut ais eorū ĩsitū atq̄ īanitū eē uideatur.Nā & natas eē has ī his locis deas & fruges ī ea terra primū reptas arbitrāt:& raptam esse liberā q̄ eādem Proserpinā uocant.ex Aetnensium memore:q locus q̄ ī media est īsula situs Vmbilicus Siciliæ noīatur.Quā cū īuestigare & cōqrere Ceres uellet dī iflāmasse Thedas ex his ignibus q ex ætnæ uertice erumpunt.q̄s sibi cum īpa pferret.Orbem oīum pagrasse terrarū.Aetna aūt ubi ea q̄ dico gesta eē memorant:est loco pcelso atq̄ edito quo ī summo est æq̄ta agri planicies & aquæ perennes.Tota uero oī aditu circūcisa atq̄ direpta est:q̄ circa lacus lucīq̄ sunt plurimi & lectissimi flores oī tpe anni locus ut ipse raptū illum uirginis quem iā pueris accepimus declarare uideat.Et.n. ppe est spelunca q̄dam conuersa ad aqlonē īfinita altitudīe:q̄ Ditem patrē ferunt repente cum curru extitisse abreptāq̄ ab eo loco uirginē secum asportasse.Et subito nō lōge a Syracusis penetrasse sub terras.Lacumq̄ ī eo loco repente extitisse. Vbi usq̄ ad hoc tps Syracusani festos dies Anniuersarios agunt celeberrimo uirorū mulierūq̄ cōuentu.pp huius opiniōis uetustatem:q d eorū in his locis uestigia ac ppe īcunabula repiunt deorū mira q̄dā tota Sicilia priuatim ac publice religio est Cereris aetnensis.Et.n.multa sæpe pdigia uim eius numenq̄ declarāt.multis sæpe īdifficillimis rebus psens auxilium eius oblatum est:ut hæc īsula ab ea nō solum diligi sed ēt īcoli custodiriq̄ uideat.nec solum Siculi uerūetiā cæteræ gentes natiōesq̄ Aetnensem Cererem maxīe colunt.Et.n.si Athenienſium sacra summa cupiditate expetunt:ac quos Ceres ī illo errore uenisse dī frugesq̄ attulisse:q̄tā esse religionem cōuenit eorū apud quos eā natā esse & frugem īuenisse cōstat? Itaq̄ apud patres nros atroci ac difficili Rep.tpe cū Ty.Graccho occiso magnorū piculorū metus ex ostentis portenderet.P.Mutio.L.Calpurnio.Cōs.aditem ē ad libros Sybillinos a qbus īuentum est Cererem antiqssimā placari oportere.Tum ex amplissimo collegio decēuirali sacerdotes Po.R.cum esset ī urbe nra pulcherrimū & magnificentissimum tēplum tū usq̄ Aetnā pfecti sunt. Tāta.n.erat auctoritas & uetustas illius religiōis.Vt cum illuc irēt nō ad ædē Cereris sed ad īpam Cererē pficisci uiderent.nō obtundā diutius aures uras:iā dudū uereo:ne oīo mea aliena ab iudiciorū rōne & quotidiana dicendi cōsuetudīe eē uideat.Hoc dico hāc īpam Cererē antiqssimā religiosissimā pricipē oīum sacrorū q̄ apud oēs gentes natiōesq̄ fiūt a.C.Verre ex suis tēplis ac sedibus esse sublatā.Qui accessistis Aetnā uidistis simulachrū Cereris e marmore & ī altero templo Liberæ.Sunt ea pāpla atq̄ pclara sed nō ita antiq̄.Ex

ere fuit quoddã modica ãplitudĩe ac singulari ope cum facibus pantiquũ oĩum illoꝝ q̃ sunt ĩ eo fano multo ant qſſimũ.Id ſuſtulit.attamẽ eo cõtentus nõ fuit.Ante ædem Cereris ĩ apto & ꝓpatulo loco ſigna duo ſunt Cereris unum a tergo Triptolemi & pulcherrima & pãpla his pulchritudo piculo ãplitudo ſaluti fuit qd̃ eoꝝ demolitie atq; aſportatio pdifficilis uidebat.Inſiſtebat ĩ manu Cereris dextra ſimulachꝝ pulcharrime factũ uictoriæ.hoc iſte & ſigno Cereris auellendum aſportãdumq; curauit.Qui tãdem iſtius animus eſt.nunc in recognitiõe ſcelerum ſuoꝝ? cum ego ipſe in cõmemoratione eorum nõ ſolum animo commouear:uerum etiam corpore phorreſcam? Venit.n.mihi fani loci religionis illius in mentem:uerſantur ante oculos omnia Dies ille quo ego Aetnã cũ ueniſſem præſto mihi ſacerdotes Cereris cũ infulis ac uerbenis fuerunt:Cõtio cõuentuſq; ciuium in quo ego cum loqrer tãti fletus gemituſq; fiebant ut acerbiſſimus tota urbe luctus uerſari uideret.non illi decumaꝝ impia nõ bonoꝝ direptiones non iniqua iudicia nõ importuniſſimas iſtius libidines nõ uim nõ contumelias qbus operti oppreſſiq; erant:cõquerebant.Cereris numen ſacrorum uetuſtate fani religione iſtius ſceleratiſſimi atq; audaciſſimi ſupplicio expiari uolebant.oĩa ſe cætera pati ac negligere dicebãt.hic dolor erat tãtus ut Verres alter orcus ueniſſe Aetnã & nõ proſerpinam aſportaſſe ſed ipſam arripuiſſe Cererem uideret.Eteni urbs Illa non urbs uidetur.Sed fanum Cereris eẽ Habitare apud ſeſe Cererem Aetnenſes arbitrant:ut mi nõ ciues illius ciuitatis ſed oẽs ſacerdotes oẽs Accolæ atq; antiſtites Cereris eẽ uideant.Aetnæ tu ſimulachꝝ Cereris tollere audebas? Aetnæ tu de manu Cereris uictoriam diripere & deã deæ detrahere conatus es? quoꝝ nihil uiolare nihil attingere auſi ſunt in qbus erant oĩa q̃ ſceleri ꝓprio ra ſunt q̃ religioni.Tenueret.n.P.pupilio.p.Rupilio.Conſ.illum locum ſerui fugitiui barbari hoſtes.Sed neq; tã ſerui illi dĩoꝝ:q̃ tu libidinum neq; tam fugitiui illi a dominis.q̃ tu a iure & a legibus neq; tã Barbari lingua & natione illi q̃ tu natura & moribus neq; illi tam hoſtes hominibus.q̃ tu diis immortalibus.Quæ deprecatio eſt igitur ei reliqua qui ĩ dignitate ſeruos ſcelere barbaros crudelitate hoſtes uicerit? Audiſtis Theodorum & numinium & nicaſonem Legatos aetnenſes publice dicere ſeſe a ſuis ciuibus hæc habere mandata ut ad Verrem adirent:& eum ſimulachꝝ Cereris & uictoriæ repoſcerent :id ſi impetraſſent:tum ut morem ueterem aetnenſium conſeruarent publice in eum tãetſi uexaſſet Siciliam.Tamen quoniam hæc a maioribus conſtituta accepiſſent teſtimonium ne quod dicerẽt.ſin autem ea nõ reddidiſſent tum ut iudicio ad eſſent.Tum uti de eius iniuriis Iud.docerent ſed multo maxime de religiõe q̃rerent.Quas illorum quærimonias nolite per deos immortales aſpnari:nolite contemnere ac negligere Iud.aguntur iniuriæ ſociorum agitur ius legum agitur exiſtimatio ueritaſq; iudiciorum:q̃ ſunt omnia ꝓmagna.Verum illud maximum tãta religione obſtricta tota prouincia eſt.tanta ſuperſtitio ex iſtius facto mẽtes oĩum Siculoꝝ occupauit:ut q̃cunq; accidant publice uel priuati incõmoda ꝓpeã cãm ſcelere iſtius euenire uideant.Audiſtis Cẽturipinos. Agyrinenſes Catinenſes Herbitenſes Aetnenſes complures alios publice dicere quæ ſolitudo eſſe in agris q̃ uaſtitas quæ fuga aratorum q̃ deſerta q̃ inculta q̃ relicta omnia:ea tãetſi iſtius multis & uariis iniuriis accideruntTamen hæc una cã in opinione Siculoꝝ plurimũ ualet qd̃ certe uiolata oẽs cultus fructuſq; Cereris in his locis interiiſſe arbitrantur.Medemni religioni ſociorum Iudices cõſeruate uãm auctoritatem.Neq;.n. hæc externa nobis ẽ religio neq; aliena qd̃ ſi eſſet ſi ſuſcipere eã nolletis:tũ in eo qui uiolaſſet ſancire uos uelle oportteret.Nũc uero ĩ cõi omnium gentium religione inq; his ſacris quæ maiores nr̃i ab exteris nationibus adſcita atque acceſſa uoluerunt q̃ ſacra ut erant re uera ſic appellari Græca uoluerunt negligẽtes ac diſſoluti ſi cupimus eẽ.q; poſſumus? Vnius ẽt urbis oĩum pulcherrime atq; ornatiſſime Syracuſaꝝ direptionem cõmemorabo & ĩ mediũ ꝓferã.Iud.ut aliqũ totã huius generis rõem cõcludã ac definiã.Nemo ẽ uãum q̃ quẽadmodum captæ ſint a.M.marcello Syracuſæ ſæpe audierit nõ nunq̃ etiã ĩ ãnalibus legerit.Cõferte hãc pacẽ cum illo bello :huius ꝓtoris aduentũ cũ illius Impatoris uictoria.huius cohortem impurã cũ illius exercitu inuicto:huius libidines cũ illius continenti.ab illo qui cœpit cõditas:ab hoc qui cõſtitutas accepit captas dicetis Syracuſas.Nũc iam illa omitto quæ diſpſæ a me multis locis dicentur:ac dicta ſunt.Forum Syracuſanorum quod introitu marcelli a plurima cæde ſeruatum eſt ad aduentum Verris Siculorum innocentium ſanguine redũdaſſe.portum Syracuſanorum q tũ & nr̃is claſſibus & Carthaginenſium clauſus fuiſſet :cum iſto pr.Cilicum myoparoni ꝓdonibuſq; patuiſſe:mitto adhibitam uim in genuis.mr̃esfamilias uiblatas: q̃ tũ urbe capta cõmiſſa nõ ſunt:neq; odio hoſtili neq; licentia militari neq; more belli neq; iure uictoriæ.mitto inq̃ hæc oĩa:q̃ ab iſto ꝓ triẽnium pfecta ſunt.Ea quæ cõiũcta cũ illis rebus ſunt:de qbus ãtea dixi:cognoſcite Vrbẽ Syracuſas maximã eſſe Græcaꝝ urbium pulcherrimamq; oĩum ſæpe audiſtis.Eſt Iud.ita ut dicit nam & ſi tu eſt cõmunito cum ex oĩ aditu uel terra uel mari ꝓclaro ad aſpectum & portus hẽt ꝓpe ĩ ædificatione aſpectuq; urbis ĩcluſos q cum diuerſos iter ſe aditus habeãt:In exitu cõiunguntur & cõfluunt. Eoꝝ coniunctiõe pars oppidi q̃ appellat̃ iſula:mari diſiuncta anguſto ponte rurſum adiungitur & cõtinet̃.Ea tãta eſt urbs ex q̃tuor urbibus maximis cõſtare dicat̃:quaꝝ una eſt ea quã dixi inſula.q̃ duobus portubus cincta in utriuſq; portus oſtium aditumq; ꝓiecta eſt ĩ q̃ domus eſt q̃ regis hieronis fuit:q̃ ꝓtores uti ſolent.In ea ſunt ædes ſacræ cõplures:ſed duæ quæ longe cæteris antecellunt Dianæ una.& altera q̃ fuit ante iſtius aduentum ornatiſſima:Mineruæ:In hac iſula extrema eſt fons aq̃ dulcis cui nomen Arethuſa eſt ĩcredibili magnitudĩe pleniſſimus piſcium q̃ fluctu quæ totus operiret̃:niſi munitiõe ac mole lapidum a mari diſiunctus eſſet.Altera autẽ eſt urbs ſyracuſis cui nomen achradina eſt ĩ q̃ forum maximũ pulcherrimæ porticus ornatiſſimũ pritaneum ampliſſima eſt curia tẽplumq; egregium louis Olympi.Cæteræq; urbis ꝓtes.Vna lata uia perpetua multiſq; trãſuerſis diuiſæ priuatis ædificiis cõtinent̃.Terita eſt Vrbs quæ qd̃ ĩ ea parte fori unum fanum antiquum fuit Thice noĩata eſt:ĩ q̃ & Gymnaſium ampliſſimum eſt & cõplures ædes ſacræ: coliturq; ea ꝓs & habitat̃ frequentiſſime.Quarta ãt eſt ubs quæ qa poſtrema ædificata ẽ:Neapolis noĩat̃:q̃ ad ſummã Thea

trum est maximum pterea duo tępla sunt egregia Cereris unum alterꝫ liberæ.signũq; apollinis q Themictes uocat pulcherrimum & maximum. Quod iste si portare potuisset:nõ dubitasset auferre. Nunc ad marcellũ reuertar ne hæc a me sine cã cõmemorata esse uideant. Qui cum tã pclarã urbẽ ui copiisq; cœpisset nõ putauit ad laudem Po.Ro.hoc ptinere.hanc pulchritudinem ex q̃ pſertim nihil piculi ostenderet:delere & extinguere. Itaq; ædificiis oĩbus publicis priuatis sacris,pfanis sic pepcit q̃si ad ea defendẽda cũ exercitu ũ expugnãda uenisset. In ornatu urbis habuit uictoriæ rõnẽ:habuit hũanitatis.uictoriæ putabat se esse multa Romam dportare:q̃ ornamẽto urbis eẽ possent.humanitatis nõ plane spoliare urbẽ.pſertim q̃ cõseruare uoluisset. In hac pticiõe ornatus nõ plus uictoria marcelli.P.r.appetiuit q̃ hũanitas Syracusanis reseruauit. Romã q̃ aspotata sunt ad ædẽ honoris atq; uirtutis. Itẽ aliis ĩ locis uidemus. Nihil ĩ ædibus nihil ĩ hortis posuit nihil ĩ sub urnano. Putauit si urbis ornamẽta domũ suã nõ cõtulisset domũ suã urbi ornamẽto futurã. Syracusis aũt pmulta atq; egregia reliqt. Deum uero nullũ uiolauit nullũ attigit. Cõferre Verrẽ nõ ut hoĩem cum hoĩe cõparetis:neq; tali uiro mortuo fiat iiuria:sed ut pacẽ cũ bello:leges cũ ui:forꝫ & iurisdictionẽ cũ ferro & armis:aduentum & comitatũ cũ exercitu & uictoria cõferatis. Aedes Minerue est ĩ ĩsula de q̃ antedixi q̃ marcellus nõ attigit.quã plenã atq; ornatã reliqt:q̃ ab isto sic spoliata atq; direpta est nõ ut ab hoste aliquo q tamen ĩ bello religionũ & cõsuetudinis iura retigerẽt sed ut a barbaris pdonibus uexata eẽ uideat. Pugna erat eq̃stris Agathoclis Regis ĩ tabulis picta pclaris aũt tabulis ĩteriores tępli parietes uestiebãt. hihil erat ea pictura nobilius nihil Syracusis qd magis uisendum putaret. Has tabulas.M.Marcellus cũ oĩa illa uictoria sua ,pfana fecisset tamẽ religione ĩpeditus nõ attigit. Iste cũ iã illa pp diuturnã pacẽ fidelitatẽq;.Po. Syrarusani sacra religiosaq; accepisset oẽs eas tabulas abstulit. Parietes quoꝫ ornatus tot sæcula manserat:tot bella effugerat:nudos ac deformatos reliqt.& Marcellus q si Syracusas cœpisset duo tępla dedicatoꝫ se Romæ uouerat:id q; erat ædificaturus his rebus ornare q̃s cœperat:noluit. Verres q non honori neq; uirtuti ut ille: sed Veneri & Cupidini uota deberet:Is Mineruæ tęplum spoliare conatus est. Ille deos deoꝫ spoliis ornare noluit.hic ornamẽta Mineruæ uirginis ĩ meretriciã domũ trãstulit. Viginti & septẽ pterea tabulas pulcherrime pictas & eadẽ æde suspulit:ĩ qbus erãt imagines Siciliæ regũ ac Tyrãnoꝫ q̃ nõ solũ pictoꝫ artificio delectabãt sed ẽt cõmemoratiõe hoĩum & cognitiõe formaꝫ. Ac uidete q̃to tetrior hic Tyrãnus Syracusis fuerit:q̃ qsq̃ supioꝫ:cum illi tamẽ ornarĩt tępla deoꝫ imortalium.hic ẽt deoꝫ monumẽta atq; ornamẽta sustulerit. Iam uero qd ego de ualuis illius templi cõmemorẽ? Vereor ne hæc q nõ uiderunt:oĩa me nimis augere atq; ornare arbitrent. qd tamẽ nemo suspicari debet tam eẽ me cupidũ ut tot uiros primarios uelim pſertĩ ex iudicum numero q Syracusis fuerint q hæc uiderĩt:eẽ temeritati & mẽdatio meo cõscios. Cõfirmare hoc lud.liqdo possum ualuas magnificẽtiores ex auro atq; ebore pfectiores nullas unq̃ ullo ĩ tpe fuisse. icredibile dictu ẽ q̃ multi græci de ualuaꝫ haꝫ pulchritudine scriptũ reliqrint.nimiũ forsitan hæc illi mirent:atq; afferant esto:uerũtamen honestus ẽ Reip.nostræ lud.ea q̃ illis pulchra eẽ uideãtur. Imperatorẽ nostrum in bello reliquisse q̃ præto.in pace abstulisse. Ex ebore diligentissime perfecta argumenta erant in ualuis.ea detrahenda curauit oĩa. Gorgonis os pulcherrimũ cinctum anguibus reuellit atq; abstulit.& tamen indicauit nõ solũ artificio sed ẽt pcio q̃stuq; duci. Nam bulas oẽs aureas ex his ualuis quæ erãt & multæ & graues nõ dubitauit auferre.quaꝫ iste nõ epere delectabantur:sed pondere. Itaq; eiusmodi ualuas reliquit: Vt q̃ oli ad ornandũ templum etant maximæ: Nũc tantum ad claudendum factæ eẽ uideant. Etiam ne gramineas hastas? Vidi enim uos in hoc nõ minime cũ testes diceret cõmoueri: qd erat huiusmodi. Vt semel uidisse satis esset.ĩ qbus neq; manufactũ qcq̃ neq; pulchritudo erat ulla sed tantum magnitudo incredibilis. De qua uel audire satis eẽt nimiũ uidere. plusq̃ semel etiam ne id concupisti? Nã sappho quæ sublata de Pritaneo ẽ dat tibi iustã excusationem prope ut concedendum atque ut ignoscendum eẽ uideatur. M. Syllamonis opus tam perfectum tam elegans tam elaboratum quisq̃ non modo priuatus sed populus potius haberet q̃ homo elegantissimus atque eruditissimus Verres. nimirum contradici nihil potest. Nostrum.n.unus qsq; qui tã beati q̃ iste ẽ:nõ sumus:tam pelicati eẽ nõ possumus. Si qĩ aliquid istiusmodi uidere uolet: At ædem eat Fœlicitatis ad monumentum Catuli in porticu. Metelli det operam ut admittatur in alicuius istoꝫ Thusculanum.spectet eorum ornatũ. Siquid est suorum Aedilibus accomodauit: Verres hæc habebat domi. Verres ornamẽtis Fanorum atq; oppidorum habeat plenam domũ uillas refertas. Etiam ne huius operari studia ac delicias.lud.perferetis? qui ita natus ẽ ita educatus ita factus & animo & corpore ut multo appositior ad deferenda q̃ auferenda signa eẽ uideatur? Atq; hac Sappho sublata quantum desiderium sui reliquerit:dici uix potest. Nã tũ ipsa fuit ægregie facta tum epigrãma græcũ ,pnobile insisum hũit.in Basi quod iste eruditus homo & græculus q hæc subtiliter iudicat qui solus intelligit si unam litteram græcam scisset nõ sustulisset. Nunc.n.quod inscriptum ẽ inani in Basi declarat quid fuerit:& id ablatum indicat. Quid signum paenis & æde Esculapii præclare factum sacrum & religiosum nõ sustilisti? quod oẽs ,ppter pulchritudinem uisere ,ppter religionẽ colere solebãt. Quid ex æde Liberi simulachrum Aristei nõ tuo impio palã ablatum ẽ? Quid? ex æde Iouis religiosissimum simulachꝫ Iouis impatoris quẽ Græci Vriõ nominãt pulcherrime factũ nõne abstulisti? Quid? ex æde Liberi paruũ illud caput pulcherrimũ quod uisere solebamus:dubitasti tollere? Atq; ille Pean sacrificiis anniuersariis simul cũ Esculapio apud illos colebatur. Aristeus q ut Græci ferunt Liberi filius inuentor Olei esse dicitur : una cum Libero patre apud illos eodem erat in templo consecratus. Iouẽ autem imperatorem quanto honori in suo tęplo fuisse arbitramur? Hinc colligere potestis quãta si recordari uolueritis religione fuerit eadem specieatq; forma signum illud quod ex Macedonia captum in Capitolio posuerat Flãminius. Etenim tria ferebant in orbe terrarum signa Iouis ,peratoris uno in genere pulcherrime facta. Vnum illud Macedonicum q; ĩ Capitolio uidemus. Alterum in Pontiore & angustiis. Tertium qd Syracusis ante Verrem Pr.fuit. Illud Flam-

minius ita ex æde sua sustulit:ut in Capitolio hoc est ī terrestris domicilio Iouis poneret.Quod autem ē ad introitum Ponti id cum tam multa ex illo mari bella emerserint:tam multa porro in Pontum iniecta sint. usq; ad hanc diem integrum inuiolatumq; seruatum est:Hoc tertium quod erat syracusis:q;.M.Marcellus armatus & uictor uiderat qd' religioni cōcesserat:qd' ciues atq; incolæ syracusani colere:aduenæ nō solū uisere uerū etiam uenerari solebant:id Verres in templo iouis sustulit.Vt sæpius ad.M.Marcellum reuertar. Iud.sic habetote plures eē a syracusanis istius aduentu deos q̄ uictoria Marcelli hoīes desideratos.Et.n.requisisse dicit'ēt Archimedem illum summo igenio hominē ac disciplina eumq; cū audisset iterfectum: pmoleste tulisse.Iste oīa quæ requiuit:nō ut seruaret uerū:ut asportaret:requiuit.Iam illa qa leuiora uidebunt'si hoc loco dicerent' ideo pteribo:qd' iste mēsas delphicas e marmore crateras ex ære pulcherrias uim maximam uasorū Corinthiorum ex oībus ædibus sacris syracusis abstulit.Itaq; Iu.hi qui hospites ad ea quæ uisenda sunt: ducere solēt & unumquicq̄ ostendere quos illi mistagogos uocāt conuersam iam habent demonstratiōem suam.Nam ut ante demonstrabant:qd' ubiq; esset ita nunc quid undiq; ablatum sit:ostēdunt.Quid tū me diocri ne tandē dolore eos affectos esse arbitramini:Nō ita ē Iud.primum q; oēs religione mouentur & Deos patrios:quos a maioribus acceperunt colendos sibi diligenter:& retinendos eē arbitrant'.Deinde hic ornatus hæc opa atq; artificia signa tabulæ pictæ.græcos hoīes nimio ope delectant.Itaq; ex illorū quærimōiis ītelligere possumus hæc illis acerbissima uideri:quæ forsitan nobis leuia & contemnenda eē uideantur:mihi credite Iu.Tametsi uosmetipsos hæc eadem audire certe scio.Cum multas acceperint:per hosce annos sociī atq; exteræ nationes calamitates & iniurias nullas græci homines grauius tulerunt:nec ferunt q̄ huiusce mōi spoliationes Fanorū atq; oppidorū licet iste dicat emisse se sicuti solet dicere.Credite mihi hoc Iud. Nulla unquam ciuitas tota Asia & græcia signum ullum & tabulas pictas ullum deniq; ornamentum urbis sua uoluntate cuiquam uendidit nisi forte existimatis posteaq̄ iudicia seuera.Romæ fieri desierint.Græcos homines hæc uēdere cœpisse quæ tum non mō nō uidebant:cum iudicia fiebant:Verumetiā coemebant:Nisi arbitramini.L.Crassio.C.Sceuolæ.Qu.Claudio potentissimis hominibus quorū ædilitates ornatissimas uidimus.Cōmertium istarum rerum cum græcis hominibus non fuisse his qui post iudiciorum dissolutiones ædiles facti sunt fuisse.Acerbiorem etiam scitote esse ciuitatibus falsam istam & simulatam emptiōem: quam si quis clam surripiat:aut eripiat palam atq; auferat.Nam turpitudinem summam esse arbitrant' referri ī lras publicas præcio paruo ea quæ accepissent a maioribus uendidisse:atq; alienasse.Etenim mitandū ī modum Græci rebus istis:quas nos cōtemnimus:delectantur:Itaq; maiores nostri facile patiebantur hæc eē q̄ plurima apud socios:ut imperio nostro q̄ ornatissimi florentissimiq; essent:Apud eos autem quos uectigales aut stipendiarios fecerant tamen hæc relinquebant:aut illi qbus ea iucunda sunt:quæ nobis leuia uidebant':haberent hæc oblectamēta & solacia seruitutis.Quid arbitramini reginos q iam ciues Ro.sunt mereri uelle ut ab iis marmorea Venus illa ne auferatur?Quid Tarentinos ut ne Europam in Tauro sedentē amittant?aut Satyrum q apud illos in æde uestæ ē ut cætera?Quid Thespienses ut cupidinis signum ppter quod unum uisuntur Thespiæ?Quid Gnydios:ut Venerem marmoream?Quid ut pictam Coos?Quid Ephesios ut Alexandrum?Quid Zizicenos ut Aiacem aut Medeam?Quid Rhodios ut Ialysum?Quid Athenienses ut es marmore iachum aut Parthalum pictum aut ex ære Myronis Bucculam?Longum ē:& non necessarium commemorare quæ apud quosq; uisenda sunt tota asia & Græcia.Verum illud est quamobrem hæc commemorem:quod existimare uos hoc uolo mirum quendam dolorem accidere iis ex quorum Vrbibus hæc auferantur:atq; ut cæteros omittamus:De ipsis syracusanis cognoscite.ad quos ego cum uenissem sic primo existimabam.ut Romæ ex istius amicis acceperam ciuitatē Syracusanam propter Heraclii hæreditatem non minus eē isti amicam q̄ Mamertinam propter prædarum ac furtorum omnium societatem.Simul & uerebar ne mulierum nobilium & formosarū gratia quarū iste arbitrio præturam per triennium gessat:uirorumq; quibus cum nuptæ erant:nimia in istum non lenitudine:sed ēt liberalitate oppugnarer:si quid ex lris syracusanorum conquirerem.Itaq; syracusis cum ciuis Ro.Eram eorū tabulas scribebā iniurias cognoscebam.Cum diutius in eo negocio curaq; fueram:ut requiescerē curamq; animi remitterē: Ad Carpinatii præclaras tabulas reuertebar.Vbi cum Eqtibus Ro.ex illo conuentu honestissimis illos Verrutios de quibus ante dixi:explicabam a Syracusanis:prorsus nihil adiumenti:neq; publice:neq; priuati expectabam:meo erat in animo postulare.Cum hæc agerem:repente ad me uenit heraclius is:qui tum magistratus syracusis habebat hō nobilis:q sacerdos Iouis fuisset:qui honos apd' Syracusanos ē amplissimus:agit mecum & cum fratre meo ut si nobis uideretur:adiremus ad eorū senatum:frequentes eē in Curia se iussū senatus a nobis petere:Vt ueniremus:primo nobis fuit dubium quid ageremus.Deinde cito uenit in mētem non eē uitandum nobis illum conuentum & locum.Itaq; cum in Curiam uenimus honorifice sane consurgitur:nos rogatu Magistratus assedimus.incipit is loq qui & auctoritate & ætate & ut mihi uisum est usu rerum antecedebat Diodorus Timarchides:cuius oīs oratio hanc habuit primo sniam senatum populumq; syracusanum moleste grauiterq; ferre:quod ego cum in cæteris Siciliæ ciuitatibus senatum populumq; docuissem:quid eis utilitatis quid salutis afferrem:& cum ab omnibus mandata legatos litteras testimoniaq; sumpsissem:in illa ciuitate nihil eiusmodi facerem.Respondi neq; Romæ in conuentu Siculorum:cū a me auxilium communi omnium legationum consilio petebatur.causaq; ad me totius siciliæ deferebatur Legatos syracusanorum affuisse neq; me postulare ut quicquā contra.C.Verrem decerneretur in ea curia in qua inauratam.C.Verris statuam uideré.Quod posteaq̄ dixi:Tantus est gemitus factus aspectu statuæ:& cōmemoratione:ut illud in Curia positum .Monumentum scelerum non beneficiorum uideretur: Tum prosq̄ quisque: quantum dicendo assequi poterat docere me cœpit: Ea quæ paulo ante commemoraui spo-

liatam urbem fana direpta:ex Heraclii hæreditate quam paleſtritiſ conceſſiſſet:qui etim ainuentorem.Olei deum ſuſtuliſſet.Neq; illam ſtatuā eſſe ex pecunia publica datā:ſed eos qui hæreditatis diripiendæ partici/pes fuiſſent:faciendam ſtatuendāq; curaſſe.Eoſdē Romæ fuiſſe legatos illius adiutores improbitatis ſocios furtorꝫ cōſcios flagitiorum.Eo minus mirari me oportere ſi illi cōi legatorꝫ uoluntati & ſaluti ſiciliæ deffu/iſſent.Vbi eorꝫ dolores nō mō nō miores:ſed ꝓpe maiores quā cæterorꝫ ſiculorꝫ eē cognouimus.Tum meū aium ī illos tū ego mei cōſilii negociiq; totius ſuſcepti cām rōnēq; ꝓpoſui:Tum eos hortatus ſum ut cauſæ cōi ſalutiq; nō deeſſent:ut ei illā laudationē q̄ ſe ui ac metu coactos paucis illis diebus decreſſe dicebāt:tolle/rēt.Itaq; lud.ſyracuſani hæc faciūt iſtius clyētes atq; amici primū mihi ꝛ̄ras publicas q̄s ī ærario ſanctioſ cō/ditas habebāt:proferunt:ī quibus oſtendunt oīa q̄ dixi ablata eſſe perſcripta:& plura ēt quā ego potui dice/re:perſcripta āt hoc mō qd'ex æde Mineruæ hoc & illd'abeſſe:qd' ex æde Iouis:qd'ex æde Liberi:ut quiſque eis rebus tuendis conſeruandiſq; præfuerat.Ita perſcriptū erat cum rōnem ex lege redderet & quæ acceperat deberet tradere.Petiſſe ut ſibi qd' hæ res abeſſent:ignoſceret.Itaq; omnes liberatos diſceſſiſſe:& eſſe ignotū: oībus q̄s ego litteras obſignādas publico ſigno deportādaſq; curaui.De laudatiōe āt rō ſic reddita eſt:primū cum a Verre ꝛ̄ræ aliquādo ante aduentum meū.De laudatiōe ueniſſent nihil eſſe decretū.Deīde cum qdam ex illius amicis cōmonerēt oportere dcreui:maxio eſſe clamore & cōuitio repudiatos:Et poſtea q̄ meus ad/uentus oppropiq̄rit īperaſſe eū:q ſummā ptātē hēret:ut dcernerent:decretum ita eſſe: ut multo plus illa lau datio aliqd mali q̄ boni poſſit afferre.adeo lud.ut mihi ab illis demōſtratū ē:ſic uos ex me cognoſcite.Mos ē Syracuſis:ut ſi q̄ de re ad ſenatum referat'dicat ſnīam q uelit nominati nemo rogat'.Et tamē ut q̄ſq; honore & ætate antecedit:ita prius ſolet ſua ſpōte dicere.Idq; a cæteris ei cōcedit':Si quādo taceant oēs tūc ſortito co/gunt' dicere.Cum hic mos eſſet:refert'ad ſenatum de laudatiōe Verris:ī quo primū:ut aliqd eſſet more mul ti iterpellāt.de.ſex.Peduceo q ex illa ciuitate totaq; ꝓuīcia optīe meritus eſſet:ſeſe antea cum audiſſent ei ne/gociū faceſſitum:cūq; eum publice ꝓ plurimis eius & maximis meritus laudare cuperēt:a.C.Verre ꝓhibitos eſſe iniquū eſſe.Tāetſi Peduceus eorꝫ laudatiōe iā nō uteret:Tamē nō prius ei decernere:qd'aliquādo uoluiſ/ſent q̄ qd'tum cogerent'.Cōclamāt oēs & approbāt ita fieri oportere:refert' de peduceo:ut q̄ſq; ætate & hono re antecedebat:ita ſnīam dixit ex ordīe.Id adeo ex ipſo.S.C.cognoſcite nā pricipiū ſnīæ pſcribi ſolet. RECI/Ta.Qd uerba facta ſunt de.ſex.Peduceo.Dicit q primū ſuaſerīt:decernit'.Refert' deīde de Verre:Dic q̄ſo quo mō? quot uerba facta ſunt de.C.Verre? qd poſtea ſcriptū? ē cum ſurgeret nemo atq; ſnīam diceret:qd hoc ē? ſors ducit' quāobrē? Nemo erat uoluntarius laudator ꝓturæ tuæ dfenſor piculorꝫ tuorꝫ pſertī cū inire a.P. R.gratiā poſſet:nemo ipſi illi tui cōuiuæ cōſiliari & cōſcii ſocii uerbū facere nō audebāt.ī curia ſtatua tua ſta bat & nuda ī ea filii nemo fuit nec quē nudus qdē filius nuda ꝓuīcia cōmoueret.Atq; ēt hoc me docent eiuſ mōi.S.C.ſeſe feciſſe laudatiōes ut oēs ītelligere poſſent:nō laudatiōem ſed potius irriſionē eē illā q̄ cōmone/faceret iſtius turpē calamitoſamq; ꝓturā.Ea.n.ſcripta ē q; iſte uirgis neminē cecidiſſet:a quo cognoſcitis no/biliſſimos hoīes atq; īnocētiſſimos ſecuri eſſe ꝓcuſſos:q; uigilāter ꝓuīciā adminiſtraſſet:cuius oēs uigilias in ſtupris cōſtat adulteriiſq; eē cōſumptas.Hoc ut ſcriptū ē:qd' ꝓferre nō auderet reus accuſator recitare nō de ſineret:qd' ꝓdōes ꝓcul ab īſula ſicilia ꝓhibuiſſet Verres.quos ēt ītra ſyracuſanā īſulā recepiſſet.q̄ poſtea q̄ ex illis cognoui diſceſſi:cū fratre e curia:ut nobis abſentibus ſi qd uellēt decernerent. Decernunt ſtatī primū ut L.Fratri hoſpitium publice fieret q; is eādē uolūtatē erga ſyracuſanos ſuſcepiſſet quā ego ſemp habuiſſem id nō mō tū īcripſerunt:ueꝫ ēt ī ære īciſum nobis tradiderunt.Valde hercle te ſyracuſani tui quos crebro com memorare ſoles:diligunt q cū accuſatore tuo ſatis iuſtā cām cōiūgēdæ neceſſitudinis putāt q; te accuſaturus ſit & q; ad inqrēdū ī te uenerat.Poſtea decernit'ac nō uarie ſed ꝓpe cōiunctis ſentētiis:ut laudatio q̄.C. Verri decreta eſſet:tolleret'.An eo cū iā nō ſolum diſceſſio facta eſſet:ſed ēt pſcriptū atq; ī tabulas relatū.Pr. appella tur:at q̄s appellat? Magiſtratus aliq.nemo Senator:ne id qdē.Syracuſanorꝫ aliq̄s minime.q̄s igit' ꝓtorē appel lat:q q̄ſtor iſtius fuerat Cecilius.O rem ridiculā.O deſertum hoīem.O dſperatū ac relictum a Magiſtratu ſi culo Ne.S.C.Siculi hoīes facere poſſent:ne ſuū ius ſuis maioribus ſuis legibus obtinere poſſent:non amicus iſtius nō hoſpes nō denīq; aliq̄s ſiculus:ſed q̄ſtor ꝓtorē appellat.q̄s hoc uidit aut q̄s audiuit:ꝓtor æquus & ſa piens dimitti iubet ſenatū.Concurrit ad me maxima multitudo primum ſenatores clamat' eripi ſibi ius eri pi libertatem populus ſenarum laudare gratias agere ciui Roma.a me nuſquam diſcedere.quo quidem die nihil ægregius factum eſt:multo labore meo : quam ut manus ab illo appellatore abſtinerentur . Cum ad Præ.in ius adiſcemus excogitat ſane diligenter & caute quid decernat nam ante quā uerbum facerem de ſel la ſurrexit:& abiit . Itaque tum de foro cum iam aduеſperaſceret : diſceſſimus:poſtridie mane ab eo poſtu/lo . ut ſyracuſanis liceret.S.C.Quod pridie feciſſent:mihi reddere ille enim uero negat & ait indignum faci nus eſſe:quod ego in ſenatu Græco uerba feciſſem :qd' quidem apd' Græcos græcæ locutus eſſem id fieri nullo modo poſſe.Reſpondi hōi ut potui:ut uolui:ut debui tum multa tum etiam hoc me memini diceer facile eſſe perſpicuum q̄tum ītер hunc & illū Numidicū ueꝫ ac germanum Metellū ītereſſet:illum noluiſſe ſua laudatiōe iuuare.L.Luculum ſororis uirꝫ:q cum optīe cōueniſſet:huic homini alieniſſimo a ciuitatibus laudatiōes p uī & metū cōparare.Quod ubi ītellexi:multū apd' illum recētes nūcios multū tabulas nō com mēdaticias ſed tributarias ualuiſſe admōitu ipōrꝫ ſyracuſanorꝫ īpetū ī eas tabulas facio:ī qbus ſigilla pſcripta erāt ecce āt noua uerba atq; rixa:ne tū iſtum oīo ſyracuſis ſine hoſpitibus plane nudū eē atq; dſertū putetis: retinere cœpit tabulas Theōnaſcus qdā hō ridicule īſanus:quem Syracuſani theor actum uocāt qui illic eiuſ modi eſt ut eum pueri ſectentur ut oēs cum loq cœperint irrideant.Huius tamen inſania quæ ridicula ali/is mihi tamen moleſta ſane fuit:nam cum ſpumas ageret ī ore:arderent oculi uoce maxīa uī me ſibi afferre clamaret:copulati ī ius peruenimus.Hic ego poſtulare cœpi:ut mihi tabulas obſignare ac deportare liceret.

ille cōtra recitare oīum mihi tabulaꝝ & litterarum fieri potestatem oportere. Ille uirtuosus urgere nihil ad se uestras leges pertinere. Pr. itelligens negare sibi placere: qd'. S. C. ratū esse nō deberet: Id me Romam deportare. Quid multa? nisi uehemētius homini minatus essem: nisi legū sanctionē pœnāq; recitassem Tabularum mihi ptās facta nō eēt. Ille āt isanus q pro isto cōtra me uehemētissime declamasset: postq nō īpetrauit. credo ut ī gratiā mecū rediret: libellum mihi dat: ī quo istius furta Syracusana pscripta erāt: q ego antea iā ab illis: cognorā: & acceperā: Laudēt te sane iā Mamertini q ex tāta puicia soli sunt: q se saluū uelit. Ita tamē laudēt ut Heius q eius priceps legatiōis ē: adsit: Ita laudēt: ut ea q rogati erūt: mihi paratī sint respōdere. Ne subito a me opprimāt: hic sum rogaturus: nauē debeāt ne? fatebūt: pbuerit ne. C. Verre Pr? negabūt. ædificauerit ne nauē onerariā maximā publice quā Verri dederūt? negare nō poterūt. frumētum ne ab his sumpserit Verres q Po. R. mitteret sicuti supiores? negabūt. Quid militū aut nautaꝝ p triēniū dderunt? nullū datum dicēt: fuisse Messanā oīum istius furtoꝝ ac pdaꝝ receptricē? negare nō poterunt. pmulta multis ī nauibus illic exportata. Hāc deniq; nauē maximā a Mamertinis datā onustā cū isto Pr. pfectā fatebūt. Quāobrē tibi habe sane istā laudatiōem Mamertinā. Syracusam qdē ciuitatē: ut abs te affecta sit: ita ī te eē aiatam uidemus: apd' quos ēt Verreia illa flagitiosa sublata sunt. Et. n. minime cōueniebat: ei deoꝝ honores haberi: q simulachra deorū sustulisset. Etiā mehercule illd' ī syracusanis merito reprēhederēt: si cū diē festum ludoꝝ de fastis suis sustulissent: celeberrimū & sanctissimū: q eo īpe die syracusæ a Marcello captæ eē dicunt: iidē diē festū. Verris nomine agerēt: cū iste syracusanis q ille calamitosus dies reliquerit: ademisset. At uidete hominis īpudētiā atq; arrogātiā Iud. qui non solum Verreia hæc turpia hæc ridicula ex heraclii pecunia constituerit: uerumetiā Marcellea tolli īperarit: ut ei sacra facerent: quot annis cuius opera omnium annorum sacra deosq; patrios amiserant: eius autem familiæ dies festos tollerent: per quam cæteros quoque festos dies recuperarant.

M. T. C. IN. C. VERREM ACCVSATIONVM. LIBER SEPTIMVS ET VLTIMVS.

NEMINI VIDEO dubium esse Iud. quin apertissime. C. Verres ī Sicilia sacra fanaq; omnia & priuatī & publice spoliari: uersatusq; sit sine ulla nō mō religiōe ueꝝ dissimulatiōe ī oī genere furādi atq; pdādi. Sed qdā mihi magnifica & pclara eius defensio ostēdit. cui quēadmodū resistā: multo mihi ante ē Iudices puidendū. Ita. n. causa cōstituit. puiciā siciliā uirtute eius: & uigilantia singulari dubiis formidolosisq; tēporibus a fugitiuis atq; a belli piculis tutam esse seruatā. Quid agā Iud. quo accusatiōis meæ rōnē cōferā? quo me uertā? Ad oēs. n. meos īpetus q si murus qdā boni nomē īperatoris oppōit. Noui locū: uideo ubi se iactaturus sit Hortensius bella picula tpa. R. P. Impatoꝝ penuriā cōmemorabit. Tū dpcabit a uobis: Tū ēt p suo iure cōtendet. ne patiamini talē Imperatorē. P. R. siculoꝝ testimoniis eripi: ne ue obteri laudē īpatoriā criminibus auariciæ uelitis. Non possum dissimulare Iu. Timeo ne. C. Verres propter hāc uirtutē eximiā ī re militari oīa q fecit īpune fecerit. Venit. n. mihi ī mētem ī iudicio. M. Aquilii quātū auctoritatis quātū mōmēti oro. M. Antonii habuisse existimata sit: q ut erat ī dicendo nō solum sapiens: sed ēt fortis. Causa ppe perorata: ipse arripuit. M. Aquilium constituitq; ī cōspectu oīum: Tunicāq; eius a pectore abscindit: ut cicatrices. P. R. Iudicesq; aspicerent aduerso corpore exceptas: simul & de illo uulnere: qd' ille ī capite ab hostiū duce accepat: multa dixit: Eoq; adduxit eos q erāt iudicaturi uehemēter ut uereréē: ne quē uiꝝ fortuna ex hostium telis eripuisset: cum sibi īpe nō pepercisset. Hic nō ad. P. R. laudē: sed ad iudicium crudelitate uidereē eē seruatus. Hæc eadē nūc ab illis dfensionibus rō uiaq; tentat. Idē qrit sit fur: sit sacrilegus: sit flagitioꝝ oīum uitiorūq; priceps. At ē bonus Imperator & fœlix & ad dubia. R. P. tēpora reseruādus. Nō agā summo iure tecū nō dicā id qd' debeam forsitan obtinere: cū iudicium certa lege sit cōstitutū nō qd ī re militari: fortiter feceris: led quēadmodū manus ab alienis pecuniis abstinueris: abs te doceri oportere. Nō inquā sic agā: sed ita qrā quemadmodū te uelle ītelligo: q tua opa & quāta fuerit ī bello? Quid dices? an bello fugitiuoꝝ sicilia uirtute tua liberatā? magna laus q hōesta rō: sed tamē quo bello? Nos. n. post id bellū qd'. M. Aquilius cōfecit sic accepimus nullū ī sicilia fugitiuoꝝ bellū fuisse: at ī Italia fuit: fateor & magnū qdem ac uehemens. Nū igit ex eo bello partē aliq laudis appetere conaris? Nū tibi illius uictoriæ gloriā: cū. M. Crasso aut Gn. Pōpeio cōmunicādā putas? Nō arbitror hoc etiā deesse tuæ īpudentiæ. ut qcqd eiusmōi dicere audeas: Obstitisti uidelicet ne ex Italia trāsire ī siciliā fugitiuoꝝ copiæ possent ubi? quādo? q ex pte? cū aut nauibus aut ratibus conarent accedere? Nos. n. nihil unq prorsus audiuimus: & illd' audiuimus. M. Crassi fortissimi uiri uirtute cōsilioq; factū ne ratibus cōiunctis freto fugitiui ad Messanā transire possent. A quo illi conatu nō tātopere phibendi fuissent: si ulla ī sicilia psidia ad illorum aduentū opposita putarēt. At cum ī Italia bellum tā ppe a sicilia tamē ī sicilia nō fuit. Quid miꝝ? Nec cum ī sicilia qdē fuit eodē ītera uallo pars eius belli ī Italiā ulla puasit. Et. n. ppinqtas ad utrā partē hoc loco pferet utꝝ auditū facilem hostibus: an cōtagionē īmitandi eius belli periculosam fuisse? aditus oīs hominibus sine facultate nauiū nō mō disiūctus: sed ēt clausus fuit: ut illis qbus siciliam propiquā fuisse dicis facilius fuerit ad occeanū puenire: q ad Peloridē accedere. Cōtagio autem ista seruilis belli cur abs te potius q ab his omnibus q cæteras prouicias obtinuerūt: pdicat? an q ī sicilia iam ante bella fugitiuoꝝ fuerūt? at ea ipsa causa ē cur ipsa prouicia minimo ī piculo sit & fuerit. Nam postea q illic. M. Aqlius discessit: oīum istituta atq; edicta Pr. fuerūt eiusmōi. ut ne qs cū telo seruus eēt. Vetus ē: qd' dicā: & pp seueritatē exēpli nemini fortasse uestrū inauditū. L. Domitiū Pr. ī sicilia cum aper īgēs ad eū allatus eēt. admiratū reqsisse qs eū pcussisset cū audisset pastorē cujusdā fuisse: eū ad se uocari iussit illū cupide ad Pr. q si ad laudē & ad pmiū accurrisse: quæsisse domicium qui tantam bestiā percussisset? illum se respondisse uenabulo: statim deinde iussu. Pr. in crucem esse sublatū: Duꝝ hoc fortasse uldeat neq; ego ullā ī ptē disputo tātū ītelligo maluisse. Domiciū crudelem ī aiaduertendo: q ī ptermitēdo dissolutū uidri. Ergo his istitutis puiciæ iā tū cū bello fugitiuoꝝ tota Italia ar-

deret hō nō accerrius nec fortissimus.Gn.Norbanus ī summo ocio fuit.pfacile.n.sese sicilia tuebat ne qd ī ip sa bellū possit existere:Et.n.cū nihil tā cōiūctū sit q negociatores nrī cū siculis usu re rōne cōcordia:& cū ipi si culi res suas ita cōstitutas habeāt:ut his pace expediat eē.Impiū āt.P.R.sic diligāt:ut id īminui aut commuta ri minime uelīt:cūq hæc ab seruoꝝ bello picula &.Pr.īstitutis & dūoꝝ disciplia puisa sint.Nullū ē malū do mesticū:qd ex ipa puicia nasci possit:Quid igit? nulli ne motus ī Sicilia seruoꝝ Verre.Pr.nullæ ne cōsensio nes factæ esse dicunt? Nihil sane qd ad.S.P.q.R.puenerit:nihil qd iste Romā publice cōscripserit:& tamen cœptū esse ī sicilia moueri aliquot locis seruitiū suspicor.Id adeo nō tā ex re q ex istius factis dcretisq cogno sco.At uidte q nō inimico aio sim acturus.Ego ipe hæc q illæ qrit:q adhuc nūq audistis:cōmemorabo:& p ferā.In Triocalino quē locū fugitiui iā ante tenuerūt.Leonidæ cuiusdā siculi familia ī suspitionē ē uocata con iuratiōis.Res dlata ad istū stati:ut par fuit:iussu eius hoīes q noīati erāt:cōphensi sunt adductiq.Lilybeū:do mīo denūciatū ē:ut adesset:cā dicta dānati sunt.Quid deide? qd cēseris? furtū fortasse aut pdā expectatis aliq Nolite usq quaq qdē quærere ī mœtu belli furādi q locus pōt esse? Etiā si q sic fuit ī hac re occasio ptermis sa ē.Tū potuit a Leōida nūmoꝝ aliqd auferre:cū denunciauit:ut adesset:fuit nundinatio aliq & isti nō noua ne cām diceret:ēt alter locus ut absoluerent.Dānatis qdē seruis q pdandi pōt eē rō? pduci ad suppliciū neces se ē.Testes.n.sunt:q ī cōsilio fuerūt.Testes publicæ tabulæ testis splēdidissima ciuitas Lilybetana:Testis hōe stissimus maximusq cōuentus ciuiū.R.nihil pōt: pducēdi sunt:Itaq pducūt:& ad palum alligāt.Etiā nunc mihi expectare uidemini lud.qd deide factū sit:qd iste nihil unq fecit:sine aliquo qstu atq pda.Quis ī eius mōi re fieri potuit? qd cōmodū ē? Expectate facinus q uultis īprobū unicā tamē expectationē oīum nomīe sceleris cōiuratiōisq dānati ad suppliciū traditi ad palū alligati repēte multis milibus hoīum īspectātibus so luti sunt & Leōidæ illi dīo redditi.Quid hoc loco potes dicere hō amētissime? Nisi id qd ego nō qro? quod dniq ī re tā nefaria:Tametsi dubitari nō pōt.Tamē ne si dubitet qdē qri oporteat:qd aut quātū aut quō acce peris.Remitto tibi hoc totū atq ista te cura libero:neq.n.metuo ne hoc cuiq psuadeat:ut ad qd facinqs ne mo pter te ulla pecunia adduci potuerit.Id tu grās suscipe conatus sis.Verꝝ d ista furādi pdādiq rōe nihil di co:De hac īpatoria iā tua laude disputo.Quid ais bone custos dfensorq puinciæ? Tu quos seruos arma ca pere:ac bellū facere ī Sicilia uoluisse cognoras:& d cōsilii snia iudicaras:hos ad suppliciū iā more maioꝝ tra ditos & ad palū alligatos ex media morte eripere ac liberare ausus es? ut quā dānatis seruis crucē fixeras: hāc īdemnatis ciuibus.R.reseruares:Præditæ ciuitates disparatis oībus rebus hos solent exitus exitiales hēre:ut damnati ī integꝝ restituāt:uicti soluāt Exules reducāt: res iudicatæ rescindant.Quæ cū accidūt:nemo ē qn ītelligat ruere illā.R.P.Hæc ubī ueniūt nemo est q ullā spem salutis reliquā eē arbitret.Atq hæc sicubi facta sunt:Vt hoīes populares aut nobiles supplicio aut exilio leuārēt:ut nō ab his ipsis q iudicassent ut nō statim ut nō eoꝝ facinoꝝ dānati quæ ad uitā & fortunas oīum ptinerēt:Hoc uero nouū & eiusmōi ē:ut magis pro pter reum q pp rē ipsam credibile eē uideat:ut hoīes seruos:ut ipse q iudicarat.ut stati e medio suplicio dimi serit:ut eius facinoris dānatos seruos:qd ad oīum liberoꝝ caput & sanguinē ptineret.O pclaꝝ Impatorē nec iam cū.M.Aqlio fortissimo uiro:sed uero cū Paulis Scipiōibus Mariis cōferendū:Tātū ne uidisse ī mœtu pi culoq puinciæ cū seruiciorꝝ aīos ī Sicilia suspēsos pp bellū Italiæ fugitiuoꝝ uideret.Ne qs se cōmouere aude ret:q tū terroris iniecit? cōphēdi iussit.Quis nō ptimescat cām dicere dīos? qd seruis tā formidolosum? fecis se uidri pnunciauit? Ortā uidet flāmam paucoꝝ dolore ac morte restrixisse.Quid deinde seqt? uerbera atq ignes & illa extrema ad suppliciū dānatoꝝ mœtū cæteroꝝ cruciatus & crux hisce oībus suppliciis sunt libera ti.Quis dubitet qn seruoꝝ aīos summa fortitudīe oppsserit:cū uidrent ea facilitate.Pr.ut ab eo sceleris coniu ratiōisq dānatoꝝ uita uel ipso carnifice īternūcio redimeret.Quid hoc ī Apollonīēse Aristodamo? qd ī Leō te Magarensi nō idē fecisti? qd iste motus seruoꝝ bellīq subita suspicio? Vtꝝ tibi tādem diligentiā custodien dæ puiciæ.an nouā rōnem īprobissimi qstus attulit? Haliēsis Eumenidæ nobilis hoīs & hōesti magnæ pe cuniæ uillicus cū īpulsu tuo īsimulatus esset.HS.lx.a Domīo accepisti.qd nuper ipse iuratus docuit quēad modū gestum eēt.Ab eqte Ro.C.Matrino absente cū is eēt Romæ q eius uillicos pastoresq tibi ī suspitio nē tenuisse dixeras.HS.centies abstulisti.Dixit hoc.L.Flauius q tibi eam pecuniam numerauit procurator. C.Matrini.Dixit ipse.C.Matrinus dicet uir clarissimus.Gn.Lentulus Cēsor q Matrini honoris causa recēti negocio ad te litteras misit:mittēdasq curauit.Quid d Apollonio Diocli filio Panormitano:cui Gemīo co gnomē ē præteriri pōt? & qd hoc tota Sicilia clarius? Et qd īdignius? & qd manifestius pferri pōt? Quē is uti panormū uenit ad se uocari:& d Tribunali citari iussit:cōcursu magno frequentiaq cōuentus hoīes sta tī loq mirari q Apollonius hō pecuniosus tā diu ab isto maneret īteger.Excogitauit nescio qd attulit profe cto hō diues repēte a Verre nō sine cā citat expectatio sūma oīum qdnā id eēt:cū exanimatus subito ipe accur rit cum adolescente filio.Nam pater grandis natu iam diu lecto tenebatur.Nomīat iste seruum quem magi strum pecoris esse diceret:eum dicit coniurasse:& alias familias concitasse:Is oīno seruus ī familia non erat: eum statim exhiberi iubet. Apollonius affirmat seruum se omnīo illo nomīe habere neminem. Iste homī nem arripi a Tribunali & in carcerem coniici iubet.Ille clamare cum raperetur:nihil se miserum fecisse.Ni hil commisisse:pecuniam sibi eē ī hominibus numerātā ī præsentia non habere.Hæc cū maxīe summa ho mīum freqntia testificaret:ut quis ītelligere posset:eū q pecuniā nō dedisset:Iccirco illa tā acerba iniuria affi ci cum maxīe:ut dico hoc d pecunia clamaret:ī uicla coniectus ē.Videte cōstantiā.Pr.& eius.Pr.q ī rebus nō ita defendat:ut mediocris.Pr.sed ita laudet:ut optius Imperator.Cū seruoꝝ bellū metueret:quo supplicio dūos īdēnatos afficiebat hoc seruos dānatos liberabat.Apolloniū locupletissimū hoīem: q si fugitiui bellū ī Sicilia facerent:amplissimas fortunas amitteret belli fugitiuoꝝ noīe ī dicta cā ī uicla coniecit seruos quos ip se cū cōsilio belli faciendi cā cōsensisse iudicauit eos sine cōsilii snia sua spōte oī supplicio liberauit.Quid si ab

Apollonio aliqd cõmissum esset quãobrem iure ĩ eum aĩaduerteret tamen ne hãc rem sic agemus:ut crimi
ni aut inuidiæ reo putemus esse oportere si quo de hoie seuerius iudicauit? Nõ agã tã acerbe nõ utar ista ac
cusatoria cõsuetudie si qd' est factum clementer:ut dissolute factu criminer:si qd uindicatum seuere ẽ:Vt ex
eo' crudelitatis inuidiã colligã:nõ agã ista rõne tua seq̃r iudicia tuã defendã auctoritatem:quoad tu uoles: Si
mul ac tu te cœperis tua iudicia rescidere:mihi succensere desinito.Meo iure.n.cõtendã eum q suo iudicio cõ
demnatus sit:iuratorq̃ iudicium sententiis dãnari oportere.Nõ dfendã Apollõii cãm amici atq̃ hospitis mei
ne tuũ iudicium uidear rescidere.Nihil de hois frugalitate uirtute diligentia dicã:Prætermittã illd' ẽt d quo
ãtea dixi fortunas eius ita cõstitutas fuisse:familia pecore uillis pecuniis creditis:ut nemini minus expediret
illũ ĩ sicilia tumultum aut bellum cõmoueri.Nõ dicã ne illd' qdem si maxie ĩ culpa fuerit Apollonius:Tamẽ
ĩ hoiem hõestissimum ciuitatis hõestissimæ tã grauiter aĩaduerti cã ĩdicta nõ oportuisse.Nullã inuidiã in te
ne ex illis qdem rebus cõcitabo:cũ esset talis uir ĩ carcere ĩ tenebris ĩ squalore ĩ sordibus tyrãnicis.interdictis
tuis patri exacta ætate & adolescenti filio adeundi ad illũ miseq̃ptãtẽ nũq̃ esse factã.Etiã illd' pteribo:quotiẽs
cunq̃ Panormum ueneris illo anno & sex mensibus:nã tã diu fuit ĩ carcẽ Apollõius:Totiens ad te senatum
Panormitanum adisse supplicem cũ mãtibus sacerdotibusq̃ publicis orãtem atq̃ obsecrãtem:ut aliq̃do il
le miser atq̃ inocens calamitate illa liberaret.Reliquã hæc oĩa:q̃ si uelim pseq facile ostendã tua crudelitate
ĩ alios oẽs tibi aditus misericordiæ iudicũ iã pridẽ esse pclusos.Omnia igit ista cõcedã & remittã.puideo enĩ
qd sit dfensurus Hortensius fatebit apd' istum neq̃ senectutem patris neq̃ adolescentiã filii neq̃ lachrymas
utriusq̃ plus ualuisse q̃ utilitatẽ salutẽq̃ puiciæ:Dicet.R.P.administrari sine mœtu ac seueritate nõ posse: q̃
ret quãobrem fasces ptoribus pferãt? cur secures datæ? cur carcer ædificatus? cur tot supplicia sint ĩ impro
bos more maioq̃ cõstituta? Quæ cũ oĩa grauiter seuereq̃ dixerit:q̃rã cur hunc eundẽ Apollonũ Verres idẽ
repẽte nulla noua re allata:nulla defensione si sine cã de carcere emitti iusserit? Tãtumq̃ in hoc crimie suspi
tionis esse affirmabo:Vt iã ipsis iudicibus sine mea argumentatiõe cõiectura facere pmittã.Quod hoc genus
pdãdi q̃ iprobum q̃ indignum q̃q̃ ad magnitudinem q̃stus imensum ifinitumq̃ eẽ uideat.Nam quæ iste ĩ
Apollonio fecit:Ea primũ breuiter cognoscite quot & quãta sint:Deide hoc expedite atq̃ æstimate pecunia
reperietis iccirco hoc ĩ uno homine pecunioso tot cõstituta ut cæteris formidines similium incõmodorum
atq̃ exempla periculoq̃ pponerent.Primum insimulatio est repentina capitalis atq̃ inuidiosi criminis: sta
tuite quãti hoc putetis & quã multo redemisse.Deinde crimen sine accusatore sententia sine cõsilio dãnatio
sine defensione.Aestimate haq̃ req̃ omnium præcia & cogitate ĩ his iniquitatibus unum hæsisse Apolloni
um.Cæteros profecto multos ex his icõmodis pecunia se liberasse.Postremo tenebræ uincla carcer iclusum
suppliciũ atq̃ a conspectu parentum ac libeq̃ deniq̃ a libero spiritu & cõmuni luce seclusum.Hæc uero quæ
uel uita redimi recte possunt æstimare pecuniã nõ queo.Hæc oĩa sero redemit Apolionius iã mœrore ac mi
seria perditus:sed tamẽ cæteros docuit:ante istius auaricie ac sceleri occurrere.Nisi uero existimatis homi
nem pecuniosissimũ sine aliqua causa quæstus iniectũ ad tam incredibile crimen:aut sine eadem causa repẽ
te e carcere emissum:aut hoc prædãdi genus ab isto ĩ illo uiro adhibitum ac tentatum:& nõ p illum omni
bus pecuniosis Siculis metũ ppositum & iniectum.Cupio mihi Iu.ab illo subici quoniã de militari eius glo
ria dico:si qd forte prætereo.Nam mihi uideor de omnibus iam rebus eius gestis dixisse:quæ qdem ad belli
fugitiuoq̃ pertinerent suspitionẽ.Certe nihil sciens prætermisi:habetis hois cõsilia diligẽtiã uigilantiam de
fensionẽq̃ puiciæ.Súma illuc pertinet:ut sciatis:quoniã plura genera sunt iperatoq̃.Ex quo genẽ sit.ne diu
tius ĩ tanta penuria uiroq̃ fortium talem iperatorem ignorare possitis.Non ad.Qu.Maximi sapientiam ne
q̃ ad illius superioris Africani in re gerenda celeritatẽ:neq̃ ad istius q postea fuit singulare cõsilium : neq̃ ad
pauli rõnem ac disciplinã neq̃ ad.C.Marii uim atq̃ uirtutẽ:sed ad alid' genus iperatoq̃ sane diligenter reti
nendum & conseruandum quæso cognoscite.Itineq̃ primũ laborẽ q uel maximus est ĩ re militari Iud.& in
Sicilia maxie necessarius:accipite q̃ facilem sibi iste & iucũdũ rõne cõsilioq̃ reddiderit.Primũ tẽporibus hy
bernis ad magnitudinẽ frigoq̃ & ad tempestatũ uĩ ac fluminum pclaq̃ sibi hoc remedium cõparat.Vrbem
Syracusas elegerat:cuius hic situs atq̃ hæc natura esse loci cæliq̃ dicit:ut nullus unq̃ dies tã magna turbulẽ
taq̃ tempestate fuerit:qn aliquo tẽpore solẽ eius diei hoies uiderẽt.Hic ita uiuebat iste bonus Imperator hy
bernis mẽsibus:ut eum nõ facile nõ mõ extra tectum:sed ne extra lectũ qdem qsquã uideret:Ita diei breuitas
cõuiuiis noctis lõgitudo stupris & flagitiis cõterebat:Cũ ãt uer esse cœpat:cuius iniciũ iste nõ a Fauonio ne
q̃ ab aliquo austro notabat:sed cũ uiderat rosam tunc ĩcipere uer arbitrabat.dabat se labori atq̃ itineribus ĩ q
bus usq̃ eo se præbebat patientem atq̃ ĩpigq̃ ut eum nemo unq̃ ĩ equo sedentẽ uideret.Nã ut mos fuit Bi
thyniæ Regibus lectica acta foro ferebat:ĩ q̃ puluinus erat plucidus Melitẽsi rosa fartus.Ipse autem coronã
habebat unam ĩ capite alteram ĩ collo reticulũq̃ ad nares sibi appõebat tenuissimo lino minutis maculis ple
nũ rosæ.Sic cõfecto itinere cũ ad aliquod oppidũ uenerat:eadem lectica usq̃ ad cubiculũ deferebat.Eo uenie
bant Siculorum magistratus ueniebant Equites Roma.Id quod ex multis iuratis audietis: controuersiæ se
creto deferebant paulo post palam decreta auferebantur.Deinde ubi paulisper in cubiculo præcio nõ æqui
tate iura descripserat.Veneri iam & libero reliquum tempus deberi arbitrabatur.Quo loco mihi non
prætermittenda uidetur præclari Imperatoris egregia & singularis diligentia.Nam scitote esse oppidum in
Sicilia nullum ex iis oppidis in quibus Prætores consistere & conuentum agere solent: quo in oppido non
iste ex aliqua familia non ignobili delecta ad libidinem mulier esset.Itaque nonnullæ ex eo numero in con
uiuium adhibebantur palam.si quæ castiores erant:ad tempus ueniebant lucem conuentumque uitabant
Erant autem conuiuia non illo silentio.P.R.prætorum atq̃ iperatorum: neq̃ eo pudore q ĩ Magistratuũ
conuiuiis uersari solet : sed cum maximo clamore atq̃ conuitio:nõnunquam ẽt res ad manus atq̃ ad pu

gna ueniebat.Iste.n.Pr.seuerus ac diligens q.P.R.legibus nunq̃ paruisset.illis diligenter legibus q̃ in poculis ponebat:obtempabat.Itaq; erat exitus eiusmōi:ut alius inter manus e cōuiuio tāq̃ e plio auferret:alius tanq̃ occisus relinqueret:plæriq; fusi sine mente ac sine ullo sensu iacerent:q̃uis ut cū aspexissent nō se.Pr.cōuiuiū: sed ut cānensem pugnā neqtiæ uidere arbitrarēt.Cū uero æstas summa esse iam cœpat:q d' tps oēs iam sem p Siciliæ.Pr.ī itineribus cōsumere cōsueuerūt:ppea q; tum putāt obeundā esse maxīe puīciā cū ī areis frumē ta sunt qd' & familiæ cōgregāt:& magnitudo seruicii pspicitur:& labor operis maxīe ostendit:& frumenti copia cōmonet tps anni nō ipedit:tū inq̃ cū cōcursant cæteri Pr.iste nouo quodā ex genere īpator syracusa/ nor loco statiua sibi castra faciebat.Nam in ipso aditu atq; ore portus ubi primum ex altosinus ad Vrbē ab littore iflectitur:Tabernacula carbaseis intenta uelis collocabat:Hoc ex illa domo ptoria q̃ Regis Hierōis fu it:sic emigrabat:p ut eos dies nemo istū extra illum locū uidere posset.In eum āt ipsum locū aditus erat ne/ mini nisi qui aut socius aut minister libidinis eē posset:hūc oēs mulieres:qbus cū iste cōsuerat:cōueniebant: q̃r iucredibile ē quanta multitudo fuerit siracusis:huc hoīes digni istius amicitia digni uita illa cōuiuiisque conueniebant.Inter huiusmōi uiros ac mulieres adulta ætate filius uersabat:ut eum ēt si natura a parentis si militudīe abriperet.cōsuetudo tamē ac disciplina patris similē eē cogeret.Huc tertia illa perducta per dolū: atq; insidias ab Rhodio tibicine maximas in istius castris effecisse turbas dicit:cum indigne pateretur.Vxor Cleomenis syracusani nobilis mulier:itemq; Eschriōis hōesto loco nata ī conuentū suū mimi Isidori filiam uenisse.Iste āt Hānibal q in suis castris uirtute putaret oportere nō genere certari:sic hāc Tertiā dilexit:Vt eā secū ex puincia exportaret:ac p eos dies cū iste cum pallio purpureo pariq; tunica uersaret in cōuiuiis mulie/ bribus nō offendebāt hoīes ī eo:neq; moleste ferebāt abesse a foro Mīratum nō ius dici nō iudicia fieri lucum illum littoris pcrepare totum mulier uocibus cātuq; symphoniæ ī foro silentium esse summū causar atq; iuris:nō ferebant hoīes moleste.Nō.n.ius abesse uidebāt foro neq; iudicia:sed uis & crudelitas & bonor acer ba atq; īdigna direptio.Hunc igit tu Imperatorē esse defendis Hortensi? huius furta rapinas cupiditatē cru/ delitatē supbiā scelus audaciā rer gestar magnitudine atq; Imperatoris laudibus tegere conaris? Hic scilicet ē metuendū ne ad exitū defensionis tuæ uetus illa Antoniana dicendi ratio atq; auctoritas pferat:ne excitet: Verres ne denudet a pectore:ne cicatrices.P.R.aspiciat:ex mulier morsu uestigia libidinis atq; neqtiæ.Dii fa ciant ut rei militaris ut belli mentionē facere audeas.Cognoscēt.n.oīa istius æra illa uetera ut non solum ī ī/ perio uerūetiam ī stipendiis qualis fuerit ītelligatis.Renouabit pria illa militia cū iste e foro abduci nō ut ipe pdicat:pduci solebat.Alcatoris Placētini castra cōmemorabūt.ī qbus cū freqns fuisset:Tamē ære dirutus ē. Multa eius ī stipendiis dāna pferent:quæ ab isto ætatis fructu dissoluta & cōpensata sunt.Iam uero cum in eiusmōi patientia turpitudinis aliena nō sua satietate obduruisset:q uir fuerit:quot psidia q̃ munita pudoris & pudicitiæ cœperit ui & audacia:qd me attinet dicere:aut coniungere cū istius flagitio cuiusq̃ pterea dede/ cus? Nō faciā Iud.oīa uetera ptermittā duo sola recentia sine cuiusq̃ īfamia ponam:ex qbus coniecturā facere de oībus possitis.Vnū illd qd' ita fuit illustre notūq; oībus:ut nemo tā rusticanus hō.L.Lucul.M.Cotta.Cō/ su.Romā ex illo municipio uadimonii cā uenerit qn sciret iura oīa.P.R.nutu atq; arbitrio Chelidōis mere/ triculæ gubernari.Alter q; cū paludatus exisset uotaq; p īperio suo cōiq;.P.R.nuncupasset:noctu stupri cā lectica ī urbē introferri solitus ē ad mulierem nuptā uni ppositā oībus cōtra fas cōtra auspicia cōtra oēs diui nas atq; humanas religiones.O dii īmortales qd ītercst iter mentes hoīum & cogitatiōes.Ita mihi meā uolū tatem spēq; reliq̃ uitæ uīa.P.q;.R.existimatio cōprobet:ut ego quos adhuc mihi mīratus.P.R.mandauit sic eos accepi:ut me oīum officior obstringi religione arbitrarer.Ita Quæstor sum factus:Vt mihi honorem il lū tū nō solum datū:sed ēt creditū ac cōmissum putarē.Sic obtinui Quæsturā ī puīcia sicilia ut omniū ocu/ los ī me unū coniectos arbitrarer ut me Quæsturā q̃ meā q̃si ī aliquo orbis terræ Theatro uersari existima/ rē:ut oīa semp quæ iucūda uident eē non mō his extraordinariis cupiditatibus:sed ēt ipsi naturæ ac necessi/ tati denegarē.Nunc sum designatus ædilis:hēo rōnem qd a.P.R.acceperim:mihi ludos sanctissimos maxīa cū cerimonia.Cæreri Libero Liberæq; faciendos mihi Florā matrē.P.Pl.q;.R.ludor celebritate placandam mihi ludos antiquissimos q primi Romani sunt nominati maxima cū dignitate ac religione Ioui Iunōi Mi neruæq; eē faciēdos:mihi sacrar ædiū procurationē:mihi totā urbē tuendā eē cōmissam.ob ear rer laborē & sollicitudinē fructus illos datos antiqorē ī senatu snīæ dicendæ locū togā ptextā sellā currulē ius imagines ad memoriā posteritatēq; pdendā.Ex his ego rebus oībus Iud.ita mihi deos oēs ppicios eē uelim.ut tamet/ si mihi iucūdissimus ē honos populi tamē neq̃q̃ tantū capio uoluptatis:quātum sollicitudinis & laboris:Vt hæc ipsa ædilitas nō qa necesse fuerit alicui candidato data:sed qa sic oportuerit:recte collocata & iudicio po puli ī loco posita eē uideat.Tu cum eēs.Pr.renūciatus quoquo mō:mitto.n.& ptereo quid tum sit actū:sed cum esses renunciatus ut dixi:nō ipsa præconis uoce excitatus es.q te totiēs senior iuniorūq; cēturiis illo ho nore affici pronunciauit:ut hoc putares aliquā.P.R.partē creditā.Annū tibi illum unum domo carendū es/ se meretricis.cū tibi sorte obrigisset ut ius diceres quātum negocii qd oneris haberes nunquā cogitasti? neq; illud rationis habuisti:si forte expergefacere te posses:eam prouīciam quā tueri singulari sapientia atq; inte/ g itate difficile esset:ad summā stulticiā neqtiamq; uenisse.Itaq; nō mō domo tua Chelidonem ī prætura ex trudere uoluisti.sed ī Chelidōis domū prætura tuam totā detulisti.Secura puīcia est ī qua tibi nūq̃ uenit in mentē nō tibi iccirco fasces & secures & tantā imperii uim tātāq; ornamētor oīum dignitatem datā:ut ear rer ui & auctoritate oīa re pagula iuris pudoris & officii pfrigeres nō ut oīum bona pdam tuā duceres:nul/ lius res tuta nullius domus clausa nullius uita septa nullius pudicitia mūita cōtra tuā cupiditatē & audaciā posset eē.In q̃ tu te ita gessisti:ut cū oībus teneare rebus ad bellū fugitiuor cōfugias ex quo iam ītelliges non mō tibi nullā defensionem:sed maximā uī criminū exortā.Nisi forte italici belli fugitiuor reliqas atq; illud

tempſanũ īcommodũ ,pferes:ad qd̃ recens cũ te ꝓpportune fortuna obtuliſſet.ſi qd ī te uirtutis atq; indu/
ſtriæ fuiſſet.idem q ſemp fueras:iuentus es.Cum ad te ualentini ueniſſent & ꝑ his hõ deſertus & nobilis.M.
Marius loq̃ret:ut negociũ ſuſciperes ut cũ penes te ꝑtoriũ impium ac nomẽ.eſſet ad illã paruã manum exti/
guẽdã ducem te principemq; ꝑberes.nõ mõ id r̃fugiſti:ſed eo ipſo tpe cũ eſſes ī littore Tertia illa tua quã tecũ
deportabas:erat ī oium cõſpectu.Ipis ãt Valentinus ex tã illuſtri nobiliq; municipio tãtis de rebus rẽſpõſum
nullum dediſti cũ eẽs cũ tunica pulla & pallio qd hunc ,pficiſcentẽ qd ī ipa ,puincia feciſſe exiſtimatis? q cum
iã ex ,puincia nõ ad triumphum ſed ẽt ad iudiciũ decederet:ne illã qdem ifamiã fugerit:quã ſine ulla uolupta
te capiebat.O diuina Senatus frequentis in æde Bellonæ admurmuratio.Memoria tenetis Iud.cũ adueſpe/
raſſeret & pauloante eſſet de hoc Tempſano incõmodo nunciatũ cum iueniret nemo q in illa loca cũ impio
mitteret:dixiſſe quendã Verrem eſſe non longe a Tempſa q̃ ualde uniuerſi admurmurarint q̃ palã principes
cõtradixerunt.Ex his tot criminibus teſtimoniiſq; conuictus ī eorꝫ tabellis ſpem ſibi aliquã ponit:quorum
oium palam cã icognita uoce dãnatus eſt.Eſto nihil ex fugitiuorꝫ bello aut ſuſpicione belli laudis adeptus eſt
quot neq; bellum eiuſmõi neq; belli ī fuit piculũ ī Sicilia neq; ab iſto ,puiſum ẽ:ne quod eſſet At uero cõtra
bellũ prædonũ claſſem habuit ornatã diligẽtiãq; ī eo ſingularẽ.Itaq; iſto Pr.ꝑclare defenſa ,puicia ẽ.ſic de bel
lo prædonũ ſic de claſſe Sicilienſi Iud.dicã.ut hoc iã ante confirmẽ:in hoc uno genere oẽs ineſſe culpas iſtius
maximas auaritiæ maieſtatis demẽtiæ libidinis crudelitatis.Hæc dũ breuiter expono:q̃ſo ut feciſtis adhuc:
diligẽter attẽdite.Rẽ nauale primũ dico ita eẽ adminiſtratã:nõ uti ,puincia defenderet:ſed ut claſſis noſtre pe/
cunia q̃reret.Supiorꝫ ꝑtorꝫ conſuetudo cũ hæc fuiſſet ut naues ciuitatibus.certuſq; nũerus nautarꝫ militũq;
impareꝫ:maxime & locupletiſſime ciuitati Mamertinæ nihil horꝫ impauiſti.ob q̃ rem qd tibi Mamertini
pecũiæ clã dederit:poſt uidebit:ex ipſorꝫ lr̃is & teſtibus q̃remus.Nauẽ uero Cibeã maximã triremis iſtar pul
cherrimã atq; ornatiſſimã palã ædificatã ſumptu publico ſciẽte Sicilia ꝑ Mr̃atũ Senatũq; Mamertinũ tibi da
tã donatãq; eẽ dico.Hæc nauis honuſta ꝑda Siciliẽſi cũ ipa quoq; eẽt ex ꝑda ſimul cũ iſte decederet appulſa.
Velliã eſt cũ plurimis rebus & iis q̃s ante Romã mittere cũ cæteris furtis uoluit:q; erãt cariſimæ maximæq;
eũ delectabãt.Eã nauẽ nup egomet uidi Vellie.multiq; alii uiderũt pulcherrimã atq; ornatiſſimã Iud.q̃ qd̃ẽ
oibus q eã aſpexerãt:,pſpectare iã exiliũ atq; explorare fugam dũi uidebãt.Quid mihi hoc loco rũdebis? niſi
forte id qd̃ tã & ſi ,pbari nullo mõ ꝑõt.tũ dici qdẽ indicio de pecũiis repetũdis neceſſe ẽ:de tua pecũia cõſtare
ædificatã eẽ eã nauẽ.Aude hoc ſaltẽ dicer qd̃ neceſſe eſt.Noli metuere Hortẽſi ne q̃rã q licuerit ædificare na/
uẽ Senatori? Antiq̃ ſunt iſtæ leges & mortuæ quẽadmodũ tu ſoles dicere q̃ uetãt.Fuit iſta reſpõſio quõdã:fu
it iſta ſeueritas ī iudiciis:ut iſta rẽ accuſator ī magnis iudiciis obiiciẽdã putaret.Quid enī tibi naue opus fuit:
q ſi quo publice ,pficiſcereris & ꝑſidii & uecturæ cã ſumptu publico nauigia præberent. Priuatim autẽ nec
,pficiſci quoq; potes.nec accercere res trãſmarinas ex iis locis ī qbus tibi habere nihil licet Deinde cur qcq̃ cõ/
trã leges parãſti? ualeret hoc crimẽ ī illa ueteri ſeueritate ac dignitate Reip.Nunc non modo te hoc crimine
nõ arguo:ſed ne illa qdem cõmuni uituperatione reprehendo.Tu tibi hoc unq̃ tempore nunq̃ criminoſum
nunq̃ iuidioſum fore putaſti celeberrimo loco palã tibi ædificari onerariã nauẽ ī ea ,puicia quã tu cum impe
rio obtinebas.Quid eos loqui qui uidebant:qd exiſtimare eos qui audiebant arbitrabare? Inanẽ te nauẽ eſſe
illã in Italiã deductũ? nauicularian te cũ Romã ueniſſes eſſe factũ? Ne illud qdẽ quiſq̃ poterat ſuſpicari:
te habere in Italia maritimũ fundum & ad fructus deportandos onerariã nauẽ compare.Eiuſmodi de te uo
luiſti ſermonẽ eſſe omniũ palam ut loquerẽt te illã nauem parare quæ prædam ex Sicilia deportaret.& quæ
ad ea furta quæ reliquiſſes commearet.Verum hæc oia ſi doces nauẽ de tua pecunia ædificatã :remitto :atq;
concedo.Sed homo amẽtiſſime nõ ītelligis priore actione ab iſtis ipſis tuis Mamertinis laudatoribus eẽ ſub/
latũ.Nam dixit heius princeps ciuitatis princeps iſtius legationis quæ ad tuam laudationem miſſa eſt: nauẽ
tibi operis publicis Mamertinorꝫ eſſe ædificatam eiq; faciendæ Senatorem Mamertinum publice præfuiſſe.
Reliqua eſt materies hanc Regin s ut ipſi dicunt tãetſi tu negare non potes publice q; Mamertini materies
non habent:imperauiſti. Si & quo fit nauis & qui faciunt imperio tibi tuo non ꝑcio præſto fuerunt.Vbi tã/
dem iſtuc latet:quod tu de tua pecunia dicis impenſum? At mamertini in tabulis nihil habent.primũ uideo
potuiſſe fieri ut ex ærario nihil darẽt Eteni uel Capitoliũ ſicut apud maiores nr̃os factũ ẽ publice gratis coa/
ctis fabris opiiq; īperatis ædificari atq; effici potuit.Deinde id quod ꝑſpicio & quod oſtendã cũ iſtos ,pduxe
ro ipſorũ ex litteris multas pecunias iſti erogatas in operũ locatiões falſas atq; inanes eſſe perſcriptas Nam il/
lud minime mirum eſt Mamertinos a quo ſummum beneficiũ acceperat:quẽ ſibi amicioẽ q̃.P.R.eẽ cogno
uerant:eius capiti litteris ſuis pepciſſe.Si argumento ẽ mamertinos pecunias tibi nõ dediſſe qa ſcriptũ nõ ha
bẽt:ſi argumẽto tibi gratis conſtare nauem:qa qd emeris aut qd locaueris:ſcriptũ ,pferre nõ potes .At .n.ic/
circo nauẽ Mamertinis non impaſti:qd̃ ſunt fœderati:dii approbent.Habemus hoiem in Fecialiũ manibus
educatũ unũ præter cæteros in publicis religionibus fœderꝫ ſanctũ diligẽtẽ.Oẽs q ante te prætores fuerunt:
dedanẽ Mamertinis q; iis nauẽ cõtra pactionẽ fœderis imparint.Sed tamen tu ſanẽte homo ac religioſe cur
Tauromitanis itẽ federatis nauẽ īperaſti? An hoc ,pbabis ī æqua cã populorꝫ ſine ꝑcio uariũ ius & diſparẽ
cõditionem fuiſſe? qd ſi eiuſmõi eẽ hæc duo fœdera duorꝫ populorꝫ Iud.doceo ut Tauromitanis noiatim
cautũ & exceptũ ſit fœdere ne nauẽ dare debeãt Mamertinis ī ipſo fœdere ſanctũ atq; ꝑſcriptũ eſt:uti nauem
dare neceſſe ſit? iſtũ aũt cõtra fœdus & Tauromitanis impaſſe.& Mamertinis remiſiſſe? Nũ cui dubiũ po/
terit eẽ:qn Verres Pr.plus Mamertinis cimbea q̃ Tauromitanis fœdus opitulatũ ſit? Recitent fœdera.Iſto
igit tuo quẽadmodũ ꝑdicas:biũficio ut res īdicat ꝑcio atq; mercede minuiſti maieſtatẽ.R.P.minuiſti auxilia
P.R.minutſti copias maiorꝫ uirtute ac ſapiẽtia cõparatas.ſuſtuliſti ius impii cõditionẽ ſeniorꝫ memoriã fœ/
deris q ex fœdere ipſo nauẽ uel uſq; ad oceanũ ſi īperaſſemus ſumptu ꝑiculoq; ſuo armatã atq; ornatã mitte/

re debuerũt.Hi ne ĩfreto ãte ſua tecta & domos nauigarẽt:ne ſua mœnia portuſq; defenderẽt:p̃cio abs te ius fœderis ĩpii cõditionẽ emerũt.Quid cẽſetis ĩ hoc fœdere faciũdo uoluiſſe Mamertinos ĩpendere laboris ope pecuniæ ne hæc biremis aſcriberet:ſi id ullo mõ poſſent a nr̃is maioribus ĩpetrare? Nã cũ hoc munus impa/ret:tã grauc ciuitati inerat neſcio quõ ĩ illo fœdere ſocietatis.q̃ſi q̃dã nota ſeruitutis q; tum recẽtibus ſuis of/ficiis ĩtegra re nullis.P.R.difficultatibus a maioribus nr̃is fœdere aſſeq nõ potuerũt:id nũc nullo nouo offi/cio ſuo tot ãnis poſt iura ĩpii nr̃i quot ãnis uſurpato ac ſemp retẽto ſũma ĩ difficultate nauiũ a.C.Verre p̃cio aſſecuti ſunt. At nõ hoc ſolũ aſſecuti ne nauẽ darẽt:& quẽ nautã & quẽ militẽ q aut ĩ claſſe aut ĩ p̃ſidio eẽt:te Pr.p triẽnium Mamertini dederũt? Denq; cũ ex.S.C.itẽq; ex lege Terẽtia & Caſſia frumentũ æq̃biliter emi ab oĩbus Siciliæ ciuitatibus oporteret id quoq; munus leue atq; cõe Mamertinis remiſiſti. Dices frumentũ. Mamertinos nõ debere.quõ nõ debẽt? an ut ne uẽderẽt? Nõ.n.erat hoc genus frumẽti ex eo genere qd exi/geret ſed eo qd emeret.Te igit̃ auctore & interp̃te ne foro qdẽ & comeatu Mamertini.P.R. iuuare debue/rũt.Quæ tãdẽ ciuitas fuit:q̃ deberet? q publicos agros arãt:certũ ẽ qd ex lege Cẽſoria dare debeãt.Cur iis qcq̃ p̃terea ex alio genere impauiſti? qd decumani? nũqd p̃ter ſingulas decumas ex lege Hieronica debẽt? Cur iis quoq; ſtatuiſti:quãtũ ex hoc genere frumẽti empti darẽt? q ſunt ĩmunes:ii certe nihil debẽt.At iis nõ mõ im paſti ueȝẽt quo plus darẽt q̃ poterãt.hæc ſexagena milia modiũ q̃ Mamertinis ĩmiſeras addidiſti. Neq; hoc dico:cæteris nõ recte impatũ eẽ.Mamertinis q erãt ĩ eadẽ cã & qbus ſupiores oẽs Pr.itẽ ut cæteris ĩperarant: pecuniãq; ex.S.C.& ex lege diſſoluerãt:his dico nõ recte remiſſum & ut hoc bũficiũ quẽadmodũ dicit̃ traba li clauo figeret:cũ cõſilio cãm Mamertinoȝ cognoſcit.& de cõſilii ſentẽtia Mamertinis ſe frumẽtũ nõ impa/re ꝓnũciat.Audite decretũ mercenarii Pr.ex ipſius cõmẽtario.& cognoſcite quãta ĩ cõſtituẽdo iure ſit aucto/ritas.RECITA COMMENTARIVM.R.C.libẽter ait ſe facere. Itaq; p̃ſcribit.qd ſi hoc uerbo nõ eẽs uſus libẽter.nos uidelicet inuitũ te quæſtũ facere putaremus. At de cõſilii ſnĩa p̃clarȝ recitari cõſilium Iud.audiſtis Vtȝ uobis cõſiliũ recitari tãdẽ Pr.uidebat̃ cũ audiebatis noĩa? an ꝓdonis impromiſſimi ſotietas atq; comita/tus? en fœderȝ ĩterp̃tes ſocietatis pactores religiõis auctores? Nunq̃ ĩ Sicilia frumẽtũ publice ẽ emptũ qn Ma metinis ꝓ portiõe impareẽ anteq hoc delectũ p̃clarũq; cõſiliũ iſte dedit:ut ab his nũmos accipet:ac ſui ſimi/lis eẽt.Itaq; tãtũ ualuit iſtius decreti auctoritas:quãtũ debuit eius hoĩs q a qbus frumẽtũ emere debuiſſet: iis decretũ uendidiſſet.Nã ſtatim.L.Metellus ut iſti ſucceſſit ex.C.Sacerdotis & Sex.Peducei iſtituto ac lr̃is fru/mẽtũ.Mamertinis impauit.Tũ illi ĩtellexerũt ſed id qd a malo auctore emiſſent: diutius obtinere nõ poſſe. Age porro ut q̃ te tã religioſum exiſtimari uoluiſti ĩterp̃tẽ fœderȝ cur Tauro minitanis frumẽtũ cur Netinis impaſti? quaȝ ciuitatũ utraq; fœderata ẽ.At Netini qdẽ ſibi nõ defuerũt.nã ſimulac ꝓnũciaſti libẽter te Ma/mertinis qdẽ remittere:te adierũt:& eãdẽ ſuã cãm fœderis eſſe docuerũt.Tu aliter decernere ĩ eadẽ cã nõ po/tuiſti: ꝓnũcias Netinos frumẽtum dare nõ oportere & ab his tũ exigis.Cædo mihi eiuſdẽ Pr.litteras:& reȝ decretaȝ:& frumenti impati.& reȝ decretaȝ tritici empti.Quid potius in hac tãta ac tam turpi inconſtan/tia ſuſpicari poſſumus Iud.q̃ id quod neceſſe eſt:aut iſtã a Netinis pecuniã cum poſceret:nõ datã: aut id eſſe actũ ut intelligerẽt Mamertini ſe bene apud iſtũ tam multa præcia ac munera collocaſſe? cum idem alii iuri ex eadẽ cã non obtinerent.Hic mihi etiã audebit mentionẽ facere Mamertinæ laudationis ĩ quaq̃ multa ſint uulnera:qs eſt uſum Iud.qn intelligat? primũ ut ĩ iudiciis q decẽ laudatores dare nõ põt:Honeſtius ẽ ei nul/lũ dare q̃ illũ quaſi legitimũ numeȝ cõſuetudinis nõ explere.Tot ĩ Sicilia ciuitates ſunt qbus tu ꝓ trienniũ p̃/fuiſti.arguunt.cæteræ paucæ & paruæ metu repreſſæ ſilent.una laudat.hoc qd eſt? niſi intelligere qd habeat utilitatis uera laudatio? Sed tũ ita uerres ꝓuinciæ p̃fuiſti ut hac utilitate neceſſario ſit carẽdũ:Deĩde id q; alio loco ante dixi:q̃ iſta tandẽ laudatio? cuius laudatiõis legati prĩcipes & publice tibi nauẽ ædificatã & priuatim ſeipſos abs te ſpoliatos expilatoſq; eẽ dixerũt? Poſtremo qd aliud iſti faciũt cũ te ſoli ex Sicilia laudãt:niſi teſti monio nobis ſunt:oĩa ſibi eẽ largitũ:q̃ tu de.R.P.nr̃a detraxeris? q colonia eſt ĩ Italia tã bono iure qd tã ĩmu/ne municipiũ qd ꝓ hos annos tã cõmoda uocatiõe ſit uſum oĩum reȝ q̃ Mamertina ciuitas ꝓ triẽnium? Soli ex fœdere qd debuerũt:nõ d̃buerũt.ſoli iſto Pr.oĩum reȝ ĩmunes fuerũt.ſoli ĩ iſtius ĩpio ea cõditiõe uitæ fue rũt:ut.P.r.nihil darẽt Verri nihil d̃negarẽt.Veȝ ad ut claſſẽ quo ex loco ſum digreſſus:ꝓuertar:accepiſti a Ma mertinis nauẽ cõtra legẽ.Remiſiſti cõtra fœdera.Ita ĩ una ciuitate bis ĩprobus fuiſti cũ & remiſiſti:qd̃ ũ opor tebat.& accepiſti:qd̃ nõ licebat.Exigere te oportuit nauẽ:quæ contra prædones: non quæ cum præda naui/garet:quæ defenderet ne prouincia ſpoliaretur non quæ noua ꝓuinciæ ſpolia portaret.Mamertini tibi & ur/bem quo furta undiq; portates & nauẽ q̃ exportares:p̃buerũt.Illud tibi oppidũ receptaculũ p̃dæ fuit.illi ho/mines teſtes cuſtodeſq; furtoȝ.illi tibi & locũ furtis & furtoȝ uehiculũ cõparauerũt.Itaq; ne tũ qdẽ cũ claſſẽ auaricia ac neqcia tua p̃didiſti.nauẽ Mamertinis ĩperare auſus es.quo tpe ĩ tãta ĩopia nauiũ tãtaq; calamitate ꝓuinciæ ẽt ſi p̃cario eẽnt rogãdi:tamẽ ab his ĩpetrareẽ.Reprimebat.n.tibi & ĩpandi uim & rogandi conatũ p̃clara illa nõ.P.R.reddita biremis.ſed Pr.donata cibea Ea tui merces impii auxiliũ iuris cõſuetudinis fœde/ris.Habetis unius ciuitatis firmũ auxiliũ amiſſum ac uẽditũ p̃cio.Cognoſcite nũc nouã p̃dãdi rõnem ab hoc primũ excogitatã:ſumptũ oẽm ciaſſem frumẽto ſtipẽdio cæteriſq; rebus Nauarcho ſuo quæq; ciuitas ſemp dare ſolebat.Is neq; ut accuſareẽ a nautis cõmittere audebat:& ciuibus ſuis rõnẽ referre debebat.in illo oĩ ne gocio nõ mõ labore ſed ẽt piculo ſuo uerſabat̃.Erat hoc ut dico factitatũ ſemp nec ſolũ ĩ ſicilia ſed ĩ oĩbus ꝓ/uinciis etiã ĩ ſocioȝ & latinoȝ ſtipẽdio ac ſumptu tũ cũ illoȝ auxiliis uti ſolebamus.Verres poſt ĩpiũ cõſtitu tũ primus ĩperauit ut ea pecũia oĩs a ciuitatibus ſibi adnumerareẽ ut is eã pecuniã tractaret:quẽ ipſe p̃feciſſet. cui põt eẽ dubiũ q̃obrẽ & oĩum cõſuetudinẽ ueterẽ primus ĩmutaris:& tãtã utilitatẽ ꝓ alios tractãdæ pecũiæ neglexeris.& tãtã difficultatẽ cũ cĩe moleſtiæ cũ ſuſpiciõe ſuſcepis? Deĩde alii q̃ſtus inſtituunt̃ ex uno genere nauali Iu.q̃ multi:accipe a ciuitatib; pecũias ne nautas darẽt:p̃cio certo miſſoſ acer̃ nautas.miſſuȝ q̃ oẽ ſtipẽ/

dium lucrari.reliqs qd' deberet:nõ dare. Hæc oia ex ciuitatũ testimõiis cognoscite. RECITA TESTIMONIA CIVITATVM. Hũccine hoiem? hãccine ipudẽtiã Iud.hãccine audaciã? ciuitatibus ,p nũero militũ pecuniaq; sũmas describere certo pcio sexcẽtos nũmos nautaq; missione constituere.quos q dederat: cõmeatu potius ætatis abstulerat.Iste qd & nautæ noie pro stipẽdio frumẽtoq; acceperat:lucrabat.Itaq; q̃stus duplex unius missione fiebat.Atq; hic homo amentissimus ĩ tanto prædonum impetu:tantoq; piculo ,puinciæ sic palã faciebat:ut & ipsi pdones scirẽt:& tota ,puincia testis eẽt.Cum ,ppter istius hãc tantã auariciã nomie classis essent ĩ Sicilia re qdem uera naues inanes q̃ prædã Pr.nõ q̃ pdonibus metũ afferrẽt.tamẽ cũ.P.Cesecius & P.Tadius decẽ nauibus his semiplenis nauigarẽt nauẽ quãdã piratarq; præda refertã non cœperunt.sed abduxerunt onere suo plane captam atq; depressam Erat ea nauis plena iuuẽtutis formosissimæ.argenti facti atq; signati multa nõ stragula uestẽ.Hæc una nauis ex classe nostra non capta est sed iuenta ad Megariden qui locus ẽ nõ lõge a Syracusis.Quod ubi isti nũciatum est :tãetsi noctu cum mulierculis iacebat ebrius:erexit se tantum & statim Quæstori Legatoq; suo custodes misit complures ut oia sibi ĩtegra q̃ primum exhiberentur Appellitur nauis Syracusas.expectat' ab oibus:suppliciũ summi de captiuis putat'.Iste q̃si pda sibi aduecta nõ pdonibus captis si qui senes aut de ormes erãt:eos in hostium numero ducit.Qui aliquid formæ ætatis artificiiq; habebant abducit hoies nõnullos scribis suis filio cohortiq; distribuit.symphoniacos hoies sex cuidã amico suo Romã muneri misit.Nox illa tota exinaniẽda naui cõsumit'.Archipiratã ipsum uidet nemo.de quo suppliciũ summi oportuit.hodieq; oẽs sic habent psuasum.qd eius sit:uos cõiectura quoq; asseq debetis istũ clã a piratis ob hunc Archipiratã pecuniã accepisse Cõiectura bona ẽ.Iudex esse bonus nemo potest :qui suspitione certa nõ mouet'.hominẽ nostis consuetudinẽq; oium tenetis:q ducẽ pdonũ aut hostiũ cœperit :q̃ libẽter eum palã ante oculos oium eẽ patiat':Hominẽ in tanto conuẽtu Syracusis uidi neminẽ.Iud.q Archipiratã captã uidisse se diceret:cũ oẽs ut mos ẽ ut solet fieri:cõcurrerent.quærerent:uidere cuperent.Quid accidit:cur tãtope iste hõ occultaret? ut eum ne casu quidẽ quisq; aspicere posset? Hoies Mamertini Syracusis q sæpe istius ducis nomẽ cũ audissent cũ eũ sæpe timuissent cũ eius cruciatu atq; supplicio pascere oculos aium q; exaturare uellẽt:potestas aspiciendi nemini facta ẽ.Vnus plures prædonum duces uiuos cœpit.P .Seruilius q̃ oẽs antea.& quãdo igit' isto fructu quisq; caruit:ut uidere piratã captũ non liceret? At cõtra quacũq; iter fecit hoc iucundissimum spectaculũ oibus uinctoq; captorũq; hostium pbebat Itaq; ei cõcursus undiq; fiebãt ut nõ modo ex his oppidis qua ducebãt:sed ẽt ex finitimis uisendi cã cõuenirẽt.Ipse ãt triumphus quãobrẽ oium triumphoq; gratissimus.P.R.fuit atq; iucundissimus? quia nihil ẽ uictoria dulcius.Nullũ ẽ autẽ testimoniũ uictoriæ certius q̃ quos sæpe metueris:eos te uictos ad suppliciũ duci uidere.Hoc tu quãobrẽ nõ fecisti? quãobrem ita iste pirata celatus est? quasi eum aspicere nefas eẽt? quãobrẽ suppliciũ nõ sumpsisti ? quã ob causam hoiem reseruasti? Et quẽ audisti ĩ Sicilia ãtea captũ archipiratã:q nõ securi pcussus sit ? Vnũ cedo auctorem tui facti? unius ,pfer exẽplum? uiuũ tu Archipiratã seruabas quẽ per triũphũ credo quẽ ante currũ tuũ diceres? Neq;.n.quicq̃ erat iam reliquũ nisi ut classe.P.R.pulcherrima amissã ,puinciaq; lacerata triũphus naualis tibi decerneret'.Age porro custodiri ducẽ pdonum nouo more q̃ securi feriri oium exemplo magis placuit.Quæ sunt istæ custodiæ? apud quos hoies? quẽadmodũ ẽ asseruatus ? Lautumias Syracusanas oẽs audistis plæriq; nostis.opus est ingens.magnificũ.Regum ac Tyrãnoq; notũ ẽ ex saxo ĩmirandã altitudinẽ depressum:& multoq; operis penitus excisum:nihil tã clausum ad exitus nihil tã septum undiq; nihil tã tutũ ad custodias nec fieri nec cogitari põt in has Lautumias si q publice custodiẽdi sunt:etiam ex cæteris oppidis Siciliæ deduci ĩperãt'.Eo q; multos captiuos ciues Romanos cõiecerat & q; eodẽ cæteros piratas cõtrudi ĩperat:ĩtellexit:si hũc subditiciũ Archipiratã ĩ eãdẽ custodiã dedisset:fore ut a multis ille ĩ lautumiis uerus ille dux quæreret'.Itaq; hoiem huic optimæ tutissimæq; custodiæ non audet cõmittere.Deniq; Syracusas totas timet cõmendat hoiem.quo? Lilybeũ fortasse.uideo tamẽ.hoies maritimos nõ plane ĩformidat: minime Iud.Panormũ igit' audio? q̃q̃ Syracusis quoniã ĩ syracusano captus erat maxie si minus supplicio afficiat custodiri oportebat.ne Panormũ qdem.qd igit? quo putatis ad hoies a Piratarq; metu & suspitiõe alienissimos a nauigãdo rebusq; maritimis remotissimos ad Cẽturipinos hoies maxie mediterraneos summos aratores q nomen unq̃ timuissent maritimi pdonis unũ te Pr.horruissent Apronium terrestrẽ Archipiratã. Et ut quis facile pspiceret id ab isto actũ eẽ:ut ille suppositus facile & libenter se illũ q nõ erat:eẽ simularet.Imperat Cẽturipinis ut is uictu cæterisq; rebus q̃ liberalissime cõmodissimeq; habeat'.Interea Syracusani hoies periti & humani q nõ mõ ea q̃ pspicua essent:uidere.uerũetiã occulta suspicari possent: habebant rõnem oẽs quotidie piratarq; q securi ferirent'.q̃ multos esse oporteret:ex ipso nauigio qd erat factum sex remoq; numero coniiciebãt.Iste qd oẽs q artificii aliqd habuerãt:aut formæ remouerat atq; abduxerat.reliquos si ut cõsuetudo est uniuersos ad palum alligasset:clamorem populi fore suspicabat' cum tãto plures abducti essent q relicti:pp hãc cãm cũ istituisset alios alio tpe ,pducere.tamen ĩ tanto cõuentu nemo erat qn rõnem numerũq; haberet & reliquos nõ desideraret solum:sed ẽt posceret & flagitaret:cum maximus numerus deesset.Tum iste homo nefarius ĩ eoq; locum quos domum suã de piratis abduxerat substituere & supponere cœpit ciues Ro.quos ĩ carcerem antea cõiecerat.quoq; alios Sertorianos milites fuisse ĩsimulabat:& ex hispania fugientes ad Siciliam appulsos esse dicebat alios q a pdonibus erãt capti cum mercaturas facerent:ut aliquã ob cãm nauigarent sua uoluntate cum piratis fuisse arguebat.Itaq; alii ciues Ro.ne cognoscerent':captiuis obuolutis e carcere ad palum atq; ad necem repiebant':alii cũ a multis ciuibus Ro.cognoscerent':ab oibus defenderent' securi feriebant'.Quoq; ego de acerbissima morte crudelissimoq; cruciatu dicã:cũ eũ locum tractare cœpero & ita dicã.ut si me ĩ ea q̃rimonia quã sum habiturus de istius crudelitate & de ciuiũ Ro.indignissima morte nõ mõ uires uerũetiã uita deficiat.id mihi pclaq; & iucũdum putem.Hæc igit' est gesta res.hæc uictoria pcla

ra myoparone piratico capto.dux liberatus symphoniaci Romā missi.formosi hoies & adolescētes & artifi/
ces domū abducti.in eorū locū & ab eorū numerū ciues ro.hostilem īmodū cruciati & necati.oīs uestis ablata
oē aurū & argētū & ablatū & aduersum.Ad quēadmodū ipse sese īduit priore actione? q tot dies tacuisset. re/
pete ī.M.Antonii hoīs splēdidissimi testimonio cū is.C.Ro.dixisset & Archipiratā negasset securi eē pcussum
Exiluit cōscictia sceleris & furore ex maleficiis cōcepto excitatus dixit:se qd sciret sibi crimini datū iri pecūiā
accepisse neq de uero Archipirata sumpsisse suppliciū iō securi nō pcusisse domi eē apd sese archipiratas dixit
duos.O clemētiā.P.R.seu potius patiētiā mirā ac singularē.ciuē ro.securi eē pcussum.Annius eques.R.dicit
taces.Archipiratā negat fateris.fit in eo gemitus oīum & clamor.cum tūa pīenti supplicio tuo se cōtinuit.P.
Ro.& repræsserit:& salutis tuæ rationem iudicium seueritati reseruauit.Qui sciebas tibi crimini datum iri
quāobrem sciebas:quamobrem ēt suspicabare? Inimicū habebas neminē.si haberes:tū nō ita uixeras ut me
tū iudicii ppositum habere deberes.An te id quod fieri solet:conscientia timidum suspiciosumq faciebat?
Quid igitur cum esses in imperio iam tum iudicium & crimē horrebas? hic cum tot testibus arguare po/
tes de damnatione dubitare? Verum si crimen hoc metuebas.ne quis abs te suppositum esse diceret:qui p
archipirata securi feriretur.Vtrum tandem tibi ad defensionem firmius esse putasti iudicium coactum atq
efflagitatum eo producere ad ignotos.tāto post eum quem archipiratā esse diceres:an recēti re syracusas apd
notos inspectante Sicilia pene tota securi ferire? Vide quid interfit? utrum faciendum fuerit? in illo repræhē
sio nulla esse potuit.hic defensio nulla est.Itaq illud semper omnes fecerunt.hoc quis ante te? quis præter te
fecerit? Quæro.piratam uiuum tenuisti.quem ad finem? dum cum imperio fuisti.quamobrem? quam ob
causam? quo exemplo? cur tam diu? cur inquam ciuibus Ro.quos piratæ cōperant:securi statim percussis
ipsis piratis lucis usuram tam diuturnam dedisti? Verum esto sit tibi illud liberum omne tempus quod cū
imperio fuisti etiam ne priuatus? etiam ne reus etiam ne pene damnatus hostium duces priuata in domo re
tinuisti? Vnum alterum mensem prope annum denique domi tuæ piratæ aliquo tempore capti sunt quoad
per me licitum est:fuerunt.hoc est quo per.M.Acilium Glabrionem licitum est qui postulanti me produci
atq ī carcerem condi imperauit.Quod est huiusce rei ius? quæ consuetudo? quod exemplum? hostem accer
rimum atq infestissimum.P.R.seu potius communem hostem gentium nationumq omnium Quisquā
omnium morralium priuatus intra mœnia domi suæ retinere poterit? qui si pridie quam a me tu coactus
es confiteri ciuibus.Ro.securi percussis prædonū ducem uiuere:apud te habitare.Si inquā pridie domo tua
profugisset si aliquam manum contra.P.R.facere potuisset quid diceres? apud me habitauit:mecū fuit.Ego
illum ad iudicium meum quo facilius crimē inimicorū diluere possem uiuū:atq īcolumen reseruaui.Ita ne
uero tu tua pericula communi periculo defendes? tu supplicia quæ debentur hostibus uictis ad tuum nō ad
P.R.tempus cōferes? P.Ro.hostis priuatis custodiis asseruabit? At etiam qui triumphant: eo quoq diutius
uiuos hostium duces seruant:ut his per triumphum ductis pulcherrimū spectaculum fructum quæ uicto/
riæ.P.Ro.percipere possit.Tamen cum de foro in capitolium currum flectere incipiunt:illos duci in carcerē
iubent idemq dies & uictoribus Imperii:& uictis uitæ finem facit.Et non credo esse dubiū:quin tu id com/
missurus non fueris:præsertim cum statuisses:ut ais:tibi causam esse dicendam.Vt ille archipirata non po/
tius securi feriretur:quam quot erat āte oculos positum:tuo periculo uiueret.Si enim esset mortuus:tu qui
crimen ais te metuisse:quæro cui probares:cum constaret istum Syracusis ab nullo uisum esse archipiratam
ab omnibus desideratum? Cum dubitaret nemo:quin abs te pecunia liberatus esset:cum uulgo loqueren/
tur suppositum in eius locum quem pro illo probare uelles:cum tu te fassus esses:te id crimen tāto ante me/
tuisse:si eum diceres esse mortuū:quis te audiret? Nunc cum uiuum istum nescio quē produces: tamen te
deridere uides.Quid si aufugisset? si uincla rupisset? ita ut in eo ille nobilissimus pirata fugit.quem.P.Serui/
lius q fœlicitate cœperat:eadem recuperauit? quid diceres? uerum hoc erat.si ille semel uerus archipirata se/
curi percussus esset:pecuniam illius non haberes.Si hic falsus esset mortuus aut profugisset non esset diffici/
le alium ī suppositi locum supponere.Plura dixi:q uolui de illo archipirata:& tamen ea quæ certissima sunt
huius criminis argumenta prætermisi.Volo enim mihi totum crimen esse hoc integrum.Est certus locus:
certa lex:certum tribunal:quo hoc reseruetur:Hac tānta præda uictus mancipiis:argēto:ueste locupleta ius:
nihilo diligentior ad classem ornādā:milites reuocandos alendosq eē:cœpit cum ea res nō solum puīciæ sa/
luti:uerumetiā si prædæ esse posset:Nam æstate summa quo tempore cæteri Pr.obire prouinciā & cōcursa/
re consueuerūt:aut etiam in tanto prædonum metu & periculo ipsi nauigare:eo tempore ad luxuriā libidi/
nesq suas domo sua regia quæ Regis Hieronis fuit.qua Prætores uti solent:contentus non fuit.Tabernacu
la quemadmodum cōsueuerat temporibus æstiuis:quod antea iam demonstraui:carbaseis intenta uelis col
locari iussit in littore quod est littus in Sicilia Syracusis post Arethusæ fontem propter ipsum itroitum atq
ostium portus ameno sane & ab arbitris remoto loco.Hic dies æstiuos.lx.Prætor.P.R.custos defensorq p/
uinciæ sic uixit:ut muliebria quotidie cōuiuia essent.uir accumberet nemo pter ipsum & ptextatum filium
tametsi rōne sine exceptiōe dixerā:uirum cum isti essent:neminem fuisse.Nonnunq ēt libertus Timarchides
adhibebat.Mulieres aūt nuptæ nobiles pter unam Halmisidori filiā quā iste pp amorem ab Rhodio tibici/
ne abduxerat.Pippa quædam uxor Eschrionis Syracusani de q muliere plurimi uersus q in istius cupiditate
facti sunt:tota Sicilia celebrant.Erat Nite facie eximia ut pdicat uxor Cleomenis Syracusani.hanc Cleome/
nes uir amabat:uerumetiā huius libidini aduersari nō poterat:nec audebat:& simul:ab isto donis beneficiis/
q plurimis deuinciebat.Illo autem tpe iste tāetsi ea est hoīs īpudentia:quā nostis:ipse tamen cum uir eēt Sy/
racusis uxorem eius parum poterat aio soluto ac libero tot in acta dies secum habere:itaq excogitat rem sin/
gularem.Naues qbus legatus pfuerat:Cleomeni tradidit.Classi P.R.Cleomenem Syracusanum præesse iu/

bet atq; iperat. Hoc eo facit: ut ille nõ solum abesset a domo tum cum nauigaret. sed ét libenter cum magno honore beneficioq; abesset. Ipse aũt rmoto atq; obligato uiro nõ liberius q̃ ante: qs enĩ unq̃ istius libidini obstitit? sed paulo solutiore tamen aio secũ illã haberet: si nõ tanq̃ uirg; at tanq̃ æmulum remouisset Accipit nauem sociorũ atq; amicorũ Cleomenes Syracusanus. Quid primũ aut accusem: aut q̃rar Iud. Siculo ne homini legati Quæstoris. P. R. deniq; ptãtem honorẽ auctoritatẽ dari? Si te ipediebat ista cõuiuiorũ mulierũq; occupatio ubi q̃stores: ubi legati: ubi ternis denariis æstimatum frumẽtum: ubi muli: ubi tabernacula: ubi tot tãtaq; ornamẽta magistratibus & legatis. S. P. Q. R. pmissa & data? deniq; ubi pfecti & Tribuni tui. Si cuius. R. isto dignus negocio nemo fuit. Quid ciuitates q̃ i amicitia fideq; P. R. ppetuo manserant? Vbi Segestana: ubi Centuripina ciuitas: quæ tum officiis fide uetustate tum ét cognatione. P. R. nomen attingunt? O dii ĩmortales qd si hanc ipsarum ciuitatum militibus nauibus Nauarchus Syracusanus Cleomenes iussus est iperare. Non oĩs honos ab isto dignitatis æquitatis officiiq; sublatus est. Et quod in Sicilia bellum gessimus qn Centuripinis sociis Syracusanis hostibus uteremur? atq; hæc oĩa ad memoriam uetustatis nõ ad cõtumeliã ciuitatis referri uolo. Itaq; ille noster ciuis summus iperator. M. Marcellus cuius uirtute captæ misericordia conseruatæ sunt Syracusæ habitare i ea parte urbis quæ isula est: Syracusanum neminem uoluit: hodie inq̃ syracusanum i ea parte habitare nõ licet. Est. n. locus quem uel pauci possunt defendere. cõmittere igit eum non fidelissimis hoĩbus noluit: simul q; ab illa parte urbis nauibus aditus ex alto est. Quãobrẽ q nostros exercitus sæpe excluserant: iis claustra loci cõmittenda nõ existimauit. Vide qd intersit iter tuam libidinem maiorũq; auctoritatem. inter amorem furoremq; tuum & illorũ cõsilium atq; prudẽtiam. Illi additum littoris Syracusanis ademerunt. tum maritimum iperium cõcessisti. Illi habitari i eo loco Syracusanum quo naues accedẽre possent: noluerũt. tu classi & nauibus syracusanum præesse uoluisti. Quibus illi urbis suæ partem ademerũt: iis tu nostri imperii partem dedisti. & quorũ sociorũ opera syracusani nobis dicto audientes sunt: eos Syracusanis dicto audientes esse iussisti. Egredit Centuripina quadriremi Cleomenes e portu sequit Segestana nauis Tindaritana Herbitensis Heraclienſis Apollonienſis Halũtina. Præclara classis i specie sed inops & ifirma pp dimissionem ppugnatorum atq; remigum. Tam diu in impio suo classem iste Pr. diligens uidit: q̃ diu cõuiuium eius flagitiosissimum pteruecta est. Ipse autem q uisus multis diebus nõ esset: tum se tamen in conspectum nautis paulisper dedit. Stetit soleatus prætor. P. R. cum pallio purpureo: tunicaq; talari muliercula innixus in littore. Iam hoc ipso istum uestitu Siculi ciuesq; romani pmulti sæpe uiderũt. Postea q̃ paulum pducta classis est ad Pachinum qnto die deniq; appulsa est. nautæ coacti radices palmarũ agrestium q̃rum erat in illis locis sicut i magna parte siciliæ multitudo: colligebãt. & his miseri pditiq; alebant. Cleomenes aũt q alterum se Verrem tum luxuria atq; nequitia tum ét impio putaret: similiter totos dies i littore tabernaculo posito ppotabat. Ecce aũt repente ebrio Cleomene esurientibus cæteris nunciat piratarũ naues eẽ in portu Edissæ. Nam ita is locus noĩatur. Nostra autem classis erat i portu Pachini. Cleomenes ãt qd erat terrestræ præsi diũ nõ re sed noĩe spabat iis militibus quos ex eo loco deduxisset explere se numerũ nautarũ & remigiũ posse Reperta est eadem istius hoĩs auarissimi ratio in præsidiis quæ in classibus. Nam erant ppauci reliqui cæteriq; dimissi. Princeps Cleomenes i q̃driremi Centuripina malum erigi: uela fieri: præcidi anchoras impauit. & simul ut se cæteri sequerẽt: signum dari iussit. Hæc Centuripina nauis erat icredibili celeritate uelis. Nam scire isto Pr. nemo poterat. qd quæq; nauis remis facere posset & si in hac q̃driremi propter honorem & gratiam Cleomenis minime multi remiges & milites deerant. Euolarat iam e conspectu fere fugiens quadriremis cum etiam nunc cæteræ naues suo i loco moliebant. Erat animus in reliqs q̃q̃ erant pauci: quoquo mõ sese res habebat. pugnare tamen se uelle clamabant: & quod reliquum uitæ uiriũq; fames fecerat: id ferro potissimũ reddere uolebãt. Quod si Cleomenes nõ tanto ante fugisset: erat. n. sola illa nauis rostrata: & ita magna ut ppugnaculo cæteris posset: eẽ quæ si imprædonum pugna uersarẽt: urbis istar habere inter illos piraticos myoparones uideret. Sed nũc inops relicti a duce pfectoq; classis eũdẽ necessario cursum tenere cœperũt. Pelorũ uersus ut ipe Cleomenes: ita cæteri nauigabãt: neq; ita tũ prædonũ fugiebãt ipetũ: q̃ iperatorẽ seq̃bãt. Tũ ut quisq; in fuga postremus: ita periculo priceps erat. Postrema. n. quãq̃ nauẽ piratæ primã adoriebãtur. Itaq; prima haluntinorũ nauis capitur: cui perat Haluntinus hõ nobilis Philarcus quẽ ab illis pdonibus Locrẽses postea publice redemerunt. ex quo uos priore actiõe iurato rem omnem causamq; cognoscitis. Deinde Appollonienſis nauis capitur: & eius Præfectus Atropinus occidit. Dũ hæc aguntur iterea Cleomenes iã ad Pelori littus puenerat. iã sese in terra e naui eiecerat. q̃driremem q; i salo fluctantẽ reliq̃rat. Reliqui Præfecti nauiũ cũ in terrã Impator exisset: cũ ipi neq; repugnare: neq; mari effugere ullo modo possent appulsis ad Pelorũ nauibus Cleomenẽ prosecuti sunt. Tũc pdonũ dux Heracleo repenter præter spẽ non sua uirtute: sed istius auaritia nequitiaq; uictor ciassem pulcherrimã Po. ro. in littus expulsam & eiectã: cũ primũ aduesperasceret: inflammari incendiq; iussit. O tempus miserum atq; acerbum prouinciæ Siciliæ. O cãum illum multis inocentibus calamitosum atq; funestum. O istius nequitiam atq; turpitudinem singularem. Vna atq; eadẽ nox erat: qua Pr. amoris turpissimi flãma ac classis. P. R. prædonũ icendio conflagrabat. Affertur nocte itempesta grauis huiusce mali nũcius Syracusis curritur ad Prætoriũ. quo istũ e cõuiuio illo pclaro reduxerãt paulo ante mulieres cũ cantu atq; symphonia. Cleomenes quanq̃ nox erat: tũ in publico eẽ nõ audet. inclusit se domi: neq; aderat uxor: quæ cõsolari hoĩem in malis posset. Huius aũt pclari Imperatoris ita erat seuera domi disciplina: ut i re tanta in tã graui nuncius nemo admitteret. nemo esset: q auderet: aut dormiẽtẽ excitare: aut interpellere uigilãtẽ: lã uero re ab oĩbus cognita concursabat urbe tota maxĩa multitudo. Non. n. sicut antea consuetudo erat: pdonum aduentũ significabat ignis e specula sublatus: aut tumulo: sed flãma ex ipso incendio nauium & calamitatem acceptam & periculum reliquum nunciabat. Cum Pr. quæreret: &

constaret ei neminē nunciasse:fit ad domū eius cū clamore cōcursus atq; īpetus.Tū iste excitatus exir, audit rem oēm ex Timarchide.sagum sumit.lugebat iā fere ꝓcedit ī mediū uini summi stupri plenus. Excipit ab oībus huiusmōi clamorē ut ei Lāpasceni piculi similitudo uersāret ante oculos.Hoc ēt maius hoc uidebat: quod in odio simili multitudo hoīum hæc erat maxima:Tunc istius acta cōmemorabunt.tū flagitiosa illa cōuiuia.tū appellabant a multitudine mulieres noīatim:tū quærebat ex ipo palā tot dies cōtinuos per quos nūq; uisus eēt:qd ægisset? tū īperio ab isto præpositus Cleomenes flagitabat:neq; qcq; ē factū proprius:q; ut il lud Vticense exēplū de Hadriano transferet Syracusas ut duo sepulchra duorum Prætorum improbor dua bus ī ꝓuinciis cōstituerent.Ver habita ē a multitudīe rō tpis.habita ē tumultus habita ē dignitatis:æstima tionisq; cōmunis q; is ē cōuentus Syracusis ciuiū.R.ut nō mō illa ꝓuincia:uerūēt hac.R.pu.dignus existime tur.Cōfirmant īpi se:cum is ēt tum semisomnis stuperet.arma capiunt. totū for atq; insulā:quæ est urbis. magna pars:cōplent.unā illam solam noctē ꝑdōes ad pelor cōmemorari.cū sumātes ēt nostras naues reliqs sent:accedere incipiunt ad syracusas:cum uidelicet sæpe audissent:nihil esse pulchrius quam syracusar mœ nia ac portus.Statuerāt sese si ea Verre Pr.nō uidissent:nūq; esse uisuros.Ac primo ab illa æstiua Prætoris ac cedunt:ipsam illam ad partem littoris ubi iste per eos dies tabernaculis positis castra luxuriæ collocarat quē postea q; inanē locum offenderunt:& Prætorem commouisse ex eo loco castra senserūt:statim sine ullo me tu in portū ipsum penetrare cœperūt.Cū ī portū dico Iud.Explanādū est enim diligentius eor cā qui locum ignorant:in urbem dico:atq; in urbis intimā partē uenisse piratas.Nō enim portu illud oppidū claudit.sed urbe portus ipse cingit & cōcludit.ut nō abluant a mari mœnia extrema sed influat in urbis sinum portus Hic te Pr.Heracleo Archipirata cū quattuor myoparonibus paruis ad arbitriū suum negauit. Proh dii im mortales piraticus myoparo cū imperium Populi Romani nomen ac fasces essent Syracusis usq; ad forum & ad omnes urbis crepidines accessit? Quo neq; Carthaginensium gloriosissime classes cum mari plurimū poterant:multis bellis sæpe conatæ nunq; aspirare potuerūt.Neq;.P.R.inuicta ante Præ.te gloria illa naualis unq; tot punicis sicilienſibusq; bellis penetrare potuit Qui locus eiusmodi ē ut ante Syracusani in mœnibus suis in urbe in foro hostē armatū ac uictorē q; in portu ullā hostiū nauē uiderēt.Hic te Pr.ꝑdonum nauiculæ peruagatæ sunt.quo.Athenienſiū classis sola post hoīum memoriā.ccc. nauibus ui ac multitudine iuasit.q; ī eo ipso portu loci ipsius portusq; natura uicta atq; superata est.Hic primū opes ipsius ciuitatis uictæ cōminu tæ depræssæq; sunt in hoc portu Athenienſiū nobilitatis īperii gloriæ nau ragiū factū existimat.Eo ne pira ta penetrauit quo simul atq; adeēt nō modo a latere sed ēt a tergo magnā partē urbis relinqueret Insulā totā præteruectus ē:quæ ē urbis magna pars Syracusis suo noīe ac mœnibus.quo ī loco maiores:ut ante dixi:Sy racusanū quenq; habitare uetuerunt q; qui illā partē urbis tenuerint:in eor potestatē portū futurū intelligē bant.At quēadmodū ꝑuagatus? radices palmar agrestiū quas ī nostris nauibus iuenerāt iacebāt.ut oēs isti us īprob tatē & calamitatē Siciliæ possent cognoscere siculos ne milites aratorum ne liberos quor patres tā tū labore suo frumenti exarabāt:ut.P.R.totiq; Italiæ suppeditare possent eos ne in insula Cereris natos ubi primū fruges inuentæ eē dicuntur:eo cibo eē usos:a quo maiores eor cæteros quoq; frugibus iuentis remo uerūt.Te.Pr.Siculi milites palmar stirpibus ꝑdones Siculo frumento alebāt.O spectaculū miser atq; acer bū ludibrio eē urbis gloriā.P.R.nomen hoīum cōuentu atq; multitudine piratico myoparone ī portu syra cusano de classe.P.R.triumphū agere piratā cū Prætoris nequissimi inertissimiq; oculos ꝑdonū remi resper gerent.Posteaq; portu piratæ nō metu aliquo affecti sed sacietate exierāt:tū cœperūt q̄rere hoīes cām illius tā tæ calamitatis.dicere oīs & palā disputare minime eē mirandum si militibus remigibusq; dimissis :reliquis egestate & fame perditis:Prætores tot dies cum mulierculis ꝓpotante tanta ignominia & calamitas eē acce pta.Hæc autē istius uituperatio atq; infamia cōfirmabatur eor sermone:quia suis ciuitatibus illis nauibus præpositi fuerant:qui ex illo numero reliqui syracusas classe amissa refugerant.Dicebant quos ex sua quisq; naui missos sciret eē Res erat clara neq; solū argumētis sed ēt certis testibus istius audacia tenebat homo cer tior fit agi nihil ī foro ī cōuentu toto die:nisi hoc q̄ri a Nauarchis quēadmodū classis esset amissa.Illos respō dere & docere unūquēq; missiōe remigum fame reliquor Cleomenis timore & fuga.Quod posteaq; iste co gnouit hāc rōnem cœpit habere cām sibi dicendā esse statuerat:Iam anteq; hoc usu uenerit ita ut īpm priore actione dicere audistis.Videbat illis nauarchis testibus tātū hoc crimē sustinere se nullo mō posse. Cōsilium capit primo stultum uerūtamē clemens.Cleomenē & Nauarchos ad se uocari iubet.ueniunt.Accusat eos q; huiusmodi de se sermones habuerint.rogat:ut id facere desistāt & ī sua qsq; naui dicat se tātum habuisse nau tarum q̄tum oportuerit neq; quēq; esse dimissum.Illi enimuero se ostendūt:quod uellent eē facturos.Iste nō ꝓcrastinat aduocat amicos:statim quærit ex his sigillatim quot quisq; nautas habuerit.Respondit unusqsq; ut erat ꝑceptum.Iste in tabulas refert.obsignat signis amicor ꝓuidens hō ut contra hoc crimen si q̄do opus esset:hac uidelicet testificatione uteret.Derisum credo esse hoīem amentem a suis cōsiliariis:& admonitum hasce ei tabulas nihil ꝓfuturas.ēt plus ex nimia prætoris diligentia suspitionis in eo crimine futur. Etiā iste erat hac stulticia multis ī rebus usus ut publice quoq; quæ uellet:in ciuitatum lris & tolli & referri iuberet:q; oīa nūc ītelligit sibi nihil ꝓdesse.Posteaq; certis lris testibus auctoritatibusq; cōuincit.ubi hoc uidet illor cō fessionē testificationē suā tabellas sibi nullo adiumento futuras:init cōsilium nō īprobi Pr.nā id qdem eēt fe rendum.sed importuni atq; amentis tyrrāni Statuit si hoc crimen extenuare uellet.nam oīno tolli posse non arbitrabat.Nauarchos oēs testes sui sceleris ita esse priuādos.Occurrebat illa rō qd Cleomeni fiet? potero ne aīaduertere in eos.quos dicto audientes eē iussi? missum facere eum cui impium potestatēq; ꝓmissi? potero ne eos afficere supplicio q Cleomenē secuti sunt? ignoscere Cleomeni:q secū fugere & conseq iussit:potero ne in eos esse uehemens q naues inanes nō mō habuerūt:sed ēt aptas? In eum dissolutus q solum habuerit con

ſtratam nauem & minus exinanitã? Pereat Cleomenes una ubi fides? ubi execratiões ubi dexteræ? ubi cõplexus? ubi illud cõtuberniũ mulieris militiæ in illo delicatiſſimo littore? fieri nullo mõ poterat: qn Cleomeni parceret? Cleomenẽ uocat: dicit ei ſe ſtatuiſſe aĩaduertere ĩ oẽs Nauarchos. ita ſui ꝓiculi rõnes ferre ac poſtulare. tibi uni parcã & totius iſtius culpæ crimẽ uitupationẽq; ĩcoſtantiæ potius ſuſcipiã q̃ aut in te ſim crudelis aut tot tã graues teſtes uiuos ĩcolumeſq; eſſe patiar. Agit gratias Cleomenes: approbat cõſilium dicit ita fieri oporteꝛ: admonet tamẽ illud qd̃ iſtũ fugerat: ĩ Phalarghũ Cẽturipinũ Nauarchũ nõ poſſe aĩaduerti ꝓpterea q; ſecũ una ĩ Centuripina q̃driremi fuiſſet. qd ergo iſte hõ ex huiuſmodi ciuitate adoleſcẽs nobliſſimuſ teſtis reliquet? In ꝓſentia inqt Cleomenes quoniã ita neceſſe ẽ. ſed poſt aliqd uidebimus: ne iſte nobis obſtare poſſit. Hæc poſteaq̃ acta & cõſtituta ſunt ꝓcedit iſte repente e ꝓtorio inflammatus ſcelere furore crudelitate ĩ forum uenit Nauarchos uocari iubet. Qui nihil metuerent nihil ſuſpicarent: ſtatim accurrunt. Iſte oĩbus miſeris innocentibuſq; inici cathenas imperat. Implorare illi fidem. P. R. & quare id faceret: rogare. Tunc iſte hoc cauſæ dicit quod claſſem prædonibus prodidiſſent: Fit clamor & admiratio populi tantam eſſe in homine impudentiam atque audaciã ut aut aliis cauſam calamitatis attribuere quæ omnis propter auaritiam ipſius accidiſſet: aut cum ipſe prædonum ſocius putaretur: aliis proditionis crimen inferret. Deinde hoc qntodecimo die crimen eſſe natum poſtquam claſſis eſſet amiſſa. Cum hæc fierent: quærebatur ubi eſſet Cleomenes non quo illum ipſum eiuſmodi eſſe quiſquam ſupplicio propter illud incommodum dignum putaꝛet. Nam quid Cleomenes facere potuit. non enim poſſum quenquam inſimulare falſo quid inquam magnopere potuit Cleomenes facere iſtius auaritia nauibus exinanitis? atque eum uident ſedere ad latus Pr. & ad aurem familiariter ut ſolitus erat: inſuſurrare. Tum uero omnibus ĩdigniſſimum uiſum eſt homines honeſtiſſimos electos ex ſuis ciuitatibus in forum atque in uincla coniectos. Cleomenem propter flagitiorum ac turpitudinis ſocietatem familiariſſimum aſſe Pr. Apponitur his tamen accuſator Neuius Turpio quidam qui. C. Sacerdote Pr. iniuriarum damnatus eſt homo bene appoſitus ad iſtius auaritiam quem iſte in decumis in rebus capitalibus in oĩ calũnia ꝓcurſoré habere ſolebat: & emiſſariũ. Veniũt Syracuſas parẽtes ꝓpinqq; miſeroꝝ adoleſcẽtiũ hoc repẽtino calamitatis ſuæ cõmoti nũcio uictos aſpiciũt cathenis liberos ſuos cũ iſtius auaritiæ pœnã collo & ceruicibus ſuis ſuſtinerẽt adſunt defendũt ꝓclamãt. fidẽ tuã: q̃ nuſq̃ erat nec unq̃ fuit: ĩploratãt. Pater aderat Dexio Tindaritanus hõ nobiliſſimus hoſpes tuus cuius tu domi fueras quẽ hoſpitẽ appellaras. Eum cum illa auctoritate & miſeria uideres ꝓditum non te eius lachrymæ nõ ſenectus non hoſpitii ius atqqe nomen a ſcelere aliquam ad partem humanitatis reuocare potuit. Sed quid ego hoſpitii iura in hac tã immani belua commemoro? Quid Sthenium Thermitanum hoſpitem ſuum cuius domum per hoſpitium exhauſit & exinaniuit abſentem in reos rettulerit? cauſa indicta capite damnarit? ab eo nunc hoſpitiorum iura atque officia quæramus? Cum homine ennim crudeli nobis res eſt an cum fera atq; immani belua? Te patris lachrimæ de innocentis filii periculo non moueant cum patrem domi reliquiſſes filium tecũ haberes. Te neq; præſens filius de liberorum charitate neque abſens pater de indulgentia patria commouebat? Cathenas habebat hoſpes tuus Ariſteus Dexionis filius. Quid ita? prodiderat claſſem. quod ob præmium? deſeruerat exercitum. quid Cleomenes? ignauus fuerat. At eum tu ob uirtutem corona aurea donaras. dimiſerat nautas. ut ab omnibus tu mercedem miſſionis acciperes. Alter pater erat Herbitẽſis Eubulida homo domi ſuæ clarus & nobilis qui quia Cleomenem in defendendo filio læſerat: nudus pene eſt deſtitutus. Quid erat autem quod quiſquam diceret: aut defenderet? Cleomenem noĩare nõ licet. at cauſa cogit. morie re ſi appellaris. Nunq̃. n. iſte ẽ cuiq̃ mediocriter minatus. At remiges non erant Pr. tu accuſas? Frange ceruicẽ ſi neq; Præ. neq; prætoris æmullum apdellare licebit cũ in his duobus tota cauſa ſit: quid futuꝝ eſt? Dicit ẽt cauſam Heraclius Segeſtanus hõ domi ſuæ ſummo loco natus. Audite ut uĩa homanitas poſtulat lud. audietis. n. de magnis ĩ cõmodis iniuriiſq; ſocioꝝ. Hũc ſcitote fuiſſe Heracliũ ĩ ea cauſa q propter grauẽ morbũ oculorum tum cum nauigaret: & iuſſu eius qui poteſtatem habuit: in commeatu ſyracuſis remanſerit. Iſte certe neq; prodidit claſſem neq; metu perterritus fugit neq; exercitum deſeruit. Et. n. cum eẽt hoc animaduerſum: cum claſſis ſyracuſis ꝓficiſcebat iſte in eadem cã fuit quaſi eẽt in aliquo manifeſto ſcelere depræhẽſus. in quem ne falſo qdẽ cauſa cõferri criminis potuit. Fuit in illis Nauarchis. Heracliẽſis quidã Furius. Nã habent illi nonnulla huiuſcemodi latina noĩa homo q̃ diu uixit: domi ſuæ non ſolum poſt mortem tota Sicilia clarus & nobilis. in quo homine tantum animi fuit: non ſolum ut iſtum libere læderet. nam id quidem quoniã moriendũ uidebat ſine periculo ſe facere ĩtelligebat. Veꝝ morte propoſita cum lachrymans in carcere mater noctes dieſq; aſſideret: defenſionem ſuæ cauſæ ſcripſit quam nunc nemo eſt ĩ Sicilia qn habeat quin legat quin tu ſceleris & crudelitatis ex illa oratione commonefiat. In q̃ docet quot a ciuitate ſua nautas acceperat quot & quanti quemq; dimiſerit: quot ſecum habuerit. Item de. Cæteris nauibus dicit. Quæ cum apd̃ te diceret: uirgis oculi uerberabantur. Ille morte propoſita facile dolorem corporis patiebatur. Clamabat: id quod ſcriptũ reliquit: facinus eſſe indignum. Plus impudiciſſimæ mulieris apud te de Cleomenis ſalute quã de ſua uita lachrymas matris ualere. Deinde etiam illud uideo eſſe dictum quot ſi recte uos Po. ro. cognouit non falſo ille iam in ipſa morte de uobis præiudicauit. non poſſe Verrem teſtes interficiendo crimina ſua extinguere. grauiorem apud ſapientes iudices fore ab inferris teſtem quã ſi uiuus in iudicium produceret. Eũ auaritiæ ſolum ſi uiueret nunc cum ita eſſet necatus ſceleris audaciæ crudelitatis teſtem fore. Iam illa præclara non modo teſtium cateruas cum tua res ageretur: ſed tum a diis manibus innocentium pœnas ſceleratorũq; furias in tuum iudiciũ eſſe uenturas. Seſe ideo leuiorem caſum ſuum fingere q; iam ante aciem ſecuriũ tuarũ ſextiq; tui carnificis uultum & manum uidiſſet. Cum in conuentu ciuium Ro. iuſſu tuo ſecuri ciues Ro. ferirentur. Ne multa. lud. libertate q̃ uos ſociis dediſtis: hac ille ĩ acerbiſſimo ſupplicio miſerrimæ ſerui/

tutis abusus est.Cōdemnat oēs de consilii snia.tamē neq; iste in tanta re tot hoīum cā.P.Vectiū ad se accersit quæstorē suū cuius consilio uteretur.neq;.P.Seruium talē uir legatū q quia Legatus isto Pr.in Sicilia iuit primus ab isto iudex reiectus ē:sed de latronū hoc est de comitū suoꝝ snia cōdemnat oēs.Hic cuncti Siculi fidelissimi atq; antiquissimi socii plurimis affecti beneficiis a maioribus nostris grauiter cōmouent:& de suis periculis fortunisq; oībus ptimescūt.Illā clementiā māsuetudinēq; nostri impii in tantā crudelitatē īhumanitatēq; eē cōuersam cōdēnari tot hoīes uno tēpore nullo crimine.Defensionē suoꝝ furtoꝝ Pr.improbū ex indignissima morte innocentium quærere.Nihil addi iā uidet.Iud.ad hanc īprobitatem amentiā crudelitatem q; posse.& recte nihil uidet.Nā si cum alioꝝ īprobitate certet longe oēs multūq; supabit.sed secum ipse certat id agit :ut semp supius suū facinus nouo scelere uincat.Phalargū Centuripinū dixerā exceptū esse a Cleomene q; ī eius quadriremi Cleomenes uectus eēt:tū qa ptimuerat adolescens q; eandē suā cām uidebat esse q̄ illoꝝ q innocentes pibant:ad hoīem accedit Timarchides a securi negat esse ei piculū.uirgis ne cederet monet ut caueret Ne multa ipm dicere adolenscentē audistis se ob hunc uirgaꝝ metū pecuniā Timarchidi numerasse.Leuia sunt hæc in hoc reo crimina:metū uirgaꝝ Nauarchus nobilissimæ ciuitatis præmio redemit humanum.alius ne condemnaret pecuniam dedit.usuraꝝ est.Non uult.P.R.obsoletis criminibus accusari Verrem noua postulat inaudita desiderat.Nō de Pr.Siciliæ sed de crudelissimo tyrāno fieri iudicium arbitratur.Includunt in carcerē condēnati suppliciū constituit in illos sumit de miseris parentibus Nauarchoꝝ adire ad filios suos ꝓhibent.liberis suis cibū uestitūq; introferre.Patres hi quos uidetis :iacebāt in limine.matresq; miseræ pernoctabāt ad hostiū carceris ab extremo cōplexu liberoꝝ exclusæ.q̄ nihil aliud orabāt nisi ut filioꝝ extremū spūm excipe sibi liceret.Aderat ianitor carceris.carnifex.Pr.mors terrorq; socioꝝ & ciuiū lector Sestius cui ex omnium gemitu doloreq; certa merces cōparabat.Ait ad eas tātū dabi ut cibū tibi ītroferre liceat:tātū nemo recusabat qd ut uno ictu securis afferā morte filio tuo? qd dabis:ne diu crucietur ?ne sæpius feriat? ne cū sensu doloris aliquo aut cruciatu spūs auferat? Etiā ob hāc cām pec.lictori dabat.O magnū atq; ītollerādū doloré o graué arerbāq; fortunā nō uitā liberoꝝ sed mortis celeritatem præcio redimere cogebant parentes.At ipsi etiā adolescentes cum Sestio de eadē plaga & de uno illo ictu loq̄bantur:idq; postremū parētes suos liberi orabāt ut leuādi cruciatus sui gratia pecunia lictori daretur .Multi & graues dolores inuenti parentibus & ꝓpinquis multi.uerūtamē mors sit extrema:nō erit.Est ne aliqd ultra quo crudelitas ꝓgredi.possit? reperietur.Nā illorum liberi cū erunt securi percussi ac necati corpora feris obuientur.Hoc si luctuosum est parenti redimat præcio sepeliēdi ptātem.O nasum Segestanum hoīem nobilem dicere audistis se ob sepulturā Heraclii Nauarchi pecuniā Timarchidi numerasse:hoc ne possis dicere? Patres.n.ueniunt amissis filii irati.uir primarius hō nobilissimus dicit:neq; de filio dicit.Iā hoc qs tū fuit Syracusis q non audierit? qn sciat:has ꝑ Thimarchidem pactiones sepulturæ cū uiuis etiā illis eē factas.nō palā cum Timarchide loquebantur? non oēs hoīum ꝓpinqui adhibebantur? nō pālā uiuorum funera locabantur? Quibus rebus oībus actis atq; decisis pducuntur e carcere & deligantur ad palū.Quis tā fuit illo tēpore durus & ferreus quis tā inhumanus præter unum te qui non illorum ætate nobilitate miseria commoueretur? Et quis fuit quin lachrymaretur? quin in calamitatem putaret illorum ut fortunam tamen nō alienam periculum autem commune agi arbitraretur.Feriuntur securi.Lætaris tu in omnium gemitu: & Triumphas. Testes auaritiæ tuæ gaudes esse sublatos Errabas Verres:& uehementer errabas .Cum te maculas furtorum & flagitiorum tuorum sociorum innocentum sanguine luere arbitrabare præceps amentia ferebare qui te existimares auaritiæ uulnera crudelitatis remediis posse sanare.Etenim q̄q̄ illi sunt mortui sceleris tui testes tamen propinqui neque tibi desunt.Tamen ex illo ipso numero nauarchorum aliqui uiuunt:& adsunt:quos ut mihi uidetur ab illorum innocentium pœna fortuna ad hanc causam reseruauit. Adest Philarchus Haluntinus qui quia cum Cleomene non nauigauit . Oppressus a prædonibus & captus est. Cui calamitas saluti fuit.Qui nisi captus a piratis esset:in hunc prædonem sociorum īcidisset.Dicet is ꝓ testimonio demissione nautaꝝ de fame de Cleomenis fuga.adest Centuripinis Philargus in amplissima ciuitate amplissimo loco natus.eadem dicit.nulla in re discrepat.Per deos īmortales Iud.quo tādem aīo feretis aut hæc quemadmodum auditis? Vtrum ego desipio & plusq; satis opus est:doleo ī tāta calamitate miseriaq; socioꝝ? An uos quoq; hic acerbissimus īnocentiū cruciatus & mœror pari sensu doloris afficit? Ego.n.cū Herbitēsem cum Geraclienſem secuti eē pcussum dico uersat mihi ante oculos īdignitas calamitatis. Eoꝝ ne populoꝝ ciues eoꝝ ne agroꝝ colonos ex qbus maxīa uis frumēti quot annis plebi romanæ illoꝝ opis ac laboribus q̄ritur. Qui a parentibus spe nostri impii nostræq; ætatis suscepti educatiq; sunt:ad.C.Verris nefariā īmanitatē & ad eius securem funestā esse seruatos? Cū mihi Tyndaritani illius uenit ī mētem cū Segestani tum iura smul ciuitatū atq; officia cōsidero.Quas urbes.P.Africanus ēt ornādas eē spoliis hostiū arbitratus ē:eas.C. Verres nō solū illis ornamētis sed ēt uiris nobilissimis nefario scelere priuauit.En qd Tyndaritani libenter p̄dicent: nos ī septēdecim populis Siciliæ nō eramus nos semp in oībus punicis Siciliensibusq; bellis amicitiā fidēque P.R.secuti sumus a nobis oīa.P.R.semp & belli adiumenta & pacis ornamenta administrata sunt.Multum uero hæc his iura ꝓfuerūt ī istius īperio ac potestate.Vestros quodā nautas cōtra Carthaginem Scipio duxit At nunc naues cōtra p̄dones pene inanes Cleomenes ducit.Vobiscum Africanus hostium spolia & p̄mia laudis cōmunicauit.At nunc ꝑ me spoliati naue a p̄donibus abducta ipsi in hostium numero locoq; ducemini. Quid uero illa segestanoꝝ nō solum litteris tradita neq; cōmemorata uerbis:sed multis officiis illoꝝ usurpata & cōprobata cognatio quos tandem fructus huiusce necessitudinis in istius imperio tulit? Nempe hoc fuit iure Iud.ut ex sinu patris nobilissimus adolescens & e cōplexu matris ereptus īnocens filius carnificis exi

tio dederetur.Cui ciuitati maiores nostri maximos agros atq; optimos concesserunt:q̃ ĩmunem esse uoluerunt.Hæc ãt apud te cognationis fidelitatis uetustatis auctoritatis ne hoc quidem iuris obtinuit: ut unius honestissimi atq; ĩnocentissimi ciuis morte & sanguiné deprecaret.Quo confugient socii? qué ĩplorabũt? qua spe denicq; ut uiuere uelint tenebuntur.Si uos eos deseritis ad senatum deuenient qui de Verre suppliciũ sumãt:nõ est uisitatũ nõ senatorium ad.P.r.cõfugiẽt facilis é cã populi legé.n.sociorũ cã iussisse & eis legis cu stodes ꝓposuisse dicit.Hic locus é igit unus quo ꝓfugiãt hic portus hic arx:hæc ara sociorũ quo qdẽ nunc nõ ita cõfugiunt:ut antea ĩ suis repetẽdis rebus solebãt nõ argẽtum nõ aurũ nõ uestẽ nõ mãcipia repetunt nõ ornamẽta q̃ ex urbibus ex fanisq; erepta sunt.Metuunt hoies ĩperiti,ne iã hoc.P.R.cõcedat:& ita fieri uelit patimur.n.iam muttos & silemus:cũ uideamus ad paucos hoies oẽs oium nationum pecunias peruenisse quod eo magis ferre æquo aio atq; cõcedere uidemur:quia nemo istorũ dissimulat nemo laborat: ut obscura sua cupiditas eẽ uideatur:ĩ urbe nostra pulcherria atq; ornatissima:quod signum q̃ tabula picta é? q̃ nõ ab hostibus uictis capta atq; asportata sit? At istorũ uillæ sociorũ fidelissimorũ & plurimis & pulcherrimis spoliis ornatæ refertæq; sunt.Vbi pecunias exterarũ natiõum eẽ arbitramini? qbus nunc oẽs egẽt:Cum Athenas Pergamum Cyzicũ Miletum Chiõ Samõ totã denicq; Asiã Achaiã Græciã Siciliã iã ĩ paucis uillis ĩclusas eẽ uidetis:si hæc ut dico oia iã socii uestri relinquunt & negligunt Iu.ne publice a.P.R.spoliarẽt officiis ac fide proiuderunt:paucorũ cupiditatum cum obsistere nõ poterãt tamẽ sufficere aliquo mõ poterãt:nunc uero iã adẽpta é nõ mõ resistẽdi uerumetiã suppeditãdi facultas.Itaq; res suas negligunt pecunias:quo noie iudiciũ hoc appellat nõ petunt relinquunt:& negligunt:hoc iã ornatu ad uos cõfugiunt.Aspicite aspicite Iu.squaloré sordesq; iocorũ é sthenius hic Thermitanus cũ hoc capillo atq; uestẽ domo sua tota expilata mẽtionẽ tuorũ furtorũ nõ facit:sese ipsum abs te repetit:nihil amplius.Totum.n.tua libidíe & scelere ex sua patria ĩ qua multis uirtutibus & beneficiis floruit priceps sustulisti.Dexio hic qué uidetis:nõ q̃ publice Tyndari nõ q̃ priuatĩ sibi eripuisti:sed unicum miser abs te filium optimum atq; ĩnocẽtissimũ flagitat:nõ ex litibus æstimatis tuis: pecuniã domũ:sed ex tua calamitate cineri atq; ossibus filii sui solatium uult reportare:hic iã grãdis natu Eubolida hoc tãtum exacta ætate laboris itineriscq; suscepit:ut nõ aliqd ex huius bonis exurparet ĩ qbus oculis cruentas ceruices filii sui uiderat iisdẽ te cõdemnatum uideret:si per.L.Metellum licitum eẽt Iud.matres illorũ uxores sororesq; ueniebãt:quarũ una cum ego ad Heracliã noctu accederẽ:cum oibus matrõis eius ciuitatis & cum multis facibus mihi obuiã uenit:& ita me suã salutẽ appellãs te suũ carnificẽ nominãs filii nomẽ ĩplorãs mihi ad pedes misera iacuit:q̃si ego excitare filium eius ab iteris possem:faciebãt hoc idẽ ĩ cæteris ciuitatibus grãdes natu matres & item paruuli liberi miserorũ quorũ utrorũq; ætas laborẽ & industriã meam fidẽ & misericordiã uestrã requirebãt.Itaq; ad me Iu.ꝓter cæteras hãc quærimoniã sicilia detulit lachrymis. Ego ad hoc nõ gloria iductus accessi:sed ne falsa dãnatio ne carcer ne catheuæ ne uerbera ne secures ne cruciatus sociorũ ne sanguis ĩnocẽtiũ ne denicq; ẽt exanguiũ corpora mortuorũ ne mœror parentum ac ꝓpiquorum magistratibus nostris q̃stui posset eẽ.Hunc ego si metũ siciliæ dãnatiõe istius per uestrã fidẽ & uirtutẽ deiecero.Iud.satis officio meo satis illorũ uoluntati q a me hoc petiuerunt:factũ eẽ arbitror.Quapp si quem: forte inueneris q hoc nauale crimẽ conet defendere ista defendat:illa cõia quæ ad cãm nihil pertinet prætermittat me culpã fortunæ assignare calamitatẽ crĩ dare me amissonẽ classis obiicere cũ multi uiri fortes ĩ cõmuni ĩcertoq; periculo belli & terra & mari sæpe offenderint.Nullã tibi obiicio fortunã nihil é quod cæterorum res minus commode gestas proferas:nihil est.Quod multorum naufragia fortunæ colligas.ego naues inanes fuisse dico rẽiges nautasq; dimissos :reliquos stirpidus uixisse palmarũ ꝓfuisse classi.Po.Ro.Siculũ ꝓpetuo sociis: atque amicis Syracusanum. Te ipso illo tempore superioribusque diebus omnibus in littore: cũ mulierculis præportasse dico.Harũ rerũ omnium auctores testesque produco. Num tibi insultare in calamitate num inercludere perfugium fortunæ:Num casus:bellicos exprobare aut obiicere uideor. Tametsi solent hi fortunam sibi obiici nolle:qui se fortunæ commiserunt qui in eius periculis sunt ac uariete uersati istius quidem calamitatis tua Fortuna particeps non fuit homines enim in præliis non in cõuiuiis belli fortunam tentare ꝓditari solẽt:ĩ illa ãt calamitate nõ martẽ fuisse cõem:sed Venerẽ possumus dicere.Quod si fortunã tibi obiicere nõ oportet cur tu fortunæ illorũ innocẽtiũ ueniã ac locũ dedisti? Etiam illud ꝓdicas licet q; suppliciũ more maiorũ sumpseris securiq; percusseris iccirco a me ĩ crimẽ & inuidiã uocari.Non in supplicio crimen meum uertitur,Non ego securi nego quenquam feriri debere non ego metum ex re militari non seueritatem imperii non pœnam flagitii tolli dico uportere.Fateor non modo in socios: sed etiam in ciues militesque nostros per sæpe esse uere ac uehementer uindicatum. Qua re hæc quoque ꝓtermittas licet. Ego culpam non in Nauarchis: Sed in te fuisse de monstro: præcio milites remigesque dimisisse arguo: Hoc Nauarchi reliqui dicunt. Hoc Netinorum fœderata ciuitas publice dicit.Hoc Herbitẽses hoc Amestratini. Hoc Etinenses. Hoc Agyrinenses Thydaritani Locrenses publice dicunt. Tuus denique testis tuus imperator tuus hospes Cleomenes hoc dicit sese in terra esse proiectum.Vt pachyno & terre stri præsidio milites colligeret:quos in nauibus collocaret: quod certe non fecisset: si suum numerum naues haberent. Ea est enim ratio instructarum nauium ornatarumque ut non modo plures: sed ne singuli quidem possint accedere. Dico præterea illos ipsos reliquos nautas fame atque inopia rerum omnium confectos fuisse ac perditos.Dico aut omnes extra culpã fuisse aut si uni attribuenda culpa sit:in eo maximam fuisse qui optimam nauem plurimos nautas haberet summum imperium obtineret aut si oẽs in culpa fuissent non oportuisse Cleomenem constitui spectatorẽ illorũ mortis atq; cruciatus.Dico ẽt ĩ illo supplicio mercedẽ lachrymarũ mercedẽ uulneris atq; plagæ mercedẽ funeris ac sepulturæ constitui nefas fuisse. Quapro-

pter si mihi respōdere uoles hoc dicito classem instructā atq; ornatā fuisse nullū ꝓpugnatorē abfuisse nullū: uacuū tractū eē remū rē frumētariā eē suppeditatā mētiri Nauarchos: mētiri & tā graues ciuitates mētiri eti am & siciliā totā proditū eē te a Cleomene q se dixerit exisse in terram ut pachyno deduceret milites animū illis nō copias defuisse. Cleomenē accerrime pugnātē ab his relictū eē atq; defertū: nūmū ob sepulturā datū nemini. Quæ si dices tenebre sin alia dices: quæ a me dicta sunt nō refutabis: hic tu ēt dicere audebis? est ī lu/ dicibus ille familiaris meus & paternus amicus ille nō ut quisq; maxīe ē q cū tibi aliqd sit: ita te huiuscemodi crīe maxīe eius pudet: paternus amicus ē: ipse pater si iudicaret per deos īmoreales qd facere posset cum tibi hoc diceret. Tu ī prouicia po.ro.pr.cū tibi Maritimū bellū eēt administrādū. Mamertinis ex fœdere quā de/ berēt nauē ꝑ triēniū remisisti tibi apd' eosdē priuatī nauis oneraria maxima publice ē ædificata tu a ciuitati/ bus pecunias classis noīe coegisti. Tu ꝑcio remiges dimisisti. tu cū nauis eēt a Quæstore & ab Legato capta ꝑ donum archipiratam ab oīum oculis remouisti. Tu ciues Ro. qui eē dicerent' q a multis cognosceret' : securi ferire potuisti. Tu tuā domū piratas abducere ī iudiciū archipiratā domo ꝓducere ausus es: tu ni ꝓuicia tam splēdida apd' socios fidelissimos. Ci.ro. honestissimos ī metu piculoq; ꝓuiciæ dies cōtinuos cōplures ī litto/ re conuiuiisq; incauisti. Te ꝑ eos dies nemo domi tuæ cōuenire: nemo ī foro uidere. potuit. Tu socioꝝ atque amicoꝝ ad ea cōuiuia matrestamilias adhibuisti. Tu iter eiusmōi mulieres ꝑtextatū tuū filiū nepotē meum collocauisti ut ætati maxīe lubricæ atq; īcertæ exēpla neqtiæ parētis uita ꝑberet. Tu prætor ī prouincia cum tunica pallioq; purpureo uisus es: tu ꝓp amorē libidinēq; tuā īpiū nauiūq; legato Po.ro. ademisti. syracusano tradidisti. Tui milites ī prouicia siciliæ frugibus frumētoq; caruere. Tua luxuria atq; auaricia classis. P.R.a ꝑ dōnibus capta atq; īcēsa ē. Post Syracusas cōditas quē ī ꝑtortū nunq; hostis accesserat ī eo te. Pr. primū piratæ nauigauerunt. Neq; hæc tot tātaq; dedecora dissimulatiōe tua neq; obliuiōe hoīum ac taciturnitate tegēt uo luisti: sed ēt nauiū ꝑfectos sine ulla cā de cōplexu parētū suoꝝ hospitūq; tuoꝝ ad mortē cruciatūq; rapuisti: neq; ī parentū luctu atq; lach ymis te mei nominis cōmemoratio mitigauit. Tibi hoīum īnocentiū sanguis nō mō uoluptati sed ēt q̄stui fuit. Hæc si tibi tuus parens diceret posses ab eo ueniā petere? posses ut tibi igno sceret postulare? Satis est factum Siculis satis officio ac necessitudini Iud. satis ꝓmisso nostro ac recepto. Reli qua est ea cā Iud. q̄ nō iā recepta: sed ī nata: neq; delata ad me: sed in anima sensuq; meo penitus affixa atq; insi ta ē: quæ nō ad socioꝝ salutē: sed ad ciuium Ro. hoc ē ad uniuscuiusq; uitā & sanguinē ꝑtinet. In qua nolite a me q̄si dubiū sit aliqd argumēta Iud. expectare. Oīa quæ dicā de supplicio ciuiū Ro. sic erūt clara & illustria: ut ad ea probanda totā siciliā testē adhibere possim. Furor. n. qdā sceleris & audaciæ comes istius effrenatum aīum īportunāq; naturā tāta oppressit amentia: ut nūq̄ dubitaret ī cōuentu palā supplicia quæ ī cōuictos male ficii seruos cōstituta sunt: ea ī ciues Ro. expromere uirgis q̄ multos ceciderit: qd ego cōmemorē. Tātū breuis sime dico Iud. nullū fuit oīo isto Pr. ī hoc genere discrimē. Itaq; iā cōsuetudīe ad corpora ciuiū Ro. ēt sine isti us nutu ferebat' manus ipsa lictoris. Nū pōt hoc negare Verres? ī foro Lilybei maxīo cōuentu. C. Seruiliū ci/ uē. Ro. ī cōuentu Panormitano ueterē negociatorē ad tribunal ante pedes tuos ad terrā uirgis & uerberibus abiectū? aude hoc primū negare si potes. Nemo lilybei fuit: qn uiderit nemo in sicilia qn audierit. Plagis con fectum dico a lictoribus tuis ciuē Ro. ante oculos tuos cōcidisse. Ob quā cām dii īmortales. tametsi iniuriā facio cōī causæ & iuri ciuitatis q̄si. n. possit eē ulla cā cur hoc cuiq̄ ciui Ro. iure accidat ita quæro q̄ causa ī Ser/ uilio fuerit. Ignoscite ī hoc uno Iud. ī cæteris. n. nō magnope causas reqrā. Locutus erat liberius de istius im/ probitate atq; neqtia q; isti simul ac renūciatū ē hoīem iubet lilybeū uadimoniū Venerio seruo ꝓmittere ꝓ/ mittit. Lilybeū uenit' cogere eū cœpit cū ageret nemo postularet. HS. duobus spōsionē facet' cū lictore suo ne furtis q̄stum faceret. Recuperatores de cohorte sua dicit datuꝝ Seruilius & recusare & deprecari ne iniqs iu/ dicibus nullo aduersario iudicium capitis ī se cōstituerēt. Hæc cum maxīe loquerēt sex lictores circūsistunt ualentissimi & ad pulsandos uerberandosq; hoīes exercitatissimi cædunt accerrīe uirgis: Deniq; ꝓximus li/ ctor de quo sæpe iā dixi Sestius cōuerso bacillo oculos misero tundere uehemētissime cœpit. Itaq; illi cū san/ guis os oculosq; cōplesset cōcidit. cū illi nihilomīus iacēti latera tunderēt. ut aliq̄do spōdere se diceret: sic ille affectus illīc tum ꝑ mortuo sublatus breui postea ē mortuus. Iste āt hō Venerius & affluens oī lepore & ue tustate de bonis illius argenteū Cupidinē ī æde Veneris posuit: sic ēt fortunis hoīum abutebat' ad nocturna uota cupiditatū suaꝝ. Nā qd ego de cæteris ciuiū Ro. suppliciis sigillatī potiusq̄ generatī atq; uniuerse loq̄r? Carcer ille q ē a crudelissimo tyranno Dionysio factus Syracusis quæ Lautumiæ uocāt' in istius īperio domi ciliū Ro. fuit ut q̄sq; istius aīum aut oculos offenderat ī lautumias statī coniiciebat'. Indignū hoc uideo uide ri oībus Iud. & id iam priore actiōe cum hæc testes dicerēt: itellexi. Retineri. n. putatis oportere iura liberta/ tis nō mō hic ubi tribunipleb. sunt: ubi cæteri Magistratus ubi plenum forum iudiciorum ubi senatus au/ ctoritas ubi existimatio Po. Ro. & frequentia sed ubicūq; terraꝝ & gentium uiolatum ius cinium. R. sit. sta tuistis id pertinere ad cōmunem causam libertatis. In externorum hominum & maleficorum sceleratorū/ que in prædonum hostiumq; custodias tu tantum numerum ciuium Ro. includere ausus es? Nunquam ne tibi iudicii nunquam concionis nunquam huius tantæ frequentiæ. Quæ nunc animo te iniquissi/ mo infestissimoque intuetur. Venit in mentem? Nunquam tibi Popu. Roma. dignitas absentis nun quam species ipsa huiuscemodi multitudinis in oculis animoq; uersata est? Nunq̄ te in horum conspectu rediturum nunquam in forum Popu. Roma. uenturum nunquam sub legum & iudiciorum casurum esse potestatem putasti? At quæ erat ista libido crudelitatis exercēdæ? Quæ tot scelerū suscipiendoꝝ causa: nulla Iud. præter prædandi nouam singularemq; rationem. Nam ut illi quos a poetis accepimus qui sinus quosdam obsedisse maritimos aut aliqua promuntoria aut prærupta saxa tenuisse dicuntur ut qui essent appulsi nauigiis interficere possent: sic iste in oīa maria infestus ex omnibus Siciliæ partibus imminebat.

Quæcunq; nauis ex Asia quæ ex syria quæ tyro quæ alexandria uenerat statim certis Indicibus & custodi/
bus tenebatur uectores omnes in lautumias coniiciebátur onera atq; merces in prætoriam domum defere
bantur. Versabatur in sicilia longo interuallo alter nō Dionysius: ille nec Phalaris. Tulit enim illa quondam
insula multos: & crudeles tyrannos: sed quoddam nouum monstrum ex uetere illa immanitate quæ in iis/
dem locis uersata esse dicitur. Non enim Charybdin tam infestam neque Scyllam nautis quam istum in eo
dem freto fuisse arbitror. Hoc etiam iste infestior: q; multo se pluribus & maioribus canibus succinxerat. Ci
clóps alter multo importunior: Hic enim totam insulam obtinebat ille Etnam solam & eam siciliæ partem
tenuisse dicitur. At quæ causa tum subiiciebatur ab ipso Iu. huius tam nefariæ crudelitatis? eadem quæ nūc
in defensione commemorabitur. Quicunq; accesserant ad Siciliam paulo pleniores: eos Sertorianos mili/
tes esse atque a Dianio fugere dicebat. Illi ad deprædandum periculum proferebant: alii purpuram Tyriem:
Thus alii atque odores uestemq; linteam gemmas alii & margaritas uina nonnulli græca uenalesque asiati/
cos ut intelligeretur ex mercibus quibus locis nauigarent. Non intelligebant eas ipsas sibi causas esse pericu/
li quibus argumentis se ad salutem uti arbitrabantur. iste enim hæc eos ex piratarum societate adeptos esse
dicebat ipsos in lautumias adduci imperabat naues eorum atq; onera diligenter asseruanda curabat: his isti
tutis cum completus iam mercatorum carcer esset tum illa fiebāt quæ. L. Suctium Equitem Roma. lectissi
mum uirum dicere audistis quæ cæteros audietis ceruices in carcere frangebantur indignissime ciuium ro
ma. ut etiam illa uox & illa imploratio ciuis Ro. sum quæ sæpe multis in ultimis terris opem inter Barba/
ros: & salutem tulit ea mortē illis acerbiorē & suppliciū maturius ferret. Quid ē Verres: qd ad hæc cogitas?
respondere num mentiri me num fingere aliquid? num agere crimen num quid horum dicere istis defen/
soribus tuis audes? Cædo mihi quæso ex ipsius sinu litteras syracusanorum quas iste ad arbitrium suū con
fectas esse arbitrabatur. Cædo rationem carceris: quæ diligentissime conficitur quo quisq; die datus in custo
diam quo mortuus quo necatus sit. LITTERAE SYRACVSANORVM. Videtis ciues Roma. gregatim
coniectos in lautumias? uidetis indignissimo in loco coaceruatam multitudinem nostrorum ciuium? quæ
rite nunc uestigia prius quibus exitus illorum ex illo loco compareāt: nulla sunt omnes ne mortui si ita pos/
set defendere tamen fides huic defensioni non haberetur? Sed scriptum: erat in iisdem litteris quod iste ho/
mo barbarus ac dissolutus neq; attēdere unq; neq; ītelligere potuit.

Inquit hoc est ut siculi loquuntur: supplicio affecti ac necati sunt. Si quis Rex si qua ciuitas exterarum gen
tium si qua natio fecisset aliquid in ciuem. Roma. Eiusmodi non ne publice uindicaremus non bello persequeremur possemus hanc iniuriam ignominiamq; nominis. R. inultam īpunitamq; dimittere. Quot bella maiores nostros & quanta suscepisse arbitramini: quod ciues Roma. iniuria affecti q; nauicularii retenti q; mercatores spoliati dicerentur? At ego retentos non quæror spoliatos ferundum puto nauibus mancipiis: mercibus ademptis inuincla coniectos esse mercatores & in uinculi ciues ro. necatos esse arguo. Si hæc apd Scythas dicerem: non hic in tanta multitudine ciuium Roma. non apud Senatores lectissimos ciuitatis nō in foro Popu. Roma. De tot & tam acerbis suppliciis ciuium Roma. Tamen animos etiam barbarorum ho minum permouerem. Tanta enim huius imperii amplitudo tanta nominis Roma. dignitas est apud om/ nes nationes ut ista in nostros homines crudelitas nemini cōcessa uideatur. Num ego tibi ullam salutem ul/ lum perfugium putem cum te implicatum seueritate iudicum circunuentum frequentia Popu. Roma. esse uideam? si me hercules id quod fieri intelligo non posse ex his laqueis te exueris ac te aliq; ui ac ratione expli caris in illas tibi maiores plagas incendium est: in quibus te ab eodem me superiore ex loco confici & conci/ di necesse est. Cui si etiam id quod defendit uelim concedere tamen illa ipsa defensio non minus esse ei per niciosa q; mea uera accusatio debeat quid enim defendit? Ex hispania fugientes se excepisse & supplicio affe/ cisse dicit. Quis tibi id permisit: quo id iure fecisti: quis idem fecit: qui tibi facere licuit. Eorum plenum: & basilicas istorum hominum uidemus: & animo æquo uidemus. Ciuilis enim dissensionis & siue amentiæ siue fati seu calamitatis non est iste molestus exitus in quo reliquos saltem ciues incolumes licet conseruare Verres ille uetus proditor Consulis translator. Quæsturæ auersor pecuniæ publicæ tantum sibi auctorita/ tis in rebub. suscepit: ut quibus hominibus per Senatum per Popu. Roma. per omnes magistratus in foro: in suffragiis in hac urbe in Repub. uersari liceret iis omnibus. mortem acerbam crudelemq; proponeret: Si fortuna eos ad aliquam partem siciliæ detulisset ad Gn. Pompeium. C. L. V. & fortissimum permulti occiso Perpenna ex illo Sertoriano numero militum confugerunt. quem non ille summo cum studio saluum in/ columēq; seruauit. Cui ciui supplicii non illa dextera inuicta & fidem porrexit & spem salutis ostendit? Ita ne uero quibus fuit portus apud eum contra quem arma tuleret iis apud te cuius nullum in Repub. unquā monumentum fuit mors & cruciatus erat constitutus. Vide quam commodam defensionem excogitaris. Malo me hercules id quod tu defendis hic iudicibus Popu. q; Roma. q; id quod ego insimulo probari malo inq; te isti generi hoīum q; mercatoribus & nauiculariis inimicū atq; īfestū putari: Meum. n. crimen auaricie te nimium coarguit. Tua defensio furoris cuiusdā & īmanitatis & inauditæ crudelitatis & pene nouæ pscri ptiōis: sed non licet me isto tanto bono lud. uti non licet adsunt enim Puteoli toti frequentissimi uenerunt ad hoc iudicium mercatores homines locupletes atque honesti qui partim socios suos partim libertos ab isto spoliatos in uincula coniectos partim in uinculis necatos partim securi percussos esse dicent. Hic uide q; me sis usurus æquo: cum ego Grauium testem produxero qui suos libertos a te securi percussos esse dicat: q; a te nauem suam mercesque repetat: Refellito si poteris meum testem. Deseram tibi. Fauebo te inquam adiuuabo. Ostendito illos cum Sertorio fuisse a Dianio fugientes ad Siciliam esse delatos. Nihil est quod te malim probare. nullum enim facinus quod maiore supplicio dignum sit: reperiri neque proferri potest. Re

ducam igitur Equitem Ro.L.Flauium si uoles quoniam priore actione:ut patroni tui dictitant:noua quá/
dam sapientia:ut omnes itelligunt conscientia tua atq; auctoritate meorꝫ testium testem nullum interroga/
sti interrogetur Flauius si uoles:q nam fuerit.L.Herēnius is quē ille argentariā Lepti fecisse dicit qui cū am/
plius centum ciues Ro.haberet ex cōuentu syracusarꝫ:qui eum non solum cognoscerent:sed etiam lachry/
mantes ac te implorantes defenderent tamen a te inspectantibus omnibus syracusanis securi percussus est:
Hunc quoq; testē meum refelli & illū herēnium sertorianum fuisse abs te demonstrari:& probari uolo:qd
de illa multitudine dicemus eorum qui capitibus inuolutis in piratarum captiuorumq; numero produce/
bantur ut securi ferirentur.Quæ ista noua diligentia? quam ob causam abs te cogitata:An te.L.Flauii cetæ/
rorumq; de.L.herēnio uociferatio commouebat? An.M.Annii grauissimi atq; honestissimi uiri summa au
ctoritas pauloante diligentiorem timidioremq; fecerat? q nuper ꝑ testimonio nō ad uenam nescio quē:nec
alienum sed eum ciuem Ro.qui oibus in illo conuentu notus:q syracusis natus esset a te securi percussum es
se dixit.Post hanc illorum uociferationem post hanc cōem famam atq; quærimoniam nō mitior ī suplicio:
sed diligentior eē cœpit.Capitibus inuolutis ciues Ro.ad necem producere instituit quos tamen iccirco ne/
cabat palam q; hoies ī conuentu id q; antea diximus nimium diligenter prædonum numerum requirebāt:
hæc ī plæbe Ro.te.Pr.est cōstituta cōditio:hæc negocii gerendi spes:hoc capitis uitæq; discrimē:paruum ne
multa mercatoribus necessario sunt pericula subeunda fortunæ:nisi ēt hæ formidines ab nostris magistrati
bus atq; ī nostris prouiciis īpendebūt? Ad eam ne rem fuit hæc suburbana ac fidelis prouicia sicilia plena op
timorum sociorum & honestissimorꝫ ciuium Ro.quæ ci.ro.oēs suis ipsa sedibus libētissime semper accepit
ut qui ex ultima Syria atq; Aegypto nauigarent:qui apud barbaros propter togæ nomen in honore aliquo
fuissent:qui ex prædonum insidiis:q ex tempestatum periculis profugissent ī sicilia securi ferirentur cum se
iam domum uenisse arbitrarentur.Nam quid ego de.P.Ganio Cōsano municipe dicam Iud.aut qua uis uo
cis qua grauitate uerborum quo dolore animi dicā:Tametsi dolor me nō deficit:ut cætera mihi in dicendo
digna re digna dolore meo suppetant magis elaborandum est:quod crimen eiusmodi est:ut cum primum
ad me delatum est:usurꝫ me illo nō putarē.Tametsi.n.uerissimum eē intelligebam tamē credibile fore non
arbitrabar:Coactus lachrymis oium ciuium Ro.qui in Sicilia negociātur:adductus Valentinorꝫ hominum
honestissimorꝫ testimoniis oiumq; Reginorꝫ multorumq; Equitum Ro. qui casu tum Messanæ fuerunt:
Dedi tantū priore actiōe testimonium:res ut nemini dubia esse posset.Quid nūc agam:cum iam tot horas:
De uno genere ac de istius nefaria crudelitate dicam? Cum prope omnē uim uerborꝫ eiusmodi quæ scelere
istius digna sunt:aliis in rebus consumpserim.neq; hoc prouiderim ut uarietate criminum uos attentos te/
nerē? Quemadmodū de tanta re dicā? opinor unus modus atq; una ratio ē rem in medio ponā quæ tātum
habet ipsa grauitatis ut neq; mea quæ nulla est neq; cuiusquam ad inflammādos uōs animos eloquētia re/
quiratur.Ganius hic quem dico Cōsanus cum illo numero ab isto ī uincula coniectus esset:& nescio qua ra
tione clam e lautumiis profugisset Messanamq; uenisset q; prope iam Italiā & mœnia Reginorꝫ uideret: Et
ex illorum metu mortis ac tenebris quasi luce libertatis & odore aliquo legū recreatus reuixisset loqui Mes
sanæ cœpit & quæri se ī uincla esse coniectum sibi recta iter esse Romam.Verri se præsto aduenienti futurū.
Nō ītelligebat miser nihil interesse utrum hæc Messanæ an apud ipsum in prætorio loqueretur? nā ut ante
uos docui:hāc sibi iste urbem delegerat:quam haberet adiutricem scelerum furtorum receptricem flagitio
rum & omnium sociam.Itaq; ad magistratum Mamertinum statim deducit Ganius eoq; ipso die casu mes
sanam Verres uenit.Res ad eum defertur esse ciuem Ro.qui se syracusis ī Lautumiis fuisse quereretur: quē
iam ingredientem nauem & Verri nimis atrociter minitantem a se retractum esse & asseruatum ut ipse ī eū
statueret:quod uideretur.Agit hominibus gratias & eorum erga se beniuolentiam diligentiāq; collaudat.
Ipse īflāmatus scelere & furore in forum uenit ardebant oculi toto ex ore crudelitas eminebat:Expectabant
oēs quo tandē progressurus aut quidnam acturus esset:cum repente hoiem proripi atq; ī foro medio nuda
ri ac deligari:& uirgas expediri iubet.Clamabat ille miser se ciuem esse Ro.municipem Cōssanum meruis/
se se cum.L.Prætio splēdidissimo Equite Ro.qui Panormi negociaretur:ex quo hæc Verres scire posset:Tū
iste se comperisse ait eum speculandi causa in siciliam ab ducibus fugitiuorum esse missum:cuius rei neq; Iu
dex neq; uestigium aliquod neq; suspitio cuiq; esset ulla.Deide iubet undiq; hominem proripi uehementissi
meq; uerberari.Cedebat uirgis ī medio foro Messanæ ciuis ro.Iud.cum interea nullus gemitus nulla uox:
alia istius miseri inter dolorem crepitumq; plagarꝫ audiebat.nisi hoc ciuis ro.sum.Hac se commemoratio/
ne ciuitatis oīa uerbera depulsurum cruciatumq; a corpore deiecturum arbitrabat.Is nō modo hoc nō pro
fecit ut uirgarꝫ uim depræcaret:sed cū iploraret sæpius usurparetq; nomē ciuitatis crux crux inquam īfœli/
ci & erūnoso q uūq; istam ptāte uiderat:cōparabatur.O nomen dulce libertatis o ius eximium nrāe ciuitatis
o lex Portia legesq; sempronīæ o grauiter desiderata & aliquādo reddita plebi Ro.Tribunitia potestas:huc/
cine tādē oīa reciderūt:ut ciues ro.īn prouicia po.ro.ī oppido Fœderatorꝫ ab eo q; beneficio po.ro.faces & sē
cures hēret deligatus ī foro uirgis cederetur? Quid cum ignes ardentesq; laminæ cæteriq; cruciatus admo/
uebantur? Si te illius acerba īploratio & uox miserabilis non inhibebat:ne ciuium quidem Ro.q tū aderāt:
fletu & gemitu maximo cōmouebare? In crucē tu agere ausus es quēq; q se ciuē Ro.eē diceret.Nolui tam ue
hemēter agere hoc pria actiōe Iud.Nolui Vidistis.n.ut aī multitudinis in istū dolore & odio & cōis periculi
metu concitarentur.Statui egomet mihi tum modū oratiōi meæ:&.C.Mumitorio Eqti ro.primo homi/
ni testi meo & glabrionē id quod sapiētissime fecit facere lætatus sum:ut repente consilio in medio testem
dimitteret:Et.n.uerebat ne po.ro.ab isto eas pœnas ui repetisse uideretur:q̄s ueritus esset. Ne iste legibus:
& uestro iudicio non esset persoluturus.nūc quoniā iā exploratū ē oibus quo loco causa tua sit:& qd de te fu

turum sit sic tecum agã. Ganiũ istũ quem repentinũ speculatorẽ fuisse dicis: ostẽdã ĩ lautumias syracusis a te esse coniectum: neq; id solũ ex lĩris ostẽdam syracusanorum: ne possis dicere me qa sit aliquis in lĩris Ganius hoc fingere & eligere nomẽ: ut hũc illũ eẽ possim dicere: sed secũdum arbitrium tuũ testes dabo: qui istũ ipsum syracusis abs te in lautumias coniectũ eẽ dicant: producã ẽt Cõssanos muuicipes illius atq; necessarios q te nũc sero doceãt. Iud. nõ sero illum. P. Gãniũ quem tu in crucem egisti ciuem ro. & municipẽ Cõssanũ nõ speculatorem fugitiuoq; fuisse. Cum hæc oĩa quæ polliceor: cumulate tuis proximis plana fecero cum istuc ipsum tenebo: qd' abs te mihi datur esse cõtentum me eẽ dicam. Quid. n. nuper tu ipse cum po. ro. clamore atq; impetu perturbatus exiluisti. Quid inq̃ locutus es? illum quod moram supplicio quæreret: ideo clamitasse se eẽ ciuem ro. sed speculatorem fuisse iam mei testes ueri sunt. Quid enim dicit aliud. C. Munitorius: qd. M. P. Cotii nobilissimi hoĩes ex agro Taurominitano. Quid Qu. Luceius: q argentariã regii maximam fecit: quid enim cæteri? adhuc. n. testes ex eo genere a me sunt dati nõ qui nauisse Ganiũ: sed qui se uidisse dicerent cum is qui se ciuem ro. esse clamaret in crucem ageretur. Hoc tu Verres idem dicis hoc tu cõsiteris illum clamitasse se ciuem esse ro. apd' te nomen ciuitatis ne tãtum qdẽ ualuisse ut dubitationem aliquã crudelissimi teterrimiq; supplicii aliquam paruam morã saltem posset afferri. Hoc teneo hic hæreo Iud. hoc sum cõtentus uno omitto ac negligo cætera sua cõfessione induatur: & iugulet necesse est qui eẽt ignorabas speculatorem esse suspicabare: non quæro qua suspitiõe tua te accuso orõne ciuem ro. se esse dicebat. Si tu apud Persas aut in extrema India deprehẽsus Verres ad supplicium ducerere: quid aliud clamitares nisi te ciuem esse ro. Et si tibi ignoto apud ignotos apud barbaros apud homines in extremis atq; ultimis gentibus positos nobile & illustre apd' oẽs nomen tuæ ciuitatis profuisset: ille quisquis erat: quem tu ĩ crucem rapiebas q tibi esset ignotus cum ciuem se ro. esse diceret apud te Pr. si nõ effugium ne morã qdẽ mortis mentione atq; usurpatione ciuitatis assequi potuit? Homines tenues obscuro loco nati nauigant adeunt ad ea loca quæ nũq̃ antea uiderũt. ubi neq; noti esse is quo uenerũt neq; semper cũ cognitoribus esse possunt. Hac una tamẽ fiducia ciuitatis nõ mõ apud nostros magistratus: q & legum & existimationis periculo cõtinẽtur: neq; apud ciues solũ ro. qui & sermõis & iuris & multarũ rerum societate iuncti sunt fore se tutos arbitrãtur sed quocũq; uenerint hãc sibi rem præsidio sperant esse futurum. Tolle hãc spem tolle hoc præsidium. C. ro. constitue nihil esse opis in hac uoce ciuis ro. sum posse impune Pr. aut alium quẽlibet supplicium quod uelit in eũ cõstituere qui se ciuẽ ro. esse dicat quod quis ignoret iam omnes prouincias iam oĩa regna iã oẽs liberas ciuitates iam oẽm orbem terrarũq; qui semper nostris hoĩbus maxie patuit ciuibus ro. ista defensione præcluseris. Quid si. L. Retium Equitẽ Ro. qui tũ ĩ sicilia noĩabatur ẽt ne id magnũ fuit Panormũ lĩras mittere asseruasse hominẽ custodiis Mamertinorũq; tuorũq; uinctum clausum habuisse dum panormo Retius ueniret cognosceret hominẽ aliqd de summo supplicio remitteres si ignoraret tum si tibi ita uideretur hoc iuris ĩ omnes: constitueres ut q neq; tibi notus esset neq; cognitorẽ locupletẽ daret: quis ciuis ro. esset in crucẽ tolleret. Sed quid ego plura de Ganio? quasi tu Ganio tum fueris infestus ac nõ nomini generi iuri ciuium hostis nõ illi inq̃ homini sed causæ cõi libertati inimicus fuisti. Quid. n. attinuit cum Mamertini noĩe atq; instituto suo crucem fixissent post urbem in uia Pompeiate iubere in ea parte figere quæ ad fretum spectaret & hoc addere qd' negare nullo mõ potes quod oĩbus audientibus dixisti palam te iccirco illum locũ deligere: ut ille qui se ciuẽ ro. esse diceret ex cruce Italiam cernere ac domũ suam prospicere posset. Itaq; illa crux sola Iud. post cõditam Messanam illo in loco fixa est Italiæ cõspectus ad eam rem ab isto delectus est: ut ille in dolore crucia tuq; moriens pangustu freta diuisa seruitutis ac libertatis iura cognosceret italia autem alumnum suũ serui tutis extremo summoq; supplicio ea fixũ uiderer. Facinus est uinciri ciuẽ ro. scelus uerberari prope parricidium necari. Quid dicã in crucem tolli? uerbo satis digno tam nefaria res appellari nullo modo põt. Non fuit his omnibus iste cõtẽtus: spectet inquit patriam ĩ cõspectu legum libertatisq; moriatur. Nõ tu hoc loco Ganium nõ unum hoĩem nescio quẽ ciuẽ ro. sed cõem libertatis & ciuitatis cãm in illum cruciatum & crucem egisti: Iam uero uidete hoĩs audaciam. nõne eum grauiter tulisse arbitramini q; illam ciuibus ro. crucem nõ posset ĩ foro nõ in comitio nõ in rostris defigere? Quod. n. his locis ĩ prouinciã sua celebritate simillimum: regione proximum potuit elegit monumentũ sceleris audaciæq; suæ uoluit esse in conspectu Italiæ uestibulo siciliæ perteruectiõe oĩum qui ultro citroq; nauigarent. Si hæc nõ ad ciuem ro. nõ ad reliquos amicos nostræ ciuitatis non ad eos qui romanũ nomen audissent: deniq; si nõ ad hoĩes ueq; ad bestias aut etiã ut longius progrediar si ĩ aliqua desertissima solitudĩe ad saxa & ad scopulos & cõquæri & deplorare uellẽ tamẽ oĩa muta atq; inanimata tanta & tam indigna rerum atrocitate cõmouerentur. Nunc uero cum loquar apd' Senatores po. ro. legum iudiciorũq; & iuris auctores timere nõ debeo: ne nõ unus iste ciuis ro. illa cruce dignus cæteri omnes simili periculo indignissimi iudicentur. Pauloante Iud. lachrymas in morte misera atque indignissima Nauarcorum non tenebamus. & recte ac merito sociorum innocentium miseria commouebamur. Quid nunc in nostro sanguine tandem facere debemus? Nam ciuium Roma. sanguis coniunctus existimandus est quoniã id & salutis omnium ratio & ueritas omniũ postulat. Omnes hoc loco ciues roma. & qui adsunt: & q ubiq; sunt uestram seueritatẽ desiderant uestram fidem implorant uestrum auxilium requirunt omnia sua iura cõmoda auxilia totam deniq; libertatẽ ĩ uestris sententiis uersari arbitrant. A me tamẽ si satis habẽt tamẽ si res aliter acciderit plus habebunt fortasse q̃ postulant. Nam & si q̃uis istum de uestra se ueritate eripuerit id quod neq; metuo Iud. neq; ullo modo fieri posse uideo. sed si in hoc me ratio fefellerit. Siculi causam suam perisse quærentur & mecum pariter moleste ferent. P. quidem. R. breui quoniam mihi potestatem apud se agendi dedit ius suum me agente suis suffragiis ante calendas. Februarias recuperabit. Ac si de mea gloria & : amplitudine quæritis. Iud. non es alienum meis rationibus istum mihi ex hoc

iudicio ereptū ad illud po.ro.iudicium reseruari.Splēdida ē illa cā ,pbabilis mihi & facilis popu.grata atq; iucunda.Deniq; si uideor hīc qd'ego nō quæsiui:de uno isto uoluisse crescere isto absoluto qd̄ sine multorum scelere fieri nō pōt:de multis mihi crescere licebit.Sed me hercules uīra ro.q;.po.cā.Iud.nolo in hoc delecto consilio tantum flagitium esse cōmissum nolo eos Iud.quos ego probarim:atq; delegerim: sic in hac Vrbe notatos isto absoluto ambulare.ut non cera sed ceno obliti esse uideantur.Quamobrem te quoq; Hortensi quia monendi locus est:ex hoc loco moneo uideas ēt atq; etiam:& consideres:quid agas:quo progredire quem hominem ex qua ratione defendas:neq; de illo qcq̄ tibi pfinio:quominus ingenio mecum atq; oī dicēdi facultate cōtendas.Cætera si qua putas te occultius extra iudicium:quæ iudicium pertinēt facer' posse:si qd artificio cōsilio potentia gratia copiis istius moliri cogitas:magnopere censeo desistas:& illa quæ temptata iam & cœpta ab isto sunt a me āt puestigata & cognita:moneo ut extinguas:& longius progredi nō sinas.Magno tuo periculo peccabit' in hoc iudicio:maiore q̄ putas.Quod.n.te deliberatum iam existimationis metu defunctum honoribus designatū cons.cogites:Mihi crede ornamenta ista & beneficia Po.Ro.non minore negocio retinent':q̄ comperantur:Tulit hæc ciuitas:quoad potuit quoad necesse fuit:regiam istā uestram damnationem in iudiciis & in omni Reipub.Tulit:sed quo die po.ro.Tribunibleb.restituti sunt .omnia ista uobis:si forte nōdum intelligitis adempta atq; erepta sunt.Omnium nunc oculi coniecti sunt hoc ipso tempore in unum quēq; nostrum qua fide ego acusem:qua religione hi iudicent qua tu ratione defendas De omnibus nobis si quis tantulum de recta regione deflexerit non illa tacita existimatio quam antea contemnere solebatis:sed uehemens ac liberum Po.Roma.iudicium consequetur.Nulla tibi Quinte cū isto cognatio est nulla necessitudo quibus excusationibus ante nimium in aliquo iudicio studium tuum defendere solebas.Eaq; hī in hoc homine nullam potes:quæ iste in prouincia palam dictitabat:cum ea quæ faciebat tua se fiducia facere dicebat.ea ne uera putēt':Tibi maxime ē prouidendum.Ego mei iam ratiōem officii cōfido eē oībus iniquissimis meis persolutā nā istum paucis horis primæ actionis omnium mortalium sentētiis cōdēnaui.Reliquū iudicium non iam de mea fide quæ perspecta est neq; istius uita quæ damnata ē sede de iudicibus & uere ut dicam:de te futurum est.At quo tempore futurum est nā id maxime prouidendum Et enim cum oībus in rebus tum in.R.P.pmagni momenti ē rō atq; inclinatio temporum.Nempe eo tū. Po.roma.aliud genns hominum atq;alium ordinem ad res uindicandas requirit.Nempe iudiciis iudicibusq; ea lege nobis promulgate q̄ non is promulgauit cuius nomine proscriptam uidetis:sed hic reus hic inquā sua spe atq; opinione q̄ de uobis habet:legem illam scribēdam promulgandamq; curauit.Itaq; cum primo agere cœpimus:lex non erat promulgata tum iste uestra seueritate permotus multa signa dederat:quamobrem quibus respōsurus nō uideretur:mētio de lege nulla fiebat.Posteaq̄ iste recreari & cōfirmari uisus ē:lex statim promulgata est cui legi cum uestra dignitas uehementer aduersaret' istius spes falsa & insignis impudentia maxime suffragatur.Hic si quid erit commissum a quoq̄ uestrum:quod reprehendat' aut po.ro.iudicabit de eo homine quem iam antea iudiciis indignum putauit:aut hi qui propter offensionem iudiciorū:De ueteribus iudiciis lege noua noui lu.erunt constituti.Mihi porro ut ego nō dicam:quis omnium mortaliū: nō intelligit q̄ longe progredi sit necesse.Potero silere Hortensi potero dissimulare? cum tantū Reipub.uulnus acceperit:ut expilatæ prouinciæ uexati socii dii īmo tales spoliati ci.ro.cruciati & necati īpune me auctore esse uideant'?Potero hoc ego onus tātū aut in hoc iudicio deponere:aut diutius tacitus sustinere?Nō agitanda res erit?nō in medium proferenda?nō po.ro.fides imploranda?nō omnes:qui tanto se scelere obstrixerint:ut aut fidē suā corrumpi paterentur aut iudicium corrumperent:in discrimen ac iudicium uocādi?Quæret aliquis fortasse tātū ne igit' laborem tantas inimicitias tot hominum suscepturus es?non studio qdem hercule ullo:neq; uolūtate.Sed nō item mihi licet quod iis:qui nobili genere nati sunt:quibus oīa po.ro.beneficia dormientibus deferuntur.Longe alia mihi lege in hac ciuitate:& conditione uiuendum est.Venit.n.mihi in mētem.M.Catonis hominis sapientissimi qui cum uirtute nō genere po.ro.cōmendari putaret cum ipse sui generis initium ac nois ab se gigni & propagari uellet hoīum potentissimoq; suscepit inimicitias:& maximis in laboribus usq; ad summā senectutem summā cū gloria uixit.Posteaq̄ Pōpeius humiliatq; obscuro loco natus nōne plurimis inimicitiis maximisq; suis periculis ac doloribus amplissimos honores est adeptus?Mō.L.Fimbriam.C.Marium.C.Celiū uidimus nō mediocribus inimicitiis ac laboribus cōtendētes ut ad istos honores pueniret:ad quos uos p ludū ac negligentiam peruenistis.Hæc eadē ē nrā rōnis regio & uia.hoq; nos hoīum sectam atq; istituta persequimur.Videmus quāta sit i iuidia quātoq; i odio apd' quosdā homines nobiles nouoq; hominum uirtus & idustria:si tātulū oculos deiecerimus præsto eē i sidias si ullū locū aperuerimus suspicioni aut crimini accipiēdū eē stati uulnus eē nobis semp uigilandū semper laborādū uidemus.Inimicitiæ sunt subeant' labores suscipiant'.Et.n.tacite magis : & occulte inimicitiæ timendæ sunt:q̄ indictæ & aperte hominū nobiliū nō fere qsq̄ nostræ industriæ fauet.nullis nostris officiis beniuolētiā illoq; allicere possumus:q̄si natura & genere diiuncti sunt ita dissidēt a nobis animo ac uolūtate.Quare qd habēt eoq; inimicitiæ piculi quoq; aīos iam ante habueris inimicos & inuidos q̄ ullas inimicicias susceperis:Quāobrē mihi Iud.optandū est illd' in hoc reo finē accusandi facere:cū po.ro.satisfactū & receptū officiū syculis necessariis meis erit persolutū.Deliberatū āt ē si res opinionē meā quā de uobis hēo fefellerit non mō eos pseq:ad quos maxīa culpa corrūpēdi iudicii sed ēt illos ad quos cōsciētiæ cōtagio ptinebit.Proīde siq sunt q in hoc reo aut potentes aut audaces aut artifices ad corrūpēdum iudiciū uelint esse :ita sint parati ut discepante po.ro.mecū sibi rem uideant futuram.Et si me in hoc reo quē inimicum siculi dederunt satis uehementem satis perseuerantem satis uigilantē esse cognorūt existimēt in his hoibus: quorū ego inimicitias Popu.Roma.salutis causa suscepero multo grauiorem atque acriorem futurum . Nunc te

O Iuppiter.Op.Maxime cuius iste donum regale dignum tuo pulcherrimo templo dignum Capitolio atq; ista arce omnium nationum dignum regio munere tibi factum ab regibus tibi dicatum atque promissum p nefariũ scelus de regiis manibus extorsit cuiusq; sanctissimũ & pulcherrimũ simulachrũ syracusis sustulit. Teque Iuno regina cuius duo fana duabus in insulis posita sociorum Melitæ & Sami sanctissima & antiquissima simili scelere idem iste omnibus bonis ornamentisq; nudauit. Teque Minerua quam iste duobus ĩ clarissimis & religiosissimis templis expilauit Athenis cum auri grande pondus syracusis cum omnia p̃ter tectum & parietes sustulit. Teq; Lotana & Apollo & Diana: quorum iste deli non fanum sed ut hominũ opinio & religio fert sedem antiquam diuinumq; domicilium nocturno latrocinio atq; impetu compilauit. ẽt te Apollo quem iste Chio sustulit. Teq; etiam atq; etiam Diana q̃ pergami spoliauit cuius simulachrum sanctissimum Segestæ bis apud segestanos consecratum semel ipsorum religione irem. P. Africani uictoria tollendum asportandumq; curauit. Teq; Mercurii quem Verres in uilla & in priuata aliqua Palestra posuit. P. Africanus in urbe sociorum & gymnasio Tyndaritanorum iuuentutis illorum custodem & præsidem uoluit esse. Teq; Hercules quem iste Agrigenti nocte intempesta seruorum instructa & comparata manu conuellere ex suis sedibus atq; auferre conatus est. Teq; sanctissima mater Idea quam apud Eginos augustissimo & religiosissimo in templo sic spoliatã reliquit. Vt nunc nomen modo Africani & uestigia uiolatæ religiõis maneant: monumenta uictoriæ faniq; ornamenta non extent. Vosq; omnium rerum forensium consiliorũ maximorum legum iudiciorumq; arbitri: & testes celeberrimo in loco prætorii locati Polux & Castor quorum e templo quæstum sibi iste & prædam maximam improbissime comperauit omnesq; dii qui uehiculis thempsarum solemnes cetus ludorum initis quorum iter iste ad suum quæstum non ad religionum dignitatem faciendum exigendumq; curauit. Teq; ceres & libera quarum sacra sicut opiniones hominum: ac religiones ferunt longe maximis atq; occultissimis cerimoniis continent a quibus initia uitæ atq; uictus: legum morum mansuetudinis humanitatis exempla hominibus & ciuitatibus data ac dispersa esse dicunt. Quarum sacra po.ro.a græcis adscita & accepta tanta religione & publice & priuatim tuetur non ut ab aliis huc allata sed ut cæteris hinc tradita esse uideantur. quæ ab isto uno sic polluta & uiolata sunt ut simulachrũ Cereris unum quod a uiro non modo tangi sed ne aspici quidem fas fuit e sacrario Catinæ conuellendum: auertendumq; curauerit. Alterum autem Aetnæ ex sua sede ac domo sustulit quod erat tale ut homines cũ uiderent aut ipsam uidere: se Cererem aut effigiem Cereris nõ humana manu factã esse: sed cælo delapsam arbitrarentur. Vos etiam atq; etiam imploro atq; appello sanctissimæ deæ quæ illos Aetnenses lacus lucosq; colitis cunctæq; Siciliæ quæ mihi defendenda credita est præsidetis: quibus inuentis frugibus & in orbẽ terrarum distributis omnes gentes atq; nationes uestri religione numinis continentur. Cæteros item deos deasq; omnes imploro atq; obtestor: quorum templis ac religionibus iste nefario quodam furore & audacia ĩstinctus bellum sacrilegum semper impiumq; habuit indictum ut si in hoc reo atq; in hac causa omnia mea consilia ad salutem sociorum dignitatem. P.R. fidem meam spectauerunt: si nullam ad rem nisi ad officium & ueritatem omnes meæ curæ uigiliæ cogitationesq; laborarunt. quæ mea mens in suscipienda causa fuit fides in agenda eadem uestra in iudicanda sit. Deniq; uti. C. Verrem si eius omnia sunt inaudita & singularia facinoria: sceleris audaciæ perfidiæ libidinis auariciæ crudelitatis dignus exitus eiusmodi uita atq; factis uestro iudicio consequatur: utque. R.P. meaque fides una ac accusatione mea contenta sit: mihiq; posthac bonos potius defendere liceat: quam improbos accusare necesse sit.

TABVLA.

M.T.Ci.In.C.Verrem Accusationum.	Liber	I	acar.	i
M.T.Ci.In.C.Verrem Accusationum.	Liber	II	acar.	iii
M.T.Ci.Inuectiuarum In.C. Verrem.	Liber	III	acar.	v
M.T.Ci.In.C.Verrem Accusationum.	Liber	IIII	acar.	xii
M.T.Ci.In.C.Verrem Accusationum.	Liber	V	acar.	xxi
M.T.Ci.In.C.Verrem Accusationum.	Liber	VI	acar.	xxxiii
M.T.Ci.In.C.Verrem Accusationum.	Liber	VII	acar.	xli

Registrum.

a	c	e	g
Orationum	meæ	ros: Apro	straæ mansue
cõmoda	cãm Ver	redimere	audierunt
re.minime	fuerat nul	rũ icõmodis	ære fuit
b	d	f	h
Dioni	referetur	ro Cons.	modum
cherrime	cillime	se dixisse	dium
ditionem	uel maxime	non ad	bet atq;
			stratam

Explicit Opus.M.T.Ci.contra Verrem impræssum Venetiis accuratissime per Bartolameum de Zanis. de Portesio Anno nostri saluatoris.M.cccclxxxxvi.Die uigesimo sexto mensis Ianuarii.

BUCHBINDEREI
P. PUNZENGRUBER
WIEN
II, Taborstrasse 54